

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 104

58'inci Birleşim
19 Şubat 2015 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	11
II.- GELEN KÂĞITLAR	13
III.- YOKLAMALAR	86, 105, 124, 172, 173
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	48
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>48:62</i>
1.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı ilinde yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	48:55
2.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, Gaziantep ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	55:56
3.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu'nun, Kahramanmaraş ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	56:62

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER**62, 68, 155, 166,
218, 223, 226**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un Genel Kurulun açılışında yoklama yapmaması ve milletvekillerinin gündem dışı konuşma sıralarını değiştirmesi nedeniyle tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

62:65, 68:70

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam edilmesi yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

155:160

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Komisyona iade edilmesine gerek olmadığı yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

166:171

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çekme önergesinin oylamasının tekrarındaki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

218:221

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, (2/1632) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çekme önergesinin oylamasının tekrarındaki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

223:225, 226:231

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**65, 80, 93, 104, 115,
119, 142, 147, 179, 225**

1.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun usul görüşmesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

65:66

2.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

66:68

3.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

80

4.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Isparta Milletvekili Recep Özel'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

93:95

5.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, Isparta Milletvekili Recep Özel'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

95:96

6.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, Isparta Milletvekili Recep Özel'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

96:97

7.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Isparta Milletvekili Recep Özel'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	97:98
8.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması	98:99
9.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	99:100
10.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması	104:105
11.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	105
12.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması	115:116
13.- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerindeki yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	119:120
14.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	142:143
15.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması	143:144
16.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması	145
17.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	147:149
18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	179
19.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Konya Milletvekili Faruk Bal'ın usul görüşmesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması	225:226

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

70, 171, 172, 174, 206, 221

A) TEZKERELER

70

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 1915 olaylarının 100'üncü yıl dönümüne ilişkin parlamenter diplomasi faaliyetleri çerçevesinde İtalya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi Genel Kurulun 15/1/2015 tarihli 43'üncü Birleşiminde kabul edilen heyeti oluşturmak üzere belirlenen isimlere ilişkin tezkeresi (3/1703)

70

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

71:76

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart ve 21 milletvekilinin, Milli Piyango İdaresi sorumluluğunda yapılan bahis oyunlarında haksız kazanç sağlandığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1212)

71:72

2.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve 28 milletvekilinin, Tanık Koruma Kanunu'nun uygulama sonuçlarının ve gizli tanık uygulamasında karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1213)

73:74

3.- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane ve 21 milletvekilinin, cezaevlerinde süresiz, dönüşümsüz açlık grevi eylemine devam eden siyasi tutsakların sağlık durumlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1214)

74:76

C) ÖNERGELER

171:172, 172:173,
174:179, 206:210,
221:223

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/422) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/239)

171:172, 172:173

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/2469) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/240)

173, 174:179

3.- Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/241)

206:207, 221:223

4.- Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/1632) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/235)

207:210

VIII.- AÇIKLAMALAR

76, 86, 114, 120, 124,
129, 146, 149, 160, 180,
211, 213

1.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, Başkanlık Divanının, milletvekillerinin birbirlerine şiddet uygulamaları konusunda uyarma görevi olduğuna ilişkin açıklaması

76

- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının, kar yağışı nedeniyle kapanan yollarla ilgili vatandaşın mağduriyetini gidermesini istihram ettiğine ilişkin açıklaması 86
- 3.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 114:115
- 4.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Süleyman Şah Türbesi'nde İŞİD'in Türk askerlerini rehin aldığına dair haberlerle ilgili Hükûmetin bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması 120
- 5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kırıkkale Milletvekili Oğuz Kağan Köksal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 124
- 6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 129
- 7.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 130
- 8.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 130:133
- 9.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 133:135
- 10.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 135:136
- 11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile kendi kanun teklifinin birleştirilmesini kabul etmediğine ilişkin açıklaması 136:138
- 12.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile birleştirilen kanun teklifini geri çekmek istediğine ilişkin açıklaması 138:139
- 13.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olmadığına ilişkin açıklaması 139:141
- 14.- Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk'ün, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Adalet Komisyonunda da görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 141:142

15.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Günay'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa Komisyonu ile Adalet Komisyonunda yeniden mütalaa edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	146:147
16.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	149:150
17.- İçişleri Komisyonu Başkanı Mehmet Ersoy'un, İçişleri Komisyonunun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'yla ilgili çalışmalarını İç Tüzük hükümlerine uygun bir şekilde yürüttüğüne ilişkin açıklaması	150:152
18.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, Süleyman Şah Türbesi'nde İŞİD'in Türk askerlerini rehin aldığına dair haberlerle ilgili Hükümetin bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması	160:161
19.- İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın, Bingöl Milletvekili İdris Baluken ile Sinop Milletvekili Engin Altay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	162
20.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	162:163
21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	163
22.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	163:165
23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine Genel Kurul salonunda yaşanan olaylardan sonra devam edilmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması	180:181
24.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	181
25.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine Genel Kurul salonunda yaşanan olaylardan sonra devam edilmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması	182
26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Genel Kurul salonunda yaşanan olaylar nedeniyle İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması	182:188
27.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Genel Kurul salonunda yaşanan olaylar nedeniyle İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması	188:189

28.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Genel Kurul salonunda yaşanan olaylar nedeniyle İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması 189

29.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 189:191

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Genel Kurul salonundaki kavganın çıkmasına AK PARTİ Grup Başkan Vekilinin neden olduğuna ve İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması 191:192

31.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, Genel Kurul salonunda can güvenliği kalmadığı için çalışmalara son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 192:194

32.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 194:195

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 195:205

34.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, (2/1579) ve (2/1632) esas numaralı Kanun Tekliflerini geri çekme önergelerinin oylanması sırasındaki taleplerinin yerine getirilmediğine ilişkin açıklaması 211

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, açılması takdirinde olan usul tartışmasını açması, takdirinde olmayan usul tartışmasını açmaması ile Başkanlık Divanında bulunan kâtip üyenin yuhanmasına sessiz kalınmasına ilişkin açıklaması 213:217

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

77, 152, 212

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, Başkanlık Divanı olarak, Genel Kurulda milletvekilleri arasında fiili kalkışmayı tasvip etmediklerine ve kınadıklarına ilişkin konuşması 77

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine başlamadan önce Anayasa'ya aykırılık iddialarının görüşülmesinin İç Tüzük'e uygun olmadığına, tali komisyonlarda görüşülmemesinin esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel olmadığına ve tasarının görüşmelerine devam edileceğine ilişkin konuşması 152:155

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, (2/1579) ve (2/1632) esas numaralı Kanun Tekliflerini geri çekme önergelerinin oylanmasının tekrar edileceğine ilişkin konuşması 212:213

X.- ÖNERİLER77, 81, 86, 87, 100, 106,
116, 120, 124, 125*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*77:80, 81:86, 86, 87:93,
100:104, 106:114, 116:119,
120:124, 124, 125

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’de çocuk ölümlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 11/7/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

77:80, 81:86, 86

2.- MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu tarafından, vatandaşların kamu hizmetine girme hakkının objektif esaslara göre kullanılmasını temin amacıyla oluşturulan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) dışında ve bu sınavın dolanılması suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesinde subjektif tercih ve kayırmalar ile KPSS sınav sonuçlarına göre yerleştirmelerin kamuoyunda ve sınava giren vatandaşların nezdinde oluşturduğu kuşku ve gidelmesi, kamu görevlerinde işe alım ve yükselmede tercihlerin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

87:93, 100:104, 106

3.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekili tarafından, Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

107:114, 116:119,
120:124, 124, 125**XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYON-LARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

125, 232

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

125:129, 232:243

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/341) (S. Sayısı: 281)

125:126, 232:243

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir

Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İttüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İttüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156) 127

3.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287) 127

4.- Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (S. Sayısı: 616) 128

5.- Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (S. Sayısı: 685) 128

6.- Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (S. Sayısı: 684) 128:129

XII.- OYLAMALAR

232

1.- (S. Sayısı: 281) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 232:243

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde bulunan kiralık araçlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59275) 244:245
- 2.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından satın alınan nakliye araçlarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59276) 246:247
- 3.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2014 yılları arasında ele geçirilen kaçak et miktarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59277) 248:250
- 4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, MASAK'ın TBMM Soruşturma Komisyonu için hazırladığı rapora ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/59415) 251:252
- 5.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 2014'te TOBB bütçesinden Gümrük ve Ticaret Bakanlığına aktarılan iç ticaret hizmetlerini geliştirme payına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59691) 253:254
- 6.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 2002-2015 yılları arasında Manisa'da iş yerini kapatmak zorunda kalan esnaflara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59692) 255:256

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak üç oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge, AK PARTİ iktidarı döneminde Balkanlarla ilişkilere, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Binici, demokratik gösteri ve yürüyüşlerde meydana gelen olaylara, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, gençlerde uyuşturucu madde bağımlılığı ve Kocaelispor'un sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Levent Gök,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı,

Bingöl Milletvekili İdris Baluken,

17 Şubat 2015 Salı günü 56'ncı Birleşimde Genel Kurul salonunda yaşanan olaylara ilişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, 17 Şubat 2015 Salı günü 56'ncı Birleşimde Genel Kurul salonunda yaşanan olaylara ilişkin bir konuşma yaptı.

Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve 21 milletvekilinin, Afşin-Elbistan Termik Santrali'nden kaynaklanan hava, toprak ve su kirliliği konusunun (10/1209),

Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 20 milletvekilinin, okullarda uyuşturucu kullanma ve madde bağımlılığı konusunun (10/1210),

İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 20 milletvekilinin, yerli sanayinin ve çalışanlarının sorunlarının (10/1211),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan Uludere (Roboski) katliamının tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerinin (10/436),

MHP Grubunun, 12/6/2014 tarih ve 6280 sayılı Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve arkadaşları tarafından, tarımsal kuraklıktan zarar gören çiftçilerin sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin belirlenerek gerekli önlemlerin alınması; 25/6/2013 tarih ve 15368 sayılı Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve arkadaşları tarafından, çiftçilerin tarımsal sulama sorunlarının araştırılarak çiftçilerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi için yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi; 20/10/2011 tarihinde Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki tarım ve hayvancılıkla uğraşan üreticilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak çiftçimizin üretim sıkıntılarının giderilmesi, üretilen ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanmasına yönelik çözümlerin araştırılması (10/191); amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin Genel Kurulun 18 Şubat 2015 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

CHP Grubunun, 2/12/2014 tarihinde Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı ve 24 milletvekili tarafından, sağlık hizmeti verilmesinden kaynaklı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1605 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 18 Şubat 2015 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Şubat 2015 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın bu kısmın 5’inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 3, 10, 17, 24 ve 31 Mart 2015 Salı günü birleşimlerinde sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmeyle bu birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 4, 11, 18 ve 25 Mart 2015 Çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesine; 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İğdır Milletvekili Pervin Buldan, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Eskişehir Milletvekili Salih Koca, MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 19 Şubat 2015 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere 17.56’da birleşime son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Muharrem İŞİK

Erzincan

Kâtip Üye

Muhammet Bilal MACİT

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 87

19 Şubat 2015 Perşembe

Teklifler

1.- İzmir Milletvekili Birgül Ayman Güler'in; Adli Sicil Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2667) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2015)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu ve 2972 Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2668) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2015)

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; 5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2669) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2015)

4.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2670) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.02.2015)

5.- Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in; Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2671) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.02.2015)

6.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin; Yalova İlinde Meydana Gelen Şiddetli Lodos ve Fırtına Afetinden Zarar Gören Çiftçilere Yardım Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2672) (Tarım, Orman ve Köyışleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.02.2015)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün, Balıkesir'deki kar fırtınası sonucu yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60288) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

2.- Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün, Balıkesir'deki kar fırtınası sonucu yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60289) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

3.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, Bursa'daki kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60290) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

4.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, eski bir İçişleri Bakanı tarafından yapılan çeşitli açıklamalardaki iddiaların araştırılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60291) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

5.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, yaşanan maden kazalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60292) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

6.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, 2009'dan bu yana gerçekleşen toplumsal şiddet olaylarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60293) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

7.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, 2002-2014 yılları arasında meydana gelen asansör kazalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60294) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

8.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, Suruç'ta AFAD tarafından kurulan çadır kent in kapasitesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60295) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

9.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60296) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, cezaevlerindeki hasta tutuklu ve hükümlülere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60297) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2009 yılında bir öğrencinin hayatını kaybettiği olayda belediye otobüsüne molotof kokteyli atan kişinin MİT görevlisi olduğuna dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60298) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Atatürk Havalimanı'na yeni Dış Hatlar Terminali inşa edilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60299) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından işletmelerin fişlendiğine dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60300) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

14.- Mersin Milletvekili Vahap Seçer'in, 2002-2015 yılları arasında Mersin'e yapılan yatırım projelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60301) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

15.- İstanbul Milletvekili İhsan Özkes'in, bir milletvekilinin torpil konusunda bir ayete atf yaparak yaptığı açıklamayı eleştiren bir müftü yardımcısı hakkında soruşturma açtırmak istediğine dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60302) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

16.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, 62'nci Hükümet dönemindeki bazı bütçe harcamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60303) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

17.- İstanbul Milletvekili İhsan Özkes'in, Validebağ Semt Konağı'nın bir sivil toplum kuruluşuna tahsisine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60304) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

18.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, bir yabancı gazetede yer alan iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60305) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

19.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2015 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından toplumsal olaylarda kullanılmak üzere alınması planlanan teçhizata ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60306) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

20.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, TOKİ Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesinde hak sahiplerinin yaşadığı iddia edilen mağduriyetlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60307) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

21.- İstanbul Milletvekili Osman Taney Korutürk'ün, bazı yabancı haber kuruluşlarında çıkan haberlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60308) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

22.- Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Uludağ'da yaşanan kazalara ve yetki karmaşasının giderilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60309) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

23.- Ordu Milletvekili İdris Yıldız'ın, 26 Ocak 2015 tarihinde yaptığı bir açıklamaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60310) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

24.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, PTT teşkilatında yaşanan sorunlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60311) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

25.- Kütahya Milletvekili İdris Bal'ın, eski bir bakanla bir iş adamı arasındaki para alışverişine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60312) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

26.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60313) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

27.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60314) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

28.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60315) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

29.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, TOKİ Kuzey Ankara Konutları'nda ikamet edenlerin güvenlik, ulaşım ve sağlık sorunlarının çözümüne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60316) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

30.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, İstanbul'da ve Ankara'da yapılacak tünel iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60317) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TRT'nin diğer kanallardan aldığı hizmet bedelinin toplamına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60318) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Nükleer Enerji Kanun Tasarısı'nda bahsi geçen bazı ifadelerle ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60319) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, memur alımlarında MİT raporlarının dikkate alındığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60320) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

34.- Van Milletvekili Nazmi Gür'ün, 2013 yılında Fransa'da üç Kürt kadının öldürüldüğü olaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60321) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

35.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Kurtuluş Savaşı'nda Antep savunmasında bulunmuş bir kişiye maaş bağlanıp bağlanmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60322) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

36.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, işe alımlarda MİT raporlarının dikkate alındığına dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60323) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

37.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, Manisa'nın Soma ilçesinde bir fakülte kurulmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60324) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

38.- İstanbul Milletvekili Haluk Eyidoğan'ın, Cebeci İnönü Stadyumu yerine düşünülen projeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60325) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

39.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Başbakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanmış hizmet binalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/60326) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

40.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Bülent Arınç) yazılı soru önergesi (7/60327) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

41.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bir vakfa 2002 yılından bugüne kadar yapılan başlıklara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Bülent Arınç) yazılı soru önergesi (7/60328) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

42.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Bülent Arınç) yazılı soru önergesi (7/60329) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

43.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Bülent Arıncı) yazılı soru önergesi (7/60330) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

44.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Bülent Arıncı) yazılı soru önergesi (7/60331) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

45.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Bülent Arıncı) yazılı soru önergesi (7/60332) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

46.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/60333) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

47.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/60334) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

48.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/60335) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

49.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/60336) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

50.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/60337) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

51.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/60338) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

52.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından kullanılan logoya ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/60339) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

53.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/60340) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

54.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/60341) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

55.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/60342) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

56.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/60343) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

57.- İstanbul Milletvekili Durmuşalı Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60344) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

58.- Adana Milletvekili Ali Demirçalı'nın, Elazığ'da afet yönetimi kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60345) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

59.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, AFAD tarafından Bingöl depremzedelerine gönderilen tebligata ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60346) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

60.- İstanbul Milletvekili Haluk Eyidoğan'ın, 2014 yılında yapılan A ve B tipi KBRN elbisesi ihalelerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60347) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

61.- Adana Milletvekili Ali Demirçalı'nın, Adana'da AFAD tarafından yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60348) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

62.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, mülteci kamplarındaki kadın ve kız çocuklarının korunması için alınan tedbirlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60349) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

63.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60350) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

64.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60351) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

65.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60352) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

66.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/60353) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

67.- Kütahya Milletvekili İdris Bal'ın, bir internet sitesinin bulunduğu binanın bir katının kaçak olduğu iddiasıyla yıkılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60354) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.01.2015)

68.- Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, 2013 ve 2014 yıllarında haklarında denetimli serbestlik uygulanan kişilerin sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60355) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

69.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, son 12 yılda suç oranlarındaki artışa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60356) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

70.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Bakanlığın avukatlık mesleğinin sorunları ile ilgili yaptığı çalışmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60357) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

71.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Bakanlığın avukatların ekonomik durumları ile ilgili yaptığı çalışmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60358) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

72.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, yabancı hukuk bürolarının Türkiye'de şube açmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60359) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

73.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Metris R Tipi Cezaevine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60360) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

74.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60361) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

75.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, 2003 yılında yargıya intikal eden bir yolsuzluk soruşturmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60362) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

76.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60363) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

77.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'in Tatvan ilçesindeki bir cezaevi yapımı için satın alınan mal ve hizmetlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60364) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

78.- Muş Milletvekili Demir Çelik'in, Siirt E Tipi Cezaevindeki ağır hastalık sahibi mahkumlara ve sağlık personeline ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60365) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

79.- Muş Milletvekili Demir Çelik'in, Muş E Tipi Cezaevinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60366) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

80.- Van Milletvekili Kemal Aktaş'ın, Amasya Cezaevi ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60367) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

81.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60368) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

82.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60369) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

83.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60370) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

84.- Van Milletvekili Kemal Aktaş'ın, Van M Tipi Cezaevi ile ilgili kötü muamele iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60371) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

85.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suriye'den yaralı olarak ülkemize giriş yapan kişilerin arasında IŞİD'le bağlantısı olanların bulunup bulunmadığına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60372) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

86.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60373) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

87.- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane'nin, bir toplantıda soru soran vatandaşın salon dışına çıkartılmasına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60374) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.01.2015)

88.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, madde kullanım riski ve madde bağımlılığından korunma konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60375) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

89.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Bakanlığın engelli vatandaşların hakları ile ilgili yaptığı çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60376) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

90.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, 2022 sayılı Kanun'a göre aylık bağlanan kişilerden yersiz ödeme yapıldığı gerekçesiyle aylıklarının geri istenmesine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60377) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

91.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60378) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

92.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, özel kreş ve gündüz bakım evlerinin ve bunlardan faydalanan çocukların sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60379) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

93.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'in Tatvan ilçesindeki yardıma muhtaç bir aileye ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60380) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

94.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60381) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

95.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60382) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

96.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60383) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

97.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60384) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

98.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, mülteci kamplarındaki kadın ve kız çocuklarının korunması için alınan tedbirlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60385) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

99.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da görme engelli iki çocuğu bulunan bir aileye çocukların tedavi masrafları için yardım yapılmasına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60386) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

100.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da maddi durumu iyi olmayan bir aileye yardım yapılmasına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60387) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

101.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Bakanlığın hakkında tahliye kararı verdiği Barbaros Özel Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi ile ilgili işlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60388) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

102.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da kömür yardımı alan vatandaş sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60389) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

103.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanen hizmet binalarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60390) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

104.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60391) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

105.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60392) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

106.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60393) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

107.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60394) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

108.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanen hizmet binalarına ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60395) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

109.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60396) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

110.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60397) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

111.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60398) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

112.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60399) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

113.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60400) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

114.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanen hizmet binalarına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60401) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

115.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60402) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2015)

116.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların 2003-2015 yılları arasındaki faaliyetlerine ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60403) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2015)

117.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan kurulum ve montaj hizmetlerine ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60404) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2015)

118.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Bakanlığın çıkardığı bir yönetmeliğe ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60405) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

119.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, işsizlik ödeneği ve ücret garanti fonundan yararlanan kişi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60406) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

120.- İstanbul Milletvekili Durmuşalı Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60407) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

121.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, sağlık sigortacılığı sektörünün gelişimine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60408) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

122.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Ermenek'te yaşanan maden kazasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60409) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

123.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002 yılından bugüne kadar işten çıkarılan kamu personeli sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60410) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

124.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60411) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

125.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60412) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

126.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, hakkında iflas kararı verilen bir şirketin çalışanlarının mağduriyetlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60413) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

127.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60414) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

128.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60415) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

129.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in, Evde Çocuk Bakım Hizmetleri Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60416) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

130.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60417) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

131.- Kütahya Milletvekili İdris Bal'ın, bir internet sitesinin bulunduğu binanın bir katının kaçak olduğu iddiasıyla yıkılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60418) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.01.2015)

132.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, Bursa'da olası bir depreme karşı yapılan hazırlıklara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60419) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

133.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60420) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

134.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, Kısırkaya Plajı'nın yıkılarak yerine hayvan barınağı yapılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60421) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

135.- Tokat Milletvekili Orhan Düzgün'ün, Tokat'ın bir köyündeki su sorununa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60422) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

136.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da kurulacak bir çimento fabrikasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60423) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

137.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir'in Çeşme ilçesinde bulunan taş ocağı sayısına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60424) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

138.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, ÇED uygulamasından muaf tutulan faaliyetlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60425) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

139.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında TOKİ'nin geç teslim nedeniyle ödediği tazminat miktarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60426) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

140.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60427) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

141.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, tüzel kişiliği kaldırılan belediyelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60428) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

142.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60429) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

143.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60430) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

144.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60431) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

145.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60432) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

146.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60433) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

147.- Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun, 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye-Yunanistan Parlamentolararası Dostluk Grubunun kurulmamasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60434) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

148.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Türkiye Cumhuriyeti tarafından Ahıskalıların topraklarına geri dönüşü amacıyla Gürcistan nezdinde yapılan girişimlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60435) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

149.- Van Milletvekili Nazmi Gür'ün, Kuzey Kıbrıs'a gönderilen aynı ve nakdi yardımlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60436) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

150.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suriye'den yaralı olarak ülkemize giriş yapan kişilerin arasında IŞİD'le bağlantısı olanların bulunup bulunmadığına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60437) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

151.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60438) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

152.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60439) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

153.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60440) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

154.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60441) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

155.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, on iki Türk dağcının Yunanistan'da kaybolduğuna dair iddialara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60442) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

156.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60443) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

157.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60444) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

158.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60445) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

159.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60446) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

160.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, DEİK Başkanı'nın maaşına ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60447) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

161.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60448) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

162.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Adıyaman'da bir mahallede ilave aydınlatma talebinde bulunulmasının ardından mahalledeki tek lambanın söküldüğüne dair iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60449) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

163.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, doğal kaynakların özelleştirilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60450) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

164.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Adana'da yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60451) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

165.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60452) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

166.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, İstanbul'da yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60453) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

167.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Soma maden faciasından sonra meydana gelen maden kazalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60454) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

168.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa'da abonelere geleceğe dönük elektrik faturası kesilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60455) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

169.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Türkiye genelindeki baz istasyonu sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60456) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

170.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60457) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

171.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60458) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

172.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60459) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

173.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60460) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

174.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, Hatay'daki elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60461) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

175.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'de bulunan maden ocaklarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60462) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

176.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, özelleştirilen bir elektrik dağıtım şirketinde işten çıkarılan kişilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60463) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

177.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da kömür yardımı alan vatandaş sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60464) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

178.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60465) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

179.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ağrı'daki öğrencilerin yurt ve konaklama ihtiyaçlarının giderilmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60466) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

180.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60467) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

181.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gençlik projeleri destek programı kapsamında verilen hibelere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60468) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

182.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Türkiye Yelken Federasyonunun start prosedürlerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60469) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

183.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Türkiye Yelken Federasyonunun IRC sınıfı reyting bantlarının yeniden düzenlenmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60470) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

184.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60471) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

185.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'in Tatvan ilçesinde Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından öğrencilere verilen seminere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60472) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

186.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bilecik'teki bir stadyumda kar birikintisi sebebiyle çöken tribüne ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60473) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

187.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in, Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonunun ödenek sorununa ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60474) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

188.- İstanbul Milletvekili Haluk Eyidoğan'ın, Cebeci İnönü Stadyumu yerine düşünülen projeye ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60475) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

189.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralananan hizmet binalarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60476) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

190.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60477) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

191.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60478) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

192.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60479) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

193.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60480) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

194.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ardahan'ın Hanak ilçesindeki bir köy ve çevresindeki arı ölümlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60481) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

195.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, pancar üreticilerinin yaşadığı sorunlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60482) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

196.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60483) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

197.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60484) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

198.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60485) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

199.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60486) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

200.- İstanbul Milletvekili Haluk Eyidoğan'ın, A ve B sınıfı KBRN elbiselerinin ithalatına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60487) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

201.- Tekirdağ Milletvekili Bülent Belen'in, Türkçe kullanma kılavuzu bulundurma zorunluluğu olmayan ürünlere ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60488) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

202.- Van Milletvekili Nazmi Gür'ün, Suriye sınırında yeni sınır kapıları açılmasına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60489) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

203.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ocak 2015 itibarıyla yabancı yat ve yatçılardan ülkemize girişlerinde alınan ücretlere ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60490) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

204.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60491) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

205.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60492) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

206.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60493) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

207.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60494) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

208.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, bonzai kullanımının önlenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60495) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.01.2015)

209.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, belediyelerin elektrik dağıtım şirketlerine olan borçlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60496) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

210.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Elazığ Belediyesinde yapılan bir ihalede Belediyenin zarara uğratıldığına dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60497) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

211.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Elazığ Belediyesinde usulüne uygun düzenlenmemiş belgelerle araç ve iş makinası kira bedeli ödendiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60498) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

212.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 31 Aralık 2014 tarihinde Adıyaman-Kahramanmaraş yolunda patlayan mühimmat yüklü kamyonu ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60499) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

213.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında kaçakçılık ve uyuşturucu ile mücadele konusunda görevlendirilen köpeklere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60500) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

214.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ankara'da sis nedeniyle yaşanabilecek trafik kazalarına karşı alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60501) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

215.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesindeki metruk binaların uyuşturucu bağımlılarının meskeni haline geldiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60502) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

216.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Adıyaman'da bir mahallede ilave aydınlatma talebinde bulunulmasının ardından mahalledeki tek lambanın söküldüğüne dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60503) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

217.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında tespit edilen hayvan hırsızlıklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60504) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

218.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ocak 2015 itibari ile 100 yaşın üzerindeki vatandaşlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60505) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

219.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, madde kullanım riski ve madde bağımlılığından korunma konusunda yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60506) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

220.-Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 17 Aralık 2013 tarihinden itibaren görevlerinden alınan ve başka göreve atanan emniyet müdürlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60507) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

221.-Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son 48 ayda ele geçirilen kaçak ampul miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60508) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

222.-Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son 48 aydır emniyet güçlerince bomba şüphesi ile yapılan imhalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60509) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

223.-Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Adıyaman'ın Şambayat beldesindeki sakat bir köpeğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60510) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

224.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son 48 ayda ele geçirilen kaçak sigara miktarlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60511) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

225.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, 6360 sayılı Kanun'a göre yapılan norm kadro ve ihtiyaç fazlası personel tespitine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60512) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

226.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, POMEM'i kazanan bazı kişilerin kazanılmış haklarının ellerinden alındığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60513) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

227.- Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, bir sivil toplum kuruluşunun yaptığı gösteriye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60514) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

228.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60515) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

229.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, akaryakıt fiyatlarındaki indirimin İstanbul'da toplu taşıma ücretlerine yansıtılmadığına dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60516) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

230.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından toplumsal olaylarda kullanılmak üzere alınması planlanan teçhizata ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60517) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

231.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Türkiye genelindeki MOBESE kamerası sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60518) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

232.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, biber gazı alımı yapılan şirkete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60519) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

233.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından toplumsal olaylarda kullanılmak üzere alınması planlanan teçhizata ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60520) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

234.- İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in, kamu kurum ve kuruluşları ile valilikler tarafından 2004 yılından bugüne kadar büyükşehir belediyeleri aleyhine açılan dava sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60521) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

235.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, TSK tarafından terör örgütüne karşı müdahale taleplerinin valiliklerce reddedilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60522) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

236.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Yüksekova İlçe Emniyet Müdürlüğünün yemek ihalesinin iptaline ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60523) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

237.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60524) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

238.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarca satın alınan hukuk, muhasebe ve mali hizmetlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60525) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

239.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda Gezi Parkı eylemlerine katıldığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kamu personeline ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60526) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

240.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Şırnak'ta öldürülen bir vatandaşa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60527) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

241.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Diyarbakır'da gerçekleştirilen bir gösteride terör örgütü lehine konuşmalar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60528) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

242.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Diyarbakır'da bir terör örgütü mensubu için cenaze töreni düzenlenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60529) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

243.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Diyarbakır'da gerçekleştirilen bir gösteride terör örgütü lehine konuşmalar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60530) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

244.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'te yaşanan bir terör eylemine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60531) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

245.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Mardin'de gerçekleştirilen bir gösteride terör örgütü lehine konuşmalar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60532) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

246.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bingöl'de bir fabrikada çıkan yangının sebebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60533) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

247.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bir milletvekilinin açıklamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60534) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

248.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Van'da bir terör örgütü mensubu için cenaze töreni düzenlenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60535) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

249.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'te sokak hayvanlarına kötü muamelede bulunan şahıslara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60536) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

250.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, İstanbul'da bir restoranda yaşanan olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60537) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

251.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da İl Jandarma Komutanlığınca müdahale edilen kaçakçılık olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60538) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

252.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son üç yılda intihar girişiminde bulunan emniyet ve güvenlik personeli sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60539) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

253.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Aksaray'da yardıma muhtaç bir aileye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60540) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

254.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Amasya Belediyesi tarafından yapımına başlanan bir proje için satın alınan mal ve hizmetlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60541) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

255.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Hakkari'de gerçekleştirilen bir gösteride terör örgütü lehine konuşmalar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60542) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

256.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da gerçekleştirilen bir gösteride terör örgütü lehine konuşmalar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60543) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

257.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son üç yılda ülkemizde yaşanan hırsızlık vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60544) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

258.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son üç yılda ülkemizde yakalanan kaçak akaryakıt miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60545) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

259.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Adıyaman'da gerçekleştirilen bir gösteride terör örgütü lehine konuşmalar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60546) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

260.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Van'ın Erciş ilçesindeki Kırgız Türklerinin terör örgütünün baskısına uğradığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60547) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

261.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son üç yılda Ardahan'da yaşanan hayvan hırsızlıklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60548) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

262.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Diyarbakır'da bir parti il binasına gerçekleştirilen terör saldırısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60549) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

263.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, üniversitelerde öğrencilere yapılan saldırılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60550) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

264.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, mülteci kamplarındaki kadın ve kız çocuklarının korunması için alınan tedbirlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60551) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

265.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bölücü terör örgütü mensubu bir şahıs için Şırnak'ın Silopi ilçesinde düzenlenen cenaze töreni ve yürüyüş sırasında yaşanan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60552) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

266.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Şırnak'ın Silopi ilçesindeki bir mahallede bir apartmana gerçekleştirilen saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60553) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

267.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, sağlık personeline yönelik şiddet ile bu çerçevede yaşanan bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60554) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

268.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bölücü terör örgütü mensubu ile yandaşları tarafından Şırnak'ta gerçekleştirilen eylemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60555) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

269.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bölücü terör örgütü mensubu ile yandaşları tarafından Şanlıurfa'nın Suruç ilçesi ve köylerinde gerçekleştirilen eylemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60556) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

270.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, tarihi eser kaçakçılığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60557) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

271.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bölücü terör örgütü mensubu ile yandaşları tarafından Van'da gerçekleştirilen eylemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60558) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

272.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bölücü terör örgütü mensubu bir şahıs için Şanlıurfa'da düzenlenen taziye ve yürüyüş sırasında yaşanan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60559) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

273.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bölücü terör örgütü mensubu şahıslar için Van'da düzenlenen taziye ve yürüyüş sırasında yaşanan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60560) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

274.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da görme engelli iki çocuğu bulunan bir aileye çocukların tedavi masrafları için yardım yapılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60561) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

275.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da maddi durumu iyi olmayan bir aileye yardım yapılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60562) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

276.- Denizli Milletvekili İlhan Cihaner'in, dört IŞİD militanının İstanbul'da özel bir hastanede tedavi edildiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60563) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

277.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, uzmanların büyük bir deprem uyarısı yaptığı Tekirdağ Şarköy bölgesinde alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60564) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

278.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suriye'den yaralı olarak ülkemize giriş yapan kişilerin arasında IŞİD'le bağlantısı olanların bulunup bulunmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60565) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

279.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'in Tatvan ilçesinde ikamet eden ve iki çocukları metafizer displazi hastalığına yakalanan bir aileye yardım edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60566) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

280.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 27 Ocak 2015 tarihinde Diyarbakır'da bölücü terör örgütü mensubu ve yandaşları tarafından düzenlenen gösteri ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60567) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

281.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 26-27 Ocak 2015 tarihlerinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde bölücü terör örgütü mensubu ve yandaşları tarafından düzenlenen gösteri ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60568) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

282.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 27 Ocak 2015 tarihinde Hakkari'de bölücü terör örgütü mensubu ve yandaşları tarafından düzenlenen gösteri ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60569) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

283.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 27 Ocak 2015 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde bölücü terör örgütü mensubu ve yandaşları tarafından düzenlenen gösteri ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60570) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

284.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 27 Ocak 2015 tarihinde Şanlıurfa'da bölücü terör örgütü mensubu ve yandaşları tarafından düzenlenen gösteri ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60571) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

285.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 26-27 Ocak 2015 tarihlerinde bir bölücü terör örgütü üyesi için Mardin'de düzenlenen cenaze töreni ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60572) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

286.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son on yılda kaza kurşunu ile yaşamını yitiren kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60573) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

287.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son otuz altı ayda yakalanan kaçak sigara miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60574) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

288.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanen hizmet binalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60575) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

289.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, 2003-2015 yılları arasında Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca uygulanan idari para cezalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60576) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

290.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 24-25 Ocak 2015 tarihlerinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde bölücü terör örgütü mensubu ve yandaşları tarafından düzenlenen gösteri ve yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60577) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

291.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60578) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

292.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'deki Kalkınma Ajanslarının çalışmalarına ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60579) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

293.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanen hizmet binalarına ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60580) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

294.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60581) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

295.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60582) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

296.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60583) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

297.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60584) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

298.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ayazağa Kasrı'nın yap-işlet-devret modeliyle devredilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60585) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

299.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir'in Kartdere Köyü'nde restorasyon çalışması yapılmamasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60586) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

300.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60587) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

301.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanen hizmet binalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60588) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

302.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60589) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

303.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60590) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

304.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60591) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

305.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, ücretli çalışanlar üzerindeki vergi yüküne ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60592) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

306.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, yedek ödenekten yapılan aktarmalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60593) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

307.- İstanbul Milletvekili Durmuşlı Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60594) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

308.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60595) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

309.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, 2003-2015 yılları arasında Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca uygulanan idari para cezalarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60596) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

310.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60597) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

311.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60598) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

312.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60599) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

313.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, madde kullanım riski ve madde bağımlılığından korunma konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60600) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

314.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, FATİH Projesi kapsamında dağıtılan tabletlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60601) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

315.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, FATİH Projesi kapsamında yapılan harcamalara ve projenin uygulama modeline ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60602) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

316.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, okulu ve öğrenciyi olumsuz etkileyen yayınların denetlenmesi için RTÜK ile yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60603) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

317.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, okullardaki güvenlik sorunlarının çözümü ve önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60604) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

318.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, öğretmenlerin niteliklerinin artırılmasına yönelik çalışmalara ve Milli Eğitim Akademisi Projesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60605) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

319.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında FATİH Projesi kapsamında hedeflenen çalışmaların gerçekleşme oranlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60606) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

320.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, son beş yılda Alo 147 hattına yapılan başvuru sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60607) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

321.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, beden eğitimi öğretmenlerinin atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60608) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

322.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60609) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

323.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, okullardaki uyuşturucu kullanımı ve çeteleşme sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60610) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

324.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, TEOG sınavına giren öğrenci sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60611) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

325.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, tarihi bir okul binasındaki restorasyon çalışmasının durmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60612) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

326.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İstanbul'un Fatih ilçesindeki bir okulun başka bir binaya taşınmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60613) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

327.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında motorlu taşıtlar test sınavı ve motorlu taşıtlar direksiyon sınavında görev alan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60614) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

328.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında açık ilköğretim ve açık lise sınavlarında görev alan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60615) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

329.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında soruşturma geçiren personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60616) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

330.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında hakkında soruşturma yürütülen yöneticilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60617) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

331.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görevlendirilen kurucu müdür, müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60618) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

332.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında vekaleten görevlendirilen müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60619) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

333.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında yeni açılan anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında kurucu müdür olarak görevlendirilenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60620) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

334.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında yardımcı hizmetler sınıfındaki kişilerin sendikal dağılımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60621) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

335.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında il merkezi ve ilçelerde kurum müdürü, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarının sendikal dağılımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60622) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

336.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında teşekkür belgesi alan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60623) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

337.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında takdir belgesi alan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60624) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

338.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2015 yılları arasında maaşla ödüllendirme alan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60625) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

339.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60626) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

340.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, üniversitelerde katlamalı harç sistemi uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60627) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

341.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, Manisa ilindeki okulların depremsellik raporuna ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60628) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

342.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli Üniversitesinde son iki yıl içerisinde hakkında disiplin soruşturması başlatılan öğrenci sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60629) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

343.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in, üniversite ve yüksekokul öğrencilerinden alınan ders ve öğrenim ücretlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60630) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

344.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, Manisa'nın Soma ilçesinde bir fakülte kurulmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60631) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

345.- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun, katlamalı harç sistemine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60632) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

346.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanılan hizmet binalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60633) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

347.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60634) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

348.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60635) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

349.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60636) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

350.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60637) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

351.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son üç yılda intihar girişiminde bulunan askeri personelin sayısına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60638) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

352.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bedelli askerlik için yapılan başvurulara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60639) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

353.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, bir askerin intihar etmesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60640) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

354.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60641) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

355.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60642) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

356.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60643) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

357.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60644) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

358.- Bitlis Milletvekili Hüsametdin Zenderlioğlu'nun, bir askerin intihar etmesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60645) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

359.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60646) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

360.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2015 yılı itibarıyla deniz meteoroloji bültenlerinin yayımlandığı dil sayısına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60647) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

361.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60648) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

362.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanan hizmet binalarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60649) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

363.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60650) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

364.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60651) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

365.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60652) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

366.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da su arıtma tesisinin elektriklikerinin kesilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60653) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

367.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, hasta bakım teknisyenlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60654) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

368.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, İstanbul Kadıköy Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesinin yan tarafında devam eden otopark inşaatının hastaneye verdiği zarara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60655) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

369.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, Bursa'daki hastanelere ve sağlık yatırımlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60656) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

370.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, aile hekimliği merkezleriyle ilgili yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60657) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

371.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, Tıbbi Meslek Hastalıkları Kayıt Sistemi'ne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60658) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

372.- Iğdır Milletvekili Sinan Oğan'ın, Türkiye'ye sığınan Irak Türkmenlerinin sağlık sorunlarının çözülmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60659) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

373.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60660) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

374.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Doğu ve Güneydoğu illerindeki hematolog ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60661) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

375.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıktaki bazı üst düzey bürokratların hastanelerde başhekim, başhekim yardımcısı ve hastane yöneticisi yapıldığına dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60662) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

376.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlıkta medyum çalıştırıldığına dair iddialara ve Bakanlık logosunun izinsiz kullanımına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60663) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

377.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, bir hastanedeki yangın merdiveni ve acil çıkış kapılarının kilitli olmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60664) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

378.- Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat'ın, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesindeki bir aile sağlığı merkezine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60665) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

379.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son üç yılda sağlık personeline yapılan saldırıların sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60666) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

380.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, son bir yılda Şanlıurfa Mehmet Akif Hastanesinde tedavi gören IŞİD mensubu sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60667) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

381.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis Tatvan Devlet Hastanesindeki gebe okulu ve gebelik eğitimi uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60668) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

382.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60669) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

383.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Batman'da görme engelli iki çocuğu bulunan bir aileye çocukların tedavi masrafları için yardım yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60670) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

384.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, sağlık taramasından geçirilen Suriyeli sığınmacılara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60671) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

385.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bitlis'in Tatvan ilçesinde ikamet eden ve iki çocukları metafizer displazi hastalığına yakalanan bir aileye yardım edilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60672) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

386.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in, en fazla bin kişiye bir aile hekimi düşecek şekilde yeni bir düzenleme yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60673) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

387.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanmış hizmet binalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60674) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

388.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, bir devlet hastanesinde sağlık kurulu raporu için fahiş fiyat istendiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60675) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

389.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60676) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

390.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60677) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

391.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60678) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

392.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2015 yılları arasında deniz taşımacılığından doğan dış ticaret açığına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60679) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

393.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Ankara'da sis nedeniyle yaşanabilecek trafik kazalarına karşı alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60680) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

394.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Nissibi Köprüsü'nün adının Recep Tayyip Erdoğan Köprüsü olarak değişebileceğine dair yaptığı bir açıklamaya ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60681) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.01.2015)

395.- İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak'ın, 2014 yılında başlatılan kamu yatırımlarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60682) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

396.- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun, Trabzon'un Ortahisar ilçesine bağlı Yeniköy, Uğurlu, Karakaya ve Akkaya mahallelerini merkeze bağlayan ve heyelan nedeniyle kapanan yola ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60683) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

397.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60684) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

398.- İzmir Milletvekili Erdal Aksünger'in, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına yapılan personel alımlarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60685) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

399.- İstanbul Milletvekili Ali Özgündüz'ün, PTT'de çalışan taşeron işçilerin maaşlarından yapılan kesintilere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60686) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.01.2015)

400.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Günay'ın, Antalya'nın ulaşım projelerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60687) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

401.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, DHMİ'ye yapılan bazı atamalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60688) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

402.- İstanbul Milletvekili Celal Adan'ın, son üç yıl içinde İstanbul'a yapılan yatırımlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60689) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

403.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, Şanlıurfa GAP Havaalanına ve havaalanlarında bulunan ILS cihazlarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60690) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2015)

404.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, yat güzergahları ile belgesiz yat ve kıyı işletmelerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60691) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

405.- Yozgat Milletvekili Sadir Durmaz'ın, bazı belediyelerin resmi plakalı araçlarla yaptığı yolcu taşımacılık faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60692) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

406.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın, çevre illerdeki ürünlerin uluslararası pazarlara ulaştırılması için Isparta Havalimanının kullanılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60693) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.01.2015)

407.- İstanbul Milletvekili Atıla Kaya'nın, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kiralanmış hizmet binalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60694) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

408.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren Gezi Parkı eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60695) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

409.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, satın alınan hukuk ve muhasebe hizmetleri ile mali hizmetlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60696) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

410.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında işlem yapılan personele ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60697) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

411.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, 2003-2015 yılları arasında Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca uygulanan idari para cezalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60698) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.01.2015)

412.- İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in, belediyelere ve bağlı şirketlerine yönelik Sayıştay denetimlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60699) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2015)

413.- İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in, KİT'lere yönelik Sayıştay denetimlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/60700) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.02.2015)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart ve 21 Milletvekilinin, Milli piyango çekilişlerini ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1212) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2012)

2.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve 27 Milletvekilinin, Tanık Koruma Kanununun sonuçlarının araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1213) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2012)

3.- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane ve 21 Milletvekilinin, açlık grevindeki eylemcilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1214) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2012)

19 Şubat 2015 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, rica ediyorum, bir oylama yaptırın yani toplantı sayısı yok.

BAŞKAN – Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, toplantı sayısı yok. Lütfen, açamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Gök, ilk uygulamanız değil efendim.

Gündem dışı ilk söz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, lütfen, lütfen, rica ediyorum, toplantı sayısı yok.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama, toplantı sayısı yok Sayın Başkan. Yani, göz göre göre... Sayın Başkanım, toplantı sayısı yok, nasıl açıyorsunuz? Lütfen yani şimdiye kadar...

SUAT ÖNAL (Osmaniye) – Sayına bak, sırana bak, kaç kişinin var senin?

BAŞKAN – Sayın Gök, İç Tüzük’ün 57’nci maddesini okuyorum: “Başkan birleşimi açtıktan sonra tereddüde düşerse yoklama yapar.”

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, sorun kâtip üyelerinize.

BAŞKAN – Gündem dışı ilk söz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, lütfen yani...

BAŞKAN – Sayın Gök, başka konularda tartışalım. Lütfen ama...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, rica ediyorum efendim, bir yoklama yapılsın. Olur mu öyle şey? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Açtım efendim ben.

LEVENT GÖK (Ankara) – Olur mu öyle bir şey? Yoklama yapmak zorundasınız.

NAZMÎ GÜR (Van) – Sayın Başkan, göz kararıyla karar veremezsiniz, yoklama yapmanız gerekiyor.

BAŞKAN – Gaziantep ilinin sorunları hakkında söz isteyen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim, toplantı sayısı yokken bu olmaz. Yaparsınız...

BAŞKAN – Sayın Gök, isteğiniz ne efendim, talebiniz nedir, ne istiyorsunuz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, siz açarken bakıyorsunuz salonda yeterli sayı yok. Lütfen, toplantı sayısı arayınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, ben açtım efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim, öyle “Açtım.”la olmaz bu. Olur mu?

BAŞKAN – Gaziantep ilinin sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili...

LEVENT GÖK (Ankara) – Lütfen Sayın Başkan, yanlış yapıyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, yanlış mı var?

BAŞKAN – Sayın Gök, İç Tüzük’ü okudum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, siz lütfen Tüzük’ü uygulayınız, olmaz.

BAŞKAN – Maksat iki dakika Meclisin açılmasını, çalışmasını geciktirmekse...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, hayır, efendim, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne alakası var?

BAŞKAN – ...iki dakika veririz, yoklama yaparız. Ama bu bizim yetkimizde efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Toplantı yeter sayısı yok, nasıl açıyorsunuz?

BAŞKAN – Ben tereddüt görmedim. Herhangi bir...

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, siz kâtip üyelerinizle anlaşın, ona göre bakın, olur mu öyle şey?

BAŞKAN – Devam edin efendim, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, hayır...

BAŞKAN – Gündem dışı ilk söz, Gaziantep ilinin sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ’a aittir.

Buyurun Sayın Serindağ.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kimseye söz vermeyin Sayın Başkanım. Lütfen toplantı sayısı olsun.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen, başka konularda söz istersiniz veririm efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Zamanı geçirmeyin lütfen, vereceğiniz zamanı geçiriyorsunuz.

BAŞKAN – Yetkiniz de değil efendim.

Buyurun, oturun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, hayır, toplantı sayısını isteyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim, toplantı sayısını istiyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Serindağ, geliyorsanız... Yoksa ikinci konuşmayı...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, daha toplantı açılmadı ki. Toplantı sayısı var mı, yok mu?

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, daha toplantıya başlamadınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açamazsınız, açamazsınız!

BAŞKAN – Açtım efendim ben, açtım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, açamazsınız efendim, toplantı yeter sayısı yok. Nasıl olacak?(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Kâtip üyelerinizle anlaşın, kâtip üyelerinize bir sorun lütfen.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, geliyor musunuz, gelmiyor musunuz efendim?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim, daha toplantı başlamadı ki niye gelsin, toplantı başlamadı ki nereye gelsin?

Sayın Başkan, lütfen, elektronik cihazla yoklama yapalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açamazsınız efendim, açamazsınız!

BAŞKAN – Sayın Gök, ben oturuyorum, siz de orada bekleyin efendim.

Sayın Serindağ gelmiyorsa ikinci konuşmacıya söz vereceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Olur mu öyle şey?

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun.

Efendim, başka konularda itiraz edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olmaz!

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, ben çok basit, çok nazik bir öneride bulunuyorum. Toplantı sayısı için lütfen elektronik cihazla yoklama yapınız.

BAŞKAN – Sayın Gök, benim geçmişteki uygulamalarıma bakın, tamamen bu şekilde yaptım efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, sizin geçmişteki uygulamalarınızın doğru olduğu anlamına gelmez.

BAŞKAN – Bugün başka sebeplerle arayın efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Lütfen yoklama yapın!

BAŞKAN – Sayın Serindağ, lütfen. Sayın Serindağ...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne yapıyorsunuz Sayın Başkan? Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Evet, gündem dışı ikinci söz, Kahramanmaraş ilinin sorunları hakkında söz isteyen... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir dakika, bir dakika Sayın Başkan, ne oluyor size? Böyle şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Serindağ, tekrar ediyorum, buyurun, gelecekseniz söz vereceğim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle tehditle Meclis yönetilir mi Başkan? Tehditte Meclis yönetiyorsun!

BAŞKAN – Sesinizi yükseltmekle, el hareketinizle -tüm Türkiye izliyor- hiçbir şey olmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben toplantı sayısını istiyorum, yoklama yaptırın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama tehditle Meclis yönetiyorsun!

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, usulü uygulayın...

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Çok komik durumdasınız şu anda Levent Bey.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Âcizler, âcizler!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Çok âciz bir durumdasınız Levent Bey, çok komik durumdasınız şu anda.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Zavallılar!

BAŞKAN – Ben Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunu şimdiye kadar nasıl açmışsam tespit ettim ve Genel Kurulu açtım efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neyle ettin? Nasıl ettin?

NAZMİ GÜR (Van) – Siz keyfiyetle yönetemezsiniz, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Önünüzdeki İç Tüzük’ü okumanızı istiyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sordunuz mu efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Sormadı.” diyor, “Sormadı.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sordunuz mu?

BAŞKAN – Efendim, tartışacak hiçbir konu yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz tereddüt hâlinde kâtip üyelere sormak durumundasınız.

BAŞKAN – “Başkan birleşimi açtıktan sonra tereddüde düşerse yoklama yapar.”

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşlar, ne var bunda? Yoklama yapılısın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niye çekiniyorsun?

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl var?

BAŞKAN - Tereddüde düşmedim, yoklama yapmıyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, gelmiyorsunuz madem, gündem dışı ikinci söz, Kahramanmaraş ilinin sorunları...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu yanlış bir uygulama. Siz tereddüde düştünüz.

BAŞKAN - ...hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu’na aittir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kâtip üyelerinize sorun, toplantı yeter sayısı var mı?

BAŞKAN - Sayın Dedeoğlu, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, açılmamış şeyi başlatamazsınız.

BAŞKAN - Sayın Dedeoğlu, buyurun lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açılmamış.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Nasıl açılmamış?

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne var bunda iki dakika yoklama yapsanız. Ne var bunda ya? İki dakika durun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, sükûnet yok.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) –Herkes ayakta, otursunlar ondan sonra.

BAŞKAN - Otururlar efendim, otururlar.

Sayın Dedeoğlu...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu Meclis çalışmaya başlayamaz.

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok öyle bir şey!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu şartlarda olmaz ki!

BAŞKAN – Ama benim değil, her sayın milletvekili sorumluluğunu bilecek efendim.

Sayın Dedeoğlu, lütfen buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu şekilde başlayamayız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Nasıl konuşma yapacak?

BAŞKAN – Evet, gündem dışı üçüncü söz...

Sayın Dedeoğlu, gelmiyorsanız üçüncü konuşmacıya vereceğim efendim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, şu anda Mecliste sükûnet yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, öyle bir şey olamaz!

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu, bir başkasının...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, yoklama yapın!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, talebiniz nedir sizin? Lütfen... Gündem dışı söz istediniz, veriyorum. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, böyle bir şey olamaz!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Böyle bir şey olur mu?

NAZMÎ GÜR (Van) – Sayın Başkan, talebimizi alın, ondan sonra başlayın.

BAŞKAN - Sayın Dedeoğlu, kimseye söz vermeyeceğim, kusura kalmasın kimse arkadaşlar. Tartışacak bir konu yok. Genel Kurulu açtım, İç Tüzük'ün 57'nci maddesini okudum. Nasıl, ne yapmam gerekiyor daha? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Üyelerinize sorun.

BAŞKAN – Sayın Gök... Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Üyelerinize sorun.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Ayıp ya!

LEVENT GÖK (Ankara) – Dün niye yaptık? Olur mu öyle bir şey Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Gök, galiba sözlerim anlaşılmadı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdiye kadar yapsaydınız biterdi bu iş. Lütfen yapın.

BAŞKAN – Dinler misiniz efendim, dinler misiniz...

Galiba sözlerim anlaşılmadı, tekrar ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz de beni anlamadınız.

BAŞKAN – Yok, ben gayet iyi anladım sizi, dinliyorum efendim.

İç Tüzük'ün 57'nci maddesini okuyorum: “Başkan birleşimi açtıktan sonra...”

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet.

BAŞKAN - ...”tereddüde düşerse yoklama yapar.”

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz –tereddüdü- kâtip üyelerinize danışmak durumundasınız.

BAŞKAN – Evet efendim.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Danıştınız mı, sordunuz mu?

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu, buyurun lütfen. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, şimdiye kadar bunu yapardınız, biterdi bu iş.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, Sayın Dedeoğlu...

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz tereddüt ettiğinizde kâtip üyelerinize danışmak zorundasınız.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Lütfen efendim yani tartışılacak bir konu yok ki ben şeyi açtım.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - Hayır, niye ısrar ediyorsunuz? Toplantı yeter sayısı var mı yok mu yani? Bu kadar basit.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tehdit ediyorsunuz, böyle tehditle değil...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, anlaşılmıyor ki hepiniz kalktınız, konuşuyorsunuz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gürültüyü kesin ondan sonra milletvekilini çağırın. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Anlaşılmıyor, duymuyorum, sussun yanınızdakiler.

OKTAY VURAL (İzmir) – O zaman milletvekilini niye çağırıyorsunuz?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Siz duymuyorsunuz, nasıl konuşmacı konuşacak?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Mesut Bey, niye CHP’nin arkasındasınız?

BAŞKAN – Sayın hatipler gelsin, sükûneti sağlayacağım efendim ben.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, siz beni duymuyorsanız...

BAŞKAN – Duymuyorum efendim, duymadığımı söylüyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) - ...hatibi nasıl duyacaksınız?

BAŞKAN - Tamam, hatip buyursun, sükûneti sağlayacağız efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Önce gürültüyü kesin.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Grup başkan vekilleri ayaktaiken nasıl çağırıyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, hayır, toplantı yeter sayısı var mı, yok mu, bunu grup başkan vekili sorabilir size.

BAŞKAN – Efendim, bu, Meclisin çalışmasını engellemedir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Neden efendim engelleyelim, siz engelliyorsunuz.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) - Âciz bir durumdasınız şu anda.

BAŞKAN – Şimdiye kadar tüm Genel Kurul açılışlarını bu şekilde yaptık ve itiraz edilmedi. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu sizin değerlendirmenizdir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben yoklama istedim arkadaşlar, dün yaptık bu yoklamayı, her gün yapacağız, her zaman yapacağız.

BAŞKAN - Eğer yasaya itiraz edilecekse yasa görüşülürken İç Tüzük'ten doğan haklarınızı kullanırsınız, buna hiç kimsenin sözü yok efendim.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Çok âcizsiniz şu anda, çok komiksiniz.

BAŞKAN - Ama açılmış Genel Kurulun çalışmasını bu şekilde engelleyemezsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, hayır, hayır, onu siz kâtip üyelerinizle konuşun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Grup başkan vekilleri ayaktayken siz kürsüye konuşmacı çağıramazsınız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Engellemiyoruz, biz usule uygun şekilde yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu, gelmiyorsanız üçüncü konuşmacıya söz vereceğim efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İstersen yedinci konuşmacıya söz ver!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, böyle yönetemezsiniz Meclisi!

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Ağrı ilinde yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'ye aittir. (CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

Buyurun Sayın Çelebi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Doğru değil sayın milletvekilleri, lütfen ama, doğru değil.

Açayım efendim, ondan sonra...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, siz toplantıyı açamazsınız!

BAŞKAN – Söz vereceğim size Sayın Vural, vereceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, siz toplantıyı açamazsınız! (CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) - Usulü çiğniyorsunuz, usulü çiğniyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Gök, her zaman söz verdim, vereceğim efendim, önce bir Meclisi açayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yanlış yapıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, İç Tüzük'e uymak zorundasınız.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurun. (CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İç Tüzük'ü uygulamak zorundasınız.

BAŞKAN – Hep ayağa kalkın isterseniz, hiç önemli değil.

Yazık, devletin malı; yazık, milletin malı; yazık yapıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Milletin malını milletin kafasına vuruyorsunuz!

LEVENT GÖK (Ankara) – Olur mu öyle şey Sayın Başkan? Şimdiye kadar yapardınız bu işi.

BAŞKAN – Doğru değil yaptığınız, millet seyreliyor.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - İç Tüzük'e uymak zorundasınız Başkan.

BAŞKAN – Kızmayacağım efendim ben size.

Evet, seyreliyor millet, doğru değil yaptığınız. Meclisin çalışmasını engellemek istiyorsunuz, bu usul doğru değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Olur mu öyle şey, siz engelliyorsunuz, İç Tüzük’ü engelliyorsunuz. İç Tüzük’e uymak zorundasınız.

BAŞKAN - Sayın Çelebi, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, grup başkan vekilleri ayaktaayken böyle yapamazsınız. Böyle bir şey yok!

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi’nin, Ağrı ilinde yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, lütfen yoklama yapın, yoklama yapın burada. Tüzüğü çiğniyorsunuz, yoklama yapın!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Sayın Başkanım, ilk önce, CHP’yi, MHP’yi birbirlerinin yedekleri olması hasebiyle, sizleri yüce millete havale ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Burada olur mu böyle şey? Açılmadan toplantıya başlıyorsunuz, kürsüde hatibi konuşuruyorsunuz. Olur mu böyle bir şey?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Bu yüce millet sizin her döneminizde sizi alaşağı etmiştir. Siz 2002-2015 tarihleri arasında girdiğiniz her seçimde en sonuncu oldunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hadi oradan, hadi oradan!

LEVENT GÖK (Ankara) – Toplantı açılmadan toplantı yapamazsınız. Yazıklar olsun size!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Böyle bir şey olmaz ya!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Allah’ın izniyle, sizler yine 2015 genel seçimlerinde en alta geleceksiniz. Bu millet size bu tokadı vuracaktır, bunu bilmiş olun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar, CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Duyamıyoruz, duyamıyoruz Sayın Başkan, ara verin, duyamıyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Böyle bir tablo olur mu? Sayın Başkan, bu iş böyle olmaz! Yanlış yapıyorsunuz, yanlış!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, geçen hafta sonu Amerika Birleşik Devletleri’nde meydana gelen olayda 3 Müslüman gencimizi şehit eden saldırıyı kınıyorum. Burada şehit olanlara Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama yapın, yoklama.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Yani, çok âciz bir muhalefet var, ülkem adına üzüliyorum ya, ülkem adına üzüliyorum bu muhalefete.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Şimdi, özellikle AK PARTİ hükûmetleri döneminde, 2002 ve 2015 tarihleri arasında meydana getirdiğimiz yatırımlara ilişkin sizleri biraz bilgilendirmek istiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu iş böyle olmaz. Toplantıyı geriyorsunuz, gerilim yaratıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz. Toplantı sayısı yokken toplantıyı açıyorsunuz. Yapın yoklamayı. Olur mu öyle şey? Şu hâle bak!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Çok âcizsiniz, âciz, çok âcizsiniz! Ülke adına üzüliyorum, demokrasi adına üzüliyorum.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, biz AK PARTİ neferleri olarak, AK PARTİ'nin kurucusu ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın işaret ettiği yolda yürümeye ve hizmet etmeye devam edeceğiz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu nedir? Alt tarafı bir yoklama ya.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, böyle Meclis mi yönetilir? Ayıp ya, ayıp!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Yeni Türkiye yolunda, Genel Başkanımız ve Başbakanımız Profesör Doktor Sayın Ahmet Davutoğlu'nun önderliğinde aynı şevk ve heyecanla çalışacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ayıp ya, ayıp! Talimatla Meclis yönetiyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu iş böyle olmaz, yanlış yapıyorsunuz, İç Tüzük'ü çiğniyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – 2014 yılında Başbakanımız bizim Ağrı ve Patnos ilçemiz kongremizi ziyaret etmişlerdir. Ben burada da kendilerine şükranlarımı arz ediyorum.

Hükümetimizin, tüm Türkiye'de olduğu gibi, Ağrı ilimize getirmiş olduğu bazı yatırımlar konusunda sizleri bilgilendirmek istiyorum. Son on üç yılında AK PARTİ hükümetleriyle Ağrı'ya eski parayla 7 katrilyonu aşkın bir yatırım getirildi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Türkiye'yi geriyorsunuz, Türkiye'yi. Niye korkuyorsunuz, niye korkuyorsunuz?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Demokrasi adına yazık, yazık! Millet görüyor millet. Çok komiksiniz. Söyleyecek sözünüz yok mu sizin, yok mu söyleyecek sözünüz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Usulü çiğniyorsunuz, usulü, Anayasa'yı çiğniyorsunuz; çiğnettirmeyeceğiz size!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Bunların en başında gelen doğal gazdır. Doğal gaz bizim gibi 7 tane küçük olan illeri... Biz bunlara çözüm getirdik ve 2014'te Resmî Gazete'de yayınlanan şeyle bu yürürlüğe girdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, hukuku çiğniyorsunuz, İç Tüzük'ü çiğniyorsunuz, Anayasa'yı çiğniyorsunuz!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Kamulaştırma... İlk kez devlet eliyle Ağrı'da bir Kağızman Caddemizin kamulaştırılması yapıldı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şu yaptığınıza bakın!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Eğitim konusunda, on üç yılda ilimiz ve ilçelerimize eski parayla 600 trilyonu aşkın yatırım yaptık. Yine, 2011-2014 yılları arasında 1.394 yeni derslik, 126 tane okul yaptık; 33 tane okul, 1.900 kişilik pansiyon ve 3 tane spor salonumuzun yapımı devam ediyor.

Ağrı merkezde 17/05/2007 tarihinde AK PARTİ hükümetlerince Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi kuruldu. Bunların içerisinde 6 fakülte, 3 tane enstitü, 6 tane yüksekokul, 6 tane meslek yüksekokulu, 6 tane araştırma ve uygulama merkezi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Anayasa'yı çiğniyorsunuz, İç Tüzük'ü çiğniyorsunuz; bu toplantı başlanamıştır.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Burada, hem Sayın İbrahim Çeçen'e hem de üniversitemizin dekanı Profesör Doktor Sayın İrfan Aslan Bey'e katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Böyle keyfilik olmaz, böyle keyfliğe izin vermeyiz.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Biz son üç yılda Ağrı merkeze 5 tane lise yaptık; bunların 2 tanesi de hayırseverlerimize aittir. Ben burada, rahmetli Hayrettin Atmaca ve iş adamı Şinasi Ünsal'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Ağrı merkez ana arterlerde sadece 2011-2014 yılları arasında 60 kilometreye yakın sıcak asfalt yapıldı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, toplantı açılmadan toplantı yapıyorsunuz. Bu nasıl anlayış?

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Şu anda inşaatı devam etmekte olan 400 yataklı Ağrı devlet hastanemiz, inşallah, 2015 yılı içerisinde bitecektir ve bunun yaklaşık maliyeti 69 trilyondur. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

Ağrı havalimanı ve yeni terminal binasının yaklaşık maliyeti 2015'te 65 trilyondur.

Ağrı merkezde kentsel dönüşüm hızla devam etmektedir.

Ağrı Kültür Merkezimiz bitti.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz, yoklama!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Eski devlet hastanemizin yerine Ağrı İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlık Müdürlüğü, 30 ünitlik ağız ve diş kliniği, 112 Acil Komuta Merkezi, 6 hekimlik aile sağlık merkezi çalışmalarımız devam ediyor, 2015 yılı yatırım programında.

Yine, 2015 yılının birinci ayında ilimiz ve ilçemize 9 adet ambulans gönderildi.

Değerli milletvekilleri, Ağrı halkının modern bir ortamda rahat spor yapabilmesi için sadece 2014 yılı içerisinde eski parayla 15 trilyona yakın bir para gönderildi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Yine, kamp eğitim merkezimiz 2015 yılı içerisinde bitiyor, 5 trilyon.

Ağrı Polisevinin yakınında sentetik çim sahaya 300 milyar lira para gönderdik.

Ağrı'ya yeni bir adliye sarayı kuruyoruz. 33 dönümlük arsa tahsisi yapıldı ve hâkim, savcılarımıza da bu sene içerisinde yaklaşık olarak 96 adet lojman yaptırdık ve bunun maliyeti 13 trilyon 158 bin 600 TL oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, karar...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Bu tek parti diktatörlüğü, muhalefeti dinlemiyor.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) - Diyadin ilçemize 16 derslikli imam-hatip lisesi, yine Diyadin ilçemize 1 adet yüksek okulun getirilmesi için 58 dönüm yer tahsisi yapıldı.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına SHM yapımı için 8 bin metrekaare yer arsa tahsisi yapıldı.

Diyanet İşleri Başkanlığına Diyanet yerleşkesinin yapılması için 4 bin metrekaare yer yapıldı. (CHP ve HDP sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir saniye sayın milletvekilleri.

Sayın Baluken'den başlayayım isterseniz sırasıyla.

Buyurun Sayın Baluken.

LEVENT GÖK (Ankara) – Mikrofonu açın lütfen efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İki gündür Genel Kurulda yapılan görüşmelerde Meclis Başkan Vekili Genel Kurulda İç Tüzük'e uygun olarak Meclis yönetimi sergilemiyor. Bugün yapılan değişiklikle beraber, muhalefet partilerinin beklentisi, sizin Genel Kurulu bu İç Tüzük'e göre yönetmeniz. Ancak anlaşılıyor ki siz de İç Tüzük yerine AKP Grubunun talepleri doğrultusunda bu Genel Kurulu yöneteceksiniz.

BAŞKAN - Çok net söyleyeyim, o sizin düşünceniz efendim, sizin düşünceniz. Ben Genel Kurulu her zaman açtığım gibi açtım, izah ettim zaten.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Durumu ifade ediyorum, dinlerseniz cevap vereceksiniz.

BAŞKAN – Vereceğim efendim, tabii cevap vereceğim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Önce bir grup başkan vekillerini dinleyin, İç Tüzük'te o da var.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Siyasi nezaket de bir grup başkan vekilinin sözünü bitirmesini gerektirir. Şu anda Meclisi açarken de bir siyasi partinin grup başkan vekili burada toplantı yeter sayısı olmadığını düşünerek sizden elektronik yoklama istemiştir.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) - O mu karar verecek? İşte Meclis burada, millet burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hep beraber karar vereceğiz, hep beraber, biz talep ediyoruz, hep beraber karar vereceğiz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) –Sizin burada yapmanız gereken şey yoklamayı yapmanızdır. Yoklamayı yapmadan geçip 2 siyasi partinin gündem dışı konuşmasını âdeta gasbedecek şekilde bir tutum ortaya koydunuz.

BAŞKAN – O kelimeyi alır mısınız? Tekrar söz vereceğim çünkü, o kelime doğru bir kelime değil, lütfen geri alın.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Tutumunuz hakkında usul tartışması talep ediyorum. İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre Genel Kurulun işleyişine uygun davranmadığınız için usul tartışması talep ediyorum.

BAŞKAN – Usul tartışması açacak hiçbir şey yok Sayın Baluken.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O sizin takdirinizde değil.

BAŞKAN - Ben İç Tüzük'ün 57'nci maddesini bir daha okuyorum efendim: “Başkan birleşimi açtıktan sonra tereddüde düşerse yoklama yapar.”

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz kime danıştınız Sayın Başkan? Yanınızda kâtip üyeler var, yani kâtip üyelerinize mi danıştınız?

BAŞKAN – Ben şahsım adına söylüyorum, tüm açılışları bu şekilde yaptım şimdiye kadar itiraz olmadı, böyle bir şey olacağını baştan bilseydim Genel Kurulu yoklamayla açardım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam o zaman.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bilseydiniz, o bizim sorunumuz değil.

BAŞKAN – Bu benim için herhangi bir şey değil, bir kasıtlı da yapılmış değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İç Tüzük’ün 13’üncü maddesinden dolayı geri alabilirsiniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Talepte bulundu ama Sayın Başkan, talepte bulundu.

BAŞKAN – Açıldıktan sonra talepte bulunuldu efendim, açıldıktan sonra bulunuldu. Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayın Başkan, İç Tüzük’ün 13’üncü maddesine göre geri alıp tekrar yoklama yapabilirsiniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Usul tartışmasında ısrarcıyız Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, siz tek başınıza orada oturmuyorsunuz, yanınızda Başkanlık Divanı var.

BAŞKAN – Evet...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bütün istişarelerinizi danışarak yapmak durumundasınız. Daha önceki oylamalarda da siz de danışarak tereddüt hasıl olduğunda yoklama yapıyorsunuz. Ben burada çok medenice, çok basit bir talepte bulundum yani bunun bu kadar büyüülecek bir tarafı da yok; alt tarafı bir yoklama istiyoruz. Dün yoklamayla açtık, ondan önceki gün yoklamayla açtık. Bunda niye ısrar ediyorsunuz, niye ısrar ediyorsunuz?

BAŞKAN – Açtık, sizin söylediğiniz anda da toplantı yeter sayısı vardı efendim.

Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır Sayın Başkanım, benim sözlerim daha bitmedi.

BAŞKAN – Sayın Vural, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Oktay Bey konuşsun, ondan sonra yine konuşacağım...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, şimdi, milletvekilimizi daha önce verilmiş bir söz hakkını kullanmak üzere davet ettiniz ama siz beni duymadınız, “Duymuyorum.” dediniz ve o sırada da milletvekilini kürsüye çağırıyorsunuz. İstirham ediyorum, bu kadar gürültü varken, siz beni duymuyorken sayın milletvekilinin milletvekillerine hitabetini nasıl duyacaksınız? Dolayısıyla, yapmanız gereken ilk iş bu gürültüyle ilgili bir çözüm bulmanız, bunu kesmenizdir. Gayet tabii bir şekilde, 68’e göre gürültü olduğu zaman bununla ilgili size verilmiş bir görev vardır. Yani milletvekilini sıra kapaklarına vurulduğu, gürültü olduğu bir durumda konuşturmak hem milletvekillerine hem değerli milletvekiline de saygısızlık olur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Saygısızlığı yapanlara bak, saygısızlığı yapanlara; gürültü çıkaran biz miyiz?

OKTAY VURAL (İzmir) – O bakımdan, yapmanız gereken iş gürültüyü kesmek için İç Tüzük’ten kaynaklanan yetkinizi kullanmak olmalıydı. İstirham ediyorum, milletin hukukunu ayaklar altına alarak Meclis yönetilmez.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Sıra kapaklarına vuranlar almıştır milletin hukukunu ayaklar altına.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu, milletin hukukudur, milletvekillerinin hukukudur. Orada bulunmanız bu konuda İç Tüzük’ü ihlal etmeye ya da İç Tüzük’ü ihlal eden davranışlar karşısında İç Tüzük’ün gereklerini yerine getirmemeyi sağlamaz, size düşen görev İç Tüzük çerçevesinde görev yapmaktır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) - Lütfen hukukun uygulanmasını engellemeyin, İç Tüzük’ün uygulanmasını engellemeyin.

BAŞKAN – Peki, Sayın Vural, şu denklemden İç Tüzük’ün uygulanmasını veya Genel Kurulun çalışmasını...

OKTAY VURAL (İzmir) – Engellemeyin, İç Tüzük’ün uygulanmasını engellemeyin.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Vural.

...engelleyen Başkanlık mı, Başkanlık Divanı mı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Başkan.

BAŞKAN - ...yoksa deminden bu tarafa sıra kapaklarına vurarak, seslerini yükselterek...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bravo Başkan.

BAŞKAN – ...Genel Kurulun çalışmasını engellemeye çalışan sayın milletvekilleri mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Vural, her zaman olduğu gibi gelindi, açıldı, “Toplantı yeter sayısı vardır.” denildi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Her zaman değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben çok net ifade ediyorum, eğer böyle bir tabloyla karşılaşacağımızı bilsem, yoklama yaparım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, ben...

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

Şunu yapmış olsam, şimdiye kadar hep yoklamayla açıp bugün yoklama yapmadan açmış olsak, tamam, itirazım yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, hangi Meclis başkan vekilinin nasıl davrandığını milletvekilinin öğrenmesi... Meclis başkan vekillerinin yönetmesi lazım.

BAŞKAN – Şimdi ikinci söz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben daha sözlerimi bitirmedim.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen ama...

Buyurun Sayın Gök.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gürültüyle ilgili konu hepimizi ilgilendiren bir konudur, bu konuda da tedbir alması gereken sizsiniz. Yani bir yoklama konusunda bu talebi, çağırırsınız, dersiniz ki “Böyle, böyle oldu.” bundan sonraki şeyde hemen yaparsınız, biter, gider.

BAŞKAN – Efendim, yarın çıkınca yaparım, çok samimi bir şekilde ifade ediyorum, yarın yoklama yaparım efendim.

Sayın Gök, buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletvekillerini bu kadar gerginliğe sokmanın, kavga ortamı oluşturmanın ne anlamı var ya? Yazık ya! Milletvekillerini...

BAŞKAN – Hayır, bu konuşulacak, tartışılacak bir mesele değil, niye bu şekilde, bu hâle geldi, anlamış değilim gerçekten.

Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ayrıca, usul tartışması istendi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu Meclis iki gündür AKP Grubunun ve iktidarın baskı aracı olarak getirdiği bir yasa nedeniyle gergin. Burada her şeyin usulüne ve İç Tüzük hükümlerine uygun olmasını temin etmek, başta size düşen bir görevdir.

Dün ve önceki gün Meclisi yöneten Sayın Başkan Vekilinin, AKP Grubunun baskıları nedeniyle Meclisi çığıırından çıkardığı bir gerçektir. İç Tüzük’ten kaynaklanan birçok hakkımızı kullandırtmadılar bize de. Üstelik, milletin kafasına inecek olan bu yasa çıkmadan, milletvekillerinin kafasına tokmakla vurmaya yeltendiler. Böyle bir tabloda İç Tüzük hükümlerine uyulmasını istiyoruz.

SUAT ÖNAL (Osmaniye) – Kürsüyü işgal eden sizsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Başta tarafsızlığınızı korumanızı istiyoruz. Ben, siz kürsüye gelip gongu çaldığınız anda hemen yoklama talebimizde bulundum ve siz, daha benim sözüm bittiği ve duyduğunuz hâlde “Toplantı yeter sayısı vardır.” dediniz ve şunu söylüyorsunuz: “Ne zaman yaptık ki şimdi yapalım?”

Sayın Başkan, daha önceki zamanlarda yapmamış olmanız bugün yapmamış olmanızı gerektirmez.

BAŞKAN – Doğru.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz iki gündür... Dün ve önceki gün elektronik cihazla yoklama yapılarak bu Meclis açıldı. Ben son derece haklı, son derece meşru bir talep dile getirdim. Alt tarafı iki dakika süre vereceksiniz, yoklama yapılacak. Bunu niçin tartışıyorsunuz?

BAŞKAN – Tamam, ben de İç Tüzük’teki hakkımı kullanıyorum. “Tereddüt görürse yapar.” diyor, “Tereddüt görmezse açar.” diyor efendim, bunda...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama, Sayın Başkan, bu uygulamanızda görüyorum ki siz de şu andan itibaren tarafsızlığınızı yitirmiş durumdasınız. Meclis Başkanınızdan değiştirilmenizi talep edeceğiz. Bu konuda elimizden gelen her türlü yetkiyi kullanacağız. Bu şekilde bu yasaı burada görüştüremezsiniz, görüştürmeyeceğiz de.

MUZAFFER YURTTAŞ (Manisa) – Buna senmi karar vereceksin?

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, Gaziantep ilinin sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ’a aittir.

Buyurun Sayın Serindağ. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Şimdi biz vuralım mı Sayın Başkan?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Şimdi biz vuralım mı Başkanım? (Gürültüler)

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Hayır, hayır, hayır...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vur hadi!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vurun, vurun!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O biraz yürek ister, hadi, hadi!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vurun, vurun!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Devletin malına zarar vermeyin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devletin malı çalınırken iyi! Vurun, vurun!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Özgür, adamlık ister adamlık, adamlık ister adamlık! Adam olmayı gerektirir bu.

SELAHATTİN KARA AHMETOĞLU (Giresun) – Aynaya bak aynaya!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Sus, konuşma! Otur yerine! Otur yerine!

SELAHATTİN KARA AHMETOĞLU (Giresun) – Gel oturt!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Otur yerine!

SELAHATTİN KARA AHMETOĞLU (Giresun) – Gel oturt! Yiyorsa gelin, siz oturtun! Gelin oturtun, gelin. Var mı o kadar delikanlı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hem hazineyi soyacaksınız hem devlet malından bahsedeceksiniz!

2.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, Gaziantep ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri... (Gürültüler)

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Serindağ.

Sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Devamla) – Sayın Başkan, size yetkinin tanınmış olması o yetkinin keyfi kullanılacağı anlamına gelmez. O nedenle, her makam sahibinin kendisine verilen yetkileri adil kullanması bir borçtur.

Sayın milletvekilleri, Gaziantep, hem nüfus hem de ekonomik potansiyel açısından ülkemizin önemli illerinden biridir. Merkez nüfusu açısından ve ihracat sıralaması açısından 6'ncı sıradadır ancak son günlerde gittikçe ihracat düşmektedir. 5 organize sanayi bölgesi var, 1.020 civarında firma faaliyet gösteriyor ancak son günlerde 50-60 firmanın zora düştüğü ve pek çok firmanın kapısına kilit vurduğu bilinen bir gerçektir. Organize sanayi bölgesinde 17 bin civarında işçi işini kaybetmiştir.

Gaziantep kamu yatırımlarından yeterli derecede yararlanamamaktadır.

Hükümetin izlediği dış politika da ayrıca pek çok sorun yaratmıştır.

Gaziantep eğitimde başarı bakımından son sıralarda yer almaktadır. 4 bin civarında öğretmen açığı vardır. Okulların pek çoğunda temizlik görevlisi ya hiç olmadığı için veya eksik olduğu için okul temizliği öğrenciler tarafından yapılmaktadır. Eğitim yılının birinci döneminin son günlerinde pek çok okulda kalorifer yanmamıştır. Eğitim yöneticiliklerine atamada ehliyet, liyakat ve deneyim göz önüne alınmamış, bir sendikaya üye olanlar veya yandaş olanlar eğitim yöneticiliklerine atanmışlardır. Böyle bir ortamda, elbette eğitimde başarı beklemek mümkün değildir.

Yoğun trafiğe rağmen Gaziantep-Nizip, Gaziantep-Nurdağı duble yolları yapılmamıştır. Gaziantep-Araban bölünmüş yolu sathi kaplamadır. Gaziantep-Oğuzeli ve Gaziantep-Karkamış yollarında yama dışında hiçbir iyileştirme yapılmamıştır.

Yurttaşlarımız elektrik kesintilerinden şikâyet etmektedirler.

Nizip Deresi'nin kirlenmiş olmasından ötürü pek çok çiftçi zarara uğramıştır.

Ankara ve İstanbul'da metro yapımını Ulaştırma Bakanlığı üstlenmiştir, Gaziantep'te de metro yapımını Ulaştırma Bakanlığı üstlenmelidir.

Ayrıca, Gaziantep'in bulunduğu ulaşım koridoru, yolcu yoğunluğu en çok olan koridordur. O nedenle, Ankara -Aksaray- Adana- Gaziantep ve hatta devamı için yüksek hızlı tren projesi yapılmalı ve bu şekilde ulaşım kolaylaştırılmalıdır.

Gaziantep'te 300 bin civarında kayıtlı Suriyeli bulunmaktadır. Kayıt altına alınmamış pek çok Suriyelinin de bulunduğu göz önünde bulundurulursa 400 bin civarında Suriyelinin Gaziantep'te yaşadığı anlaşılmaktadır. Bu durum, Gaziantep'te pek çok sorunun meydana gelmesine sebep olmaktadır. Ekonomik sorunlar, sağlık sorunları, güvenlik sorunları, sosyal sorunlar ve konut sorunları gittikçe artmıştır.

Tüm Türkiye'de protesto edilen senetteki artış oranı yüzde 10 iken Gaziantep'te yüzde 66 civarındadır.

Sağlık kuruluşları yetersiz kalmaktadır.

Ucuz iş gücü olmaları nedeniyle, Suriye'den gelenler kentte işsizliği artırmaktadır.

Gaziantep'te "sivil toplum örgütü" adı altında pek çok yabancı kuruluş istihbarat faaliyeti yürütmektedir. En az istihbarat elemanı bulunduran ülkenin Türkiye olduğu, Gaziantep'te halk arasında mizahi bir şekilde anlatılmaktadır. Pek çok NGO "sivil toplum örgütü" adı altında istihbarat faaliyeti yürütmektedir.

Gaziantep, âdeta, uluslararası bir şehir hâline gelmiştir. Gaziantep ve çevresi Peşaverleşme tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır.

Daha önce de değişik vesilelerle ifade ettiğimiz gibi, Gaziantep'te IŞİD'e ve radikal örgütlere eleman devşiren vakıf ve derneklerin bulunduğu herkes tarafından bilinmektedir. Suriye muhaliflerinin merkezi Gaziantep'te bulunmaktadır. Gaziantep, IŞİD saflarında ve radikal terör örgütleri saflarında çarpışmak üzere Suriye'ye geçenlerin, Suriye'ye gidenlerin geçiş yolu hâline gelmiştir. Suriye muhalifleri Gaziantep'den yönetilmektedir. Suriye'de sükûnetin sağlanamaması ve savaş ortamının devam etmesi hâlinde bu sorunların artarak devam edeceği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, Hükûmet, izlediği yanlış politikayı bırakmalı ve Suriye'de savaşın sona erdirilmesi için çaba göstermelidir. Hükûmet bunu yapacağına, işsizlik sorununa çare arayacağına, emekli sorunlarına çare arayacağına, işçi sorunlarına çare arayacağına, çiftçinin, tüm vatandaşlarımızın sorunlarına çare arayacağına, tam tersine, halkı baskı altına almak, sindirmek, korkutmak ve bu yolla baskı rejimi kurmak için bir tasarı getiriyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Kahramanmaraş ilinin sorunları hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Dedeoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu'nun, Kahramanmaraş ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kahramanmaraş'ımızın birçok problemi var. Tabii ki, bu problemleri çözmek üzere çalışma yapılması gerekir. Şu ana kadar, on iki yıldan beri Kahramanmaraş'ımızın bu problemlerinin hiçbirini çözülmedi.

Bunlar: Otoyol bağlantılarımızın yapılması... Şehrin 3 çıkışının da otoyol bağlantıları şu ana kadar yapılmadı; merkez ilçelerimizi merkeze bağlayan yollarımız yapılmadı.

Sağlıkta Türkiye ortalamalarının son sırasında Kahramanmaraş.

Eğitimde Türkiye ortalamasının son sırasında Kahramanmaraş.

Bir havaalanımız var, Türkiye'nin en köhne havaalanlarından bir tanesi. Bir binası istenilen nitelikte değil. Uçakların rahat inip kalkması için, bir petrol istasyonu var, onun özelleştirilmesi veyahut da başka yere taşınması lazım. Maalesef ki şu ana kadar o da yapılmadı.

Afşin-Elbistan Termik Santrali'mizin hem özelleştirilmesi hem hava kirliliği konusu var ve oradaki çalışan personelin ne olacağı belirsiz, o problemlerimiz var.

Demir yolu ağımız maalesef cumhuriyetin ilk yıllarından kalma ve bu Hükümet hızlı tren sözü vermişti, onunla ilgili de en ufak bir gelişme yok.

Germanicia, Kahramanmaraş'ın "Kara Maraş diye" adlandırdığımız bölgesinde ama oranın altından çıkacak olan tarihi güzellikler, tarihi değerler maalesef ki daha yeryüzüne çıkamamış durumdadır.

Tarım ve hayvancılık Kahramanmaraş'ta on iki yıldan beri geriye gitmiştir, tarlalar ekilemez hâldedir, hayvancılık bitme noktasına gelmiştir.

Tek şükrettiğimiz bir konu vardır ki o da Kahramanmaraşlı müteşebbislerimizin 1984 yılından bu zamana kadar Kahramanmaraş'a yapmış oldukları yatırımlarla tekstil ve sanayi noktasında uç noktaya gelmeleri ve şehir istihdamına, iş istihdamına katkı sağlamalarıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 12 Şubat 1920, Kahramanmaraş'ımızın kurtuluşunun yıl dönümü. Her yıl büyük törenlerle bu kurtuluşumuz kutlanır. Kahramanmaraş halkımızın Fransızlara karşı mücadelesi ve halkın zaferi. Dünyada da madalyalı tek şehir Kahramanmaraş'tır. Doksan beş yıldan beri kutlanan bu kurtuluş günümüz, bayramımız, bu coşkimuz ne yazık ki bu sene istenilen nitelikte olmamıştır. Sebebi, yerel yönetimlerin bu yıl istenilen ilgiyi göstermemesi ve halkımızın çok büyük şikâyetleri...

Yine bu sene, doksan beş yıldan beri yaşanmayan bir olay yaşandı. Her yıl okullar tatil olur ve bu millî şuurumuz, bu kahramanlık destanımız, okul çocuklarımızla, resmigeçit yapmak kaydıyla, hep beraber kutlanırdı ama bu sene okullar maalesef tatil edilmedi, çocuklarımız buraya katılamadılar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kahramanmaraş Kurtuluş Savaşı'nda mücadele gösteren büyük dedem Dedeade Mehmet Hilmi Efendi ve yine, dedem Dedeade Süleyman Efendi'nin torunuyum. Buradan tüm şehitlerimize ve Kahramanmaraşlı kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Bu madalyayı da dönemin hükûmeti ailemize, dedemize teslim etmişler. Ancak, bu sene görüyoruz ki -yürekler acısı- bu coşkuyu, bu güzellikleri Kahramanmaraş'a yaşattıramadılar, onlarla beraber yaşamadık. Bunun üzüntüsü içerisindeyiz Kahramanmaraş halkı olarak.

12 Şubat kurtuluş mücadelemizi, şehitlerimiz ve Kahramanmaraş'ımıza gereken önem verilmeyerek itibarsızlaştırmaya kimsenin hakkı da yoktur, haddi de değildir. Bu ülkenin teminatı bizleriz. Bayrağın, ezanların, İstiklal Marşı'nın, Andımız'ın ve bir avuç kalan bu coğrafyanın sahibiyiz. Kimlerle beraber? 77 milyon Türk milletiyle beraber. Buradan tüm Türkiye'ye ve Kahramanmaraş'a sesleniyorum: Sakın ola ki üzülmeysin, 7 Haziranda Milliyetçi Hareket Partisinin iktidarıyla bu özlenen günler tekrar gündeme gelecek, 12 Şubat Kurtuluş ve Kahramanlık Günü'müzü hep beraber tekrar kutlayacağız, bozulan her şeyi yeniden inşa edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, gündeme bir geçelim efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Gündeme geçmeden önceki mevcut yaptığınız işlemle ilgili bir hususu dile getireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hangi işlemle ilgili efendim?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Mevcutta yaptığınız uygulamayla ilgili İç Tüzük’ün ihlaline dikkatinizi çekmek için söz aldım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Anladım da efendim, bu konu grup başkan vekiliniz tarafından da gündeme getirildi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, Sayın Başkan... Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Efendim, milletvekilimiz söz talebinde bulundu.

BAŞKAN – İç Tüzük ihlali söz konusu değil efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz yemin ettiniz, öyle mi geldiniz? “Ayağa kalkan bütün muhalefet milletvekillerine gözümü kapatacağım, kulağımı kapatacağım.” şeklinde yemin ettiniz de öyle mi geldiniz oraya? Böyle mi yöneteceksiniz?

BAŞKAN – Yani, şimdi korkutacak mısınız?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, bakın, sizin böyle yemininiz varsa kendimizi yormayalım.

BAŞKAN – Hayır, bunları söylemekle neyi maksat ediyorsunuz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben ayağa kalkmışım, söz talebim var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Neyi hedefliyorsunuz, anlaşılmış değil yani.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Milletvekilimiz söz talep etmiştir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben ayağa kalkmışım, söz talebim var. Yaptığınız yanlış bir işleme dikkat çekmek istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, ben işlemi yanlış yapmadım. Genel Kurulu her...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yaptığınız işlemi... Dinlerseniz, yaptığınızı öğreneceksiniz.

BAŞKAN – Şimdiye kadar yaptığım uygulamalar gibi Genel Kurulu açtım. Biraz önce izah ettim, daha önce bir uyarı gelseydi, söylenmiş olsaydı...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben uyardım Sayın Başkan, ben uyardım. Ben uyardım orada sizi.

BAŞKAN – Sayın Gök, her zamanki gibi... Bir saniye...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sanki oradan “Duymadım.” diyorsunuz.

BAŞKAN - Ben olayı, sanki grup başkan vekilleri, her zaman yaptığınız gibi, açıldıktan sonra söz istiyorsunuz düşüncesiyle...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır efendim, olur mu?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, milletvekilimi dinlerseniz farklı bir konuda itirazı olduğunu görürsünüz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz gündem dışından sonra söz istemesini biliriz Sayın Başkan, usulü biliyoruz. O söz gündem dışından sonra istenir.

BAŞKAN - Efendim, itiraz edilecek başka konular var, değerlendireceğiz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, milletvekilimizi dinlerseniz farklı bir konuda...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, kurulu saat gibi dinlerseniz...

BAŞKAN – Efendim, ben gündem dışıyla ilgili başka milletvekiline söz vermiyorum. Gündeme geçtikten sonra yerinizden...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Gündemde söz isteme değil Sayın Başkan. Kurulu saat gibi başlangıçtaki uygulamaya takıldınız, daha başka tüzük ihlallerinizi gündeme getirmek için söz talebinde bulundum.

BAŞKAN – Nedir efendim tüzük ihlali?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Diyorum ki siz biraz önceki uygulamanızda, İç Tüzük’ün 59’uncu maddesine göre, gündem dışı söz sırası alan milletvekillerinin rızası olmaksızın İç Tüzük’ün 61’inci maddesine aykırı bir işlem gerçekleştirdiniz.

BAŞKAN – Nedir o?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tutumunuz hakkında usul tartışması...

BAŞKAN – Nedir o 61’inci madde aleyhine yaptığım uygulama, onu söyleyin efendim. Nedir?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İç Tüzük’ün 61’inci maddesinin son fıkrasını okuyun. Eğer okumamışsanız şimdi size katkısı olur, siz de bir defa daha okuyun çünkü burada çok oturursunuz bu görüşmeler esnasında.

Deniyor ki: “Bir milletvekili, söz sırasını diğerine verebilir. Söz sırasını bir başkasına veren milletvekili, bundan faydalanan milletvekilinin sırasında konuşabilir.” Ancak, tamamıyla milletvekilinin rızasına bırakılmış bir husustur bu. Siz biraz önceki işlemde, iki sayın milletvekilinin rızasını almaksızın bir başka milletvekilinin, 3’üncü sırada konuşacak olan milletvekilinin söz sırasını değiştirdiniz, 1’inci sıraya getirdiniz. İç Tüzük’e aykırı işlem yaptınız. Eğer okumadıysanız tekrar okuyun.

BAŞKAN – Evet, ben söz sırasını...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tutumunuz yanlıştır, usul tartışması talep ediyorum.

BAŞKAN – Tamam Sayın Zozani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Gök.

Ben söz sırasını değiştirmedim efendim, tutanakları isteyeceğim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Değiştirdiniz.

BAŞKAN – Müsaade edin lütfen yani sizi biz dinledik burada, müsaade edin.

Ben gündem dışı söz talebinde bulunan Sayın Serindağ ve Sayın Dedeoğlu’nu –tutanakları getirteceğim- defalarca davet ettim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Gürültü varken gelemezler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye efendim...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İç Tüzük 68’i uygulamadınız.

BAŞKAN – E, gürültüyü Başkanlık Divanı yapmadı ki efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Efendim, siz İç Tüzük 68’i uygulamadınız.

BAŞKAN – Evet, Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, arkadaşımızın açıklamasına ilaveten, ayrıca İç Tüzük’ün 63’üncü maddesine göre sizinle çalışma usullerine uymaya davet konusunda bir sıkıntı yaşadığımız belli. Bu konuda da bir usul tartışması istiyoruz.

BAŞKAN – Neyin usul tartışması Sayın Gök? Konu kapandı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İç Tüzük’e uymuyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Konuyu izah ettik efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bakın, yoklama istiyoruz, yaptırmıyorsunuz; bir dakika söz isteyen arkadaşlarımıza söz vermiyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - Genel Kurulun işleyişine uymanız lazım.

BAŞKAN – Buyurun efendim, usul tartışması açıyorum.

Lehte, aleyhte isteyin efendim.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Lehte.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Aleyhte.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Aleyhte.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Lehte.

BAŞKAN – Ya anlaşsınız ya da tutanakları isteyeceğim efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Aleyhte efendim.

BAŞKAN - Kim önce söz istemişse ona göre efendim.

Ya gruplar olarak kendi aranızda anlaşsınız ya da tutanaklardaki sıraya göre söz vereceğim efendim.

Teşekkür ediyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.51

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Usul tartışması açmıştık.

Şimdi, tutanaktan okuyorum:

“Başkan - Buyurun efendim, usul tartışması açıyorum.

Lehte, aleyhte söz isteyen...

Recep Özel (Isparta) - Lehte.

Adil Zozani (Hakkâri) – Aleyhte.

İdris Baluken (Bingöl) – Aleyhte.

Mehmet Doğan Kubat (İstanbul) – Lehte.

Veli Ağbaba (Malatya) – Lehte.

Levent Gök (Ankara) – Aleyhte.”

Şimdi, tekrar ediyorum, buna göre iki lehte, iki aleyhte... Lehtekiler, Recep Özel...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, bir dakika, ben kaç kere söyledim Sayın Başkan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yanlış tutanak tutulmuş Başkan; inceletin, bence inceletin.

BAŞKAN – Efendim, ben yazmadım, tutanakları getirdim.

Cümlemi bir bitireyim.

Lehte, Recep Özel, Mehmet Doğan Kubat; aleyhte, Adil Zozani, İdris Baluken.

Ben tekrar ediyorum, aranızda anlaşırınsanız her siyasi parti grubuna birer konuşma hakkı veririm.

Buyurun, anlaşın aranızda, getirin bana listeyi.

LEVENT GÖK (İstanbul) – Tutanakları görelim, biz anlaşalım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Tutanağın bir örneğini alabilir miyim.

BAŞKAN – Burada efendim tutanaklar, burada.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Efendim, HDP bir tanesini MHP’ye versin, biz de CHP’ye verelim.

BAŞKAN – Recep Özel lehte, Adil Zozani aleyhte, İdris Baluken aleyhte, Mehmet Doğan Kubat lehte, Veli Ağbaba lehte, Levent Gök aleyhte.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tamam, HDP, MHP’ye versin, biz de şey yapalım.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biz de veriyoruz bir tanesini. Tamam işte, herkese bir tane oldu.

LEVENT GÖK (İstanbul) – Evet, tamamdır, sorun yok, kapanmıştır.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Adil Zozani’nin yerine Levent Bey’e veriyoruz, Levent Gök.

BAŞKAN – Lehte söz isteyen ilk konuşmacı Mehmet Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Kubat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un Genel Kurulun açılışında yoklama yapmaması ve milletvekillerinin gündem dışı konuşma sıralarını değiştirmesi nedeniyle tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; açılan usul görüşmesinde Başkanlığın tutumu lehinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

İki konu dile getirildi. Birincisi, 57'nci maddeye göre, yapılan yoklamanın usule aykırı olduğunu belirtti Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili. Değerli arkadaşlar, 57'nci madde ve Anayasa'nın 96'ncı maddesi birlikte değerlendirildiği zaman, toplantı yeter sayısının Genel Kurulda olup olmadığına yönelik yapılacak yoklama işlemine ilişkin yetkinin yine İç Tüzük'te usulüyle birlikte düzenlendiğini görüyoruz. Genel Kurulun açılması sırasında, birleşimin başında bu yoklamayı yapma yetkisi salt Başkana aittir yani bu aşamada grupların herhangi bir yoklama talebinde bulunması söz konusu değildir. Nitekim, Sayın Başkan da bunu defaatle okudu. 57'nci maddenin ikinci fıkrasına göre, görüşmeler sırasında oylama konusu bir iş olursa ancak o takdirde yine gruplar değil, 20 milletvekili ancak ayağa kalkmak suretiyle bu noktada istemde bulunabilir. Eğer böyle bir istem olsaydı ve Başkan bunu karşılamamış olsaydı o zaman gerçekten usule aykırı olurdu ama şu aşamada bir grup başkan vekilinin birleşimin başında yoklama talep etme yetkisi İç Tüzük'te düzenlenmemiş. Eğer İç Tüzük'e uyalım, Başkan da uysun, hepimiz uyalım diyorsak o zaman hepimizin buna uyması lazım. Dolayısıyla, bu konu çok açık.

İkinci konu, Sayın Zozani gündem dışı konuşmalardaki söz sırasının değiştirilmesinin tüzüğün 59 ve 61'inci maddelerine aykırı olduğunu iddia etti. Kanaatimce bu da doğru değil. İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinde gündem dışı konuşmalar... Ki bu maddenin gerekçesine de bakıldığı zaman...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Zorlama yorum yapma Doğan Bey! Sen bir avukatsın, zorlama yorum yapma!

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – ...bunun Meclise duyurulmasında çok zaruret hâli olan hâllerde Başkanın takdiriyle kullanılabilen bir yetki olduğunu... Bu mecburi değil, ihtiyari bir yetkidir ve Başkan bu sıralamayı, söz haklarını tamamen... Ama 61'inci maddede "Söz, kayıt ve istem sırasına göre verilir." diyor yani Başkanın orada sırayı değiştirme yetkisi yok ama gündem dışılarda 15 kişi başvurur, bunlardan 3'üne, 1'ine, 2'sine konunun önemine göre, aciliyetine göre söz verme yetkisi salt Başkana aittir. Dolayısıyla, çağrı üzerine gelmemesi üzerine bir sonraki milletvekilinin kürsüye davet edilmesi -daha önce de arkadaşlarımız kulislerde olduğu için konuşma sıralarını diğerleri kullandı- bu gayet doğal, Meclisin teamüllerine de uygun, İç Tüzük'e de uygun bir uygulamadır, Başkanımızın tutumu bu noktada yerindedir.

Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tutumum aleyhinde söz isteyen İdris Baluken, Bingöl Milletvekili.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İki gündür âdeta burada bir tiyatro şeklinde Genel Kurul yönetiliyor. Eğer Sayın Başkan, siz de böyle devam ederseniz biz çok fazla kalabalık yapmayalım burada, siz AK PARTİ Grubuyla istediğiniz şekilde burada Genel Kurul gündemini işletin. Burada hepimizi bağlayan bir İç Tüzük var. Eksik, yetersiz, yanlışlarla dolu olabilir ama Genel Kurulu bunun dışında yönetemezsiniz. Siz henüz, Meclis Genel Kurulunu açarken bile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilinin “Genel Kurulda toplantı yeter sayısı yoktur.” talebini bile dikkate almadan davrandınız. Sonrasında da İç Tüzük’ün 61’inci maddesini net olarak ihlal ettiniz, söz sırasını, gündem belirlendikten sonra Başkanlık Divanının gündemi değiştirme yetkisi olmamasına rağmen kendi isteminize göre değiştirdiniz. Eğer böyle yaparsanız, o zaman, sadece şahsi duygularınızla, iktidar partisi grubunun talimatlarıyla Meclisi yönetiyor pozisyonuna düşersiniz, bunu bizim kabul etmemiz mümkün değildir. O nedenle, sizi bir an önce İç Tüzük’e göre Genel Kurulu yönetmeye davet ediyorum.

Tabii, iki gündür burada son derece vahim olaylar yaşanıyor. Bu vahim olayların tek müsebbibi -açık ifade ediyorum- bu Meclisi yöneten Meclis Başkan Vekilinin tarafsızlığını yitirmesi ve AKP Grubu adına burada bulunan bir başkan vekilinin kadın milletvekillerine yönelik şiddet uygulamaya çalışmasıdır. İşin en vahim tarafı da Başbakanın dün yaptığı açıklamalarda bu kadın şiddetini meşrulaştıran bir üslup kullanmasıdır. Başbakan, âdeta toplumun yüzde 50’siyle bütün köprüleri atmıştır. CHP’nin, MHP’nin, HDP’nin bir araya gelmesini “Biz doğru yoldayız.” şeklinde değerlendirerek sadece AKP kitlesinin Başbakanı olduğunu ortaya koymuş, yüzde 50’nin talebini hiçbir zaman dikkate almayacağını net olarak deklare etmiştir. Kadın şiddetine yönelik, “Kadınlığını kullanarak birtakım şeyler yapmak istemişler.” cümlesini kullanarak ne kadar cinsiyetçi bir noktada durduğunu ortaya koymuştur. Burada hiçbir milletvekili ne kadınlığını kullanarak ne erkekliğini kullanarak milletvekilliği yapmıyor, bütün kadın vekillerimiz kadın kimliğinden dolayı değil, milletvekili oldukları için burada her türlü hakkını kullanma özgürlüğüne sahiptir. Başbakanın yapmış olduğu açıklamalar milliyetçi olduğu kadar cinsiyetçi açıklamalardır, son derece vahimdir. Umarım bu açıklamalarıyla ilgili kendi öz eleştirisini yapar, değerlendirmesini yapar ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...bütün Meclisten, bütün siyasi partilerden ve bütün kadınlardan özür diler diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte söz isteyen Yusuf Halaçoğlu, Kayseri Milletvekili.

Buyurun Sayın Halaçoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi çok önemli, kritik bir yasayı görüşüyoruz. Dolayısıyla, Meclisi idare eden kişilerin, Meclis başkan vekillerinin çok dikkatli ve her zamanki davranışlarından daha farklı bir davranış içerisinde daha titiz bir yönetim sergilemeleri gerekmektedir. Yani dün yaptıklarıyla bugünkü yaptıklarının aynı olup olmamasına bakmaksızın, tüzükün tüm kurallarını uygulamak zorunlulukları vardır. Zira, iki gün önce meydana gelen olaylar aslında Meclisin hangi gerilim altında olduğunu, çalıştığını da ortaya koymaktadır.

Şimdi, her şeyden önce şunu göz önüne alalım: Bir Başbakan çıkıp “Şu partiler bir araya geliyor. İşte, Milliyetçi Hareket Partisi ile HDP ve CHP aynı yerde, aynı koltukta bir arada bulunuyorlar.” diyor. Siz masaya oturuyorsunuz kardeşim, kucak kucağasınız. Peki, buna ne diyeceksiniz? Siz kucak kucağa müzakere ediyorsunuz, elebaşlarıyla, bebek katiliyle kucak kucağa oturmuyor musunuz; anlaşmalar yapıyorsunuz, mutabakat sağlıyorsunuz. E, o zaman ne olacak? Yani illaki bir yasada meydana

getirilecek birtakım baskı unsurlarını ortadan kaldırma konusunda, hangi parti olursa olsun, iş birliği yapması gerekirken siz “Birtakım partileri şundan dolayı bir araya getiriyor.” dersiniz... Ama siz kucak kucağasınız, ona ne diyeceğiz? Ha, bunlara gelince ses yok tabii.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Siz nasılsınız?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) - Şimdi, bırakın onları bunları. Siz bugüne kadar neler yapmadınız? Yok silahlar bırakılacaktı, gidecekti. Oturmadınız mı masaya? Şimdi, 10 maddelik mutabakatınız var, onları ne yapacaksınız? Onları da bir yana bıraktım, adam silahıyla, Kalaşnikofuyla askerî düzen içerisine giriyor, sesiniz çıkmıyor. Bırakın Allah aşkına be, siz ne diyorsunuz? Yok poşuyla yüzünü örtmek... Siz teröre karşı çıkmıyorsunuz. “Efendim, bilye atıyorlar, molotof atıyorlar.” diyorsunuz. Peki, kardeşim, şu an molotofun cezası yok mu Ceza Kanunu’nda? Var, dört yıldan başlıyor. Niye vermiyorsunuz, niye önlemiyorsunuz? Terör yasası yok mu, niye önlemiyorsunuz? Mesele terör yasası değil, siz tıpkı Anayasa referandumunda olduğu gibi birtakım maddelerin arkasına arzu ettiğiniz birtakım konuları gizleyip ondan sonra çıkarmaya çalışıyorsunuz. Bakın, böyle bir durumda yarın meydana gelecek olaylardan sorumlu olacaksınız. Dolayısıyla, Meclis başkan vekilleri tüzüke tam olarak uysunlar, şu veya bu şekilde siyasi söylemlerin arkasına kimse sığınmasın, kimse de kimsenin tesirinde kalmasın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aleyhte söz isteyen Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu iç güvenlik paketi diye adlandırdığınız paketin Türkiye’deki demokrasiyi, insan haklarını, hukukun üstünlüğünü nasıl yok edeceğini anlatmaya çalışan muhalefet partilerine niçin sabırlı davranmıyorsunuz, niçin izin vermiyorsunuz? Böyle bir anlayış olabilir mi Sayın Başkan? Toplum gergin, Meclis gergin. Milletın sırtına tokmak vuracaksınız, ondan önce milletvekiline tokmak vurduruyorsunuz ve buna seyirci kalıyorsunuz. 5 milletvekilinin yaralandığı bir Mecliste en basit bir tüzüksel hakkımızı dahi kullandırmıyorsunuz. Buna hakkınız yok! Daha bu yasa çıkmadan neler yapıyorsunuz. Bu yasa çıktıktan sonra Türkiye’yi polis devleti hâline getirmenize izin vermeyeceğiz, izin vermeyeceğiz değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Bizler burada olduğumuz müddetçe, tüm halkımız bilmelidir ki bu yasa buradan geçmeyecektir, sizler ne yaparsanız yapın geçmeyecektir.

Sayın Başkan, demokrasi sayısal çoğunluk değildir, demokrasi azınlığın haklarının korunduğu rejimdir, bunu dahi bilmiyorsunuz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Allah Allah!

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, iki gündür bu Meclisi gerdiniz, bugün gerdiniz.

SITKI GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Kim geriıyor, kim, kim geriıyor?

LEVENT GÖK (Devamla) – Son derece haklı ve meşru bir talepte bulundum, yoklama istedim. Alt tarafı iki ya da üç dakikayı alacak bir işlemi gerçekleştirmediniz, neden?

SITKI GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Yetki gasbı var orada, yetki gasbı. Yetkiyi niye gasbediyorsunuz?

LEVENT GÖK (Devamla) – Çünkü AKP’den sizlere baskı var, tehdit var, biz bunu biliyoruz. O yoklamayı yapmak durumundaydınız, İç Tüzük’ü uygulamak durumundaydınız.

SITKI GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Başkanın yetkisini gasbediyorsunuz.

LEVENT GÖK (Devamla) – Ana muhalefet partisinin Grup Başkan Vekili olarak yoklama istiyorum, yapmıyorsunuz, gürültü varken konuşmacı çağırıyorsunuz. Sayın Başkan, 68’e göre, gürültü olduğu zaman siz bir kere Meclisin düzenini sağlamak durumundasınız, bunu niye yapmıyorsunuz? Çünkü gürültü patırtı arasında, 4+4+4’te olduğu gibi bu yasayı çıkartmak istiyorsunuz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yapmayın gürültü o zaman.

LEVENT GÖK (Devamla) – Yok öyle yağma, biz sesimizi yükselteceğiz, hakkımızı yedirmeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, siz daha bugün Meclis koltuğuna oturur oturmaz saygınlığınızı ve tarafsızlığınızı yitirdiniz. Niçin söz vermiyorsunuz arkadaşlarımıza, niçin konuşmasından rahatsız oluyorsunuz herkesin?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Anayasa var, İç Tüzük var; İç Tüzük’ü oku.

LEVENT GÖK (Devamla) – Diyorsunuz ki: “Ben daha önce yoklama yapmadan açtım.” “Daha önce yoklama yapmadan açtım.” demek bugün o hakkı size verir mi? Kaldı ki ben daha siz makamınıza oturur oturmaz size söyledim. Siz diyorsunuz ki: “Ben onu dikkate almadım.” Nasıl almazsınız? Alacaksınız, aldıracağız. Usulü çiğniyorsunuz, tarafsızlığınızı yitirdiniz, siz de bu saatten sonra artık Meclisi yönetemezsiniz. Bu Meclis bu şekilde yönetilemez. Herkes İç Tüzük’e, kanunlara, Anayasa’ya uyacak, başta başkan vekilleri uyacak.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Siz de uyacaksınız ama.

LEVENT GÖK (Devamla) – Biz uyuyoruz, biz; biz uyuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Tarihe geçtiniz, tarihe.

SITKI GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Kimsenin Meclisi kilitlemesine müsaade etmeyeceğiz, Meclis çalışacak.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, konuşmalar bitti ya.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Demin, Milliyetçi Hareket Partisi adına konuşmasını yapan sayın hatip, HDP’yi “AKP’yle kucak kucaklar.” şeklinde suçlayarak grubumuza bir sataşmada bulunmuştur. Söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken, sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken’in, Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu’nun usul görüşmesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çözüm sürecinin ne olduğunu, neyi amaçladığını, iki yıldır da bu topluma ne kazandığını biz defalarca bu kürsüden ifade ettik. Çözüm süreciyle ilgili öyle, bahsettiğiniz şekilde AKP’yle bir kucak kucak olma durumu asla söz konusu olmadı. Bir taraftan müzakere, bir taraftan da AKP’ye karşı en etkili mücadeleyi Parlamentoda da, alanda da, sokaklarda da HDP yerine getirdi. Eğer AKP çözüm süreci konusunda samimi olsaydı, biz bugün iç güvenlik paketini değil, ülkeyi terörize edecek, sokaklarda kan akıtacak bir yasayı değil, burada Terörle Mücadele Kanunu’nun kaldırılmasını tartışacaktık; Türk Ceza Kanunu’nun antidemokratik maddelerinin

ayıklanmasını tartışacaktık; basın özgürlüğü, düşünce ve ifade, örgütlenme özgürlüğü önündeki engelleri tartışacaktık. AKP'nin böyle bir derdi yok. AKP, çözüm sürecinin sadece rantını kullanmaya çalışıyor. Şu anda AKP'yi ayakta tutan tek şey toplumdaki barış umudu, çözüm sürecinin yarattığı barış umudu.

Bakın, Başbakan dün yaptığı konuşmada da çözüm sürecinin tamamına seçim hesapları üzerinden yaklaştığını ortaya koyuyor. Güya çözüm süreci biterse HDP yüzde 10'nun altına düşecekmiş. Seçim hesabıyla bir barış davasına yaklaşılr mı? HDP yüzde 10'nun altına düşer, üstüne çıkar, o ayrı bir konu; ama çözüm süreci biterse AKP'nin nasıl baş aşağı düşeceğini bütün toplum biliyor.

Biz MHP'ye sormak istiyoruz: Siz bu ülkede kan akmasını mı istiyorsunuz? Çözüm süreci bu ülkedeki kanı önlüyor. Eğer MHP bu ülkede gençlerin ölmesini istiyorsa, kan akmasını istiyorsa çözüm süreci karıştığını devam ettirsin; ama biz, AKP'ye rağmen çözüm sürecini ısrarla devam ettirmeye kararlıyız, barış görüşmelerini sürdürmeye kararlıyız.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Halaçoğlu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın hatip doğrudan doğruya MHP'ye “Kan akmasını mı istiyorsunuz?” diye sataştı zaten.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Size soru sordu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Halaçoğlu, size de iki dakika söz veriyorum sataşma nedeniyle.

2.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Değerli milletvekilleri, tabii ki, Milliyetçi Hareket Partisi hiçbir zaman kan akmasını istemiyor ama kan akmasını isteyenler kimler, bunları açık ve net olarak biz biliyoruz.

Eline silah alıp hâlâ şehirlerde özerklik ilan edenler, vergi koyanlar, vergi adı altında haraç alanlar, ortalığı yakıp yıkanlar, dükkânlarda insanların malına mülküne saldıranlar kimlerdir, her şeyden önce buna bir baksınlar. Devletin en önemli simgesi olan ve herkesin, vatandaşların da simgesi olan bayrağı ayaklar altına alıp yakanlar kimlerdir, bunlara herkes baksın.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sen iç güvenliğe niye karşı çıkıyorsun?

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Kimdir? Bunlara baktığınız zaman aslında mesele ortaya çıkar.

Burada bizim söylediğimiz zannediyorum yanlış anlaşıldı. Biz diyoruz ki: “AKP kiminle beraber iş birliği yapıyor?” Bize, HDP'yle iş birliği yaptığımızı söyleyenler... Aslında AKP'nin kendisi daha çok yapıyor ve kimse, AKP Hükûmeti, güneydoğuda PKK'nın, onun uzantılarının yaptıklarına hiçbir zaman ses çıkarmıyor. Neden ses çıkarmıyor? Çünkü seçim geliyor. Kandil değil midir AKP'ye şantaj yapan, Kandil değil midir PKK'yla birlikte AKP'ye baskı yapan? 10 maddeyi imzalayan, mutabakat sağlayan herhâlde ben değilim; AKP'dir. Kim kimin kucağında siz kendiniz karar verin. Kim kimi istiyorsa onun kucağına otursun, ben anlamam onu.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Olmaz böyle bir şey. Böyle bir şey olur mu? Adaba davet edin Sayın Başkan.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Ama iç güvenlik yasasında deniliyor ki: “PKK’ya karşı, teröre karşı tedbir alıyoruz.” Hangi tedbiri alıyorsunuz teröre karşı siz? Terör şu an bütün Türkiye’yi kasıp kavuruyor, siz oturuyorsunuz yerinize, tedbir alıyorsunuz! Niye molotof atanlardan hiç kimse içeride değil? Niye dükkânları yakanlar içeride değil?

SITKI GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Şimdi olacak Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Devamla) – Bırakın Allah aşkına, sizin terörle alakanız yok. Bununla milleti baskı altına almaya çalışıyorsunuz, başka hiçbir şey yapmıyorsunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – “Lütfen”i var mı?

BAŞKAN – Efendim, sataşma nedeniyle konuşuldu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sataşmayla ilgili... Hayır, alakası yok.

BAŞKAN – Bir saniye...

Tutumum nedeniyle de usul tartışması açtım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sataşmayla ilgili bir şey söylemiyoruz. Konuyla ilgili...

BAŞKAN – E, söz hakkınız yok ki Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bakın, tutumunuzu açıklamadan önce...

BAŞKAN – Evet...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – ...konuyla ilgili bir hususu gündeminize taşımak için ayaktayım.

BAŞKAN – Anladım da Sayın Zozani, bakın, İç Tüzük’ten bahsediyorsunuz, İç Tüzük’ün uygulanmasından bahsediyorsunuz...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Evet, İç Tüzük’ten...

BAŞKAN – O zaman ben bu konuyu bitireceğim efendim. Lütfen yerinize oturun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu konuyla ilgilidir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, bu konuyla ilgili iki lehte, iki aleyhte söz var İç Tüzük’te.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben kürsüden söz istemedim. Bu konuyla ilgili olarak...

BAŞKAN – Biraz önce İç Tüzük’ün okunmasını, maddelerin okunmasını hatırlatmıştınız ya efendim...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, İç Tüzük’ü hiç okumadığınız anlaşılıyor, arkanızdaki danışmalardan destek alın. Ayakta bir milletvekili duruyor iken...

BAŞKAN – İşlem bittikten sonra efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – ...ne söyleyeceğini dinlemek gibi bir mecburiyetiniz var.

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok, mecburiyet de yok efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Konuyla ilgili bir şey gündeme taşıyor isem -siz bilmiyorsanız danışmanlarınızdan yararlanın- siz benim sözümü kesemezsiniz, dinlemek durumundasınız.

BAŞKAN – Biz şu anda sizin yüksek bilgilerinizden faydalaniyoruz efendim. Teşekkür ederiz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Evet.

BAŞKAN – Meclis de faydalaniyor, tüm Türkiye faydalaniyor.

Buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman ifade edeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Zozani, konu tartışıldı; iki lehte, iki aleyhte söz verdim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen oturur musunuz Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, oylamaya tesir edecek bir şey söyleyecek.

BAŞKAN – Usul değil efendim. İç Tüzük'ten bahsediyorsunuz, bilmemezlikten...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tutumunuza etki edecek bir şey söyleyeceğim.

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un Genel Kurulun açılışında yoklama yapmaması ve milletvekillerinin gündem dışı konuşma sıralarını değiştirmesi nedeniyle tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN – Lütfen ama... Ben açıklamamı yapayım, ondan sonra... Lütfen...

Sayın milletvekilleri, tutumumda bir değişiklik olmamıştır.

Gündem dışı konuşmalar tamamlanmıştır.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bildiğiniz üzere, gündem dışı konuşmalardan sonra yerinden söz talep eden sayın milletvekillerinin taleplerini...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - ...daha önceki uygulamalarımızda olduğu gibi yerine getiremeyeceğim. (CHP sıralarından gürültüler)

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Ne demek... Olur mu ya, bir dakikalık söz talebimiz var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ancak söz talep eden...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - ...grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Teşekkür ederim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, siz neye göre yönetiyorsunuz? Ben niye ayaktayım?

BAŞKAN - Sayın Zozani, sesinizi biraz daha yükseltebilirsiniz!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir dinleyin...

BAŞKAN - Burada hiçbir sayın milletvekilini, Başkanlık Divanını korkutamazsınız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir dinleyin. Niye dinlemiyorsunuz?

BAŞKAN - Bu, Genel Kurulun çalışmasını engellemektir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, sizi İç Tüzük'e davettir.

BAŞKAN – Ben, İç Tüzük hükümlerine göre davranıyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz haklı olduğumu göreceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Zozani, açıklamamı yaptım, lütfen oturun efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Zabıtlara geçmesi için söylüyorum. Siz, şu anda İç Tüzük 49’uncu maddeye göre aykırı işlem yapıyorsunuz. İç Tüzük 49’uncu madde ne diyor? Genel Kurulun çalışma esaslarını düzenliyor. Burada açıkça ifade ediliyor Sayın Başkan: “Gündemdeki işlerin görüşme sırası Başkanlıkça alınış tarihlerine göre tespit edilir. Başkanlıkça lüzum görülen hâllerde, 8’inci bentteki işlerin görüşme sırası Danışma Kurulunca Genel Kurula teklif olunabilir. Hükûmet, esas komisyonlar ve kanun teklifi sahiplerinin bu konu ile ilgili istemleri de Danışma Kurulunda görüşülür. Danışma Kurulunun bu konudaki görüşü Genel Kurulun onayına sunulur.” Siz gündemdeki sıralamayı değiştirdiniz. Gündemdeki sıralamayı değiştirdiğiniz, hatalı işlem yaptığınız için...

BAŞKAN – Değiştirmedik ki gündemdeki sıralamayı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Genel Kurul gündemle ilgili yanlış bir uygulama yaptığınız için...

BAŞKAN – Gündeme geçmedik efendim Sayın Zozani, bilmediğiniz bir şey var, gündeme geçmedik henüz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gündem dışı konuşmalardayız, gündeme geçmedik ki.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Zaten Genel Kurul gündemine geçmeden önce, siz, gündemle ilişkili olarak açıklanan...

BAŞKAN - Gündem hangisi, gündem dışı hangisi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Bize gelen...

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Evet. Gündeme geçmedik efendim henüz.

Sayın Gök, buyurun efendim, söz talebiniz var. Sayın Gök, lütfen...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan...

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Şu anda Genel Kurul fiilen kapalıdır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Gök, buyurun efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Genel Kurulu kapatmak zorundasınız. İşlem yapamazsınız.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, gürültüyü bir önleyin. Sayın Başkan gürültüyü önleyin, duyamıyoruz ki.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - İşlem yapamazsınız. Okuyun, okuyun o zaman.

BAŞKAN - Sayın Gök, buyurun, söz talebiniz var.

LEVENT GÖK (Ankara) - Gürültüyü önleyin. Konuşacağım ama gürültü var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Hatalı işlem yaptınız Genel Kurul fiilen kapalı.

BAŞKAN - Sayın Gök, mikrofon açık efendim, buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Ya, oturur musunuz, Başkan söz verdi.

BAŞKAN - Konuşmuyorsanız gündeme geçiyorum.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım... (Gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, gürültüyü önleyin, konuşacağım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Genel Kurulun şu anda kapanması gerekir.

LEVENT GÖK (Ankara) - Böyle bir şey olabilir mi!

(Grup başkan vekillerinin kürsü önünde toplanmaları)

BAŞKAN - Kullanılan kelimeler kişinin aile terbiyesini, devlet terbiyesini ve siyasi terbiyesini gösterir, çok net söylüyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman, mikrofonu bize de çevir, biz de söyleyelim. Sizden öğrenecek değiliz bunları, sizden öğrenecek değiliz bunları! (AK PARTİ sıralarından “Herkes yerine geçsin.” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Tezkereyi okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 1915 olaylarının 100’üncü yıl dönümüne ilişkin parlamenter diploması faaliyetleri çerçevesinde İtalya’ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi Genel Kurulun 15/1/2015 tarihli 43’üncü Birleşiminde kabul edilen heyeti oluşturmak üzere belirlenen isimlere ilişkin tezkeresi (3/1703)

18 Şubat 2015

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

1915 olaylarının 100’üncü yıldönümüne ilişkin parlamenter diploması faaliyetleri çerçevesinde, milletvekillerinden oluşan bir heyetin İtalya’ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi Genel Kurulun 15 Ocak 2015 tarihli ve 43’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 2’nci maddesi uyarınca heyeti oluşturmak üzere belirlenen isimler Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Ahmet Berat Çonkar (İstanbul)

Osman Taney Korutürk (İstanbul)

Yusuf Halaçoğlu (Kayseri)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Sayın grup başkan vekilleri buyursunlar efendim.

Kapanma Saati: 15.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Konya Milletvekili Atilla Kart ve 21 milletvekilinin, Milli Piyango İdaresi sorumluluğunda yapılan bahis oyunlarında haksız kazanç sağlandığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1212)

9 Kasım 2012

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Milli Piyango İdaresi sorumluluğunda yapılan bahis oyunlarına yasa dışı yollarla müdahale edildiği, büyük ikramiye kazanan bazı talihlilerin ikramiyelerine hileli yollarla kurum yetkilileri ve banka müdürleri iş birliğiyle el konulduğu yönündeki iddiaların araştırılması, bu yöndeki belirsizliklerin giderilmesi, yukarıda anlatımı yapılan yollarla haksız kazanç sağlayan fail ve sorumluların ortaya çıkarılması ve nihayet alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla; Anayasa’nın 98 ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Atilla Kart	(Konya)
2) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
3) Mahmut Tanal	(İstanbul)
4) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
5) Kamer Genç	(Tunceli)
6) Mustafa Serdar Soydan	(Çanakkale)
7) Gürkut Acar	(Antalya)
8) Ali İhsan Köktürk	(Zonguldak)
9) İhsan Özkes	(İstanbul)
10) Recep Gürkan	(Edirne)
11) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
12) Mehmet Şeker	(Gaziantep)
13) Ahmet Toptaş	(Afyonkarahisar)
14) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
15) Hülya Güven	(İzmir)
16) Veli Ağbaba	(Malatya)
17) Mehmet Hilal Kaplan	(Kocaeli)
18) Sena Kaleli	(Bursa)

19) Ali Demirçalı	(Adana)
20) Osman Kaptan	(Antalya)
21) Metin Lutfi Baydar	(Aydın)
22) Yıldırım Sapan	(Antalya)

Gerekçe :

Millî Piyango İdaresi sorumluluğundaki şans oyunlarında haksız kazanç ilişkileri bulunduğu dair ciddi bulgular ve iddialar söz konusudur. Milyonlarca yoksul insanın umutlarını bağladığı Millî Piyango çekilişlerinde teknik müdahalelerin yapıldığı, büyük ikramiye kazanan talihlilerin paralarının ödenmesi aşamasında da hileli yollarla ikramiyeye el konulduğu yönünde bulgular tarafımıza intikal etmiştir. Somut bilgilere dayalı soru önergeleri ve basın toplantıları yoluyla iddialar dile getirilmiş; ancak kurum yetkilileri somut nitelikteki bu iddialara açıklama getirmek yerine, karartma ve hamaset yapmak yoluna başvurmuşlardır.

Tarafımıza ulaşan ve basına yansıyan bilgilere göre; son 42 haftada 29 büyük ikramiyenin Çankaya, Pendik, Muratpaşa ilçelerine çıktığı; büyük ikramiyelerin tamamına yakınının Millî Piyango İdaresinin merkez ve taşra teşkilatının bulunduğu illere çıktığı; aritmetik olarak açıklanması mümkün olmayan tesadüflerin yaşandığı görülmektedir.

Millî Piyango İdaresi, uygulamalarıyla belirsizlik ve kuşkuları tırmandırmaktadır. Büyük ikramiye kazanan kuponları sitesinde yayınlamamaktadır. Kimin kazandığının açıklanmamasının bir anlamı olabilir. Ancak, kuponların hangi tarihte ve hangi saatte oynandığının bilinmesi ve bayi kodunun belli olması hâlinde, kuponların yayınlanmasında büyük yarar vardır. Böylece, muhtemel spekülasyonların önü kesilmiş olacak ve kamuoyu denetiminin yolu açılmış olacaktır. Ancak, kurum bu basit ve sıradan bir uygulamayı bile yapmaktan kaçınmaktadır.

22'nci Yasama Dönemi'nde AKP Amasya Milletvekili, KİT Komisyon Üyesi Hamza Albayrak'ın dile getirdiği soruların ve iddiaların hepsi askıdadır, belirsizliğini korumaktadır.

Tarafımıza ulaşan yeni belgelere göre ise; 9 Kasım 1999 tarihli Sayısal Loto çekilişindeki 516.275.055.000,00 TL tutarındaki ikramiye ile; 13/11/1999 tarihli Sayısal Loto'ya isabet eden 2.879.742.605.000,00 TL tutarındaki ikramiyeler gerçek talihliler yerine kurum personeli ve banka ilişkileriyle üçüncü kişilere intikal ettirilmiştir.

Dönemin basın organlarında ilgili banka müdürünün en büyük ikramiyeyi vekâleten aldığı ifade edilmiş ise de aslında ikramiyenin banka müdürü tarafından “talihli” sıfatıyla alındığı resmî belgelerle sabittir. Her iki olaydaki talihliler farklı kişiler ise de imzalar birbirine benzemekte ve aynı karakteristiği taşımaktadır. Öte yandan 13/11/1999 tarihli çekilişe ilişkin kayıtlarda gerçek talihlinin isminin silindiği “photoshop”lama yoluyla banka müdürünün isminin yazıldığı bulguları ortaya çıkmaktadır. Ödemenin fiilen yapıldığı her iki banka Ziraat Bankası Yenişehir Şubesidir. 13/11/1999 tarihli çekilişe ilgili provizyon Necatibey Şubesinden yapılmıştır. Millî Piyango İdaresinin resmî yazısına göre Necdet Şener Ziraat Bankası Yenişehir Şube Müdürüdür.

Görüldüğü gibi, kötü yönetim boyutlarını aşan ve suç ilişkileri boyutuna varan çıkar örgütlenmesi bulguları söz konusudur. Hükümet ise her nedense bu konuların üstüne gitmediği gibi, bahis oyunlarını kurumsallaştıran bir anlayışla bu oyunları âdeta bir sektör hâline getirmiş, bahis ve kumar üzerinden bütçe açıklarını kısmen de olsa telafi etmeyi amaçlamış görünmektedir.

Milyonlarca yoksul ve çaresiz insanın umutları ve hayalleri üzerinden dolandırıcılık yapan fail ve sorumluların ortaya çıkarılması ve alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

2.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar ve 28 milletvekilinin, Tanık Koruma Kanunu'nun uygulama sonuçlarının ve gizli tanık uygulamasında karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1213)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tanık Koruma Kanunu'nun uygulamanın sonuçlarının incelenmesi, gizli tanık uygulamasında karşılaşılan sorunların belirlenmesi, sistemin eksikliklerinin giderilmesi ve sağlıklı bir yapılanma oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında Meclis araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

1) Gürkut Acar	(Antalya)
2) Hülya Güven	(İzmir)
3) Ali Serindağ	(Gaziantep)
4) Haluk Eyidoğan	(İstanbul)
5) Veli Ağbaba	(Malatya)
6) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
7) Osman Aydın	(Aydın)
8) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
9) Namık Havutça	(Balıkesir)
10) Hasan Ören	(Manisa)
11) Kamer Genç	(Tunceli)
12) Selahattin Karaahmetoğlu	(Giresun)
13) Mahmut Tanal	(İstanbul)
14) Mustafa Serdar Soydan	(Çanakkale)
15) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
16) Recep Gürkan	(Edirne)
17) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
18) Mehmet Şeker	(Gaziantep)
19) Ahmet Toptaş	(Afyonkarahisar)
20) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
21) Mehmet Hilal Kaplan	(Kocaeli)
22) Sena Kaleli	(Bursa)
23) İhsan Özkes	(İstanbul)
24) Ali Demirçalı	(Adana)
25) Ali İhsan Köktürk	(Zonguldak)
26) Osman Kaptan	(Antalya)
27) Metin Lütfi Baydar	(Aydın)
28) Yıldray Sapan	(Antalya)

Gerekçe:

Ceza Muhakemesi Kanunu'nda 2004 yılında yapılan değişikliğin ardından tanıkların korkularının giderilmesi ve güvenliklerinin sağlanması amacıyla koruma tedbirleri uygulanabileceği yargılama sistemine girmiş, 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu'yla da koruma tedbirleri belirlenmiştir.

Tanık Koruma Kanunu'yla ilgili yaklaşık beş yıldır uygulama yapılmaktadır. Bir soru önergene verilen yanıtta, 2012 yılı başına kadar 38 kişi hakkında “tanık”, 117 kişi hakkında da “tanık yakını” sıfatıyla koruma tedbiri uygulandığı, bu kişilerden 43'ü hakkında “kimlik ve ilgili bilgi ve belgelerin değiştirilmesi”, 39 kişi hakkında ise “yurt içinde başka bir yerleşim biriminde yaşamasının sağlanması” tedbirinin uygulandığı bildirilmiştir.

Yargılamayı etkileme olasılığı yüksek olan tanıkların güvenilir ve gerçekten doğruyu söyleyecek kişiler olması gereklidir. Bunun için de mahkemelerde “Bildiyimi dosdoğru söylediyime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.” şeklinde yemin ettirilmektedir. Güvenilirlik doğaldır ki, Tanık Koruma Kanunu kapsamına alınacak gizli tanıklar için de geçerli olmalıdır.

Son dönemde gizli tanık uygulamasının en yaygın şekilde kullanıldığı yerler İstanbul Silivri'deki davalar olduğu görülmektedir. Gizli tanıklar, sanıklara ciddi suçlamalar yöneltmektedir. Ancak, pek çok gizli tanığın bir duruşmada verdiği ifadeyi, bir başka duruşmada değiştirdiği, bir çok gizli tanığın aynı dosyalarda sanık olduğu kamuoyuna yansımaktadır.

Ayrıca, gizli tanıkların pek çoğunun kimlikleri de ortaya çıkmış durumdadır. Bu kişilerin pek çoğunun kendisinin suç makinesi konumunda olduğu, gasp, cinayet, tecavüz gibi birçok suç nedeniyle hüküm giydikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca, bölücü terör örgütünde yöneticilik yapmış, çok sayıda vatandaşımızın ve güvenlik görevlisinin şehit olduğu saldırılara katılmış, bu suçlar nedeniyle kesin hüküm giymiş kişilerin bile gizli tanık yapıldığı, bu kişilerin terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerine ağır suçlamalar yönelttiği görülmektedir.

Gizli tanık uygulamasının sanıkların savunma hakkını olumsuz etkilediği, sanıkların kimin hangi amaçla söylediğini bilmediği iddiaları ve suçlamaları çürütmeye, bunların doğru olmadığını kanıtlamaya çalıştıkları durumlar yaşanmaktadır. Aslında yargılamada, sanıkların suçluluğunun, somut delillerle ve güvenilir tanıkların kanıta dayalı ifadeleriyle ortaya konulması gereklidir. Gizli tanık uygulaması bunun tersi durumlar ortaya çıkarmaktadır.

Adil yargılama, savunma hakkının da güvencede olduğu yargılamadır. Gizli tanık uygulamasında ortaya çıkan örnekler, bu konuda tereddütler oluşturmaktadır. Bu kapsamda Tanık Koruma Kanunu'nun uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi, etkin bir sistemin kurulabilmesi için gizli tanık uygulamasının olumlu, olumsuz sonuçları ve adil yargılamaya etkilerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

3.- Kars Milletvekili Mülkiye Birtane ve 21 milletvekilinin, cezaevlerinde süresiz, dönüşümsüz açlık grevi eylemine devam eden siyasi tutsakların sağlık durumlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1214)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Cezaevlerinde süresiz, dönüşümsüz açlık grevi eylemine devam eden siyasi tutsakların, sağlık durumlarının kontrol altında tutulması için “bağımsız bir tabip heyetinin” kurulması ve eylemcilerin sağlık sorunlarıyla ilgili alınacak bütün önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1) Mülkiye Birtane	(Kars)
2) Pervin Buldan	(İğdır)
3) İdris Baluken	(Bingöl)
4) Sırrı Sakık	(Muş)
5) Murat Bozlak	(Adana)
6) Halil Aksoy	(Ağrı)
7) Ayla Akat Ata	(Batman)
8) Hasip Kaplan	(Şırnak)
9) Hüsamettin Zenderlioğlu	(Bitlis)
10) Emine Ayna	(Diyarbakır)
11) Nursel Aydoğan	(Diyarbakır)
12) Altan Tan	(Diyarbakır)
13) Adil Zozani	(Hakkâri)
14) Esat Canan	(Hakkâri)
15) Sırrı Süreyya Önder	(İstanbul)
16) Sebahat Tuncel	(İstanbul)
17) Erol Dora	(Mardin)
18) Ertuğrul Kürkcü	(Mersin)
19) Demir Çelik	(Muş)
20) İbrahim Binici	(Şanlıurfa)
21) Nazmi Gür	(Van)
22) Özdal Üçer	(Van)

Gerekçe:

Siyasi tutsaklar 12 Eylül'den beri süresiz, dönüşümsüz açlık grevi eylemi yapmaktadırlar. Şu an altmış dördüncü gününü dolduran eylemciler bulunuyor. Eylemcilerin, sağlık durumları ciddi oranda bozulmuş, tedavisi mümkün olmayan hasarlar oluşmuştur. Bugünlerde cezaevinden cenaze çıkması an meselesidir.

Açlık grevi eylemlerini takip etmek amacıyla kurulan Cezaevi İzleme Komisyonunun raporuna göre, 12 Eylül'den bu yana 63'ü siyasi, 1'i adli olmak üzere 64 kişi açlık grevindedir. Elli dördüncü gününde olan eylemci sayısı ise 75'tir. 221 eylemci kırk bir, 315 eylemci ise otuz bir gündür açlık grevindedir. On dokuzuncu gününde olan eylemci sayısı 16 ve 8 eylemci ise on beş gündür süresiz dönüşümsüz açlık grevi yapıyor. Taleplerin müzakereye açılmaması ve Hükûmetin tahrik eden açıklamaları sonrasında ise tüm cezaevlerinde 10 bini aşkın siyasi tutsak, on gündür süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eylemi başlatmış bulunuyor.

Cezaevi İzleme Komisyonu açıklamasında, dünya ortalamasında açlık grevi sonucu ölümlerin altmış yedi, altmış beş, altmış dört gün civarına gelindiğinde başladığını, bu referansların ölümle sonuçlanmış referanslar olduğunu dile getirmiştir. Bilimsel yayınlarda bu şekilde belirtildiği vurgulandığı açıklamada, her an ölümlerin olabileceği bir döneme girildiği belirtilmiştir. Eylemcilerin

çok ciddi kilo kaybı yaşadığı, bu kilo kayıplarının özellikle 8-10 kiloyla başlayıp bazı eylemcilerde 5-6 kiloyla devam ettiği öne sürülmüştür. Eylemcilerin sağlık durumlarının kusma, bulantı, baş dönmesi, sıvı alımında azalma, baş ve mide ağrıları, kas-eklem ağrıları, görme keskinliğinde azalma, uykusuzluk, çift görme, yürümede zorlanma, ses ve kokuya karşı hassasiyet, diz ve ayak eklemlerindeki ağrıya bağlı olarak yürüme zorluğu çekme şeklinde bozulduğu bildirilmiştir. Açıklamada, şu an birçok cezaevinde eylemcilerin, avukat görüşüne dahi çıkmadıkları da belirtilmiştir. Durumu ciddi oranda ağırlaşan eylemcilerin olduğu vurgulanan açıklamada, sindirim sisteminde ve idrarda kanamaların başladığına dikkat çekilmiştir. Önümüzdeki günlerde bu mevcut semptomların daha da artacağı söylenerek, var olan semptomların hepsinin avukatların ve doktorların gözlemlerinden ibaret olduğu, hiçbir tutsağın, şu an muayeneyi kabul etmediği ileri sürülmüştür.

Cezaevi İzleme Komisyonu, eylemcilerin, ziyarete giden avukatlara, bir bağımsız tabip heyetinin gelmesi hâlinde, muayene olmayı kabul edeceklerini aktardıkları da belirtilmiştir. Aynı zamanda bu talebin 15 Ekim tarihinden itibaren Adalet Bakanlığına iletildiği ancak henüz cevap bulmadığı dile getirilmiştir.

Eylemcilerin bu durumda sürekli kontrol altında tutularak muayene olmaları için olanak sağlanması gerekiyor. Bu sebepten dolayı, cezaevinde nasıl bir ortamda oldukları tespit edilmeli, bu tespitlere göre önlemler alınması gerekiyor. Durumun ciddiyetine göre hareket edilerek, Mecliste bir komisyon oluşturulması ve eylemcilerin muayene olmayı kabul etmeleri için gereken önlemlerin alınması gerekiyor.

BAŞKAN – Önergeler gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın Tanal ve Sayın Kaplan'ın İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesi gereğince söz talepleri vardır.

Sayın Tanal? Yok.

Sayın Kaplan, ne için söz istiyorsunuz?

VIII.- AÇIKLAMALAR

1.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, Başkanlık Divanının, milletvekillerinin birbirlerine şiddet uygulamaları konusunda uyarma görevi olduğuna ilişkin açıklaması

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Madde 60'a göre Başkanlık Divanına bir duyarlılık çağrım olacak.

Dün burada, Mecliste hoş olmayan şeyler yaşandı. Sayın Sebahat Tuncel'e darp yapıldı, Ertuğrul Kürkcü ve diğer milletvekillerine. Burada darp olayında 5 milletvekili yaralandıktan sonra bir milletvekili televizyona çıkıp Sebahat Tuncel'i darbettiğini, Ertuğrul Kürkcü'ye üç dört yumruk salladığını, Aykut Bey'e, diğer milletvekillerine tokmak fırlattığını rahat rahat anlatıyor. Bu, İç Tüzük 160'ta saldırı suçu demek. 4'üncü maddede Başkanlık Divanının buna duyarlılık gösterip bir milletvekilinin “Bunu vurdum, bunu vurdum, keyfime göre yaptım.” demesinin bu Meclise gölge düşürdüğünü ve kararttığını... Başkanlığınızdan şunu bekliyoruz: Uyarma göreviniz var Başkanlık Divanı olarak. Bunun tasvip edilmediği açıklamasının Başkanlık Divanınca yapılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, Başkanlık Divanı olarak, Genel Kurulda milletvekilleri arasında fiili kalkışmayı tasvip etmediklerine ve kınadıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Evet, Sayın Kaplan'ın da bahsettiği gibi Genel Kurulda sayın milletvekillerimizin birbirlerine karşı daha nezaketli, daha zarafetli, daha saygılı olmalarını ve fiili kalkışmaların da Başkanlık Divanı tarafından tasvip edilmediğini söylüyoruz, kınıyoruz. Sayın milletvekillerini bundan sonraki Genel Kurul çalışmalarında sükûnete davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

X.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye'de çocuk ölümlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 11/7/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/02/2015

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 19/02/2015 Perşembe günü (Bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken

Bingöl

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Temmuz 2014 tarihinde, Bingöl Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen 493 sıra no.lu “Türkiye’de çocuk ölümlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması” amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 19/02/2015 Perşembe günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Faysal Sarıyıldız, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Sarıyıldız. (HDP sıralarından alkışlar)

(HDP Grubu milletvekillerinin ellerindeki resimleri Genel Kurula göstermesi)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – AKP’nin katlettiği çocukların resimleri. Bu yasa geçince daha fazla çocuk katledeceksiniz. Hepinizi vicdana davet ediyoruz. Bu çocukların gözüne bakarak bu yasayla ilgili kanaatlerinizi belirtmeniz lazım.

FAYSAL SARIYILDIZ (Şırnak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; arkadaşlarımla elimizde tuttuğumuz, AKP iktidarı döneminde katledilen çocuklarımızın resimleri... Tüm Türkiye görsün bunları. (AK PARTİ sıralarından “Biz de getirelim mi resimleri?” sesleri)

Getirin.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Keşke Eren’in resmini de koysaydın oraya. Eren Şahin’in resmini de gönderiyim sana.

FAYSAL SARIYILDIZ (Devamla) – Partimizin çocuk ölümlerinin araştırılması amacıyla sunduğu araştırma önergesiyle ilgili görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım.

Değerli yalnızlığınızla itibarsızlaştırdığınız bu ülkenin ibretlik ileri demokrasi hikâyeleriyle dolu olmasına şaşırmıyor olmanıza biz de şaşırmıyoruz artık. “Çocuk da olsa, kadın da olsa gereken yapılacaktır.” fetvasının hedef göstericiliğinde çocuklara yönelen namluların hesabını tutamaz olduk. Kadim bir halkın evlatlarını daha çocuk yaşta katletmek ve sonrasında onlara “terörist” yaftası yaptırmak bir fitrat meselesidir. O çok övündüğünüz millî olmanın asıl kodlarını da sizin bu fitratınız oluşturmaktadır. 12 yaşındaki Uğur Kaymaz’ı “Yılanın başını küçükken ezeceksin.” mottosuyla katleden tetikçileri, yüzlerini gizledikleri maskelerin ardından da olsa tanıyoruz. Onlara pervasızca çocuk öldürme yetkisini veren sizlersiniz. Sizin ileri demokrasinizin cezasızlık hâlinin keyfini süreceklerini biliyor tetikçiler ve hatta kelle avcılığı yapmanın ödüle tabi olduğunu da.

Türkiye’de kolluk güçleriyle işlenen infazlara sürekli olarak bir kılıfın bulunması ve inkârı tarihsel olarak kullanılagelmiş yöntemlerden birisidir. Cezasızlık zırhıyla korunan kamu görevlilerinin, yurttaşları keyfi olarak öldürmeleri aynı zamanda hukukun ve adaletin infazıdır. Son zamanların hukuk, adalet ve yaşam hakkının hiçe sayıldığı yerlerden biri olan Cizre’de yaşananlar durumu tek başına anlatmaya yetiyor. 1990’lardan günümüze kadar devlet şiddeti nedeniyle yurttaşların yaşam hakkının sürekli tehlike altında olduğu Cizre’de son zamanlarda devletin direkt ve dolaylı müdahalesi sonucu 4’ü çocuk olmak üzere toplam 6 kişi yaşamını yitirken onlarca kişi de ağır yaralanmıştır.

Cizre’de AKP Hükûmetinin sunduğu yasal dayanaklardan güç devşiren kolluk güçlerinin asayiş sağlama adı altında cinayetler işlemesi ve sindirme politikası yurttaşların can güvenliğini ortadan kaldırmaktadır. Bunun en son örneği yine 12 yaşında bir çocuğun hedef gözetilerek katledilmesi idi. 14 Ocak 2015 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesine bağlı Yafes Mahallesi’nde polislin zırhlı araçtan açtığı ateş sonucu 12 yaşındaki Nihat Kazanhan başına isabet eden fişekle hayatını kaybetti. Kazanhan’ın ölümünün hemen ardından Şırnak Emniyet Müdürlüğü yaptığı açıklamada –burayı iyi dinlemenizi rica ediyorum- ilçede herhangi bir toplumsal olay yaşanmadığı ve polislin de hiçbir şekilde müdahalede bulunmadığını belirtirken Başbakan Davutoğlu ve İçişleri Bakanı Ekan Ala da aynı eksende bir açıklama yaparak polislin olay mahallinde silah ya da biber gazı kullanmadığını ileri sürdü. Yapılan bu açıklamaların ardından Diyarbakır Kriminal Polis Laboratuvarı tarafından hazırlanan raporda Nihat Kazanhan’ı vuran kurşunun av tüfeği mermisine ait olduğu, ayrıca, “6-8 Ekim olaylarında av bayilerinin yağmalandığı kayıtlarımızda mevcut olduğundan bu iş yerlerinde yağmalanan fişeklerin kullanılmış olduğu kuvvetle muhtemeldir.” iddiası ortaya atıldı. Ancak, 28 Ocak günü bir televizyon kanalında yayınlanan görüntülerde Nihat Kazanhan’ın polis tarafından öldürüldüğü anı anına görüntüledi. Yayınlanan görüntülerin polislin kullandığı zırhlı araçtan görüntülediği de açıkça görülmekteydi. Bir kez daha görüldü ki Türkiye’de kolluk güçlerini koruyan ve kollayan siyasal iktidarla “cezasızlık” zırhlı çocuk infazlarının yegâne müsebbibidir.

Örnekler bir tek Cizre hattıyla sınırlı değil. Ülkenin bütün sathı kolluk güçlerinin öldürme tehdidiyle karşı karşıyadır. Öldürme yetkisi de dâhil olmak üzere, her türlü yetkiye sahip olan polislin güvenlik yasasıyla daha da güçlendirilmek istenmesi kime ve neye hizmet edecektir? Zaten her türlü yetkiye sahip polisi daha da yetkilendirmekle çocuk öldürme yaşını ana sınıfı seviyesine mi indirmek istiyorsunuz? “Zaten büyüyüp terörist olacaklardı, şimdiden imha etmekte bir sakınca yok.” anlayışını mı tahkim etmeye ve kendiniz dışında kalan herkesi potansiyel suçlu gören garabet bir hukuk anlayışını mı tesis etmeye çalışıyorsunuz?

Taş atan çocuklara yirmi yıl hapis veren ve cezayı ertelemeyen Türk adaleti, Ali İsmail Korkmaz'ı linç edenlere ödül gibi ceza verdi. Ali İsmail Korkmaz'ı öldüren ve en çok cezayı alan 2 polis dört buçuk yıl sonra serbest kalacaklardır.

Kürt illerinde son yirmi bir yılda polis ya da askerin açtığı ateş sonucu en az 376 Kürt çocuğu öldürüldü. En fazla çocuğun öldürüldüğü yıllar ise 1992 ile 2006 yılları arası oldu. Polis veya asker kurşunuyla öldürülen çocukların yanı sıra birçok Kürt çocuğu, ya polis veya asker tarafından vurularak yaralandı ya da yapılan operasyonlar sonucu tutuklanarak yaşlarından büyük cezalara çarptırıldılar.

Kasım 2010'da Bir Göz De Sen Ol İnisiyatifi verilerine göre, Türkiye'de güvenlik kuvvetleri 1989'dan 2010'a kadar 355 çocuğun canına kastettiğini tespit etmiş durumda. 2009 Kasım ayından 2010 Ekim ayına kadar güvenlik kuvvetlerinin öldürdüğü çocuk sayısının 13 olduğu da bir başka tespit.

Kasım 2010'da yayınlanan Mayın ve Misket Bombaları İzleme Raporu'na giren Mayınsız Türkiye Girişimi verilerine göre ise Türkiye'de sadece 2009'da, mayın ya da savaştan kalma patlayıcılar nedeniyle 23 çocuğun öldüğü iddia ediliyor.

AKP'nin iktidara geldiği yıl olan 2002 yılından sonra çocuklara ilişkin devlet eliyle ortaya çıkan yaşam hakkı ihlallerinde ciddi bir artış söz konusudur. AKP Hükümeti döneminde çocukların yaşamını yitirdiği en önemli tarih ise 28 Mart 2006 tarihi oldu. Muş'un Şenyayla bölgesinde yaşamını yitiren 14 HPG'li'den 4'ünün cenazesi Diyarbakır'a getirilerek defnedilmesinin hemen ardından ortaya çıkan ve bölge illerine yayılan olaylarda güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu 14 kişi yaşamını yitirmişti. Yaşamını yitirenlerden 6'sı ise çocuktur. Olayların yaşandığı dönemde Başbakan Erdoğan'ın "Güvenlik güçlerimiz, çocuk da olsa, kadın da olsa, kim olursa olsun terörün maşası hâline gelmişse gereken müdahaleyi yapacaktır. Bunun böyle bilinmesini istiyorum." açıklaması hâlâ hafızalardadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çocuğa yönelik öldürme politikalarının ve şiddet uygulayan devletin güvenlik aygıtlarının bir an evvel bağımsız denetime açılması önem arz etmektedir. Türkiye'de bir çocuk kırımı yaşıyor. Devlet şiddeti, aile şiddeti, çocuk işçiliği ve çocuk yaşta evlendirilmesi ve beslenme düzensizlikleriyle şiddet sarmalı içerisinde yaşamaktadır.

Dünyada çocuklara bayram armağan eden tek ülke olmakla övünen bir ülkede çocukların yaşam haklarının bu denli ihlal edilmesi, katledilen çocukların faillerinin ortaya çıkarılmaması ve sorumlular hakkında etkin bir soruşturma yürütülmemesi nedeniyle çocukların ölümü 2015 yılında da devam etti. 1988 yılından günümüze kadar devam eden süreçte Ece Ayhan'ın "Bu kara mermerin altında/Bir teneffüs daha yaşasaydı/Tabiattan tahtaya kalkacak bir çocuk gömülüdür/Devlet dersinde öldürülmüştür." dizelerini bize her daim hatırlatan çocukların yaşam hakkına kasteden bu utanç verici ayıbı, çıkaracağınız hiçbir yasa, hiçbir bayrak örtemeyecektir.

Bu arada, siz CHP Grubu, bu çocuk ölümlerinin önüne geçmek için şu ana kadar ne yaptınız diye soruyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

NAZMÎ GÜR (Van) – Çocuklarımızın ölümüne izin vermeyeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bir sataşma söz konusu CHP Grubuna. Ben de sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Ne diye sataştı Sayın Gök, ne söyledi Sayın Sarıyıldız?

LEVENT GÖK (Ankara) – “Cumhuriyet Halk Partisi Grubu çocuk ölümleriyle ilgili ne yaptı?” diye bir cümle sarf etti.

BAŞKAN – Sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önemli bir konuyu tartışıyoruz. Gerçekten, her türlü ideolojik yaklaşımın ötesinde, göz bebeğimiz gibi bakmak zorunda olduğumuz çocuklarımız, hepimizin çocukları. Çocuk olunca siyaset ayrımı yok, çocuk olunca ideolojik farklılıklar yok; çocuk olunca herkes kendi çocuğu nasıl hayata hazırlanacaksa ona göre, hayatta hangi güçlüklerle karşılaşacaksa ona göre ve sağlık, eğitim, kültürel olanaklardan nasıl faydalanacaksa ve kendisi bunu nasıl istiyorsa bütün çocuklarımıza da aynı şekilde bakmak ve davranmak durumundayız.

Bugün Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu önerge önemli, biz bu önergeyi destekleyeceğiz. Çocuklarımız için ne yapsak azdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, biz, çocuğu gelecek nesillerimizin bekçisi ve çağdaş uygarlık seviyesinde Türkiye’yi dünyanın en ileri ülkeleri düzeyine çıkaracak yetkinlikte donatmayı amaçlıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisinin programında, söylemlerinde, ideolojisinde ve Mecliste vermiş olduğu soru önergeleri, kanunlar, genel görüşme önergeleri gibi pek çok konuda Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu çocuk konusunda dikkat çektiğimiz uygulamalarımız bulunmaktadır. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi insan hakları doğrultusunda, Avrupa’da ve bütün dünyada yapılmış çocuklara yönelik sözleşmeler uyarınca, çocuklarımızla ilgili ne haklar getirilmek isteniyorsa tümünün altına imza atmıştır, bunların hepsini de kanun teklifleri olarak Meclise sevk etmiştir. Bu konuda bir eksiğimiz yoktur. Ama çocuğa bakış açısını değiştirmemiz gerektiği de ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, sözlerimi tamamlıyorum. Yarım dakika verin, selamlayayım isterseniz. Yarım dakika verin, yeter bana.

BAŞKAN – Sayın Gök, bu, yol olacak, biliyorsunuz yani, iki dakika...

LEVENT GÖK (Devamla) – Selamlamak için, sadece selamlamak için.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biz selamını duyuyoruz Sayın Başkan, duyduk selamınızı.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, ben teşekkür ederim.

Selamlamak için söz aldım, ben de sözlerimi fazla uzatmayayım. Çocuk konusunda ne yapsak azdır diyoruz ve Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda elinden gelen her türlü gayreti göstermiştir diyor, hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’de çocuk ölümlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 11/7/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Türkan Dağoğlu, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Dağoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜRKAN DAĞOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geleceğimizin teminatı çocuklarımızın yaşam haklarını korumak, evrensel hukukun tarafımıza getirdiği bir yükümlülük olmakla beraber vicdani bir sorumluluktur.

Çocuğun yaşam hakkı konusu gerek parti programımızda gerek Hükümet politikalarımızdaki öncelikli maddelerden biri olup üzerinde ciddi aşamalar kaydedilmiş ve bu uğurda birçok çalışmalar yapılmış bir alandır. Yaşam hakkı, çocukların hak sahibi ve onurlu birer birey olarak, barış içerisinde, iyi ve mutlu bir yaşam sürmesi için gerekli olan, sağlık, sosyal hizmetler ve sosyal yardım, eğitim ve adalet alanlarının bütüncül bir biçimde ve çocuk merkezli olarak yapılandırılmasını gerektirir. Yaşam hakkı, diğer temel hakların düzenlenmesinin ön koşuludur.

Bu düşünce ışığında Hükümetimiz birçok uluslararası anlaşmaya taraf olmuş ve gerekli birçok kanun düzenlemesi parti grubumuzca Meclisimize sunulmuştur. Muhalefet milletvekilleri de buna ortak olmuş ve imzalamışlardır. Çocuk haklarının korunmasına dair uluslararası mevzuatın bir parçası olan Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşmesi çocukların müdahil oldukları silahlı çatışmalara ilişkin ihtiyari protokolü Türkiye tarafından 2003 yılında onaylanmış, ayrıca çocuk mahkemeleri kanunu Ocak 2004’te nüfusu 100 bini aşan tüm illerde çocuk mahkemelerinin kurulmasını sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle çocuk hakları anayasal düzeyde genişletilmiştir. Komisyonadaki taş atırılan çocuklar... Ben buna “taş atan çocuklar” demiyorum çünkü çocuklar masum, çocuklar günahsız, çocuklar bir melek. Dolayısıyla o çocuk polise, TOMA’ya, polis arabasına, insana taş atmasını bilmez. Ancak bu toplu çocuklara taş atılabilir.

İşte böylece taş atırılan bu çocuklar karşısında, kanunumuzda ve bunun mağduru olan çocuklar olarak bilinen, ancak hukuki ifadeyle kanunla ihtilafa düşen çocukların özellikle Kürt sorunu bağlamında karşılaştıkları olaylardan dolayı mağdur olmalarını önlemek amacıyla 22 Temmuz 2010 tarihinde Terörle Mücadele Kanunu’nda değişiklik yapılmış ve bu kategoriye giren çocukların çocuk mahkemelerinde yargılanmalarının önü açılmıştır.

Çocukların cinsel sömürüsü olayına gelince, bu sadece Türkiye’nin değil bütün dünyanın sorunudur. Bütün dünyada bu, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, UNICEF ve bununla beraber Dünya Sağlık Örgütü tarafından bilinmektedir ki bugün her 5 çocuktan 1’i cinsel istismara uğramaktadır. Ancak ne yazık ki, çok acıdır da aynı zamanda, bu, cinsel istismara uğrayan çocuklarda bu istismarı yapan kişilerin yüzde 85’i ailenin en yakınındaki kişilerdir. Bunların sosyoekonomik düzeyleri hiç önemli değildir. Gerek sosyal açıdan gerek ekonomik açıdan, her yönüyle, her bölümde, herkes cinsel istismar konusunda çocuklara yaklaşmaktadır. Bunların yaklaşmalarının en önemli nedeni de iyi niyet, iyi niyetle yaklaşmaktadırlar ve çocuklar bu şekilde istismarın en acısı ve en üzüntülü olanı cinsel istismara maruz kalmaktadırlar.

2012 yılında aile içi şiddetle mücadeleyle güçlendirecek olan Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Meclisten geçerek yasalaşmıştır. Haziran 2011’de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurulmuş, kadınlar, çocuklar, engelliler ve yoksullara yönelik sosyal politikaların geliştirilmesi amaçlanmıştır. Aile içi şiddetle mücadelenin sürdürülmesinde önemli bir yasal düzenleme olarak 6251 sayılı Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun 24 Kasım 2011 tarihinde imzalanmıştır.

Değerli milletvekilleri, istediğimiz kadar kanunlarımızı koyalım. Ancak şurada bir gerçek vardır ki zihniyet değişimi kanunların hepsinin önündedir. Zihniyet değişimi gerçekleşmedikçe, ne kadar kanun koyarsak koyalım, biz bunları tekrar görmeye devam edeceğiz. Bunlar, dediğim gibi, sadece Türkiye’de değil bütün dünyada görülen sorunlardır. Çocuk hakları konusu da kamuoyunda mevcut gündemi meşgul eden birçok konu gibi, politize edilmeye ve siyasi getiri amacı olarak görülmeye son derece müsait bir alandır, oysa ki çocuk konusu siyaset üstü ve partiler üstü bir sorundur. Siyasiler, üzerlerindeki görev ve sorumlulukların bilincinde hareket etmeli, konuyu suistimal eden ve toplumsal gerginlikleri körükleyici tavırlardan ve söylemlerden şiddetle kaçınmalıdırlar.

Bu bağlamda, yakın zamanda vahşi ve soysuz bir cinayete kurban verdiğimiz Özgecan kızımızın anne ve babasının olgun ve vakur davranışları önemli bir ders niteliğindedir. Bu onurlu duruş ve söylemlerinden dolayı ben bu ailedeki anne ve babaya Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu kürsüsünden bir kez daha şükranlarımı sunuyorum. Bizler bir cümleyi duyardık: “Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar.” Sayın Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ne dedi? “Yeter ki analar ağlasın, bir tane tabut gelmesin. Biz bu çözüm sürecini yapalım ve çözüm sürecini yapabilmek için ben baldıran zehri içirim.” dedi.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Bu yasayla nasıl çözüm süreci olacak ya?

TÜRKAN DAĞOĞLU (Devamla) – Bizim, siyasiler olarak, olayı gerginleştirmemiz değil, bu olayların üzerinde sağduyulu ve aklıselim bir vaziyette gitmemiz gerekir değerli milletvekilleri.

NAZMİ GÜR (Van) – Bunları kim öldürdü? Bunların anası yok mu sayın milletvekili?

TÜRKAN DAĞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; aksine, bizler birleştirici, yapıcı ve sorunun temeline inen bir anlayışla bu çatı altında her ne yapılması gerekiyorsa el birliğiyle bunları yapmaya gayret etmeliyiz. Unutmayalım acıları dağlamak kolay, yaraları sarmak ise zor olanıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Sakine Öz, Manisa Milletvekili.

Buyurun Sayın Öz. (CHP sıralarından alkışlar)

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuklara yönelik yaşam hakkı ihlallerinin araştırılması ve önlem alınması için HDP Grubu tarafından verilen araştırma önergesi üzerine söz aldım. Yaşam hakkı ellerinden alınan, katledilen tüm çocuklarımızı saygıyla anıyorum, sebep olanları da kınıyorum.

Sayın milletvekilleri, her biriniz duygusal konuşmalara başladığında ağzınızdan illa da kadınlar, çocuklar ve gençler dökülür, “Şunu yaptık, bunu ettik.” sözleri sıralanır. Gelin görün ki durum hiç de öyle söylendiği gibi değildir. İşler, kadın, çocuk ve gençleri hayatta tutmaya, ölümlerine mani olmaya, temel haklarını sağlamaya ve önlerine toplum ve devlet tarafından çıkarılan engelleri kaldırmaya dayandığında birçoğunuzun hayatından çok edebiyatı, kürsü hatipliği lafta kalır. Kimlik ve mezhepler

üzerinden damgaladığımız ailelerimizin biricik evlatları gibi devlet kurşunuyla ölen Berkin Elvan gibi, vahşice öldürülen Ali İsmail gibi, Uludere’de katledilen, ölüme gönderilen, soğuktan donup açlıktan ölen çocuklarımızın... Toplumı kutuplaştırmayı bile çocuklar üzerinden yürüten, o süslü sözlerinize çürütmeye yüz tutan, söz söyleyebilecek bir söz bulamayan sözlerinizi duymak isterim.

Çocuklar üzerinden yürüttüğünüz güvenlik siyasetiniz ve Gezi direnişinde milyonlarca gencimizin karşısında “Öldürme emrini ben verdim.” diyen, hesap vermekten kaçan devlet politikanızla geleceğimizi bugünden çürütmüşsünüzdür. Oysa, çocukların ve gençlerin gözlerinden dökülen sert gerçekler, parlak sözlerinizi birden eritir, siyasetinizi hükümsüz duruma getirir. Kuru konuşmalarınızın ardından, nice çocuğumun yaşamı, binlerce kadının emeği ve geleceği çözülmeyi bekleyen yüzlerce sorunla baş başa kalır.

İş lafa gelince mangalda kül bırakmayan sizler için geleceğinizdir gençler, cennetinizdir kadınlar, göz bebeğinizdir çocuklar ama bu sözlerin hiçbirisi gerçek değildir, sahtedir. Gerçek olsa kadın ölümü, taciz ve tecavüzün oranı bu derece artmaz, bu kadar çocuk işçisi olmaz, çocuklar ölmez. Gelin görün ki, ağzınızdan düşürmediğiniz kadın ve genç çocuklar, iş gerçeğe dökülünce, konu kadınların, gençlerin ve çocukların yarını değil de bugünü olunca, dertler dağları aşıp önünüze serildikçe, susmasını istediğiniz kadınlar ve gençler haklı çılgınlıklarını dillendirdikçe birden sessizliğe bürünürsünüz.

Siz, çocuklara çılgık atmayı öğreteceğinize çılgık atmayacak ortamı yaratmalısınız. Kendiniz bile bu sözlerinize inanmıyorsunuz. Kadınlar, kendileri ve çocukları için, şiddete karşı huzuru ve özgürlüğü, sömürüye karşı güvenceli ve görünür emeği, istihdam, sosyal adalet ve ayrımcılığı bitirmiş bir Türkiye özlemi için ne yaparız diye korkusuzca konuşmaya başlayınca birçoğunuz rahatsız olursunuz. Hele hele gençler haklarını arayınca, hatta bayramlarda koltuğunuzu devrettiğiniz çocuklar bile istemediğiniz sözleri söyleyince birden telaşa girer, panik butonlarınızı aramaya başlarsınız. Kadın sustukça ve ancak siz istediğiniz kadar konuştuğça, istediğiniz kadar namuslu durup, buyurduğunuz kadar çocuk doğurdukça makbul olur. Sanmayın çocuk düşmanınız, sanmayın kadınların doğurmasına karşıyız. Kadınlar doğuracak ama sizin istediğiniz gibi susmayacak, susturulamayacaktır.

Daha iyi bir Türkiye için yaşamaya kararlı, konuşmaya ve sorunlarını özgürce paylaşmaya kararlı çocuklar, gençler ve kadınlar karşısında âciz kalan diliniz tutulur, iç güvenlik paketine sarılır ve savcının yetkilerini valiye devretmeye, gözaltı sürelerini uzatmaya kalkarsınız. Sapana silahtan daha fazla ceza verecek bu yasa başlamadan Avrupa Birliği Bakanınız bu tasarıdan güç alır, çocuğa, kadına şiddete karşı, hukuka değil, silaha sarılacağını baştan vadeder. Kanun görüşmeleri için konulmuş Meclis tokmağı demokrasiye darbe için milletvekillerine vurulur, kadın vekillere şiddet uygulanır.

Sayın milletvekilleri, biz kadınlar, çok değil, daha iki gün önce ülkemizi simsiyah bir yasa boğan Özgecan’ın yakılarak katledilmesi karşısında ortak bir tavır sergilerken, İstanbul’da Kübra Kart’ın parçalanmış bedenine kahrolurken, ocak ayında İzmit’te eli kesilerek öldürülen Manisalı Nuran Dutlu, kar topu oynarken kar topu uğruna öldürülen gazeteci Nuh Köklü’nün ölmesine Meclis sıralarında utanarak tanıklık ettik. Utandık mı acaba? Utanmış olsaydık bugün burada bunları söylemezdik. Özgecan’ın katillerini yaratan, zemininin üzerine şuursuzca basa basa yürümeye devam eden, şiddeti kınadığı gün dahi şiddetine ara vermeyen bu Meclis sıraları, özellikle biz kadınların gözünde bir utanç tablosuna imza atmış, samimiyetini bir kez daha yitirmiştir. Kadın ve erkeği bir türlü eşit görmeyen Cumhurbaşkanınızdan tutun da kadınlar için önlem, destek ve koruma çözümü değil, kabadayı gibi el kırmaya kalkan Başbakanı, erkek şiddetini hiçbir önlem almadan idamla geçiştirmeye kalkan, ölümlerin üzerine ölüm hıncıyla gidince adalet sağlayacağını zanneden Adalet Komisyonu Başkanına, çocuk ve kadın katliamı karşısında şuurunu kaybedip silaha sarılan Avrupa Birliği Bakanına, kendi yarattığı adalet düzenine dahi güvenmeyen Sağlık Bakanına yetki verip kadınların sağlığı ve doğumu hakkında ahkâm kestiren bu Hükûmete, biz kadınlar, gençler ve çocuklarımızın söyleyecek çok sözü var.

“İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyenler, çocuk ve kadın ölümleri, gençlerin kurşunlara hedef olması karşısında günü kurtaracak sözler söylemekten öteye geçemez. Şiddeti önleyecek yollardan ziyade, şiddet sonrası ne yapılacağını, hadım mı idam mı yasasını çalışanların bu şiddet yasasıyla ilgili söyleyebilecek hiçbir sözleri yoktur. Butonla, bileklikle Meclisin vicdanını oyalayan, tıpkı Başbakan gibi, eski Bakan Sayın Fatma Şahin’in konuşmasındaki gibi, kurumunu açıkça vesayetle yöneten Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı gibi geleceğimizi tam bir çaresizliğe sürüklemektesiniz. Sürüklemenize asla izin vermeyeceğiz.

Ey AKP sıraları, sizlere sesleniyorum. Sizin döneminizde nefes almakta zorlandı güzel ülkem. Çocuğun, kadının ve gençlerin gelecek umudunu kararttınız. Kadınların sadece birbirlerine değil, her ortamda sözünün olması, emeğinin değer kazanması adına attığımız her adıma sessiz kalan, soru önergelerimizi odasında bekletip göndermeyen Aile Bakanının “Çığlık atın.” çağırısı, kadınların haklı isyanı karşısında hükmünü yitirmiştir.

Yasa için kullanacağınız tokmağı demokrasiye darbe için vuran bu kültürle hepimizin, hepimizin yüzleşmesi gereklidir. Kadını yok sayma, çocuk haklarını yok sayma kültürünün sınır tanımadan devam etmesi karşısında Meclisten sokaklara, evlerden işyerlerine kadar uzanan şiddetin, çocuk, gençler ve kadınlara yönelen ayrımcılığın yok sayılmasının nasıl ağır sonuçlara yol açtığını göreceksiniz.

Biz buna izin vermeyeceğiz. Bizim önceliğimiz çocuklarımız, yaşam ve eğitim hakları başta olmak üzere, ihtiyaçlarının karşılanması ve kişiliklerinin özgürce gelişmesine katkı sağlayacak koşulların oluşturulması ve güvence altına alınmasıdır.

AKP döneminde çocuklarımızın yaşam hakkının gerek şiddetle gerekse sosyal hakların etkisiz biçimde sağlanmaması nedeniyle yeni kuşaklarımız uçurumun eşiğindedir. Biz Cumhuriyet Halk Partililer olarak özellikle kız çocuklarımızın bedenleri üzerinden yürütülen siyaset anlayışını, erken yaşta toplumsal cinsiyet ve çarpıtılmış, tek tip hâle getirilmiş inanç temelli kimliklerin çocuklarımıza dayatılmasını reddediyoruz. Biz, AKP’nin toplumda yaratmaya çalıştığı en büyük felaket olan küçük yaştan başlayacak bir kutuplaşmanın ve gerilimin çocuklarımıza da uzanmasına asla izin vermeyeceğiz.

Biz, tüm çocuklarımızın, kadınların ve gençlerin, ayrımsız biçimde eşit yurttaşlığa dayalı haklarını sonuna dek kullanması için, sizin devlete ve topluma düşürdüğünüz gölgeyi ortadan kaldıracacağız.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAKİNE ÖZ (Devamla) - ...çocuklarımızın güvencesiyiz, kadınlarımızın güvencesiyiz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.43

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.56****BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi aleyhinde son konuşmacı Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin.

Buyurun Sayın Bilgin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanlığı tarafından verilen grup önerisi aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında şunu hatırlatmak istiyorum ki bizler “Kim masum bir cana kıyarsa tüm insanlığı öldürmüş gibidir.” emrine matuf olan bir milletin mensupları olarak her türlü haksız ölümü, ister çocuk olsun ister kadın olsun, kabul etmeyen bir milletin evlatlarıyız. Bu noktada da masum çocukların katli her ne sebeple olursa olsun kabul edilemez. Bu noktada muhalefet partilerinden çocuk ölümleri noktasında iyi niyetle yapılan her türlü öneriyi Hükümetimiz ve ilgili bakanlıklarımız dikkate almakta ve gerekli tedbirleri almaktadır. Biz bu noktada muhalefetin iyi niyetli önerilerine teşekkür ediyoruz.

Çok değerli milletvekilleri, çocuk ölümlerinden bahsederken, tabii, belli bir ideolojiden bakmak doğru değildir. Çocuklar masumdur, çocuklar hepimizindir. Çocuk ve kadına yönelik şiddetin her türlüşünü kabul etmiyoruz, her türlüşüne karşı olduğumuzu her noktada beyan ediyoruz. Özellikle resimleri gösterilen çocukları anarken haksız yere öldürülen her çocuğu andığımız gibi, arkadaşlarımız, özellikle 6-7 Ekim olayları sırasında hunharca katledilen Yasin Börü ve arkadaşlarını da anmadan geçmenin doğru olmadığı inancındayız. Yasin Börü ki 16 yaşında, arkadaşları yine Hasan Gökğöz, Hüseyin Dakak, Riyad Güneş, 26 yaşında ve hamile çocuğuyla babası öldürülen çocuğun da bir hakkı olduğunu, onlara da zulmedildiğini anmamız lazım. Yine, bu çocuk ölümlerini anarken canlı bombadan çocuklarını kurtarmak için Bingöl’de canlı bombaya kalkan olan anneyi anmamız lazım. Yine, Siirt’te üniversiteye giderken katledilen 3 tane genç kızımızı da anmamız lazım. Çocuklar öldürülürken çocuklara, kadına yönelik şiddette her türlü ideolojiyi bir tarafa bırakıp olaya tarafsız gözle bakmamız lazım. Bu noktada Hükümetimizin kurulduğu günden bugüne kadar her alanda olduğu gibi, insanımızı yaşatma yönünde, çocuk hakları, kadın hakları yönünde de önemli, devrim niteliğinde kararlar alınmıştır. İnşallah, muhalefetin iyi niyetli önerilerini de dikkate alarak bu noktadaki çalışmalarımızı devam ettireceğiz.

Hepinizin bildiği üzere, toplumda, huzur isteyen toplumumuzun beklentisi olan iç güvenlik yasasını çıkarma noktasında Meclisimiz çalışmalarına devam etmektedir. Salı gününden itibaren, kanuna geçme noktasında, inşallah bugün bu kanuna geçeceğiz ve toplumun beklentisi olan bu kanunu çıkaracağız. Bu noktada, Meclisin gündemi bellidir. Biz belirlenen gündem doğrultusunda Meclisin çalışmasının doğru olacağına inanıyor, grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu bildiriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım.

III. – YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var, yerine getireceğim.

Sayın Altay, Sayın Serindağ, Sayın Serter, Sayın Sarı, Sayın Susam, Sayın Toprak, Sayın Özgündüz, Sayın Toptaş, Sayın Ediboğlu, Sayın Güven, Sayın Öz, Sayın Tanal, Sayın Düzgün, Sayın Özcan, Sayın Bilgehan, Sayın Demiröz, Sayın Ekinci, Sayın Özkoç, Sayın Bayraktutan ve Sayın Erdoğan.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’de çocuk ölümlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 11/7/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Tanal, bir söz talebiniz vardı.

İç Tüzük’ün 60’ıncı maddesi gereğince söz veriyorum.

Sayın Tanal, buyurun.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının, kar yağışı nedeniyle kapanan yollarla ilgili vatandaşın mağduriyetini gidermesini istirham ettiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Başkan, şu anda, tabii, Türkiye’nin her tarafında şiddetli bir kar yağışı var. Sayın Ulaştırma Bakanı da burada. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Tuzla, Pendik, Çekmeköy, Sancaktepe, Sultanbeyli, Üsküdar, Beykoz ilçelerimizdeki yollar kar yağışı nedeniyle kapalı ve kar temizleme çalışmaları yapılmamakta. Bu konuda Sayın Ulaştırma Bakanının derhâl irtibata geçip vatandaşımızın bu mağduriyetinin giderilmesi hususunda kendisinden istirhamda bulunuyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.-MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu tarafından, vatandaşların kamu hizmetine girme hakkının objektif esaslara göre kullanılmasını temin amacıyla oluşturulan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) dışında ve bu sınavın dolanılması suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesinde subjektif tercih ve kayırmalar ile KPSS sınav sonuçlarına göre yerleştirmelerin kamuoyunda ve sınava giren vatandaşların nezdinde oluşturduğu kuşku ve şüphelerin giderilmesi, kamu görevlerinde işe alım ve yükselmede tercihlerin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

19/02/2015

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu'nun 19/02/2015 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Sayılarım.

Oktay Vural

İzmir

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

09 Aralık 2014 tarih ve 2663 Sayı ile TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz MHP Grup Başkanvekili ve İzmir Milletvekili Oktay Vural ile MHP Grup Başkanvekili ve Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun "Vatandaşlarımızın kamu hizmetine girme hakkının objektif esaslara göre kullanılmasını temin amacıyla oluşturulan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) dışında ve bu sınavın dolanılması suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesinde subjektif tercih ve kayırmalar ile KPSS sınav sonuçlarına göre yerleştirmelerin kamuoyunda ve sınava giren vatandaşlarımızın nezdinde oluşturduğu kuşku ve şüphelerin giderilmesi, kamu görevlerinde işe alım ve yükselmede tercihlerin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla" verdiğimiz Meclis Araştırması açılması önergemizin 19/02/2015 Perşembe günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü Birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup önerisi lehinde söz isteyen Alim Işık, Kütahya Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesi lehinde söz aldım. Bu vesileyle, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Önergemiz, biraz önce Sayın Divan Kâtibinin de okuduğu gibi, son günlerde kamuoyunun gündemini yeniden işgal eden, özellikle de yaşanan usulsüzlüklerle birçok ailenin, birçok gencimizin geleceğinin karartılmasına yol açan KPSS sınav sonuçlarına göre yapılan personel alımlarında yaşanan sorunlar, bunların tespiti ve alınması gereken önlemlere yöneliktir. Bu konunun yüce Meclis tarafından da önemsendiğini bilmekteyiz. Onun için, bugün, bu konuyu, tekrar, Meclisin gündemine alınması talebiyle getirdik.

Bilindiği gibi, son on iki yıllık yönetim döneminde her geçen gün artarak devam eden işsizlik sorunu bugünün de en önemli sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Özellikle üniversite mezunu gençlerin işsizlik oranında her geçen gün ortaya çıkan yükseklik, artış bugün üniversiteyi bitirmiş her 4 gencimizden 1'isinin işsiz olduğunu ortaya koymaktadır. Devletin resmî rakamları her ne kadar bunu gösterse de, iş aramaktan vazgeçmiş, bir işe girmiş, onu beğenmemiş, ayrılmış olan insanları da buna kattığımız zaman, üniversite mezunu her 3 gencimizin 1'isinin iş peşinde olduğunu hepimiz bilmekteyiz.

Peki, işe sahip olmanın yolu ne? Bunun en önemli yolu, herkesin eşitçe, adaletli bir şekilde yarıştığı Kamu Personeli Seçme Sınavı'na girip oradan yüksek puan alıp kendine uygun bir devlet kadrosuna yerleşmek. Ama ne yazık ki, son dönemde özellikle, milyonlarca gencimiz iş kapısı ararken, işe girmek için kuyrukta beklerken, maddi manevi her türlü fedakârlıkta bulunurken... Özellikle, binlerce iktisadi idari bilimler fakültesi mezunları, yine binlerce fen edebiyat fakültesi mezunları, mühendislik fakülteleri mezunları, öğretmenler, ziraat mühendisleri, veteriner hekimler, gıda mühendisleri, su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri, yine bu alanda eğitim görmüş çok sayıda teknisyen ve teknikerin yanında burada isimlerini sayamayacağımız birçok branşı bitirmiş üniversite mezunları son dönemde bir torpil bulamadıkları için, yüksek puanlara rağmen Hükûmetin personel alım politikasındaki yanlışlıklar nedeniyle kontenjan ayrılmadığı için işe giremeyip işe girmeyi beklerken VIP (very important personel) denen Hükûmet adına çok önemli olduğu öngörülen ama tek özelliği KPSS'ye girmediği hâlde iktidar partisinin bakanının, milletvekilinin, il yöneticisinin, iş adamının, bürokratinin yakını olduğu için sınavlar göz ardı edilip KPSS sonuç belgesi olmadan işe yerleştirenlerin (x) kamuoyuyla paylaşılmasından sonra tabii ki, bu huzursuzluk, bu rahatsızlık had safhaya ulaşmış ve KPSS sonuç belgesi olduğu hâlde işe giremeyen gençlerimiz bu konudan rahatsızlıklarını dile getirmeye başlamışlardır. Hükûmetin özellikle kendi bürokratlarının, kendi bakanlarının, Sayın Başbakanın ve ona yakın halkanın evlatlarını sınav tanımadan özel kadrolara bir gün bile çalıştırmadan kâğıt üzerinde atayıp oradan başka bir kadroya aktarması, buna benzer uygulamalarla dolgun ücretlerle çalışan gençleri işe yerleştirmesi sonucunda birçok genç "Acaba, bizim hakkımız ne zaman savunulacak?" diye bu yüce Meclisin alacağı kararı dört gözle beklemektedir.

İsimleri saymayacağım, kamuoyuyla paylaşıldı, hangi torpilli evlat hangi yere geçmiş, özellikle nerelerden nasıl transfer olmuş, bugün hangi paraları alır hâlde gelmişler onları bir tarafa bırakıyorum ama daha da önemlisi, Hükûmetin yaptığı bir yanlışla daha işaret etmek istiyorum: Daha önce KPSS'ye girmiş olan gençlerin devlet kadrolarına alımıyla ilgili personel alım takvimi haziran dönemi ve aralık dönemi olarak uygulanagelmıştır ama şimdi, haziran seçimleri öncesinde bu haziran döneminde alınacak olan personelin takvimi değiştirilmiş ve nisan ayına çekilmiştir.

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/2/2015 tarihli 59'uncu Birleşim Tutanağı'nın 313'üncü sayfasında "Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar" bölümünde yer almıştır.

Değerli milletvekilleri, yüz binlerce üniversite genci son sınıf öğrencisi temmuz ayında yapılan KPSS'ye girdi, bu mayıs ayında mezun olacak, haziran ayındaki atamalara başvuru hakkına sahip iken, şimdi, siz, bunu nisan ayına çekmekle üniversite son sınıf öğrencilerinin hakkını gasbediyorsunuz. Önce bu yanlıştan bir dönelim.

Devlet Personel Başkanlığının açıklamış olduğu bu personel alımıyla ilgili takvimde derhâl düzenlemeye gidilmesi lazımdır. ÖSYM Başkanlığınca tercihlerin alınması, KPSS birinci yerleştirmelerde 16-24 Nisan 2015 tarihine çekilmiştir. Bunun, eskiden olduğu gibi, önceki yıllarda olduğu gibi haziran ayına kaydırılarak, bu gençlerin hiç olmazsa başvuru hakkını gasbetmemek gerekiyor, birinci işaret etmek istediğim konu budur.

İkincisi, son dönemde, özellikle ocak ayı içerisinde, 19 Ocak 2015 tarihinde bazı medya organlarında da yayınlanan çok önemli bir konuyu, KPSS'yle ilgili olduğu için sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanının özel talimatıyla, Cumhurbaşkanının birkaç danışmanı ve mevcut Başbakanın genel başkan yardımcılarından oluşan bir dar grup, üstün yetenekli yöneticimiz bir rapor hazırlıyor. Bu raporda diyor ki: “Şu anda KPSS'yle ilgili yapılan uygulamalar AKP'li gençleri memnun etmiyor. Yapılan sınavlarda on ikide 1 oranında yerleştirme söz konusu, bu on ikide 1 oranlık yerleştirmeye de bizim partililerin çocukları giremiyor.” Dolayısıyla, bunların girmesini sağlamak için kademeli olarak KPSS'nin kaldırılması gerektiğini, rapor olarak “Sayın Beyefendi'ye arz” diye, “çok gizli” başlığıyla gönderiyorlar.

Burada üç amaç belirtiliyor: Bunlardan birisi, devlet bürokrasisinin paralel yapıyla irtibatlı veya irtibat şüphesi taşıyan tüm kadrolardan temizlenmesi gerektiği konusu. Yani kadroları temizleyelim, partili gençlerle, partimizle yüzde 100 uyumlu personel istihdamını sağlayalım. Buna olan engel ne? “Buna olan engel KPSS, kaldıralım.” Peki, başka? Bu da yetmiyor “Parti il ve ilçe teşkilatlarımızla ilgili kadroların, oralardan gelen önerilerin, talep ve arzuların başında mülakatların da kaldırılması, dolayısıyla mülakatlarda yer alan üyelerin seçimine de dikkat edilmesi gerektiği, Başbakana güvenilmemesi gerektiği, bazı bakanların paralel yapıya nötr davrandığı, dolayısıyla bunların önüne geçmek için KPSS'nin kademeli olarak kaldırılması, AKP'li gençlerin şoförlük ya da hademelik gibi alt düzey kadroları tercih etmediği, “A sınıfı” kadro olarak tanımlanan üniversite mezunlarının tercih edeceği kadrolara lise ve ön lisans mezunlarının da girebilmesinin sağlanması gerektiği...” ifade edilmektedir.

Başka bir konu vardır ki devlet memuru alımlarında bir başka açmaz mülakatlardır. “Mülakat heyetlerinin oluşturulmasında gereken dikkatin gösterilmediği, bazı CHP ve MHP'li adayların, hatta paralel adayların, tanıdıkları vasıtasıyla heyetleri manipüle ettikleri ve memur olarak alındıkları tarafımıza ulaşan raporlarda yer almaktadır. Bunun engellenmesi gerektiği...” ifade edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu dediğiniz gençlerin hepsi Türkiye Cumhuriyeti devletinin birinci sınıf vatandaşı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİM İŞİK (Devamla) – AKP'li olmadığı için bunların devlet kadrolarına alınmaması gibi bir konunun raporda yer alması dahi Adalet ve Kalkınma Partisinin bu ülkenin gençlerine nasıl baktığını göstermektedir. Onun için, bu konu, araştırılması ve mutlaka gerekli önlemlerin alınması için önemli bir konudur. Bu amaçla konuyu gündeme getirdik.

Desteklerinizi bekliyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Recep Özel, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Özel. (Isparta)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun vermiş olduğu grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunmaktayım.

Evet, defaatle gündeme gelmiş olan ve basında da kamuoyunda da çok sık bir şekilde gerek Cumhuriyet Halk Partisi gerek MHP gerekse paralel tarafından dile getirilen bu VIP atamalar, Kamu Personeli Sınavı’nı kazananların atanamamasıyla ilgili problemler, sorunların araştırılması; burada bir yolsuzluk, usulsüzlük varsa bunların araştırılmasını isteyen bir önerge var önümüzde.

Tabii, KPSS sınavına giren her gencimizin, Türkiye’de üniversiteyi bitiren her genç evladımızın işe girmesi, mesleğiyle ilgili bir iş bulması hepimizin ortak dileği. Ah keşke ekonomimiz çok büyük bir şekilde olsa da her üniversite mezununa iş bulma imkânımız olabilse. İşte, herkesin bu ülkede işe, aşa sahip olabilmesi için öncelikle ülkemizin bir huzur ortamında bulunması, ekonomimizin büyümesi gerekmektedir. Onun için, biraz sonra gündeme getirilecek olan güvenlik paketi bundan dolayı, işsiz gençlerimize iş bulabilmek, ülkemizin istikrarı için de büyük önem arz etmektedir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Vallahi, büyük bir zekâ örneği. Siz irtibat kurdunuz ya ekonomiyle arasında, büyük bir zekâ örneği!

RECEP ÖZEL (Devamla) – Gündeme getirmiş olduğunuz bu istisnai kadrolar, sanki bizim dönemimizde ilk defa uygulanıyor, ilk defa AK PARTİ döneminde uygulanmış gibi bir algıyı oluşturmakla da meşgulsünüz. Şimdi, biraz sonra rakamları vereceğim. Bizim dönemimizde kaç tane istisnai kadroya atama yapılmış, sizin dönemlerde istisnai kadroda kaç tane atama yapılmış, hepsini tek tek burada vereceğiz. Daha yeni, muhalefete dair birtakım belediyelerin; MHP’nin, CHP’nin belediye başkanlarının kendi istisnai kadrolarını nasıl doldurduklarını da burada biraz sonra sizlerle paylaşacağız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İyi o zaman, güzel, işte araştıralım.

RECEP ÖZEL (Devamla) – Evet, şimdi, bu istisnai kadronun buradan bir atama yapıldığı zaman yasal dayanağı olmayan, sanki uzaydan gelmiş bir uygulama gibi anlatılması da gerçekten hiç şık değil.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Yasal hırsızlık diye bir şey var.

RECEP ÖZEL (Devamla) – İstisnai kadroda atama, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 59’uncu maddesine göre bazı kuruluşların, bakanlıkların üst düzey çalışanlarının, seçimle gelmiş olanların, belediye başkanlarının kendi çalışma arkadaşlarını üst düzey bürokraside görevlendirmek için, kendi ekiplerini görevlendirmek için bir yoldur. Bu yolun gerçekten objektif, hakkaniyetli bir şekilde kullanılması hepimizin ortak dileğidir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – 400 bin civarında personelin sınavsız...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yanlış söylüyorsunuz, bakın, yanlış. Onu söylemen yanlış Recep Bey.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Buranın bir istasyon gibi kullanılmasına, bugün özel kalemden alınıp üç beş gün sonra başka yere nakledilmesine hepimizin karşı çıkması lazımdır, biz de karşı çıkıyoruz.

Bu, sadece bizim dönemde...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Recep Bey, yanlış ama, yanlış söylüyorsunuz, istisnai kadrolar öyle değildi.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Ben biraz sonra rakamları vereceğim size.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, ama, istisnai kadro kullanımı öyle değil, yanlış.

RECEP ÖZEL (Devamla) - O zaman, verdiğim zaman da “Evet, siz haklıymışsınız. Bizim dönemde bu atamalar çok fazla yapılmış.” diyeceğinizi ümit ediyoruz.

Şimdi, bu tür yerlere atama yapanlar kim? Siyaset kurumu. Bir yere bir bakan atanıyor; kendi çalışma ekibini kurması için dışarıdan birtakım kişiler getirmesi gerekebilir, buna karşı çıkılmaması lazım, el birliğiyle hepimizin destek vermesi lazım. Ama bunun, bu istisnai uygulamanın bir gelenek hâline de gelmemesi, bazı kişileri kayırma hâline de gelmemesi gerekir, bunun da altını çiziyoruz. O konuda hiç kimseye de adaletsizlik yapılmamalı.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) - Devletin memuruna güvenmiyor, dışarıdan niye getiriyorsunuz?

RECEP ÖZEL (Devamla) - Şimdi, 1993 ile 2002 tarihleri arasında -yani AK PARTİ döneminden önce- dokuz yıl çeşitli partiler iktidardaydı. Bunlar döneminde istisnai kadrolara toplam 1.130 atama yapılmıştır, yılda ortalama 120 atama yapılmıştır.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Refah Partisi var orada, Refah Partisi.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Kültür Bakanlığı gibi bazı bakanlıklarda üç günde bir özel kalem müdürü atandığı aylar olmuştur.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Onu siz yapmışsınızdır.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Bu dönemde istisnai kadrolara sadece bakan onayıyla atanabilmekteydi.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – O zaman KPSS var mıydı Recep Bey, KPSS?

RECEP ÖZEL (Devamla) - Şimdi, gelelim 2002-2014 yılları arasındaki AK PARTİ hükûmetleri dönemine. Bu on iki yıllık süreçte istisnai kadrolara toplam 787 atama yapılmıştır, yılda ortalama 65 atama yapılmıştır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Araştırılın, bu rakam doğru mu, değil mi.

RECEP ÖZEL (Devamla) - Sizinki -tekrar ediyorum- 1.130 atama, bizim dönemde 787 atama; siz yılda 120 atama yapmışsınız, biz yılda ortalama 65 atama yapmışız. 610 istisnai kadroda atama yapılmamıştır. Ayrıca, bakanlıkların bu kadrolara atama yapabilmeleri için eskiden sadece bir bakanın imzası yeterken bizim dönemde Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından izin alma şartı getirilmiş, Başbakanlıktan izin alma şartı getirilmiştir. Sizin döneminizde sadece bir bakanın tek imzasıyla atanabilirken bizim dönemde Başbakanın izin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından izin almak durumuna getirmiştir.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sınavsız atananlar var, sınavsız! 400 bin kişinin hesabını ver!

ALİ ÖZ (Mersin) – Sınavsız atananlar var, KPSS’ye girmeden atananlar var.

RECEP ÖZEL (Devamla) – İlk defa, AK PARTİ hükûmetleri döneminde istisnai atamalara kısıtlamalar getirilmiş, ihtiyaç fazlası istisnai kadrolar da iptal edilmiştir, atanmamıştır. Vermiş olduğum bu rakamları her yerden kontrol edebilirsiniz.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – İstisnai kadrodan başka kadro yok mu?

RECEP ÖZEL (Devamla) – Bu vermiş olduğum rakamlar, Devlet Personel Başkanlığının vermiş olduğu resmî rakamlardır.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Sınavsız atananlar kaç kişi, sınavsız atananlar?

RECEP ÖZEL (Devamla) – İnşallah, bu rakamları teyit ettiğiniz zaman “Biz AK PARTİ’ye gerçekten haksızlık etmişiz, adaletsizlik etmişiz.” demenizi de siyaset kurumunun üzerinize düşürdüğü bir vecibe olarak da algılamanızı isterim.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Ya, bu kadar pışkin olunur mu ya!

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Müthiş pışkinsin Recep Bey!

RECEP ÖZEL (Devamla) – Şimdi, burada gelip bizim VIP atamalardan bahseden MHP’nin daha yeni, geçen haftaki, 28 Ocak tarihli şeyi, bakın, sizin belediye başkanı -isim de vermeyeceğim- benim kendi seçim bölgemle ilgisi olmayan bir parti yöneticisinin oğlunu oraya atıyor. Kendisinin benim seçim bölgemle bir alakası yok, sizin yöneticilerinizden birinin oğlunu bizim oraya atıyorlar. Şimdi, CHP’yi anlayabiliyoruz, onlar bir İnternet sitesi kurdular “Usulsüz atama ihbar hattı” diye. O ihbar hattına gelip bazıları ihbarda bulunabiliyorlar. Bunun arkasına MHP’nin takılıp gitmesini anlayabilmiş değiliz.

Bakın, bu grup önerisinin üzerinde biz daha çok şeyler konuşabiliriz. İki gün önce de burada bir grup önerisini konuştuk, on bir saat süren bir grup önerisini Meclis gündemine getirdiniz. Şimdi, kanun çıkarmak, denetim faaliyeti yapmak asıl gündemimizdir. Bir Meclis, inanabiliyor musunuz, o gün ne konuşacağı, hangi konuda konuşacağı üzerinde on bir saat tartışma yapıyor. Bir iş yerinde işçi, mesai saatinin tamamını o gün işe yapacağı hazırlıkla geçirse ertesi gün işveren onu kapı önüne koyar. Bizi böyle ne yapacağımız konusunda, gündemimizi meşgul etme noktasında, asıl işimizi yapmama noktasında...

ORHAN DÜZGÜN (Tokat) – Siz patron musunuz bu Mecliste! Patronu musunuz siz bu Meclisin?

RECEP ÖZEL (Devamla) – Ümit ediyorum ki 7 Haziranda bu millet sizleri kapı önüne koyacaktır. Onun için aklınızı başınıza alın.

Bu güvenlik yasasını bugün konuşacağız inşallah. Her türlü eleştiriyi gelip burada yapabilirsiniz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Denetim faaliyeti, denetim, denetim.

RECEP ÖZEL (Devamla) – ...İç Tüzük’ten kaynaklı haklarınızı her türlü kullanabilirsiniz ama böyle birtakım fiziki, fiilî şeylere lütfen girmeyin.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Senden izin mi alınacak?

RECEP ÖZEL (Devamla) – Huzur ortamında, güzellik ortamında bir öneriniz, teklifiniz varsa şuraya gelip “Ya, şu teklifin, şu tasarının şu maddesi şu özgürlüğümüzü kısıtlıyor. Bunu şu şekilde düzeltelim.” deyin, biz de düzeltelim ama kuru gürültüyle, hiç bunlara girmeden, sırf birtakım şeyleri dile getirmek, bu yasayı engellemek, uğraşmak, bugün de bunun gündeme getirilmesini istemek uzatmaya matuftur.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Senin aklın ermez Recep!

RECEP ÖZEL (Devamla) – Biz gündemimize sahibiz; Türkiye Büyük Millet Meclisi, AK PARTİ Grubu gündemine sahip.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bu Meclis de sizin esiriniz!

RECEP ÖZEL (Devamla) – İnşallah, bu yasayı çok kısa bir süre içerisinde geçireceğiz. Milletimizin huzuru için, ülkemizin refahı için bu yasayı milletimize armağan edeceğiz diyorum, hepinize saygılar sunuyorum efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sırasıyla söz vereyim isterseniz. Önce Sayın Vural’a sorayım veya...

Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, sayın hatip muhalefet partilerini paralelle ilgili suçladı, “Paralelle birlikte hareket ediyorlar.” Dolayısıyla, bu konuda kimin paralelin emrinde olduğunu, kimin paralelle hareket ettiğini ifade etmek üzere sataşmadan dolayı söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Seyfettin Yılmaz konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Seyfettin Yılmaz, Adana Milletvekili.

Sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz’ın, Isparta Milletvekili Recep Özel’in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hatip gerçekten ne dediğini bilmiyor yani hafızayı bir kontrol etmek lazım. Milliyetçi Hareket Partisinin bu noktadaki duruşu da birdir, söylemi de birdir; dün ne söylüyorsa bugün de onu söylemiştir. Genel Başkanımız Devlet Bahçeli, 2004 yılında bu dediğiniz olaylarla ilgili ne söylemişse 2014-2015’te de aynı şeyi söylemiştir. Ama siz ne yaptınız Recep Bey, çık bunları açıkla. Bu ülkenin Başbakanı, şu andaki Cumhurbaşkanı, Bülent Arınç Pensilvanya’ya gittiğinde aynen şu ifadeyi kullanıyor: “Hoca Efendi’ye sor bakalım, bizden bir emri var mı, bir talebi var mıdır?” diyen bu ülkenin Başbakanı.

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) - Geç onları.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) - Siz onu geçeceksiniz.

Bakanlarınızın ve sizin sözcülerinizin -açın, hepimiz girin İnternet sitelerine- bütün milletvekillerinin bugün “paralel” dediklerine hangi övgüleri düzdükleri, o yurt dışı okullarla ilgili gidip de hangi açıklamaları yaptıkları ortadadır.

Bir şeyi daha söyleyeceğim: Devlet yönetmek çocuk oyuncağı değildir. Bu ülkede bu devleti on iki yıldır siz yönetiyorsunuz Recep Bey. Eğer bir paralel devlet varsa onun sorumlusu sizsiniz. Bir gün tarih yazacak bunları.

Bakın, siz var ya 28 Şubattan daha beter hâldesiniz. 28 Şubatta, zamanında kim kendisine muhalefet yapıyorsa hepsini irticacı kabul ediyordu. Bugün de bütün bunları yapanlar sizsiniz ama işinize gelmediği yerde herkese “paralelci” diyorsunuz. Siz köydeki Mehmet ağa mısınız Recep ağa? Isparta’nın köyündeki Ahmet ağa mısın? Devleti on üç yıldır yönetemiyorsun. Devleti on üç yıldır paralel yapıya teslim etmişsen buraya çıkıp konuşmaya bile hakkın da yoktur, haddin de yoktur. Eğer bu ülkede bir çete varsa, o çetenin başı -çok açık söylüyorum- bugün bu ülkenin Başbakanıdır (x) ve Hükûmet olarak da sizsiniz, yargılanacaksınız.

İSRAFİL KIŞLA (Artvin) – Başbakana “çete başı” diyemezsin.

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/2/2015 tarihli 59’uncu Birleşim Tutanağı’nın 391’inci sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Ben derim, gelirsın, cevap verirsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSRAFİL KİŞLA (Artvin) - Başbakana “çete başı” diyemezsin.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Evet, bu ülkeyi yönetemiyorsanız burada söz söyleyemezsiniz.

İSRAFİL KİŞLA (Artvin) – Hadi oradan! Hadi oradan!

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sen hadi oradan! Sen hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

İSRAFİL KİŞLA (Artvin) – Haddini bil!

BAŞKAN – Sayın milletvekili, lütfen...

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sen haddini bil!

İSRAFİL KİŞLA (Artvin) – Haddini bil!

BAŞKAN – Sayın milletvekili, lütfen...

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sen de bil haddini!

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Haddini sen bileceksin!

İSRAFİL KİŞLA (Artvin) – Haddini bil!

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sen de bil haddini!

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, lütfen...

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sen haddini bilmiyorsun. Çık burada cevap ver ifadelerime, çık!

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Yargılanacak. Siz haddinizi biliyorsunuz da ne oluyor?

BAŞKAN - Sayın Yılmaz...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Sandığa gömüleceksin, sandığa!

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sandığa kimin gömüleceği ortaya çıkacak.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Görürüz.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, dinler misiniz. Sayın Yılmaz...

RECEP ÖZEL (Isparta) - 2002’de gömüldünüz, ne oldu?

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) - Yenilen deve güreşe doymaz, kaç kere yenildiniz.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – O deveyi göreceğiz.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Seçim geliyor gene, seçim.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – İfadene dikkat et!

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Yalan mı söylüyorum? Dikkat et ifadene.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Sen dikkat et ifadene!

BAŞKAN – Bir saniye... Sayın Altay söz istemişti.

Buyurun Sayın Altay...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sizi gidi paralele yatanlar, rüşvet ve yolsuzluk çetesi ve onay verenler... Vicdanlara sığıdı mı kolunda 700 milyar liralık saati takanı aklamak? Kur'an'la, Bakara Suresi'yle alay edeni aklamak vicdana sığıdı mı? Sığıdı mı vicdanınıza?

BAŞKAN – Sayın Vural, Sayın Altay konuşuyor.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Esasen aynı gerekçeyle söz istedim. AKP adına konuşan hatip, “Gerek CHP gerek MHP gerekse paralel” diye cümleye başlayarak her iki muhalefet partisini de itham ve izhar etmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

Sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum.

5.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, Isparta Milletvekili Recep Özel'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Keşke dün Genel Kurula sunulan, “paralel yapı” diye adlandırılan organizasyonla ilgili Meclis araştırma önergesini kabul etseydiniz de bugün şuraya gelip yüzlü yüzlü, muhalefet partilerine, sizce suç örgütü addedilen ama bizce de sizlere on bir yıllık kutsal yol ve dava arkadaşlığı yapan örgütle ilgili böyle abuk sabuk laflar bu kürsüden edilmeseydi. (CHP sıralarından alkışlar)

Devlete torpilli VIP listesiyle kimlerin girdiği belli. Burada bir iki hata yapılmış, bunu ben de biliyorum. Gerçekten 500 kişilik bir listede 5 ya da 10 kişi burada haksız yere bu listeye eklenmiş. Ama, sizin devlete adam yerleştirme konusundaki anlayışınız ve yaklaşımınızla ilgili 3 örnek biraz sonra vereceğim. Ama, hep şunu söylüyorsunuz: Şimdi şikâyet ettiğiniz paraleli “Devlete sızdı.” diye itham ediyorsunuz ve onları şimdi devletten ayıklamaya kalkışıyorsunuz, “Soru çaldılar, bilmem şunu yaptılar.” diyorsunuz. Ayıp, günah! “Bu devlete kim sızdı?” dediğiniz bütün o camiaya mensup insanları siz teker teker yerleştirdiniz. Ne zamanki 17 Aralıkta yollarınız ayrıldı, ne oldu?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sonra size sızdılar!

ENGİN ALTAY (Devamlı) – Muhterem, Haşhaşi oldu; gönül dostu, darbeci oldu. Ama, sizin devletle ilgili, bürokrasiyle ilgili anlayışınız şu: Hayvanat bahçesi görevlisini TÜBİTAK’a müdür yaparsınız, yetkili yaparsınız; ölü yıkayıcısını il kültür müdür yardımcısı yaparsınız, mezarlık memurunu da şehir orkestrası müdürü yaparsınız. Böyle bir anlayışla devlet için, gelecek için iyi bir şey beklemek zaten mümkün değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hatip, bizi göstermek suretiyle elindeki evrakla, istisnai kadrodan bir ilde bir atama yapıldığını, basına da düşen bir konuda bir atama yapıldığını ifade ederek gerçeğe aykırı beyanda bulunmuştur. Bununla ilgili gerekli düzeltmeyi yapmak üzere, bu sataşmayı düzeltmek üzere Isparta Milletvekilimiz Sayın Süleyman Nevzat Korkmaz Bey’e...

BAŞKAN – Şimdi, düzeltme olmaz Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Düzeltme dediğim, sataşmayla ilgili söz talebimiz var.

BAŞKAN - Anladım da Sayın Vural, biraz önce söz istediniz, sataşma nedeniyle söz verdim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, paralelle ilgili iddia ayrı, bizim bir istisnai kadroyu orali olmayan bir kimseyi getirerek kullanıp, atama yapıldığına ilişkin bir iddia ayrıdır takdir edersiniz ki. Yani hedefi göstermiştir. Dolayısıyla bu konuda istirham ediyorum. Yapmasaydı talebimiz olmayacaktı.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Vural, her farklı cümle için, her farklı sataşma için...

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Şimdiye kadar uygulaması oldu mu bu işin efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Oldu çünkü... Sayın Başkan, bir konuşmada bir milletvekiline, bir partiye ya da bir hükûmete sataşma olduğu zaman toptan mı vereceksiniz? Olmaz. Dolayısıyla, amacına uygun bir şekilde, sataşmadır, sataşmadan dolayı söz vereceksiniz. Bundan sonra bunlarla ilgili dikkat etmek lazım Sayın Başkan.

MEHMET METİNER (Adıyaman) - Meclis kürsüsünde Başbakan için “çete başı” diyen ifadesini geri alsın. Böyle bir saygısızlık olmaz.

ALİ ÖZ (Mersin) - Adıyaman’a aldırдың akrabalarının hesabını ver, boş ver sen.

BAŞKAN – Sataşma nedeniyle buyurun Sayın Korkmaz.

6.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz’ın, Isparta Milletvekili Recep Özel’in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Isparta milletvekili arkadaşımız geldi, burada âdetaya yayılım ateşiyle iftira ve hakaretlerde bulundu, aslı astarı olmayan şeyler. Ben beklerdim ki buraya, ikinci dönemi, bir defa Isparta meselesini getirsin. Isparta milletvekili olduğu hâlde nelerle meşgul oluyor diye merak ediyordum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen sataşmaya cevap ver.

S. NEVZAT KORKMAZ (Devamla) – Evet, ona cevap veriyorum. Bakın, bahsettiğiniz arkadaşımız şu anda bir milletvekilimizin danışmanı, Almanca biliyor ve siyaset konusunda da deneyimli. Her yöneticinin kendi özel kalem müdürünü seçme gibi bir hakkı var. Şunu söylüyorum...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tamam, biz de onu söylüyoruz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biraz evvel aynı şeyi söyledi.

S. NEVZAT KORKMAZ (Devamla) - Ama işte yanlış şurada: Atama falan olmamıştır. Bu konu Sayın Genel Başkanımıza iletildiği anda Sayın Genel Başkanımız bu hadise Isparta’daki tabanımızı, arkadaşlarımızı, Isparta kamuoyunu incitebilir endişesiyle ve Milliyetçi Hareket Partisinin de boş yere bu tür tartışmalara malzeme olmaması için devreye girmiş ve bu iş sonlandırılmıştır. Bakın, bizim Genel Başkanımız böyledir; bizim Genel Başkanımız bir yanlış yapıldığı zaman hemen devreye girer çözer. Peki, Türkiye’nin her tarafında yüzlerce haksız, adaletsiz, hukuksuz uygulamalar yapıldı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Binlerce, binlerce.

S. NEVZAT KORKMAZ (Devamla) - Senin Genel Başkanın nerede Recep Bey? Senin Genel Başkanın nerede?

Bakın, Isparta’yla ilgili başka bir şey söyleyeyim. Ben buraya defalarca geldim, üniversitedeki 280 taşeron işçinin problemini dile getirdim. Hiç ağzını açtın mı? Açmadın. Isparta Özel İdaresinin bütçesi 50 trilyon. En son, kaçak saraydan 40 tane özel idare bütçesi çıkıyor dedim. Hiç cevap verdin mi? Senin Isparta’yla ilgin falan yok Recep Bey, hiç ilgin yok. Yalan yanlış bilgileri de buraya taşıma.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi, sana paralelden aday geliyor, sen onunla uğraş!

S. NEVZAT KORKMAZ (Devamla) - Benim Genel Başkanımın gösterdiği duyarlılığı senin Genel Başkanının yapmasını bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Paralelden Tuncay geliyor, sen onunla uğraş!

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Işık.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Biraz önce AKP adına konuşan hatip şahsımı kastederek Cumhuriyet Halk Partisinin VIP torpil listesinin kuyruğuna takılarak konuyu buraya taşıdığımı ifade etmiştir.

Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Işık, size de iki dakika söz veriyorum sataşma nedeniyle. (MHP sıralarından alkışlar)

7.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Isparta Milletvekili Recep Özel'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın hatip, bilmeden, bazı konuları çalışmadan buraya gelerseniz mahcup olursunuz.

Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkan Yardımcısı Haluk Koç Bey'in medyayla paylaştığı bilgileri ben isim de zikretmeden sadece referans gösterdim ama bunlarla ilgili bir tane yetkili “Hayır.” demedi. Birkaç tane yanlışı paylaştınız ama binlerce, 100 binleri bulduğu iddia edilen, 400 bin civarında, KPSS'ye girmeden, Vakıfbank, Halkbank, Ziraat Bankası, diğer iştirakleri, onlar aracılığıyla sözleşmeli alınıp kadroya geçirilen personel iddiasına bir cevap yok.

Değerli milletvekili, bakınız, Sayın Cumhurbaşkanının özel ekiple, Başbakanın ve Kabine üyelerinin bilgisi dahi olmadan hazırlattığı bir raporda aynen geçen ifadeleri sizlerle paylaşıyorum, bunları siz biliyorsunuz: “Davutoğlu'nun atamalar konusundaki çalışmalarının söylem bazında kaldığı belirtilerek Davutoğlu'nun kadrolara AKP'lilerin atanması konusunda gerekli hassasiyeti göstermediği kaydedildi. Bakanların da eleştirildiği raporda birçok bakanın paralel yapıyla mücadelede nötr kalmayı tercih ettiği kaydedilmiştir.” Bunların hepsi şu anda bakan.

OKTAY VURAL (İzmir) – Demek bakanları da paralelin kuyruğu.

ALİM IŞIK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bunu söyleyenler Sayın Cumhurbaşkanının danışmanı ve şu anda Başbakanın genel başkan yardımcılarının oluşan bir dar grup. Buna cevap lazım.

İkincisi de: Medyayı KPSS'nin güvenilirliği olmadığı konusunda sürekli algı operasyonlarıyla haberler yaptırmaya, eylem planında bunlara ağırlık vermeye yönelik öneriler sunuluyor ve deniyor ki: “Paralel yapının soruları çaldığı, tüm devlet kadrolarını ele geçirdiği, sadece cemaatten kişilerin sınavı kazandığı haberleştirilmeli ve bu haberler ısrarla sürdürülmeli...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİM IŞIK (Devamla) – “...dolayısıyla, KPSS’ye yönelik bir algı operasyonu başlatılmalı.” Bunlara cevabınızı bekliyoruz. Sayın Başbakanı yok sayan bir anlayışa lütfen siz sahip (x) çıkın, siz cevap verin. Yani sizin Cumhurbaşkanınızın şu anda, üç beş kişiye hazırlattığı bu raporla ilgili görüşünü lütfen...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hocam, o raporu verir misin?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Cumhurbaşkanından alırsın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hocam, verir misin o raporu?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Niye vereyim? Sen de bul, çalış; çalış da vereyim, fotokopisini vereyim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ver ağabey raporu, ver raporu ya! Veremezsin işte, böyle bir rapor yok.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Veririm, raporun aslı Cumhurbaşkanında, Başbakanda yok.

BAŞKAN – Sayın Işık, lütfen...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hoca, boş çıktı boş.

OKTAY VURAL (İzmir) – Paralelci seni! Paralelin bu tarafımız siz de.

BAŞKAN – Sayın Bostancı buyurun, sizin de söz talebiniz var.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Biraz önce burada konuşma yapan bir arkadaş “çete başı Başbakan” şeklinde bir ifade kullanmıştır. O konuda sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı, sataşma nedeniyle iki dakika da size söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

8.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Arkadaşlar, saygılar.

Biz burada birbirimize nezaketle davranıyoruz. Bu kişisel ilişkilerden kaynaklanan bir nezaket değil. Meclisin nezaketini ve o çok sık söylediğimiz mehabetini tayin eden unsur burada herkesin arkasındaki millet iradesi. Dolayısıyla, birbirimize saygının arkasındaki asıl neden millete gösterdiğimiz saygıdır.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Arkadaşlarımız hastanede Naci Hoca, ondan mı!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Milletten yüzde 50 oy alarak iktidara gelmiş bir siyasi hareketin meşru bir şekilde görevlendirilmiş olan Başbakanına bir ima dolayısıyla dahi olsa “çete başı” şeklinde bir ifade kullanmak milletin yarısına hakaret etmektir, bu milleti çete olarak tanımlamaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu cemaat meselesine gelince: Arkadaşlar, her şeyi siyasal propagandanın aracı yapan bir akılla davranmak hakikatleri görmekten bizi alıkoyar, hepimizi.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hoca bir aynaya baksana sen.

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/2/2015 tarihli 59'uncu Birleşim Tutanağı'nın 392'nci sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Hakikatle yüzleşmek demek, siyasal angajmanın ötesinde sosyal bilimlerin diğer alanlarını da yardıma çağırarak muhakeme etmektir. Bu “cemaat” dediğimiz hadise geçmişte bir suç örgütü değildi. Dünya tarihinde de vardır, belli bir büyüklüğe eriştiklerinde onun üzerinden bir suç örgütüne dönüşen insanlar, unsurlar olabilir. Esasen devletin görevi de insanların kendi yaptıkları hukuk içerisindeki görevlerine ilişkin tavır almak değildir, nerede suç ve suçlu görür ise onun üzerine gitmektir. Bu olaylar 7 Şubat MİT hadisesiyle birlikte ve 17-25 Aralık olayları, Dışişleri Bakanlığı dinlemesi, MİT turları üzerinden bir kampanya şeklinde bu suç örgütünü deşifre etmiştir, ondan sonra suçlu olmuşlardır.

ORHAN DÜZGÜN (Tokat) – Hırsızlar yakalanınca mı bu yapı ortaya çıktı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – İki durumu birbirinden ayırmak gerekir.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, zannederim bu “çete başı”yla ilgili ifade doğrudan doğruya sayın milletvekilinin yaptığı bir atfı değil. Bununla ilgili yanlış bir atfı attfettiler.

BAŞKAN – Tavzih etme anlamında, düzeltme anlamında.

OKTAY VURAL (İzmir) – Dolayısıyla yani bunun kendi atfı olmadığını ve bu atfın kimin tarafından yapıldığını ifade etsinler efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yılmaz.

9.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, birinci olarak şunu söylüyorum. Şimdi, ortada bir grubu arak bir “çete” diyor. “Çete” diyen kim? Başbakan. Kime diyor? Fethullah Gülen ekibine “çete” diyor. Bu Meclis kürsüsünde de var, şeyde de var. Şimdi, biz de buradan diyoruz ki, “çete” dediğin bir gruba karşılık aynı zamanda aynı Başbakan şu ifadeyi kullanıyor: “Ne istediler de vermedik.” Yine, Başbakan olarak diyor ki: “Sayın Fethullah Gülen’in bir emri varsa o emrini yerine getirelim.” diyor. “Devletin kadrolarına biz yerleştirdik, en önemli yerlere biz getirdik, emniyete, yargıya bunları biz getirdik.” diyor. Şimdi bu dediklerine “çete” diyor? Eğer bu bir çeteyse -bu dedikleri- bu çetenin oluşmasını sağlayan kişi kimdir? Bir bu.

İkincisi: Bakın, Sayın Başbakanla ilgili Mecliste cürüm işlemek maksadıyla suç oluşturmaktan dolayı dosya var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhurbaşkanı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dönemin Başbakanı.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Yani eski Başbakan. Cürüm işlemek maksadıyla suç örgütü oluşturmak dosyası var. Bu neye giriyor?

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – İddia o, iddia.

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Üçüncüsü Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan, yaptığı açıklamada diyor ki: “17-25 Aralıkta bir numara bendim.” “Bir numara” ne demek? Ha, çete yani “Bir numara bendim.”

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz böyle mi anlıyorsunuz?

SEYFETTİN YILMAZ (Devamla) – Şimdi, evet Sayın Metiner, sen nasıl anlarsan anla, biz şunu anlıyoruz: 17-25 Aralıkta bu devleti soyan bir çete vardır. Hükûmet adıyla 4 tane bakanınız bu işin içerisindeydi. Bu işin içerisinde Başbakan vardı, Başbakanın yakınları vardı. Bunlardan kendi atadığınız hâkimlerle kurtulduğunuzu düşünmeyin. Bu milletin hakkını kim soyarsa soysun 17-25 Aralık bir çetedir. Bu çeteye de kim başkanlık yaparsa o çetenin başı olarak tarihe geçecektir.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz Pensilvanya'daki çete reisine sahip çıkın.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Mahkemede görüşürüz.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu tarafından, vatandaşların kamu hizmetine girme hakkının objektif esaslara göre kullanılmasını temin amacıyla oluşturulan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) dışında ve bu sınavın dolanılması suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesinde subjektif tercih ve kayırmalar ile KPSS sınav sonuçlarına göre yerleştirmelerin kamuoyunda ve sınava giren vatandaşların nezdinde oluşturduğu kuşkuların giderilmesi, kamu görevlerinde işe alım ve yükselmeye tercihlerin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Ali Rıza Öztürk, Mersin Milletvekili.

Sayın Öztürk, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle altını çizmek istediğim husus, Parlamento halkın sorunlarını çözmekten çok uzaklaşmıştır. İyi, hoş, kendi sorunlarını çözemeyen bir Parlamentonun halkın sorunlarını çözmesi zaten beklenemez. Parlamento, siyaset üretim merkezi olmaktan çıkmış, kendisi ülkede yaşanan sorunların bir parçası hâline gelmişti, en azından toplum bizi böyle algılamaktadır.

Gelelim Adalet ve Kalkınma Partisinin bu cemaatle ilgili kaygılarına, alınmalarına. Doğrudur, arkadaşlarımızın bu konuda çok alınganlık göstermeleri beraber yürüdüğü yol arkadaşlarından kazık yemiş olmalarından kaynaklanan bir durumdur.

Şimdi, bir kere, insan yanlış yaptığı zaman çıkıp özür dilemeli yani bunu gerektirir. Siz eğer bu ülkede Fethullah Gülen cemaatinin örgütlenmesinin yol ve yöntemlerini bulmuşsanız, size dayanarak bu örgütlenme olmuşsa devlet içerisinde, öncelikle çıkıp Türk halkından özür dilemelisiniz, öncelikle çıkıp Meclis kürsüsünde bizlerden özür dilemelisiniz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu kürsüde tutanaklar yalan söylemez, tutanaklar tarihe şahitlik yapar. Burada bizim söylediğimiz sözler vardır. Devletteki F tipi örgütlenmeyle ilgili açık seçik söylediğimiz beyanlarımız var ama oradan biz bu sözleri söylediğimizde bizi darbeci olarak suçladınız. Ve ben hiç unutmuyorum, bu kürsüde 2011 yılında benim yaptığım bir konuşma üzerine AKP Grup Başkan Vekili o dönem, bugünün Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ, Fethullah Gülen'in hizmet adamı

olduğunu, bunun bu tarz suçlanamayacağını söyledi. Biz, AKP’li arkadaşlarımızla yurt dışı gezilerine çok gittik. Ben burada hiçbir zaman isim vermem ama AKP’li arkadaşlarımızın Fethullah Gülen’in okullarını ziyaret ettiğini ben biliyorum, hepimiz biliyoruz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Biz yanlış yaptık, siz yapmayınız. Biz görmedik, siz görünüz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Tamam bak, şimdi bir şey söylüyorum, izin ver.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Bak dinle, tavsiyeyi dinle tavsiyeyi.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) - Şimdi, arkadaşlar, ama ben o seyahatlerde hiçbir zaman o okulları ziyaret etmedim, etmediğim için de suçlandım.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Şimdi de çıkıp eleştirin. Şimdi de “F tipi” deyin.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Şimdi, siz önce beraber yolladığınız (x) beraber girdiğiniz, beraber ortaklaşa devleti yönetmeye çalıştığınız...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eteklerini öptünüz, eteklerini.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – ...adamları korurken bir kere özür dileyeceksiniz. Şu üsluptan kurtulacaksınız arkadaşlar. Siz, dün Ergenekon ve Balyoz davasında, Oda TV’de yapılan haksızlıkları, hukuksuzlukları biz bu kürsüden dile getirirken o zaman bizi “darbeci” diye suçluyordunuz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Doğrudur, yanlış yapmışız. Yanlış yapmışız, siz yapmayın diyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Şimdi neden Ergenekon ve Balyoz davasından bu kürsüde bahsetmiyorsunuz? Neden bahsetmiyorsunuz? O zaman bize ağza alınmayacak laflar söylüyordunuz.

Şimdi, bu Fethullah Gülen cemaati 17-25 Aralıkta mı çete hâline geldi? Yani daha önce çete değil miydi? Şimdi de siz bırakın Fethullah Gülen cemaatini, başka cemaatlerle el ele, kol kola yürümüyor musunuz? Yarın onların da devlet içerisinde belki paralel devlet değil ama üçgen devlet, dörtgen devlet yaratmayacaklarının garantisi mi var? Siyasetin din eksenli yapılması, siyasetin cemaat eksenli yapılması kim yaparsa yapsın yanlıştır arkadaşlar. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bugün niye karşı çıkmıyorsunuz?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Ben karşı çıkıyorum, biz karşı çıkıyoruz. Sen beni tanıımıyorsun bile.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Neden “F tipi” demiyorsun? Söyle, “F tipi” de. Çete de.

BAŞKAN – Sayın Metiner, lütfen...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Bak, bırak bu işleri. Sen beni tanıımıyorsun bile. Sen beni tanıımıyorsun bile, sen işine bak.

ALİ SERİNDİĞ (Gaziantep) – Ya, bırak o Cahiliye Devri’nde hâlâ!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Sen Fethullah Gülen’le hizmet yapmanın, beraber yol yürümenin ezikliği içindesin şimdi, utanç içindesin. (CHP sıralarından alkışlar) Sen onun için bana laf atıyorsun. Bak benim, anlım ak yüzüm pak, hiçbir cemaatle ilişim olmaz, hiçbir cemaatle. Benim yasa dışı kuruluşlarla ilişim olmaz. Önce özür dileyeceksin. Çıkacaksın bu kürsüde benden özür dileyeceksin sen.

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/2/2015 tarihli 59’uncu Birleşim Tutanakları’nın 297’nci sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Fuat Avni kim?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, şimdi sizin geçmişiniz geleceğinizin aynasıdır. Siz geçmişte yaparsınız, çıkar özür dilersiniz.

Değerli milletvekilleri, şimdi gelelim başka bir konuya. O konu da şu: Yoksulluğun, üretimin olmadığı, yoksulluğun, sefaletin olduğu yerde açlık da olur, işsizlik de olur. Açlık ve işsizlik varsa kayırmacılık olur, rüşvet olur, ötekileştirme olur, yolsuzluk olur; bunlar sistemin sonuçlarıdır. Aslında içinde yaşadığımız sistem, hangi siyasal parti iktidarda olursa olsun bu kapitalist sistem üretimsizlik eksenine odaklı olduğu için sürekli yoksulluk ve sefalet üretmektedir, işsizlik üretmektedir. Bugün Türkiye’de her 3 gencimizden 1’i işsiz. Türkiye’de resmî olarak işsizlik oranı yüzde 11, gayiresmî rakamlar yüzde 20. 1980’de Türkiye’nin nüfusu 35-40 milyondur, sendikali işçi sayısı 3,5-4 milyondur. Bugün Türkiye’nin nüfusu 76 milyon, sendikali işçi sayısı 750-800 bin. Hepimizi arıyorlar, işsizlikten dert yanıyorlar.

Değerli milletvekilleri, bu sınavlarda yapılan yolsuzlukları önlemek için 1974 yılında -hepimiz hatırlıyoruz ki- ÜSYM kuruldu. Sonra da bu memurların ya da işe gireceklerin, işçilerin KPSS sınavı düzenlendi, başka sınavlar düzenlendi.

“KPSS’de Büyük Şaibe. 2014 KPSS-Tarihin Pusulası adlı kitaptan alıntı çıktı. Bu çok özel bilgiye sahip olanlar da sınavdan önce kitabı kapıştı.” “KPSS yolsuzluğunun şifreleri çözüldü. Terfi üstüne terfi, yolsuzluk yapan...” “YÖK’ten KPSS itirafı.” Yani sistemin çökmesini görüyoruz. “2 milyon gencin girdiği devlet sınavından pis kokular geldi.” “Polislik sınavında cemaat skandalı.” Hani siz ve yandaşınız bir gazete sürekli koruyordu ama cemaati söylemiyordu. Allah’tan ki içinizden Şamil Tayyar, Sayın Şamil Tayyar çıkıyor bir “twit” atıyor: “Emniyet cemaate bağlandı.” şeklinde attığı “twit”te “Doğru, cemaati bitirme kararı 2004’te alındı, sonra emniyet cemaate bağlandı, dersane ve okul sayısı patladı. AK PARTİ’ye kapatma davası açıldı. Fitneye destek verenleri görünce sorunun fitneyle sınırlı olmadığı anlaşılıyor.” diyor. Yani aslında cemaatin soruları bizzat Hükûmetin bilgisi dâhilinde sızdırılıyordu. Tayyar’ın da itiraf ettiği gibi, yapılan anlaşmada polis teşkilatının cemaate bağlandığı açıkça anlaşılıyordu. İktidarda biz yoktuk.

Yine, değerli milletvekilleri, Sayın Özel söyledi, rakamlar verdi. Elbette ki “istisna”, adı üstünde “istisna” yani kural değil ama siz, sevgili arkadaşlarım, döneminizde istisnaları kural hâline getirdiniz, kuralları istisna yaptınız. Elbette ki o görevin niteliğine uygun bir eleman yoksa, adı üstünde “istisna” bir kadroya o kadroya herhangi bir atama yapabilir. Bunda hiçbir itirazım yok benim. Ama, bakın, siz 2003 yılında, iktidara geldiğinizde, memur sayısı 2 milyon 155 bin, 2014 yılında 2 milyon 670 bin. Bu arada emekli olan memur sayısı yaklaşık 500 bin. Ve bu sayılar şu anlama geliyor Sayın Recep Özel: Emekli olanları hesaba katınca AKP’nin on iki yıllık iktidarı döneminde yaklaşık 1 milyon memur alımı yapılmış. KPSS’yle işe girenler 610 bin, açıktan atamayla işe girenler 390 bin. Tamam mı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir rakam yok ya, öyle bir rakam yok!

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Doğru konuşun ya! Bırak Allah aşkına!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – Sana göre yok. Sen çalış, çalış. Sen bilirsin, sen bilirsin, benim çalıştığımı bilirsin sen. Sen bırak, benim çalıştığımı Recep bilir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu elimdeki liste KPSS sınavına girmeden atananların listesi. Ben bunu söylemeyeceğim, arkadaşları üzmemek için bunu söylemeyeceğim.

Sevgili milletvekili arkadaşlarım, artık Parlatmentonun sorun olmasını önleyelim. Bakın, dönem bitiyor, Parlamento halkın sorunlarını çözmiyor. Şimdi, geçen gün... Tabii, bu güvenlik paketiyle ilgili söyleyeceğim çok laf var. Yani bir yandan molotof yasası deniliyor bir yandan da... Ama siz ne yaptığınızı bile bilmiyorsunuz. Daha 2010 yılında Adalet Komisyonundan ve bu Meclisten hangi yasayı geçirdiğinizi bile bilmiyorsunuz. Siz ezbere konuşuyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Hiç de değil.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) - Siz, bugünkü yasada molotofkokteylinin suç olduğunu bile bilmiyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Biz biliyoruz suç olduğunu, daha açık hâle getiriyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) - Siz bugün getirmeye çalıştığınız düzenlemeleri 2010 yılında -Recep Özel- indirdiğinizin farkında değilsiniz. Hem de bizi, siz, o tarihteki Adalet Bakanı...

RECEP ÖZEL (Isparta) - Biliyoruz, daha açık hâle getiriyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) - Bak bak, Hakkı Köylü'nün bu kürsüye çıkıp da "2911 sayılı Yasa faşist, despot yasadır. Buradaki cezalar ağırdır, bu cezaların indirilmesi gerekir." dediğini de bilmiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, siz, Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in "Güvenlik mi yoksa özgürlük mü? Biz özgürlükten yanayız." dediğini bilmiyorsunuz. Nerede biliyor musunuz? Taş atan çocuklar yasasında.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Can.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu söylüyorum: Eğer bir kimsenin ehliyetine, liyakatine, yeteneklerine ihtiyacımız varsa muhalefet partisinin seçilmişlerinin de, Anayasa'da tanzim edilen, kanunlarda tanzim edilen organların da, bizlerin de bu kişiyi istisnai kadrodan yararlandırmasında herhangi bir beis yoktur. Demin Nevzat Bey'in söylediği de ehliyet, liyakat şartına uyuyorsa o da devam etsin görevine. Ancak hiçbir ehliyet ve liyakatine ihtiyaç yokken sadece istihdam bulsun, sadece iş kapısı bulsun diye istisnai kadroya atama yapılıyorsa bu doğru değil.

ALİ ÖZ (Mersin) - Olur mu ya! Ayıp ya!

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bu, belki istisnai kadrodan kaynaklanan kanun 59'uncu maddeye uygun olabilir ama siyasi etiğe uygun bir şey değildir, siyasi etiğe uygun düşmez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada AK PARTİ hükümetleri dönemindeki atamalarla ilgili bilgiler verildi istisnai kadrolardan. Ben, Devlet Personel Başkanlığından alınmış resmî evrak üzerinden size bilgiler vermek istiyorum. 1993-2002 yılları arasında yani AK PARTİ hükümetleri iş başına gelmeden önce istisnai kadrolara toplam 1.130 atama yapılmış. Yılda ortalama 120 atama yapılmış.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – KPSS'den bahset, KPSS'den.

RAMAZAN CAN (Devamla) - Kültür Bakanlığı ve bazı bakanlıklara üç günde bir özel kalem müdürü atanmış. Bu dönemlerde bakanlıkların istisnai kadrolarına bakan onayıyla atama yapılmış.

Geliyoruz bizim döneme: Bizim dönemde ise istisnai kadrolara toplam on iki yılda 787 atama yapılmış. Yılda ortalama 65 atama yapılmış, 610 istisnai kadroya da atama yapılmamıştır.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Onları Recep söyledi.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Devlet Personel Başkanlığının bağlı bulunduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ve Başbakanlık iznine tabi kılınmış bizim atamalarımız. Ama bizden önceki dönemdeki atamalar ise sadece bakanlık onayına tabi tutulmuştur.

Buradan şuraya gelmek istiyorum ben: Bunca insan çalışarak, KPSS sınavına girerek memur olmaya çalışırken -özellikle söylüyorum- eğer ehliyet, liyakat şartı yokken bu kadrolara atama yapılmışsa bu doğru değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O notu hazırlayan bürokrat var ya Recep ile seni dolandırmış, ikinize de aynı notu hazırlamış.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Ehliyet, liyakat şartına uygun bir şekilde atama yapıldıysa bu doğrudur. Bu kanun 1929 yılında çıkmış, 1965 yılında güncellenmiş ve netice itibarıyla çıkan bütün kanunlar istisnai kadroları genişletmiş. Bütün bunlara rağmen, eğer hizmetine gereksinim yoksa bu şekilde atamaları doğru bulmuyoruz biz. Elimizde imkân olduğu hâlde bu atamaları da kullanmadığımızı tekrar ediyor, grup önerisini Genel Kurulun takdirlerine sunuyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşmasında 93 ile 2002 yılları arasındaki hükümetlerde bakanlıklarda üç günde bir istisnai memuriyetlere atama yapıldığını ifade etti. Bahsettiği dönemde -57'nci Hükûmet döneminde- ben de bakandım. Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bal.

İki dakika süre veriyorum.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; at izi it izine karışmış vaziyettedir. Buraya çıkan her hatip bir genelleme yaparak bu genellemenin gereği olarak da hak etmediği lafların birtakım kişilere ve partilere yansıtılmasını yanlış buluyorum. Ramazan Bey bu yanlış yapmıştır.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yansıtmadım ben.

FARUK BAL (Devamla) – İfade ettiği dönemde, 1999-2002 yılında Milliyetçi Hareket Partisi 57'nci Hükûmetin koalisyon ortağıdır. Şimdi çıksın, buradan açıklasın:

Milliyetçi Hareket Partisinin temsil edildiği bakanlıklarda ne kadar istisnai kadrolara atama yapılmıştır?

Üç günde bir istisnai kadroya atama yapan bakanlık hangisiyse onu da açıklasın.

Bizi, AKP gibi devlet malını deniz yerine koyup, 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonlarında delilleri ortaya çıkmış, böyle bir delili ortaya çıkararakla mücadelelerinde devlet kadrolarını da partileştirmek suretiyle hareket eden AKP'ye benzetmesin. O kadar devleti partileştiriyorsunuz ki artık Başbakanınızı bile Beştepe'de muaheze ederek "AKP'liler işe alınmıyor." diye Hükûmet hakkında Anayasa'ya aykırı rapor tutturuyorsunuz Beştepe'de. (MHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nerede o rapor? Öyle rapor yok ya!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, buyurun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, konuşmacı arkadaşımız bizzat ismini zikrederek böyle bir atama yapılmış gibi kürsüde konuşma yapmıştır.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, biz destekledik.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu direkt şahsımı ilgilendirmektedir. Söz istiyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ama onunki de atansın dedim, destekledik.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Korkmaz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Can, şimdi söylediğin lafın karşılığını alacaksın.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sana destek verdik. (AK PARTİ sıralarından “Desteğini geri al.” sesleri)

11.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Değerli arkadaşlar, burada, tabii, geldik, izah ettik ama anlamak istemeyen hâlâ anlamamaya devam ediyor.

Şimdi değerli arkadaşlar, bir yanlış anlamaya mahal verebilecek ve henüz yazı safhasında bir işlem Sayın Genel Başkanımız tarafından durdurulmuştur. Türkiye çapında yüzlerce, binlerce hukuksuz, adaletsiz atamalar yapılır iken hem AKP hem AKP'nin Genel Başkanı susmuştur; hâlâ daha suskun kalmaya devam etmektedir. Bu, açıkçası, suçluların suçüstü yakalanmış hâlidir. Önce kendi gözünüzdeki kazığa dikkat edeceksiniz ki başkasının gözündeki kıymığa laf etmeyeceksiniz.

Bakın, en küçük bir yanlış anlamaya sebebiyet verebilecek bir işlem bizzat Genel Başkanımız tarafından düzeltilir iken 17-25 Aralık yolsuzluklar meselesinde bütün AKP vicdanı ve AKP'nin Genel Başkanı, Başbakanı, eski Başbakanı, hepsi suskun kalmıştır. Hele hele bu durumda kimseye söyleyecek lafınız yok. O yüzden, benim sizlere tavsiyem, başınızı öne eğin, suçluların psikolojisiyle bizlerle göz göze gelmeye çalışmayın.

Milliyetçi Hareket Partisi tertemiz uygulamalarıyla orada durmaktadır bakın arkadaşlar. Siz kendi uygulamalarınıza bakacaksınız, kendi hukuksuzluğunuza, adaletsizliğinize bakacaksınız. Binlerce kişinin -sınavla geçmiş binlerce kişinin- ahını aldınız. Bu ah ne bugün bu dünyada sizi bırakır ne de yarın öbür dünyada, ruzimahşerde sizi bırakır. O yüzden susun, arif sansınlar, kıymetli arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Grup önerisini oylarınıza sunacağım ancak yoklama talebi var, yerine getireceğim.

Sayın Vural, Sayın Torlak, Sayın Adan, Sayın Korkmaz, Sayın Uzunırmak, Sayın Öz, Sayın Ogan, Sayın Bal, Sayın Çirkin, Sayın Işık, Sayın Türkoğlu, Sayın Belen, Sayın Günel, Sayın Akçay, Sayın Alan, Sayın Yeniçeri, Sayın Dedeoğlu, Sayın Bulut, Sayın Durmaz, Sayın Varlı.

Evet, üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu tarafından, vatandaşların kamu hizmetine girme hakkının objektif esaslara göre kullanılmasını temin amacıyla oluşturulan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) dışında ve bu sınavın dolanılması suretiyle kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesinde subjektif tercih ve kayırmalar ile KPSS sınav sonuçlarına göre yerleştirmelerin kamuoyunda ve sınava giren vatandaşların nezdinde oluşturduğu kuşkuların giderilmesi, kamu görevlerinde işe alım ve yükselmede tercihlerin tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN- Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.06

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekili tarafından, Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/02/2015

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 19/02/2015 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Levent Gök

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 Milletvekilinin, “Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” amacıyla 03/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1020 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 19/02/2015 Perşembe günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Muharrem Işık, Erzincan Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; grubumuz adına vermiş olduğumuz öneri üzerine söz almış bulunmaktayım. Öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, önerimiz özellikle bu son zamanlarda yaşanan olaylar ve esnafın vatandaşla saldırmasıyla ilgili. Bazı insanların kendini güvenlik güçleri yerine koyup eylem yapan, gösteri yapan, basın hakkını kullanan kişilere saldırmasıyla ilgili görüşlerimi açıklayacağım. Tabii, bu seviyeye nasıl gelindi, önce bundan bahsetmek istiyorum.

AKP özellikle on iki yıl sonunda kuvvetler ayrılığını tamamen ortadan kaldırdı, bağımsız ve tarafsız yargıyı yok etti, devletin hukuk devleti niteliğini de ortadan kaldırmış oldu. Türkiye artık hepimizin de kabul etmesi gereken- saraydan gelen emirnamelerle yönetilen bir hâle gelmiş oldu. “Özellikle -demokrasi- üç şeyle mücadele edeceğiz.” diye iktidara gelenlerin çıkardığı yasalarla bu konuda -ne kadar- ciddi olmadıkları da ortaya çıkmış oldu. Yolsuzluk hiçbir dönem bu kadar ayyuka çıkmadı, hiçbir dönem bu kadar görülmedi ve ne yazık ki devletin başında, bürokraside yer alan kişilerin hepsine bulaşmış olduğunu gördük.

4 bakanla ilgili, bakan oğullarıyla ilgili olarak çıkan “tape”ler... Özellikle yandaş ve ranttaş olan iş adamlarına verilen ihalelerin ne kadar taraflı olduğunu ve altında ne kadar rantın yattığını görmüş olduk. Özellikle, dönemin Başbakanının TOKİ Başkanına “Kupon arsaları benden izinsiz kimseye vermeyeceksin.” diye attığı fırça hâlen kulaklarımızda ve yine o zaman ki “tape”lerin sayesinde bidenin ne olduğunu öğrendik; ben bilmiyordum, bidenin de ne olduğunu öğrenmiş olduk. 17-25 Aralık yolsuzluklarının üzerinin örtülmesinde yasalarla ne kadar oynandığı, hukukla ne kadar oynandığı ve o zamanki savcıların -her ne kadar paralel deseler de cemaatten deseler de- kendilerinin getirdiği savcılarının nasıl sürüldüğünü gördük.

Türkiye’de yolsuzluk ve sosyoekonomik durumun hiç bu kadar bozulmadığını artık herkes kabul ediyor. “İşsizlik yüzde 11” denilse de yüzde 17’lerde olduğu, genç işsizliğin yüzde 25’lere ulaştığı, doların fırladığı, faiz lobisine on iki yılda 600 milyar dolar para ödendiği, 29 milyon insanın yoksulluk sınırının altında yaşadığı TÜİK rakamlarıyla ortada.

Özgürlükler yok edildi, sesini çıkaran zorla baskı altına alındı, şiddetle susturuldu, tutuklandı, içeri atıldı. Demokrasi Endeksi’nde 167 ülke arasında 132’nci sıradayız. Ekonomik katılım ve fırsat eşitliği kategorisinde 142 ülke arasında 125’inci sıradayız. Barış Endeksi’nde 162 ülke arasında 120’nci sıradayız. Dünya basın özgürlüğü sıralamasında 180 ülke arasında 151’inci sıradayız. AİHM’de en fazla cezaya çaptırılan ülkeyiz, hak ihlalleri konusunda en fazla tazminat ödeyen ülkeyiz ve ne yazık ki bir de üstelik AİHM’in verdiği hiçbir kararı uygulamayarak Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre de suç işlemeye devam ediyoruz.

İşte, ekonomik, sosyal, kültürel olarak, AKP başından beri, özellikle son beş yıldır ve özellikle de 17-25 Aralık “tape”lerinin ortaya çıkmasından sonra ülkeyi ne yazık ki yüzde 50-yüzde 50 bölerek, esnafa “Siz jandarmasınız, siz polissiniz.” diyerek, en sonunda da muhtarları çağırarak muhtarlara “Siz muhbirlik yapın.” diye teklifte bulunarak bu ülkede otoriter, totaliter bir rejim getirmek için her yol denenmekte.

Taksim’deki palalı, Eskişehir’de katil polise yardım eden fırıncı, kar topu cama geldi diye gazeteciyi öldüren cani, hak arayanlara saldıranlar, Özgecan’ı yakarak öldüren cani, onlarcası, on iki yılda bu ülke üzerine yapılan algı yönetiminin, baskının ve ne yazık ki her gün medyada bir yere çıkarak söylenen lafların sonucudur.

Özgecan öldürüldüğü zaman Cumhurbaşkanının çıkıp “İşsiz değilmiş, ne ilgisi var işle?” deyip yalnızca kapatacağını düşünmesi çok yanlış. Bu tamamen toplumun yönlendirilmesi, toplumun kendini bir yerlerde polis, jandarma hissetmesiyle olan bir şeydir.

Şimdi, bir şeyler söyleyeceğim. Almanya’da özellikle Hitler döneminde bakın neler yapılmış: “Hiçbir Alman üşümemeli. Führer size 11,5 milyon metreküp kömür verdi, siz de oyunuzu verin.” diye propaganda yapılmış. Hitler, güçlü bir Almanya için popülasyonun artması gerektiğini söylemiş. “Hitler için kadınlar bir metadır ve yalnızca üreme aracıdır.” diye propaganda yapılmış. Nazi Almanyası’nda “ucube”, “kahrolsun sanat” denilerek sanat eserleri kaldırılmış. Nazi Almanyası’nda yerli otomobil propagandası yapılmış. Nazi Almanyası’nda “Hitler yolları” olarak geçen çift taraflı, geniş otobanların afişlerde sürekli reklamı yapılmış. Halk kitleleri içinde kin yaratmak için durmadan propaganda yapılmış. Eğitim resmen berbat bir hâle getirilmiş. Medya yandaş bir hâle getirilip sürekli propagandalar yapılmış. Ve en sonunda Hitler için “Sen Almanya’sın!” diye propagandalar yapılarak oradaki yönetim gelmiş.

Şimdi, esnafı, muhtarı, komşuyu, gençliği birbirine düşman eden, hedef gösteren zihniyet sayesinde bu ülkede her gün gerginlik yaşıyoruz.

İktidarla kötü ve kara propaganda yapmak için yandaş olan medya patronları ve yandaş gazeteciler sürekli bunu sürdürmeye devam ediyorlar, sürekli aynı şekilde devam etmeyi sürdürüyorlar.

Şimdi, baskılar yalnızca bu şekilde mi oluyor? İşe alımlarda yapılan ayrımcılık, adam kayırmaları; iş yapmak isteyen iş adamlarına yapılan ayrımcılık ve baskılar; köyüne su, elektrik, yol, kanalizasyon yapılması gereken köy muhtarlarına yapılan ayrımcılık ve baskılar; sosyal yardımlaşmada hakkı olan ve alması doğal olan sosyal yardımın kesilmesiyle ilgili baskılar; kendi atadıkları yandaş yöneticiler aracılığıyla yanlarında çalışan memur ve işçilere yapılan baskılar; yandaş iş adamlarına verdikleri işlerde çalışan kişilere patronlar aracılığıyla yapılan baskılar... Geçen burada bir dakikalık söz isteyip söylemişim, şu anda yüksek derecedeki memurlara, müdürlere talimat verilerek herkesin ev gezip, eşiyile birlikte ziyaret edip yapılan çalışmalarını anlatması ve AKP’nin propagandasının yapılması söylenmiş. Hiçbir zaman için bir şeye uyan bir şey değil bu.

Bu ülkede on iki yılda herkesin borçlandırıldığını, ömürlerinin on beş, yirmi yılının ipotek altına alındığını, esnafın perişan olduğunu, köylünün perişan olduğunu, memurun perişan olduğunu gayet iyi biliyorsunuz.

Erzincan’da da aynı şekilde; Erzincan iyice daraldı, Erzincan’a yatırım olmadığını biliyoruz. Baskılar en üst seviyede. Kaybettiği için cezalandırılan belediyeler, oy çıkmadı diye tehdit edilen köylüler, işe almak için partiye üye olmaya zorlananlar, esnafı maliyeye korkutmalar, ekonomik sorunlar içinde boşalan bir Erzincan ve boşanmada birinci sıraya gelmiş bir Erzincan ne yazık ki. 22 bin civarında icrada dosya var. TOKİ’ye yazılanlar özellikle taksitlerini ödeyemediği için icraya gidiyorlar. Esnaf sıftah etmeden kepenk kapatıyor. Zaten bir süre sonra da Erzincan’da esnaf kapatıp gidiyor başka bir şey yapmak için.

Biz ne yapacağız? Erzincan’da sulama suyu sıkıntısı had safhada, işsizlik had safhada, icra daireleri dosyalarla taşmış -biraz önce söyledim- boşanmada Türkiye’de bir numara -biraz önce söyledim- hayvancılık bitiyor, tarım bitiyor, leblebicilik bitiyor, bakırcılık bitiyor, peynircilik geriledi. Saman ithal ediliyor Erzincan gibi yerde. Erzincan’ın fasulyesi, nohudu bitmek üzere. Trilyonlar harcanarak yapılan Ergen Dağı işletmesi işletilemiyor, işletmeyi alan ikinci kişi de şu anda sırf yardım edilmediği için iflas etmek üzere. En değerli arsalar ranta açılıyor. Kızılay Mahallesi, Merkez Çarşısı, Hocabey Mahallesi ranta kurban edilmek üzere. En değerli tarım alanları ranta açılıyor. Televizyonlarda kamu spotu olarak yayınlıyorsunuz “Sulu tarlalar kesinlikle arazi yapılmayacak.” diye ama Erzincan’da yapılanlar göz önünde. Muhafif olanlar Erzincan’da susturuluyor. İşe girmede tek şart: Biat edeceksin, AKP’li

olacaksın, biraz önce söylemiştim. Şeker fabrikası tekrar kapatılmak isteniyor, seçimler bekleniyor ama size nasip olmayacak inşallah. İlçelerde ilçe başkanları gerçekten kral olmuş. İl parselenmiş, kim, nerede ne yapacak, hangi işi yapacak bu şekilde düzenlenmiş. İş yapmak isteyenler de sürekli engellenirler kendi yandaşı değilse.

Bütün bunlara baktığımız zaman, on iki yılda yatırım dendiği zaman 5 katrilyon yatırım sürekli söyleniyor, yatırımları daha önce burada söylemiştim, yalnızca E-80 yoluna giden yatırım, Et Balık Kurumu, bir de rahmetli Recep Yazıcıoğlu'nun zamanında başlayan Ergen Dağı Projesi, o da ne yazık ki işletilemiyor. SSK hastanesi şu anda bırakıldı, boşaltıldı, orada kendi hâline bırakılmış, şu anda değil ama ileride yıkılacak. Devlet hastanesi tek binaya bırakıldı, acil kapatıldı, hasta eve gitti. Çayırılı'da yıllarca bozuk su içildi, şu anda Çayırılı'da özellikle geçen yıl Munzur su satışları tepe yapmıştı. İliç, altın madeninden dolayı siyanüre kurban ediliyor ama ne yazık ki iş alanı var diye kimse ses çıkarmıyor, membran yırtılıyor, kimse sesini çıkaramıyor. İlçelerde bir tane iş alanı yok. Kemah HES'e kurban ediliyor. 12 köy boşaltılacak ama köylülerin ne yapacağını kimse bilmiyor. İliç'te de aynı şeyler yaşandı. Üniversite Yalnızbağ yerleşkesine yapıldı, Erzincan'a uzak, Erzincan'a hiçbir faydası olmuyor ne yazık ki ve bilinçli olarak Erzincan boşaltılmak isteniyor.

Buradan Erzincan halkına şunu söylemek istiyorum: 7 Haziranda iktidara geldiğimiz zaman Erzincan'ı gerçekten doğunun parlayan şehri yapacağız; can Erzincan'ı sözde değil, özde sevenler orayı iktidar yapacak ve Cumhuriyet Halk Partisiyle Erzincan'daki tüm sorunlar çözülüp Erzincan'da işsizlik ve şu anki gerginlikler de yok olmuş olacak.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Naci Bostancı, Amasya Milletvekili.

Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; CHP'nin önergesi Gezi olaylarına ilişkin, Gezi olaylarında eli sopalı zorbaların, kendilerini devletin yerine koyarak gencecik masum çocuklara karşı birtakım eylemlerde bulundukları ve bunların araştırılması talebine yönelik bir önerge.

Bu Gezi olayının ne olduğunu geçmişte de çok tartıştık. Nereden çıktı, nasıl gelişti, kasıt neydi? Öncelikle bunu yerli yerine koymak bakımından AK PARTİ iktidarını genel olarak görmek lazım. AK PARTİ 2002 yılında iktidara geldi. İktidara geldikten sonra yaklaşımı, programı, arkasındaki toplumsal desteğin siyasal iradesi istikametinde Türkiye'de çok temel bir değişiklik yaptı. O temel değişiklik de devletin milletinden, milletin devletine geçişi. Esasen demokrasi diyoruz, özgürlükler diyoruz, halkın iradesine vurgu yapıyoruz. Bu sürecin de doğal sonucu devletin milleti değildir, milletin devletidir.

İktidar ilişkilerinin dönüşmesi kolay değildir. Türkiye'de de iktidarın yerleşik baronları vardır. Bunlar, bu tür iktidar ilişkilerinin dönüştüğü zamanlarda son derece rahatsız olurlar, yerlerini, imkânlarını kaybetmek istemezler ve sürekli çeşitli girişimlerle iktidar ilişkilerinde daha aktif bir şekilde rol almak, daha etkin yerlerde bulunmak için çaba gösterirler.

İnsanoğlunun tarih boyunca en acımasız olduğu alan, iktidar ilişkileri alanıdır ve bütün rejimlere bakın, bütün rejimlerde kuralsızlıktan kurallı olmaya doğru, iktidar ilişkilerinin daha medeni ve nezaket içerisinde sürmesine yönelik çeşitli kurallar getirme istikametinde yaşandığını görürüz, krallıkta olsun, imparatorluklarda olsun ve bugünkü demokratik ülkelerde olsun. Ancak bu acımasızlık, o medeni

ilişkilerin yerleştiği, kuralların oturduğu ülkelerde dahi fırsatını ve imkânını bulduğunda, o acımasızlıkla birlikte iktidar ilişkilerine nüfuz etme ve buradan birtakım neticeler devşirme istikametinde kimi çevreleri harekete geçirtir.

Türkiye’de de demokrasi var. Türkiye’de seçimler var. İnsanlar bu seçimler marifetiyle iktidarlara tayin ediyorlar. AK PARTİ, 2002’de bu şekilde iktidara geldi ve halkın iradesi, desteğiyle on üç yıllık iktidarını sürdürüyor; önce bunu yerli yerine koyalım.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Seçimle geldi de seçimle gidecek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Ancak bu süre içerisinde, biliyorsunuz, darbe girişimleri oldu, Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin 2007’de yaşanan tartışmaları hatırlayın, daha sonra 2008’deki mahkemeyi hatırlayın.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ne olmuş? Onlar da laiklik karşıtı eylemlerin odağı olmasaydı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - İşte bu zincirin bir halkası olarak, biz, Gezi olaylarıyla birlikte başlayan, içeride ve dışarıda eski yerlerini kaybetmiş iktidar elitlerinin, çevrelerinin de desteğiyle, Türkiye’deki milletin devletin kurulmasına, demokrasinin ve özgürlüklerin yerleşmesine itiraz eden çevrelerin girişimi olarak görüyoruz.

Şunu belirteyim: Bir kere protesto gösterileri, bütün bunlar haktır ama her şeyin kurallı bir şekilde yaşanması gerekir. Gezi olaylarının bu kurallara uygun yaşanmış bir protesto gösterisi olduğunu herhâlde kimse iddia edemez.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Tencere, tava çalanlar bunların dışında mıydı Hocam?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Çünkü o kitlesel gösterilerde yağma olmuştur, talan olmuştur, yakıp yıkma olmuştur ve ölümler olmuştur. Bu ülkede kim hayatını kaybederse kaybetsin, hangi siyasal safta, hangi inançta olursa olsun, onların acısını ifade etmek, o acıyı paylaşmak bu ülkede herkesin görevidir, bizim de görevimizdir ve bu çerçevede, Gezi’de de hayatını kaybetmiş olan insanlar için ailelerine, bu millete başsağlığı diliyoruz, geçmişte de diledik.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Tam tersine, meydanda yuhallattı Sayın Başbakan, meydanda aileyi yuhallattı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Duymasın Cumhurbaşkanı!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ancak Gezi olayları sadece masum bir protesto gösterisi, demokratik hakların kullanıldığı bir olay, iktidara karşı muhalefetin medeni bir biçimde ortaya konduğu bir olay olarak karşımıza çıkmamıştır.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Siz gençleri öldürdünüz, siz. Gençleri öldürmek mi medeni?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Aksine, yakıp yıkma ve milletin meşru bir şekilde seçmiş olduğu iktidara karşı bir oldubitti yaratma, bir devrim krizi doğurma iddiasını da taşımıştır. Bu çerçevede, çok çeşitli yasa dışı örgütlerin de Gezi olaylarına nasıl ilgi gösterdiğini biliyoruz. Mahkemede kayıtları vardır tutuklanan kişilerin hangi örgütlerle bağlantılı olduğuna dair. Bütün o veriler devletin arşivlerinde mevcuttur.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Paranoyadan çıkın Hocam, bu paranoyadan çıkın.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Mesele şu: Bakın, “Thomas Hobbes” diye bir İngiliz düşünür vardır, bilir arkadaşlar. (CHP ve MHP sıralarından “Ooo...” sesleri) Onun en önemli motto olan sözlerinden birisi “Homo homini lupus.”tur, insan insanın kurdu. “İnsan doğal hâlde birbirinin kurdu olduğu için devleti kurarak kurallı bir iktidar mücadelesine geçmiştir.” der Thomas Hobbes. Hem demokrasinin hem de diktatörlüğün kaynağı olarak görülür. Daha sonra kimileri demokrasi kimileri diktatörlük istikametine gitti.

Böylesine, devlet ve kurallar marifetiyle iktidar ilişkileri düzene sokulmaya çalışılırken yeniden -tabiri caizse- bir doğa durumunu hatırlatır şekilde sokaklardan iktidar çıkarmaya çalışmak, o kuralsızlığın içine girmek, sokaktan medet ummak; sandıklarda yapılamayanı, milletin iradesiyle sağlanamayanı sokaktan temin etmeye çalışmak hiçbir şekilde kabul edilemez. Bunu şunun için diyorum: Gezi olaylarına yasa dışı örgütler ilgi gösterdi. Onlar zaten her zaman 19’uncu yüzyıl devrim romantizmi çerçevesinde, biraz da Bakunin’in ahfadından gelen kişiler olarak bu tür rüyalar görebilirler. Hatta bu rüyaları paylaşıyorlar dediler ki: “Arap Baharı’ndan sonra Türk baharı geliyor, sokaklardan gelecek.” Ama demokratik ülkelerde bahar sandıkla gelir, Türk baharı da 2002’de zaten AK PARTİ’nin iktidara gelmesiyle yaşanmıştı, ikinci bir bahar olmadı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sonbahar!

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Yapma Hocam, yapma! Dört mevsim var Hocam, senin de baharın bitecek! Olur mu öyle şey!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Arap Baharı’na siz bel bağladınız.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sokaktan bahar çıkmaz. Ayrıca, sokaktan bahar diktatörlüklerde çıkabilir, Mısır’da çıkabilir, Suriye’de çıkabilir; demokrasinin olduğu ülkelerde çıkmaz.

Benim itirazım: Mecliste bulunan, meşru bir biçimde halktan bu yetkiyi almış ve iktidar ilişkilerini kurallı bir şekilde sürdürmek amacıyla buradaki müzakerelere katılan kimi arkadaşların Gezi olaylarına ilgi göstermesi, kimilerinin o olayları yapanların başında bulunması, onları desteklemesi ve sokak hareketlerinin bir bakıma kışkırtıcısı diyebileceğim bir pozisyonda rol alması; bu kabul edilemez. Çünkü insanoğlunun tarihî, sokaktan meclise doğru aktı, meclisten sokağa doğru akmadı. Meclise gelmiş bir insanın burada iktidar mücadelesi vermesi gerekirken; bu mücadele için dilini, aklını, dehasını kullanması gerekirken sokaktaki -tabiri caizse- Vandallıktan, şiddetten, yakıp yıkmaktan ve sokaktaki dilden medet umması kabul edilemez. Sokaktaki dil nedir, biliyor musunuz? O Gezi olayları sırasında duvarlara yazılan yazıları hatırlayın. Hepimiz okuduk o yazıları, o yazıların ne olduğunu biliyoruz. O yazıların hepsi küfürdü. Sokağın dili küfürdür. Küfür üzerinden siyasal müzakere olabilir mi?

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hocam, genelleme yapmayın. “Sokağın dili küfürdür.” nasıl diyorsunuz Hocam?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – İnsanların birbirine küfür ettiği, küfürle iktidar ilişkilerinde kendisine yol aradığı bir yapıyı, bir anlayışı...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ya, sokağı bu kadar alçaltmayın lütfen. Sokağın dili küfür olur mu?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...bu şekilde, var olan sokağı, iktidar ilişkilerinin tayin edicisi olarak görmek mümkün mü?

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hâlâ “sokak” diyor. Nasıl genelleme yapıyorsunuz siz? Profesörsünüz ya!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Mecliste bulunan bir insanın sokağa ilgi göstermesi esasen kendi meşruiyetini reddetmesi anlamına gelir.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Allah Allah!

LEVENT GÖK (Ankara) – Halkın içindeyiz biz.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – “Sokak” dediğin halk Hocam, “sokak” dediğin halk.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Kendisinin halktan almış olduğu, itiraz ettiği iktidarın da halktan almış olduğu ve bu yüzden ortak oldukları o meşruiyeti reddetmesi demektir, genetik olarak kendisini de var eden meşruiyeti reddetmesi demektir.

Değerli arkadaşlar, Gezi olayları elbette hedefine ulaşamadı. Demokrasinin olduğu ülkelerde sokaktan kalkışma yaparak netice almak mümkün değildir çünkü demokrasi zaten halkın önüne sandığı koyar; kim neye kızıyor, öfkeleniyor, bu ülkenin geleceğine ilişkin ne düşünüyorsa siyasi partilere o çerçevede ilgi gösterir.

Muhalefet bizi eleştiriyor, eleştirebilir. Biz de ne yaptığımızı anlatıyoruz.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Gösteri yapmayacak, yürüyüş yapmayacak, toplantı yapmayacak, sadece sandık koyacaksın, sana oy verecek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sonuçta kararı millet veriyor.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Yapma Hocam ya!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Malik Bey, siz oradan söyleyeceksiniz, biz buradan söyleyeceğiz, kararı millet verecek. Millet de on üç yıldır bu kararı veriyor.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ama sokağı bu kadar alçaltmayın yani “sokak, sokak” derken...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Millete doğruyu söyle, doğruyu.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – On üç yıldır veriyor, zannediyorum bu şekilde konuşursak on üç yıl daha bu milletin vereceği kararın ne olacağı belli arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nereden biliyorsun millet karar verecekse madem? Sen onların adına mı karar veriyorsun?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – CHP Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu şöyle demişti İzmir’de esnafı dolaşırken Gezi olayları sırasında: “Herkes sokağa çıkmalı ve hakkını aramalı.” Ben çok şaşırdım. Herkes sokağa çıksa kim, nasıl hak arayacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – “Herkes” derken sadece olayları destekleyenler değil herhâlde, başkaları da çıkacak demektir ki uygun olmazdı. Bunu da bir dipnot olarak belirteyim.

Saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşurken az önce, Genel Başkanımızın ismini vermek suretiyle de, yaptığı bir konuşmada halkın sokağa çıkması konusunda bir cümle söylediğini ifade etti. Ben de Grup Başkan Vekili sıfatıyla Genel Başkanımıza yönelik bu eleştiriyi cevaplandırmak istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bir sataşma yok ya.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sataşmadan istemiyor zaten.

BAŞKAN – Sataşma değil, bir eleştiri niteliğinde ama iki dakika söz veriyorum.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gezi olayları, Türkiye’de çevre hakkının korunması, çevre bilincinin gelişmesi ve Türkiye’deki demokrasi ve insan hakları özlemini içinde bulunduran milyonların bir öfkesidir.

Az önce konuşan sayın hatip sokağa çıkmaktan ve bundan rahatsız olduğunu ifade etti.

Sayın hatip, yurttaşlarımız, milyonlarca insanlar, sanki evlerinde mi yaşıyor? Herkes sokaklarda, yollarda, caddelerde yaşıyor. Cumhuriyet Halk Partililerin sokakta seçmenleriyle buluşmasından, insanlarıyla buluşmasından daha doğal ne olabilir?

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Tabii ki doğal, tabii ki doğal.

LEVENT GÖK (Devamla) – Elbette, yani bir yandan siz toplantı ve gösteri yürüyüşü hakları diyeceksiniz, Anayasa’ya koyacaksınız, bunu yapmak isteyenlerin karşısına TOMA’ları getireceksiniz, biber gazı atacaksınız, su sıkacaksınız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bak, bundan sonra daha güzel yapacaksınız o toplantıları.

LEVENT GÖK (Devamla) – Böyle bir demokrasi anlayışı olmaz. Elbette, sizin demokrasi anlayışınızla, sizin gördüğünüz TOMA’larla bizim gördüğümüz TOMA’lar arasında fark var.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Daha güvenli yapacaksınız toplantıları.

LEVENT GÖK (Devamla) – Siz TOMA’ların arkasındasınız, biz TOMA’ların önündeyiz değerli arkadaşlarım. Biz biber gazının ne olduğunu biliyoruz, TOMA’ların sıkıldığı suların nelere yol açtığını biliyoruz. Biz halkımızı polis şiddetinden korumakla görevliyiz, onlar yaralandığı zaman hastaneye götürmek durumundayız. Bunu yapan devlet, eğer bu arkadaşlarımıza bir şiddet uyguluyorsa elbette bunları önlemek, muhalefet olarak bizim görevimizdir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Polis önleyecek onu ya.

LEVENT GÖK (Devamla) – İnsanlarımızı koruyacağız, bundan sonra da koruyacağız, sokağın sesine de her zaman sahip çıkacağız.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Demagoji yapma.

LEVENT GÖK (Devamla) – Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – AKP Grubu adına konuşan sayın hatip “sokağı kullanan milletvekilleri” demek suretiyle bizim de grubumuza sataşmada bulunmuştur. Ortamı teröriste ettiğimizi ima etmiştir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ne alaka, hiç telaffuz bile etmedim.

BAŞKAN – Sayın Baluken, söz vereyim de partinizi ve isminizi zikretmedi ki.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, hepimiz Gezi direnişine katıldık yani orada bulunan milletvekilleri olarak şey yaptık.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İdris Bey, hiç alakası yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hangi konuda sataşma vardı da söz verdiniz efendim? Biz de bilelim.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bostancı burada filozoflardan, edebiyatçılardan alıntılar yaparak güzellmelerle süslediği konuşmalarını keşke akademide ders veren bir hoca olarak, görevine devam etmiş olarak yapsaydı, iyi olurdu.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Burada devam ediyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz talebe değiliz Hoca, burada milletvekilleri talebe değil.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Ama burada bu kürsüde, bu kadar kana bulanmış toplumsal olaylarla ilgili gelip bu konuşmaları yapınca son derece itici oluyor. Özellikle, Gezi direnişinden bahsederken 8 gencin polis kurşunlarıyla -ve sizin Başbakanınızın “Polis destan yazdı.” demek suretiyle sahiplenmesiyle- nasıl katledildiği ile sizin burada güzellediğiniz cümleler büyük bir çelişki, büyük bir tezat oluşturuyor. Aynı şekilde, 6-7 Ekim olaylarında da polis, korucu, asker, sokağa saldırdığınız paramiliter güçlerin yağdırdığı kurşunlarla yaşamını yitiren çocukların durumu ile burada güzelleme yaptığınız cümleler birbiriyle çelişiyor.

O nedenle, size önerimiz, bir akademisyen olarak bunları üniversite kürsüsünde kullanabilirsiniz ama eli kana bulaşmış bir partinin, Roboski'nin faili olan bir partinin sözcüsü olarak bu Meclis kürsüsünden filozofların arkasına sığınarak bu şekilde ifade etmeyin. Gerçekten itici oluyorsunuz, gerçekten inandırıcı olmuyorsunuz, hele hele bu tarz çocuk ölümlerinin, gençlerin ölümlerinin önünü açacak bir otoriter yasa tasarısının görüşmelerine geçmek üzereyken bu cümleler size hiç yakışmıyor, şahsınızı tenzih ederek akademik kimliğe yakışmıyor diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, lütfen, bir konuyu sadece ifade etmek istiyorum. Milletvekilimiz Sayın Seyfettin Yılmaz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu “bir çete başı” ifadesini kullanınca sataşmadan dolayı söz istedi. Şimdi, HDP Grup Başkan Vekili “Elleri kana bulaşmış bir partinin sözcüsü.” dedi ama sataşma olarak üzerlerine alınmadılar. Doğrusu, milletin takdirine sunuyorum. Gerçekten kabul ediyorlar demek ki bunu.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Işık.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Grup Başkan Vekili konuşurken burada Gezi’ye katılanları kıskırtmakla suçladı, ben de Gezi eylemlerine katıldım...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Işık, teşekkür ediyorum. Yok böyle bir usulümüz, lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan hayır ama, o şekilde bir ifade kullandı.

BAŞKAN – Lütfen ama Sayın Gök, söz istediniz konuştunuz yani grup adına, lütfen.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekili tarafından, Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN.-Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde söz isteyen Ayla Akat Ata, Batman Milletvekili.

Buyurun Sayın Ata. (HDP sıralarından alkışlar)

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi lehine söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2015 dünyası, merkezî yönetimlerin yerel yönetimler lehine güç ve yetki devrinde bulunduğu bir dünya ve aynı şekilde insan hakları mücadelesi ve çevre mücadelesinin sınırları aştığı bir dünya. O nedenledir ki evet, Gezi eylemleri bir çevre mücadelesi, çevre hakkının korunması eksenli gelişmiş ve büyümüştür. Türkiye’nin dört bir yanından bu eylemlere destek yağmıştır. Ama CHP Grubunun bu önergesinde eylemler sırasında kolluk, zaten var olan yetkilerini çok geniş bir şekilde kullanmıştır ama eylemler sırasında eline pala alıp, silah alıp eylemcilere saldıran güçler vardı ve bunlar yargılanmadılar, haklarında soruşturma başlamadı, dava açılmadı. “Bunlar kimdiler, ellerine kim vermişti o silahları, palaları?” diye soruyor CHP Grubu ve bir araştırma önergesiyle “Gelin bunlar kimdi diye araştıralım.” diyorlar. Biz de esasında HDP Grubu olarak 6-7-8 Ekim olaylarının hemen sonrasında, devletin bilinçli olarak sokağa sürdüğü paramiliter güçlerin, Batman’da, Diyarbakır’da Hizbullah’ın Kurtalan’da bizzat Belediye Başkanı ve adamlarının, Siirt’te korucuların almış olduğu tek

merkezli bir emir vardı herhâlde. Sokağa çıktıklarında kimin adına hareket ettiklerinin, o silahları neden kullandıklarının, insanları neden katlettiklerinin araştırılmasını istedik. Bu salonda AKP'nin oylarıyla bu önergelerimiz reddedildi. Peki, bundan sonra bu süreç araştırılmalı mı? Evet, mutlaka araştırılmalı, mutlaka hesap sorulmalı, mutlaka bu güçlerin, yetkiyi, gücü kimden aldıkları açığa çıkmalı. CHP Grubunu bu konuda eleştiriyorum çünkü bu güçlerin açığa çıkması noktasında kendi önergelerini destekleyen bir açıklamada bulunmadılar. Kaldı ki, AKP Grubu da aleyhte konuşurken bu güçlere dair bir söz söylemedi, Gezi eylemcilerinin neden sokağa çıktıklarıyla, neden sokakta mücadele ettikleriyle, hak aradıklarıyla ilgili bugüne kadar Hükûmetten duyduğumuz, işitmeye alışkın olduğumuz cümleleri bir kez daha ortaya koydular.

Değerli milletvekilleri, sokağa çıkan bu güçler mutlaka araştırılmalı çünkü biraz evvel de söyledim; bazen Hükûmetten beslenen güçlerdir, bizzat Hükûmetin yereldeki belediye başkanı ve adamlarıdır Kurtalan'da olduğu gibi, bazen de geçmişte karanlık bir ölüm makinesi gibi çalışmış olan Hizbullah'ın tekrar cilalanıp sokağa sürüldüğü gerçeğidir aynı zamanda, bazen de yıllardır bir alt hukuk güvenlik birimi olarak kullanılmış koruculardır. Bunların hiçbirinin olmadığı yerde, tabii ki yıllardır linç kültüründen beslenen, kendisinden farklı olana tahammül edemeyen, ötekini her zaman için baskıyla, zorla susturmaya çalışan güçlerdir. Bunların kimi zaman elinde pala vardır, kimi zaman değnek vardır, kimi zaman pompalı tüfek vardır. İşte bugün bu Meclis çatısı altında güvenlik paketi konuşulurken tam da bunları değerlendirmek durumundayız. Bu güçlerin beslendiği odaklar kimdir? Hangi amaçla sokağa çıkmışlardır, hangi amaçla sivil halkın üzerine ateş açmışlardır? Kimler onları korumuştur? Neden bugün hâlâ Diyarbakır'da, Batman'da, Kurtalan'da, Siirt'te bir tek insan yargı önüne çıkartılmamıştır? Ölen insanlarımızın ardından sadece "Geçmiş olsun, başları sağ olsun." diyen Hükûmet gerçeği var ama sadece belli bir çevre için söylenmiştir. Sokağa çıkan insanlar kriminalize edildiği gibi kutuplaştırılmıştır da aynı zamanda; bir, Hükûmetin amaçlarını gerçekleştirmek için sokağa çıkanlar polisin âciz kaldığı yerde, bir de hak hukuk mücadelesi için sokağa çıkanlar.

"Hak hukuk mücadelesini sokağa taşırmayın." dedi AKP'li hatip defalarca. Şunu çok iyi belli edelim ama kurduğu bir cümle vardı ki gerçekten, tam da AKP'nin arayışını ve anlayışını ortaya koyuyor: "Meclise gelmiş bir siyasi parti olarak iktidar mücadelesi verin." diyor. Tabii ki iktidara gelmek için mücadele edebiliriz, bir anlayışımız, bir programız var, bir tüzüğümüz var, bunu hayata geçirmek isteyebiliriz ama bizim asıl amacımız iktidar değil, işte bunu anlamıyorsunuz. Kurmak istediğimiz iktidar, halkın iktidaradır, halkın talepleri doğrultusunda, halkın istediği ölçüler içerisinde hak ve özgürlüklerin teminat altına alındığı bir düzendir. İşte bu nedenledir birbirini anlamama, olaylara farklı yerlerden bakma, farklı yerlerden milletin devletini örgütleme. Milletin devleti nasıl örgütleniyor? Eğer sayın hatibin söylediği gibiyse, bu güvenlik paketiyle milletin devleti örgütlenecekse vay hâlimize.

Değerli milletvekilleri, 2005 yılında Mersin'deki bayrak provokasyonunu hatırlıyorsunuz değil mi? O provokasyonun daha sonra kimler tarafından, hangi güçler tarafından gerçekleştirildiği açığa çıkmıştı ve bu provokasyon 2006 yılında TMK'da, 2007 yılında da PVSK'da, Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nda, değişikliklere neden olmuştu, temel hak ve özgürlükler daha ciddi bir şekilde sınırlandırılmıştı. Aradan geçen yedi yıl içerisinde ne oldu biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Yedi yılda 179 kişi, 179 sivil, bunların arasında çocuklar var, polis tarafından durdurulmadan vuruldular, katledildiler, yedi yılda 179 kişi. Ve biz yeni bir operasyonla karşı karşıyayız, 6-7-8 Ekim olayları gerekçe gösterilerek "güvenlik paketi" adı altında darbe yasaları getirilmeye çalışılıyor. Bir de "Türkiye toplumu koyun, biz ne dersek o çerçevede inanır, o çerçevede düşünür; biz çobanız, onlar sürü." anlayışı, AKP'de bir türlü değişmedi. İşte, biz bu anlayışı değiştirmek için Parlamente'ye geldik, bunun da altını çizmek istiyoruz.

Kaldı ki bugün bile Sayın Başbakan “Bunlar molotofa karşı çıkmıyorlar, molotof atmak suç olmasın mı?” diye soruyor konuşmasında. “Yüzlerini kapatıyorlar, yüzlerini kapatmamaları gerekir.” diyor konuşmasında, belediye başkanlarına üstelik. Eğer AKP’li belediye başkanları bugün yasalarımızda, Türk Ceza Kanunu’nda molotof bulundurmanın, atmanın, taşımanın suç olduğunu ve çok ağır cezalarla cezalandırıldığını bilmiyorlarsa, eğer yüzünü kapatmanın suç olduğunu, hem de ağır gaz altındayken, gaz bombaları altında nefes alamıyorken doğal bir refleks olarak yüzünü kapatmanın suç olduğunu bilmiyorlarsa ve bugün Sayın Başbakan onlara seslenirken “İşte, biz bu yasayı onun için çıkarıyoruz.” diyorsa temel eksiklik buradadır, temel yanlışlık buradadır. Siz nasıl inandırdınız insanları?

Eminim, bugün AKP sıralarında oturan milletvekillerinin birçoğu da henüz yasalarımızda bunların en ağır cezalarla cezalandırıldığını bilmiyorlar. Amaç nedir? Amaç, bu yasayı Türkiye toplumu tarafından kabul edilebilir kılmaktır. Bu maddelerin eklenmesinin nedeni odur. Bu maddeleri ekleyerek “Bakin, biz bununla mücadele ediyoruz.” diyorlar. Ama şunu bilin ki Türkiye toplumunun artık bu yalanlara karnı tok. Sizin halkı böyle yanlış ve doğru olmayan bilgilerle bilgilendirmenize biz karşı çıkacağız, sesimizi kısımayacaksınız.

Çok açık ve net ifade ediyoruz. Bu yasayla getirilen, vatandaşı muhalefet edemez duruma getirmektir. Biraz evvel, yine, konuşmacı, konuşmasında krallık ile demokratik yönetimi aynı cümle içerisinde kurdu. Çünkü demokratik yönetimden anladıkları budur, muhalefet edemez bir toplum. Buradan söyleyelim, muhalefetin olduğu, işler olduğu, güçlü olduğu yönetimlere biz demokrasi diyoruz. Muhalefetin olmadığı toplumların adı diktatörlüktür, bu kadar açık ve nettir. Ve siz diktatörlük yasaları getirmek istiyorsunuz. Ve siz muhalefetin bu kadar canhıraş çalışmasına rağmen, bu kadar önünüze öneri sunmasına, çalışmanın esaslarını sunmasına, demokratik bir toplumun inşası için demokratik siyaset kanallarının açık tutulması gerektiğine dair sizlere uyarılarda bulunmasına rağmen, toplumun, muhalefetin sesinin kısılmaması gerektiği noktasında size yol gösterici olmasına rağmen, siz başta Parlamentodaki milletvekillerinin sesini kısımaya çalışıyorsunuz, siz başta burada milletvekillerine şiddet uyguluyorsunuz. İşte, bu politikaların artık topluma gidip geri dönme zamanı gelmiştir.

Sizin amacınız, milletin devletini inşa etmek değildir. Artık halka yalan söylemeyin. Sizin amacınız, aklınızda olan, bugüne kadar hayata geçirmeye çalıştığınız diktatörlük rejimlerinin ayaklarını oluşturmaktır, yargının yetkisini gasbetmektir. Yürütme olarak yasama organı içerisinde çoğunluk olduğunuz için “Yasamanın gücü bizde, yargının yetkisini de biz elimizde bulundurmak istiyoruz.” diyorsunuz. “Bugüne kadar 170 küsur insan yaşamını yitirdi, bir tek insan yargılanmadı, cezasızlık vardı, bugüne kadar yasal değildi, bugünden sonra bunu yasal kılıyoruz. Ey Türkiye toplumu, artık vatandaşı, sivil insanı vuranlar yargı önüne çıkmayacaklar, cezasız kalacaklar.” diyorsunuz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, söz talebimiz vardı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Işık.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın milletvekilim önergemle ilgili konuşmamın içeriğine uygun olmadığını ve o konuları dile getirmediğimi...

BAŞKAN – Ne olmadığını Sayın Işık?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Önergenin içeriğiyle ilgili konuşma yapmadığımı, önergeyi açıklamadığımı söyledi. Sataşmadan söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden söz veriyorum Sayın Işık.

Buyurun.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Hayır, lütfen ama.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, niye oradan değil?

BAŞKAN – Bir açıklama yapmak istiyorsunuz, yerinizden söz vereceğim Sayın Işık. (CHP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sataşma...

BAŞKAN – Sayın Işık, sataşma var mı?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Var.

BAŞKAN – Ne dedi de sataştı size peki?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Önergeyle ilgili konuşmadı, önergenin içeriğinde Gezi olayı, direkt Vandalların...

BAŞKAN – İlla konuşmak istiyorsanız buyurun Sayın Işık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Önerge sahibi, Sayın Başkan.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Biz de duyduk, şahidiz.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerindeki yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sayın milletvekilimiz burada önergeyle ilgili konuşmadığını söyledi. Oysaki eğer önergemın ve konuşmamın tüm içeriğine bakılırsa, meydana gelen olayların hepsinin altında ekonomik sorunların olduğunu, özgürlüklerin kısıtlanması olduğunu ve ülkedeki özellikle muhalif olan kesime baskı yapılması sonucunda ve birileri tarafından, birilerinin yönlendirmesiyle birlikte bu eli palalı kişilerin ya da kar topu attı diye insanları bıçaklayanların ortaya çıktığını göstermiş olduğu için önergemiz, tabii ki tamamen ekonomik çerçevede baktığımız zaman, diğer sosyal projeler hakkında söylenene baktığımız zaman önergenin içeriğini doğru gösterir.

Ayrıca Sayın Grup Başkan Vekilinin söyledikleriyle ilgili olarak da şunu söyleyeyim: Gezi olaylarında, tabii ki başlangıcına baktığımız zaman, o olayların nasıl geliştiğini... Ve şu anki Sayın Cumhurbaşkanını o zaman, yurt dışından geldiği zaman eğer o gençlere sakinleştirici bir şey söyleyip “İllaki Tarlabası’nı ve Taksim’i yok etmeyeceğim.” deseydi o olaylar o zaman bitmiş olurdu ama kutuplaştırıcı söylemlerinden dolayı o seviyeye geldi. Gezi’deki eğer ki olayları araştırdığımız zaman, Gezi’de duran insanların, orada eylem yapan insanların hiçbirinin de polise saldırmak niyetinde olmadığını, tamamen çevreyi korumak için yaptıkları görülecektir. Daha sonra, şu anda özellikle “paralel” diye suçladığınız kişilerin, polislerin böyle eylemler yaptığı, orada yakılan araçların onlar tarafından yakıldığı şimdi söylenmeye kalkışılıyor ama o zaman kullanılan, araca atılan molotofkokteyllerinde polisin eli olduğunu, MİT’in karıştırdığını, en son da yine aracın içinde, otobüsün içinde yanan kızımızın da... MİT tarafından yapıldığı ortaya çıktı ama bunun yargılanmasının da yine sizin iktidarınız tarafından engellendiğini de biliyoruz.

Gezi, sonuçta özgürlüktü. Biz de Gezi’de olduk, hatta polis şiddetini gördük ama hiçbir zaman için de bu “Vandalılık” olarak nitelendirilemez.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, buyurun.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken’in, Süleyman Şah Türbesi’nde IŞİD’in Türk askerlerini rehin aldığına dair haberlerle ilgili Hükûmetin bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İç Tüzük 60’a göre, çok önemli bir konuyla ilgili söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, basındaki bazı haberlerle ilgili durumu Genel Kurulla paylaşmak istiyorum. Bugünkü haberlerde, Süleyman Şah Türbesi’nde IŞİD’in Türk askerlerinin tamamını rehin aldığına dair haberler var. Biliyorsunuz, daha önceden de Musul Konsoloslukuna baskın yapıldığı zaman, oradaki ülke toprakları işgal edildiği zaman, ülkenin bayrağı indirildiği zaman, konsolosluk görevlileri rehin alındığı zaman da bu bilgiler Genel Kuruldan saklanmıştı. Hatta muhalefet partileri olarak bütün ısrarlarımıza rağmen Dışişleri Bakanı, Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ya da Hükûmetin sayın bakanları gelip Genel Kurulu bilgilendirmemişlerdi.

Şimdi, ben dikkat ettim, deminden beri görüşmeleri takip eden bir Sayın Bakan var ama sohbet etmekle meşgul. Muhalefetin yaptığı hiçbir konuşmayı da dinlemiyor. Biz muhalefet partileri olarak merak ediyoruz, Süleyman Şah Türbesi’ndeki durum nedir? Basında yazılan haberler doğru mudur? Gerçekten, oradaki askerlerin tamamı rehin alınmış mıdır? Hükûmetin bu konuda çıkıp bütün Genel Kurulu bilgilendirmesi ve öyle bir durum varsa da gerekli olan tedbirler konusunda hepimize bir bilgi sunması gerekiyor çünkü bu haberler doğruysa ülke bir savaşa karşı karşıya demektir. Bu konuda Genel Kurulun bir bilgi sahibi olmamasını büyük bir ciddiyetsizlik olarak değerlendiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükûmet temsilcisi burada. Zannediyorum, dinledikten sonra Genel Kurulu bilgilendirecektir.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekili tarafından, Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Oğuz Kağan Köksal, Kırıkkale Milletvekili.

Buyurun Sayın Köksal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Kırıkkale) – Sayın Başkanım...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cargill’i anlatır daha güzel, bence Cargill’i anlatsın.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Sonra gel, ben sana anlatırım onu.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ne demek o ya?

Sayın Başkan, temiz bir dille konuşmaya davet edin, ne biçim konuşuyor!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anlatın tarım arazilerini nasıl Cargill’e verdiğinizizi.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anlat buraya nasıl geldiğini.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bana anlatacakmış! Sonra anlat sen, halka anlat, halka.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu kadar paralel polisi kim terfi ettirdi ya, bu paralel polisleri kim terfi ettirdi ya?

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Değerli milletvekillerimiz, tabii, AK PARTİ Hükûmeti iktidara geldikten sonra yaptığı çalışmalarla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cargill’i anlat, Cargill’i.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne istedilerse verdiniz mi?

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – ...özellikle güvenlik konusunda bir konsept değişikliği yapmıştır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nasıl ödüllendirildiğini anlat ondan sonra.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Bu konsept değişikliği, özellikle özgürlük ve güvenlik konseptidir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu ülke size kaldıysa vah hâline!

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Yani, özgürlük için mutlaka güvenlik şarttır ama işin aslı özgürlüktür. İşte, bu noktadan olarak kanunlarımızda, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’muzda ve diğer kanunlarda bir sürü değişiklikler yapmak suretiyle, insanlarımızın daha özgür, daha rahat, daha demokratik yaşaması için gerekli tedbirleri almıştır. Esasen, AK PARTİ Hükûmetinin felsefesine baktığımızda da diyoruz ki: “Bizim birinci hedefimiz insan.” Ve “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyoruz. O bakımdan, özellikle insanlarımızın can ve mal güvenliği bizim için en önemli husus olmuştur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu söylüyoruz, öldürmeyin çocukları diyoruz. (x)

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama, 20/02/2015 tarihli 59’uncu Birleşim Tutanağı’nın 387’nci sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiç vicdan azabı çekiyor musun? Gece rüyana giriyor mu? Tatlandırıcılarla ülkeyi zehirlediniz.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) - Bu noktada, özellikle, elimizden gelen gayretleri göstermek suretiyle gerek bizim partimiz gerekse güvenlik güçlerimiz milletin hâkimi değil, milletin hadimi olma felsefesi üzerinden yola çıktı ve bu şekilde de gayret ediyor.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Geç, geç!

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) - Tabii ki “güvenlik” dediğimiz zaman, elbette ki kamu düzeni de önemlidir. Kamu düzenini bozan, insan hayatına ve insanın sağlığına tehlike arz eden, mal ve can güvenliği açısından toplumu etkileyen, derinden zedeleyen olaylarda da elbette ki Hükûmetimiz veya güvenlik güçlerimiz kendilerine düşen görevi en iyi şekilde yapmaya çalışmaktadırlar. Bu görevi yaparken, hepimizin bildiği gibi, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu’nun içerisindeki maddelerde en hafiften başlayarak, hatta en hafifi de demeyeceğim, belki ikazdan başlayarak görevini sürdürmektedir.

Tabii ki bu noktadan baktığımızda, özellikle Gezi olaylarına baktığımızda... Ki esasen Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi 2013 yılına dayanan bir önergeci. Belki bugün olsaydı o önergeyi de vermeyebilirdi çünkü meselenin pek çoğu ortaya çıktı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, gündeme alınmasını talep ediyoruz, bugün olsa niye vermeyelim önergeyi?

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) - Şöyle baktığınız zaman, 326 iş yeri tahrip olmuş, 46 kamu binası yıkılmış, polis araçları, özel araçlar, toplam 300 civarında hasar var. Yani, ülkede yaklaşık 210 milyarlık bir hasar meydana gelmiş. Bu hasar elbette ki sizin, bizim cebimizden çıkmaktadır.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Cebin batsın! 8 insan yaşamını yitirdi ya, 8 genci öldürdünüz!

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) - İsteriz ki bu hasar olmasın, bu parayı ülkemizin gelişmesi, ülkemizin kalkınması adına harcayalım ama maalesef, Gezi Parkı olayları, başlangıçta belki de bazılarının söylediği gibi sadece yeşili korumak veya bu noktada yapılan bir olay olmaktan çıkmış ve alınan bilgilerde de, hepimizin bildiği gibi, bütün, ne kadar illegal örgüt ve fraksiyonlar varsa bu işin içinde olduğu da apaçık ortaya çıkmıştır ve esasen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, sizin devletiniz, yarattığınız devlet! O Taksim’de nasıl molotof attığını görüyorduk.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) - Bizim yarattığımız devlet şu anda herkesin güvenliğini en iyi şekilde sağlayan devlettir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nasıl atıyordu, böyle atıyordu değil mi?

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Herkes başını yastığa koyduğunda yarınını huzur içerisinde geçirin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bütün, hani, o penguenleri gösteren yandaş medyanızda naklen yayın yapıyordu ya, bir onu anlatsana. Anlat, yandaş medyanızı anlat, penguenleri gösteren yandaş medyanızı anlat.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – İşte, zaten sizin karşı çıkmaya çalıştığınız kanunla da biz daha çok güvenlik, daha çok huzur sağlamak için gayret içerisindeyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nasıl naklen yayına geçtiler bir anda, bir anlatır mısın.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Valim, madem güvenlik var, niye bu yasayı getiriyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz bu işin senaryosunu iyi biliyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, elbette ki muhalefet siyaset yapacaktır, söyleyecektir ama...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siyaset değil, gerçeği söylüyoruz, gerçeği.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne siyaseti ya, cinayet, cinayet!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gerçeği söylüyoruz, her tarafınız böyle, her tarafınız!

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – ...yani ben dört sene bu koltukta oturdum ve hiçbir konuşmacının sözünü kesmedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yazık, yazık!

BAŞKAN – Sayın Akar...

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Hiçbir konuşmacının sözünü kesmedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nefesini kestin gençlerin sen, nefesini kestin!

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Onun için, dinleyin...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen niye keseceksin benim sözümü?

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne keseceksin, neyle keseceksin?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sözünü kesmedin, nefesini kestin gençlerin.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Ha, dinlemeyebilirsiniz, önemli değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Her türlü senaryonun içerisindeyiz be!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Senin dönemini biliyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Benim sözümü kesecekmiş! Neyle keseceksin benim sözümü? Ben çocukları mı öldürttüm? Cargill'e ben mi izin verdim?

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, emniyet teşkilatı vatandaşımızın huzur ve güveni için gece gündüz demeden çalışmaktadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Her derin devlette sen varsın, her derin devlette varsın.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu hesabı vereceksiniz!

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Ben inanıyorum ki, Gezi Parkı olaylarında da emniyet kendine düşeni yapmıştır. Çünkü, emniyet teşkilatı güçlüdür, yanına kimseyi alma ihtiyacı hissetmez. Ve o söylenen kişilerle ilgili de soruşturmalar yapılmış, yakalanmış ve adli makamlara teslim edilmiştir, gereği yapılmıştır.

Bu bakımdan, CHP'nin bu önergesinin aleyhinde olduğumu bildirir, hepinize saygılar sunarım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Serap'ı yakanlara kim talimat verdi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir tarafa gitme, daha dur, beş dakika var.

OĞUZ KAĞAN KÖKSAL (Devamla) – Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Sözümü kesme.” diyordun, konuşsana beş dakika, konuş beş dakika.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sana ne ya!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, bana anlatacaktın ya, dön buraya, dön, Cargill'i kürsüden anlat.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yahu, sana ne ya, bir şey demedi ki.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kırıkkale Milletvekili Oğuz Kağan Köksal'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşurken bu verilen önergenin 2013 tarihli olduğunu ve olayların üzerinden zaman geçtiğini ifade etti. O önergenin 2013 tarihinde verilmesi bugünkü anlamını yitirdiği anlamına gelmez. Tam tersine, Türkiye'de, daha beş gün önce Ayaş'ta bir basit trafik polisi denetimi sırasında bir kameraman arkadaşına kelepçe vuruldu ve bu arkadaş arabada kalp krizi geçirdi, ölümüne neden olundu.

Bu olaylar giderek artıyor. Bu önergelerle biz iktidara diyoruz ki: Polisimize sahip olun, emniyetinize sahip olun. İnsanları gereksiz yere öldürüyorsunuz. Daha hâlâ siz öldürmeyi savunursanız, yani bu konuda bizim söyleyecek fazla lafımız olmaz ama halkımız size 7 Haziranda öyle bir tokat atar ki herkes dersini alır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekili tarafından, Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım...

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama istiyoruz efendim.

BAŞKAN - Cümlemizi dahi tamamlattırmayacaksınız Sayın Gök.

Yoklama talebi var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayşe Nur Hanım’dan alıştık da.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ondan sonra, söyledik de duymadık oluyor.

BAŞKAN – Lütfen ama yani, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ondan sonra “İnek kuyruğunu sallayana kadardı.” diyorsunuz, zıt diye geçiveriyor. Ayşe Nur Hanım’dan alıştık biz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Haydi Başkan, başla artık. Gelecek arkadaşlar, buradalar zaten.

BAŞKAN – Gecikme benden değil efendim, madem istiyorsunuz, Sayın Işık’tan kaynaklanıyor.

Sayın Gök, Sayın Ören, Sayın Özel, Sayın Serindağ, Sayın Akar, Sayın Toprak, Sayın Kaleli, Sayın Çelebi, Sayın Öz, Sayın Balbay, Sayın Susam, Sayın Karaahmetoğlu, Sayın Moroğlu, Sayın Tayan, Sayın Atıcı, Sayın Aygün, Sayın Ekinci, Sayın Öğüt, Sayın Çetin ve Sayın Yalçinkaya.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

X.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekili tarafından, Gezi Parkı protestolarında vatandaşlara saldıran grubun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 19 Şubat 2015 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmında yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı’nın açık oylamasını yapacağız.

XI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/341) (S. Sayısı: 281) (x)

(x) 281 S. Sayılı Basmayazı 12/2/2015 tarihli 55’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

BAŞKAN - Daha önce açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılması kabul edilmişti.

Şimdi, oylama için iki dakika süre vereceğim.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, açık oylamada yeterli çoğunluk mu bulunamamıştı, ondan mı yeniliyorsunuz? Açık oylama daha önce yeterli çoğunluk olamadığı için mi arada kalmıştı, yoksa Komisyon mu çekilmişti?

BAŞKAN – Evet, tüm görüşmeler bitiyor, açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasına da karar veriliyor ve toplantı yeter sayısı bulunamadığından...

OKTAY VURAL (İzmir) – Yeter sayı yani...

BAŞKAN - Evet.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 197

Kabul : 197 (x)

Kâtip Üye

Muhammet Bilal Macit

İstanbul

Kâtip Üye

Muharrem Işık

Erzincan”

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.17

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, oturumu açıyorsunuz, ama bakın, yine aynı tabloyla başlıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, 14 kişiyle oturum mu açıyorsunuz?

BAŞKAN – 1’inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç’in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

BAŞKAN – İsterseniz yoklama yapabiliriz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, evet...

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen ama...

2’nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- *Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (S. Sayısı: 616)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

5.- *Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (S. Sayısı: 685)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlıyoruz.

6.- *Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (S. Sayısı: 684) (x)*

(x) 684 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 684 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu tasarı İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, tasarı, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Tasarının tümü üzerinde...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yerinizden, buyurun Sayın Hamzaçebi.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Sayın Başkanın görüşülmek üzere Genel Kurula sunmuş olduğu bu tasarının öncelikle asli komisyon olarak İçişleri Komisyonunda görüşülmüş olması, çok yakından ilgilendirdiği komisyonlar olan Adalet ve Anayasa Komisyonlarında tali komisyon olarak dahi görüşülmemiş olmasını ben Anayasa’ya aykırı olarak değerlendiriyorum. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu denince bu mutlaka İçişleri Komisyonunda asli komisyon olarak görüşülür diye bir şey yok. Evet, polis, emniyet teşkilatı İçişleri Bakanlığının bir birimidir. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu polisin yetki ve görevlerini düzenlemektedir. Ancak, burada polise verilen yetkiler, emniyet teşkilatına verilen yetkiler bir güvenlik yetkisinin ötesinde, adli yargının görev alanına giren yetkililerdir. Tutuklama, gözaltına alma yetkisi, dinleme sürelerinin uzatılmasına ilişkin düzenlemeler, yine dinlemeye ilişkin konularda Ankara’da belli bir mahkemenin yetkili mahkeme olarak tayin edilmiş olması, bütün bunlar göz önüne alındığında, gerçekte tasarının asli komisyon olarak İçişleri Komisyonunda değil, Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, Meclis Başkanlığının bu tasarının asli komisyonu olarak İçişleri Komisyonunu belirlemiş olması İç Tüzük’e aykırıdır. İç Tüzük’ün komisyonların yetkilerini düzenleyen maddesinin gerekçelerine bakıldığında, bu tasarının asli komisyon olarak Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerektiği ortaya çıkar.

Varsayalım ki asli komisyon İçişleri Komisyonudur, Meclis Başkanlığı öyle takdir etmiştir Anayasa’ya aykırı olduğu hâlde. Adalet ve Anayasa Komisyonlarını çok yakından ilgilendiren düzenlemeleri içeren bu tasarının tali komisyonlarda görüşülmeden, sadece İçişleri Komisyonunda görüşülüp o komisyonların görüşleri alınmaksızın Genel Kurula getirilmiş olması Anayasa’ya aykırıdır Sayın Başkan. Bu nedenle, bu tasarının görüşülmesi mümkün değildir efendim. Bu konudaki usulünüz İç Tüzük’e aykırıdır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken, buyurun, sizi de dinleyelim efendim.

7.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, Genel Kurulun gündemine getirilen bu yasa tasarısının pek çok maddesi Anayasa'ya aykırılıklar teşkil ediyor. Komisyon gündeminde bu yönlü hassas bir çalışmanın yapılmadığı ve Meclis Genel Kuruluna getirilirken de bu Anayasa'ya uygunluk kriterlerinin sağlanmadığı açıkça ortadadır.

Burada, düzenlemede yer alan 1'inci madde Anayasa'nın özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20'nci maddesine net olarak aykırıdır.

Yine, 2'nci madde Anayasa'nın kişi hürriyeti ve güvenliğini düzenleyen 19'uncu ve yine özel hayatın gizliliğini düzenleyen 20'nci maddesine aykırıdır.

4'üncü madde Anayasa'nın yaşam hakkını düzenleyen 17'nci maddesine aykırıdır ve polise orantısız güç kullanma yetkisi vermektedir. Aynı zamanda, güvenlik güçlerinin ateşli silah kullanmasına yönelik olarak Birleşmiş Milletlerin Kanun Adamlarının Zor ve Silah Kullanmalarına Dair Temel İlkeler doğrultusunda sınırlama getiren düzenlemelerine tamamen aykırı bir düzenlemedir.

Madde 5 haberleşme hürriyetine aykırıdır. Yine, hâkim kararı olmadan polise dinleme ve kayıt altına alma yetkisi veren düzenleme, yargının yetkisine müdahale niteliğinde olup Anayasa'nın yargı yetkisi ve kanuni hâkim ilkesini düzenleyen hükümlerine aykırıdır.

Madde 7 ve 8, toplantı ve gösteri hürriyetine dair getirilen kısıtlama Anayasa'nın 34'üncü maddesine ve bununla ilgili, Türkiye'yi bağlayan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına aykırıdır.

Yine, madde 13 ve 15'te mülki amirler ile kolluğa verilen gözaltı yetkisi Anayasa'nın 7, 8 ve 9'uncu maddelerine aykırılık teşkil ediyor çünkü yürütmenin yargının görevine müdahale niteliğindeki bu düzenlemesi kuvvetler ayrılığı ilkesini de tamamen ortadan kaldırıyor.

Dolayısıyla, bahsettiğim bu nedenlerden dolayı bu yasa teklifi Genel Kurulda görüşülemez. Bununla ilgili, Komisyona iade ve Anayasa'ya uygunluk açısından tekrar bir değerlendirmeye ihtiyaç vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Baluken.

Sayın Vural, buyurun.

8.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Gerçekten kamuoyunda bütün sivil vatandaşların haklarını, mükellefiyetlerini zedeleyecek ama gerçekten devletin hukuksuz bir şekilde vatandaş üzerinde baskı kurmasını sağlayacak böyle bir yasa konusunda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu görüşmelerin hem İç Tüzük hem Anayasa çerçevesinde sürdürülmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu konudaki itirazların bu çerçevede ele alınması gerekiyor.

Şimdi, her şeyden önce böylesine önemli bir konunun tek bir komisyonda ele alınması yani İçişleri Komisyonu gibi bir komisyonda ele alınması ama Adalet ve Anayasa Komisyonlarında ele alınmamış olması büyük bir eksikliktir. Bu eksikliği gidermek için komisyon başkanlarının bu konuyu gündeme almayacaklarına ilişkin iradesi, bir komisyon iradesi değildir, komisyon başkanının iradesidir. Oysa bu konuda komisyonun da görüşünü almaları gerekirdi. Demokrasinin gereği de budur, demokratik hukuk devletinin gereği de budur.

O bakımdan, İç Tüzük çerçevesinde dikkate alındığında, hem esas komisyonun tespiti hem tali komisyonların çalıştırılmaması... Bütün tali komisyonların aynı anda “Bunu görüşmeyeceğiz.” diyerek milletvekillerimizin bu tali komisyonlarda Anayasa ve İç Tüzük çerçevesinde milletin verdiği egemenliği kullanması engellenmiştir. Biz milletvekillerimizi Adalet Komisyonuna gönderiyoruz, Anayasa Komisyonuna gönderiyoruz bu konuda gelecek yasa tasarıları konusunda partimizin tutumunu açıklasın diye. Bu irade doğrudan doğruya milletvekillerinin egemenlik yetkisini, milletin egemenliğini engelleme amacı taşıyor. Böylesine bir konuda, gerçekten önemli bir konuda bu görüşün, ortak aklın oluşturulmaması ve bunun da sadece bir polis devleti anlayışı içerisinde adaleti, Anayasa’yı dikkate almadan getirilmesi aslında bu kanunun hangi amaçlara hizmet ettiğini gayet açık ve net bir şekilde ortaya koyuyor. O bakımdan bu komisyon raporu usulüne göre hazırlanmamıştır. Usulüne göre hazırlanmamış bir raporun görüşülmesi söz konusu değildir.

Elbette, bu usulle ilgili zatalinizin yapacağı bir değerlendirmeden sonra bu tasarıyla ilgili ayrıca Anayasa yönüyle de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bir itirazımız olacak. Bu konuyla ilgili öncelikli olarak, bu konuyu gündeme getiren Cumhuriyet Halk Partisinin görüşü doğrultusunda yapılacak işlem konusunda öncelikli olarak bir tavrınızın ortaya konulmasını, bu konuyla ilgili tavır netleştikten sonra da diğer konularla ilgili görüşlerimizi değerli milletvekillerimizle ve milletimizle paylaşma imkânı bulacağız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, önerge sahibi olarak benim buradan önergemim...

BAŞKAN – Sayın Tanal, önerge verildiği zaman konuşacaksınız, söz vereceğiz. Bakın, sayın grup başkan vekilleri söz istediler, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Söz verilecekse, peki.

BAŞKAN – Sırası geldiğinde önerge sahibi olarak söz verilecek size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önerge değil Sayın Başkan, benim kanun teklifim var, adımı da okuyorsunuz siz. Netice itibarıyla bu kanun teklifiyle ilgili ne komisyonda, hiçbir yerde tartışılmadı, burada da yer almış değil, sadece ve sadece burada bize dağıtılmış olan sıra sayısının içerisine yazılmış o kadar. Yani, bunun, benim kanun teklifimin tekrar, yeniden komisyona gönderilerek komisyonlarda bunun görüşülmesi lazım. Benim kanun teklifim nedir? Kadın erkek fırsat eşitliği açısından... İlk önce diğer komisyonlara da gönderilmesi lazım. Mevcut olan, şu anda erkeklerin taşıdığı kimlik mavi kimlik, kadınların taşıdığı pembe kimlik. Buradaki, Nüfus Kanunu’ndaki bu ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına yönelik teklifim. Ama, bakıyoruz, Komisyon burada benim teklifimi ne kabul etmiş ne reddetmiş, askıda bırakılmış olan bir işlem.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, sizden benim istirhamım, bu olay... Şimdi, baktığımız zaman, mevcut olan uluslararası sözleşmelere, uluslararası sözleşmelerden bahsederken Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne, mevcut olan Anayasa'mıza...

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen... Yani usulümüzde böyle bir işlem var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Mevcut olan Anayasa'ya ve İç Tüzük'ün 84'üncü maddesine göre baktığımız zaman, Başkanlık olarak -resen göz önüne alıp- hem uluslararası sözleşmeye hem Anayasa'ya aykırı olan bir teklifi geri çevirmenizi istirham ediyorum sizden.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, sisteme girmiştım.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, tasarının görüşmesine başladık. Soru sormak için sisteme girdiğinizi düşünüyorum ben.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ne sorusu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Şimdi, sayın grup başkan vekilleri söz istediler, konuştular. Gerçekten, İç Tüzük'ün neresinde böyle bir usul varsa bana söyleyin, ben de size söz vereyim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bize söz vermeden bizi paylıyorsunuz Sayın Başkan, ne konuşacağımızı bilmeden bize fırça çekiyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, size fırça falan çeken yok, karşılıklı konuşuyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Milletvekilini susturuyorsunuz. Kusura bakmayın, milletvekilleri burada yasama faaliyeti yapıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, bakın, burada çok yüksek sesle konuşan sizsiniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesi açık Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz bir şey söylediniz, ona cevap veriyorum. Burada tutanakları getirip... Fırça çekilmiş mi, çekilmemiş mi bu da ortadadır.

Ben size şunu söyledim, tekrar ediyorum: Sayın Kaplan, tüm yasaların görüşülmesinde...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, milletvekillerinin söz talep hakkı yok mu?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İç Tüzük'ün hangi maddesine göre söz istiyorsunuz diyorsunuz da... İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre, pek kısa bir sözü olduğunu belirten bir milletvekilline Başkan olarak söz verebilirsiniz.

BAŞKAN – Ama üç grup başkan vekili olarak sizlere söz verdim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır. Grup başkan vekiline söz verildi diye milletvekilline söz verilmeyecek mi?

BAŞKAN – Bir saniye, bir dinleyin de... Onun cevabını vereceğim ben.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, öyle bir sınırlama yok ki.

BAŞKAN – Usul nedir? Yasa görüşülürken önce geneli üzerinde grup adına söz isteyen sayın milletvekillerine söz verilir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sisteme girildi, soru sormak isteyen sayın milletvekilleri sorularını sorarlar, şahsı adına konuşmak isteyenler konuşurlar. Hükümet konuşacaksa konuşacak, komisyon konuşacaksa konuşacak.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Onlar zaten yapılacaktır.

BAŞKAN - Yani, ilk defa bu yasayla gündeme gelmiş bir usul değil ki.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İlk defa da bir milletvekiline söz vermiş olmayacaksınız ki. Zaten milletvekili ayağa kalkıp söz talebinde bulunduğu zaman...

BAŞKAN - Sayın Kaplan, bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

9.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Niye bir dakikayla sınırlıyorsun Sayın Başkan?

BAŞKAN – Her zaman öyle yapıyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, ben milletvekili olarak milletin iradesini temsilen burada konuşuyorum. Türkiye’de rejimi değiştirecek bir torba paket geliyor bu Genel Kurula ve ben 9 Şubatta 132 tane önerge veren bir milletvekiliyim, siz bana “bir dakika” deyip beni dinlemeden susturmaya çalışıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, burada yirmi dakika grup adına konuşacaksınız efendim, talebiniz var yirmi dakika.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ayrıdır, o grup adına ayrıdır, grup adına ayrıdır, milletvekili olarak benim konuşma hakkım ayrıdır.

İç Tüzük’ün birçok maddesi ihlal edilmiş, Adalet Komisyonundaki tekliflerimiz birleştirilmemiş, Anayasa Komisyonunda ise -çok işi varmış Sayın Burhan Kuzu’nun Anayasa Komisyonunda- bu torba tasarısı geldiğinden beri bir gün gündemli bir toplantı olmamış, Anayasa Uzlaşma Komisyonu toplantıları bitmiş, Anayasa Komisyonunda bir tek toplantı yokken en önemli komisyonlardan geçmemiş ve buraya gelmiş. Hem İç Tüzük’ün şekil şartlarına hem komisyon çalışmalarına hem de Anayasa’nın 90’ıncı maddesi başta olmak üzere, arkadaşlarımızın açıkladığı birçok maddeye aykırı bir torba kanun durumu söz konusudur. Bu torba kanunun bu şekilde görüşülmesi hukuken mümkün değildir, İç Tüzük açısından mümkün değildir, Anayasa olarak mümkün değildir. Elbette ki grupların konuşma hakkı var, grupların yanında her bir milletvekilinin de konuşma hakkı var. Lütfen, Başkanlık Divanı olarak -AKP rozetini çıkartınız- tarafsız olmanızı istiyoruz. Sizler bir hukukçusunuz, bizi susturmaya kalkmayın, birbirimizi yormayalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vallahi, Sayın Kaplan, bu tarzla siz kendinizi yorarsınız, onu söyleyeyim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Burada Türkiye’nin kaderini, sistemini, rejimini, geleceğini tartışıyor bu Meclis. Bu Meclis bugün bunu özgürce tartışamayacaksa, sesi kısılacaksa, susturulacaksa; kan bulaşmış kürsünüzdeki tokmağınızda, kürsüdeki tokmakta, bu tempo içinde sürdürülecekse sağlıklı bir yasama yaparsınız, Türkiye’ye kötülük edersiniz, 77 milyona kötülük edersiniz . (AK PARTİ sıralarından “Yeter, yeter” sesleri)

Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Neye teşekkür ediyorsunuz?

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok Sayın Kaplan. Lütfen yani...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizim ne günahımız var Sayın Başkan?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Söz verirken açtınız mikrofonu, benimkini açmadınız. Niye milletvekilleri arasında farklı uygulama yapıyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Kaplan’a söz verdiniz, ben de istiyorum. Ben milletvekili değil miyim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin tutumunuz hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – O zaman her partiden de bir sayın milletvekiline söz vereceğim, başka türlü olması mümkün değil.

Sayın Bal, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İç Tüzük’te böyle bir şey yok, nasıl böyle bir uygulama yapıyorsunuz? Keyfinize göre uygulama yapamazsınız. (“Teklif sahiplerine söz vereceksiniz Sayın Başkan.” sesi)

BAŞKAN – Vermem efendim, İç Tüzük’te yok.

Sayın Bal, buyurun, sistem açıldı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, önce grup başkan vekiline söz verin, sonra da...

BAŞKAN – Sayın Bal, sistem açıldı, buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bak, gördüğünüz gibi bize söz vermiyor.

BAŞKAN – Sayın Kaplan’a verdiğim süre kadar da size vereceğim.

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Evet, Sayın Kaplan’a verdiğiniz süre kadar, İç Tüzük’ün 60’ıncı maddesine göre.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

Her partiden bir sayın milletvekiline söz vereceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, benim mikrofonumu açmadınız siz.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, ben de sabahtan beri söz istiyorum ama bana söz vermiyorsunuz.

10.- Konya Milletvekili Faruk Bal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olduğuna ve bu nedenle görüşülmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben Anayasa Komisyon üyesiyim. Anayasa Komisyon üyesi olarak bu tasarının Anayasa Komisyonuna havale edildiğinden haberdar değilim. Elbette ki Komisyon Başkanı bir takdirde bulunabilir ancak bu Komisyon Başkanının takdiridir, Komisyonun iradesi değildir. Burhan Kuzu'nun lafının üstüne laf konur ve bizim Anayasa'ya aykırılık konusunda söyleyeceklerimiz var. Türkiye'nin iç güvenliğiyle ilgili olduğu ifade ediliyor. Evet, doğru, Türkiye'nin bir iç güvenlik sorunu vardır ve çok ciddidir. Millî hâkimiyeti terör örgütüyle paylaşmış bir Hükûmet olarak, Türkiye'nin bir bölgesinde terör örgütü mahkeme kuruyor, asker topluyor, vergi topluyor, asayiş kontrol ediyor, vali atıyor, bayrak indiriyor, okul açıyor ve bunun yaratmış olduğu iç güvenlik tehdidine karşı Hükûmetin sıkıyönetim ilan etme, olağanüstü hâl ilan etme ve bunların dışında devletin iç ve dış güvenlik güçlerini sevk ederek bunları susturma, durdurma ve millî hâkimiyeti ve kamu düzenini tesis etme hakkı ve yetkisi varken, burada bilyelerle uğraşan bir kanun tasarısıyla karşı karşıyayız.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yapmayan heyet var burada.

FARUK BAL (Konya) – Millî hâkimiyeti korumak, ülkenin devleti ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü savunmak her cumhuriyet hükûmetinin görevidir. Buna AKP hükûmetleri de görevlidir, buna Bakanlar Kurulunda oturan Sayın Bakan ve etrafındaki bürokratları da görevlidir.

Türkiye bu hâle getirilmiş bir ülkeyken bu hâlde sosyal tepkisini ortaya koyarak toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde bulunacak, ifadesini kullanacak, fikir hürriyetini kullanacak insanları sürgün anlamına gelebilecek şekilde uzaklaştırma, kendisini koruma adı altında tutuklama veya gözaltına alma gibi, temel hak ve hürriyetleri sınırlandıran ve olağanüstü hâl şartlarından daha ağır şartlara tabi kılan bir tasarıyla karşı karşıyayız.

Diğer taraftan, insanlık tarihi evrensel değerleri geliştirmiştir. Bu bizim iç hukukumuza ve uluslararası hukuka da yansımıştır. Buna göre, yargılamayı ancak yargıçlar ve mahkemeler yapar. Valileri, yargılama sonucunu doğuracak şekilde....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) - Bitti, bitti, Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce siz bana söz verdiniz...

FARUK BAL (Konya) – ...soruşturmanın içine sokmak AKP'nin bir polis devleti yaratması sonucunu doğuracaktır. Buna külliyen Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle karşı olacağız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye... Sayın Hamzaçebi, Sayın Tanrıkulu mu konuşacak sizin adınıza?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, Sayın Tanrıkulu konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir anlaşma yapmadık, ben de istiyorum.

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile kendi kanun teklifinin birleştirilmesini kabul etmediğine ilişkin açıklaması (x)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce, Komisyondan gelen teklifte benim de adım geçti. Birden fazla verdiğim kanun teklifi var; birleştirilmiş, görüşülmüş ve bugün burada görüşülecek. Şimdi, öncelikle şunu ifade edeyim: Benim için bir zulüm ve zül. O zül ne? Hükûmetin getirdiği bir tasarıyla benim tekliflerimin görüşülmesi benim açımdan bir zül. Bunları yarın öbür gün okuyacaklar, ne olduğunu bilmeyecekler ve diyecekler ki: “Sezgin Tanrıkulu, Cumhuriyet Halk Partisi bu Hükûmetin getirdiği bu otoriter yasaya ortak olmuş.” Dolayısıyla, ben bir yasa tasarısı hazırlarken, partimiz bir yasa tasarısı hazırlarken öncelikle insan haklarına, özgürlüklere ve yurttaşın haklarına özen gösteririz, en azından böyle yaparız. Ama Hükûmetten gelen bu tasarı ile bizim tekliflerin birleştirilmesini ben kabul etmiyorum, partimiz kabul etmiyor. Dolayısıyla, ilk önce şu metinden bizim isimlerimizi çıkarın. Bu Meclisin tarihinde, ben Sezgin Tanrıkulu olarak, CHP'nin Genel Başkan Yardımcısı olarak ve milletvekili olarak böyle anılmak istemiyorum; öncelikle bu. Çünkü bizim görüşümüz alınmadı ve böyle bir otoriter yasaya, böyle bir faşist yasaya ben ismen ortak olmak istemiyorum.

Şimdi, ben burada sorarım bütün milletvekillerine, hatta Sayın İçişleri Bakanımıza sorarım, kendisiyle bir hukukumuz da var: Şimdi hangi yetki sizin sokaktaki şiddeti engellemeye engel, hangi yetki? Bana söyler misiniz, hangi yasada hangi yetki engel?

OKTAY VURAL (İzmir) – Demek ki bugüne kadar izin vermişler.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dolayısıyla, neden bu ihtiyaç var? Bize bir izahat verin ya. Beraber de çalışmışız; ben Diyarbakır Barosu Başkanlığı yapmışım, Sayın İçişleri Bakanı Diyarbakır Valiliği yapmış, aynı dönemde çalışmışız. “Elimizdeki şu yetkiler eksiktir, dolayısıyla, bu yetkiler bize lazımdır.” desin ben de ikna olayım, evet diyeyim kendisine. 2006 yılında -keşke bunları başka ortamlarda konuşabilsek- o zaman da yetkiler vardı, o zamandan bu zamana ne değişti?

Bakın, 6-7-8 Ekim olaylarının nasıl olacağını aynen İstanbul'da Güngören'de, Bağcılar'da Serap'ın başına gelenler gibi bir yıl, iki yıl sonra öğreneceğiz; bayrak asma olayında olduğu gibi öğreneceğiz, kimlerin nasıl provoke ettiğini öğreneceğiz.

Bakın, bu yasa... Bir olayın sonucu kime yarıyorsa bu yasa da ona yarıyor. O olay da kime yarıyor? Hükûmete yarıyor. Niye? Çünkü bu yasayı getirmenin gerekçesi oldu. Dolayısıyla, o olayın müsebbibi de -açık söylüyorum- bu Hükûmettir ve karanlık güçlerdir. O karanlık güçlerin ve bu Hükûmetin başlattığı olaylardan -açık söylüyorum, bunu inanarak söylüyorum...

(x) Bu açıklamaya ilişkin açıklama 20/2/2015 Tarihli 59'unu Birleşim Tutanağı'nın 387'nci sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - ...tutanaklara geçsin diye söylüyorum- böyle bir otoriter yasa...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrikulu, konu anlaşılmıştır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, bir saniye...

...çıkarma sonucuna varamazsınız, varamazsınız. Anayasa'ya aykırı...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, ama lütfen...

Sayın milletvekilleri, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye... Lafımı kesemezsiniz.

BAŞKAN – Zaten konuşuyorsunuz Sayın Tanrikulu, lafınızı kesen yok ki.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, bir iki dakika daha konuşacağım.

Bakın, ben şunu söyleyeceğim Sayın Başkan: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Türkiye'den 3'üncü başvuru yapan avukatım, binlerce kez Türkiye'yi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm ettirmiş bir avukatım. Neden? İfade özgürlüğünden, yaşam hakkından, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkından mahkûm ettirmişim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşte eski Türkiye'de vardı o.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bununla bir kez daha mahkûm olacak Türkiye. Buna hakkınız var mı?

BAŞKAN – Evet, Sayın Tanrikulu, bütün bunlar görüşülecek, konuşulacak.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen ama... Başlangıçta konuştunuz, Komisyon Başkanına söz vereceğim. (CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim talebimi dinler misiniz Sayın Başkan? Sayın Başkan, talebi dinler misiniz?

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, bu doğru değil ki ama konuştuk.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan, ortamı germeyin, sizden istirham ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, her siyasi partiden bir sayın milletvekiline söz vereceğimizi söyledik, kabul ettiniz, buna göre birer sayın milletvekiline söz verdim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir talebim var, o talebi bir dinler misiniz?

BAŞKAN – Ama doğru değil ki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen, rica ediyorum...

PERVİN BULDAN (İğdır) – Teklif sahibidir Sayın Başkan.

12.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile birleştirilen kanun teklifini geri çekmek istediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, ben sizden rica ediyorum...

Bugüne kadar İç Tüzük'e ve Parlamento hukukuna saygı göstererek sizlerden izin talebinde bulundum ve bulunmaya da çalışıyorum. Sizden istirhamım, karşılıklı polemige de girmek istemiyorum. Şimdi, bu mevcut olan, bize dağıtılan sıra sayısı 684'te benim adımlı okudunuz. Benim kanun teklifim var mı? Var. Sayfa kaçta? 27'de. Bu, bugüne kadar Komisyon'da görüşülmedi, görüşülmediği için ve mevcut olan kadın erkek arasındaki nüfus kimliği yani biri pembe, biri mavi, bu eşitsizlik devam edeceği için ben bu kanun teklifimi geri çekiyorum ve geri çektiğim için, lütfen sizden istirhamım, bu talebimi Genel Kurula... Daha doğrusu geri çektiğim için oylamaya tabi değildir, resen olan bir işlemdir. Bunu geri çektiptikten sonra bu hâliyle yine sıra sayısını Komisyona göndererek bunun yeniden tanzim edilerek bize dağıtılmasını istirham ediyorum. Aksi takdirde yapılacak olan bir çalışma kanuni bir sakatlık olur, Parlamentodaki çalışmalarda bir sakatlık olur. Bu sakatlığa... İstirham ediyorum, Parlamantonun boş, füzuli işlerle uğraşmaması lazım. Çünkü bu, Parlamento hukukunun emredici olan hükümlerindendir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, sizin talebiniz bir defa Genel Kurulun kararına bağlı. Genel Kurulun kararını alırsanız efendim.

Şimdi Sayın Komisyon Başkanı, buyurun...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan, konuşmaya başlayarak mı söz isteyeceğiz? Adalet Komisyonu üyesi olarak...

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan, önemli bir konuyu açıklayacak arkadaşımız.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, biraz da bu gruba baksanıza Allah aşkına ya!

BAŞKAN – Şimdi, sayın milletvekilleri, Komisyon üyelerine burada henüz esaslı üzerindeki görüşmelere başlamadan ...

CELAL ADAN (İstanbul) – Çok önemli bir konuyu açıklayacak.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Yani herkes konuşmaya başlayınca söz hakkı mı alır?

BAŞKAN – ... herkese söz vereceğimizde dair bir uygulamayı gösterin de gerçekten yapalım yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 60'a göre çok kısa bir söz istedim Sayın Başkan, önemli.

BAŞKAN – Lütfen ama sayın milletvekilleri...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, AK PARTİ Grubunu da görerseniz ya.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, grup başkan vekiline verecek misiniz?

BAŞKAN – Hayır, grup başkan vekili olarak veririm efendim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tamam.

CELAL ADAN (İstanbul) – Başkan, önemli bir konuyu açıklayacaktık.

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

CELAL ADAN (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan, önemli bir konuyu söyleyecektik.

13.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine aykırı olmadığına ilişkin açıklaması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle şunu ifade edeyim ki bu paket bir özgürlüklerin korunması paketidir. [AK PARTİ sıralarından alkışlar; HPD sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar(!)] Bunun altını özellikle çizmek istiyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ayıp, ayıp! Ayıp Ahmet, ayıp! Bak, Adıyaman’a giremeyeceksin!

NAZMÎ GÜR (Van) – Faşist yasa, faşist!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ayıp, ayıp! Sana helal olsun. Alkışlar, helal olsun sana!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sokakların kan gölüne dönüştüğü, şiddetin olduğu bir ortamda, dükkanların yakılıp yıkıldığı bir ortamda hiç kimse özgür değildir. Dolayısıyla vatandaşın can ve mal emniyeti için bu kanun gerekiyor. (HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

Şu yaptığınız da hiç yakışır değil. Bakın, grup başkan vekili konuşuyor Pervin Hanım... (HDP sıralarından gürültüler) Bir grup başkan vekili konuşuyor, yaptığınız hiç şık değil.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Başkası konuşunca hemen...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İşte demokratik siyaseti görüyoruz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Diyarbakırlı milletvekillerini yanına çağır, birlikte alkışlayın! Yuh sana!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Demokratik siyaseti görüyoruz, meşru siyaseti görüyoruz. Böyle olmamalı. Bakın, arkadaşlar, biraz dinlemeye tahammüllü olun, lütfen. Biraz da dinlemeye tahammül... Bakın, kaç gündür sizleri dinliyoruz. Her hakaretinize, her yaptığınıza mümkün mertebe cevap bile vermeden saygı içerisinde dinlemeye çalışıyoruz. Lütfen arkadaşlar...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Dinleyeceksiniz tabii...

NAZMÎ GÜR (Van) – Bu açık bir faşizm yasasıdır.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teknik olarak birtakım hususlar ifade edeceğim çünkü çok haksız, çok mesnetsiz ifadeler kullanıldı.

Bakın, arkadaşlar, Meclisin çalışma usulleri bellidir. Anayasa'mız ve İç Tüzük ortadadır. İç Tüzük'ün 23'üncü maddesinde komisyonlara havalenin nasıl yapılacağı bellidir ve Başkanlığın takdirindedir. Başkanlık bu manada İçişleri Komisyonunu asli komisyon olarak görmüştür. Kaldı ki tali komisyon olarak da Adalet, Anayasa ve AB Uyum Komisyonlarına gönderilmiş, Adalet ve Anayasa Komisyonları görüş bildirmeyeceğini ifade ettiğinden esas komisyonun raporunu etkileyemeyecek düzeyde bir karar vermiştir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Anayasa Komisyonunda görüşülmedi. Başkan kendi başına yazı yazdı. Yapamaz bunu. Anayasa Komisyonunda görüşme yok.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çünkü İç Tüzük’ün 23’üncü maddesinin son fıkrası “Tali komisyonlarca süresi içinde görüş bildirilmemesi; esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel değildir.” diyor; bu, bir.

İkincisi: CHP muhalefet şerhinde asli komisyon olarak “Anayasa Komisyonu olması.” diyordu ama şu anda görüyorum ki asli komisyon olarak “Adalet Komisyonu” diyorsunuz. Bir defa yazdığınız muhalefet şerhiyle çelişiyorsunuz; bu, ikincisi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sen beni dinlememişsin Ahmet. Dinlememişsin, anlamamışsın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, üçüncüsü: Anayasa’ya uygunluğun incelenmesi her komisyon tarafından bağımsız olarak yapılır. Dolayısıyla komisyonların altlık üstlük ilişkisi yoktur.

OKTAY VURAL (İzmir) – Uzmanlık var, uzmanlık...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Anayasa Komisyonu da, İşçileri Komisyonu da, AB Uyum Komisyonu da her hâlükârda Anayasa’ya aykırılık incelemesini yapar, yapmak da durumundadır. İşçileri Komisyonun da esas komisyon olarak incelenmiş, Anayasa’ya aykırılık iddiaları dile getirilmiş ve bunlar reddedilmiş.

İç Tüzük’ün 38’inci maddesi buna cevaz veriyor. “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.” Her komisyon bunu yapmakla yükümlüdür. İşçileri Komisyonu da bunu yapmıştır, gereğini de yapmıştır. AB Komisyonunda da tali komisyon olarak görüşülmüş ve yine gereği yapılmıştır.

Aynı şekilde...

(Mikrofon otomatik cihazla kapatıldı)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

Son olarak...

BAŞKAN – Bir saniye...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Diğerlerini açmadınız bunu niye açıyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Paketin adı neydi?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Özgürlüklerin korunması paketidir.

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Genel Kurul görüşmeleri sırasında bir konunun Anayasa’ya aykırılık iddiası nasıl incelenir, İç Tüzük’ümüz yine hükme bağlamış. İç Tüzük’ün 84’üncü maddesi “Bir kanun tasarı veya teklifinin Genel Kuruldaki görüşülmesi sırasında tasarı veya teklifin belli bir maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler, diğer önergelerden önce oylanır.” Yani gündeme geçtikten sonra, maddelere geçtikten sonra hangi maddelerin Anayasa’ya aykırı olduğunu iddia ediyorlarsa Anayasa’ya aykırılık önergeleri verilebilir ve bu önergeler burada karara bağlanır.

Dolayısıyla, şu anda Anayasa'ya aykırılık iddiaları tamamen yersiz iddialar. Zaten Meclis Başkanlık Divanının da bunu dikkate alarak onu geri çekmek gibi bir yetkisi, yükümlülüğü de yoktur. Olay bundan ibarettir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan...

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Öztürk, buyurun.

14.- Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk'ün, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Adalet Komisyonunda da görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Sayın Başkan, böylesine önemli bir tasarı -Adalet Komisyonu üyesiyiz- Komisyona geliyor ama bizim haberimiz yok. Böylesine kazanılmış birçok hakkın geriye döndürüldüğü bir tasarı ama biz tartışmaktan bile yoksunuz. Elbette ki merak ediyoruz, neyin eksikliğini hissettiniz de bu tasarımı getirdiniz? Diyarbakır'da garnizondaki bayrak aşağı indiği vakit bunu karşılayacak bir kanun yoktu da mı bunu getiriyorsunuz? Sokaklar anarşistler tarafından, teröristler tarafından işgal edildiği vakit bunu engelleyecek bir kanun olmadığı için mi getiriyorsunuz bunu? Bunları yüzlerce saymamız mümkün. Hatta ve hatta özgürlükten bahsediyorsun, daha buraya bir kılıç mesafesi kadar, onu aşacak kadar yaklaşacak özgürlüğün bile yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nasıl yok ya?

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Hangi özgürlükten bahsediyorsun? Büyüttüğünüz, beslediğiniz, elinize tutuşturduğu yol haritasını şimdi burada kanuni teminat altına almaya çalışıyorsunuz, ondan sonra da özgürlükten bahsediyorsunuz. Biz, bu devletin topraklarının tehlike içerisinde olduğunu düşünüyoruz, bu milletin birliğinin, dirliğinin tehlike içerisinde olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla, bunu tehlikeye sokacak bir tasarımı da, Adalet Komisyonunda da olsa tartışmak hakkımızdır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte destek bekliyoruz, destek. Gelin, destek verin o zaman.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Bizim hürriyetimiz yok mu, bizim özgürlüğümüz yok mu bunu elimizden alıyorsunuz? Sadece ve sadece parmaklarınızın gücüne güvenerek vicdanlarınızı hapsetmiş vaziyettesiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katkı sağlayın o zaman, katkı; engellemeyin.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Ondan sonra da özgürlükten bahsedeceksiniz. Gececeksin kardeşim!

Anarşistler, teröristler... Elbette ki biz terörizme karşıyız, teröristlere de karşıyız, sonuna kadar da karşıyız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam işte, destek verin; tamam, çok güzel.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Biz de, biz de.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Destek verin o zaman.

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Bu milletin bölünmesine atılacak adımlara da karşıyız ama burada bunları engelleyecek kanunlar olmadığı için mi bunu getiriyorsunuz?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, onlar da aynı şeyi söylüyor, siz de ya!

OKTAY ÖZTÜRK (Erzurum) – Bunun adı altında bir sürü hürriyeti de yok ediyorsunuz. Kendinize yönelebilecek olan tehlikeleri ortadan kaldırmaya kalkıyorsunuz ve biz bu kanunu tartışmıyoruz. Böyle bir saçmalık olur mu? Böyle bir düzen olur mu?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu tasarının komisyonlara havalesiyle ilgili bir değerlendirme yaptım. Sayın Ahmet Aydın benim değerlendirmemi çok farklı bir şekilde aldı, söylemediğim şeyleri ben söylemişim gibi bir değerlendirme yaptı, komisyonlara havale nedeniyle. O nedenle, bana sataşmada bulunmuştur, 69’uncu maddeye göre söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi, iki dakika söz veriyorum sataşma nedeniyle. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Tutanaklara bakalım efendim, tutanaklarda açık ve net var.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi bu tasarı asli komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilmiştir. Bir kere, tasarının asli komisyonu olarak İçişleri Komisyonunun belirlenmesi İç Tüzük’e aykırıdır.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Neresine aykırı? İç Tüzük’ün neresine aykırı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani bir iş polisle ilgiliyse bunun görüşülme yeri İçişleri Komisyonudur diye bir şey yok. Eğer polise, kolluk kuvvetlerine, Emniyet teşkilatına, valiyi siz adli görev veriyor iseniz bunun yeri Adalet Komisyonudur; ben bunu söyledim.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ama muhalefet şerhinde de Anayasa Komisyonu diyorsunuz, ben de aynısını söyledim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Adalet Komisyonu asli komisyon olmalıdır burada.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ben de öyle söyledim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Siz Adalet Komisyonunu tali komisyon yaptınız ve Adalet Komisyonunda da tali komisyon olarak bunu görüştürmediniz. Benim söylediğim budur.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Hangi komisyon; Adalet mi, Anayasa mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Dün burada söylediğim bir cümle vardı, onu tekrar edeceğim. Fransız Devrimi’nin çok ünlü bir lafı vardı: “Biz tiranlığa karşı özgürlüğün despotluğunu kurduk.” Siz şimdi özgürlüğe karşı tiranlığın despotluğunu kuruyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ahmet Davutoğlu despotluk rolüne soyunmuş durumda. Biz “despot” kelimesiyle Sayın Davutoğlu’nu yan yana getirmeyi istemezdik ama üç haftadır “Bu tasarı mutlaka yasalaşacak.” diyerek molotofkokteylinin, bonzainin arkasına saklanarak antidemokratik, özgürlükleri boğacak bir yasayı buradan geçirmek istiyor. Bu yasa buradan geçerse bundan sonra Sayın Davutoğlu’nun adı “despot Davutoğlu” olacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Efendim Grup Başkanımıza sataşmıştır, Sayın Grup Başkanımızla ilgili “despot” ifadesini kullanmıştır.

Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydın, sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

15.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, eğer bu ülkede faşizmden, despotizmden bahsedilecekse siz tutun, geçmişinize bakın. Bu ülke, bu millet faşizmi, despotizmi CHP’nin tek parti zihniyetinden öğrendi; bu, bir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizim geçmişimizde senin deden var, deden!

AHMET AYDIN (Devamla) – İkincisi: Bu, bu paketle ilgili CHP’nin muhalefet şerhi. Bakın, siz bu muhalefet şerhini okumamışsınız. Burada “Esas komisyon Adalet Komisyonu olmalı.” diyorsunuz ama sizin muhalefet şerhinizde, okuyorum...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Bizzat kendiniz yazmışsınız.

AHMET AYDIN (Devamla) – “Tasarı, Anayasa’ya ve hukukun temel ilkelerine aykırı hükümler içermektedir. Bu gerekçeyle Anayasa Komisyonuna gönderilmesi gerektiğine ilişkin önerimiz bütün uyarılarımıza rağmen kabul edilmemiştir.”

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tamam.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tamam.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne var bunda?

AHMET AYDIN (Devamla) – Muhalefet şerhinde “Anayasa Komisyonu” diyorsunuz, burada “Adalet Komisyonu” diyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – O ayrı bir iş.

AHMET AYDIN (Devamla) – Ben az önce bunu söyledim ve bu söylediğim de tamamen doğru bir şeydi. Kendi muhalefet şerhinizi okuyun önce; bu, ikincisi. (CHP sıralarından gürültüler)

Üçüncüsü: Şu paketi açın, bir okuyun, madde madde okuyun. Bu pakette genelgeçer ifadelerle yok “Polis devleti oluyoruz, despotizm oluyoruz.” Bunların tamamı külliyen yalandır, yanlıştır.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Nereden biliyorsun sen?

AHMET AYDIN (Devamla) – Bu paketin hangi maddesi nereye aykırıdır? “Gözaltı” diyorsunuz...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Nasıl geldi faşizm?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yahu, ayıp! Peki, yok mu şimdi ya? Ya, doğru konuş, doğru konuş.

AHMET AYDIN (Devamla) – ...Avrupa’daki en düşük gözaltı süresini getiriyoruz, “arama” diyorsunuz...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, Ahmet, doğru konuş Allah’ını seversen. Ayıp ya, doğru konuş! Hangi yetki yok?

AHMET AYDIN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, aramayı belli kurallara bağlayan bir şey. Eğer bu paket çıkmış olsaydı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hangi yetki yok, söyler misin?

AHMET AYDIN (Devamla) – ...bu paket olsaydı belki Bingöl’de o şehit polisler olmayacaktı, belki Kobani’de 50’ye yakın insanımızı kaybetmemiş olacaktık...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, Kobani’de senin polisin öldürdü, Kobani’de senin polisin, korucun öldürdü, utan!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şu anda hangi yetki yok, söyler misin?

AHMET AYDIN (Devamla) – ...belki Gezi’de bu kadar sıkıntı olmayacaktı, el insaf be!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, doğru konuş, doğru!

AHMET AYDIN (Devamla) – Bir ülkede, sokakların kan gölüne döndüğü bir ülkede, cadde, sokakların molotoflarla yakıldığı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şu anda AKP’de hangi yetki yok, söyler misin?

AHMET AYDIN (Devamla) – ...esnafın mal kaybına uğradığı, vatandaşın can kaybına uğradığı bir ülkede hiç kimse ama hiç kimse özgür değildir. Dolayısıyla, herkesin özgürlüğü için...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – IŞİD’le arkadaşlık yapıp, sonra gelip “Kobani” diyorsun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hangi özgürlük ya, hangi özgürlük!

AHMET AYDIN (Devamla) – ...devletin asli görevi olan, vatandaşının can ve mal emniyeti için...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Niye on iki yıl önce getirmediniz bunu?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – IŞİD gibi kaçacak delik arayacaksın sen de.

AHMET AYDIN (Devamla) – ...tam da bunun için, tam da senin hakkının korunması için bu paket şarttır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, efendim, Sayın Aydın konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisini despotizmle, faşizmle suçlamıştır. Bu tamamen gerçeğe aykırıdır. 69’uncu maddeye göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

İki dakika sataşma nedeniyle söz veriyorum.

16.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim toplumsal hayatımızın, bireysel hayatımızın her alanını düzenlemeye meraklı bir Başbakan vardı. O Başbakanlık koltuğundan ayrıldı, saraya gitti. Kim ne kadar çocuk yapacak, kim kafede otururken nasıl davranacak, Başbakan geçerken nasıl davranacak, kimin hakkında hangi yasa dışı komplolar kurulacak...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Onu siz yapıyorsunuz şimdi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...kime belden aşağı vurulacak, devletin istihbarat örgütünde hangi yasa dışı oluşumlar kurulacak...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Fuat Avni'ye sor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu yasa dışı oluşumlar hâlen devam ediyor. İki stratejik analiz biriminden, ikisi istihbarata karşı koyma biriminden yasa dışı senaryolar üretilecek, bir bakan kanalıyla saraya gidilecek, servis edilecek, algı operasyonu yapılacak; faşizm budur işte, faşizm budur. (CHP sıralarından alkışlar)

Siz bir diktatör yaratmak istiyorsunuz, bir diktatörün isteklerini burada yasaya dönüştürmek istiyorsunuz. Ama unutmayın, bunun altında sizler kalacaksınız. Yarın özgürlük adına sizleri yine bizler savunacağız.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Aman savunmayın!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Özgürlük için sizleri bizler savunacağız.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Biz sizin özgürlüğünüz için bu paketi oyluyoruz, sizin özgürlüğünüz için.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu yasa dışı operasyonlara, bu yasa dışı oluşumlara izin verenler, alet olanlar bilsinler ki bunun hesabını vereceklerdir, bunu da sizlerin bilgisine sunuyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bağımsızlar adına Sayın Günay, buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye.

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri, partiler adına verdim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, ben...

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Günay'a söz verdim efendim.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Günay'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa Komisyonu ile Adalet Komisyonunda yeniden mütalaa edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

İktidar ve muhalefet gruplarından arkadaşlarımızı ben de dikkatle dinliyorum, çok önemli bir yasa tasarısı üzerinde konuşuyoruz. Arkadaşlarımızın dikkatine sunmak isterim, son derece uzmanlık gerektiren bir alanda tartışıyoruz. Ceza yasamızın yapılmasında büyük emeği olan çok saygın hukukçulardan İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Sayın Profesör Adem Sözüer birkaç günden bu yana ısrarla bu yasanın birçok maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğunu yazılı olarak kamuoyuyla paylaşıyor, bu noktayı biz de gözden kaçırmamalıyız.

132 maddelik bir tasarı üzerinde konuşuyoruz ki Hükûmetten 40 madde civarında gelmişti, 132 madde çerçevesinde şekillendirildi. Burada Hükûmetin iddia ettiği gibi uyuşturucu konusu ya da molotof benzeri ateşli silahlar konusu kimsenin esastan itiraz ettiği konular değildir. Bunlar, 132 madde içinde 10 maddeyi tutuyor ya da tutmuyor. Dışarıdaki maddelerle ilgili, hukuk devleti, kuvvetler ayrılığı, kanuni hâkim ilkeleri çerçevesinde gerçekten çok ciddi... Bütün grupların bakışlarına saygı duyarak söylüyorum ve seçim eşiğinde buradan çıkardığımız yasanın Anayasa Mahkemesinden dönmemesi ve milleti gereksiz yere, çok önemli olaylarla dolu olan gündemimizi önemsiz yere meşgul etmemesi dikkatiyle bir tecrübeli arkadaşınız olarak söylüyorum: Bunun Anayasa Komisyonunda yeniden mütalaa edilmesi, Adalet Komisyonunda yeniden mütalaa edilmesi, bu itirazların değerlendirildikten sonra tekrar Genel Kurula gelmesi aklın, yasaya saygının, hukuka saygının ve Anayasa'ya saygının gereğidir.

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Serindağ...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Dinlemek zorundasınız, talebimizi almak zorundasınız.

BAŞKAN – Hayır, neyi dinlemek zorundayım efendim? Böyle bir usulümüz var mı? Grup başkan vekillerine verdim, ikişer milletvekiline, sayın milletvekillerine verdim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, İçişleri Komisyonu üyemiz arkadaşımız.

BAŞKAN - Ama Komisyondaki tüm sayın milletvekillerini burada ben dinlemek zorunda değilim ki. Grup adına istersiniz, şahıs adına istersiniz, vereceğiz zaten görüşülecek, önerelerde konuşacaksınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyon üyelerimize sataşmada bulunmuştur efendim.

BAŞKAN – Efendim?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ahmet Aydın, Komisyon üyelerimize sataşmada bulunmuştur efendim. Komisyon raporundan bölüm okudu.

BAŞKAN – Siz cevap vermediniz mi Sayın Hamzaçebi? Sataşma nedeniyle söz istemediniz mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – İçişleri Komisyon üyelerine satışmada bulundu.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi böyle bir usulümüz var mı ama bakın siz satışma nedeniyle söz istediniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın ben şimdi şu cümleden dolayı satışmadan söz isteme talebinde bulundum: Cumhuriyet Halk Partisini faşizmle, despotizmle suçladı.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Partiye satıştı, partiye.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Tamam, cevap verdiniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben bundan dolayı söz istedim. İçişleri Komisyonu raporuyla ilgili herhangi bir değerlendirme yapmadım. Sayın Ahmet Aydın'ın yapmış olduğu açıklama tamamen gerçek dışı bir açıklamadır. İçişleri Komisyonu...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun, son söz, satışma nedeniyle...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Olmaz Sayın Başkan, hayır benim ne diyeceğimi bilmiyorsunuz ki! Yani benim talebim var, bunu alacaksınız.

BAŞKAN – Efendim, son söz, Komisyona vereceğim sonra da ben görüşümü bildireceğim, istediğinizi yapabilirsiniz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, öyle bir şey yok.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Öyle bir şey olmaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Serindağ.

VI.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

17.- Gaziantep Milletvekili Ali Serindağ'ın, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, Sayın Ahmet Aydın, gerçeklere tamamen ters, gerçeklerle uyuşmayan sözler sarf etti burada. Bizim hazırladığımız muhalefet şerhinde her şey açık. Muhalefet şerhinde bizim görüşümüz açıkça belirlenmiş, biz orada diyoruz ki: “Bu tasarı Anayasa’ya aykırıdır. O nedenle Anayasa Komisyonunda görüşülmelidir.” Biz gene öyle diyoruz. Çünkü “Bu tasarı, Anayasa’nın 2’nci maddesine, 6, 7 ve 8’inci maddelerinde tanımlanan kuvvetler ayrılığı ilkesine, yargı yetkisine ilişkin 9’uncu maddesine, yaşama hakkını düzenleyen 17’nci maddesine, kişi hürriyeti ve güvenliğini düzenleyen 19’uncu maddesine, özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığını düzenleyen 20’nci maddesine, toplantı ve gösteri yürüyüşünü düzenleme hakkını güvence altına alan 34’üncü maddesine, kanuni hâkim güvencesini düzenleyen 37’nci maddesine, çalışma hakkı ve ödevini düzenleyen 49’uncu maddesine, olağanüstü hâl ilanı yetkisini düzenleyen 119, 120, 121’inci maddelerine, mahkemelerin bağımsızlığı ilkesini düzenleyen 138’inci maddesine aykırı.” dedik.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Anayasa Mahkemesine gidersin olur biter ya!

ALİ SERİNDAG (Devamla) – O nedenle bu tasarının mutlaka Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini biz Komisyonda ifade ettik ve bu görüşümüz maalesef Komisyon safhasında nazariitibara alınmadı.

Şimdi, bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının mutlaka görevini yerine getirmesi lazım. Anayasa’da öngörülmüş olmasına rağmen İç Tüzük’te öngörülmüş olmasına rağmen tali komisyonlar görevlerini yapmamakta, tali komisyonların gündeminde hiçbir tasarı veya teklif bulunmamasına rağmen, üyelerin bilgisi dışında tali komisyonların görüş bildirmeyeceği ifade edilmektedir. Komisyon başkanlarının böyle bir yetkisi yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ SERİNDAG (Devamla) – O nedenle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının mutlaka bu duruma el koyması lazımdır. Bu nedenle Sayın Çiçek’i de göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bir konuyu... Sayın Ahmet Aydın konuşmasında dedi ki: “Bu yasa çıksaydı Kobani’deki olaylar olmayacaktı.”

Sayın Başkan, bu gerçekten çok vahim bir açıklama. Yani, Kobani’de meydana gelen olaylarda adam öldürmek serbest midir, kamu binalarını yakmak serbest midir, ağaç yakmak serbest midir, polis öldürmek serbest midir? Yani, Kobani’deki olayları meşruiyet sınırı içerisine alan ve meşru gösteren bir açıklama gerçekten tüyler ürpertici. Sanki olan biten hukuka uygunmuş gibi. Bu zihniyet Kobani’deki olayları meşru gösteriyor, hukuka aykırılık görmüyor. Böyle bir zihniyet olabilir mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye, beni anlamak zorundasınız.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Grup...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, beni dinlemek zorundasınız.

BAŞKAN – Hayır efendim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ne söyleyeceğimi bilmiyorsunuz ki.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerlerinize oturunuz, söz vermeyeceğim. Sayın Baluken’e söz vereceğim, sonra Sayın Komisyon Başkanını dinleyeceğim ve...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Niye? Bizim başımız kel mi Sayın Başkan? Niye vermiyorsunuz?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, dinlemek zorundasınız.

BAŞKAN – Vallahi ne yaparsanız yapın.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Ya, okul açıyor, okul kapatıyor; Millî Eğitim Komisyonuna gelmiyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Keyfi yönetemezsiniz Sayın Başkan.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Okul kapatıyor...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Talebimi almadan yönetemezsiniz.

BAŞKAN – Anlatılacak efendim, görüşülecek, yasa görüşülürken konuşulacak her şey.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – “Bu yasa olsaydı Kobani’de 50 insanımız ölmezdi.” şeklinde Sayın Ahmet Aydın’ın bir açıklaması oldu. Bu açıklama tamamen Genel Kurulu yanıltmaya yönelik bir açıklamadır. Özellikle partimize mensup 36 arkadaşımızın yaşamını yitirdiği bu hadiselerle ilgili, Genel Kurulu yanıltan bu yaklaşımla ilgili ben Genel Kurulu doğru bilgilendirme adına söz istiyorum. 36 partili arkadaşımız yaşamını yitirmiştir, bu şekilde yanlış bilgilendirme hakkı yoktur.

BAŞKAN – Neye göre vereceğim şimdi Sayın Baluken?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Genel Kurulu yanlış bilgilendirme...

BAŞKAN – Efendim, söz sırası geldiğinde anlatırsınız da...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ölen partili arkadaşlarımızla ilgili yanlış bir algı oluşturma durumu oluştu.

BAŞKAN – Anladım da Sayın Baluken, size söz verdim, orada anlatabilirdiniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bu sataşmadır aynı zamanda Sayın Başkan.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Bu başka bir şey Sayın Başkan, başka bir sataşma.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – 36 arkadaşımız...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika daha söz vereyim efendim, izah edin orada.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kürsüden lütfen...

BAŞKAN – Hayır, lütfen efendim, usul değil, yerinizden, Grup Başkan Vekilisiniz, iki dakika söz veriyorum, izah edin orada.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Sayın Başkan, bize kaç dakika?

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken’nin, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6-7-8 Ekim Kobani olaylarının nasıl çıktığını herkes biliyor. “Kobani düştü, düşecek.” deyip, elini ovuşturup IŞİD’in Kobani’de zafer kazanmasını bekleyenler, IŞİD ile Kobani’de direnen güçleri aynı kefeye koyanlar, orada direnen güçlere “terörist” diyenler bu halkın sabrını taşımışlardır. Kobani’de, özellikle o direnişin en kanlı bir şekilde sergilendiği bir dönemde, âdeta IŞİD’in Kobani’yi düşürmesini bekleyip üstüne çiftetelli oynamaya hazırlanan bu ülkenin Cumhurbaşkanı Kobani olaylarının baş müsebbibidir. Biz başından beri Kobani olaylarının gelişmemesi için elimizden gelen bütün gayreti, diplomatik görüşmeleri yaptık. Hükûmetin IŞİD’e olan desteğini kesmesini, Hükûmetin Kobani’de direnen güçlere terörist damgasıyla tanımlama yapmamasını ve Kobani’deki direnişle destek içerisinde olmak isteyen halka polis eliyle terör uygulamamasını defalarca biz ilettik. Buna rağmen bu uygulamalardan vazgeçmeyen Hükûmet, halkın demokratik gösteri hakkının üstüne Varto’dan, Kurtalan’dan, Van’dan başlayarak polis, korucu, asker ve paramiliter birtakım kontrgerilla çeteleriyle ateş açmak suretiyle yaşanan can kayıplarına neden olmuşlardır. İşin çıkırından çıktığı nokta burasıdır. Polis kurşunuyla gençler toprağa düştüğü andan itibaren karanlık birtakım merkezler de devreye girmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - ...ve Kobani olaylarında 50'ye yakın insan yaşamını yitirmiştir. Dolayısıyla, buraya gelip “Bu yasa olsaydı Kobani’de can kaybı olmazdı.” gibi bir algıyı kesinlikle Genel Kurulu yanıltmak amacıyla burada söylenmiş bir söz olarak değerlendiriyoruz. Bu sözleri kullandığı için de Sayın Ahmet Aydın’ı, bölgeyi çok iyi bilen milletvekilini de şiddetle kınıyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Komisyon Başkanım, buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özgündüz, lütfen ama.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, ayaktayım.

BAŞKAN – Sayın Özgündüz, usulümüz değil.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Talebimi alın.

BAŞKAN – Vermeyeceğim efendim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, öyle bir yetkiniz yok.

BAŞKAN – Sayın Başkan, buyurun siz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, İç Tüzük’e göre...

17.- İçişleri Komisyonu Başkanı Mehmet Ersoy’un, İçişleri Komisyonunun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’yla ilgili çalışmalarını İç Tüzük hükümlerine uygun bir şekilde yürüttüğüne ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ne söyleyeceğimi bilmiyorsunuz ki Sayın Başkan. Böyle yönetemezsiniz. Yani, İç Tüzük’ü ihlal ediyorsunuz ama.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarı komisyonlarımıza...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, yanlış yapıyorsunuz. Ben ayaktayım, ne diyeceğimi bilmiyorsunuz ki.

BAŞKAN – Efendim, Anayasa’ya aykırılığını söylediniz. Sayın Komisyon Başkanının görüşünü alacağız.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ne Anayasası? Anayasa mı tanıdınız? Anayasa falan kalmadı. Yanlış yapıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun her üyesini burada görüştürmek zorunda değilim ben, dinlemek zorunda değiliz efendim. Yok, usulde yok.

Buyurun, siz devam edin efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Başkan, tasarı komisyonlara 24/11/2014 tarihinde havale edilmiş ve 3/12/2014 tarihinde de İçişleri Komisyonumuzda görüşülmeye başlanmıştır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Anayasa Komisyonuna gelmedi. Her şeyi ihlal ettiniz. Anayasa tanımıyorsunuz, İç Tüzük tanımıyorsunuz.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Tali komisyonlardan Adalet Komisyonu 25/11, Millî Savunma Komisyonu 27/11 tarihli yazılarıyla tasarıyı görüşmeyeceklerini Komisyonumuza bildirmişlerdir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bizim haberimiz yok, Anayasa Komisyonu üyesiyim, haberim yok. Sahtecilik yapıyorsunuz.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Diğer tali komisyonların tasarıyı gündemlerine aldıklarına dair herhangi bir yazı ve bildirim 3/12/2014 tarihine kadar Komisyonumuza ulaşmamıştır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Yahu Anayasa Komisyonuna gelmedi, haberimiz yok.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Hâliyle, İç Tüzük’ün belirlediği on günlük sürenin onuncu gününde de tali komisyonlardan Komisyonumuza herhangi bir yazı gelmemiştir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ya, sizin Komisyon Başkanınız... Anayasa Komisyonu üyelerine haber verilmedi.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Komisyonumuz da bu tarihte elindeki tasarıyı görüşmeye başlamıştır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Her şeyiniz sahtekârca.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Görüşmeye başladığımızda tasarının Anayasa’ya aykırı olduğuna dair itirazlar da yapılmıştır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Onu değerlendirecek olan Anayasa Komisyonudur, siz değilsiniz.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Hem Komisyonumuzun ilk toplantısında hem alt komisyonda hem alt komisyon raporunun görüşülmeye başlanmasında Komisyonumuza Anayasa’ya aykırılık iddiaları yapılmış, önergeler verilmiş, bu önergeler Komisyonumuzda tartışılmış ve Anayasa’ya aykırılık iddiaları da kabul edilmemiştir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Siz takdir edemezsiniz onu, Anayasa Komisyonu takdir eder; bunu bile bilmiyorsunuz.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – Yine aynı şekilde, İç Tüzük’ün 35’inci maddesine göre “Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarı ve tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul ya da reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirebilir.” hükmü kapsamında, Komisyonumuz söz konusu teklifler ile tasarıyı birleştirmiş ve Komisyon görüşmelerinde “tasarının esas alınması” oylanarak kabul edilmiştir.

Yapılan görüşmeler neticesinde ise bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır. Alt komisyon çalışmalarında tasarı metninin, tekrar üst komisyon çalışmalarında da alt komisyon metninin esas alınması kabul edilerek kararlaştırılmıştır.

Böylece, gerek alt komisyon çalışmaları safhasında... Alt komisyon çalışmaları 9 Aralıkta başlamış 18 Aralık tarihinde tamamlanmış; üst komisyon –esas komisyon- çalışmamız 8 Ocak tarihinde başlamış 22 Ocak tarihinde tamamlanmıştır. Bu süre içinde, bugün Genel Kurulda iddia edilen hususların tamamı dile getirilmiş ve Komisyonumuz tarafından değerlendirilmiş, verilen önergeler de bu çerçevede Komisyonumuzda değerlendirilerek reddedilmiştir

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – AKP’li üyeler verdi, Komisyon vermedi.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET ERSOY (Sinop) – ...ve Komisyon çalışmalarını, 22 Ocak 2015 tarihinde, bugüne kadar yürütülen meri mevzuat, usul ve teamüllere, İç Tüzük hükümlerine uygun olarak tamamlayarak raporunu Başkanlık makamına sunmuştur.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine başlamadan önce Anayasa'ya aykırılık iddialarının görüşülmesinin İç Tüzük'e uygun olmadığına, tali komisyonlarda görüşülmemesinin esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel olmadığına ve tasarının görüşmelerine devam edileceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın Anayasa'ya aykırı olduğu belirtilerek maddelerine geçilmeden reddine ilişkin bir önerge Başkanlığımıza intikal etmiştir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ayrıca tasarının Anayasa'ya aykırılık iddialarına ilişkin çok sayıda görüş ortaya konmuştur.

Başkanlığımızın bu konudaki görüşünü kısaca açıklamak istiyorum: İç Tüzük'ün söz konusu 84'üncü maddesi, bir kanun teklifinin Genel Kuruldaki görüşmeleri sırasında belli bir maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle verilecek önergeleri düzenlemektedir. Henüz tasarının maddelerine geçilmesine karar verilmemiştir. Bu aşamada tasarının tümünün Anayasa'ya aykırılığına dair bir önergenin işleme alınması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, tasarının maddeleri görüşülürken her madde üzerinde Anayasa'ya aykırılık önergesi verilmesi mümkün olacaktır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, yanlış Sayın Başkan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye efendim, bitireyim.

Sayın Hamzaçebi, lütfen yani iddialarda bulundunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yanlış maddeye dayanarak değerlendirme yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim, yanlış, doğru, ben görüşlerimi bildireceğim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 85'inci maddeye dayanarak değerlendirme yapmak zorundasınız.

BAŞKAN – Söz konusu tasarı Başkanlıkça esas olarak havale edildiği İçişleri Komisyonunda, söz konusu tasarı esas alınarak ve 8 kanun teklifiyle birleştirilerek görüşülmüş, rapora bağlanmış. Rapor, Başkanlığa 27/1/2015 tarihinde sunulmuştur. Bildiğiniz üzere, İç Tüzük’ün 38’inci maddesine göre komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı ve tekliflerin ilk önce Anayasa’nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Komisyon, Anayasa’ya aykırılık gördüğü tasarıyı maddelerine geçmeden reddetmek zorundadır. İçişleri Komisyonu, tasarıyı Anayasa’ya aykırı görmeyerek raporunu Başkanlığımıza intikal ettirmiş ve tasarı gündemimizdeki yerini almıştır. Genel Kurulda tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında diğer hususlarla birlikte Anayasa’ya aykırılık iddialarının da dile getirilmesi mümkündür. Genel Kurulun bu görüşmelerden sonra tasarının maddelerine geçilmesini reddetme yetkisi bulunmamaktadır. Yine, biraz önce belirttiğim üzere, İç Tüzük’ün 84’üncü maddesine göre, tasarının belli bir maddesinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler, diğer önergelerden önce oylanır. Görüldüğü gibi, bir tasarının Anayasa’ya aykırı görülmesi hâlinde gerek komisyonda gerek Genel Kurulda reddedilmesine olanak tanıyan çok sayıda kural bulunmaktadır. Bu nedenlerle tasarının görüşmelerine başlamadan önce Anayasa’ya aykırılık iddialarını görüşmenin İç Tüzük’e uygun olmadığını düşünmekteyim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Yanlış düşünüyorsunuz.

BAŞKAN – Kaldı ki Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca Komisyon Raporu 684 sıra sayısı verilerek, bastırılarak dağıtılmış ve rapor Genel Kurulun gündemine girmiştir. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisinin dünkü birleşimde kabul edilmesiyle de söz konusu tasarı gündemin 5’inci sırasında yerini almıştır. Başkanlığımızın da gündeme girmiş bir tasarı ve teklifi işleme almama, gündemden çıkarma ve komisyona iade etme yetkisi bulunmamaktadır. Burada ifade edilen görüşler komisyonca ve milletvekilleriince değerlendirilecektir. Komisyona geri çekme esas komisyon ve Hükümetin teklifini değiştirme veya reddetme yetkisi de yüce Meclisin takdirindedir. Bu nedenlerle tasarının görüşmelerine devam edilmesinde İç Tüzük’e aykırı bir durum bulunmamaktadır. Ayrıca, söz konusu tasarı, Meclis Başkanlığı tarafından, İç Tüzük hükümleri çerçevesinde komisyonlara havale edilmiştir. Bu havale çerçevesinde, komisyonlar görüşmesini yapmış, esas komisyonun hazırladığı rapor Genel Kurul gündemine girmiştir. Bu süreçte İç Tüzük’ün 73’üncü maddesi gereğince de herhangi bir milletvekili tarafından Başkanlığın havale işlemi yapıldığı tarihten sonraki oturumunda bir itiraz da olmamıştır. Dolayısıyla, havale süreci kesinleşmiştir. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Başkanlıkça esas olarak İçişleri Komisyonuna havale edilirken tali olarak da diğer komisyonların yanında Anayasa ve Adalet Komisyonuna da havale edilmiştir. Bu komisyonların tasarıyı görüşmediği görülmektedir. Bildiğiniz üzere, İç Tüzük’ün 23’üncü maddesine göre, tali komisyonlarca süresi içerisinde görüş bildirilmemesi, esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel değildir. Bu nedenlerle bu konuda da Başkanlığımızca yapılacak herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, Anayasa Komisyonunun haberi bile yok, bu konuda nasıl görüş bildireceğiz? Bu görüşünüz yanlış.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, uygulamayı, burada dile getirilen itirazları İç Tüzük’ün 84’üncü maddesine dayandırarak cevaplayamazsınız. Buradaki uygulamaya İç Tüzük’ün 85’inci maddesinin ikinci fıkrasına dayandırarak cevap vermeniz gerekir. Okuyorum, İç Tüzük 85’inci madde ikinci fıkra: “Kanun tasarı veya teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisince kabulünü gerektirecek

oylamanın yapılmasından önce, metinde yazılış veya sıra bakımından bozukluk olduğu veya maddi hatalar ileri sürülürse ve esas komisyona veya Hükümet bu görüşe katılırsa, metin, esas komisyona geri verilir.” Bu şekilde düzeltme yapıldıktan sonra görüşme gündeme alınır. Sizin 84’üncü maddeye dayanarak verdiğiniz cevap İç Tüzük’e uygun bir cevap değil.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, burada iki konu var: Birincisi, sizin uzun uzun anlattığınız Anayasa’ya aykırılık iddiası, bu bir.

Benim tartışmamdaki temel amaç, esas komisyonun teşkilindeki, esas komisyonun belirlenmesindeki İç Tüzük’e aykırılıktır. Hatırlayacaksınız, esas komisyon olarak Adalet Komisyonunun belirlenmesi gerektiğini söyledim ben, Anayasa Komisyonu da demedim. Adalet Komisyonu eğer esas komisyon olarak belirlenmeyip de onun yerine İçişleri Komisyonu belirlenmiş ise bu, doğrudan doğruya İç Tüzük’ün komisyonların isimlerini, görev ve yetkilerini ve komisyonlardaki işlerin görüşülme usulünü düzenleyen maddelerine aykırıdır. Dolayısıyla, Anayasa’ya aykırılık iddiasını ayrı, İç Tüzük’e aykırılık iddiasını -komisyon belirlenmesi yönünden- ayrı değerlendirmeniz gerekir. Ben, şimdi, esas komisyon olarak İçişleri Komisyonunun belirlenmiş olmasını İç Tüzük’e aykırı buluyorum. Eğer bunun doğru olduğunu söylüyorsanız -ki öyle söylediniz biraz önce, “Bir aykırılık yoktur.” dediniz, açıklamanızın ikinci bölümünde buna değindiniz- ben usul tartışması açacağım çünkü tutumunuz doğru değil, İç Tüzük’e aykırı.

BAŞKAN – Evet, lehte, aleyhte söz isteyenler?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Lehte...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Aleyhte...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Lehte...

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte...

MEHMET AKİF HAMZEÇEBİ (İstanbul) – Aleyhte...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Aleyhte...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Aleyhte...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Aleyhte...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Aleyhte...

BAŞKAN – Tutanakları mı isteyeyim, anlayacak mısınız? Kendi aranızda anlaşın, her parti grubundan 1 kişiye...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ara verin, tutanak gelsin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bakın, 4 siyasi parti grubu paylaşalım bunu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, her grup paylaşsın birer tane, ne olacak yani?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Efendim, her gruptan 1 kişiye verin, her gruptan 1 kişi konuşsun.

BAŞKAN – İlk söz, lehte söz isteyen Ahmet Aydın’a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam edilmesi yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bizim buradaki bütün Meclis çalışmalarımızı belirleyecek olanlar gerek Anayasa'mız gerek İç Tüzük'ümüzün amir hükümleri ve gerekse de bugüne kadarki Meclis teamülleri. Dolayısıyla, farklı olaylar ya da farklı konular karşısında farklı uygulamalar mümkün değildir. Anayasa ortada, İç Tüzük'ün amir hükümleri ortada, Meclisin bugüne kadarki teamülleri ortada.

Öncelikle, havaleyi kim yapar, komisyonlara havaleyi kim yapar ve bu kimin yetkisindedir? İç Tüzük'ümüz bunu çok açık bir şekilde, net bir şekilde yazmıştır, 23'üncü madde bunu belirtmiştir. Bunun tamamı “Meclis Başkanlığı tarafından yapılır.” diyor. Gelen tasarı ya da teklifin hangi komisyona havale edileceği tamamen Başkanlık tarafından yapılır ve Başkanlık tarafından değerlendirmenin neticesinde de bugüne kadar tasarı ve teklifler ilgili komisyonlara havale edilmiştir. Hem asli komisyon olarak yapılıyor hem de tali komisyon olarak aynı şekilde yapılıyor. Yine, bir konunun tali komisyona gönderilip gönderilmemesi asli komisyonu bağlamıyor. Tali komisyona gönderse dahi, tali komisyonun süresi içinde rapor vermemesi asli komisyonun raporunu etkilemiyor. Dolayısıyla, İç Tüzük madde 23'e göre doğru bir değerlendirme yapılmış, kendi yetkisi dâhilinde, konunun özellikle iç işlerini etkilemesi, yetkilendirmesi hasebiyle gelen tasarıyı, teklifi İçişleri Komisyonuna havale etmiştir.

Şimdi, Anayasa'ya aykırılık iddialarına gelince, değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ümüz bütün komisyonlara bu noktada yetki vermiş.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, şu anda Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir usul tartışması açmadınız değil mi?

BAŞKAN – Efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) - Anayasa'yla ilgili usul tartışması açmadınız, sadece havalelerle ilgili açtınız; onu diyorum.

AHMET AYDIN (Devamla) - Dolayısıyla, Anayasa Komisyonu diğer komisyonların hiyerarşik olarak üstünde olan bir komisyon değildir, her bir komisyon, önüne gelen tasarı veya teklifte bir konunun Anayasa'ya aykırılık iddiası var ise bunu yapmakta, değerlendirmekte, kabul etmekte ya da reddetmekte ehildir, yetkilidir. İçişleri Komisyonu da zaten önüne gelen tasarı ve teklifte, değerli arkadaşlar, bunu değerlendirmiş ve bu manada da bütün bu Anayasa'ya aykırılık iddialarını değerlendirmek suretiyle de reddederek gündemden düşürmüştür.

İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesi bu konuda çok açıktır, şu komisyon, bu komisyon demiyor “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasa'ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” diyor; ikincisi de bu.

Dediğim gibi, bütün komisyonlar buna yetkilidir. İçişleri Komisyonu bütün bu aykırılık iddialarını görüşüp değerlendirip reddetmiştir. Yeniden, burada, Genel Kurul gündeminde, hele ki maddeye geçmeden, kanuna geçmeden, kanunun maddelerine geçmeden zaten bunun değerlendirilmesi mümkün değildir.

Yine, bir başka husus...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET AYDIN (Devamla) - ...raporda yazan muhalefet şerhine baktığımızda, gerçekten “Anayasa Komisyonu” diyor, şimdi yine Adalet Komisyonunda ısrar ediyorlar. Dolayısıyla, eskiden böyleydi, şimdi böyle oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – O ayrı bir iş Ahmet Bey, ayrı bir iş o. O farklı bir konu.

AHMET AYDIN (Devamla) – Yani “Komisyon üyeleri öyle savundu, parti grup sözcüleri böyle savunuyor.” demek doğru bir şey değildir. Dolayısıyla, Meclis Başkanlık Divanının usulü yerindedir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aleyhte söz isteyen Mehmet Akif Hamzaçebi, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında bir demokrasi tartışması yapıyoruz. Demokrasiyi liberalizm kavramıyla birlikte anarız, demokrasinin kökeninde liberalizm vardır ve liberalizm, yasaların ne olması gerektiğine ilişkin bir doktrinin adıdır. Demokrasi ise yasaların ne olması gerektiğinin nasıl karar verileceğine ilişkin bir sistemin adıdır, mesele budur. Liberal demokrasi sizin herhâlde savunduğunuz, savunmak zorunda olduğunuz budur.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bak, Naci Hoca’yı çağırırım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yasaların ne olması gerektiğinin nasıl karar verileceği liberal demokrasi olarak özetlenir.

Şimdi, konu bu: Hangi komisyonlarda tartışılmalı, hangi komisyonlarda? Bunun asli komisyonu Adalet Komisyonudur.

Şimdi, Ahmet Aydın bir şeyler söylüyor, ya Ahmet Aydın’ın komisyon tecrübesi yok...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Var, var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Var mı? Varsa o zaman komisyonları yakından takip etmemiş.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ben komisyonlarda çalıştım ama...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, diyor ki: “Siz Cumhuriyet Halk Partisinin karşı oyunu, muhalefet şerhini okumamışsınız.” Sayın Ahmet Aydın, bakın, İçişleri Komisyonundaki arkadaşlarımız diyor ki: “Bunda Anayasa’ya aykırılıklar var, bunu Anayasa Komisyonu değerlendirsın.”

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tamam işte.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani demiyor ki, asli komisyon Anayasa Komisyonudur.

Bir tasarı Plan ve Bütçe Komisyonuna gittiğinde de orada Anayasa'ya aykırılıklar görülür ise Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri bunun öncelikle Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini söylerler. Yoksa, bu mali, ekonomik hükümler içeren tasarının asli komisyonu olarak Anayasa Komisyonu belirlensin demezler.

Bir şey söylediniz, “Bütün komisyonlar eşittir.” Dediniz. Doğru, her komisyonda Anayasa'ya aykırılık iddiası ileri sürülebilir. Bu iddiaları değerlendirecek olan, hele böylesi önemli bir tasarıda değerlendirecek olan Anayasa Komisyonunun kendisidir ama konumuz bu değil aslında, usul tartışması açma nedenimiz bu değil.

Hangi komisyon asli komisyon olmalı? Asli komisyon Adalet Komisyonudur. Çünkü polise, valiye, kolluk amirine adli görev veriyorsunuz; soruşturmalarda suçun, suçlunun aydınlatılması, tespit edilmesi görevini doğrudan doğruya valiye veriyorsunuz, bu adli bir görevdir. Valiye adli görev verirsiniz... Valinin İçişleri Bakanlığı kadrosunda devletin bir memuru olması -aslında devletin valisidir, İçişleri Bakanlığının valisi değil- onun personeli olması bu tasarının İçişleri Komisyonunda görüşülmesi gerektiği gibi bir sonucu çıkarmaz.

Sayın Başkanın tutumu yanlıştır. Tasarının Genel Kuruldan geri çekilip Adalet Komisyonunda görüşüldükten sonra tekrar Genel Kurula getirilmesi gerekir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, lehte söz isteyen Faruk Bal, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Yanlış anlaşılmasın, “a”yı kullanmadınız efendim, aleyhinde.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ulemaya sorsaydınız bu kadar gerilmezdik. “Ulemaya sor” terminolojisi bugün Beştepe’de oturan zatmuhteremin sözüdür. Eğer size yol göstermiş olan 9 profesör ve hukuk fakültesinde akademisyen olarak görev yapmış olan onlarca insanın fikrini almış olsaydınız bu kadar garip, bu kadar hukuka, hakkaniyete, adalete aykırı bir kanunu Meclisin huzuruna getirmezdiniz, getirirken de yanlış yol izlemezsiniz. “Güvenlikçi mi, özgürlükçü mü?” diye bir tartışma vardır, siz her zaman “özgürlükçüyüz” diyen değil misiniz? Naci Bey, daha iki saat önce “Milletin emrinde bir devlet yarattık.” diyen siz değil misiniz? Sizsiniz değil mi? Siz iseniz, o takdirde güvenlikçi değil özgürlükçü bir bakış açısıyla komisyonları buna göre tanzim etmeniz gerekirdi. Elbette ki, Adalet Komisyonu daha özgürlükçü bir bakış açısına sahiptir; hakkı, hukuku, tutuklanmayı, gözaltına almayı, temel hak ve hürriyetlerin savunulmasını gözetir ama İçişleri Komisyonu da polisin vazife ve salahiyetini artırmayı gözetir. Ben de Anayasa Komisyonu üyesiyim, Anayasa’mızda yok mu gözaltı süresi? Anayasa’mızda yok mu valinin yetkisi? Savcının yetkisi yok mu, yargının bağımsızlığı yok mu? Bütün bunları ihlal eden bir tasarıyla, daha işin başında AKP’nin güvenliğini korumak, AKP’nin iktidarını daim kılmak amacıyla inşa edilmekte olan polis devletin adımlarını atacak bir tasarıyla karşı karşıyayız. Bu tasarıya İçişleri Komisyonunda güvenlikçi bir anlayışla bakılmıştır, temel hak ve hürriyetler dikkate alınmamıştır. Hele hele “Özgürlükleri koruma paketi” gibi kargaları güldürecek bir bilgi notuyla milletvekillerini aldatmaya, kandırmaya yönelik bir anlayışın ürünüdür. Eğer siz özgürlükleri korumak istiyorsanız bu kanundan bir an önce vazgeçmeniz gerekir. Eğer güvenlikçi bir politikayla uğraşacaksanız, güneydoğudaki, devletin millî hâkimiyet yetkilerini kullanan PKK’yla uğraşın. Orada işi hallettiniz mi? Hâlâ devlet kuruyor adam, hâlâ mahkeme kuruyor, asker alıyor, vergi alıyor, vali atıyor, bununla niye uğraşmıyorsunuz? Tabii ki sizin getirdiğiniz yasa PKK’yla mücadele değil, PKK’ya karşı sosyal bir direniş olursa onları susturma yasası.

Değerli arkadaşlar, bu düşüncelerle Sayın Başkanın tavrının doğru olmadığını yüce heyete ifade etmiş oluyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aleyhte söz isteyen İdris Baluken, Bingöl Milletvekili.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bu tasarının Anayasa'ya aykırılıkla ilgili pek çok hususunu bir itiraz olarak dile getirdik, biraz sonra değerlendirmek üzere o konuyla ilgili görüşlerimizi saklı tutuyoruz, ama burada, Cumhuriyet Halk Partisi Sayın Grup Başkan Vekilinin yapmış olduğu itiraz son derece yerindedir, çünkü burada direkt olarak yargı sistemini etkileyen, Türkiye'deki kuvvetler ayrılığını tamamen altüst edecek olan bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Siz, mülki amirlere ve kolluk güçlerine gözaltına alma yetkisi verirsiniz, orada yargının yetkisini yürütmeye devretmiş olursunuz. Vali ya da kaymakamın talimatıyla eğer insanlar gözaltına alınabilecekse, orada gözaltı yetkisini tamamen yargıdan alıp hükûmetin emrine vermiş oluyorsunuz. Kimdir vali, kimdir kaymakam? Ankara'dan hükûmetin atadığı yetkililerdir. Dolayısıyla, burada kuvvetler ayrılığını tamamen ortadan kaldıran bir düzenleme vardır. Bu düzenlemenin öncelikle esas komisyon olarak Adalet Komisyonunda tartışılması itirazı son derece yerindedir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, burada esas sorun, polise daha fazla vur yetkisi veren, gözaltı yetkisi veren, cezazırlık öngören yasaların olup olmaması değildir. Burada esas sorun, İçişleri Bakanının, Başbakanın, Cumhurbaşkanının kendi işini ciddiyetle yapmasıdır.

Ben bütün olayları geçiyorum. Sayın İçişleri Bakanı burada. Bingöl'de ne oldu? Bingöl'de Emniyet Müdürüne yönelik saldırılardan sonra siz çıkıp “Biz o saldırıyı yapanları cezalandırdık.” demediniz mi? Sonrasında ne oldu? Ortaya çıktı ki yargısız infaza tabi tuttuğunuz 4 kişinin olayla hiçbir alakası yok. Açıkladınız mı bunu? Ortada kanun mu yoktu? Cizre'de aynı durum olmadı mı? 12 yaşındaki Nihat Kazanhan polis kurşunuyla katledildiğinde yine siz, aynı olayın akabinde, birkaç saat sonra çıkıp “Oradaki silah polisin, emniyetin envanterinde yoktur.” açıklamasını yaptınız. Ne oldu? Birkaç gün sonra çıkıp bütün söylediklerinizi tekzip edecek açıklamalar yaptınız. “O olayı polis yapmıştır.” dediniz, polis tutuklanmak zorunda kaldı. Dolayısıyla, yasa eksikliğiyle ilgili bir durum söz konusu değil. Sokak ortasında yargısız infaz yapan polisler var, bununla ilgili işini doğru dürüst yapmayan, halka yalan söyleyen, bunun için de halktan özür dilemeyen bir Hükûmet ve onun sorumlu bakanları var; bununla yüzleşmek gerekiyor. O nedenle, biz, Cumhuriyet Halk Partisinin sunmuş olduğu bu itirazın haklı olduğunu düşünüyoruz.

Sayın Başkan, bu öneriyi değerlendirmeden bu yasa tasarısının görüşmesine geçemezsiniz diyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Biraz önceki açıkladığım nedenlerden dolayı havale süreci kesinleşmiştir, fikrimde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

Teşekkür ediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili söz istiyoruz.

BAŞKAN – Bir saniye...

Sayın Baluken, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Demin, Genel Kurul başladığında da biz bu konuyla ilgili görüşlerimizi ifade etmiştik. Madde 1’in Anayasa’nın 20’nci maddesine, madde 2’nin Anayasa’nın 19 ve 20’nci maddesine, madde 4’ün Anayasa’nın 17’nci maddesine, madde 5’in Anayasa’nın haberleşme hürriyeti hakkına, madde 7 ve 8’in Anayasa’nın 34’üncü maddesine, madde 13 ve 15’in de Anayasa’nın 7, 8 ve 9’uncu maddelerine aykırılık teşkil ettiğini...

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılık iddiası, evet efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bu konuda hem Komisyonun hem sizin yapmış olduğunuz açıklamaları biz tatmin edici bulmuyoruz, doğru bulmuyoruz. Bu, Anayasa’ya aykırılıktan dolayı bu yasa teklifi görüşülemez. Tutumunuz hakkında usul tartışması açıyoruz.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Lehte.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aleyhte.

BAŞKAN – Sayın Vural...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, bu konuyla ilgili usul tartışması yapılmadı mı?

OKTAY VURAL (İzmir) – Anayasa’yla ilgili komisyonda Anayasa’ya aykırılık önergesinin reddedilmiş olması, bugün bizim burada Anayasa’ya aykırılık iddiasını sürmemizi gerçekten gereksiz kılmaz. Çünkü, Komisyon, Genel Kurulun üzerinde değildir. Dolayısıyla, onların yapmış olduğu işlemi biz burada sorguluyoruz. Bu açıdan bakıldığında, bu tasarı, özü itibarıyla demokratik hukuk devleti esaslarına aykırı bir şekilde hükümler içerdiğinden dolayı teklif dahi edilemez. Dolayısıyla, kanunla demokratik hukuk devleti esaslarına aykırılıkla ilgili Anayasa’nın amir hükümlerini işlevsiz hâle döndürdüğü için “Teklif dahi edilemez.” hükmü çerçevesinde meseleye bakılması gerektiğini ifade ediyoruz. Dolayısıyla, tümüyle ilgili itirazımızın şu andaki sebebi budur. Hukuk devletinden uzaklaşan, polis devleti anlayışını getirerek valilerin iradesini hukukun yerine koyan, despot bir yönetim anlayışını savunan bir bakanın getirdiği yasa tasarısıdır. Bu bakımdan, PKK’yı muhatap alan, PKK’ya kamu düzenini terk edenlerin “Bugün vatandaşı korumak amacıyla bunu getiriyoruz.” iddiası bir safsatadır. Bu yasa “Sık ulan, sık!” diyenleri meşrulaştıran bir yasadır. Bu yönüyle, demokratik hukuk devleti esaslarına uyulması gerektiğine ilişkin, Anayasa’nın değiştirilmesi dahi teklif edilemez hükümlerine aykırı olduğundan ve işlevsiz hâle döndürüleceğinden dolayı tümüyle ilgili itirazımız bu yönüyle ilgidir, bu çerçevede ele alınması gereklidir.

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılıkla ilgili usul tartışması açıyorum.

Evet...

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan...

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Lehte...

BAŞKAN – Lehte...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aleyhte...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Aleyhte...

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte...

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, Süleyman Şah Türbesi'nde IŞİD'in Türk askerlerini rehin aldığına dair haberlerle ilgili Hükûmetin bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, bir dakika, bu çok önemli.

Şimdi, bu usul tartışması açılır, bunda bir beis yok da bundan daha önemli bir işimiz var. Müsaade ederseniz...

Sayın Başkan, yemek arası vermeden önceki oturumda Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili ortaya ciddi bir iddia attı. Dedi ki: “An itibarıyla ecdat yadigârı Süleyman Şah düşmüştür...”

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hâlâ cevap yok.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Dışişleri Bakanlığı açıklama yaptı, siz bilmiyorsunuz herhâlde.

ENGİN ALTAY (Sinop) – “...ve kimi kaynaklara göre 1 askerimiz, kimi kaynaklara göre oradaki bütün askerlerimiz IŞİD terör örgütünün elinde rehinedir.” Burada oturan Sayın Bakan âdeta Baluken'in açıklamasını görmezden, duymazdan geldi.

Sayın Başkan, şimdi, akredite bütün haber kanallarının elektronik sitelerinde ve sosyal medyada Süleyman Şah Türbesi'nin IŞİD'in eline geçtiği ve kimi kaynaklara göre 1, kimi kaynaklara göre bütün askerlerin rehine olduğuna dair haberlere tüm dünya vâkıf oldu. Herkes şimdi bu konuyu merak ediyor.

Arkanızdaki duvarda “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor. Bu konuda, bu Parlamentoda, bu bilgi kirliliği içerisinde bir kanun tasarısı görüşülmesi Parlamentonun saygınlığına da, varlığına da hakarettir.

Önerim, gerekirse bir kapalı oturumda Hükûmetin Genel Kurulu derhâl bilgilendirmesidir. Böyle bir olayda, böyle bir -söylenti ya da gerçek, bunu biz bilmiyoruz, bunu Hükûmet biliyorsa biliyor-konuda Parlamento bilgilendirilmeden bu Parlamentoda başka bir işlem yapmak, bu Parlamentonun varlığına, bu Parlamentoyu kuranlara, ecdat yadigârı Süleyman Şah'ın manevi hatırasına sadece ve sadece saygısızlıktır. Hükûmetten bu konuda, ister kapalı bir oturumda ister açık bir oturumda, yüce Türk milleti adına, 77 milyon Türkiye halkları adına derhâl cevap bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, Dışişleri Bakanlığı bunu yalanladı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerçekten önemli bir konu. Vatan toprağı, askerimiz saldırıya uğramış iddiaları karşısında Hükûmetin değerli milletvekillerine bilgi vermesi ve kamuoyunu aydınlatması gerekiyor. Böylesine bir konuda...

BAŞKAN – Evet, Hükûmetin iki sayın bakanı burada, bilgilendireceklerdir, öyle zannediyorum.

Şimdi, Anayasa’ya aykırılık iddiası... (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu konu önemli efendim, her şeyden önemli. Sayın Başkan, bırakalım bunu.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Bir şey söylesinler, biraz sonra cevap vereceğiz, öyle şey olur mu?

BAŞKAN – Ama ben sayın bakanları bilgi verin diye zorlayamam ki efendim, dinlediler, sayın bakanlar açıklama yapacak. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Hayır, hayır, Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Anayasa’ya aykırılıkla alakalı bir şey yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ben usul tartışmasıyla ilgili irademi geri çekiyorum.

ENGİN ALTAY (Sinop) – En azından bilgi verip vermeyeceklerini söylemeleri lazım.

BAŞKAN – Ama sayın başkanlar...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Askerler rehin mi değil mi?

BAŞKAN – Sayın Başkanlar, ben cevap vermesinler demedim ki.

ENGİN ALTAY (Sinop) – En azından bilgi verip vermeyeceklerini söylesinler.

BAŞKAN – Vereceklerdir diyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Yani eğer bu askerler rehine ve bu Hükûmet onları kurtarmaktan acizse farklı seçenekleri değerlendirelim.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Haberi yok ki Bakanın.

BAŞKAN – Bu konuda Parlamentoyu bilgilendirecek ben değilim ki. Sayın bakanlar buradalar, benim dinlediklerimi sayın bakanlar da dinlediler.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ortada çok önemli iddialar var.

BAŞKAN – Müsaade edin, söz verelim, ne diyecekler, sayın bakanlara soralım.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, en azından bilgi verip vermeyeceklerini beyan etsinler.

BAŞKAN – Onu söylüyorum. Ama böyle bir usulümüz yok, lütfen... (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sizin bu konularda ne kadar hassas olduğunuzu biliyorum. Böylesine önemli bir konuda, lütfen müsaade edin, beş dakika ara verin, bu konuda açıklama yapılması hususunda gerekli zemini hazırlayın.

BAŞKAN – Sayın Başkan, ben Sayın Bakana söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakan, buyurun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sayın Başkan, Sayın Bakan söz istiyor.

BAŞKAN – Sayın bakanlara ne zaman bilgilendireceklerini ben söyleyemem ki.

Buyurun Sayın Bakan.

19.- İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın, Bingöl Milletvekili İdris Baluken ile Sinop Milletvekili Engin Altay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bakınız, son derece önemli bir mevzuyla gazete dedikodularından alarak “Böyledir.” demek son derece yanlıştır. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Doğrusunu söyleyin o zaman!

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Dışişleri Bakanlığı bu konuda resmî açıklama yapmıştır. Lütfen -sitelerden okuyorsunuz- açın, oradan okuyun, böyle bir şey yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Siz bir açıklama yapın, siz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, böyle tutumu kabul edemeyiz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Baluken, benim anladığım...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Müsaade eder misiniz?

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclisi tehdit mi ediyor? Üsluba bakın ya! Sen kim oluyorsun! “Açın, okuyun.”

BAŞKAN – Hayır, “Yoktur.” diyor, Dışişleri Bakanının ifadesine göre olmadığını söylüyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilgi verin diyoruz Hükûmet adına.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Bilgi verdi işte.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

OKTAY VURAL (İzmir) – “Açın, okuyun.” ne demek ya? Senin maraban mıyız biz? Senin polisin miyiz biz?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Burada Genel Kurul iradesini hiçe sayan bir...

OKTAY VURAL (İzmir) – Haram paracının önüne yatıyorsunuz, milletvekillerini azarlıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Vural, bir saniye...

OKTAY VURAL (İzmir) – Böyle bir şey olur mu Sayın Başkan ya? “Okuyun, açın, okuyun.” Der ki: “Bu konuda Hükûmetimiz şu şu açıklamayı yapmıştır. Böyle bir şey yoktur.” Kendini ne zannediyor yani, Hitler mi zannediyor? Hitler’in Himmler’i misin sen, Himmler’i misin sen? Okuyorsun zaten, okuyorsun, okuyorsun onu.

BAŞKAN – Evet, Sayın Baluken buyurun.

20.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın bu tavrını şiddetle kınıyoruz. Genel Kurul iradesine böyle bir yaklaşım kabul edilemez. Biz burada edinmiş olduğumuz haberlerle ilgili üç siyasi partinin grup başkan vekilleri olarak Genel Kurulun bilgilendirilmesi gerektiğini ifade ediyoruz.

Buradaki bütün milletvekilleri halkın iradesini temsil ediyor ve halkın temsilcileri olarak, Türkiye’yi savaşın eşiğine getiren böylesi vahim iddialarla ilgili açık bir bilgilendirme istiyorlar. “Dışışleri Bakanı açıklama yaptı. Gazeteden okuyun.” diyen bir anlayış Genel Kurulun iradesine saygısız yaklaşan bir anlayıştır. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Hükûmet, gereken açıklamayla ilgili bilgileri varsa bize gazete sayfalarıyla değil, burada gelip ciddiyetle bir açıklamayla cevap verir; aksi takdirde halkın iradesini hiçe sayan bir anlayış söz konusudur.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Baluken.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, İçişleri Bakanı Efkan Ala’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan, Dışışleri Bakanlığının bu konuda açıklama yaptığını söyledi, bunun doğru olmadığını söyledi. Doğru olmamış olmasından biz elbette mutlu oluruz. Ancak, sorun şudur: On bir aydır terhisleri geldiği hâlde değiştirilemeyen asker var mıdır orada? Yani terhisi geldiği hâlde Türkiye’ye gelemiyor ise bu askerler, demek ki ortada bir problem vardır. Yani, rehin alma olayı bu şekilde midir acaba? Gelemiyor ise bir rehin alma olayı vardır.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Anayasa’ya aykırılık kalmadı, Süleyman Şah verelim. Böyle bir şey olur mu ya?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Bakan bu konuda da bilgi verirse memnun oluruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Altay.

22.- Sinop Milletvekili Engin Altay’ın, İçişleri Bakanı Efkan Ala’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, burası il idare kurulu değil, ben de nüfus müdürü değilim. İçişlerini Bakanının benim gündeme getirdiğim konuyla ilgili cevabı gayriciddidir, lakayt bir cevaptır, bir.

Dışışleri Bakanı...

BAŞKAN – Sayın Altay, lütfen... (CHP ve MHP sıralarından “Aynen öyle!” sesleri)

ENGİN ALTAY (Sinop) - Dışışleri Bakanlığının...

OKTAY VURAL (İzmir) – Aynen öyle!

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar)- Aynen öyle! Aynen öyle!

BAŞKAN – Kalbinizi yorarsınız, başka bir şey olmaz yani kendinize zarar verirsiniz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Aynen öyle!

ENGİN ALTAY (Sinop) – Dışışleri Bakanlığı, kamuoyu refleksleri bakımından, devlet politikası bakımından...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakanın avukatı mısınız?

BAŞKAN – Hakaret edemez, kimse hakaret edemez.

OKTAY VURAL (İzmir) – Cevap versin.

BAŞKAN – Cevap verip vermeyeceğini Sayın Bakan bilir, ben vermesi gerektiğini söyledim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Verirsiniz söz, o cevabını verir.

BAŞKAN – Sayın Bakanın ne şekilde cevap vereceğini de ben söyleyemem kimseye.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ama “Burayı açın, bakın, okuyun.” diyerek azarlayamaz.

BAŞKAN – Sayın Vural, lütfen ama... Yanlış yapıyorsunuz, yanlış görünüyorsunuz.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Dışişleri, kamuoyu sükûneti bakımından, diğer ulusal gerekçeler, güvenlik gerekçeleri bakımından böyle bir açıklama yapmış olabilir.

Şimdi, İçişleri Bakanı diyor ki: “Böyle bir şey yok, bu dedikodu.” Biz dedikoduyla bu Parlamentonun gündemini meşgul etmeyiz, o başkalarına ait işlerdir. Ben de burada söylüyorum: Süleyman Şah Türbesi’nde Türkiye Cumhuriyeti’nin hâkimiyeti fiilen bugün itibarıyla yoktur. (AK PARTİ sıralarından “Yalan” sesleri) Ben de böyle söylüyorum. Ya Dışişleri yalan söylüyor... Yarın göreceğiz.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Yalan! Yalan!

ENGİN ALTAY (Sinop) – Yarın, bana “yalan” diyenler, hepiniz, utanacaksınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Bal, usulümüz yok ama Sayın Bal, Grup Başkan Vekili konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, burada Dışişleri Bakanlığının bir açıklama yaptığını söyledi.

BAŞKAN – Evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Şu anda web sitesine bakıyorum, burada Dışişleri Bakanlığının bu konuda yaptığı bir açıklama görmüyorum.

FARUK BAL (Konya) – Efendim, çok önemli bir durum.

BAŞKAN – Sayın Bal, lütfen ama, böyle bir usulümüz yok. Grup başkan vekilleri konuşuyor. Efendim, usulle ilgili zaten söz hakkınız var, orada ifade edersiniz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, Sayın Bakan dedi ki: “Dışişleri Bakanlığı açıklama yaptı.” Ben web sitesine giriyorum, web sitesine konmamış.

BAŞKAN – Sayın Vural, benim Sayın Başkanın açıklamasıyla ilgili ne yapmamı istiyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Niye koruyorsun o zaman?

BAŞKAN – Hükûmetin 2 sayın üyesi burada, cevap verecekler dedim, Sayın Bakan söz aldı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, ben ona söylüyorum, ben size söylemiyorum. Muhatabım siz değilsiniz ki, ben oraya söylüyorum.

BAŞKAN – Evet, şimdi, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili usul tartışması açıyorum...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bal, lütfen ama...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lehte söz isteyen?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu, konu kapandı efendim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Bakan “Bakın.” dedi, baktım.

BAŞKAN – Efendim, burada hangi sitede, hangi haberin olduğunu tartışacak değiliz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Burada, baktığım yerde sadece bir askerin tutsak edilmediği söyleniyor. Geri kalan iddialar nerede?

BAŞKAN - Lütfen ama Sayın Halaçoğlu...

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğru bilgi vermedi efendim Bakan.

BAŞKAN - Evet, lehte söz isteyen Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili...

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclisi yanılttı.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kubat... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) - Nerede açıklama, gösterin?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Burada, burada, açıklama burada ya!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Yani, en başta sizin müdahale etmeniz lazım. Yani, gazete sayfasından milletvekillerini bilgilendirmesine en başta sizin karşı çıkmanız lazım.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sadece bir askerin esir edilmediğini söylüyor. Onun dışındaki iddialar doğru değil.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Dışişleri Bakanı gelir, Dışişleri buradan Genel Kurulu bilgilendirir. Başkanlık Divanı olarak bunun hukukunu siz koruyacaksınız.

OKTAY VURAL (İzmir) – Nerede Bakanlığın sayfasında? Gazete haberine bakıyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, buraya gelip açıklama yapacak.

BAŞKAN – Bir saniye...

Buyurun Sayın Kubat.

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Komisyona iade edilmesine gerek olmadığı yönündeki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlar; görüşülmekte olan tasarının Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tümünün komisyona iadesiyle ilgili Başkanlığın tutumu lehinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Aynı konu geçen hafta da gündeme gelmişti.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, bir tasarının veya teklifin Anayasa'ya aykırılığının ne şekilde inceleneceği, İç Tüzük'te, gerek komisyon aşamasında gerekse Genel Kurul aşamasında olmak üzere düzenlenmiştir. Buna göre İç Tüzük'ün 38'inci maddesinde, bir komisyon kendisine havale edilmiş olan tasarı veya teklifin öncelikle Anayasa'nın hem lafzına hem ruhuna açık veya kapalı biçimde aykırı olup olmadığı yönlerinden denetleyip, ondan sonra işin müzakeresine geçip raporunu yazıyor. Biraz önce Komisyon da açıklama yaptı, buna benzer iddialar o aşamada dile getirilmiş. Zaten işin esasına geçmesi de bunun zımnen Anayasa'ya uygun olduğu anlamına da gelmektedir.

Öte yandan, Genel Kurul aşamasında bu iddialar dile getirilebilir mi? Elbette getirilebilir, şu, şu hükümler Anayasa'ya aykırı denilebilir. Buna ilişkin olarak da İç Tüzük'ün 87 ve 88'inci maddeleri bu ileri sürmenin ne şekilde yapılacağını düzenlemiş. 87'nci maddenin birinci fıkrasında “Kanunda veya İç Tüzük'te aksine bir hüküm yoksa tasarı veya teklifin bir maddesinin tümünün veya belli maddelerinin komisyona iadesi önerge yoluyla istenebilir.” diyor. 88'inci maddeye bakıyoruz: “Esas komisyon veya Hükümet, tasarı veya teklifin tümünün ya da bir veya birkaç maddesinin iadesini isteyebilir.” 87 ve 88 birlikte değerlendirildiği zaman, aksine hüküm yoksa 88 uygulanacağına göre, 88'inci madde gereğince bir tasarının Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla komisyona tümünün iadesi noktasındaki yetki sadece Hükümet ve komisyona aittir ancak tümünün görüşmelerinden sonra, maddelere geçildikten sonra Anayasa'ya aykırılık önergeleri elbette verilebilir. Bu önergelerin de ne şekilde görüşüleceği 84'üncü maddede çok açık düzenlenmiştir, diğer önergelerden öne alınmak suretiyle bunlar görüşülüp, oylanıyor ve bunun her kanun görüşmelerinde de sayısız uygulamasını yapıyoruz. Bu sebeple Sayın Başkanın tutumu yerindedir.

Havaleyle ilgili de çok kısa bir şey söylemek isterim. Havale konusu... Evet, Başkanım dedi, 20'nci maddede ihtisas komisyonları tanımlanmış ama kanunda belirlenenler dışında görev alanları tanımlanmamış. Dolayısıyla Başkan, Bakanlığın görev alanında kalan kanunları resen gözeterek... Ki tasarıdaki 8 teklif, tasarıdaki 6-7 kanun doğrudan İçişleri Bakanlığının görev ve yetki alanında olduğundan dolayı 23 ve 73'e göre yapılan havale de isabetlidir ve asli komisyon bu konuda İçişleri Komisyonudur. Dolayısıyla Başkanın tutumu yerindedir.

Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aleyhte söz isteyen Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kaçak sarayda oturmak üzere yola çıkan Cumhurbaşkanı'nın, yürütmeyi durdurma kararı olan bir inşaatta, “Ben bu mahkeme kararını dinlemiyorum, ben gidip orada oturacağım.” dediği bir yerde, sizlerden Anayasa'ya uymanızı zaten

beklemiyoruz. Ama değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; bu tasarının tümü ayrı ayrı Anayasa'mızın birçok maddesine aykırı; sadece Anayasa'ya aykırı değil, kendi içinde dahi maddeler birbirine aykırı değerli arkadaşlarım.

AKP'nin sayın milletvekilleri, beni lütfen dikkatle dinleyiniz. 4'üncü maddesinde polise araçları durdurma yetkisini veriyorsunuz, burada cumhuriyet savcısının haberi yok ama aynı madde içerisinde -dikkatle dinleyin lütfen- polis eğer bir kimseden kimlik sorarsa cumhuriyet savcısına haber vermek durumunda; oysa kimlik sorma Kabahatler Kanunu'na tabi bir suç. Daha hafif olan bir suçtan dolayı cumhuriyet savcısına bilgi vereceksiniz, daha ağır olan bir aramadan, yakalamadan dolayı savcıya haber vermeyeceksiniz. Madde kendi içinde dahi tutarsız.

Anayasa'ya aykırılık mı istiyorsunuz, hangisini anlatalım size değerli arkadaşlarım? Bu yasa, bir kere, Anayasa'mızın tüm maddelerinde olduğu gibi, Türkiye'nin uluslararası anlaşmalarla bağlı olduğu bütün sözleşmelere, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına ve Anayasa'nın 2'nci maddesine yazılan hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Anayasa'nın 6'ncı, 7'nci, 8'inci maddesinde yazılan kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır. Siz vali ile polise verdiğiniz yetkiyle artık valiyi ve polisi yargı görevi veren bir kurum hâline getiriyorsunuz. Anayasa'nın 9'uncu maddesinde vücut bulan yargı yetkisine aykırıdır, 17'nci maddesinde vücut bulan yaşama hakkına aykırıdır. Kişi hürriyeti ve güvenliği ilkesine aykırıdır, özel hayatın gizliliği ilkesine aykırıdır. 34'üncü maddesinde düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı ilkesine aykırıdır. Yine, 49'uncu maddesinde düzenlenen çalışma hakkı ilkesine aykırıdır. 119, 120, 121'inci maddelerinde düzenlenen olağanüstü hâl ilan etme yetkisine aykırıdır. 138'inci maddesinde düzenlenen mahkemelerin bağımsızlığı ilkesine aykırıdır. Yani tüm yaptığımız, her biri ayrı ayrı... Anayasa'mızı siz burada iğfal ederek kaldırıyorsunuz değerli arkadaşlarım. Böyle bir tabloyu bu ülke taşıyamaz, bu yaptıklarınızın tümü Anayasa'ya aykırıdır.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Anayasa Mahkemesine git, Anayasa Mahkemesine.

LEVENT GÖK (Devamla) – Bunları bin kere söylüyoruz, anlamıyorsunuz, anlamıyorsunuz, anlamıyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Anayasa Mahkemesine git.

LEVENT GÖK (Devamla) – Ama bunların burada görüşülmesine izin veren Başkanlık Divanını kınıyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Görevini yapıyor o.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, bu yasa derhâl Anayasa Komisyonuna, Adalet Komisyonuna, İnsan Hakları Komisyonuna ve diğer tali komisyonlara geri gönderilmelidir, oralarda görüşülmelidir.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Anayasa Mahkemesine git, burası Anayasa Mahkemesi değil.

LEVENT GÖK (Devamla) – Bu Anayasa'ya aykırılıklar orada giderilmelidir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Öyle bir keyfiyet var mı?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Burası Millet Meclisi, Anayasa Mahkemesi değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hepsi aykırı, hepsi!

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sizin “Anayasa’ya aykırı.” dediğiniz birçok kanun şu anda yürürlükte ve çalışıyor.

BAŞKAN – Şimdi, lehte söz isteyen Faruk Bal, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, konuşabilmek için, usul gereği lehte söz aldım ama sizin davranışınızın lehinde konuşamam.

Özellikle, birkaç cümleyle Anayasa’ya aykırılıktan bahsedip ondan sonra başka mevzudan bahsedeceğim. Devletin temel görevi, temel hak ve hürriyetleri korumaktır, kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirmektir; Anayasa 5’inci madde. Yargı yetkisinin savcıdan alınıp valiye verilmesi Anayasa’nın 9’uncu maddesine aykırıdır. Kanun önünde eşitlik 10’uncu maddede düzenlenmiştir, bu tasarı 10’uncu maddeye aykırıdır. Anayasa’nın bağlayıcılığı hükmü 11’inci maddede düzenlenmiştir, bu tasarı ona aykırıdır. Kişi hürriyeti ve güvenliği 19’uncu maddede düzenlenmiştir, bu tasarı ona aykırıdır. Özel hayatın gizliliği ve güvenliğiyle ilgili 20’nci maddesine aykırıdır. Haberleşme hürriyeti 22’nci maddede düzenlenmiştir, ona aykırıdır. Toplantı ve gösteri yürüyüşlerini düzenleyen 34’üncü maddesine, suç ve cezalara ilişkin 38’inci maddesine, yargının bağımsızlığını düzenleyen 138’inci maddesine ve diğerlerine ve özüne ve sözüne aykırıdır. Bunlar sizin için bir anlam ifade etmiyor.

Gelelim meselenin esasına. Bugün, vatan toprağı olarak kabul edilen Süleyman Şah Türbesi’nin İŞİD tarafından işgal edilip oradaki askerlerimizin esir alındığına dair bir bilgi bu Meclise gelmiştir. Süleyman Şah Türbesi “Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır.” düşüncesiyle verilmiş Kurtuluş Savaşı sonunda Lozan ile kabul edilmiş olan Türk vatanı toprağıdır. Bu topraktaki hâkimiyetimiz eğer İŞİD terör örgütü tarafından bir şekilde elde edilmiş ise o takdirde gazi Meclise Hükûmetin bilgi vermesi en doğru, en tabii görevdir. Vatan toprağı sadece muhalefetin vatanı değil, sizin de vatanınız. “Bu vatan kimin?” şeklindeki şiire göre, sizin de toprağın altında yatanlarınız vardır. Dolayısıyla, mademki “Orta Doğu’da yaprak kırırdasa haberimiz olur, bizden habersiz yaprak kımıldamaz.” diyen bir Başbakan zamanında bu ülke bu hâle getirilmiş ise o Başbakanın 4 bakanı var burada, bu konuda bize bilgi vermesi lazım. Bunu veremiyor ise yüksek güvenlik toplantısında “4 füze atar, savaş sebebi yaratırız.” şeklindeki naranın da bir hesabının olması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARUK BAL (Devamla) – Bu hesabı biz muhalefet olarak soruyoruz ama asıl sizin bu hesabı sormanız lazım.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ya, “yok” deniliyor, daha ne desinler?

FARUK BAL (Devamla) – Asıl sizin de bu hesabı sormanız lazım.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlarım, bunun...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Olmayan bir şey hakkında nasıl bilgi versinler?

FARUK BAL (Devamla) – Kes sesini Metiner! Seninle aynı konuşmayı da bilirim ben. Kes sesini, beni dinle!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biraz saygılı olun, karşınızdaki vekil. “Kes sesini!” diyemezsiniz birine.

FARUK BAL (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, laf atmakla bu geçiştirilemez.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sabahtan beri her türlü hakaret...

FARUK BAL (Devamlı) – Bu, çok önemli bir değerdir. Bu değeri bu Meclis takdir etmelidir. Bu Meclisin içinden çıkmış olan Hükûmet de bu Meclise hesap vermelidir, bilgi vermelidir.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bal, teşekkür ediyorum.

FARUK BAL (Devamlı) – Dolayısıyla ülkenin geleceğini değil, AKP'nin geleceğini tasarlayarak ortaya çıkan bu tasarının Anayasa'ya aykırı olduğunu en az benim kadar, Sayın Başkan, siz de biliyorsunuz. Tasarının Anayasa'ya aykırı olmayacağına dair görüşünüzü peşinen biliyorum -ki açıklayacaksınız- ama o, yanlış bir görüştür. Bunu da bilgilerinize sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aleyhte söz isteyen İdris Baluken, Bingöl Milletvekili.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'ya aykırı bir yasa teklifiyle karşı karşıya olduğumuzu tekrar ifade edeyim. Özel hayatın gizliliğini, Anayasa'nın haberleşme hürriyetini düzenleyen maddelerine, toplantı ve gösteri hürriyetine dair düzenlemelere, yine demin de ifade ettiğim gibi kuvvetler ayrılığını düzenleyen maddelere tamamen aykırılık teşkil eden bir durumla karşı karşıyayız. Dolayısıyla bu kadar açık bir şekilde Anayasa'ya aykırı olan bu yasa teklifinin bu Genel Kurulda görüşülmemesi gerekiyor. İlgili komisyonlara tekrar müracaat edip orada oluşturulacak yeni çalışma gruplarıyla, alt komisyonlarla bu bahsedilen durumlarda bir çalışmanın yapılması ve Anayasa'ya uygunluk sağlandıktan sonra buraya getirilmesi gerekiyor.

Dolayısıyla, Sayın Başkan, burada sizin tutumunuz yanlıştır. Genel Kurulda bu yasa teklifinin Komisyona, Anayasa'ya uygunluk açısından gönderilmesi için tutum belirlemeniz gerekir.

Ben demin, burada sorunun yasalar olmadığını, bu Hükûmetin aslında hükûmet gibi davranmadığını, bütün ölümlerin, sokak ortası infazların, işkencelerin asıl sebebinin de bu olduğunu ifade etmiştim. Bakın, Bingöl'le ilgili soru sordum, ses yok. Bingöl'de emniyet müdürünüze, emniyet yetkililerinize yönelik saldırıyı kim yaptı? Bu ülkenin İçişleri Bakanı, Meclis tutanaklarına geçecek şekilde şöyle gayriciddi açıklamalar yapıyor kriminal incelemeler çelişkili çıkınca: “Olabilir ki eylemi yapan 4 kişi, Bingöl merkezde bir yere gidip daha önceden sakladıkları silahları alıp eylem yaptıkları silahları saklayıp ondan sonra Genç Köprüsü'ne doğru hareket etmiştir.” E, siz ne iş yapıyorsunuz? Bu kadar istihbaratınız var, bu kadar emniyet teşkilatında, bilmem ordu teşkilatında bu işleri takip edenler var. Böyle gayriciddi bir açıklama olur mu? Yani 4 örgüt mensubu, eline aldığı silahları şehir merkezine getirip saklayacak, yedekleyecek, diğer 4 silahla gidip eylem yapacak, eylemden sonra tekrar gelip yedek silahları alacak, asıl silahları gömecek, ondan sonra siz de yargısız infaz yapacaksınız. Buna çocuklar bile inanmaz. Ciddi olun.

Özellikle bu dönemde, siz, neler yapılması gerektiğini herkesten daha iyi biliyorsunuz. Sivil toplumun alanını genişleten, yerel yönetimlerin alanını genişleten demokratikleşme paketlerini bu Meclise getirmekle yükümlüsünüz, aksi takdirde bu ülkeyi uçuruma sürüklersiniz ama o uçurumdan da en başta sizin Hükûmetiniz aşağı düşer. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Daha önce gerekçesini açıklamıştım. Tutumumda herhangi bir değişiklik söz konusu değil.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Başkanım...

BAŞKAN – Bir saniye... Lütfen...

Sayın Vural...

ENGİN ALTAY (Sinop) – Israr etsek oya başvursanız diyoruz tutumunuzla ilgili.

BAŞKAN – Efendim?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Israr ediyor olsak siz de oya başvuruyor olsanız tutumunuzla ilgili.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bu yeni bir usul efendim.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Var İchtüzük'te Başkanım. Oya başvurulur gerektiğinde.

BAŞKAN – Önerenin işleme alınmasıyla ilgili bir şey söylediniz biraz önce. Ben zaten bu konuya cevap verdim efendim açıklamamda. İchtüzük'ün söz konusu 84'üncü maddesi. 84'üncü madde burada.

OKTAY VURAL (İzmir) – Anayasa'nın ilk dört maddesini işlevsiz hâle getirmesinden dolayı teklif dahi edilemez. Anayasa'ya aykırılık yönü bu. Anlatabildim mi?

BAŞKAN – “Bir kanun tasarı veya teklifinin Genel Kuruldaki görüşmeleri sırasında tasarı veya teklifin belli bir maddesinin...”

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet ama teklif dahi edilemez. Yani değiştiren bir hüküm olduğu için biz teklif edilemeyeceğinden dolayı bunu ifade ediyoruz. O bakımdan, bu tartışmadan önce aslında bu önergeyi görüşseydik başka bir tartışmaya mahal olmazdı. O bakımdan söylüyorum, yani diyorum ki: Bu, hukuk devleti esaslarını değiştiriyor.

BAŞKAN – İşleme alma imkânımız yok efendim. Daha önce gerekçesini de açıkladım Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Peki, Sayın Başkan, Komisyonunda tümü görüşülürken Anayasa'ya aykırılıkla ilgili iddiaları görüştünüz, değil mi? Oylama yaptınız, değil mi?

BAŞKAN – Evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Peki, orada nasıl oluyor?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Orada oluyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani orada nasıl oluyor?

BAŞKAN – Efendim, 38'inci maddeye bakalım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Demek ki tümü...

BAŞKAN – Orada özel hüküm var Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, Komisyonun sahip olduğu yetkiye Genel Kurulun sahip olmadığı iddiasını ileri sürmek doğru değil.

BAŞKAN – 38'inci maddeyi okuyorum efendim: “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.”

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz de diyoruz ki, Komisyonun sahip olduğu yetkiye Genel Kurul da sahiptir.

BAŞKAN – Değil efendim. Oradaki düzenleme Komisyon özel bir madde...

OKTAY VURAL (İzmir) – Komisyon, Genel Kurulun üzerinde olabilir mi?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Altay, oylama mı isteyeceksiniz efendim bu konuyla ilgili?

ENGİN ALTAY (Sinop) - Vazgeçtim efendim.

BAŞKAN – Benim bu konudaki görüşümde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye efendim, şu işlemi bitireyim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Efendim, şu işlemi bitireyim, başladım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Efendim, işlemle ilgili...

BAŞKAN – Efendim, Sayın “Zazani”, böyle bir usulümüz yok. Grup Başkan Vekiliniz orada, söz istediği zaman veriliyor. Lütfen oturun.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, görüşülmekte olan 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/422) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine dair bir tezkere gelmiştir.

Bilindiği üzere, gündeme alınmış tekliflerin geri alınması Genel Kurulun kararına bağlıdır.

Şimdi, tezkereyi okutup oylarınıza sunacağım.

Tezkereyi okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÖNERGELER

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/422) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/239)

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 684 sıra sayısında yer alan sayfa 27'deki kanun teklifimi geri çekiyorum.

Talebim doğrultusunda işlem yapılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Mahmut Tanal

İstanbul

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bunun gerekçesini anlatmak istiyorum çünkü bakın...

BAŞKAN – Lütfen, öyle bir usul yok efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu ikna etmek açısından...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Gerekçeyi anlatmak zorunda, Genel Kurulu ikna etmek için anlatmak zorunda.

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, Sayın Gök, Sayın Altay, Sayın Tanrıkulu, Sayın Serindağ, Sayın Çıray, Sayın Ören, Sayın Kaplan, Sayın Özdemir, Sayın Çelebi, Sayın Balbay, Sayın Susam, Sayın Dinçer, Sayın Yalçınkaya, Sayın Özel, Sayın Demiröz, Sayın Toptaş, Sayın Düzgün, Sayın Öz, Sayın Küçük.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÖNERGELER (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/422) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/239) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Tanal'ın tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yine, İç Tüzük'ün 75'inci maddesine göre...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, lütfen, ayaktayım bir saattir, bekliyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Söz istedi. “Tezkereden sonra söz vereceğim.” dediniz.

BAŞKAN – Ama efendim...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizi, bakın, ciddi bir sorundan kurtaracağım. Bakın, ciddi diyorum. Öyle bir şey ifade edeceğim ki sizin başınızı ağrıtmaktan kurtaracağım. Dinlerseniz...

BAŞKAN – Şimdi, efendim, tezkereler geldi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizin yararınıza bir şey söyleyeceğim, dinlerseniz.

BAŞKAN – Benim yararına değil, bu, benim meselem değil efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye, sizi rahatlatacak bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın “Zazani”, böyle bir usulümüz yok.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sonuçta hepimizin çalışma şartlarıyla ilgili...

BAŞKAN – Her sayın milletvekilinin buraya çıkıp olaya müdahale etmesi söz konusu değil efendim.

Lütfen oturun. İşlemi tamamlayacağım, vereceğiz oturduğunuz yerden.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, ben...

BAŞKAN – Evet, yine İç Tüzük'ün 75'inci maddesine göre verilmiş bir geri alma talebini içeren bir tezkere daha gelmiştir.

Şimdi tezkereyi okutup oylarınıza sunacağım, okutuyorum:

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/2469) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/240)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 684 sıra sayılı kanun tasarısı ile birleştirilen 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifimi tasarıdan ayrılarak görüşülmesi amacıyla geri çekiyorum.

Gereğini arz ederim.

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

BAŞKAN – Evet, oylarınıza sunacağım...

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yoklama...

BAŞKAN – Yoklama talebi var, yerine getiriyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, siz İç Tüzük'e aykırı bir işlem yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Dinleyeceğim efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İç Tüzük'e aykırı bir işlem yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, Sayın Gök, Sayın Altay, Sayın Tanrıkulu, Sayın Serindağ, Sayın Çıray, Sayın Kaplan, Sayın Ören, Sayın Özdemir, Sayın Susam, Sayın Küçük, Sayın Toptaş, Sayın Yalçinkaya, Sayın Toprak, Sayın Özel, Sayın Karaahmetoğlu, Sayın Acar, Sayın Özkan, Sayın Tanal ve Sayın Eyidoğan.

İki dakika süre veriyorum efendim.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÖNERGELER (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/2469) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/240) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Tanriku'lu'nun tezkeresini oylarınıza sunuyorum...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, oylamaya sunmadan...

AHMET SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye Sayın Başkan, bir saniye...

BAŞKAN – Bir saniye...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Oylamaya sunamaz, oylamaya sunamaz ya.

Sezgin Bey, oylamaya sunamaz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kabul edenler...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye.

BAŞKAN – Oylama sırasında, Sayın Tanriku'lu, lütfen, böyle bir usul yok.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır öyle bir şey yok, böyle bir işlem yapamazsınız.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika ama, oylamayın, bir saniye efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın “Zazani...”

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ayağa kalkmışım, sazan değil, sazan sizsiniz, sataşma var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, yanlış bir işlem yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Tanriku'lu, anladım da, her zaman ayağa kalkamazsınız efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Olur mu be, olur mu!

BAŞKAN – Önergeyi okudum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sazan sizsiniz, sözünüzü geri alın.

BAŞKAN – Sözümü ben geri almıyorum efendim, alamıyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sazan sizsiniz, sazan.

BAŞKAN – Efendim?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sazan sizsiniz.

BAŞKAN – Lütfen ya, yazık, kendinize yazık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye, Sayın Başkan, bir saniye...

BAŞKAN – Gerçekten yazık, gerçekten yazık yani. Ben “Sayın Zazani” diye... Burada söz istiyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Beni dinleyeceksiniz, beni dinleyeceksiniz.

BAŞKAN – Lütfen ama...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika dinleyin.

BAŞKAN – Yazık, yazık, doğru değil yaptığımız yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ona “Saddam”, bana “Barzani” diyorsunuz...

BAŞKAN – Evet, Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Çorba etti Başkan.

BAŞKAN – Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, Sezgin Bey önce itiraz etti, itirazı var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, rica ediyorum bir defa dinleyin.

BAŞKAN – Bir müsaade edin, Sayın Zozani deminden bu tarafa...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, bir saniye. Benim teklifim oylandı.

BAŞKAN – Zorla mı alacaksınız Sayın Tanrıkulu?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, bir saniye, Sayın Başkan, bir saniye.

BAŞKAN – Oturun, vereceğim diyorum size.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tamam, bir saniye ama.

Oylandı. Oylamadan önce...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye efendim.

Sayın Sezgin Tanrıkulu, Sayın Zozani'den önce söz istedi. Siz şimdi...

BAŞKAN – Ama Sayın Hamzaçebi, siz de görüyorsunuz. Önergeyi okuduk, oylama yapıyoruz, oylama sırasında söz isteniyor; bu, doğru mu peki?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben oylamadan önce istedim, yanlış yaptınız, oylamadan önce söz istedim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, karıştırdınız her şeyi, çok yorulunuz.

BAŞKAN – Doğruyu söyleyin o zaman.

Sayın Tanrıkulu, buyurun, dinliyorum sizi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben oylamadan önce söz istedim, usul yanlış yaptınız.

Bakın, ben bu Mecliste en fazla yasa teklifi veren milletvekillerinden bir tanesiyim.

BAŞKAN – Güzel.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bütün bu mevzuatın, sizin anlamadığınız mevzuatın insan haklarına uygun hâle getirilmesi için çalıştım. Burada CHP adına bir tarih yazdım, Mecliste.

Şimdi, benim, insan haklarına uygun, demokrasiye uygun bir yasa teklifimi Adalet ve Kalkınma Partisinin, Hükûmetin otoriter bir yasasına zemin hazırlıyorsunuz. Ben de bunu istemiyorum. Ben bunu söyleyeyim, sonra onu yapın. O yüzden geri çekiyorum. Niye bunu söylememe müsaade etmiyorsunuz?

BAŞKAN - Önergeniz okundu efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Var mı gerekçede bu? İlk önce dinleyeceksiniz!

BAŞKAN - Efendim, usul bu, uygulama bu. Ne yapalım yani?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, ilk önce dinleyeceksiniz, sonra bana vereceksiniz!

BAŞKAN - Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Gerekçesi var önergenin. Önerge olarak işleme alıyorsanız önergenin gerekçesi olur, gerekçesini izah etmesi lazım. Açın, bakın Sayın Başkan

BAŞKAN - Efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başkan, biraz önce Sayın Sezgin Tanrikulu ayağa kalktı, söz istedi. Sanıyorum, sizin bir cümlenizi Sezgin Tanrikulu o tartışmalar içerisinde duymadı. Söylediğiniz cümle şuydu: “Yazık size, yazık!” Siz bir milletvekilini azarlama, küçümseme olanağına mı sahipsiniz? Hangi hakla bunu söylüyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, “‘Zazan’ dediniz.” dedi bana, onun için söyledim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bu, doğrudan doğruya Sayın Tanrikulu’nun...

BAŞKAN – Burada sayın milletvekili, Sayın Başkan Vekiline söyleyecek efendim, karşılığı olmayacak, öyle mi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben sataşmadan söz istiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, siz...

BAŞKAN – Benim “Zazan” dediğimi söyledi kendisine, onun için söyledim, doğru.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – O zaman tutanakları getirin, bakacağız.

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, ne için söylendiğini, Sayın Tanrikulu’nun ne söylediğini siz duymamışsınız veya söylemiyorsunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben Sayın Tanrikulu’nun cümlesini bilmiyorum ama...

BAŞKAN – Benim kendisine “zazan” dediğimi söyledi, onun için söyledim ben. Lütfen ama tutanakları isteyin, bakın. Sayın Tanrıkulu bana kendisine “zazan” dediğimi söyleyerek hitap ettiği için söyledim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet!

BAŞKAN - Değil dedim, yazık o zaman dedim, söyledim ben, inkâr etmiyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tutanakları getirin, bakacağız. Tamam mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, Sayın Başkan, sizin bir milletvekiline “Yazık size, yazık!” deme hakkınız var mıdır? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, o şekilde söylerse var, lütfen ama. Kendisine söylemediğim bir şeyi söylüyor, tabii ki söylerim, söylemediğim bir şeyi söylüyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, yok! Sayın Başkan, yok, öyle bir şey söyleyemezsiniz! Siz kimsiniz!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanakları talep ediyorum.

BAŞKAN – Tabii, tutanakları isteyin, “Sayın Zazani” dedim ben.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bunu söyleyemezsiniz, bana söyleyemezsiniz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Konuştunuz Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Konuşmadım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, velev ki ben yanlış anladım. Siz bunu söyleyemezsiniz!

BAŞKAN - Ne demek yani yanlış anladınız?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – O zaman bana “Yazık sana.” diyemezsiniz.

BAŞKAN - Evet, dedim ben bunu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Diyemezsiniz işte!

BAŞKAN - Dedim arkadaş, dedim Sayın Tanrıkulu. Sizin sözünüzden dolayı dedim ben bunu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – O zaman özür dileyacaksınız!

BAŞKAN - Özür dileyecek bir şey söz konusu değil efendim. Hayır dilemiyorum efendim, hayır, hayır, lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Size yazıklar olsun, bin kere yazıklar olsun! Senin tarihin kadar benim demokrasi tarihim var.

BAŞKAN – Benim size söylemediğim bir sözden dolayı bana...

Lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sana yazıklar olsun, bin kere yazıklar olsun!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zozani, zaten soy isminiz bak, tartışma konusu oldu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, öncelikle çok yorulduğunuzun farkındayız. İsimleri de artık karıştırmaya başladınız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim düşündüğünüz için.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İsimleri, soy isimleri telaffuz etmekte zorlanıyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Daha çok yorulacaksınız.

BAŞKAN – Ben değilim efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Size tavsiyemiz biraz dinlenmeniz, bu bir.

BAŞKAN – Önce siz kendiniz dinlenip gelin o zaman Sayın Zozani. Siz bütün bunları söyleyeceksiniz, cevap vermeyeceğiz, öyle mi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, tabii, ben çok sakınım, siz çok yoruldunuz yani...

BAŞKAN – Lütfen ama.

Ben çok sakınım efendim, ben gayet sakınım, konunuza girin. Doktorluk yapmaya da kalkışmayın burada kimseye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, psikolojinizi anlayabiliyorum bunun için doktor olmaya gerek yok.

BAŞKAN – Kendi psikolojinize bakın önce.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, müsaade edin derdimi anlatıyorum.

Esas meseleye geleyim, Sayın Başkan, Komisyon Başkanı da demin yaptığı açıklamada İç Tüzük 35'e göre işlem yaptığını ifade etmiştir. İçişleri Komisyonumuzun İç Tüzük 35'e göre, Hükûmetin göndermiş olduğu 43 maddelik tasarıyla milletvekillerinin daha önce Meclis Başkanlığına verdiği kanun tekliflerini birleştirerek görüşürme yetkisi yoktur, bu bir.

İkincisi, İçişleri Komisyonumuzun 684 sıra sayısıyla Meclis Genel Kurulu gündemine, Meclis Başkanlık Divanı aracılığıyla gönderdiği rapor yetersiz, eksik rapordur. Şu nedenle: Hükûmetin göndermiş olduğu 43 maddelik tasarının madde gerekçeleri burada yer almaktadır. Ancak, bizim burada görüşmeye başlayacağımız tasarı, komisyon çalışmaları aşamasında, alt komisyon ve üst komisyon çalışmalarında 132 maddeye çıkmıştır ancak burada 132 maddenin madde gerekçeleri yer almamaktadır. Dolayısıyla, İç Tüzük'ün 85'inci maddesine göre, eksik işlem yapmıştır. Sizin, bu işlemi, bu eksikliği gidermek için İç Tüzük'ün 85'inci maddesine göre işlem yapmanız gerekmektedir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın “Zazani.”

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi önergeyi okutuyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yeni bir önerge gelmiştir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye ya...

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 75'inci maddesine göre...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye... Bir saniye... Ayağa kalkmışım, bu Meclisin üyesiyim? Elimde İç Tüzük var, beni göreceksiniz ilk önce! Beni göreceksiniz ilk önce!

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Böyle gevrek gevrek de gülmeyin! Gülmeyin böyle! (AK PARTİ sıralarından “Aa!” sesleri) Bir saniye...

BAŞKAN – Şimdi, sizin gibi...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye... Söz istedim, bir saniye... Ayaktayım. İç Tüzük’ün 69’uncu maddesine göre, biraz önce şahsıma sataştınız, laf söylediniz, söz istiyorum.

BAŞKAN – Siz, benim şahsıma sataştınız, onun için söyledim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, o zaman siz de cevap verin, ben de cevap vereyim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, siz de söz alın.

BAŞKAN – Hayır, sataşmadan dolayı söz veriyorum, buyurun.

Buyurun, iki dakika söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ama, söylediğiniz sözü de söyleyin hatırlayabilecekseniz.

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut’un sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, söylerim.

BAŞKAN – Hatırlayacaksanız söyleyin önce, söyleyin.

Buyurun...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Buraya kadar gelip haksız hakaretini yapacaksın, sana söz söylenmeyecek, öyle mi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir saniye...

BAŞKAN – Buyurun, dönün önünüze.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sen hakaret etme hakkına sahiptin, başkası sana bir şey demeyecek, öyle mi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir saniye... Bir saniye...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Buraya kadar gelip her türlü hakareti yapıyorsun, sana söz söylenmeyecek, öyle mi? (CHP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir saniye... Bir saniye... Bu, ne oluyor şimdi?

BAŞKAN – Buyurun siz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bu, ne oluyor şimdi? Bu, ne oluyor?

(AK PARTİ ve CHP sıralarından bir grup milletvekilinin kürsü önünde toplanmaları, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.27

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim Sayın Hamzaçebi, siz istemeseniz de vereceğim zaten.

Sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine Genel Kurul salonunda yaşanan olaylardan sonra devam edilmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bu oturuma bu şekilde devam etmenin yasama faaliyeti açısından doğru olmayacağını, sakıncalı olacağını ifade etmek istiyorum. Biraz önce, kürsüde İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sezgin Tanrıkulu varken Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkan Vekili kürsünün arkasında durmak suretiyle kendisine laf atarak onu oradan tahrik etmiştir. (AK PARTİ sıralarından “Hayda!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir saniye lütfen...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – O yetmemiş, kendi grubunu tahrik etmiştir aslında, kendi grubunu kürsüdeki Sayın Sezgin Tanrıkulu’nun üzerine yönlendirmek için tahrik etmiştir.

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Tam tersi, tam...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir grup başkan vekilinin görevi grubunu sakinleştirmektir, grubunu tahrik etmek değil. Ben bu Grup Başkan Vekili arkadaşımızı buradan kınıyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Sezgin Tanrıkulu yürümüşür üstüne önce.

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Önce yürüyen Sezgin Tanrıkulu’dur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sizin de önlem almanızı istiyorum. Bu şekilde tahrik edilen grubun kürsüdeki arkadaşlara yürüyerek şiddet uygulayan bir şekilde bir yöntem kullanması suretiyle bir yasama faaliyeti mümkün değil efendim. O nedenle, bu yasama faaliyetini, bugünkü görüşmeleri burada sonlandıralım Sayın Başkan, devam etmeyelim, edemeyiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ünal, buyurun.

24.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Benim konuşmacıyı tahrik eder ya da grubumu tahrik eder bir ifadem olmamıştır. (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Nasıl olmadı? Tutanaklar burada.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen bir dinleyin.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Her birimiz burada adalet duygusu olan ve vicdanı olan insanlarız. (CHP sıralarından gürültüler)

Burada sayın milletvekilinin, sizin Sayın Adil Zozani'ye hitap ederken, dil sürçmesiyle Sayın Tanırkulu'na “Zozani” diye hitap etmenizden üzerinden size yapılan bir hakaret oldu. (CHP sıralarından gürültüler)

HASAN ÖREN (Manisa) – Size ne?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan kendini savunamıyor mu?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Siz de bu düzeltmeyi kabul ettiniz ve bunun üzerine, buradaki her milletvekili yüce Divanın, oradaki Meclis Divanının mehabetine saygılı olmak ve bunu korumak durumundadır.

Benim bir tahrik niyetim olmadı, sadece iki cümle sarf ettim: “Sayın milletvekili, kendinizle ilgili söylenen her şeye tepki koyarken Meclis Divanına hakareti kendinize hak görüyorsunuz.” dedim ve üzerime yürüdü. (CHP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok öyle bir şey.

HASAN ÖREN (Manisa) – Kim yürüdü ya?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bu Mecliste hiçbir milletvekili bir grup başkan vekilinin üzerine yürümez. Buradaki bütün grup başkan vekilleri bunu bilir. Bir grup başkan vekilinin üzerine yürünmez.

Kaldı ki burada her şekilde birbirine milletvekilleri sataşıyor. Benim orada sarf ettiğim sözün bir kavga gerekçesi olmasını gerektiren hiçbir içeriği yoktur, milletvekili de bunu biliyor ama merdivenleri çıkarak benim üzerime yürümesi, her şeyden önce, asıl ağır tahrik budur.

HASAN ÖREN (Manisa) – Ne işiniz var orada?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Baluken, buyurun.

25.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine Genel Kurul salonunda yaşanan olaylardan sonra devam edilmesinin mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; olayın başlangıç sebebi ne olursa olsun, biraz önce bu Genel Kurulda yaşanan vahim hadiselerde yine milletvekilleri hayatı tehdit edecek şekilde, yaralanacak durumda çeşitli darbelere maruz kalmışlardır. Bir milletvekilinin kaşı açılmıştır, bir milletvekili yüksekten düşme şeklinde yaşamı tehdit edebilecek bir travmaya maruz kalmıştır.

Ben hâlâ -hekim kökenli bir milletvekili olarak- bu arkadaşımızın hayatı fonksiyonlarıyla ilgili bir endişe taşımaktayım. Dolayısıyla, bu oturumun devam etme koşulu ortadan kalkmıştır. Burada, üç gündür tam anlamıyla Genel Kurulda bir terör havası estiriliyor, bunu kabul etmemiz mümkün değildir. (AK PARTİ sıralarından “Siz estiriyorsunuz.” sesleri) Eğer bu oturumu bu şekilde devam ettirirseniz, bizim kaygımız, daha vahim olayların yaşanacağına dairdir. Akliselim bir şekilde, soğukkanlı bir şekilde olayları değerlendirip daha vahim olayların olmaması için gerekli takdiri Başkanlık Divanının yapması gerektiği kanaatindeyiz.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sen ne yapıyorsun orada Külünk?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) - Yaşanan olaylardan dolayı da burada bir özrün ve bir disiplin sürecinin yürütülmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Baluken.

Sayın Hamzaçebi, buyurun tekrar.

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Genel Kurul salonunda yaşanan olaylar nedeniyle İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Mahir Ünal'ın açıklamalarını ben üzüntüyle dinledim. Ben Sayın Mahir Ünal'dan yapmış olduğu hareket nedeniyle en azından Genel Kuruldan özür dilemesini beklerdim.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sen ne yapıyorsun orada?

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Sana mı soracağım burada oturmak için? Sana mı soracağım burada oturmak için? (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekili, lütfen...

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Senden mi izin alacağım? Senden mi izin alacağım?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bağır, bağır!

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen sayın milletvekili...

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Senden mi izin alacağım? (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekili...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen bakan mısın? Sen bakan mısın? Sen meydan mı okuyorsun?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bağır, bağır!

METİN KÜLÜNK (İstanbul) - Hadi gel kaldırsana! Hadi gel kaldır!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ne olacak?

Gel lan, gel, çık gel!

METİN KÜLÜNK (İstanbul) - Hadi gel kaldır, hadi gel kaldır! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Adam mısın sen be!

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Hadi oradan, işinize bakın!

BAŞKAN – Sayın Külünk...

Sayın Hamzaçebi, buyurun lütfen. (Gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen bakan mısın?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sarraf'ın gümrükçüsü seni!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Kimsin sen?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sarraf'ın gümrükçüsü, kim olacak, parayı götüren o.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Her yerde meydan okuyorsun, kimsin sen?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sarraf'ın gümrükçüsü!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimsin sen? Sen kimsin?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Her seferinde tahrik ediyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Döveceksen gel!

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, buyurun, grubunuzu susturun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tahrik ediyor, kaldırın onu!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ara verin Sayın Başkan, ara verin bu oturuma, ayıptır ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimsin sen? Bakan mısın? Sen kimsin?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, Hükûmet sıralarında oturan bir milletvekili Cumhuriyet Halk Partisi Grubunu tahrik etmektedir. Lütfen önlemini alın efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, bu ne ya? Her kavgada var bu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakan mısın sen?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, 68 açıktır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pişmiş kelle gibi sırtıyor oradan ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İnsanları tahrik ediyorsun!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Saldırın hadi, saldırın, gelin, saldırın, gelin linç edin bizi, hadi!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani, yakışıyor mu sana, yakışıyor mu?

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Ayıp ya, ayıp! Koskoca adamsın be, ayıp ya!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, 68 açık, gürültüyü durduramıyorsunuz, kapatacaksınız; İç Tüzük açıktır.

BAŞKAN – Ama bu usul değil ki, lütfen Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kapatacaksınız efendim, tutamıyorsunuz, kapatmak zorundasınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Terbiyesiz herifler!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, Hükûmet sıralarında...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.10

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muharrem IŞIK (Erzincan), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi bir...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, gördüğüm kadarıyla hiçbir şey olmamış gibi görüşmelere devam edeceksiniz. Oysa ara vermeden önce gürültü ve kavga olması nedeniyle, İç Tüzük’ün 68’inci maddesine göre, oturuma ara verdiniz; tekrar açtığınızda gürültünün ve kavganın, gerilimin devam ettiğini gördünüz. Bu durumda İç Tüzük’ün 68’inci maddesi Meclisin kapatılacağını söyler. Böyle olduğu hâlde, siz yeniden oturumu açtınız, yeniden “Görüşmelere devam edeceğiz.” diyorsunuz. Hiçbir şey olmamış gibi, hiç sorun yaşanmamış gibi ve İç Tüzük’ün 68’inci maddesindeki kuralı da bir kenara bırakarak görüşmelere devam edemeyiz. Şu an sizin göreviniz, 68’nci maddeye göre, bugün için Meclisin çalışmalarına son vermektir; aksi takdirde, İç Tüzük’ü çiğnemiş olacaksınız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ya da sizin iç tüzüğünüzü bize de verin...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Biz ara vermemizde İç Tüzük’ün 68’inden bahsederek ara vermiş değiliz.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bahsetseydiniz o zaman, bahsetseydiniz!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sizin göreviniz ne efendim, göreviniz?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Niye ara verdiniz?

BAŞKAN – Çağırmanızla olmaz ki bu iş yani yahu.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz ne diyorsunuz gerçekten?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Niye ara verdin o zaman, niye ara verdin?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, ara verirken...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Hamzaçebi, bu usul mu olacak?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, hayır, bir saniye...

NAZMÎ GÜR (Van) – Tekrar gürültü mü yapalım kapatmanız için?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Meyve yemek için mi ara verdiniz, ne için verdiniz?

BAŞKAN – Bunun için ara mı verilecek şimdi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Dalga mı geçiyorsunuz Başkan?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

NAZMÎ GÜR (Van) – Kan akıtılmasını mı istiyorsunuz Sayın Başkan, kavga mı edelim tekrar?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kavga mı istiyorsunuz Başkan?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, bir şey söylediniz, tamamlayacağım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 68 açık, dalga mı geçiyorsunuz?

NAZMÎ GÜR (Van) – 3-5 kişinin daha mı yuvarlanmasını istiyorsunuz?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – “68’inci maddeye göre ara veriyorum.” demek zorunda da değilsiniz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu Mecliste güvenlik yok, can güvenliği yok.!

BAŞKAN – O zaman Meclis çalışmayacak demektir Sayın Kaplan.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bu ara, 68’inci maddeye göre ara vermek demektir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tiyatro oyunu oynamıyorsun da ne yapıyorsun Başkan?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, Meclis çalışmayacak demektir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkan, burada ölen birisi olursa katil olursun, katil olursun!

BAŞKAN – Zarar veriyorsunuz kendinize.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Böyle yönetilmez, insanları öldürüyorsunuz.

DURDU MEHMET KASTAL (Osmaniye) – Ne bağıırıyorsunuz lan!

BAŞKAN – Hayır, insanları öldürmüyoruz efendim, insanlar kendi kendine yapıyor doğrusunu söylemek...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Ne yapıyorsunuz?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Önümüze gelene saldıracanız Başkan, Meclisin de...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, biz içeride toplantı yaptık, davet ettik sizi, birincide gelmediniz efendim; ikincide davet ettik, konuştuk içeride.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kapandı 2 defa, kapandı bitti.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir saniye...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Uzlaşmadı ki.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şunu açar mısınız efendim?

BAŞKAN – Açıkta zaten.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, kapalı şu anda.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, uzlaşmaya açık bir durum değil, sizin İç Tüzük’ü uygulamanız lazım.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, öyle bir şey söylediniz ki “Birincide gelmediniz, ikincisinde geldiniz.” diye, sanki bu sizin yaptığınız açıklama üzerinde içeride mutabık kaldık gibi bir izlenim veriyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, mutabık da kalmadık efendim, değil, konuştuk yani.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, öyle bir mutabakat yok. İçerideki toplantıda da size, 68’inci maddeye göre, Meclisi kapatmak zorunda olduğunuzu söyledim.

BAŞKAN – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şimdi bir şey söylediniz: “Ben ara verirken İç Tüzük’ün 68’inci maddesine göre ara veriyorum demedim.”

BAŞKAN – Evet demedim efendim, ayağa da kalkmadım yani, doğru, oradaki şartlar yerine gelmedi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, bir saniye...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bilerek yapıyorsunuz o zaman kavgaya varken.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim “Ayağa kalkmadım.” diyorsanız, “Özellikle ayağa kalkmadım ki İç Tüzük’ün 68’inci maddesini uygulamayayım.” gibi bir niyetle söylüyorsunuz bunu.

BAŞKAN – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben, bugüne kadar 68’inci maddeye göre yapılan uygulamalarda Meclis başkan vekillerinin ara verirken “68’inci maddeye göre ara verdim.” dediğini hatırlamıyorum, istisnaen diyenler olabilir.

BAŞKAN – Efendim, ayağa kalkıp ihtar etmesi lazım, yapmadım, onu demek istiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – İstisnaen diyenler olabilir ama genel uygulama, tanık olduğum uygulama “68’inci maddeye göre ara veriyorum.” değil, “Oturuma ara veriyorum.” şeklindedir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sürünerek mi geçtiniz o kapıdan, ayağa kalktınız tabii, sürünerek mi çıktınız o kapıdan Başkan?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şimdi, ayağa kalkmak, kalkmamak bunlar ayrıntıdır. Mesele şuradadır...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sürünerek mi çıktınız oradan, ayakta çıktınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - 68'inci madde, Genel Kurulda sağlıklı bir çalışma ortamı yok ise, bu ortam kaybolmuş ise, yeniden tesis edilemeyeceği anlaşıyor ise oturumun sonlandırılacağını söylüyor. Ayağa kalkmak, kalkmamak ayrıntıdır. Siz, 68'inci maddeye göre kapatmak zorundasınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Vural.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Oktay Bey, bunu açmışlar. Başkanlık Divanı da yönetme mukteditarını kaybetmiş görünüyor. Sizin mikrofon yerine benimkini açmışlar.

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Özür dilerim Sayın Vural.

Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Sinop) – Burayı açmışlar Başkanım. Orası ile burası arasında çok fark var.

BAŞKAN – Açan Başkanlık Divanı değil efendim.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Divandaki görevlileri değiştirin, onlar bile yorulmuş. Saat on iki oldu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

27.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Genel Kurul salonunda yaşanan olaylar nedeniyle İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, İç Tüzük'te yer alan bu hükümler uygulanmak üzere verilen görevlerdir. Dolayısıyla, burada, eğer bir gürültü ve kavga varsa ne yapmanız gerektiğini açık olarak gösteriyor. Yani, bu, İç Tüzük'ün size verdiği bir görevdir, bu görevi yerine getirmeniz gerekiyordu. Bu görevi yerine getirmemeniz doğru olmamıştır.

Bir husus daha var Sayın Başkan. Şimdi, bu kadar saldırı oldu, sataşma, hakaret ya da bilmem ne. İç Tüzük'ün disiplin hükümleri var. Bunlar niye var? Uygulanması için var. Eğer biz hukukla düzeni temin edemeyeceksek, hukukun maddelerine uyarak düzeni temin edemeyeceksek o zaman zorba devlet oluruz. Olmaz böyle bir şey. Bunu uygulayacağız. Bu kavgayla ilgili, şeylerle ilgili sizin hassasiyetinizi anlayabilirim ama ara vermenizin sebebi kavgadır. Buna müsebbip olan da tek tarafı değil, bir tahrik ortamı oldu. Bunun müsebbibi kimse...

Diyor ki: “Disiplin cezalarının neveleri...”

1. Uyarma;

2. Kınama;

3. Meclisten çıkartma.”

Sükûneti ve çalışma düzenini bozmak uyarma cezasını gerektiriyor; saldırıda bulunmak kınama cezasını gerektiriyor. Eğer bunlar uygulanmayacaksa, hukuk uygulanmayacaksa biz bugün hukuku niye yapıyoruz? Eğer devlet uymayacaksa, vatandaş uymayacaksa, siz uymayacasınız bu hukuk niye var? Bunun gereğini yerine getirin efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken, buyurun.

28.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Genel Kurul salonunda yaşanan olaylar nedeniyle İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, İç Tüzük'ün 68'inci maddesi çok açık ve nettir: Başkan, görüşmeler sırasında gürültü veya kavga çıkar ve bu nedenle düzeni kuramazsa oturuma belli bir prosedür tarif ederek ara verir diye tanımlamıştır. Burada, o prosedürü yerine getirip getirmemek tamamen sizin sorumluluğunuzda olan bir durumdur. Eğer o prosedürü yerine getirmeden içeriye gitmişseniz İç Tüzük'ü ihlal etmişsiniz demektir.

Şimdi, burada, açıktır ki iki defa gürültü ve kavgadan dolayı Genel Kurula ara verilmiştir; birkaç milletvekili, yaşamsal fonksiyonları tehdit edecek şekilde, ciddi bir şekilde yaralanmışlardır. Dolayısıyla, bu görüşmeleri, bu oturumu devam ettirmenin, sürdürmenin koşulları yoktur. Sizi İç Tüzük'e uymaya davet ediyoruz, İç Tüzük'ün 68'inci maddesine göre hareket etmeye davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydın, buyurun.

29.- Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Başkanım, arkadaşlar tabii ki Meclis İçtüzüğü'nün 68'inci maddesine dayanarak bu oturumun kapatılması gerektiği yolunda aslında bence çok haksız ve mesnetsiz bir iddiada bulundular. (Gürültüler)

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Utan be!

OKTAY VURAL (İzmir) – İç Tüzük'ü uygulayın.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – 68'inci madde çok açık.

Bir dakika, dinleyin arkadaşlar.

68'inci maddeyi okurken maddenin bir kısmını okuyup bir kısmını okumamakla bir defa doğru bir iş yapmadığımızı ifade etmek istiyorum. 68'inci maddeyi bir kez daha okumak istiyorum...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tamamını oku, tamamını.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Senin okuma yazman var, oku bakayım hepsini.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – “Başkan, görüşmeler sırasında gürültü veya kavga çıkar ve bu nedenle çalışma düzenini kuramazsa kürsüde ayağa kalkarak toplantıya ara vereceğini ihtar etmek suretiyle...”

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu bir görev zaten.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Talimat var!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – ...böyle bir ihtar yapmak suretiyle gerekli gayreti gösterir.” diyor.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Niye göstermemiş?

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Ayağa kalkacak ve bu nedenden dolayı mutlaka bir ihtar yapmak, sözlü bir ihtar yapmak suretiyle diyor. Dolayısıyla, bakın arkadaşlar, İç Tüzük 68 çok sıkı şekil şartlarına bağlı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ayağa kalktığı zaman bir ayağı yere değmiyorsa ayağa kalkmış sayılacak mı?

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet, görev veriyor.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Evet, kavga çıktı mı? Çıktı. Niye görevini yerine getirmedi o zaman?

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Bu şekil şartlarının gerçekleşmesi lazım ve bu ihtara rağmen kurulamıyorsa kapatır. İkincide de eğer düzen kurulamıyorsa tamamen oturumu kapatır. Yine, ihtar yok, ayağa kalkarak böyle bir ihtar yok, ikinci defa açtığında da normal sükûnetle açılıyor, daha sonrasında bir gürültü çıkıyor ancak yine ihtar olmadan, yine ikaz olmadan, ayağa kalkarak bu ikazı yapmadan ara veriliyor.

Şimdi, eğer muhalefetin dediği doğru ise bugüne kadar her iki ara vermede Meclisi kapatmış olmamız lazımdı, her iki ara vermede Meclisi kapatmış olmamız lazımdı.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ne alakası var Ahmet Bey? Kavga var ya, iki kavga var.

OKTAY VURAL (İzmir) – Kavga iki taraflı olur.

AHMET AYDIN (Adıyaman) - Değerli arkadaşlar, Meclisin verimli ve etkin çalışması lazım. Ben sizin engelleme çalışmalarınızı anlıyorum...

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Can güvenliği yok, can güvenliği; ne engellemesi! Saldırıyorsunuz önünüze gelene be! Böyle bir Meclis görülmemiştir ya!

AHMET AYDIN (Adıyaman) - ...elinizden geldikçe de İç Tüzük'teki haklarınızı kullanmanıza da saygı duyarız ama lütfen Anayasa'yı ve İç Tüzük'ü de doğru uygulayalım, doğru konuşalım, doğru bir şekilde burada bu Meclisin çalışması adına da hepimiz elimizden gelen gayreti göstereyim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bu size verilmiş bir görevdir, görevi yerine getirmek sizin göreviniz.

BAŞKAN – Sayın Vural, bu Meclisin çalışması gerekir ama. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bu gürültüler karşısında hemen Meclisi mi kapatacağız Sayın Vural? Ama böyle bir anlayış doğru değil Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Kavga iki tarafın birbirine girişmesidir.

BAŞKAN – Efendim şu anda kavga söz konusu değil zaten, sadece milletvekillerinin...

OKTAY VURAL (İzmir) – Kavga ortamına bulaşılmasın, kavga çıkmasın. Buna gerek yok ki, kavga çıkmasın. Kavga taraflar arasındaki...

BAŞKAN – Bu doğru değil ama efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğru değilse o zaman gereğini yapacaksınız. O zaman kavganın tarafları...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – O zaman Meclis hiç çalışmasın, hiç kavga olmaz. Böyle bir anlayış var mı Sayın Başkan? Üç gündür şu kanuna geçemedik, el insaf be!

OKTAY VURAL (İzmir) – ...Meclisin çalışmasını engelliyor demektir. O zaman AKP de kavganın tarafı olduğuna göre onlar da Meclisi engelliyorlar, odur.

ORHAN ATALAY (Ardahan) – Kimin engellediğini cümlealemler biliyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclisi engelliyor. Kavganın tarafı olur efendim, kavganın tarafı olmaz mı? Kendi kendilerine mi kavga ediyorlar?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclisi engelleyenler kavganın tarafı olanlar, kalkıp muhalefete niye diyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İç Tüzük'teki tanımlar son derece nettir. Siz Meclis Genel Kuruluna ara verirken herhâlde arka odada meyve, çerez yemek için ara vermediniz; burada ciddi bir kavga oldu, o kavgalar sonucunda yaralanmalar oldu, siz de o kavga üzerine ara verdiniz. Geri gelip tekrar oturumu açtığınızda, yine, aynı gerginlikle aynı kavga ortamı olduğu için ara verdiniz.

Dolayısıyla, bu konuda, hem İç Tüzük'e hem de İç Tüzük'ün bugüne kadar buradaki uygulama şekline uymak zorundasınız. En son ortaya çıkan kavgalarla ilgili Genel Kurul'daki teamülleri uygulamayı gözünüzün önüne getirirseniz, bu konuda yanlış yaptığınızı görürsünüz. Burada kesinlikle oturumu kapatmanız gerekiyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Ne teşekkürü Başkan? Ne teşekkür ediyorsunuz? Teşekkürlek bir şey yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Genel Kurul salonundaki kavganın çıkmasına AK PARTİ Grup Başkan Vekilinin neden olduğuna ve İç Tüzük'ün 68'inci maddesinin uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir cümle söylediniz, doğru bir cümle, Meclisin çalışması gerekir.

BAŞKAN – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Elbette Meclis çalışmalı. Muhalefet İç Tüzük’ün kendisine vermiş olduğu hakları kullanır, iktidar yine İç Tüzük’ün kendisine vermiş olduğu hakları kullanmak suretiyle bir an önce tasarıyı yasalaştırmak isteyebilir; bunlar işin doğasında olan hususlar.

Yalnız, konuşmanızdan şöyle bir izlenim çıkıyor, sanki bu kavgayı muhalefet başlatmış gibi bir izlenim çıkıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Aynen öyle!

BAŞKAN – Hayır, öyle söylemedim efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, cümleleriniz böyle değil ama algılama bu şekilde.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Fotoğraflar yalan söylemez, fotoğraflara bak!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani Meclis çalışmalı, Meclisin çalışması engelleniyor ise kavgayı da muhalefet çıkardı gibi bir izlenim doğacak...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Aynen öyle!

İSMAİL AYDIN (Bursa) – İnternet’teki fotoğraflara bak!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir kere bunu tespit edelim:

Mecliste kavganın çıkmasına neden olan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilinin, kürsüdeki hatip olan Sayın Sezgin Tanrıkulu’na kürsünün hemen arkasında durmak suretiyle laf atmasıdır; bu, tahriki başlatmıştır. O ana kadar bugünkü oturumlar, bugünkü görüşmeler bence gayet yolunda gitti. Elbette gerilimler, tartışmalar olabilir, gayet doğal ama problem olan bir şey yoktu. Siz de bu ana kadar, benim olduğum oturumlar süresince oturumları iyi yönettiniz ancak burada İç Tüzük’ü çiğnemeye kalkıyorsunuz Sayın Başkan. Tutumunuz 68’inci maddeye aykırıdır. Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili hem Genel Kurulu, grubunu tahrik edecek hem hiçbir şey olmamış gibi oturacaklar hem de siz oturuma devam edeceksiniz. Bunu kabul etmiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum efendim.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaplan.

31.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan’ın, Genel Kurul salonunda can güvenliği kalmadığı için çalışmalarına son verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, saat onu yirmi geçe yani 22.20’de burada bir kavgaya oldu. Güvenlik paketini görüşürken Meclisteki milletvekillerinin, milletin vekillerinin güvenliği yok. Burada AK PARTİ 3-4 saldırı grubu oluşturmuş her seferinde muhalefet milletvekillerine saldırıyorlar, burada saldırdılar. Bu merdivenlerden 30 basamak düştü ve ara verdiniz. Kalktınız, kalkarak ara verdiniz, sürünerek o kapıdan çıkmadınız çünkü mecburen kalkıyorsunuz, o kapıdan çıkıyorsunuz. İç Tüzük 68 diyor ki Sayın Başkan: Kavgaya, gürültü devam ederse en fazla bir saat ara verilir, eğer tekrar

devam ederse kapatılır. Bakın, saat şu an 24.00'e on dakika var. Yani, tam iki saat oldu... Ara geçeli bir saatten fazla bir zaman geçti. Bu güvenliği sağlanmayan Mecliste, can güvenliği olmayan Mecliste milletin iradesini milletin vekili nasıl kullanır?

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Bağırmadan konuş!

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ne bağırıyorsunuz?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, siz AK PARTİ'li olduğunuz için, kendi döneminizde bunu, Başkanlık Divanını böyle bir ortamda, güvenlik ortamında, hiçbir önlem almadan, disiplini çalıştırmadan...

BAŞKAN – Nasıl bir önlem almamız gerekir Sayın Kaplan?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Disiplin cezası olmaz mı? Saldırmak burada serbest mi?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Ören, buyurun...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Adam öldürmek serbest mi, insanlara saldırmak serbest mi? O zaman gelin, herkes birbirine sıksın, ha! Meclis bunun için mi var? Sayın Başkan, kötüye kullanıyorsunuz o görevi.

BAŞKAN – Kötüye kullanmıyorum efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kötüye kullanıyorsunuz!

BAŞKAN – Lütfen Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu kavgaların sebebi AK PARTİ'li başkan vekilleridir; dün Ayşe Nur'du, bugün Sadık Yakut'tur. Bu kavgaların nedeni... Saldırganları koruyan sizsiniz, cezayı işletmeyen sizsiniz.

BAŞKAN – Efendim, muhalefet hakkı... Görevinizi yapacaksınız ama...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Yeter artık ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ören.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Başkan, iki lafınızın birinde “Bu Meclis çalışmayacak mı?” diyorsunuz.

BAŞKAN – Siz o kadar lafı söyleyeceksiniz de ben sormayacak mıyım yani? Soruyorum tabii ki.

HASAN ÖREN (Manisa) – Dört yıldan bu yana AKP Grubunun, iktidarın bugüne kadar Türkiye'yle ilgili çıkaramadığı bir kanun var mı? Çıkaramadığı kanun yoksa bu kadar gergin olan bir Mecliste, birbirlerine yumrukların atıldığı bir Mecliste niçin ısrar ediyorsunuz bu oturumu devam ettirmeye?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Arkadaşını aşağı iterken utanmadın mı?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Ören.

HASAN ÖREN (Manisa) – Kahraman mı olmak istiyorsunuz? İnsanlar birbirlerini darp edip öldürsünler mi, bunu mu istiyorsunuz? Yoksa talimat mı aldınız bir yerden? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Arkadaşından özür dile Hasan Ören!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Niye ittin arkadaşını?

OSMAN ÇAKIR (Düzce) – Sana yakışıyor mu, 60 yaşında adama uçan tekme atmaya?

BAŞKAN – Sayın Ören, lütfen...

HASAN ÖREN (Manisa) – Olur mu böyle bir şey?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal.

32.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, dört yıldan beri bu Meclisteyiz. Bu Mecliste her bir arkadaşımızla ilgili her birimizin bir kanaati var. Dolayısıyla, her birimiz birbirimizi nezaketimizle, her birimiz birbirimizi kanaatiyle tanıyor. Bakınız, ben bu meselenin... Sayın Grup Başkan Vekili tarafından az önce şahsıma dönük bir kınama ifadesinde bulunuldu. Bir şey söylemedim ve kavganın gerekçesi olarak tekrardan şahsımı gösterdi. Ben hiçbir şekilde şahsa kürsüde konuşma yaparken sataşmada bulunmadım. Eğer her sataşma bir kavga gerekçesi olsaydı bu Mecliste kavga tükenmezdi. Eğer arkadaşlarım orada araya girmeselerdi milletvekili bana fiilî müdahalede bulunacaktı. Çünkü, merdivenleri çıkıp üzerine yürüdü. Buna rağmen hareketsiz kalarak fiilî bir müdahaleyi engelledim.

Kaldı ki deminden beri tartışılan 68'e göre ara verme esnasında Meclis Başkan Vekilinin ayağa kalkarak bir uyarıda bulunmasının asıl maksadı... Mecliste her seferinde bir tartışma olup iki seferin sonucunda da Meclisin kapanmasını engellemek amacıyla İç Tüzük'ü yapan kural koyucu bunu oraya koymuş. Bunu bu şekilde okuyamayız.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hile yapıyorsa ne yapacağız?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yoksa her tartışmadan sonra ara verildiğinde ikinci aradan sonra Meclis kapanmak zorunda kalır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet, öyle olacak, çalışma düzeni yoksa öyle olacak.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bundan dolayı, bu yetki Meclis Başkanlık Divanına bırakılmış. Bunu bu şekilde okumak son derece yanlış.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Zozani ama yeteri kadar aydınlandık, konuşuldu efendim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir şey söyleyeceğim Sayın Başkan. Yani, her söz alışımızda siz niye bu kadar...

BAŞKAN – Ama her söylediğinizde de... Zaten konu bittikten sonra çıkıyorsunuz.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ne konusu bitti canım, bitti mi konu?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye...

BAŞKAN – Buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Mecliste İç Tüzük uygulamaları aynı zamanda teamüllerden ibarettir. İç Tüzük’ün 68’inci maddesinin hangi hâllerde uygulandığına dair Meclisin teamülleri vardır. En son teamül ne şekilde gerçekleşmiştir, sizi onu incelemeye davet ediyoruz. Şu anda oturuma ara verip, inceleyip, bu incelemenin sonucuna göre karar vermenizi öneriyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 75’inci maddesine göre verilmiş...

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, bir saniye...

Bakın, Sayın Başkan, tutanaklara doğru yansması lazım. Ben hukukçuyum, bu Meclisin üyesiyim; siz de Başkansınız. Biraz önce siz bana İç Tüzük’ün 66’ncı maddesi uyarınca söz verdiniz.

BAŞKAN – Evet.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben kürsüye geldim. Normalde kürsüde ben olduğum zaman grup başkan vekillerinin veya herhangi birisinin sizin bulunduğunuz yerden herhangi bir hatibe veya konuşan bana söz söylememesi lazım, kural bu değil mi efendim?

BAŞKAN – Evet.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - Hangi kural uygulandı şimdiye kadar?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu değil mi efendim kural? Ben kürsüde konuşuyorum... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir saniye...

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Efendim, susturur musunuz.

Bakın, ben...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yani, merdivenleri çıkıp benim üstüme yürümen mi gerekiyor?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye efendim, bir saniye.

Bakın, ben tutanakları okuyorum, tutanakları okuyorum, tutanaklar burada, tutanaklar burada efendim:

“Başkan – Hayır, sataşmadan dolayı söz veriyorum, buyurun.

Buyurun, iki dakika söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ama, söylediğiniz sözü de söyleyin hatırlayabilecekseniz.”

Siz bana laf atıyorsunuz, eyvallah.

“Mustafa Sezgin Tanrikulu (İstanbul) – Sayın Başkan, söyledim.” diyorum kürsüden.

“Başkan – Hatırlayacaksınız söyleyin önce, söyleyin.” diye yine bana laf atmaya devam ediyorsunuz.

“Mahir Ünal (Kahramanmaraş)” Yerinde değil, bakın yani ayakta, benim arkamda ve sizin yanınızda. Bakın, ne söylüyor: “...sen –yani, ben kürsüdeyken- hakaret etme hakkına sahipsin, başkası sana bir söz söylemeyecek, öyle mi?” diye sizin önünüzden... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tehdit, tehdit!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Bakın, bir saniye, bakın efendim, okuyorum... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir saniye, okuyorum. Ben ne söylüyorum, bakın, yine böyle:

“Mustafa Sezgin Tanrikulu (Devamla) - Bir saniye... Bir saniye...” diyorum. Kime söylüyorum? Sayın Grup Başkan Vekiline söylüyorum, yerinde oturan değil, sizin önünüzde olana söylüyorum. Bakın...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Niye saldırıyorsun, niye saldırıyorsun?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın: “Mahir Ünal (Kahramanmaraş) – Buraya kadar gelip haksız hakareti yapacaksın, sana söz söylenmeyecek, öyle mi?” Ben yerimdeyim, kendisi sizin önünüzde. Ben de size söylüyorum ki: “Bu ne oluyor şimdi?” Niye yerine göndermiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Üzerime yürüdün sen orada.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, tutanakları okuyorum: “Mustafa Sezgin Tanrikulu (İstanbul) – ...”

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye, bir saniye, Sayın Başkan, tutanak okuyorum burada sizin tutumunuzla ilgili: “Mustafa Sezgin Tanrikulu (İstanbul) – Bir saniye... Bir saniye...”

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gereğini yapın Sayın Başkan, gereğini yapın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bağlayacağım bir saniye.

“Mustafa Sezgin Tanrikulu (İstanbul) – Bu, ne oluyor şimdi? Bu, ne oluyor?”

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, orada oturamazsın öyle, Başkanlık kürsüsünde öyle oturamazsın, tehdit ediyor, gereğini yap.

BAŞKAN – Meclis karar veriyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tutanağı okuyorum, tutanağı, tutanaklar yalan söylemez herhâlde: “Mustafa Sezgin Tanrikulu (Devamla) - Bir saniye... Bir saniye... Bu, ne oluyor şimdi?

Başkan - Buyurun siz.

Mustafa Sezgin Tanrikulu (Devamla) - Bu, ne oluyor şimdi? Bu, ne oluyor?”

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Üzerine yürüdün, üzerine!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben söylüyorum, bakın, söyleyen benim.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Üzerime yürüyerek söylüyorsun bunları. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, kürsüde konuşan benim. Olay bu, olay bu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sayın milletvekilleri...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, oturumu kapatmayacasanız sizi İç Tüzük’e davet edeceğiz, usul tartışması açacağız.

BAŞKAN – Önergeler var efendim iki tane, onları oylayacağım. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, usul tartışması açacağız, böyle şey olur mu ya, usul tartışması açacağız.

HASAN ÖREN (Manisa) – Hâlâ önerge diyorsunuz, ne önergesi ya!

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, yanlış yapıyorsunuz, yanlış!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Usul tartışması istiyoruz Sayın Başkan.

OKTAY VURAL (İzmir) – İç Tüzük’ün hükümlerini uygulayın.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 75’inci maddesine göre verilmiş geri alma talebini içeren bir tezkere daha gelmiştir. Şimdi tezkereyi okutup oylarınıza sunacağım.

Lütfen okuyun...(CHP sıralarından ayağa kalkmalar, sıra kapaklarına vurmalar, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ne tezkeresi ya!

HASAN ÖREN (Manisa) – Ne tezkeresi ya, ne tezkeresi!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, tutumunuz üzerine söz istiyorum, usul tartışması açılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, işte bu engellemektir; bu, Meclisi çalıştırmamaktır.

Lütfen okuyun...

(Kâtip Üye Erzincan Milletvekili Muharrem Işık tarafından önergenin okunmasına başlandı)

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına”

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Okuma Muharrem!

(Bir grup CHP ve HDP milletvekilinin kürsü önünde toplanması)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, 68’inci madde fiilen uygulanmıştır, kapatmak zorundasınız.

BAŞKAN – Doğru değil efendim yaptığınız, doğru değil yaptığınız. (CHP sıralarından ayağa kalkmalar, sıra kapaklarına vurmalar, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Sayın Yalçinkaya, Kâtip Üyeye niye öyle diyorsunuz siz oradan?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, 68’inci maddeye göre kapatmak zorundasınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Usul tartışması istiyoruz Sayın Başkan, niye beni dinlemiyorsunuz?

BAŞKAN – Neyin usul tartışmasını açıyorsunuz? Görüştük Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, üslubunuz usule aykırı.

BAŞKAN – Niye usule aykırı olsun efendim?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, işleme başlandı, Kâtip Üye niye okumuyor?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Usul tartışması açıyoruz efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İç Tüzük’e uygun olarak usul tartışması açıyoruz. Usul tartışmasını öne almak zorundasınız. Lütfen yani böyle olur mu?

OKTAY VURAL (İzmir) – İç Tüzük hükümlerini uygulayın.

BAŞKAN – Neyin usul tartışmasını açıyorsunuz Sayın Hamzaçebi? Bir saatten bu tarafa konuşuyoruz, her şeyi söylediniz burada.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 68’inci maddeye aykırı.

BAŞKAN – Niye aykırı olsun?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bakın, Meclisin çalışma...

BAŞKAN – Tüm muhalefet ayağa kalkıp...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sizin takdir hakkınız yoktur, ben usul tartışması açınca sizin takdir hakkınız yoktur.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bakın, sizi Meclisin çalışma usullerine uymaya davet ediyoruz, diğer işlerden öne almak zorundasınız.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Niye, Meclis Başkanlık Divanına, Kâtip Üyeye talimat mı veriyorsunuz? Niye konuşturuyorsunuz?

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, disiplin hükümlerini uygulayın.

BAŞKAN – Ama sizin grubunuz ayağa kalkıp gürültü yapacak, “Usul tartışması açıyorum.” diyeceksiniz.

OKTAY VURAL (İzmir) - Ama disiplin hükümlerini uygulayın.

BAŞKAN – Böyle bir uygulama var mı efendim, böyle bir usul var mı? Nerede görülmüş? Meclis çalışmaz efendim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, usul tartışması açıyorum.

BAŞKAN - Hayır, Meclis çalışmaz Sayın Hamzaçebi. Usul tartışması diye grubunuz kalkıyor ayağa, gürültü yapıyor, sıralara vuruyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, ben usul tartışması açıyorum dedim, siz beni dinlemediniz.

BAŞKAN – Hayır, efendim, ben dedikten sonra başlattınız, lütfen...

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Önce söyledi Başkanım.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Duymamış olabilirsiniz.

BAŞKAN – Bu Meclis çalışacak efendim, bu Meclis çalışacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Meclis zorbalıkla çalışmaz!

BAŞKAN – Usul tartışmasını yaptık, yaptık efendim usul tartışmasını.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, usul tartışması açmak istiyorum.

BAŞKAN – Hayır, açmıyorum efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, bu şekilde devam edemeyiz.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sizin 68’le ilgili uygulamanız nedir? Bizde tereddüt var, bunu tartışmalıyız.

BAŞKAN – Hiçbir tereddüt yok efendim, hiçbir tereddüt yok.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bir işlemi başlattınız, Kâtip Üye neden okumuyor?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, buna hakkınız yok.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, buna hakkınız yok, bu böyle olmaz.

BAŞKAN – Lütfen, okuyun, oylayacağım...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, usul tartışmasını diğer işlerden öne almak zorundasınız.

BAŞKAN – Efendim, kaç defa usul tartışması açtık?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – 10 defa, 20 defa, 100 defa, açacaksınız.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Daha yeni başlattılar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Çok dinleyeceksiniz Sayın Başkan, daha yeni başladı, daha yolda olanlar var.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, canım yeni bir durum var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Uygulama yapmak zorundasınız.

BAŞKAN – O zaman grubunuza bağlı milletvekilleri gürültü yapsınlar, ayağa kalksınlar, usul tartışması açın! Meclis nasıl çalışacak, Meclis nasıl çalışacak onu söyleyin? (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, grubumuzun vekillerinin bir şey yaptığı yok.

BAŞKAN – Evet, iki partinin grubuna ait milletvekilleri ayağa kalktı, gürültü yapıyorlar efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Usul tartışmasını öne almamız lazım.

BAŞKAN – Hayır, efendim oyluyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yapamazsın böyle bir şey.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – O zaman ara vereceksin Sayın Başkan, gürültü varsa çalışma ortamı yoktur, ara vereceksin!

BAŞKAN - Buyurun, konuşun...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Grup başkan vekili grubunu durduracak, susturacak.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen okuyun Sayın Üye.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, hayır; buna bunu yapamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Işık...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, buna hakkınız yok.

BAŞKAN – Yaparım efendim, niye yapmayayım, hakkım yok, niye hakkım olmasın?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, diğer işlerden öne almak zorundasınız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Usul esastan önce gelir.

BAŞKAN – Sayın Işık, lütfen okur musun?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen yerinize oturun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yanlış işlem yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Yanlış işlem yapmıyorum efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Usul tartışmasını açmak zorundasınız.

BAŞKAN – Siz yanlış yapıyorsunuz efendim.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bu hangi usule uygun? Arkadaşlar deminden beri usulden, nezaketten bahsediyorlar bu hangi usule uygun?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ara verin, arkada konuşalım.

BAŞKAN – Niye ara vereceğim, ara vermiyorum efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Konuşuyorum ben, hayır.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, keyfinize göre yönetemezsiniz ya!

BAŞKAN – Lütfen, oturun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Buna hakkınız yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yerinize oturur musunuz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben geçiyorum, lütfen usul tartışmasını açın.

BAŞKAN – Hayır, efendim oylayacağım ben, niye usul tartışması açayım?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bize söz verin, usul tartışmamızı da açın.

BAŞKAN – Lütfen, yerinize oturur musunuz lütfen.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Şu anda grup başkan vekilleri Meclis Başkanlık Divanını işgal etmeye kalkışıyorlar.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sen de işgal ediyordun orayı. Orada dururken sen de işgal etmiştin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben usul tartışması açıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Oturun yerinize lütfen.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İç Tüzük’ü esas alıyorsanız bunu yapmak zorundasınız.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, disiplin hükümlerini uygulayın efendim. Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Vural.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, başlattığımız bir işlem var.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bir olay oldu, şu ya da bu, bunları gördünüz. Bunlarla ilgili İç Tüzük hükümleri, amir hükümler var. “İç Tüzük hükümlerini uygulayın.” diyoruz, “Meclisi tatil edin.” demiyoruz, İç Tüzük’ü uygulayın.

BAŞKAN – Ama, Sayın Vural, şimdiki hadise... İç Tüzük tartışması veya usul tartışmasının istenmesinin gerekçesi ne?

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçesi...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tutumunuz...

BAŞKAN – İki partinin milletvekilleri ayağa kalktılar, gürültü yapıyorlar, sıralara vuruyorlar.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, hayır, öyle değil.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, hayır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır, hayır.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, İç Tüzük hükümlerini uygulayın.

BAŞKAN - Lütfen okur musun Sayın Işık. Lütfen Sayın Işık... (HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Işık, lütfen... Sayın Işık, okur musunuz lütfen.

KÂTİP ÜYE MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Okumayacaksa ben alayım onu Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Işık...

KÂTİP ÜYE MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Okumayacaksa ben alayım.

BAŞKAN – Sayın Işık, lütfen okuyun.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Azarlıyor ya!

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, iki grubun başkan vekillerini de...

BAŞKAN – Ama, lütfen... Sayın Işık, lütfen... Sayın Işık, okur musun lütfen. (HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) - Başkanım, iyi de grup başkan vekilleri de bir şey talep ediyorlar. Daha önceden ben duydum, bir şey istediler.

BAŞKAN – Sayın Işık, okuyun lütfen...

KÂTİP ÜYE MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Bana verin, ben alayım.

BAŞKAN – Hayır efendim.

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Daha önceden söz istediler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Işık, okur musun lütfen.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Kâtibi azarlıyor ya!

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Ama bizim hiçbir söylediğimiz olmuyor ki.

BAŞKAN – Sizin değil. Okur musun lütfen.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Okumuyor ya!

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Onlar daha önceden ikisi de kalktılar, istediler.

BAŞKAN – Takdir hakkınız yok, okumak zorundasınız. (HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, bu şekilde evrak okutmayın. Muharrem Bey’e karışmayalım da Başkanım, bu şekilde evrak okutmayın. Ara verin, kâtip değiştirin.

KÂTİP ÜYE MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Tamam, ara verin, değiştirin Başkanım.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.02

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, Divanın hepsi bir partiden olamaz!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) - İç Tüzük’e aykırı!

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Tarafsız olamaz!

BAŞKAN - Sayın Yalçinkaya, buyurun lütfen.

(Kâtip Üye Muhammet Rıza Yalçinkaya’nın Başkanlık Divanındaki yerini almak üzere Başkanlık Divanına gitmesi)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sağ tarafa, sağ tarafa.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sağ tarafa otur.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Bırak onu Bayram Bey, sen onu geç!

HASAN ÖREN (Manisa) - Niçin oraya oturuyor? Neden oturuyorsunuz, hangi gerekçeyle? Gerekçesi ne Başkan?

KÂTİP ÜYE MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Buraya geçeceğim, Muharrem Bey’in yerine geçeceğim.

KÂTİP ÜYE MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Bugün burada oturan kişi bendim Rıza Bey.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, Muharrem Bey oradan kalktı!

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, fiilî durumlara izin vermeyin lütfen!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – O, kürsü işgaliyle eş değer bir şey!

OKTAY VURAL (İzmir) - Sayın Başkan, Başkanlık Divanı fiilî durumlara izin vermesin!

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Zorbalık bu, zorbalık!

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Sayın Başkanım, siz okutun!

BAŞKAN - Sayın Vural, bir şey söyleyecektiniz, buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Divanın teşekkülüyle ilgili bu görevlendirmeleri kim yapıyor Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Başkan yapar efendim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclis Başkanının bu konudaki yaptığı görevlendirmeyi lütfen paylaşır mısınız bizimle? Yazılı görevlendirmeyi verir misiniz?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yazılı olarak, hemen... Öyle korsan atama yapamazsınız.

BAŞKAN – Yazılı görevlendirmeler, sadece isimler bellidir efendim, nöbet isimleri, evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır, efendim, isimler kimlerdir? Görevlendirmeyi...

BAŞKAN - Kaldı ki efendim, bakın, onu izah edeyim Sayın Vural. 16’ncı maddeyi okuyorum “Kâtip üyelerin görevleri

Kâtip üyelerin görevleri şunlardır:

Tutanakların tutulmasını denetlemek...”

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tarafsızlık lazım, korsanlık değil!

BAŞKAN – “...Tutanak özetlerini yazmak;

Genel Kurulda evrak okumak;

Yoklama yapmak;

Oyları saymak...”

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Oyları sayarken hile, huda yapıyorsunuz.

BAŞKAN – “...Seçimlerin düzen ve dürüstlük içinde geçmesini denetlemek;

Söz sırasını kaydetmek.”

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Burada, “İlla sağ taraftaki kâtip üye okuyacak.” diye bir kayıt yok efendim.

HASAN ÖREN (Manisa) - Niye gelip oturuyor o da?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, ben bu görevlendirmeyle ilgili Meclis Başkanının...

BAŞKAN - Okuyorum efendim: “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı Genel Kurul Başkanlık Divanı Nöbet Çizelgesi:

Tarih 3, 4, 5 Şubat 2015, Başkan, Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu; kâtip üyeler, Dilek Yüksel, Mine Lök Beyaz.

Tarih 10, 11, 12 Şubat 2015, Başkan, Başkan Vekili Meral Akşener; kâtip üyeler, Fehmi Kıpçı, İsmail Kaşdemir.

Tarih 17, 18, 19 Şubat 2015, Başkan, Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı; kâtip üyeler, Muhammet Bilal Macit, Muharrem Işık.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, şu an ayın 20’si, ayın 20’si Başkan.

BAŞKAN - Tarih 24, 25, 26 Şubat 2015, Başkan, Başkan Vekili Sadık Yakut; kâtip üyeler Bayram Özçelik, Muhammet Rıza Yalçinkaya.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ayın 24’ü değil bugün efendim, ayın 24’ü değil, ayın 24’ünü okudunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ayın 20’si Başkan. Geçti, geçti.

BAŞKAN - Ben gelecek haftayı okudum, bu haftayı da okudum biraz önce.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır, 19’u...

BAŞKAN – Hayır, neye itiraz ediyorsunuz anlaşılır gibi değil ki.

Ben 24’ünden önce “17, 18, 19 Şubat, Başkan, Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı; kâtip üyeler, Muhammet Bilal Macit, Muharrem Işık.” diye okudum, bir aylık çizelgeyi okudum size.

OKTAY VURAL (İzmir) – 20 Şubat nerede efendim? 17, 18, 19’a kadar. (MHP sıralarından “Siz niye oradasınız Sayın Başkan?” sesi)

BAŞKAN – Değişebilirler aralarında başkan vekilleri ve kâtip üyeler.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ayşe Nur Bahçekapılı Hanım yok, mazereti olabilir.

BAŞKAN – Evet, değişiyorlar.

OKTAY VURAL (İzmir) - Muharrem Bey neden yok? Siz görevden alamazsınız ki!

BAŞKAN – Evet, 55’inci madde: “Başkan oturumu açar ve gerekirse kapatır. Oturumun devamınca Başkanlık makamı ve kâtip üyelikler boş kalmaz.”

OKTAY VURAL (İzmir) – Tamam, kalmaz, kalmaz! Doğru, kalmaz! Boş kaldı, işgal ediyorsunuz.

BAŞKAN – Boş kalmıyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, orada böylesine önemli bir tasarıda muhalefetin temsil edilmemesi doğru değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz verir misiniz...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bunu Kanunlar Kararlar niye getiriyor ki?

HASİPKAPLAN (Şırnak) – Başkan, işgal ediyorsun, kürsüyü işgal ediyorsun! Korsan yönetiyorsun! İşgal ediyorsun! Görevlendirme yok! Allah Allah! Hukuk bu kadar da Mecliste çiğnenmez!

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÖNERGELER (Devam)

3.- Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/241)

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 75'inci maddesine göre verilmiş geri alma talebini içeren tezkereyi okutuyorum... (CHP, MHP ve HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

“TBMM Başkanlığına

Konu: Kanun teklifimin geri çekilmesi...”

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Tutumunuz hakkında usul tartışması açıyorum.

(Kâtip Üye İstanbul Milletvekili Muhammet Bilal Macit tarafından önergenin okunmasına devam edildi)

“...Görüşülmekte olan 684 sıra sayılı kanun teklifi ile birleştirilen 2/1579 sayılı kanun teklifimi geri çekiyorum...”

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkan, yanlış yapıyorsun, yapamazsın bunu! Korsan yönetilmez. Bugün ayın 20'si.

(Kâtip Üye İstanbul Milletvekili Muhammet Bilal Macit tarafından önergenin okunmasına devam edildi)

“...Talebim doğrultusunda işlem yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Osman Faruk Loğoğlu

Adana”

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkan, burada birisi ölürse katili sensin! (CHP, MHP ve HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu'nun tezkeresini oylarınıza sunuyorum...

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı istiyorum. Karar yeter sayısı...

BAŞKAN - ...Kabul edenler...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkan, karar yeter sayısı istedi.

BAŞKAN - ... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, MHP ve HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

Diğer tezkereyi okutuyorum...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, ayıp ediyorsun!

BAŞKAN – Hayır, ayıp etmiyorum efendim, ben...

Diğer tezkereyi okutuyorum... (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar, kürsü önünde toplanmalar)

4.- Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/1632) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/235)

19/02/2015

TBMM Başkanlığına

684 sıra sayılı Kanun Tasarısında PVSK'da değişiklik yapılması talebinde bulunanlar arasında adım sayılmıştır. Bu kanun tasarısından teklifimin ayrılarak ayrıca değerlendirilmesini istiyorum.

Bu baskıcı yasayla ilişkim yoktur.

Ertuğrul Kürkcü

Mersin

BAŞKAN – Sayın Ertuğrul Kürkcü'nün tezkeresini oylarınıza sunuyorum... (Gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

(MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OKTAY VURAL (İzmir) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – ...Kabul edenler...

FARUK BAL (Konya) – Yoklama, yoklama!

BAŞKAN - ...Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, MHP ve HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

Tasarının...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Yoklama talebini yerine getiririm, ne var? (Gürültüler)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne yapıyorsun orada öyle! Her seferinde aynı şeyi yapıyorsun! Kaldır kafanı! Kafanı kaldır! Ne yapıyorsun burada, on dakikadır ayakta duruyor adam! (Gürültüler) Deve kuşu musun sen? Kafanı kaldır, kafanı!

BAŞKAN – O zaman gürültüyü yapan kim? Gürültü yapılmasın efendim. Gürültü yapılacak, ondan sonra...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Buraya bakmak zorundasınız, bizi görmezden mi geleceksiniz?

BAŞKAN - Hayır, efendim, gürültü yapmayacak arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Parlamentoda adam gibi kanun geçer, böyle olmaz. Parlamentonun kuralları var, siz böyle oldubittiye getiremezsiniz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkan, hukukun ırzına geçtin!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İki saattir burada ayakta duruyor grup başkan vekili!

BAŞKAN – Evet, yoklama talebini yerine getireceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz burada böyle yapamazsınız.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Söz hakkımızı verin, olsun bitsin.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, gürültüyü yapan başka, talebi yapan başka, benim burada kabahatim ne?

BAŞKAN – Ne kabahati?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Gürültü yapan başkası, ben sana bir şey anlatıyorum.

BAŞKAN – Söylüyorum ben, gürültü yapmasınlar o zaman, Meclis çalışacak, onu söylüyorum.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Ne diyor adam, dinledin mi?

BAŞKAN – Yoklama talebiniz varsa yerine getirilir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dürüstlük ilkelerine göre hareket edeceksiniz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İç Tüzük bu kadar çiğnenmez, Anayasa bu kadar çiğnenmez, hukuk bu kadar çiğnenmez.

BAŞKAN – Evet, Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir dakika, böyle oldubittilerle bizim hakkımızı yok sayamazsın. Biz edebimizle talebimizi iletiyoruz.

BAŞKAN – Vallahi, yüksek sesle konuşmak bir şey değil yani.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Kürsü işgali bu, kürsü!

OKTAY VURAL (İzmir) – Tutanaklara bakın, tutanaklara, tutanaklara bakarak işlem yapın Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Çalışma düzeni kalmamış zaten, böyle şey mi olur ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Meclisi de memlekete çevirdin, her yerde derebeyi oldunuz.

BAŞKAN – Vallahi, yüksek sesle konuşmak bir şey değil yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kafanı kaldır, kafanı; bak, buraya bak.

BAŞKAN – Oturun yerinize, çağırmayın, sesleri anlayalım, yerine getirelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kafanı kaldır da oturalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dürüstlüğe göre hareket edeceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Tanal, oturur musun.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Adam gibi idare edeceksiniz burayı!

BAŞKAN – Bu kelimeleri düzgün kullanın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Namuslu ve dürüst hareket edeceksiniz, olamaz böyle.

BAŞKAN – Sayın Tanal, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, burada çıkabilecek olayların sorumlusu ve başaktörü siz olacaksınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Tehdit mi ediyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, ne biçim diyalog kuruyorsunuz! Söz taleplerimiz var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben size diyorum ki: Burada olabilecek olayların başaktörü siz olacaksınız.

BAŞKAN – Yerinize geçin lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lütfen, dürüst hareket edeceksiniz siz.

BAŞKAN – Yoklama yapıyorum Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bir dakika...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Dinle, dinle, talebi ne biliyor musun?

BAŞKAN – Otursun herkes yerine, sussunlar, dinleyelim yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kafanı kaldır yönetirken, buraya bak önce.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Utanıyor. Utanacak ne yaptın?

NAZMİ GÜR (Van) – Şu anda korsan yönetim yapıyorsunuz, korsan kurallara göre Meclisi yönetiyorsunuz, İç Tüzük'e uymaya davet ediyoruz sizi, korsanlık yapmayın.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Söz talebimiz var.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Kürsü işgali bu, kürsü!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şu andaki işgal durumudur, işgaldir, işgal; işgalcisiniz şu anda.

İBRAHİM BİNİCİ (Şanlıurfa) – 3 tane AKP'li ne?

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bundan önceki yaptığımız işlemlerle ilgili benim İç Tüzük çerçevesinde talebim oldu. Tutanakları almak suretiyle benim talebim doğrultusunda işlem yapmanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN – Talebiniz nedir efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Talebim tutanakta yazılıdır.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Oku bakalım, tutanaklarda yazıyor. Kafanı kaldır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Tutanaklarda yazılıdır.

BAŞKAN – Tutanakları isteyelim efendim, tamam.

OKTAY VURAL (İzmir) – Önceki işleminizle ilgilidir, yerine getirmediniz, usule aykırı bir işlem yaptınız.

BAŞKAN – Talebiniz nedir, tekrarlayın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tutanaklarda var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tutanakları getirin.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, tutanaklara bakın diyorum.

BAŞKAN – Tamam, tutanakları isteriz, nedir talebiniz?

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz benim talebimi dinlemediniz.

BAŞKAN – Dinlemedim değil efendim, duymadım, gürültüden duymadım. Sayın milletvekillerinin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kafanı kaldırmadın, hep aynısını yapıyorsun sen. Talimatlısın sen, talimatlısın!

BAŞKAN – Ben hep aynısını yapmıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hep böyle kafayı deve kuşu gibi gömüyorsun.

BAŞKAN – Sayın Günal, kendinizi yormayın, ben hep aynısını yapmıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen hep aynısın, boşuna uğraşma.

BAŞKAN - Hayır efendim, hayır.

Sayın Vural, talebinizi tekrarlayın efendim, dinleyelim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Talimatlısın sen, talimatla oturuyorsun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Talimatla oturuyorsun, talimatla.

BAŞKAN – Siz ne kadar talimat alıyorsanız ben de o kadar alıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Meclis Başkan Vekili talimat almaz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Kimden talimat alıyorsun?

BAŞKAN - Milletvekilinin talimat almasını kabul ediyorsanız, siz ne kadar alıyorsanız ben de o kadar alıyorum, madem öyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mahir Ünal'dan mı aldın talimatı? Gelince Mahir mi söyledi sana?

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Milletten talimat alıyoruz, milletin hukukunu savunacağız, milleti faşizme ezdirmeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Vural, sistem açık, talebinizi söyleyin.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, (2/1579) ve (2/1632) esas numaralı Kanun Tekliflerini geri çekme önergelerinin oylanması sırasındaki taleplerinin yerine getirilmediğine ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bakın, ben burada oturarak İç Tüzük'ten kaynaklanan hakkımızı, hukukumuzu korumak istiyorum. Bu konuda talebimiz açık ve net olarak iletilmiştir. Yapmanız gereken husus, bununla ilgili yaptığınız 2 işlemle ilgili benim talebimi almak suretiyle bunu nasıl yerine getireceğiniz hususunu değerlendirmektir. Benim bu talebimle ilgili işlem yapıldıktan sonra, bitmiş bir işlemle ilgili talebimi yenilemek yerine yaptığınız işlem sırasında talebimin ne olduğunu tutanaktan öğrenmektir. Duymadıysanız lütfen okuyunuz.

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim, talebiniz nedir diye soruyorum size.

OKTAY VURAL (İzmir) – İsteyin efendim, isteyin.

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.24

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 00.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Muhammet Bilal MACİT (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut’un, (2/1579) ve (2/1632) esas numaralı Kanun Tekliflerini geri çekme önergelerinin oylamasının tekrar edileceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Osman Faruk Loğoğlu’nun tezkeresinin oylaması sırasında Sayın Oktay Vural ve Sayın Hasip Kaplan’ın karar yeter sayısı talep ettikleri, tutanakların incelenmesinden anlaşılmıştır.

Öncelikle bu tezkereyle ilgili oylama işleminin İç Tüzük’ün 13’üncü maddesine göre yeniden yapılması konusunda işlem yaptıktan sonra Sayın Ertuğrul Kürkcü’nün tezkeresinin oylamasında da yoklama talebi istenmiş olduğu anlaşıldığından bu tezkere için de aynı şekilde işlem yapılacaktır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte efendim.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Loğoğlu’nun tezkeresinin İç Tüzük’ün 13’üncü maddesine göre yeniden oylaması hususunu oylarınıza sunacağım...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, hayır... Bir dakika efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu konuda siz resen oylamaya, eğer bir usulsüzlük olduğu ortaya çıkmışsa önce bir usul tartışması açacaksınız, ondan sonra “gerekirse oya başvurarak düzeltme yapar.” Dolayısıyla önce bir bu usulünüzle ilgili usul tartışması yapma âmilim vardır, dolayısıyla...

BAŞKAN – Şimdi Sayın Vural, 13’üncü maddenin ikinci fıkrasını okuyayım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Okuyalım.

BAŞKAN – “Genel Kuruldaki oylamalarda ve seçimlerde önemli bir yanlışlık olduğu iddia edilirse, Başkan usul görüşmesi açabilir...”

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet. “...ve gerekirse...”

BAŞKAN – “...ve gerekirse oya başvurarak düzeltme yapar.”

OKTAY VURAL (İzmir) – Dolayısıyla oya...

BAŞKAN – Burada takdirî bir şey söz konusu...

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır, hayır.

BAŞKAN – Bir saniye, dinleyin efendim, bitireyim cümlemi.

Ben usul tartışması açıyorum.

Buyurun, lehte ve aleyhte söz isteyen...

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Aleyhte.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Lehte.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Aleyhte.

BAŞKAN – Açacağım yani... Açacağım ya...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama buradaki açma zorunluluğu yok. Onu anlatıyorum yani.

OKTAY VURAL (İzmir) – Açabilir de gerekirse, yani gereğini usul tartışmasından sonra tayin edersiniz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – “Gerekirse oya başvurur” dediğine göre gerekir, ikisi de aynı şey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, burada “veya” yok, “ve” bağlacıyla birlikte ikisi birlikte gerçekleştirirsiniz. “Ve” bağlacı var çünkü burada.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un, açılması takdirinde olan usul tartışmasını açması, takdirinde olmayan usul tartışmasını açmaması ile Başkanlık Divanında bulunan kâtip üyenin yuhalanmasına sessiz kalınmasına ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, siz, Sayın Oktay Vural'ın “önce bir usul tartışması açmak zorundasınız.” yönündeki talebine karşılık, 13'üncü maddeyi okuyarak Başkanın usul tartışması açıp açmama konusunda bir takdir hakkı olduğunu söylediniz; doğru. 13'üncü madde diyor ki: “Açabilir.” Yani açmayabilir de. Ancak siz bu takdir hakkınızı usul tartışması açma yönünde kullandınız; güzel bir şey.

Ben, bu oturuma ara vermeden önce, size, 63'üncü madde çerçevesinde bir usul tartışması talebinde bulundum. Meclisi, İftüzük'ün 68'inci maddesine göre kapatmak zorunda olduğunuz hâlde kapatmadınız. Bu nedenle, tutumunuz hakkında 63'üncü maddeye göre bir usul tartışması açmak istedim. 63'üncü maddeye göre açılan, talep edilen usul tartışmasında Başkanın takdir hakkı yoktur, açmak zorundadır. Benim talebimi yerine getirmediğiniz, açmak zorunda olduğunuz hâlde bunu yerine getirmediğiniz, anlamsız bir otorite kavgasına girdiniz. Şimdi takdir hakkı olan yerde, bir demokrasi gösterisi olarak, usul tartışması açıyorsunuz.

Bunu açın tabii ki. Ancak ben, 68'inci maddeye göre Meclisi kapatmanız zorunlu olduğu hâlde kapatmadığınız için, 63'üncü maddeye göre usul tartışması açıyorum Sayın Başkan. Bu usul tartışmasının tamamlanmasından sonra benim bu talebimin yerine getirilmesini talep ediyorum. Bu söyleyeceğim birinci konu.

İkinci konu, Sayın Muharrem Işık Divanda otururken, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu sıralarından Sayın Işık'a yönelik olarak -aşlında Divana yönelik olarak tabii ki, Işık çünkü Divanın mensubudur- "Yuh!" seslerini duyduk.

Bakın, Divana yönelik bir hakaret yapılmıştır. Siz bu hakaret konusunda hiçbir işlem yapmadınız, hiçbir açıklama yapmadınız. Yani Başkanlık Divanı, Divana yapılan bu hakareti benimsemiş mi oluyor Sayın Başkan?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, o sözler, Meclis kapandıktan sonra, ara verildikten sonra söylenen sözler. Biz buradayken söylenen sözler değil.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Öyle de olsa fark eder mi?

BAŞKAN – Kaldı ki bugün her sayın milletvekilinin şahsıma ve Başkanlık Divanına, daha doğrusu şahsıma yaptığı hiçbir söze de cevap vermedim burada.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Şahsınıza hakaret yok ki.

BAŞKAN – Evet, Sayın Vural, kimler söz istemişti?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, söz talebimiz var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Usul tartışması talebimi bekliyorum efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, önce diğer konuyla...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ya, bu HDP'ye özel bir tavrınız mı var?

BAŞKAN – Hayır, niye özel bir tavrımız olsun?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Yani 2 grup başkan vekili söz istiyor, söz veriyorsunuz, burada iki saattir birkaç cümle söyleyeceğiz...

BAŞKAN – Sayın Baluken, saat 14.00'ten bu tarafa kim söz istemişse istisnasız verdim. Lütfen ama...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Eşit sürede girdik.

BAŞKAN – Hayır, istediniz veriyorum.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de istedim, vermediniz.

BAŞKAN - Ve bunlar da doğru değil, bu verilen sözler de, sadece Meclis çalışsın diye yapıyorum. Çok net ifade ediyorum. İç Tüzük'ün neresinde varsa gösterin bunları.

Buyurun Sayın Baluken.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ya gözünüz görmüyor ya kulağınız duymuyor ya kasten yapıyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kimin doğru yaptığı, kimin yanlış yaptığı biraz önce incelediğiniz tutanaklardaki tavrınızdan da ortaya çıkıyor.

BAŞKAN – Grubunuzun gürültüsünden... Diğer Cumhuriyet Halk Partisinin ve sizin grubunuzun gürültüsünden kaynaklandı efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – İsterseniz bitirin, öyle konuşalım.

BAŞKAN – Tabii, siz konuşun.

Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kesmeyecekseniz konuşalım.

BAŞKAN – Efendim, gerekirse keserim ben.

Buyurun.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Allah, Allah! Kesemezsin!

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kesemezsiniz! Öyle şey mi olur?

BAŞKAN – Gerekirse keserim efendim.

Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Öyle şey mi olur?

BAŞKAN – Evet, olur.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Dinleyeceksiniz...

BAŞKAN – Başkanın yetkisi var efendim.

Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Grup Başkan Vekili konuşuyor.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hatibin sözünü kesmek ne demek? Tehdit mi ediyorsun?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen oturun yani bu boş sözlerle...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ne demek bu?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – “Gerekirse keserim.” ne demek ya?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Deminden beri...

BAŞKAN – Sayın Baluken, söz istediniz verdim yani daha ne diyorsunuz, ne istiyorsunuz yani? Söz istediniz, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Vermediğiniz için tartışma çıktı.

BAŞKAN – Hayır, vermedim değil efendim. Gördüm, verdim.

Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayrınıza mı veriyorsunuz?

NAZMİ GÜR (Van) – Ne biçim yönetiyorsunuz? Allah, Allah! Sanki hayrına veriyormuş gibi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok nazikmiş gibi davranıyorsunuz.

BAŞKAN – En az sizin kadar efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Gerçekten öyle...

BAŞKAN – En az sizin kadar...

Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bu oturumda kimin doğru, kimin yanlış yaptığı demin incelediğiniz tutanaklarda ortaya çıktı. Biz oturum boyunca karar yeter sayılarını, yoklama taleplerini dikkate almadığınızı, usul tartışmalarıyla ilgili istemlerimize cevap vermediğinizi defalarca söyledik. Kürsüye gelerek de bunu anlayacağınız bir ses tonuyla da size ifade etmemize rağmen dikkate almadınız. Şimdi tutanakları inceledikten sonra yanlış yaptığınızı fark ettiniz. Eğer o tutanakları dikkatli bir şekilde incelemişseniz, orada bizim de İç Tüzük 68'e göre, 2 defa sizin kavga ve gürültüden dolayı oturuma ara verdikten sonra geri dönüp tekrar oturum açmamanız gerektiğini belirten cümlelerimiz, sözlerimiz olmuştur. Siz İç Tüzük'ün 68'inci maddesine uymadığınız için biz yerimizden söz alarak, 63'e göre usul tartışması açmak istediğimizi defalarca ifade ettik. Bunu ifade etmemize rağmen, İç Tüzük 63'te "Usul tartışmasıyla ilgili talepler bütün diğer işlerden önce ele alınır." denmesine rağmen siz bunu dikkate almadınız. Dolayısıyla, deminki usul tartışmasıyla ilgili talebimiz geçerlidir. 68'den dolayı oturumu kapatmamakla yanlış yaptınız. 63'ten dolayı usul tartışması talebimizi tekrar takdir etmenizi istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Önce oylamayla ilgili usul tartışmasını yapacağım ve lehte söz isteyen Oktay Vural, İzmir Milletvekili.

Buyurun...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kimlere söz veriyorsunuz?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Lehte mi, aleyhte mi?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Aleyhteydi, aleyhte.

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte efendim.

BAŞKAN – Buraya lehte yazılmış Sayın Vural.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz kime söz veriyorsunuz, önce onu açıklayın.

BAŞKAN – O zaman, Sayın Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili, lehte isteyen... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kimler var? Hayır, kimler var?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kimler var Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Kubat, bir saniye...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Lehte, aleyhte kimler var; siz açıklamadınız. Lehte, aleyhte kimlere söz veriyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Kimler var, hangi milletvekilleri?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Açıklamadınız.

BAŞKAN – Açıklayalım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Lehte ben.

BAŞKAN – Burada yazılan: Lehte Oktay Vural, İzmir Milletvekili; aleyhte Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır canım...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 2 kişiye mi veriyorsunuz?

BAŞKAN – E, tamam, kimler istemişse aranızda anlaşın, getirin.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hayır, stenograflar burada.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 2 kişiye veriyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Zozani, nedir bu şeyiniz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ya, 2 kişiye veriyorsunuz, 4 kişiye söz hakkı vermeniz lazım.

BAŞKAN – Çok çaba göstermenize gerek yok.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, o zaman, tutanaklara bakın.

BAŞKAN – Dört siyasi partiye tüm usul tartışmalarında “Anlaşın, birer tane söz hakkınız var.” dedim ben, veriyorum da. Ama buraya yazılanı söylüyorum ben size. Kim konuşacaksa yazdırın.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sizin usul tartışmasına geçmeden önce kimlere söz vereceğinizi açıklamanız lazım.

BAŞKAN – Kim konuşacaksa yazdırın efendim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Aleyhte.

OKTAY VURAL (İzmir) – Lehte.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Lehte.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Aleyhte.

BAŞKAN – Evet, lehte söz isteyenler: Oktay Vural, İzmir Milletvekili; Engin Altay, Sinop Milletvekili. Aleyhte söz isteyenler: Doğan Kubat, İstanbul; İdris Baluken, Bingöl Milletvekili.

Sayın Vural, buyurun, lehte söz istediniz. (MHP sıralarından alkışlar)

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut'un (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çekme önergesinin oylamasının tekrarındaki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu kanunla ilgili hangi maddelerine karşı olduğumuzu ve neden karşı olduğumuzu, hangi maddeleri desteklediğimizi ve yetersiz olanları gayet açık ve net bir şekilde ortaya koyuyoruz ve İç Tüzük çerçevesinde taleplerimizi yineliyoruz.

Bizim bir tek gücümüz var: Hukuk, milletin hukuku. Yani milletin hukukundan başka gücümüz yok bizim. Milletin hukuku çerçevesinde, kanuna uygun bir şekilde İç Tüzük hükümlerinin uygulanmasını istiyoruz. Bu İç Tüzük hükümlerini uygulamamız bir kanunu engellemek değil, ben hakkımı kullanıyorum. Bir grubun, milletin verdiği yetkiyle hakkını kullanmasını eğer bir engelleme olarak görürseniz, o zaman hukukun uygulanmasını engelleme olarak görerek hukuku dışlayan, hukuk dışı bir devleti savunursunuz.

Bu bakımdan, bunlarla ilgili tartışmaları yaparken sürekli olarak “Bir an önce oylamaları yapalım.” filan demek yerine şöyle bir etrafınıza bakmak suretiyle bu konudaki taleplerimizi dikkate alsaydınız belki bugün bu usul tartışmasına girmemiş olacaktık. Çünkü ben karar yeter sayısı istedim, karar yeter sayısı istendiği sırada buradaydım, ayağa da kalkmıştım ama siz gürültüden olabilir, bundan olabilir, bunu, açıkçası, yapmadınız. Ama defalarca bununla ilgili talebimizi ilettik, hatta sayın milletvekillerimiz geldi, sizin yanınızda söylediler.

Dolayısıyla böyle fiilî durumlarla hukuku yok saymak doğru değil. Yani milletin hukuku ayaklar altına alınan bir Parlamento kendi bindiği dalı kesmiş demektir. Onun için, İç Tüzük’e aykırıysa bizim talebimiz amenna saddakna ama İç Tüzük çerçevesinde bir talebimiz olmuşsa onun yerine getirilmesini sağlamak sizin göreviniz.

Dolayısıyla, bu çerçevede bakıldığında, önemli bir yanlışlık yapılmıştır. Zaten böyle bir iddiayı ileri süren benim. “Başkan usul tartışması açabilir ve gerekirse oya başvurarak düzeltme yapar.” demesi... Usul tartışması yaptıktan sonra gerekli olduğunu düşünüyorsanız oylamayı yapıp düzeltirsiniz. Dolayısıyla, bu usul tartışmasının amacı ve hedefi tamamen sizin oya başvurmanızı sağlamak için bir gereği oluşturmaktır. Bu gereği oluşturmak için de usul tartışması açmanız doğrudur.

Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi olarak İç Tüzük’ten kaynaklanan yetkilerimizi kullanmaya kararlı olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Sizden arzum ve isteğim odur ki bizim hukukumuzu yok saymayın, milletin hukukunu yok saymayın. Hukuk devleti ekseninde Parlamentoyu yönetin. Bu bakımdan, bu konuda bizim gösterdiğimiz özeni Başkanlık Divanının da göstermesini istirham ediyorum. Bu konuda düzeltmeye başvurma iradenizi de desteklediğimi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aleyhte söz isteyen Doğan Kubat, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Kubat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Başkanım, aslında oylamayı tekrarlama noktasında 13’e göre iradenizi ortaya koydunuz. 13’üncü maddenin (2)’nci fıkrasında şekil şartı, “Bir usul görüşmesi açabilir.” diye ihtiyari bir hüküm var ama Oktay Bey bunun mecburi olduğunu, bundan sonra bu oylama işleminin yenilenmesi noktasında işlem yapılacağını iddia etti.

OKTAY VURAL (İzmir) – Oylamaya baş vuracaksa yapması lazım.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Aslında şöyle, 13'üncü maddenin (2)'nci fıkrasını okuyorum: “Genel Kuruldaki oylamalarda ve seçimlerde önemli bir yanlışlık olduğu iddia edilirse Başkan usul görüşmesi açabilir ve gerekirse oya başvurarak düzeltme yapabilir.” Az önceki gürültüler sebebiyle -tutanakları biz de inceledik- Sayın Loğoğlu ve Sayın Kürkcü'nün tezkerelerinin oylanması sırasında karar yeter sayısı ve yoklama taleplerini -gerçekten zabıtlarda var ama- Başkanlık bunu duymadığından dolayı bir hatalı işlem yapmış. 13'e göre de düzeltme iradesini koydu.

Nitekim, burada usul görüşmesi yapılmadan, doğrudan oylamanın tekrarlanmasını oya sunup ondan sonra da aslında bu oylamanın yoklamayı da gözeterek yenilenmesi daha uygundu. Nitekim 24/11/2010 tarihli 23'üncü Dönem 20'nci Birleşiminde o zaman da Genel Kurulun yaptığı uygulama var. “Yapılan oylamada yanlışlık olduğu Divan tarafından tespit edilirse Başkan usul görüşmesine gerek görmeden oylamayı tekrarlayabilir.” Sayın Başkanımız da bu yanlışlıktan dolayı usul görüşmesine gerek olmadan bu oylamayı tekrarlama iradesini ortaya koyduğundan aslında bu usul tartışmasının açılması gereksizdi.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ama Divan tarafından görülmüdü bu, benim iddiam.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Ben bu anlamda karşıyım, yoksa Sayın Başkanının yaptığı işlem doğru 13'e göre, bunu da birazdan yapacağız.

Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, Divan tarafından görülmüdü bu.

BAŞKAN – Şimdi lehte söz isteyen Engin Altay, Sinop Milletvekili.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın milletvekilleri.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ve Anayasa'nın size belli noktalarda verdiği takdir hakkı vardır ama size bıraktığı bir keyfiyet yoktur. Dolayısıyla, sizin, bütün başkan vekillerinin ve Sayın Meclis Başkanının da tabii... Grup Başkan Vekilimiz bu akşam kendisini birkaç defa aradı, buradaki elektrikli ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin geçmişine ve şanına, şerefine yakışmayan manzaralardan dolayı Sayın Meclis Başkanımıza şikâyetimizi de bildirdi. Ben isterdim ki Sayın Cemil Çiçek bir parça duruma el koysun.

Salı günü oturumda 5 milletvekilinin darp neticesinde yaralanması o oturumu yöneten sayın Meclis Başkanının keyfiyetten(x) kaynaklı, keyfi tutumuyla ilgilidir, duygusallığıyla ilgilidir ve siz bugün başından beri benim de –yalnız son bir saati hariç- takdir ettiğim bir yönetim sergilediniz. Ancak şunu görüyorum: Muhalefete, muhalefetin İç Tüzük'ten kaynaklı haklarını kullanmasına yönelik toleransınızı belli bir süre gösteriyorsunuz ama daha sonra, mensubu olduğunuz siyasi partinin yöneticilerinin basıncıyla siz de keyfi yönetime başvuruyorsunuz. Biraz önce yaptığımız da budur. Bu usule sebep olan da, bu usul tartışmalarına sebep olan da sizin oldubittiyle işlem tesis etme çabanızdır. Buna hakkınız yok. Sizi çok iyi anlıyorum ama her şeye rağmen buna hakkınız yok.

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/02/2015 tarihli 59'uncu Birleşim Tutanağı'nın 296'ncı sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

İktidar partisinin milletvekillerinin, sayın milletvekillerinin, Hükümetin bu kanunun bir an önce geçmesi için acelesi olabilir, bunu anlayışla karşılarım ama Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilinin acelesi olamaz. Bu Parlamentoda en çok oy alan partinin bütün sandalyelere sahip olmamasının bir sebebi vardır. Şöyle bakılabilir: En çok oyu Adalet ve Kalkınma Partisi aldı, o vakit bütün sandalyeler Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleriyle dolsun, devlet idare edilsin. Hayır. Hükümetin bütün sandalyeleri Adalet ve Kalkınma Partisinin üyeleriyle dolar ama burada iktidar-muhalefet bir denge meselesi var, demokrasi böyle olur. Muhalefetin çok doğal olarak bu İç Tüzük'ten, Anayasa'dan kaynaklı haklarını kullanmasını da burası yadırgayabilir ama sizin tahammül etmek gibi bir zorunluluğunuz var. Etmediniz demiyorum ama en son, üç partinin sayın grup başkan vekili ayaktaiken burada işlem tesis etmeye çalışmanız, kâtibinize fırça atmanız –bir nevi- ya da yüksek sesle, okumasını emretmeniz doğru değil. Kâtibin tansiyonu yükselmiş de olabilir, oturuma ara vermeniz gerekir.

Size de sitemim var: O yuhalandığınız Muharrem Işık değildi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanıydı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Meclis Başkanını yuhalayan sendin.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Çok ayıp, hiç yakışmadı.

BAŞKAN – Evet, şimdi aleyhte söz isteyen İdris Baluken, Bingöl Milletvekili.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün aslında Sayın Başkan belli bir saate kadar, birkaç eksiklik, yetersizlik dışında Meclisi iyi idare etti ama belli bir saatten sonra, maalesef iki gündür yaşamış olduğumuz sorunları bugün tekrar yaşamaya başladık.

Şimdi, buradaki sorun şu değerli arkadaşlar: Demin de arkadaşlar söylediler, iktidar partisi bu yasa teklifini bir an önce getirmek istiyor; muhalefet milletvekilleri, muhalefet partileri de bunu İç Tüzük'ten doğan haklarıyla engellemek istiyorlar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eyvallah.

İDRİS BALUKEN (Devamlı) – Burada bundan daha doğal bir şey olamaz ancak Başkanlık Divanı böylesi bir realitede bir siyasi partiden, bir siyasi parti grubundan yana tavır ortaya koyarsa orada sorunlar başlıyor. Siz, belli bir saate kadar getirmiş olduğunuz tarafsızlığı belli bir saatten sonra yitirdiniz.

Bakın, burada -İç Tüzük 68'den kaynaklı- biz oturumu açamayacağınızı söyledik, siz açtınız. Bununla ilgili bir usul tartışması açtık, bu usul tartışmasını bu kaygıdan dolayı dikkate almadınız. Cumhuriyet Halk Partisinin aynı yöndeki talebini aynı kaygılarla yine dikkate almadınız. Oturum boyunca “Her şeyi doğru yapıyorum, böyle takdir ettim.” şeklinde sunmuş olduğunuz bir yanıltan tutanakları inceledikten sonra döndünüz. Yani, bir ara öyle bir hâl aldı ki, Başkanlık Divanında 3 AKP'li oturuyor. Siz, bizim söz talebimize rağmen oradan durmadan oturumu devam ettiriyorsunuz, AKP grubu da sizin bu tavrınızı alkışlıyor. Bir kere, böyle bir tabloyu sizin kabul etmemeniz lazım. Siz hakkaniyetli olsanız, tarafsız davranırsanız, en azından buradaki sıralar dışında bir başka sıradan alkış alabilirsiniz. Dolayısıyla, burada özellikle tarafsızlığınızla ilgili ciddi bir kuşku uyanmıştır.

Bir de bu üç gündür... Özellikle sizden de rica ediyorum: Birincisi, siyasi partileri temsil eden grup başkan vekilleri söz istediği zaman söz verin; ikincisi de, bu milletvekillerini çocuk gibi azarlama alışkanlığını bir kenara bırakın. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Burada hiç kimse çocuk değil. Her bir milletvekili, on binlerce, yüz binlerce insanın oyuyla bu Parlamentoda milletin iradesini temsil etmek için burada bulunuyor. Dolayısıyla, sizin onları çocuk yerine koymanız aynı zamanda milleti de çocuk yerine koymanız anlamına gelir ki bu da geri dönülemez bir hata olarak Meclis tarihine geçer. Dolayısıyla, bu tutumlarınızdan vazgeçmenizi talep ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÖNERGELER (Devam)

3.- Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun, 684 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nda yer alan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri çektiğine ilişkin önergesi (4/241) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Osman Faruk Loğoğlu'nun geri alma tezkeresinin oylanmasının tekrarlanmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi oylamayı tekrarlayacağım...

Karar yeter sayısı veya yoklama istiyor musunuz Sayın Vural?

ENGİN ALTAY (Sinop) – Bunda karar, bir dahakinde...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Ya, otur bir dakika yerine.

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, biraz önce oylama yaptınız. Yaptığınız bu oylama düzeltme oylamasıydı ve düzeltme oylaması gereğince bu düzeltmenin yapılmasına ilişkin Genel Kurul karar aldı. Bu karar doğrultusunda işlemi yapın.

BAŞKAN – Şimdi onu söylüyorum, Sayın Loğoğlu'nun tezkeresinin yeniden oylanmasını tekrarlıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır Sayın Başkan, hayır.

BAŞKAN – Ya, neyi yapacağız?

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, yeniden... Bakın, Sayın Başkan, diyor ki: “Gerekirse oya başvurarak düzeltme yapar.” Düzeltme yaptığınız nedir? Yanlış işlem. Yanlış işlemle ilgili oya başvurdunuz, “Kabul edenler...” dediniz, grup kabul etti, yanlış işlemi bu şekilde düzelttiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Vay, vay, vay!

BAŞKAN – Hayır, hayır, hayır...

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani, karar yeter sayısını arayacaksınız.

BAŞKAN – “Loğoğlu'nun geri alma tezkeresinin oylamasının tekrarlanmasını oylarınıza sunuyorum.” dedim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, onun oylamasının tekrarlanması oylamanın tekrarlanması anlamındadır.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hayır canım.

BAŞKAN – Hayır, hayır efendim, hayır. Oylamanın yeniden yapılmasını oya sundum ben.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, bakın...

BAŞKAN – Tabii. Efendim, tutanaklar burada, tekrar okuyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, o değil. Bakın, İç Tüzük diyor ki: “Gerekirse oya başvurarak düzeltme yapar.”

BAŞKAN – Tamam, yapıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Dolayısıyla, oya başvurarak yaptığınız düzeltme oylamanın düzeltilmesi mi, yoksa düzeltme yapmak için mi oyladınız?

BAŞKAN – Efendim, birincisi, yeniden oylama yapmak için oya sundum, ikincisi -onu söyledim zaten, size onun için soruyorum- “Şimdi Sayın Loğoğlu’nun tezkeresinin yeniden oylanmasını tekrarlıyorum...” ve sordum size, “Karar yeter sayısı ve yoklama istiyor musunuz?” dedim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Zaten efendim, karar yeter sayısı talebimi yerine getirmek için Genel Kurula oylattığınıza göre onun gereğini yerine getireceksiniz.

BAŞKAN – Tamam, peki.

OKTAY VURAL (İzmir) – Benim tekrar beyan etmeme gerek yok yani onu diyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Loğoğlu’nun tezkeresini oylamaya sunuyorum ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Karar yeter sayısı vardır.

Mersin Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü’nün İç Tüzük’ün 75’inci...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, efendim, benim usul tartışması talebim vardı.

BAŞKAN – Efendim?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, usul tartışması talebinde bulundum efendim.

BAŞKAN – Okuyorum efendim, sıra gelmedi.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, hayır. Bizim bir öneri... Bir oylama daha var, onunla ilgili...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz geleceğim oraya, devam ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Bir oylama daha var.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yoklama talebiyle ilgili ikinci oylamayı yapacaksınız.

BAŞKAN – İkinci efendim o, ona geçiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Pardon, ikinci oylama, tamam, orada yapın. Bir oylama daha var, pardon.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Oylamadan sonra yapalım.

BAŞKAN – Tamam, deminden bu tarafa dinledim de yani biraz da siz sabredin, onu okuyoruz.

Mersin Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü’nün İç Tüzük’ün 75’nci maddesine göre teklifini geri alma talebini içeren tezkerenin oylamasında yanlışlık yapıldığı iddia edilmektedir.

İç Tüzük’ün 13’üncü maddesine göre usul tartışması açıyorum.

Buyurun.

Lehte ve aleyhte söz isteyenler...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, lehte.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aleyhte.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Hasip Kaplan, aleyhte.

LEVENT GÖK (Ankara) – Aleyhte.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Aleyhte.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, işlemi bitirdik, oylamayı yapmamız gerekiyor. O işlemi az önce usul tartışmasında bitirdik. İkiisi birinin içindeydi Sayın Başkan.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Oylamalar ayrı ayrı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ayrı ayrı, doğrudur Sayın Başkan.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Önergeler de ayrı, ikisi farklı.

BAŞKAN – Sayın Gök, lehte mi istiyorsunuz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Aleyhte efendim.

BAŞKAN – Aleyhte.

Sayın Vural lehte istedi, Sayın Gök aleyhte, Sayın Aydın...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Aleyhte.

BAŞKAN – Lehte söz isteyen Faruk Bal, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Bal. (MHP sıralarından alkışlar)

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

5.- Oturma Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut’un, (2/1632) esas numaralı Kanun Teklifi’ni geri çekme önergesinin oylamasının tekrarındaki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; saat sabahın bir buçuğu ve biz hâlâ, saat ikiden beri bu kanunun görüşülmesine ilişkin müzakereleri sürdürürken zatinalizin Meclisi yönetirken yapmış olduğu vahim hatalardan bir tanesinden dönülmesine ilişkin olarak düşüncelerimi paylaşmak üzere huzurunuzdayım.

Değerli arkadaşlarımız, görüştüğümüz kanun ciddi bir kanundur. Ciddiyetine mütenasip bir muhalefeti Milliyetçi Hareket Partisi olarak yapıyoruz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – HDP’yle beraber.

FARUK BAL (Devamla) – Kim dedi onu?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben dedim, ben.

FARUK BAL (Devamla) – Kim dedi onu? Kim dedi onu?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben dedim.

OKTAY VURAL (İzmir) – PKK’yla görüşen sensin be! PKK’yla görüşen sizsiniz be!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – PKK’yla beraber masaya oturmuyor musunuz?

FARUK BAL (Devamla) – BDP’yle eğer beraber isen Oslo’da berabersin, müzakere masasında berabersin.

OKTAY VURAL (İzmir) – İş pişiriyorsunuz, PKK’yla iş pişiriyorsunuz.

FARUK BAL (Devamla) – BDP’nin güç aldığı PKK orada mahkeme kuruyor, asker alıyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – PKK’yla iç güvenliği görüşen sizsiniz. Münafık! (x)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sözüünü geri al.

OKTAY VURAL (İzmir) – Almıyorum. Hadi, almıyorum. Böyle bir şey olur mu ya?

FARUK BAL (Devamla) – Sayın Başkan, sizin Başkanlığınızda, yönetiminizde olan bu Genel Kurulda biz milletvekili olarak nasıl konuşacağız?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, konuşan o taraf, bizde bir şey yok.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, Genel Kurula hitap etsin.

FARUK BAL (Devamla) – Lütfen, sataşan kişi hakkında işlem yapın efendim.

BAŞKAN – Lütfen efendim, buyurun.

FARUK BAL (Devamla) – Süremi yeniden başlatın.

BAŞKAN – Uzatacağım, bir dakika süre vereceğim.

FARUK BAL (Devamla) – Efendim, ben görüyorum süremi.

BAŞKAN – Bir dakika vereceğim Sayın Bal.

OKTAY VURAL (İzmir) – Paralelle iş tutarlar, başkasını suçlarlar; PKK’yla iş tutarlar, başkasını suçlarlar ya.

FARUK BAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, size, akliselime uygun bir konuşma yapmaya niyetlenmiştim ancak amacınız Meclisi germek, amacınız toplumu germek, amacınız bu gerginlikten oy devşirmektir. Milliyetçi Hareket Partisini “BDP, PKK” gibi lafların arasına sıkıştırarak kadar akıldan, mantıktan, izandan, vicdandan yoksun insanlar var. (MHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/02/2015 tarihli 59’uncu Birleşim Tutanağı’nın 301’inci sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

Bu insanlar, 23 Nisan çocuğu gibi, müsamere sahnesindeymiş gibi “Çıkacak, çıkacak, çıkacak...” diye size talimat veriyor, siz de milletin vekili olduğunuzu unutuyorsunuz, PKK’yla mücadele yerine PKK’yla mücadelenin sonucunda ortaya çıkacak toplumsal muhalefeti bastırmak için polis devleti inşa etmeye çalışıyorsunuz, budur gerçek. (MHP sıralarından alkışlar) Bunu gün gelecek anlayacaksınız, zaman çok geçmiş olacaktır. O zaman da hakkınızda hem hükmüilahi hem hükmümillet verilecektir. (x)(MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Yani, grubumuza açık bir sataşma vardır. Hem AKP Grubundan söz atan milletvekili hem de kürsüde konuşan sayın hatip vebalı bir canavardan bahsediyormuş gibi HDP’den bahsediyor. Müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken, iki dakika söz veriyorum sataşma nedeniyle.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

19.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken’in, Konya Milletvekili Faruk Bal’ın usul görüşmesi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir kere, bu kullanmış olduğunuz üslup demokratik bir üslup değil. Türkiye’deki yasalara uygun olarak, legal alanda faaliyet yürüten, milyonlarca oy almış, Mecliste grubu bulunan bir siyasi partiyle ilgili...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – MHP de öyle, niye rahatsız oldunuz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...Başbakanın da aynı cümlelerle kullanmış olduğu bütün cümleler demokratik kültüre uymuyor. Sizin bir kere, AKP olarak bu konuda söz söylememeniz lazım. Siz, yüzde 10’luk bir seçim barajıyla bize ait olan pek çok koltuğu şu anda gasbetmiş durumdasınız. Yüzde 10’luk seçim barajını birkaç ay sonra yapacağımız seçimde de aynı şekilde önümüze engel olarak getiriyorsunuz.

İBRAHİM KORKMAZ (Düzce) – Sandıklara demokratik gidin, silahı bırakın da öyle gidin.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Dünya siyaset tarihinde örneği olmayacak şekilde, sizin kapatmış olduğunuz Meclis kapılarından biz çeşitli yöntemler bularak, deyim yerindeyse bacadan gelip bu Meclis çatısı altında çözüm arıyoruz. Buna saygılı olmanız gerekiyor. Buna saygı duyacağınıza HDP’ye yönelik hakaretvary bir dil kullanıyorsunuz. Bunu gerçekten demokratik kültürle bağdaştırmamız mümkün değil. Özellikle çözüm sürecinin, barış sürecinin gündemiyle ilgili konuşulduğu zaman da -dün de bir arkadaşımız bahsetti- bu tarz cümleleri kullanmadan önce Başbakanınıza, Cumhurbaşkanınıza, bizimle görüşme yürüten bakanlarınıza önce bir bu söylemlerinizi kabul ettirin, sonra gelin burada konuşun.

CELAL ADAN (İstanbul) – Helal olsun, helal!

Terbiyesiz adam, bir de konuşuyor!

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Biz, Türkiye’nin yüz yıllık bir meselesini çözmek için...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Kiminle görüşüyorsunuz?

OKTAY VURAL (İzmir) – Kiminle görüşüyorsunuz? Bir de konuşuyorsun oradan.

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/02/2015 tarihli 59’uncu Birleşim Tutanakları’nın 306’ncı sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Saygısızca konuşuyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...2 metrelik kefeni koltuğumuzun altına almış, bütün hayatımızı ortaya koymuş, bütün riskleri üstlenmiş bir siyasi partiyiz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efkan Ala konuşuyor, görüşüyor.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Niye görüşüyorsunuz?

OKTAY VURAL (İzmir) – Görüştünüz mü Sayın Bakan? HDP’yle görüşen siz değil misiniz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Dolayısıyla, burada HDP’den bahsederken hepimizi asgari saygıya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Bakan, HDP’yle görüşen siz değil misiniz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

V.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut’un, (2/1632) esas numaralı Kanun Teklifi’ni geri çekme önergesinin oylamasının tekrarındaki tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, aleyhte söz isteyen, Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Görüştünüz değil mi? Görüştünüz, görüşüyorsunuz. İç güvenlik yasasını da görüştünüz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Görüşüyorum, ne diyorsunuz? Evet görüşüyorum, bir şey mi diyorsunuz?

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bunu o Hakan’a da söyle! Hakan’a da söyle.

OKTAY VURAL (İzmir) – Al işte, kimin kiminle iş tuttuğunu gör de konuş. Hadi bakalım!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

CELAL ADAN (İstanbul) – Kalk Bakanına saldır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Utanmadan oradan fitne yapıyorsun. Sen MHP düşmanı bir adamsın zaten.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun, sürenizi yeniden başlattım.

(x)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genel gerekçesinde, suç işlenmesinin önlenmesi, vatandaşların kendilerini güvende hissetmelerinin sağlanması ve kamu otoritesinin tesis edilmesi gerekçesiyle Meclisimize getirilen bu tasarrımın, Türkiye’deki 77 milyon insanımızın temel hak ve hürriyetlerini tehdit ettiği ortadadır. Böyle bir gerekçeyi sanki...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Haysiyetsizsin sen, şerefsizsin sen...

(x) Bu ifadeye ilişkin açıklama 20/02/2015 tarihli 59’uncu Birleşim Tutanağı’nın 299’uncu sayfasında “Geçen Tutanak Hakkında Konuşmalar” bölümünde yer almıştır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi sıralarından “haysiyetsiz, şerefsiz” diyen bir milletvekili var. Lütfen, Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi sıralarından “haysiyetsiz, şerefsiz” diyen milletvekili var. Hiçbir milletvekili, milletvekiline hakaret edemez. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Devamla) – Efendim, sözüm niçin kesiliyor Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, sözümüz kesiliyor.

BAŞKAN – Süre vereceğim efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Grup Başkan Vekilim, bakın, sizin sıralardan buraya “şerefsiz, haysiyetsiz” diyorlar.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen buyurun siz. Süre vereceğim efendim, bir dakika ekleyeceğim, buyurun.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, bu ortamda nasıl konuşayım? Sussun herkes bir parça.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Onlar size yakışmıyor.

BAŞKAN – Lütfen devam edin Sayın Gök, bir dakika süre vereceğim.

LEVENT GÖK (Devamla) – Edeyim ama zaten dinleyen yok ki, bir susturun lütfen.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu gördüğünüz tablo...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Orası, orası, o tarafa!

LEVENT GÖK (Devamla) – Bir şey anlatmaya çalışıyorum değerli arkadaşlar.

Temel hak ve hürriyetlerle ilgili temel bir yasayı görüşeceğiz, önemli maddeler var. Saat olmuş bir buçuk, yaklaşık on iki saattir süren tartışmalardan sonra yorumlama, bunları değerlendirme, sabır ve bu konuyu algılama olanaklarının artık ortadan kalktığı bir dönemde bu yasayı tartışıyoruz.

Sayın Başkan, bir kere bu yaptığımız, Anayasa’ya aykırı arkadaşlar. Anayasa’ya göre angarya yasak değil midir? Yani böyle bir tablo saatlerce sürdürülebilir mi? Yani böyle bir olay dünyanın başka hangi parlamentosunda var değerli arkadaşlarım?

Getirmişsiniz tasarımı, suç işlenmesinin önlenmesi, kamu otoritesinin sağlanması. Sanki bunu, daha geçen hafta seçimden çıkmış, yeni hükümet olmuş bir parti söylüyor. Değerli arkadaşlar, siz on iki -on üç yıldır iktidardasınız. Eğer bu otorite kalmadıysa sizin sayenizde kalmadı, şimdi bunu itiraf ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Yani aynen şöyle diyor gerekcede: “Vatandaşın kendini güvende hissedeceği ortamın sağlanması.” Yahu böyle bir sözü siz iktidardayken nasıl söyleyebilirsiniz? Yeni bir seçim olur, bir iktidar gelir, bakar tabloya, “Türkiye’nin durumu kötü, arkadaşlar ben bu yasaları getiriyorum.” der.

BAŞKAN – Sayın Gök, sürenizi artırıyorum, buyurun.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, böyle bir gerekçeyle dayanılarak bu yasanın gelmesi zaten bu iktidarın aczini gösteriyor. Şimdi, bu acz içerisinde biz ne yapalım da elimizden kaybettiğimiz otoriteyi tesis edelim, insanların bugüne kadar kazanmış oldukları hakları, hürriyetleri ellerinden alalım, yolsuzlukları nasıl önleyelim, Türkiye’deki işsizlikleri, kötü idare alışkanlıklarını, bütün olumsuzlukları nasıl gölgeleyelim diye muhalefeti tehditle, baskıyla susturmak için bu yasayı şimdi burada, muhalefetin hiç olmazsa İç Tüzük’ten kaynaklanan haklarının kullanılmasını engellemeye çalışarak da gasbetmek kimseye yakışmaz, bundan yarar da çıkmaz. Biz bunları anlatacağız değerli arkadaşlarım. Sizlere anlatma çabasındayız. Dilimiz döndüğünce, ayakta kaldığımız müddetçe sizlere bunları anlatacağız. Lütfen muhalefetin sesine kulak verin. Bu yasayı derhâl geri çekin Sayın Bakan. Bu yasa bir atom bombasıdır, hepinizin elinde patlayacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, lehte söz isteyen Ahmet Aydın, Adıyaman Milletvekili.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, az önceki usul tartışması aynı gerekçeyle yapıldı. Aslında, tabii ki, Başkanlık Divanı başta da iradesini ortaya koydu, böyle bir usul tartışması olmadan da bu oylamayı tekrar edeceğini söyledi. Buna da bizim diyeceğimiz bir şey yok, bir itirazımız yok.

Yalnız, değerli arkadaşlar, hep “İç Tüzük”teki hakkımızı kullanalım.” diyorlar. Evet, ona saygımız var, İç Tüzük’teki hakkınızı kullanacaksınız ama değerli arkadaşlar, İç Tüzük’teki hakkımızı kullanırken de lütfen ama lütfen bu Meclisin âdeti anayasası konumundaki İç Tüzük’ün amir hükümlerine uyalım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz de uyun, siz de.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Başta Başkan uysun, grup başkanlarınız uysun.

AHMET AYDIN (Devamlı) – Burada hepimiz milleti temsil ediyoruz. Milletin vakarına, onuruna, haysiyetine yakışır tarzda söylemlerimize, eylemlerimize dikkat edelim. Millet bizi izliyor ve millet bizi izlerken de bizlere not veriyor.

HASAN ÖREN (Manisa) – Millet nereden izliyor? Televizyonu kapattınız, hangi millet izliyor bizi?

AHMET AYDIN (Devamlı) – Aslında, her birimiz buradaki konuşmalarımızla samimiyet testinden geçiyoruz.

HASAN ÖREN (Manisa) – Saat 19.00’den sonra televizyon kapalı.

AHMET AYDIN (Devamlı) – Her birimiz samimiyet testinden geçiyoruz.

HASAN ÖREN (Manisa) – Ayakta yalan söylüyorsun ya, “Millet bizi izliyor.”

AHMET AYDIN (Devamlı) – “Acele ediyorsunuz.” diyorsunuz, Allah aşkına sorarım size: Üç gündür, üç tam gündür çalışmamıza rağmen henüz şu kanun metninin geneli üzerindeki görüşmelere başlamamışken nasıl acele ettiğimizi söyleyebilirsiniz?

HASAN ÖREN (Manisa) – Başlayamayacaksınız.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Ne yapalım yani, Anayasa’ya uygunsuz getirirsen öyle olur.

AHMET AYDIN (Devamlı) – Engin bir hoşgörüyle bu grup duruyor.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hoşgörü göstermeyin, daha ne yapacaksınız?

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Anayasa’ya uygunsuz kanun getirmişsin.

AHMET AYDIN (Devamlı) – İktidar grubu bugüne kadar bütün söylemlerinize, bütün eylemlerinize rağmen sıcak, samimi ve mümkün mertebe yerinden saygıyla sizi dinliyor, katılmasa da dinliyor.

HASAN ÖREN (Manisa) – Niye kapattınız televizyonu Ahmet Bey? 19.00’den sonra televizyonu niye kapattınız? Hangi millet bizi izliyor?

AHMET AYDIN (Devamlı) – Bak konuşuyorum, dinlemiyorsun işte beni.

HASAN ÖREN (Manisa) – Milletten kaçırıyorsunuz.

AHMET AYDIN (Devamlı) – Millet bizi izliyor.

HASAN ÖREN (Manisa) – Millet bizi izlemiyor, kapattınız.

AHMET AYDIN (Devamlı) – Millet bizi izliyor ki, 9 seçimdir sizi sandığa gömüyor.

HASAN ÖREN (Manisa) – “Alo Fatih”e kapattırdınız, “Alo Fatih”e kapattırdınız.

AHMET AYDIN (Devamla) – Millet bizi izlemese sizi sandığa gömmez.

HASAN ÖREN (Manisa) – Millet bizi izlemiyor, kapattınız.

AHMET AYDIN (Devamla) – Lütfen arkadaşlar...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, uyarın ya.

AHMET AYDIN (Devamla) – Millet bizi izliyor.

HASAN ÖREN (Manisa) – Bir ayağını kaldırıyorsun konuşurken.

AHMET AYDIN (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlarım “On iki senedir neredeydiniz?” diyorsunuz “On iki buçuk senedir neredeydiniz?” diyorsunuz.

Bakın, bu yasaya kimler karşı çıkabilir? Bu yasaya ancak ve ancak suç işleme eğilimli olanlar karşı çıkabilir, sade vatandaş bu yasayı ister. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, MHP sıralarından gürültüler, HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

Vatandaş, özgür ortamda dolaşmak istiyor. Vatandaş, can ve mal emniyetinin olduğu bir ortamda dolaşmak istiyor, kafasına bir demir bilye gelmeden, çocuğuyla özgürce parkta dolaşmak istiyor, dükkânını özgürce açmak istiyor, belediye otobüsüne özgürce binmek istiyor. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler) Vatandaş bunu istiyor bizden. Özgür bir ortamda, vatandaş, devletin, can ve mal emniyetini sağladığı bir ortamda olmak istiyor. Dolayısıyla, tam da sizlerin de özgürce dolaşabilmesi, özgürce yaşayabilmesi -ama suçlular hariç- masum vatandaşların korunması adına bu yasaya ihtiyaç var değerli arkadaşlar. Bu yasayı, mutlak surette özgürlüğün korunması anlamında burada geçirmemiz lazım. (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Dolayısıyla, bu noktada da değerli kardeşlerim, hepimizin kendimize dikkat etmemiz lazım, kendimizi “çek” etmemiz lazım. Sanmayın ki bu millet uyanmamış. Bu millet aydınlanmıştır. Bu millet aklı da görüyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hırsızlar ne olacak, hırsızlar!

AHMET AYDIN (Devamla) - ...bu millet kararı da görüyor, hepsini görüyor, puanını veriyor. İşte budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Cevdet Erdöl, Cevdet Erdöl...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hırsız var!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sataşmadan söz istiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

OKTAY VURAL (İzmir) – Ne yapıyorsun? Dikiz aynası mı tutuyorsun yüzümüze? Ne kaydı alıyorsun? Sen Başbakanın kayıtlarını açıkla. Onları açıkla. Yakışıyor mu sana! Dinleme izleme ekibi mi kurdun? Cumhurbaşkanlığındaki ekibin elemanı mısın sen? Şuna bak ya! Profesör Doktor Cevdet Erdöl!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İlk ben istedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Doğru, ilk siz ayağa kalktınız Sayın Zozani, itirazım yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sataşmadan söz istiyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sataşmadan söz istiyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Her milletvekiline söz hakkı doğar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben de sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Anlaşılmıyor ki biraz önceki gibi.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, sayın hatip, konuşmasında “Bu yasaya karşı çıkanlar suç işlemeye eğilimli olanlardır.” dedi.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de...

LEVENT GÖK (Ankara) – Her birimize söz vereceksiniz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – “Karşı çıkan herkes suça eğilimli.” dedi, herkese söz hakkı doğru.

OKTAY VURAL (İzmir) – Liste yapılınsın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şöyle yapılınsın efendim.

Tüm sayın milletvekillerini liste yapsınlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İlk ben söz istedim.

Başkan – İlk sözü siz istediniz biliyorum efendim.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, liste yapılınsın, söz vereceğim. Liste yapılınsın. Ne yapayım?

(Sataşma nedeniyle söz isteyen CHP, MHP ve HDP milletvekillerinin kürsü önünde toplanması)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sataşmadan dolayı söz istiyorum Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Herkes sıraya girsin sataşmadan dolayı.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Konuşmasını bilen adam çıkacak kürsüye. Konuşmasını bilmeden çıktığı zaman Meclisi kilitlersin. Grup başkan vekili olarak oraya çıktığın zaman ne konuşacağını bileceksin. Bak Meclis kilitlendi, al, hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sana ne!

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bu dinleme izleme ekibini bir uyarır mısınız? Bunlar istihbarat devletin elemanları, muhaberat elemanları, milletvekili değil, muhaberatçı. Hakan Fidan’ın fidanları bunlar.

BAŞKAN – Evet, sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum.

Sayın Zozani, buyurun... (CHP, MHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır Sayın Başkan, olmaz öyle.

BAŞKAN – Yazılıyor efendim bir taraftan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Böyle bir uygulama yok.

BAŞKAN - Peki, tamam, yazılınsın efendim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İnsicamı bozulur, olur mu?

BAŞKAN – Yazılınsın tamam, yazılınsın.

Evet, sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.43

ON BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 01.49****BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin On Birinci Oturumunu açıyorum.

684 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir. (CHP, MHP ve HDP sıralarından “Çalışın, çalışın!” sesleri)

Alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 20 Şubat 2015 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.49

XII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 281) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına verilen oyların sonucu:

Sıra Sayısı : 281
Oylama Saati : 19:12
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 196
Reddedenler : 0
Çekimsizler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 1
Toplam : 197
Açık Üyelikler : 15

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Çetinkaya	Mehmet Necati	AK PARTİ	Kabul
Adana	Demirçalı	Ali	CHP	Katılmadı
Adana	Develi	Turgay	CHP	Katılmadı
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Gürkan	Fatoş	AK PARTİ	Kabul
Adana	Halaman	Ali	MHP	Katılmadı
Adana	Küçükaydın	Ali	AK PARTİ	Kabul
Adana	Loğoğlu	Osman Faruk	CHP	Katılmadı
Adana	Özgümüş	Ümit	CHP	Katılmadı
Adana	Ünvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Yetiş	Muhammed Murtaza	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Açba	Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Toptaş	Ahmet	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Ürün	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yılmaz	Kemalettin	MHP	Katılmadı
Ağrı	Aksoy	Halil	HDP	Katılmadı
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Salman	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Yıldız	Mehmet Kerim	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	Erdemir	Avni	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Topal	Ramis	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı
Ankara	Aygün	Sinan Aydın	CHP	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı
Ankara	Çetin	İzzet	CHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Denemeç	Reha	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Erdem	Mustafa	MHP	Katılmadı
Ankara	Erdöl	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gedikli	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı
Ankara	Güzel	Ülker	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Halıcı	Mehmet Emrehan	E-PARTİ	Katılmadı
Ankara	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Ankara	Kapusuz	Salih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Kazdal	Zelkif	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı
Ankara	Özdalga	Nazmi Haluk	Bağımsız	Katılmadı
Ankara	Selamoğlu	Tülay	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sertçelik	Seyit	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Şanlı	Nurdan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Tarhan	Emine Ülker	ANAPARTİ	Katılmadı
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	MHP	Katılmadı
Ankara	Yeniçeri	Özcan	MHP	Katılmadı
Antalya	Acar	Gürkut	CHP	Katılmadı
Antalya	Badak	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Bulut	Arif	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Özdoğan Enç	Gökcen	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Gönül	Mehmet Vecdi	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı
Antalya	İrbeç	Yusuf Ziya	MHP	Katılmadı
Antalya	Kaptan	Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Sapan	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Antalya	Toskay	Tunca	MHP	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Aydın	Osman	CHP	Katılmadı
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Aydın	Kılınç	Ali Gültekin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Öyüş	Semiha	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Uzunırmak	Ali	MHP	Katılmadı
Balıkesir	Akova	Ayşe Nedret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydınlıoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Babuşcu	Tülay	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Bulut	Ahmet Duran	MHP	Katılmadı
Balıkesir	Gümüş	Haluk Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Öztaylan	Mehmet Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Poyraz	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Şeker	Bahattin	MHP	Katılmadı
Bingöl	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı
Bingöl	Taş	Eşref	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Zenderlioğlu	Hüsamettin	HDP	Katılmadı
Bolu	Ercişkun	Ali	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Özkan	Ramazan Kerim	CHP	Katılmadı
Burdur	Yıldırım	Hasan Hami	Bağımsız	Katılmadı
Bursa	Arınç	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Demiröz	İlhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Ekinci	Kemal	CHP	Katılmadı
Bursa	Erdemir	Aykan	CHP	Katılmadı
Bursa	Kaleli	Sena	CHP	Katılmadı
Bursa	Erkal Kara	Tülin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Matlı	Önder	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özensoy	Necati	MHP	Katılmadı
Bursa	Öztürk	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Su	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Şerbetçioğlu	Mustafa Kemal	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Tayan	Turhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Yıldırım	Bedrettin	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Daniş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Çanakkale	Kaşdemir	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Sarıbaş	Ali	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Çanakkale	Soydan	Mustafa Serdar	CHP	Katılmadı
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Şahin	İdris	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Bağcı	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Yıldırım	Murat	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı
Denizli	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı
Denizli	Dalbudak	Nurcan	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Keskin	Adnan	CHP	Katılmadı
Denizli	Uçar	Bilal	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yüksel	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Ayna	Emine	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Lök Beyaz	Mine	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Hamzaoğulları	Mehmet Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	İçten	Cuma	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Zana	Leyla	Bağımsız	Katılmadı
Edirne	Değirmendereli	Kemal	CHP	Katılmadı
Edirne	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Alpay	Şuay	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erdem	Enver	MHP	Katılmadı
Elazığ	Septioğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Işık	Muharrem	CHP	Katılmadı
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aksak	Muhyettin	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Dağcı Çıglık	Fazilet	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı
Erzurum	Yavilioğlu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Yılmaz	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Batum	Bedii Süheyl	Bağımsız	Katılmadı
Eskişehir	Can	Ülker	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Demirel	Ruhsar	MHP	Katılmadı
Eskişehir	Koca	Salih	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelik	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Mazıcıoğlu	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Sarı	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Serindağ	Ali	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şeker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Geldi	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Karaahmetoğlu	Selahattin	CHP	Katılmadı
Giresun	Tatlı	Adem	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Aydın	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Üstün	Feramuz	AK PARTİ	Kabul
Hakkâri	Canan	Esat	HDP	Katılmadı
Hakkâri	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı
Hakkâri	Zozani	Adil	HDP	Katılmadı
Hatay	Akgöl	Hasan	CHP	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	MHP	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı
Hatay	Ediboğlu	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı
Hatay	Ergin	Sadullah	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Eryılmaz	Refik	CHP	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Korkmaz	Süleyman Nevzat	MHP	Katılmadı
Isparta	Öner	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı
Mersin	Bozkurt	Nebi	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Çağlayan	Mehmet Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gök	İsa	CHP	Katılmadı
Mersin	Kürkü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı
Mersin	Ökten	Çiğdem Münevver	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Öz	Ali	MHP	Katılmadı
Mersin	Öztürk	Ali Rıza	CHP	Katılmadı
Mersin	Seçer	Vahap	CHP	Katılmadı
Mersin	Şandır	Mehmet	MHP	Katılmadı
Mersin	Uzun	Ahmet Tevfik	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akkiray	Sabahat	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	Abdülkadir	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Akşener	Meral	MHP	Katılmadı
İstanbul	Alan	Engin	MHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ayaydın	Aydın Ağan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Bağış	Egemen	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Barutçu	İhsan	Bağımsız	Katılmadı
İstanbul	Başesgioglu	Murat	MHP	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Cengiz	Ercan	MEP	Katılmadı
İstanbul	Çelebi	Süleyman	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Muhammed	Bağımsız	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Nimet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dağoglu	Türkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalyan	Gülay	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Danışoglu	Ayşe Eser	CHP	Katılmadı
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Celal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Ömer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Domaç	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekşi	Osman Oktay	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erol	Gürsoy	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ertürk	Ahmet Haldun	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Eyidoğan	Haluk	CHP	Katılmadı
İstanbul	Güllüce	İdris	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İncekara	Halide	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kacır	Ünal	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Korutürk	Osman Taney	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Küçük	Sedef	CHP	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Macit	Muhammet Bilal	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Torlak	Durmuşali	MHP	Katılmadı
İstanbul	Onur	Melda	CHP	Katılmadı
İstanbul	Oran	Umut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öğüt	Kadir Gökmen	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öğütken	Ahmet Baha	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özgündüz	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özkes	İhsan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı
İstanbul	Safi	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Saral	Oktay	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sarı	Müslim	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Savaşer	Sevim	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Serter	Fatma Nur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şükür	Hakan	Bağımsız	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Binnaz	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tunay	Faik	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tuncel	Sebahat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Türkeş	Ahmet Kutalmış	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Tüzel	Abdullah Levent	HDP	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yiğit	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Aksünger	Erdal	CHP	Katılmadı
İzmir	Aşlık	Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Denizli	İlknur	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Ayman Güler	Birgül	Bağımsız	Katılmadı
İzmir	Günay	Ertuğrul	Bağımsız	Katılmadı
İzmir	Güven	Hülya	CHP	Katılmadı
İzmir	İşbilen	İlhan	Bağımsız	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Erdal	Bağımsız	Katılmadı
İzmir	Moroğlu	Mustafa	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İzmir	Mumcu	Şükran Güldal	CHP	Katılmadı
İzmir	Oyan	Oğuz	CHP	Katılmadı
İzmir	Sait	Rıfat	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Susam	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Şengül	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Tekelioğlu	Mehmet Sayım	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Türel	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı
İzmir	Türmen	Rıza Mahmut	CHP	Katılmadı
İzmir	Ulema	Nesrin	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Yüksel	Alaattin	CHP	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Birtane	Mülkiye	HDP	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Katılmadı
Kastamonu	Çınar	Emin	MHP	Katılmadı
Kastamonu	Gülşen	Mustafa Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Gündeş Bakır	Pelin	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Kulkuloğlu	Mehmet Şevki	CHP	Katılmadı
Kayseri	Öksüzkaya	Ahmet	Bağımsız	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yakut	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı
Kırklareli	Dibek	Turgut	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Gürşan	Şenol	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Aslan	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Çalışkan	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Baştopçu	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Ergün	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Gönül	Azize Sibel	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Güneş	Hurşit	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan	Mehmet Hilal	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Okur	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	MHP	Katılmadı
Konya	Akış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bal	Faruk	MHP	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Kabakcı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kart	Atilla	CHP	Katılmadı
Konya	Özkul	Kerim	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul
Konya	Tüfekci	Harun	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Türkmenoğlu	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Konya	Üzülmez	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Konya	Zorlu	Cem	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Yerlikaya	İlhan	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Aksoy	Soner	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Bal	İdris	DGP	Katılmadı
Kütahya	Işık	Alim	MHP	Katılmadı
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kinay	Hasan Fehmi	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Akın	Hüseyin Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fındıklı	Mahmut Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Öz	Ömer Faruk	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Oral	Sümer	MHP	Katılmadı
Manisa	Ören	Hasan	CHP	Katılmadı
Manisa	Öz	Sakine	CHP	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Tanrıverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Yurttaş	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Dedeoğlu	Mesut	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Sıtkı	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Bayazıt Kaçar	Sevde	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özbolat	Durdu	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Pakdil	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ramazanoğlu	Yıldırım Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sağlam	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Akdağ	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Bekin Şahkulubey	Gönül	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı
Mardin	Güler	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Muğla	Boğa	Ali	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Çandar	Tolga	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı
Muğla	Özden	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Muş	Çakar	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı
Muş	Çelik	Demir	HDP	Katılmadı
Muş	Işık	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Feralan	Ahmet Erdal	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebu Bekir	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Selvi	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Şafak	Doğan	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Şahin	İdris Naim	MİLAD PARTİSİ	Katılmadı
Ordu	Şener	İhsan	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Ünal	Fatih Han	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Yıldız	İdris	CHP	Katılmadı
Rize	Bayraktar	Nusret	AK PARTİ	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Çelik	Hasan Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	İslam	Ayşenur	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Kutluata	Münir	MHP	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Bakır	Tülay	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demir	Cemal Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kalkavan	Ahmet İhsan	CHP	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Suat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Samsun	Şimşek	Cemalettin	MHP	Katılmadı
Samsun	Yeni	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Demirkıran	Afif	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Sinop	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
Sinop	Ersoy	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Memecan	Mesude Nursuna	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Özdemir	Malik Ecder	CHP	Katılmadı
Sivas	Turan	Ali	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Akbulut	Tevfik Ziyaeddin	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Belen	Bülent	MHP	Katılmadı
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yemişçi	Özlem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Ayalan	Şükrü	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Doğru	Reşat	MHP	Katılmadı
Tokat	Düzgün	Orhan	CHP	Katılmadı
Tokat	Yüksel	Dilek	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Aydın	Koray	MHP	Katılmadı
Trabzon	Bayraktar	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Bıyıklıoğlu	Aydın	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Canalıoğlu	Mehmet Volkan	CHP	Katılmadı
Trabzon	Özak	Faruk Nafiz	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Seymenoğlu	Safiye	AK PARTİ	Kabul
Tunceli	Aygün	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Tunceli	Genç	Kamer	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akman	Yahya	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Binici	İbrahim	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	Seyit	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gök	Abdulkerim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Uslu	Zeynep Armağan	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Akagün Yılmaz	Dilek	CHP	Katılmadı
Van	Aktaş	Kemal	HDP	Katılmadı
Van	Bilici	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Van	Çiftci	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Van	Gür	Nazmi	HDP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Orhan	Gülşen	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Tuğluk	Aysel	HDP	Katılmadı
Van	Üçer	Özdal	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı

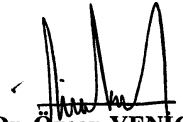
İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Candan	Ercan	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Haberal	Mehmet	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Köktürk	Ali İhsan	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Toptan	Köksal	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Açıkgöz	Ruhi	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Alaboyun	Ali Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Özbek	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Akgün	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Kırıkkale	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Köksal	Oğuz Kağan	AK PARTİ	Kabul
Batman	Akat Ata	Ayla	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Batman	Yıldız	Bengi	HDP	Katılmadı
Şırnak	Dindar	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Şırnak	İrmak	Selma	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaplan	Hasip	HDP	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Öğüt	Ensar	CHP	Katılmadı
İğdir	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İğdir	Oğan	Sinan	MHP	Katılmadı
Yalova	Coşkun	Temel	AK PARTİ	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Karabük	Kahveci	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Karakuş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Kastal	Durdu Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Türkoğlu	Hasan Hüseyin	MHP	Katılmadı
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Çakır	Osman	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Korkmaz	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde bulunan kiralık araçlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59275)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Nurettin **CANIKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 22.12.2014

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

1. Bakanlık ile bakanlığa bağlı kuruluşlar bünyesinde bulunan kiralık araçların güncel sayısı kaçtır?
2. Bahsi geçen araçların her birinin modeli ve markası nedir?
3. Anılan araçlar kimler tarafından kullanılmaktadır?
4. Bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar bünyesinde bulunan kiralık araçlar hangi bedel ve usuller ile kimlerden kiralanmıştır?
5. Anılan araçların her biri için, marka ve modeli ile birlikte bugüne kadar yapılan ödemelerin miktarı TL cinsinden ne kadardır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-6075752
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/59275)

19.02/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 29/01/2015 tarihli ve 43452547-120.00-212975 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/59275 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı

Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/59275 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

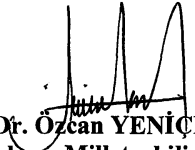
1-5) Bakanlığımızda genel bütçe imkanları dahilinde taşıt kiralaması yapılmamaktadır.

Bakanlığımız ilişkili kuruluşu Rekabet Kurumu'nda kiralanan araç bulunmamaktadır.

2.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından satın alınan nakliye araçlarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59276)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Nurettin **CANIKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 22.12.2014

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

1. Bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından satın alınan nakliye araçları ve nakliye için yardımcı ürünler hangileridir?
2. Bahsi geçen nakliye araçları ve nakliye için yardımcı ürünler hangi usul ve bedeller ile kimlerden satın alınmıştır? Aynı işler için teklif veren diğer kişi, kurum, kuruluş ve şirketler verdikleri teklifler ile birlikte hangileridir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610- 6075913
Konu : Soru Önergesi (7/59276)

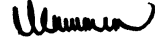
19..02/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 29/01/2015 tarihli ve 43452547-120.00 -212975 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/59276 sayılı yazılı soru önergesinin cevapları hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı

Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/59276 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-2) 6512 sayılı 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli T cetvelinde belirtilen azami satın alma bedellerini geçmemek koşuluyla Bakanlığımız Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından toplam 3.085.139,03.-TL karşılığında 35 adet nakliye aracı ile 15 adet yardımcı ürün Devlet Malzeme Ofisi'nden satın alınmıştır.

Bakanlığımız ilişkili kuruluşu Rekabet Kurumunda kullanılmak üzere nakliye araçları ve yardımcı ürünleri alımı yapılmamıştır.

3.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, 2002-2014 yılları arasında ele geçirilen kaçak et miktarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59277)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Nurettin CANIKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 26.12.2014

Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili

BİR süre önce 1044 ton kırmızı et vurgunun yaşandığı Mersin'de bu kez piyasa değeri 84 bin dolar olan 21 ton ithal kırmızı et ele geçirildiği bilgisi basında yer almaktadır.

Buradan hareketle;

1. 2002 – 2014 yılları arasında, yıllara göre ele geçirilen kaçak et miktarı ne kadardır?
2. Anılan etleri kaçak yollara yurda sokan kimseler hakkında yapılan işlemler nelerdir?
3. En fazla et kaçakçılığın tespit edildiği 5 ilimiz, yakalanan etlerin miktarları ile birlikte hangileridir?
4. Et kaçakçılığın önlenmesi için ilave tedbirler alınmış mıdır? Alındı ise bu tedbirler nelerdir?
5. Son 36 aydır, ülkeye kaçak yollardan sokulmaya çalışılırken yakalanan gıda ürünlerinin miktarı ne kadardır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 69602026/610-6075495
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/59277)

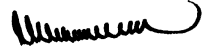
19/02/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 29/01/2015 tarihli ve 43452547-120.00 -212975 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/59277 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİCERİ'ye ait 7/59277 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

- 1) 2002-2014 yılları arasında ele geçirilen kaçak et miktarı toplam 1.746.308.- kg'dır.
- 2) Bakanlığımız tarafından yakalanan kaçak etlerle ilgili sorumlular; 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında; olayın yaşandığı bölgedeki adli makamlara intikal ettirilmektedir. Gerek Mersin Emniyet Müdürlüğü gerekse Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü ekiplerince ortaya çıkarılan “kırmızı et” cinsi eşyaya ilişkin kaçakçılık olayı ile ilgili olarak devam eden adli sürecin yanında, Bakanlığımızca hem tespit edilen olaylarda sorumlulukları bulunan şahıs, firma ve memurların durumu hem de kaçakçılığa konu olaylarda adları geçen firma ve şahısların benzer diğer işlemlerinin de kaçakçılık açısından incelenmesi yönünde; gümrük ve ticaret müfettişi görevlendirilmiş olup; söz konusu inceleme ve soruşturma halen devam etmektedir.
- 3) 2002-04/02/2014 tarihleri arasında ülkemizde en fazla et kaçakçılığı gerçekleştirilen iller sırasıyla; 1.279.166.-kg ile Mersin, 265.392.-kg ile İzmir, 73.594.-kg ile İstanbul, 71.953.-kg ile Edirne ve 15.120.-kg ile Bursa'dır.
- 4) Bakanlığımızda et kaçakçılığı da dahil olmak üzere, her türlü kaçakçılık türüyle etkin bir biçimde ve büyük bir kararlılıkla mücadele edilmekte olup, bu kapsamda gerekli önlemler alınmakta ve bu önlemler büyük bir titizlikle takip edilmektedir. Bakanlığımızın bu alandaki beşeri, teknik ve operasyonel kapasitesi sürekli olarak geliştirilmektedir. Bu çerçevede kaçakçılıkla mücadele çalışmalarında görev yapan personel sayısı sürekli artırılmakta, bu personele yönelik kapsamlı eğitim programları düzenlenmekte, sınır kapılarımızdan geçişlerin kontrolünde kullanılan tarama sistemleri, araç takip sistemleri, kapalı devre kamera sistemleri, dedektör köpekler gibi birçok farklı cihaz, sistem ve diğer unsurlar sayı ve nitelik olarak geliştirilmektedir.
- Kaçakçılıkla mücadele konusunda sürdürülen denetim, kontrol ve operasyonel faaliyetlerin yanı sıra, kaçakçılıkla mücadelede görevli diğer kamu kurumları, diğer ülkelerin gümrük idareleri ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği çerçevesinde faaliyetler yürütülmekte olup, özellikle son yıllarda gümrük muhafaza birimlerimizce kaçak yakalamalarında miktar ve değer olarak önemli artışlar sağlanmıştır.
- 5) Bakanlığımız tarafından yakalaması gerçekleştirilen gıda ürünleri farklılık göstermekle birlikte yakalanan gıda ürünlerinin değeri; 2012 yılında 64.439.572.-TL, 2013 yılında 129.524.004.-TL, 2014 yılında 50.532.245.-TL olmak üzere toplam 244.495.821.-TL'dir.

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikuolu'nun, MASAK'ın TBMM Soruşturma Komisyonu için hazırladığı rapora ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/59415)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan **Ahmet DAVUTOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Basına yansıyan haberlere göre, Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Bilirkişisi, geçtiğimiz haftalarda Eski Bakanların mal varlıklarıyla ilgili TBMM Soruşturma Komisyonu'na rapor hazırlamıştır. Raporda, Bakanların ve çocuklarının kazançlarıyla edindikleri gayrimenkullerin 'doğru orantılı olmadığı', ortalama 3-4 bin TL maaşı olan bir kişinin banka hesabında 950 bin TL'ye yakın paranın olması açıklanamamıştır.

Bu bağlamda;

1-Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Bilirkişisinin hazırladığı raporun 4 eski Bakanın yolsuzluk ile ilgili savunmasını çürüttüğü iddiası doğru mudur?

2-Ortalama 3-4 bin TL maaşı olan bir kişinin hesabında 950 bin TL'ye yakın para olduğu iddiası doğru mudur?

3-4 eski Bakandan birinin, net aylık tutarının, 5 katının, yaklaşık 103.760 TL olduğu, 40 bin Euro'ya alındığı ifade edilen piyanonun değerinin yaklaşık 109.900 TL'ye tekabül ettiği iddiası doğru mudur?

4-İddia doğru ise, 40 bin Euro değerindeki piyano neden malvarlığı beyanında gösterilmemiştir?

5-4 eski Bakandan birine ait 11 evden 2 evin kaynağının ve nasıl alındığının belirsiz olduğu iddiası doğru mudur?

6-4 eski Bakandan biri ilk rapora yaptığı itirazda şirket ortak olunduğu ve başarılı işler yapıldığı için gelirin yüksek olduğu savunmasını yapmıştı. Bu durumda, tespit edilen kayıtlı gelirler (kira ve ücret gelirleri ile şirket ortaklığı) dikkate alınarak mevcut malvarlıklarının karşılaştırılması neticesinde malvarlıklarının gelirleri ile orantısız olduğu iddiası doğru mudur?

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

Sayı : 81683147-610 - 2366
Konu : Soru önergesi

19.02.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 06/02/2015 tarih ve 31853594-610-2-9450-487 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıda, Başkanlığımızın 30.01.2015 tarihli ve KAN.VE.KAR.BŞK.43452547-120.00.07-[7/59415]-213133 sayılı yazıları ilgi tutularak, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen yazılı soru önergesinin Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması ve Başkanlığınıza sunulması talep edilmiştir.

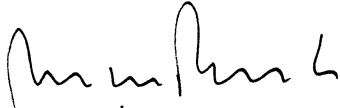
Söz konusu soru önergesinde belirtilen konuya ilişkin olarak;

Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinde belirtilen görev ve yetkileri çerçevesinde aklama suçu ve terörün finansmanının önlenmesi kapsamında toplanan veriler ile alınan bildirimleri analiz etmek, değerlendirmek, araştırma ve incelemeye tabi tutmak ve elde edilen sonuçları ilgili makamlara iletmekle görevli ve yetkilidir.

Diğer taraftan, TBMM Soruşturma Komisyonu çalışmaları Anayasa'nın "Meclis soruşturması" başlıklı 100 üncü maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde yer alan esas ve usuller çerçevesinde yürütülmekte, soruşturma komisyonu raporları yine bu kapsamda hazırlanmaktadır. Ayrıca Meclis İçtüzüğü'nün 110 uncu maddesi gereği komisyon çalışmalarının gizli olarak yürütüldüğü bilinmektedir.

Soru önergesinde belirtilen TBMM Soruşturma Komisyonunun talebi üzerine, Komisyon bünyesinde çalışmak üzere geçici olarak bir maliye uzmanı görevlendirilmiştir. Ancak söz konusu görevlendirme uyarınca hazırlanan ve Komisyona sunulan rapor 5549 sayılı Kanun kapsamında Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı bünyesinde hazırlanan bir rapor mahiyetinde bulunmadığından konuya ilişkin olarak Bakanlığımızda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

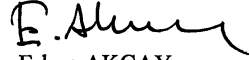
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

5.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 2014'te TOBB bütçesinden Gümrük ve Ticaret Bakanlığına aktarılan iç ticaret hizmetlerini geliştirme payına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59691)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun “Bütçelerden ayrılacak paylar” başlıklı 78 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendinde TOBB bütçesinden Gümrük ve Ticaret Bakanlığına iç ticaret hizmetlerini geliştirmek üzere İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payı ayrılması hükmüne bağlanmıştır.

Buna göre;

- 1) 2014 yılında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından kullanılan iç ticaret hizmetlerini geliştirme payı miktarı nedir?
- 2) 2014 yılında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından kullanılan iç ticaret hizmetlerini geliştirme payının ayrı ayrı belirtilmek üzere kullanıldığı alanlar ve bu alanlarda yapılan harcamaların toplamı nedir?
- 3) İç ticaret hizmetleri geliştirme payının kullanıldığı alanların tespitindeki kriterler nedir? İç ticaret hizmetleri geliştirme payının hangi alanlarda kullanılacağına kim veya kimler, nasıl karar vermektedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 6075332
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/59691)

19.02.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 03/02/2015 tarihli ve 43452547-120.00 -213541 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/59691 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'a ait 7/59691 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-3) 2014 yılında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından kullanılan İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payı miktarı 13.574.539,25 TL olup, bu meblağın tamamı 27/06/2008 tarihli ve 26919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payının kullanılması Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirten alanlarda kullanılmıştır. İç Ticaret Hizmetleri Geliştirme Payının kullanıldığı alanların tespitindeki kriterler aynı yönetmeliğin 1 inci maddesinde belirtilmiş olup, Bakanlık iç ticaret hizmetlerini geliştirmek amacına yönelik olarak Bakanlık onayı ile kullanılmaktadır. Paydan yapılan satın almalarda ve yapım işlerinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin satın alma usulleri uygulanmaktadır.

6.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 2002-2015 yılları arasında Manisa'da iş yerini kapatmak zorunda kalan esnaflara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/59692)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

1. Manisa'da 2002-2015 yılları arasında her yıl için ayrı ayrı belirtilmek suretiyle işyerini kapatmak zorunda kalan esnaf ve sanatkârlarımızın sayısı nedir? Kapanan işyerleri neticesinde işsiz kalan vatandaşlarımızın sayısı nedir?
2. Manisa'da 2002-2015 yılları arasında her yıl için ayrı ayrı belirtilmek suretiyle kredi kartı ve bankacılık kredi sebebiyle hakkında icra takibi başlatılan esnaf ve sanatkârlarımızın sayısı nedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610 - 6076486
Konu : Soru Önergesi (7/59692)

19.02.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 03/02/2015 tarihli 43452547-120.00-213541 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/59692 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY' a ait 7/59692 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmektedir.

1-2) Bakanlığımız Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi kayıtlarına göre; Manisa ilinde faaliyet gösteren Esnaf ve Sanatkar İşletmelerinden 2002-31/01/2015 tarihleri arasında 62.789 adedi tescil, 38.446 adedi terkin edilmiştir.

DÖNEM: 24 YASAMA YILI: 5

**58 İNCİ BİRLEŞİM
19 ŞUBAT 2015 PERŞEMBE
SAAT: 14.00**

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/10/2011 tarihli 2 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 287 ve 280 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İhtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

287 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve 2 dahil olmak üzere 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması,

280 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 9 uncu maddeye bağlı birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 8 ila 11 inci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19/6/2012 tarihli 121 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 156 Sıra Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İhtüzük Teklifinin İhtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 18 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31/1/2012 tarihli 58 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 297 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 41 inci maddelerden, üçüncü bölümünün çerçeve 55 inci maddeye bağlı Geçici 3, 4 ve 5 inci maddeler ile Geçici 1 inci madde dahil olmak üzere 42 ila 59 uncu maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 16/1/2013 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 6 ncı maddeye bağlı Ek 2 ve Ek 3 üncü maddeler dahil olmak üzere 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30/10/2013 tarihli 10 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- 521 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 16 ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 2/1/2014 tarihli 42 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 616 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün çerçeve 20 nci maddeye bağlı (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralar, (5) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (6) ve (7) numaralı fıkralar, (8) numaralı fıkranın (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri, (9) numaralı fıkra, (10) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (11) numaralı fıkra ile Geçici 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeler dâhil olmak üzere 20 ila 22 nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/11/2014 tarihli 9 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

6.- Genel Kurulun;

24 Şubat 2015 Salı günkü Birleşiminde Sözlü Sorularla diğer denetim konularının g r ş lmeyerek gündemin ‘‘Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’’ kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

25 Şubat 2015  arşamba günkü Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

24 Şubat 2015 Salı günkü Birleşiminde 15:00 – 21:00 saatleri arasında;

19, 25 ve 26 Şubat 2015  arşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde 14:00 – 21:00 saatleri arasında;

 alışmalarına devam etmesi;

 nerilmiştir.

(Genel Kurulun 28/1/2015 tarihli 48 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

7.- 685 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 25 inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 51 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10/2/2015 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

8.- Genel Kurulun;

Haftalık  alışma günlerinin dışında 20, 21, 22, 23 ve 27 Şubat 2015 ile 2 ve 6 Mart 2015 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14:00’te toplanması ve bu birleşimlerinde ‘‘Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’’ kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

3, 10, 17, 24 ve 31 Mart 2015 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorularla diğer denetim konularının g r ş lmeyerek bu birleşimlerinde gündemin ‘‘Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’’ kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

4, 11, 18 ve 25 Mart 2015  arşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi, çalışma saatlerinin;

19 Şubat 2015 Perşembe günkü Birleşiminde 684 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

20 Şubat 2015 Cuma günkü Birleşiminde 296 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

21 Şubat 2015 Cumartesi günkü Birleşiminde 422 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

22 Şubat 2015 Pazar günkü Birleşiminde 501 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

23 Şubat 2015 Pazartesi günkü Birleşiminde 401 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

24 Şubat 2015 Salı günkü Birleşiminde 308 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

25 Şubat 2015  arşamba günkü Birleşiminde 582 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

26 Şubat 2015 Perşembe günkü Birleşiminde 494 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

27 Şubat 2015 Cuma günkü Birleşiminde 599 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

2 Mart 2015 Pazartesi günkü Birleşiminde 58 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

3 Mart 2015 Salı günkü Birleşiminde 375 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

4 Mart 2015 arşamba günkü Birleşiminde saat 14:00'te toplanarak 290 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

5 Mart 2015 Perşembe günkü Birleşiminde saat 14:00'te toplanarak 182 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

6 Mart 2015 Cuma günkü Birleşiminde 386 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

alışmalarına devam etmesi;

Yukarıda belirtilen Birleşimlerde gece 24:00'te günlük programların tamamlanamaması halinde günlük programların tamamlanmasına kadar;

10, 17, 24 ve 31 Mart 2015 Salı günkü birleşimlerinde 15:00- 24:00 saatleri arasında;

11, 12, 18, 19, 25 ve 26 Mart 2015 arşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde 14:00- 24:00 saatleri arasında;

alışmalarını sürdürmesi;

684 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İtzgn 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 46 ncı maddelerden, üçüncü bölümünün 47 ila 72 nci maddelerden, dördüncü bölümünün 73 ila 102 nci maddelerden, beşinci bölümünün 103 ila 132 nci maddelerden oluşması,

nerilmiştir.

(Genel Kurulun 18/2/2015 tarihli 57 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Meclis Araştırması Komisyonu**
(Kadına Yönelik şiddetin nlenmesi)
19.2.2015 Perşembe - Saat: 11.00

*** Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,**
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
19.2.2015 Perşembe - Saat: 10.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

58 İNCİ BİRLEŞİM

19 ŞUBAT 2015 PERŞEMBE

SAAT : 14.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 281) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylaması (1/341)

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

1. - **(S. Sayısı: 156)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (Dağıtma tarihi: 31.1.2012) (*) (**)

2. - **(S. Sayısı: 287)** Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (Dağıtma tarihi: 18.6.2012) (*) (**)

3. - **(S. Sayısı: 616)** Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (Dağıtma tarihi: 3.7.2014) (*) (**) (X)

4. - **(S. Sayısı: 685)** Askeri Hakimler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/1008) (Dağıtma tarihi: 3.2.2015) (*) (**)

5. - **(S. Sayısı: 684)** Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469) (Dağıtma tarihi: 30.1.2015) (*) (**) (X)

6. - **(S. Sayısı: 54)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/292) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) (X)

7. - **(S. Sayısı: 162)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/392) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

() Görüşmeleri yarım kalan Kanun Tasarı ve Tekliflerini gösterir.*

(**) İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

8. - **(S. Sayısı: 296)** Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

9. - **(S. Sayısı: 316)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı İle Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/285) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

10. - **(S. Sayısı: 422)** Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/731) (Dağıtma tarihi: 26.2.2013) **(X)**

11. - **(S. Sayısı: 353)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/664) (Dağıtma tarihi: 21.11.2012) **(X)**

12. - **(S. Sayısı: 501)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/801) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

13. - **(S. Sayısı: 552)** Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/860) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

14. - **(S. Sayısı: 401)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/713) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

15. - **(S. Sayısı: 526)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/814) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

16. - **(S. Sayısı: 308)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/617) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

17. - **(S. Sayısı: 346)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/659) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

18. - **(S. Sayısı: 582)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

19. - **(S. Sayısı: 604)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

20. - **(S. Sayısı: 494)** Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/800) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

21. - **(S. Sayısı: 145)** Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/502) (Dağıtma tarihi: 20.1.2014) **(X)**

22. - **(S. Sayısı: 599)** İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/911) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

23. - **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

24. - **(S. Sayısı: 58)** Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/422) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

25. - **(S. Sayısı: 146)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/351) (Dağıtma tarihi: 23/1/2012) **(X)**

26. - **(S. Sayısı: 375)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

27. - **(S. Sayısı: 20)** Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri komisyonu Raporu (1/398) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011)

28. - **(S. Sayısı: 290)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

29. - **(S. Sayısı: 252)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/574) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

30. - **(S. Sayısı: 182)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/331) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) **(X)**

31. - **(S. Sayısı: 402)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/723) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

32. - (S. Sayısı: 386) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/686) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) (X)

33. - (S. Sayısı: 354) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/691) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) (X)

34. - (S. Sayısı: 433) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (Dağıtma tarihi: 6.3.2013) (X)

35. - (S. Sayısı: 344) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/657) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) (X)

36. - (Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/550) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) (X)

37. - (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/281) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) (X)

38. - (S. Sayısı: 4) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/381) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) (X)

39. - (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/409) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) (X)

40. - (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/400) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) (X)

41. - (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/420) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) (X)

42. - (S. Sayısı: 60) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/340) (Dağıtma tarihi: 14.11.2011) (X)

43. - **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/315) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

44. - **(S. Sayısı: 95)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Polis Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/376) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

45. - **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/378) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) **(X)**

46. - **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

47. - **(S. Sayısı: 148)** Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/406) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

48. - **(S. Sayısı: 151)** Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında Ek-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/468) (Dağıtma tarihi: 26.1.2012) **(X)**

49. - **(S. Sayısı: 154)** Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/452) (Dağıtma tarihi: 27.1.2012) **(X)**

50. - **(S. Sayısı: 203)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/533) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) **(X)**

51. - **(S. Sayısı: 225)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/290) (Dağıtma tarihi: 20.4.2012) **(X)**

52. - **(S. Sayısı: 373)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/670) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

53. - **(S. Sayısı: 374)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/677) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

54. - **(S. Sayısı: 389)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/711) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

55. - **(S. Sayısı: 412)** Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/680) (Dağıtma tarihi: 7.2.2013) **(X)**

56. - **(S. Sayısı: 430)** İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/729) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

57. - **(S. Sayısı 470)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/775) (Dağıtma tarihi: 18.6.2013) **(X)**

58. - **(S. Sayısı: 510)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/821) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

59. - **(S. Sayısı: 511)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/823) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

60. - **(S. Sayısı: 516)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/841) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

61. - **(S. Sayısı: 519)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/849) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

62. - **(S. Sayısı: 525)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/805) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

63. - **(S. Sayısı: 539)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/810) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

64. - **(S. Sayısı: 541)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/815) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

65. - **(S. Sayısı: 542)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/824) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

66. - **(S. Sayısı: 544)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

67. - **(S. Sayısı: 549)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/836) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

68. - **(S. Sayısı: 553)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/861) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

69. - **(S. Sayısı: 557)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/854) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

70. - **(S. Sayısı: 558)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/863) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

71. - **(S. Sayısı: 566)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/858) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

72. - **(S. Sayısı: 567)** Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/868) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

73. - **(S. Sayısı: 568)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/871) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

74. - **(S. Sayısı: 570)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/881) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**

75. - **(S. Sayısı: 575)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/848) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

76. - **(S. Sayısı: 581)** Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/872) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

77. - **(S. Sayısı: 583)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/885) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

78. - **(S. Sayısı: 597)** Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/899) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

79. - **(S. Sayısı: 600)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/917) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

80. - **(S. Sayısı: 603)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/886) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

81. - **(S. Sayısı: 607)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/921) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

82. - **(S. Sayısı: 608)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/926) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

83. - **(S. Sayısı: 621)** Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/895) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

84. - **(S. Sayısı: 622)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/914) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

85. - **(S. Sayısı: 627)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/922) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

86. - **(S. Sayısı: 633)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/896) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

87. - **(S. Sayısı: 634)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/898) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

88. - **(S. Sayısı: 635)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/901) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

89. - **(S. Sayısı: 636)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/909) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

90. - **(S. Sayısı: 647)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/960) (Dağıtma tarihi: 4.11.2014) **(X)**

91. - **(S. Sayısı: 658)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/549) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

92. - **(S. Sayısı: 678)** Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/970) (Dağıtma tarihi: 8.1.2015) **(X)**

93. - **(S. Sayısı: 51)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/430) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

94. - **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/396) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

95. - **(S. Sayısı: 318)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/321) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

96. - **(S. Sayısı: 331)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/634) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

97. - **(S. Sayısı: 351)** Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/704) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

98. - **(S. Sayısı: 496)** Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/803) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

99. - **(S. Sayısı: 500)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/799) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

100. - **(S. Sayısı: 503)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/811) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

101. - **(S. Sayısı: 504)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/817) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

102. - **(S. Sayısı: 66)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/366) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

103. - **(S. Sayısı: 485)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/786) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

104. - **(S. Sayısı: 551)** Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/844) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

105. - **(S. Sayısı: 606)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/912) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

106. - **(S. Sayısı: 630)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/929) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

107. - **(S. Sayısı: 547)** Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/826) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

108. - **(S. Sayısı: 447)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

109. - **(S. Sayısı: 120)** 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/329) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) **(X)**

110. - **(S. Sayısı: 121)** 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/460) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) **(X)**

111. - **(S. Sayısı: 403)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/720) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

112. - **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormanlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/385) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

113. - **(S. Sayısı: 497)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/804) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

114. - **(S. Sayısı: 288)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Bilim ve Eğitim Alanlarında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/416) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

115. - **(S. Sayısı: 175)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/529) (Dağıtma tarihi: 1.3.2012) **(X)**

116. - **(S. Sayısı: 116)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/307) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) **(X)**

117. - **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

118. - **(S. Sayısı: 449)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/755) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

119. - **(S. Sayısı: 419)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/692) (Dağıtma tarihi: 21.2.2013) **(X)**

120. - **(S. Sayısı: 166)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyler Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/352) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

121. - **(S. Sayısı: 256)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/593) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

122. - **(S. Sayısı: 400)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/678) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

123. - **(S. Sayısı: 352)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/654) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) **(X)**

124. - **(S. Sayısı: 307)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

125. - **(S. Sayısı: 282)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/354) (Dağıtma tarihi: 21.6.2012) **(X)**

126. - **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

127. - **(S. Sayısı: 123)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

128. - **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/319) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

129. - **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/322) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

130. - **(S. Sayısı: 52)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/431) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

131. - **(S. Sayısı: 53)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/436) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

132. - **(S. Sayısı: 65)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

133. - **(S. Sayısı: 79)** Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/462) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

134. - **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (Dağıtma tarihi: 5.12.2011) **(X)**

135. - **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu, Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/375) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

136. - **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/334) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

137. - **(S. Sayısı: 234)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/531) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) **(X)**

138. - **(S. Sayısı: 236)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahrein Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/359) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) **(X)**

139. - **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/380) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

140. - **(S. Sayısı: 264)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/383) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

141. - **(S. Sayısı: 265)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/388) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) **(X)**

142. - **(S. Sayısı: 273)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/616) (Dağıtma tarihi: 14.6.2012) **(X)**

143. - **(S. Sayısı: 294)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/621) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

144. - **(S. Sayısı: 295)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/622) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

145. - **(S. Sayısı: 319)** Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/339) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

146. - **(S. Sayısı: 320)** Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/387) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

147. - **(S. Sayısı: 321)** Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/389) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

148. - **(S. Sayısı: 326)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/636) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

149. - **(S. Sayısı: 330)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/631) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

150. - **(S. Sayısı: 372)** Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/661) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

151. - **(S. Sayısı: 407)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

152. - **(S. Sayısı: 431)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

153. - **(S. Sayısı: 438)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/712) (Dağıtma tarihi: 21.3.2013) **(X)**

154. - **(S. Sayısı: 442)** Trans- Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/743) (Dağıtma tarihi: 26.3.2013) **(X)**

155. - **(S. Sayısı: 446)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/752) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

156. - **(S. Sayısı: 448)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/754) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

157. - **(S. Sayısı: 457)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (Dağıtma tarihi: 13.5.2013) **(X)**

158. - **(S. Sayısı: 465)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/767) (Dağıtma tarihi: 28.5.2013) **(X)**

159. - **(S. Sayısı: 468)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/772) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) **(X)**

160. - **(S. Sayısı 469)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/773) (Dağıtma tarihi:18.6.2013) **(X)**

161. - **(S. Sayısı: 486)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/793) (Dağıtma tarihi:1.10.2013) **(X)**

162. - **(S. Sayısı: 487)** Türkiye Cumhuriyeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/790) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) **(X)**

163. - **(S. Sayısı: 498)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/812) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

164. - **(S. Sayısı: 499)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/822) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

165. - **(S. Sayısı: 502)** Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/807) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

166. - **(S. Sayısı: 508)** 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/797) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

167. - **(S. Sayısı: 509)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/809) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

168. - **(S. Sayısı: 512)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/831) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

169. - **(S. Sayısı: 513)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/833) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) **(X)**

170. - **(S. Sayısı: 514)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/857) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

171. - **(S. Sayısı: 515)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/859) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

172. - **(S. Sayısı: 518)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/846) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) **(X)**

173. - **(S. Sayısı: 527)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/835) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

174. - **(S. Sayısı: 528)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/840) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

175. - **(S. Sayısı: 529)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/852) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

176. - **(S. Sayısı: 530)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/856) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

177. - **(S. Sayısı: 535)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/808) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) **(X)**

178. - **(S. Sayısı: 537)** Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) **(X)**

179. - **(S. Sayısı: 540)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) **(X)**

180. - **(S. Sayısı: 550)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/837) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

181. - **(S. Sayısı: 556)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

182. - **(S. Sayısı: 548)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/829) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) **(X)**

183. - **(S. Sayısı: 555)** 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/839) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) **(X)**

184. - **(S. Sayısı: 572)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/828) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

185. - **(S. Sayısı: 574)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/845) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

186. - **(S. Sayısı: 576)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/851) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

187. - **(S. Sayısı: 577)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/864) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) **(X)**

188. - **(S. Sayısı: 579)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/816) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

189. - **(S. Sayısı: 580)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/820) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

190. - **(S. Sayısı: 584)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

191. - **(S. Sayısı: 587)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/825) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

192. - **(S. Sayısı: 588)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/875) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

193. - **(S. Sayısı: 589)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/888) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) **(X)**

194. - **(S. Sayısı: 594)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/887) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

195. - **(S. Sayısı: 595)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/890) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

196. - **(S. Sayısı: 596)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/897) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) **(X)**

197. - **(S. Sayısı: 598)** Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/902) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

198. - **(S. Sayısı: 618)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/874) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

199. - **(S. Sayısı: 619)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/880) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

200. - **(S. Sayısı: 620)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/889) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

201. - **(S. Sayısı: 624)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti İle Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/935) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

202. - **(S. Sayısı: 631)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/930) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

203. - **(S. Sayısı: 637)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/920) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**

204. - **(S. Sayısı: 661)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/951) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

205. - **(S. Sayısı: 662)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/952) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

206. - **(S. Sayısı: 666)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/958) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

207. - **(S. Sayısı: 667)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/962) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

208. - **(S. Sayısı: 668)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/969) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

209. - **(S. Sayısı: 669)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/972) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

210. - **(S. Sayısı: 670)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/989) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

211. - **(S. Sayısı: 677)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/967) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

212. - **(S. Sayısı: 679)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında Üçüncü Taraf Maliyet Paylaşımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/998) (Dağıtma tarihi: 08.01.2015) **(X)**

213. - **(S. Sayısı: 432)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) **(X)**

214. - **(S. Sayısı: 610)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/903) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

215. - **(S. Sayısı: 612)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/907) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

216. - **(S. Sayısı: 471)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/776) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) **(X)**

217. - **(S. Sayısı: 641)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2282) (Dağıtma tarihi: 19.7.2014)

218. - **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/391) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

219. - **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/371) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

220. - **(S. Sayısı: 163)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/428) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) **(X)**

221. - **(S. Sayısı: 188)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/458) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

222. - **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/312) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

223. - **(S. Sayısı: 247)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

224. - **(S. Sayısı: 317)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/286) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

225. - (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/633) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) (X)

226. - (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/560) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) (X)

227. - (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/525) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) (X)

228. - (S. Sayısı: 590) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve Mehmet Hilal Kaplan'ın; 22/05/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/1210) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014)

229. - (S. Sayısı: 89) Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/397) (Dağıtma tarihi: 8.12.2011) (X)

230. - (S. Sayısı: 521) Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/865) (**)

231. - (S. Sayısı: 377) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (Dağıtma tarihi: 3.1.2012) (X)

232. - (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/386) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

233. - (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

234. - (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/349) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

235. - (S. Sayısı: 477) Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/774) (Dağıtma tarihi: 2.7.2013) (**) (X)

236. - (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/348) (Dağıtma tarihi: 2.4.2012) (X)

237. - **(S. Sayısı: 297)** Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı ile ve Çevre Komisyonu Raporu (1/627) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (**)

238. - **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/718) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) (X)

239. - **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/343) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) (X)

240. - **(S. Sayısı: 170)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/413) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

241. - **(S. Sayısı: 3)** Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/379) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) (X)

242. - **(S. Sayısı: 280)** Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile İçişleri Komisyonu Raporları (1/584) (Dağıtma tarihi: 15.6.2012) (**)

243. - **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni Sınır Kapıları Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/399) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) (X)

244. - **(S. Sayısı: 93)** Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/306) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) (X)

245. - **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/356) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

246. - **(S. Sayısı: 169)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/393) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

247. - **(S. Sayısı: 172)** Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/367) (Dağıtma tarihi: 28.2.2012) (X)

248. - **(S. Sayısı: 204)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/545) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) **(X)**

249. - **(S. Sayısı: 269)** Elektrik Dağıtım Şirketlerince Kayıp/Kaçak Kullanım Bedelinin Elektrik Faturalarına Haksız Olarak Yansıtıldığı ve Talep Edilmemesine Karşın Elektrik Sayaçlarının Değiştirilerek Bedelinin Tüketicilere Haksız Şekilde Yüklendiği İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Verdiği 2/3/2012 Tarihli ve 6 Sayılı Kararına, İzmir Milletvekili Erdal Aksünger, Hatay Milletvekili Hasan Akgöl, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Mersin Milletvekili Vahap Seçer'in İtirazları ve Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/4) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

250. - **(S. Sayısı: 270)** Ereğli Havzai Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/585) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

251. - **(S. Sayısı: 314)** Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresinde Kamulaştırma veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/5) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012)

252. - **(S. Sayısı: 341)** Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/597) (Dağıtma tarihi: 14.11.2012)

253. - **(S. Sayısı: 390)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/715) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

254. - **(S. Sayısı 398)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/696) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

255. - **(S. Sayısı: 408)** Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (1/726) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

256. - **(S. Sayısı: 461)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın ve Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği Kanunu Teklifi ile Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emeklilerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1505, 2/695) (Dağıtma tarihi: 21.05.2013) **(X)**

257. - **(S. Sayısı: 474)** Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (1/756) (Dağıtma tarihi: 25.6.2013) **(X)**

258. - **(S. Sayısı: 484)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu, (1/784) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

259. - **(S. Sayısı: 586)** 2013 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/7) (Dağıtma tarihi: 20.6.2014)

260. - **(S. Sayısı: 611)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/906) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

261. - **(S. Sayısı: 614)** Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekilleri Umut Oran ve Melda Onur ile 20 Milletvekilinin; 24/06/2004 Tarihli 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çevre Komisyonu Raporu (1/685, 2/770) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014)

262. - **(S. Sayısı: 644)** Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (1/893) (Dağıtma tarihi: 1.8.2014)

263. - **(S. Sayısı: 654)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/794, 1/867, 1/965) (Dağıtma tarihi: 14.11.2014) **(X)**

264. - **(S. Sayısı: 659)** Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/908) (Dağıtma tarihi: 11.12.2014) **(X)**

265. - **(S. Sayısı: 673)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1004) (Dağıtma tarihi: 22.12.2014) **(X)**

266. - **(S. Sayısı: 682)** Şanlıurfa Milletvekili Zeynep Armağan Uslu ve 32 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Devleti Resmi Armasının Belirlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/2549) (Dağıtma tarihi: 23.1.2015)

267. - **(S. Sayısı: 686)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Tarımsal İşbirliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1001) (Dağıtma tarihi: 13.2.2015) **(X)**

268. - **(S. Sayısı: 687)** İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546) (Dağıtma tarihi: 13.2.2015) **(X)**

269. - **(S. Sayısı: 671)** Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/915) (Dağıtma tarihi: 17.2.2015) **(X)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 684

Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Bülent Turan'ın; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir'in; Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu

ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın; 2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün; Polis Vazife ve Selahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin; Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
• 1/995 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	5
- Genel Gerekçesi	5
- Madde Gerekçeleri	9
• 2/422 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	27
- Genel Gerekçesi	27
- Madde Gerekçeleri	28
- Metni	29
• 2/514 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	30
- Genel Gerekçesi	30
- Madde Gerekçeleri	30
- Metni	31
• 2/909 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	32
- Genel Gerekçesi	32
- Madde Gerekçeleri	32
- Metni	33
• 2/1518 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	34
- Genel Gerekçesi	34
- Madde Gerekçeleri	35
- Metni	36
• 2/1579 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	37
- Genel Gerekçesi	37
- Madde Gerekçeleri	37
- Metni	38

• **2/1632 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 39
- Genel Gerekçesi 39
- Madde Gerekçeleri 40
- Metni 41

• **2/2443 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 42
- Katılma Yazısı 42
- Genel Gerekçesi 42
- Madde Gerekçeleri 43
- Metni 44

• **2/2469 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 45
- Genel Gerekçesi 45
- Metni 46

• **Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu 47**

• **Muhalefet Şerhleri.....54**

• **Alt Komisyon Raporu 68**

• **Muhalefet Şerhleri.....79**

• **Alt Komisyon Metni 134**

• **Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler 162**

• **İçişleri Komisyonu Raporu.....163**

• **Muhalefet Şerhleri.....174**

• **Tasarı Metni 241**

• **İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 266**

• **Tasarı Metnine Ekli Listeler.....293**

• **İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler.....294**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1051-4665

24/11/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 3/11/2014 tarihinde kararlaştırılan “Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/995)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Anayasa Komisyonu Avrupa Birliği Uyum Komisyonu İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Milli Savunma Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

I- Son zamanlarda meydana gelen toplumsal olayların terör örgütlerinin propagandasına dönüşmesi, göstericilerin vatandaşlarımızın can güvenliklerini ve vücut bütünlüklerini tehdit etmesi, kamuya ve özel kişilere ait bina, araç ve mallara zarar vermesi, hatta yağma girişimlerinde bulunması özgürlük-güvenlik dengesini bozmadan yeni tedbirler alınmasını zorunlu kılmıştır.

Tasarı ile;

- Suç işlenmesinin önlenmesi, vatandaşların kendilerini güvende hissetmelerinin sağlanması, can ve mal emniyetinin temin edilmesi, suçun aydınlatılması ve suçluların yakalanması gibi asli görevleri olan kolluk kuvvetlerinin durdurma, arama ve gözaltına alma, gerektiğinde silah kullanma gibi yetkilerinin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

- İl İdaresi Kanunu gereğince il ve ilçe sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiri olan ve suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenliğini korumak için gereken tedbirleri almakla yükümlü olan mülki idare amirlerinin yetki ve sorumluluklarının daha belirgin hale getirilmesi yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

- Toplumsal olaylarda cebir ve şiddet kullananlara uygulanan bazı cezaların caydırıcı hale getirilmesi sağlanmaktadır.

- Toplumsal olaylarda kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek şiddet olayları ile terör olaylarında kişilerin vücut bütünlüğüne ve kamu malları ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması halinde, genel hükümlere göre sorumlulara zorunlu olarak rücu edilmesi öngörülmekte, rücu istemine ilişkin zamanaşımı sürelerinin bir kat artırılarak uygulanması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

- Fiziksel engel ve benzeri sorunları ile İçişleri Bakanlığınca belirlenecek diğer sebeplerle müşteki, mağdur ve tanık ifadelerinin kolluk tarafından konutlarında veya işyerlerinde alınması sağlanmaktadır.

- Son dönemde sentetik kannabinoidler (bonzai) ve türevlerinin kullanımının ve buna bağlı ölümlerin artması nedeniyle son iki yıldır özellikle eğitim kurumları ve çevrelerinde kullanımında ve ticaretinde önemli bir artış gerçekleşen sentetik uyuşturucu maddelere yönelik cezai yaptırımların daha caydırıcı hale getirilmesi sağlanmaktadır.

- Son yıllarda kamu güvenliği ve düzenini tehlikeye düşüren terör, asayiş ve uyuşturucu suçları kiralanan araçlarla işlendiğinden; önleyici kolluk hizmetleri kapsamında suçların önlenilmesi, olayların meydana gelmesi durumunda ise fail veya faillerin en kısa sürede tespit edilebilmesi ve yakalanabilmesi için araç kiralama işlemlerinin kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.

II- Polis amirlerinin rütbe terfilerinde, tüm çağdaş ülkelerin aksine kıdeme dayalı bir sistem benimsenmiş, liyakat ikinci plana bırakılmıştır. Polis amirleri bulundukları rütbede zorunlu en az bekleme süresini tamamlamaları ve herhangi bir ceza almamaları halinde mesleki yeterliliklerine bakılmaksızın otomatik olarak bir üst rütbeye terfi etmeye başlamışlardır. Bu sistem, ihtiyaç duyulan amir rütbelerinde sayısal azlığa ve ihtiyaç duyulmayan rütbelerde ise aşırı yığılmalara neden olmuştur.

Yapılan düzenleme ile bozulan personel piramidinin görev ve hizmet gereklerine uygun hale getirilmesi amacıyla; her rütbede yer alacak amir sayısı/oranı belirlenmekte, her rütbe terfiinde yazılı ve sözlü sınav şartı getirilmekte ve terfi için öngörülen asgari şartlara sahip personel arasından en kıdemli olanın değil en liyakatli olanın terfi etmesi öngörülmektedir. Ayrıca ihtiyaçtan fazla sayıdaki Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine, belli bir miktar ek ödeme yapılmak suretiyle resen emeklilik sistemi getirilmektedir.

Emniyet Teşkilatına bağlı eğitim-öğretim kurumları; 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 19 uncu maddesine göre kurulan polis koleji ve ek 24 üncü maddesine göre kurulan polis meslek eğitim merkezleri ile 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu hükümlerine göre kurulan Polis Akademisi ve bağlı fakülteler, enstitüler ile polis meslek yüksek okullarıdır.

Günümüz şartlarında polis memurları, polis meslek yüksek okulları ve polis meslek eğitim merkezlerinde yetiştirilmekte olup, polis meslek yüksek okulları Polis Akademisine bağlı olarak, polis meslek eğitim merkezleri ise Eğitim Dairesi Başkanlığına bağlı olarak faaliyet yürütmektedir. Bu itibarla Emniyet Teşkilatında eğitim kurumlarının yönetimi bakımından çok başlılık mevcuttur.

Polis amiri yetiştiren Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinin öğrenci kaynağını, Polis Koleji mezunları ile lise ve dengi okulları bitirenler arasından yönetmelikle belirtilen şartları taşıyan öğrenciler oluşturmaktadır. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü adına yurt içindeki diğer fakülte ve yüksekokullarda okutulan öğrenciler de Emniyet Teşkilatının amir kaynağını oluşturmaktadır.

Lise düzeyinde olan Polis Koleji ile 4 yıllık eğitim veren Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi, kuruluş amaç ve gerekleri günümüz şartlarında ortadan kalkmıştır. Düzenleme ile Emniyet Teşkilatında istihdam edilecek personel için harcanan eğitim maliyetinin düşürülmesi, çağdaş ülkelerde

olduğu gibi bir eğitim sistemi oluşturulması ve Emniyet Teşkilatında çok başlılık yaratan tüm eğitim kurumlarının Polis Akademisine bağlanması amaçlanmıştır.

III- Tasarıyla, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığı ile ilişkileri yeniden düzenlenmektedir. Bu düzenlemelerle, demokratik rejimin gereği olarak, sivil otoritenin ve denetimin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının Genelkurmay Başkanlığıyla bağlantısının kaldırılması veya ilişkilerinin yeniden tanzimi yönünde herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Söz konusu kurumlar arasındaki ilişkiler aynen muhafaza edilmektedir.

Büyükşehir belediyesi kurulan illerde jandarmanın yasal yetkisi hususundaki tereddütlerin giderilmesi amacıyla jandarma teşkilatının bu illerde de görev yapması hususu açıklığa kavuşturulmaktadır. Bu bağlamda büyükşehir belediyesi kurulan illerde, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerlerin jandarmanın görev alanı olarak tespit edilmesine imkân sağlanmaktadır.

Jandarma teşkilatında, müşterek kararnameyle atanan generaller hariç olmak üzere, daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarını atama yetkisi İçişleri Bakanına verilmektedir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Komutanlık karargahında çalışan diğer başkanlar ile bölge komutanlarının atanmalarında İçişleri Bakanı yetkili kılınmaktadır.

İçişleri Bakanına bütün jandarma teşkilatı personelini, askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı görevden uzaklaştırma yetkisi verilmektedir. İl jandarma komutanı hariç, valilerin, sahip oldukları görevden uzaklaştırma yetkisini doğrudan kullanmalarına imkân verilmektedir. Aynı şekilde, Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin de askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı görevden uzaklaştırılmasında İçişleri Bakanı yetkili kılınmaktadır. Bu bağlamda, görevden uzaklaştırılan personelin mali ve sosyal hakları da düzenlenmektedir.

İçişleri Bakanlığının ve valilerin jandarma ve sahil güvenlik teşkilatları üzerinde sahip oldukları denetleme yetkileri, askeri görevler dışındaki bütün görevleri kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

Valilere jandarma ve sahil güvenlik teşkilatı personelini değerlendirme yetkisi verilmektedir.

İl ve ilçe jandarma komutanlarının izne ayrılması mülki amirin onayına bağlanmaktadır.

Valilerin jandarma ve sahil güvenlik personelinin disiplin amiri olmaları öngörülmektedir.

Jandarma teşkilatı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin kıyafetinin, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi öngörülmektedir.

IV- Nüfus hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin daha sağlıklı yürütülmesi, hizmet sunumunda hız ve kalitenin artırılması, vatandaş memnuniyetinin sağlanması ve bürokratik süreçlerin kısaltılmasına yönelik çalışmalar kapsamında 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda yeni düzenlemeler yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilmiş olan kimlik numarası tek anahtar olabilme özelliği ile e-devlet uygulamalarının merkezinde önemli bir yer almaktadır. Bütün kamu kurumları ve özel kurumlar kimlik numarasının yer aldığı kimlik belgesini esas almak suretiyle işlem yapmaktadırlar.

Yüksek Planlama Kurulunun 11/7/2006 tarihli ve 2006/38 No'lu Kararı ile kabul edilen Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planının 46 No'lu Vatandaşlık Kartı; Pilot Uygulaması ve Yaygınlaştırılması Eylemi ile biyometrik unsurlar da içeren elektronik vatandaşlık kartının kimlik doğrulama için kullanımının sağlanması ve tüm kimlik doğrulama fonksiyonlarının tek bir elektronik kartta toplanması öngörülmüştür.

Ayrıca, günümüzde kamudaki hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi adres ve yerleşim bilgilerine sağlıklı bir şekilde ulaşılmasını gerektirmektedir. Bu nedenlerle adrese ilişkin işlemlerde

uygulamada ortaya çıkan sorunları aşmak amacıyla Kanunun Adres Kayıt Sistemine ilişkin hükümlerinde bazı değişiklikler yapılması gerekmiştir.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile köyken mahalleye dönüştürülen idari birimdeki vatandaşlarımızın, evlendirme hizmetlerinde uzaklık nedeniyle karşılaşılabilecek zorlukları önlemek amacıyla söz konusu muhtarlıklara da evlendirme memurluğu yetkisi verilmektedir.

E- Vatandaşlık Hizmetleri Projesi, 2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planında Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü bileşeni altındaki 52 No’lu Eyleminin hayata geçirilmesi amacıyla; yurt içinde nüfus ve vatandaşlık hizmetlerine yönelik olay formu düzenleyen kurumlara, yurt dışında ise dış temsilciliklere olay formlarını elektronik imza kullanarak gönderme veya tescil etme yetkisine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.

Yapılan diğer bir düzenleme ile güvenli kimlik doğrulama araçları kullanılarak nüfus kayıt örneği ve yerleşim yeri belgesinin vatandaşlar tarafından e-devlet üzerinden en kolay ve süratli bir şekilde temini hedeflenmiştir.

21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulu kararıyla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilmesi öngörülmektedir.

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu uyarınca yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan durumu uygun görülmeyenlerin talepleri Bakanlıkça reddedilmekte ancak, kişilerin idari yargıya başvurmaları sonucunda yetki unsuru yönüyle hukuka uyarlık bulunmaması nedeni ile mahkemelerce dava konusu olan işlem iptal edilmektedir. 5901 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile durumu uygun görülmeyenlerin taleplerinin Bakanlıkça reddedilmesi hüküm altına alınarak yetki unsuru yönüyle uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Emniyet Genel Müdürlüğünce verilen pasaport ve pasaport yerine geçen belgeler ile sürücü belgelerini de kimlik kartı gibi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden alabilmesi öngörülmektedir.

Kamu kaynaklarının daha etkili, verimli ve ekonomik kullanılması bakımından; Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı kaldırılarak bu birimin görevleri İller İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmektedir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının görevlerini etkili bir şekilde yerine getirilebilmeleri amacıyla Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak yeniden yapılandırılmaktadır. Ayrıca, İçişleri Bakanlığına görev olarak verilmiş olan 112 Acil Çağrı Merkezleri ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve takip etmek görevi İller İdaresi Genel Müdürlüğüne tevdi edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 2559 sayılı Kanunun 4/A maddesinde polisin, kişileri ve araçları; bir suç veya kabahatin işlenmesini önlemek, suç işlendikten sonra kaçan faillerin yakalanmasını sağlamak, işlenen suç veya kabahatlerin faillerinin kimliklerini tespit etmek, hakkında yakalama emri ya da zorla getirme kararı verilmiş olan kişileri tespit etmek, kişilerin hayatı, vücut bütünlüğü veya malvarlığı bakımından ya da topluma yönelik mevcut veya muhtemel bir tehlikeyi önlemek amacıyla durdurabileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca durdurma yetkisinin kullanılabilmesi için polisin tecrübesine ve içinde bulunulan durumdan edindiği izlenime dayanan makul bir sebebin bulunması gerektiği ifade edilmiştir.

Polisin, suç önleme amacıyla durdurduğu kişi üzerinde veya aracında silah veya tehlike oluşturan diğer bir eşyanın bulunduğu hususunda yeterli şüphenin varlığı halinde, kendisine veya başkalarına zarar verilmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri alabileceği hükme bağlanmıştır. Ancak bu amaçla kişinin üzerindeki elbisenin çıkarılması veya aracın, dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin açılmasının istenemeyeceği ve 2559 sayılı Kanun ve diğer kanunların verdiği görevlerin yerine getirilmesi sırasında, polis tarafından gerekli işlemler için durdurulan kişiler ve araçlarla ilgili hükümlerin saklı olduğu ifade edilmiştir. Bu durumda, suç işlenmeden önce bulundurulması ve taşınması yasak olan suç aletlerinin ele geçirilebilmesi amacıyla yapılacak arama için genel hükümler kapsamında hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri gerekmektedir.

Bulundurulması ve taşınması yasak olan suç aletlerini taşıdığından şüphelenilen kişinin üstü, eşyası ve aracının dışarıdan bakıldığında görünmeyen yerlerinin aranabilmesi için hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri alınmaya çalışıldığında, aranılmak istenen kişi daha uzun süre bekletilerek mağdur edilmekte, arama kararı verilmediği hallerde ise suç örgütleri tarafından uyuşturucu, silah ve bombaların taşınmasına engel olunamamakta ve suç işlenmeden önce gerekli önlemlerin alınamaması durumu ile karşı karşıya kalınmaktadır.

Bu çerçevede, konuyla ilgili hukuksal boşluğun giderilmesi ve suç işlenmeden önce suç malzemelerine el konularak kamu düzeninin sağlanması bakımından, durdurulan kişinin üstü ve eşyası ile aracının dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranmasının; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dahilinde mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır. Böylece kişilerin hayatı, vücut bütünlüğü veya malvarlığına ya da topluma yönelik mevcut veya muhtemel tehlikelerin önlenmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, kolluk amirinin kararının yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulması sağlanarak keyfi uygulamalara meydan verilmemesi ve kolluk amirlerinin kararlarının etkin bir şekilde denetimi öngörülmüştür.

Öte yandan madde ile, 2559 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına (H) bendi eklenerek eylemin veya durumun niteliğine göre polisin; kendisinin veya başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri koruma altına alması, uzaklaştırması veya yakalamasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Böylece polis; kendisinin veya başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri, fiilleri ayrı bir suç oluşturmadığı takdirde, kişinin can güvenliğinin sağlanması bakımından koruma altına alabilecek ya da olay yerinden uzaklaştırabilecektir. Bu düzenleme, Anayasanın, seyahat özgürlüğünün suç işlenmesini önlemek amacıyla kanunla sınırlandırabileceğini öngören 23 üncü maddesine de uygundur. Örneğin, yangın sırasında itfaiye görevlilerinin çalışmasına engel olan veya olay yerinde polisin aldığı tedbirlere uymayan kişilerin bu fiillerinin sona erdirilmesi amacıyla da bu yetki kullanılabilir.

Madde ile ayrıca, 2559 sayılı Kanunun 15 inci maddesine, polisin; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilmesine yönelik hüküm eklenmiştir. Bu sayede müşteki, mağdur veya tanıkların polis merkezlerine kadar götürülmesiyle iş gücü ve zaman kaybetmelerinin önlenmesi amaçlanmıştır.

Polisin zor ve silah kullanma yetkisi orantılılık ve ölçülülük esaslarına uygun olarak 2559 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde düzenlenmiştir. Anılan düzenleme çok soyut olduğundan uygulamada tereddütlere düşülmektedir. Ayrıca silah kullanıldığı takdirde yürütülen soruşturma ve kovuşturmanın çok uzun olması sonucunda personel mağdur edilmektedir. Belirtilen nedenlerle, kanuni şartları gerçekleşmesine rağmen polisin silah kullanmaması nedeniyle vatandaşların can ve mal güvenliği telafisi imkânsız bir tehlike altında kalabilmektedir. Son zamanlarda toplumsal olaylarda doğrudan kolluk kuvvetlerine, vatandaşlara ve özellikle toplu taşıma araçlarına atılan molotoflarla can kayıpları yaşanmıştır. Madde ile polisin; kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde silah kullanabileceği açıkça düzenlenerek, uygulamada karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi amaçlanmıştır. Öte yandan, ölçülülük ve orantılılık ilkelerine vurgu yapılarak, belirtilen silahlarla saldıran kişilerin yaşam hakları ve vücut bütünlüklerinin korunmasına özen gösterilmiştir.

Toplumsal olaylarda suç işleyenlerin tespitinde ve bunların olaylar devam ederken suçüstü yakalanmasında güçlüklerle karşılaşmakta, kalabalık içerisinde yakalama işlemi hem kolluğun hem de vatandaşların vücut bütünlüğü açısından tehlike oluşturabilmektedir. Bu bakımdan, yasadışı toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin dağıtılmasında basınçlı su kullanılmakla beraber, gerektiğinde boyalı su kullanılmak suretiyle suçluların tespitine ve kalabalıklar dağıtıldıktan sonra yakalama işleminin yapılabilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Polisin asli görevi suç işlenmesinin önlenmesi, vatandaşların kendilerini güvende hissetmelerinin sağlanması, suç korkusunun ortadan kaldırılmasıdır. Bu amaçla 2559 sayılı Kanunun ek 7 ncı maddesinde polise, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Anayasal düzenine ve genel güvenliğine dair önleyici ve koruyucu tedbirleri almak, emniyet ve asayiş sağlamak üzere ülke seviyesinde istihbarat faaliyetlerinde bulunmak, bu amaçla bilgi toplamak, değerlendirmek, yetkili mercilere veya kullanma alanına ulaştırmak görevleri verilmiştir. Bu görevlerin yerine getirilmesine yönelik olarak, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürü veya İstihbarat Dairesi Başkanının yazılı emriyle, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespit edilmesi, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması mümkün hale getirilmiştir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde verilen yazılı emrin, yirmidört saat içinde yetkili ve görevli hâkimin onayına sunulması, hâkimin de, kararını en geç yirmidört saat içinde vermesi hükme bağlanmıştır. Belirtilen sürenin dolması halinde tedbirin derhal kaldırılması öngörülmüştür. Ancak, özellikle gecikmesinde sakınca bulunan hallerde verilen yazılı emrin tatil günlerine denk gelmesi halinde mahkemeden yirmidört saat içinde karar alınması mümkün olmadığından, suçun önlenmesine ilişkin görevler akamete uğrayabilmektedir. Bu nedenle hâkim kararının yirmidört saat yerine kırksekiz saat içinde verilmesi yönünde mevzuat değişikliği yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Ayrıca 2559 sayılı Kanunun ek 7 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, yetkili ve görevli hâkim Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesi olarak belirlenerek istihbarat faaliyetlerindeki gizliliğin korunması ve karar mekanizması ile denetimde etkinliğin sağlanması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, 2559 sayılı Kanuna aykırı ve keyfi uygulamalara meydan verilmemesi bakımından anılan Kanuna istihbarat birimlerinin yılda en az bir defa denetlenmesine ilişkin hüküm konulmuş; önleyici dinleme faaliyetleri Başbakanlık Teftiş Kurulu denetimine de açılarak, denetleme sonuçlarının bir rapor halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulması öngörülmüştür.

Madde 2- Madde ile, polis tarafından yapılan önleme dinlemelerine ilişkin olarak Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ek 7 nci maddesinde yapılan değişikliklerle uyumlu olacak şekilde 2803 sayılı Kanunda da değişiklikler yapılmıştır.

Madde 3- 2911 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinde; toplantı ve gösteri yürüyüşlerine 23 üncü maddenin (b) bendinde sayılan silah veya araçları taşıyarak katılanların, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacakları hükmüne bağlanmıştır. Bu düzenlemede ateşli silahlar, patlayıcı maddeler, her türlü kesici, delici aletler, taş, sopa, demir ve lastik çubuklar, boğucu araçlar veya yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar ile yasadışı örgüt ve topluluklara ait amblem ve işaret, bu işaret ve amblemleri üzerinde bulunduran üniformayı andırır giysiler aynı kategoride değerlendirilmiş, eylemlerin ağırlığına göre farklı cezalar öngörülmemiştir.

Madde ile, toplumsal olaylarda taşınan araçların oluşturduğu tehdit ve tehlike dikkate alınarak havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı patlayıcılar, demir bilye ve sapan bulundurulması ve taşınması yasak olan maddeler kapsamına alınmış ve ayrıca toplumsal olaylarda bulundurulması ve taşınması yasak olan suç aletlerini taşıyanlara verilecek ceza artırılmıştır. Ayrıca kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen bez vesair unsurlarla örterek toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmak suç sayılmıştır.

Toplumsal olaylarda göstericiler tarafından kişilere ve kamu malları ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması halinde genel hükümlere göre sorumlulara rücu edilmektedir. Türk Borçlar Kanununun 73 üncü maddesinde rücu isteminin, tazminatın tamamının ödendiği ve birlikte sorumlu kişinin öğrenildiği tarihten başlayarak iki yıl ve her halde tazminatın tamamının ödendiği tarihten başlayarak on yıl geçmesiyle zamanaşımına uğrayacağı hükmüne bağlanmıştır. Ancak, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylarda sorumluların tespitinde yaşanan güçlükler nedeniyle rücu işlemlerinde meydana gelen gecikmeler, bu işlemlerin zamanaşımına uğraması tehlikesini ortaya çıkarmaktadır. Devletin zarara uğramasının önlenmesi ve sorumluların yaptıkları eylemlerin bedelini ödemelerinin sağlanması bakımından, madde ile, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylarda kişilere ve kamu malları ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması halinde, genel hükümlere göre sorumlulara yapılacak rücu istemine ilişkin zamanaşımı sürelerinin bir kat artırılarak uygulanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

Madde 4- 3713 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde; terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerin gizlenmesi amacıyla yüzün tamamen veya kısmen kapatılması suçunu işleyenlerin bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaları öngörülmüştür. Toplumsal olaylarda yüzünü gizleyenler, kendilerini güvende hissetmeleri nedeniyle daha çok cebir ve şiddete başvurmakta, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı maddelerle kolluk kuvvetlerinin ve vatandaşların can ve mal güvenliklerini tehlikeye düşürmektedir. Bu nedenle 3713 sayılı Kanun kapsamında; yasadışı örgütlerin propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerin gizlenmesi amacıyla yüzün tamamen veya kısmen kapatılması suçunu işleyenlere verilecek ceza üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası olarak düzenlenmiş, bu suçu işleyenlerin cebir ve şiddete başvurmaları ya da her türlü silah, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı

maddeler bulundurmaları veya kullanmaları halinde verilecek cezanın alt sınırının dört yıldan az olamayacağı hükme bağlanarak caydırıcılığın artırılması amaçlanmıştır.

Madde 5- 5237 sayılı Kanunun 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, uyuşturucu maddenin eroin, kokain, morfin veya bazmorfin olması durumunda, uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçuna verilecek cezaların artırılması öngörülmüştür. Anılan fıkra da sayılmayan sentetik kannabinoidler (bonzai) ve türevleri diğer uyuşturucu madde türleri ile kıyaslandığında, üretiminin daha basit olmasının yanı sıra bağımlılık yapıcı etkisi daha fazla olup, insan vücuduna daha fazla hasar vermektedir.

Ülkemizde ilk olarak 2010 yılında görülen ve hızlı bir şekilde kullanılmaya başlanan sentetik kannabinoidlerin (bonzai) içerdiği etken maddeler sebebiyle birey ve toplum üzerinde oluşturduğu risk her geçen gün artmaktadır. Nitekim son dönemde sentetik kannabinoidlere bağlı meydana gelen ölümler veya hastane müracaatlarında yaşanan yoğun artış, tehdidin boyutunu ortaya koymaktadır.

Madde ile, sentetik uyuşturucu maddelere yönelik cezai yaptırımların daha caydırıcı hale getirilmesi amacıyla, 5237 sayılı Kanunun 188 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamına sentetik kannabinoidler ve türevi uyuşturucu maddelerin de alınması ve bu maddelere yönelik cezanın yarı oranında artırılması öngörülmüştür.

Ayrıca, 5237 sayılı Kanunun 191 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” hükmüne aykırı hareket edenlere, bu fiilleri; okul, yurt, hastane veya ibadethane gibi tedavi, eğitim ve sosyal amaçla toplu bulunulan yerlerde veya bu yerlere mülki amir tarafından belirlenecek mesafe içerisinde kalan alanlarda işlemleri halinde verilecek cezanın yarı oranında artırılması öngörülmüştür.

Madde 6- 5271 sayılı Kanuna göre yakalanan kişi, ancak Cumhuriyet savcılığına bırakılmazsa soruşturmanın tamamlanması için gözetim altına alınmasına karar verilebilmektedir. Oysa gözetim altına alma işlemi, yakalanan kişi hakkındaki işlemlerin (delillerin toplanması, ifade ve benzeri) tamamlanması amacıyla yöneliktir. Suçu işlediği yönündeki emarelere bağlı olarak yapılan gözetim işlemi ile suç işlediğine ilişkin ek ve somut deliller ortaya konmaktadır. Suçüstü hallerinde dahi gözetim işlemi için savcılığın gözetim kararı zorunlu kılınmıştır. Mevcut düzenleme, kolluğa suç soruşturmasında hiçbir inisiyatif vermemekte, acele işlemlerin dahi yapılmasına engel teşkil etmektedir. Özellikle suçüstü hallerinde, faillerin sadece ifadelerinin alınarak serbest bırakılması ve evrakın savcılığa gönderilmesi toplumda infial yaratabilmekte, bazen kasten yaralama gibi basit suçlardan büyük toplumsal olaylar meydana gelmektedir.

Madde ile, toplumda infial yaratan; öldürme, kasten yaralama, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, fuhuş, hırsızlık ve yağma ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti gibi sayma yoluyla belirlenen suçlarda ve suçüstü halleriyle sınırlı olmak kaydıyla kişi hakkında, mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmi dört saate kadar; suçüstü halleriyle sınırlı olmak kaydıyla şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylarda ve toplu olarak işlenen suçlarda ise kırksekiz saate kadar gözetim altına alma kararı verilebilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Öte yandan, gözetim altına alma nedeninin ortadan kalkması halinde veya işlemlerin tamamlanması üzerine derhal ve her halde en geç yukarıda belirtilen sürelerin sonunda Cumhuriyet savcısına yapılan işlemler hakkında bilgi verilerek talimatı doğrultusunda hareket edilmesi öngörülmüş, Anayasaya uygun olarak kişinin en geç kırksekiz saat, toplu olarak işlenen suçlarda ise dört gün içinde hâkim önüne çıkarılması teminat altına alınmıştır.

Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddelerinde toplantı ve gösteri yürüyüşlerini şiddet eylemleri haline getiren fiillerin önlenmesi amacıyla yaptırımlar yeniden düzenlenmiş ve bazı Eylemlerin müeyyideleri artırılmıştır. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını, şiddet eylemine ya da terör örgütlerinin propagandasına dönüştüren ve vatandaşlarımızın can ve mal emniyetini, kamu düzenini tehlikeye sokanların tutuklu yargılanabilmelerinin önünü açabilmek bakımından, 5271 sayılı Kanunun 100 üncü maddesine 2911 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinde sayılan suçlar ile 3713 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen suçlar eklenmiştir.

Madde 7- 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesi gereğince il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiri olan vali; suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenliğini korumak için gereken tedbirleri almakta ve bu maksatla Devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam etmekte olup, bu teşkilatın amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlü bulunmaktadır. İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin ve kamu esenliğinin sağlanması ile önleyici kolluk yetkisi valinin görev ve sorumlulukları arasındadır. Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır.

Madde ile 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesine (G) fıkrası eklenerek, valinin görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi bakımından, lüzumu halinde, kolluk amir ve memurlarına suçluların bulunması ve suçun aydınlatılması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebileceği açıkça hükme bağlanmıştır.

Ayrıca madde ile, 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesine (H) fıkrası eklenerek, valinin; kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için adli kuruluşlar ile (D) fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla askeri kuruluşlar dışında, mahalli idareler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinesi ve tedbirlerin zorunlu kıldığı diğer araç ve gereçlerinden yararlanabilmesine, personeline görev verilebilmesine olanak sağlanmış, kamu kurum ve kuruluşlarının, valinin bu konudaki emir ve talimatlarını yerine getirmek zorunda oldukları vurgulanmıştır. Ayrıca Kanun ile maddeye eklenen (H) fıkrasındaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya geciktirilmesi sebebiyle oluşacak kamu zararı ile gerçek ve tüzel kişilerin Devlet tarafından karşılanan zararlarının ilgili idarece genel hükümlere göre sorumlu kamu görevlilerinden tazmin edilmesi yönünde düzenlemeye gidilerek, hükmün etkinliği artırılmıştır. Böylece kamu düzeninin bir an önce sağlanması ve vatandaşın can ve mal kaybının en aza indirilmesi bakımından kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarından etkin biçimde yararlanılması amaçlanmıştır.

Öte yandan madde ile, 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesine (I) bendi eklenerek, valiye verilmiş olan bu yetkilerin, ilçede kaymakam tarafından da kullanılabileceği düzenlenmiştir.

Ayrıca madde ile; şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylara yönelik olarak alınan ve usulüne göre tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışların, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmaları hükme bağlanmış, özellikle sokağa çıkma yasağı gibi durumlarda kamu düzeninin sağlanması bakımından zaruret arz eden tedbirlere uyulmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 8- Son yıllarda meydana gelen ve terör örgütlerinin propagandasına dönüşen toplumsal olaylarda göstericiler, kamuya ve özel kişilere ait bina, araç ve mallara şüursuzca zarar vermeye, hatta yağma girişiminde bulunmaya başlamışlardır. Söz konusu zararlar Devlet tarafından karşılanmakta ve bu zararı verenlere Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde genel hükümlere göre rücu edilmektedir. Bu tür toplumsal olaylarda faillerin tespitindeki güçlükler nedeniyle rücu işlemlerinde meydana gelen gecikmelerin, bu işlemlerin

zamaşımasına uğramasına meydan vermemesi bakımından madde ile, 5233 sayılı Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamaşıımı sürelerinin bir kat artırılarak uygulanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

Madde 9- Son yıllarda kamu güvenliği ve düzenini tehlikeye düşüren birçok terör ve asayiş olayı kiralık araçlarla işlenmektedir. Bu kapsamda;

- Suçlular ve suç örgütleri tarafından suçun işlenmesinde kullanılan araçların, araç kiralama şirketlerinden kiralanan araçlar olmasının tercih edildiği,

- Özellikle terör örgütü mensuplarınca gerçekleştirilen silahlı ve bombalı saldırılarda kiralık araçların kullanıldığı,

- Suçtan elde edilen veya suçta kullanılan eşyayı taşımak için kiralık araçların aktif olarak kullanıldığı,

- Başkasına ait kimlik bilgileri veya sahte kimlik kullanılarak kiralanan araçların, yine belgede sahtecilik yapmak suretiyle üçüncü kişilere satıldığı, herhangi bir çalıntı kaydı olmadığı için kiralık araçları satın alan iyi niyetli üçüncü kişilerin de oto kiralama şirketi ile birlikte mağdur olduğu, ayrıca adına sahte kimlik düzenlenen kişilerin soruşturmada şüpheli sıfatıyla soruşturularak mağdur edildiği,

- Kiralanan araçların parçalanarak satılması suretiyle haksız menfaat temin edilen bir pazarın oluştuğu ve oto kiralama şirketlerinin mağdur edildiği,

görülmektedir.

Önleyici kolluk hizmetleri kapsamında yukarıda sıralanan suçların önlenmesi, kişi ve oto kiralama şirketlerinin mağdur edilmemesi bakımından alınacak tedbirler kapsamında önceden önlem alınması, suçun oluşması halinde fail veya faillerin en kısa sürede tespit edilebilmesi ve yakalanabilmesi için belirtilen hizmetlerde de kimlik bildirim işlemlerinin düzenli olarak yapılması zorunluluk arz etmektedir.

Madde ile; araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticilerine, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak, kiralanan tüm araçlarda coğrafi yer tanımlamasını sağlayan sistem veya sistemler kurmak ve genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorunluluğu getirilmiştir.

Madde 10- (1) 3201 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi gereğince, yalnızca 3 üncü ve 4 üncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesindeki personel ilçe emniyet müdürü olarak atanabilmektedir. Oysaki birçok ilçenin, illerden daha fazla nüfusu bulunmaktadır. Birçok ilden fazla nüfusa sahip ilçelerimizin emniyet birimlerinin yönetiminde aksaklıklar ve zafiyetler yaşanmaması amacıyla bu ilçelerde 2 nci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde, yönetim tecrübesi daha fazla ve daha tecrübeli olan personelin görevlendirilmesi öngörülmektedir.

Aynı maddede yer alan görev unvanları yönetim ağırlıklı olarak belirlenmiştir. Bu nedenle emniyet birimlerinin ihtiyacı olan araştırma, inceleme, geliştirme ve denetleme gibi faaliyetler çoğu zaman gerektiği gibi yürütülememektedir. Bu tür görevlerin ihtiyaç halinde mesleki bilgi ve tecrübeye sahip yöneticilerce yapılmasını sağlayacak bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğundan yönetim kademelerinde araştırma, geliştirme ve denetleme hizmetlerinden yararlanabilmek için birim amirlerine bu konuda yetki verilmesine ilişkin bir yasal düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

Kanunda, rütbelerin karşısında gösterilen görev unvanları, personelin bulunduğu rütbe itibarıyla görev yapabileceği ya da yönetebileceği birimlere göre belirlenmiş, belirli bir rütbede bulunan personelin rütbesi karşılığında sayılan görevlerden herhangi birini yapabilecek liyakate sahip olduğu öngörülmüştür. Her rütbe terfiinde daha fazla görev ve sorumluluk almak durumunda olan personelin farklı birimlerde istihdam edilerek, kendisini -üst rütbelerdeki görevlere hazırlamasının temini bakımından, idarenin, her rütbe ve meslek derecesi karşılığında gösterilen görev unvanları arasında personelin görev yerini değiştirmeye yetkili olduğu hususu tereddüde meydan vermeyecek şekilde kanunla belirlenmiştir.

Ayrıca yeniden yapılanma çerçevesinde ihtiyaç duyulan Emniyet Müşaviri, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı görev unvanları eklenirken, birimlerin kapatılması nedeniyle ihtiyaç kalmayan Dekan Yardımcısı, Polis Koleji Müdürü ve Polis Koleji Müdür Yardımcısı görev unvanları ile polis okullarının yüksek okula dönüştürülmesi ve koruma müdürlüklerinin daire başkanlığı seviyesinde yeniden yapılandırılmış olması nedeniyle Polis Okulu Müdürü, Polis Okulu Öğretmeni, Cumhurbaşkanlığı Koruma Müdürü, Başbakanlık Koruma Müdürü, TBMM Koruma Müdürü, Polis Okulu Müdür Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Koruma Müdür Yardımcısı, TBMM Koruma Müdür Yardımcısı, Başbakanlık Koruma Müdür Yardımcısı görev unvanları kaldırılmış ve Birinci Sınıf Emniyet Müdürlüklerinin bütün eğitim kuramlarında öğretim görevlisi olarak görev yapması ve tecrübelerinden yararlanması imkânı getirilmiştir.

(2) Polis amirlerinin rütbe terfilerinde çağdaş ülkelerin aksine kıdeme dayalı bir sistem benimsenmiş, liyakat ikinci plana bırakılmıştır. Polis amirleri bulundukları rütbede zorunlu en az bekleme süresini tamamlamaları ve herhangi bir ceza almamaları halinde mesleki yeterliliklerine bakılmaksızın otomatik olarak bir üst rütbeye terfi etmeye başlamışlardır. Liyakate değil kıdeme dayalı terfi sistemi ve Emniyet Teşkilatında bir kadro piramidi oluşturulmaması; liyakatli personelin üst rütbelere gelmesini engellemiş, ihtiyaç duyulan alt ve orta kademe amir sayısının azalmasına, üst kademe amir sayısının ise her geçen gün artmasına neden olmuştur.

Bu fıkra ile yapılan değişiklikle; rütbe terfilerinin liyakate dayalı şekilde yeniden düzenlenmesi ve (A)-(B) grubu polis amiri ayrımına son verilmesi ve ihtiyaç gereği alt rütbelerde yeteri oranında amir bulundurulması amaçlanmıştır.

Emniyet Teşkilatında her rütbede ihtiyaç oranına göre amir oran/sayısının tespiti zorunlu hale gelmiştir. Alt rütbelere gelen yetenekli amirlerin önünde engel teşkil etmemesi ve liyakatli personelin önünün açılması için emeklilik haklarını elde etmiş olmaları kaydıyla emniyet müdürü rütbesinde bulunan personelin emekli edilmesi amaçlanmıştır.

(3) Emniyet Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında doğrudan güvenlik hizmetine yönelik görev yapan ana hizmet birimlerinin yanında tamamen tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren birimler de bulunmaktadır. Güvenlik hizmeti veren birimlerin emniyet hizmetleri sınıfı personeli tarafından yönetilmesi zaruret arz etmekle beraber, teknik ve mali hizmet veren birimlere emniyet hizmetleri sınıfı dışından da atama yapılmasında yarar görülmektedir. Bu fıkra ile emniyet hizmetleri sınıfı personeli tarafından yürütülen tıbbi, teknik ve mali işlere ilişkin yönetim kademelerine, ihtiyaç duyulduğunda diğer hizmet sınıflarından da atama yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

(4) Emniyet Teşkilatı mensuplarından, yetkili disiplin kurulu tarafından meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren bir disiplin suçu işlediği tespit edilen, ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamanaşımına uğradığı için bu cezalarla tecziye edilmeleri mümkün olmayanlar, hiç suç işlememiş gibi görevlerine devam etmektedir. Ancak bu durum emniyet hizmetlerinin niteliğiyle bağdaşmamakta; halk nazarında polisin imajını zedelediği gibi, mesleki disiplini de bozmaktadır. Bu nedenle meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren bir fiil işlediği tespit edilen ve zamanaşımı nedeniyle bu cezaların uygulanması mümkün olmayan personelin Yüksek Değerlendirme Kurulunun kararı ve Bakanın onayıyla emekliye sevk edilmelerine yönelik düzenleme yapılmıştır.

(5) Polislik mesleği her şeyden önce bir disiplin mesleği olduğundan, disipline aykırı hareketlerin tespiti halinde, disiplin cezalarının ivedi olarak uygulanması gerekmektedir. Disiplin soruşturmalarının

çok uzun sürmesi, personele uygulanan disiplin cezalarının hem eğitici hem de caydırıcı vasfını ortadan kaldırmakta, hatta soruşturma sürecinde personelin benzer suçlara eğilimini artırmaktadır. Bu nedenle emniyet teşkilatında uygulanan doğrudan doğruya ceza verme yetkisi olan makamlar ve verebilecekleri cezalar yeniden düzenlenmiştir.

(6) Polis meslek eğitim merkezlerinin öğrenci kaynağını düzenleyen Emniyet Teşkilatı Kanununun ek 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında lisans mezunlarının polis memurluğuna müracaat yaş şartı yeniden düzenlenmiş ve adayların Kamu Personeli Seçme Sınavı puanları esas alınarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca 31/12/2013 tarihli ve Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin E:2013/32 ve K:2013/112 sayılı Kararında; 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun ek 24 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan mecburi hizmet süresi içinde memuriyetten çekilen, çekilmiş sayılan, meslekten veya memuriyetten çıkarma cezası alan ve asli memurluğa atanamayarak ilişkisi kesilenler için öngörülen tazminatla ilgili "...mecburi hizmet sürelerinin kalan her yılı için,..." ibaresi Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edildiğinden, hukuksal boşluğun giderilmesi ve Anayasa Mahkemesi kararına uygun olarak madde metni yeniden düzenlenmiştir.

(7) 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun geçici 23 üncü maddesinde, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında vazife malulü olan ve emekliye ayrılan personelin yeniden memuriyete alınmalarıyla ilgili düzenleme yapılmış, söz konusu maddenin ikinci fıkrasında yeniden memuriyete alınan personelin emeklilikte geçirdikleri sürenin rütbe kıdeminde değerlendirilmeyeceği yönünde hükme yer verilmiştir. Ancak, vazife malulü olarak emekliye sevk edilme işlemi, personelin kendi isteğiyle gerçekleşmediğinden, emeklilikte geçirilen süreler de kendi arzularından kaynaklanmamaktadır. Terörle mücadele ettiği için malul olan ve söz konusu hüküm kapsamında yeniden ataması yapılan amir sınıfı personel, belirtilen hükümden dolayı emsallerine göre geç terfi etmekte ve mağdur olmaktadır. Terörle mücadelede canı pahasına görev yapmış olan personelin, emekliliğe sevk nedeniyle, meslekten ayrı geçirdikleri sürenin rütbe kıdemlerinde değerlendirilmesi sağlanarak bu kapsamdaki personelin mağduriyeti giderilmiştir.

Madde 11- 3201 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerin uygulanmasına ilişkin geçiş sürecinin açıklanması ve uygulamada tereddütlere meydan verilmemesi bakımından Emniyet Teşkilatı Kanununa beş adet geçici madde eklenmesine yönelik düzenlemeye gidilmiştir.

- Polis Kolejinin kapatılması öngörüldüğünden, 3201 sayılı Kanuna eklenen geçici 24 üncü maddeyle; mevcut öğrenciler ve öğretmenlerin Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullara nakledilmeleri ve atanmalarına ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Ayrıca, emniyet teşkilatındaki mevcut amir rütbeleri için ihdas edilmiş bulunan kadro sayılarının, 55 inci maddenin üçüncü fıkrasında her amir rütbesi için öngörülen azami kadro sayısından fazla olması halinde, bu fazlalık giderilinceye kadar söz konusu kadroların herhangi bir nedenle boşalması halinde iptal edilmiş sayılacakları belirtilmiştir.

- Anayasa Mahkemesinin, 3201 sayılı Kanunun ek 24 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "...mecburi hizmet sürelerinin kalan her yılı için,..." ibaresinin iptaline ilişkin kararı nedeniyle 3201 sayılı Kanuna geçici 25 inci madde eklenmiştir. Yapılan bu yeni düzenleme ile, söz konusu maddede sayılan sebepler nedeniyle ayrılanlardan; kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarının tazmini amacıyla, Kanunun yürürlüğe gireceği tarihte borç miktarı tahakkuk ettirilmemiş olanlar, borç miktarı tahakkuk ettirilip henüz ödemesine başlamamış olanlar, ödemeleri devam edenler, borçları taksitlendirilmiş olanlar ile bu konuda açılmış davaları sonuçlanmamış, davaları sonuçlanmış veya kesin hükme bağlanmış olanlarında Kanunun yürürlüğe gireceği tarihten itibaren altı ay içerisinde ayrıldıkları veya mezun oldukları eğitim kurumuna müracaat etmeleri halinde anılan madde hükmünden yararlandırılacağı hükme bağlanmıştır.

- 3201 sayılı Kanuna eklenen geçici 26 ncı maddeyle Emniyet Teşkilatının bozulan kadro piramidini düzeltmek ve amirler arasındaki ayrımı gidermek amacıyla 3201 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde yapılan değişikliğin kademeli olarak uygulanmasına ilişkin düzenlemeye gidilmiştir.

- 3201 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci maddeyle; kıdeme dayalı otomatik terfi sistemi nedeniyle bozulan kadro piramidinin düzeltilmesi, kadro sayılarının 55 inci madde ile belirlenen oranlara çekilmesi için, özellikle yığılmalar meydana gelen emniyet müdürü rütbesinde bulunan personelden emeklilikle ilgili şartları haiz olanların resen emekli edilmesine yönelik düzenlemeye gidilmiştir. Bu şekilde emekli edilecek personelin mağdur edilmemesi bakımından, Türk Silahlı Kuvvetlerinde olduğu gibi, bunlara belli bir miktar kadrosuzluk tazminatının yaş haddine kadar ödenmesi öngörülmüştür.

- 3201 sayılı Kanuna eklenen geçici 28 inci maddeyle; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki son beş yıl içinde yetkili disiplin kurullarınca meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasıyla tecziye edilen ancak 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamanaşımına uğradığı için cezalandırılmayan emniyet teşkilatı personelinin de resen emekli edilmeleri hükme bağlanmıştır.

Madde 12- Mevzuat hükümlerine göre Emniyet Teşkilatının esas amir kaynağını Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Fakültesi oluşturmaktadır. Güvenlik Bilimleri Fakültesi yatılı olarak dört yıllık lisans eğitimi veren bir yükseköğretim kurumudur. Fakültenin asli öğrenci kaynağını ise lise müfredatında yine yatılı olarak eğitim veren Polis Koleji oluşturmaktadır.

Ülkemizde lise ve üniversite düzeyinde eğitimin yeterince gelişmediği yıllarda polis amiri yetiştirmek için bu kurumların oluşturulması bir zaruret arz etmiş ise de günümüz şartlarında bu kurumların oluşturulma gerekleri ortadan kalkmıştır. Ülkemizde her ilde en az bir üniversitenin kurulduğu ve lisans eğitiminin son derece yaygınlaştığı dikkate alınarak, eğitim maliyetinin en aza indirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda;

(1) Emniyet Teşkilatının hizmet öncesi ve hizmet içi eğitiminde yaşanan çok başlılık ve koordinasyon sorunlarının ortadan kaldırılması, eğitimlerin tek elden planlanması ve uygulanması, Fakültenin kapatılması nedeniyle Akademinin görevlerinin yeniden düzenlenmesi amacıyla 4652 sayılı Kanunun Akademinin kuruluş, amaç, görev ve ana ilkelerini düzenleyen 3 üncü maddesinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

(2) 4652 sayılı Kanunda Polis Akademisi Başkanının rektörler gibi dört yıllığına atanması öngörülmüştür. Rektörlerin atanmasında uygulanan seçim ve diğer prosedür Polis Akademisi Başkanı için uygulanmamakta, Akademi Başkanı tamamen idari bir tasarrufla görevlendirilmektedir. Tamamen idari bir tasarrufla görevlendirilen Akademi Başkanından beklenen verimin alınamaması halinde yerine başka bir personelin görevlendirilememesi hizmet gereklerine ve kamu yararına aykırı bir durum oluşturmaktadır. Bu itibarla, dört yıllığına atanan Akademi Başkanının, bu süre içerisinde beklenen verimin alınamaması halinde, değiştirilmesine olanak sağlanmıştır.

(3) Polis memurlarının önemli bir bölümü yatılı olarak ön lisans düzeyinde eğitim veren polis meslek yüksekokullarında yetiştirilmektedir. Memur ihtiyacının bir kısmı da lisans eğitimi sonrasında en az altı aylık eğitim veren polis meslek eğitim merkezlerinden karşılanmaktadır. Polis meslek eğitim merkezlerinin kurulmasından sonra her geçen yıl üniversite mezunlarının taleplerinde artış olduğu görülmüştür. Bu nedenle ihtiyaç halinde polis meslek yüksekokullarının Bakan onayı ile polis meslek eğitim merkezine dönüştürülebilmesine olanak sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca, Eğitim Dairesi Başkanlığına bağlı olarak görev yapan polis meslek eğitim merkezlerinin eğitimin tek merkezden sağlanması bakımından Polis Akademisine bağlanması öngörülmüştür.

(4) 4652 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde; fakülte, enstitü ve polis meslek yüksek okullarında lisans, lisans üstü veya ön lisans eğitimi yapanların (yabancı uyruklular hariç) her öğretim yılı karşılığında iki yıl süreyle mecburi hizmetle yükümlü oldukları hükme bağlanmıştır. Ancak yapılan yeni düzenlemede fakülte kapatıldığından ve iki yıl eğitim veren polis meslek yüksek okullarının ihtiyaca göre polis eğitim merkezlerine dönüştürülmesine imkân sağlandığından, mecburi hizmetle ilgili yeni düzenleme yapma zorunluluğu doğmuştur. Emniyet Teşkilatının personel ihtiyacı ve yapılacak masraflar da gözetilerek; Polis Amirleri Eğitimi Merkezi, enstitü ve polis meslek yüksek okullarında, ilk derece amirlik eğitimi alanlar ile lisans üstü veya ön lisans eğitimi yapanların (yabancı uyruklular hariç) altı yıl süreyle mecburi hizmetle yükümlü olmaları öngörülmüştür.

Ayrıca, ilgili devletlerle yapılacak ikili anlaşmalara bağlı olarak yabancı uyruklular öğrenci veya kursiyerlerin Bakan onayı ile ücretli olarak da Akademiye kabul edilebilmelerine imkân sağlanmış, ücreti mukabili eğitim veya kurs verileceklerle ilgili mali işlerin döner sermaye işletmesi vasıtasıyla yürütülmesine yönelik düzenlemeye gidilmiştir.

(5) Polis yüksek öğretim kurumlarının akademik kadro ihtiyacının rasyonel şekilde sağlanabilmesi bakımından, emniyet hizmetleri sınıfı dışındaki öğretim elemanlarının Polis Akademisine bağlı kuruluş ve birimler arasında kadro ihtiyacı çerçevesinde yer değiştirmesine imkân sağlayacak düzenlemeye gidilmiştir.

(6) 25 inci maddede yapılan değişiklikle eşit işe eşit ücret prensibi çerçevesinde polis meslek yüksek okullarında ödenen eğitim-öğretim tazminatından Polis Amirleri Eğitim Merkezi ile polis meslek eğitim merkezlerinde görev yapan personelin yararlanması yönünde düzenlemeye gidilmiştir.

(7) 4652 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi ile kurulan döner sermaye işletmesinin Yükseköğretim Kanunu ile kurulan döner sermaye işletmeleri standartlarına kavuşturulması, yine Yükseköğretim Kanununa paralel olarak hizmet satışı suretiyle döner sermayeye gelirlerinin artışına katkı sağlayanlara, bu gelirlerinden ödeme yapılmasına imkân sağlanması yönünde düzenlemeye gidilmiştir.

Madde 13- (1) 4652 sayılı Kanuna eklenen ek madde ile, Güvenlik Bilimleri Fakültesinin adı Polis Amirleri Eğitimi Merkezi şeklinde değiştirilmiş ve buna bağlı olarak Kanunda yer alan Fakülte, lisans, Dekan ve Dekanlık ibareleri yeni yapılandırmaya uygun hale getirilmiştir.

(2) 4652 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerin uygulanmasına ilişkin geçiş sürecinin açıklanması ve uygulamada tereddütlere meydan verilmemesi bakımından Polis Yüksek Öğretim Kanununa dört adet geçici madde eklenmesine yönelik düzenlemeye gidilmiştir.

- Polis Akademisi Başkanlığının eğitim-öğretim ve teşkilat yapılanmasında öngörülen değişiklikler nedeniyle 4652 sayılı Kanuna eklenen geçici 6 ncı maddede; Polis Akademisi Başkanlığında halen görev yapmakta olan Başkan, Dekan, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve bunların yardımcıları ile her kadrodaki öğretim elemanları ve idari personelin anılan Başkanlıktaki görevlerinin sona ermesi ve bu kadrolara, bu madde ile belirlenen usule göre yeniden atama yapılması öngörülmektedir.

Yeniden yapılacak olan görevlendirme sonrasında; yukarıda sayılan personelden, Polis Akademisi Başkanın teklifi üzerine İçişleri Bakanının uygun göreceği kişilerin Polis Akademisi Başkanlığındaki uygun kadrolara atamasının yapılması düzenlenmektedir. Ancak bu şekilde ataması yapılamayan akademik kadrolu personelin Yüksek Öğretim Kurulunca, diğer üniversitelere kadro şartı aranmaksızın atanmaları düzenlenmiştir.

- 4652 sayılı Kanuna eklenen geçici 7 nci maddeyle; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Güvenlik Bilimleri Fakültesinin, Polis Amirleri Eğitim Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülmesi ve geçici 6 ncı madde hükümleri çerçevesinde yapılacak atamalarla

kadrolarının tamamlanması öngörülmüştür. Ayrıca kapatılan Fakülte öğrencilerinin mağdur olmamaları bakımından, Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek üniversitelerin iktisadi idari bilimler fakültelerine tercihlerine göre yerleştirilmelerine olanak sağlanmış, yerleştirme yapılacak fakültelerin kontenjanları ile yerleştirmeye ilişkin usul ve esasların ise Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmesine yönelik düzenlemeye gidilmiştir.

- 4652 sayılı Kanununa eklenen geçici 8 inci maddeyle; Polis meslek yüksek okullarında, polis meslek eğitim merkezlerinde ve Emniyet Genel Müdürlüğü adına yükseköğretim kuramlarında okutulan öğrencilerden eğitimini başarı ile bitirenlerin yeterlilikleri tespit edildikten sonra Emniyet Teşkilatı kadrolarına atanmalarına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Ayrıca eğitimin tek elden koordinasyonunun sağlanması bakımından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen hizmetlerin Polis Akademisi Başkanlığına devredilmesi öngörülmüştür.

- Uzun vadede polis amirlerinin çağdaş ülkelerde olduğu gibi meslek içerisinden karşılanması amaçlanmakla beraber, kısa ve orta dönemde özellikle ilk kademe amir ihtiyacının fazla olması nedeniyle lisans mezunlarından yönetmelikle belirlenen şartları taşıyanların bir öğrenim yılı ilk kademe amirlik eğitimine tabi tutularak, Emniyet Teşkilatının acil ihtiyacının karşılanması gerekmektedir.

Geçici 9 uncu madde ile 1/1/2020 tarihine kadar Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere, lisans mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olan ve yönetmelikle belirlenecek diğer şartları taşıyanların Polis Amirleri Eğitim Merkezinde bir eğitim-öğretim dönemi özel eğitime tabi tutularak, başarılı olanların Emniyet Teşkilatı kadrolarına atanmaları yönünde düzenleme yapılmıştır.

Madde 14- Madde ile, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 19 uncu maddesi yürürlükten kaldırılarak Polis Kolejinin kaldırılması düzenlenmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun uygulama imkânı kalmayan veya başka yasal düzenlemelerle çelişkiler nedeniyle uygulamada tereddütlere yol açan 27 nci, 68 inci, 69 uncu, 70 inci, 71 inci, 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, 75 inci, 76 ncı, 77 nci, 80 inci, 83 üncü ve 84 üncü maddeleri ile Polis Yüksek Öğretim Kanununun fakülte ile ilgili düzenlemeler içeren 19 uncu, 20 nci ve 21 inci maddelerinin yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür.

Madde 15- Madde ile; belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerlerin jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde 16- Madde ile, jandarma teşkilatında, müşterek kararnameyle atanan generaller hariç olmak üzere, daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarını atama yetkisi İçişleri Bakanına verilmektedir.

Madde 17- Madde ile, askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personelinin İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilmesi öngörülmektedir. Öte yandan il jandarma komutanı hariç olmak üzere, il jandarma komutanlıklarında görevli personelin vali tarafından da görevden uzaklaştırılabilmeleri düzenlenmektedir.

Ayrıca; 353 sayılı Kanun, 926 sayılı Kanun ve 6413 sayılı Kanundaki geçici olarak işten el çektirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler ile Jandarma Genel Komutanının görevden uzaklaştırılmasına dair özel hükümlerin saklı tutulması hükme bağlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile, jandarma personelinin görevden uzaklaştırılmasının işleyişi, hukuki ve mali sonuçları düzenlenmektedir.

Madde 19- Madde ile, 5442 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde yapılan değişikliğe uyumlu olarak 2803 sayılı Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Madde 20- Madde ile, jandarmanın askeri görevleri haricindeki diğer görevleri olan mülki ve adli hizmetleriyle ilgili eylem ve işlemlerinin İçişleri Bakanlığı, valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenmesi ve teftiş edilmesi hüküm altına alınmaktadır.

Madde 21- Madde ile, il jandarma komutanı ile merkez ilçe jandarma komutanı hakkında il valisince, ilçe jandarma komutanı hakkında kaymakamın değerlendirmesi alınarak il valisi tarafından her yılsonunda askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenmesi ve değerlendirme raporlarının personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınması öngörülmektedir.

Madde 22- Madde ile, il ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izinlerinin, ilgili komutanlıkların planlaması da dikkate alınarak mahalli mülki idare amirlerinin onayı ile verileceği hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 23- Madde ile, İçişleri Bakanının, 2803 sayılı Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Jandarma Genel Komutanına veya valilere devredebilmesi öngörülmektedir.

Madde 24- Madde ile, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Komutanlık karargahında görevli diğer başkanlar ile bölge komutanlarının atanmalarında İçişleri Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Madde 25- Madde ile, Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sahil güvenlik mensubu subay, astsubay, sivil personel, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerin hizmet gerekleri veya sağlık yahut diğer nedenlerle görev ve hizmet yerlerinin değiştirilmesi ile geçici görevlendirmelerinin de atamalarındaki usul ve esaslara göre yapılması öngörülmektedir.

Madde 26- Madde ile, sahil güvenlik bölge komutanları hakkında mülki görevleri açısından konuşlu bulundukları yerin valisi tarafından her yılsonunda, askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenmesi ve değerlendirme raporlarının personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınması hüküm altına alınmaktadır.

Madde 27- Madde ile, 2692 sayılı Kanuna 21/A ve 21/B maddeleri eklenmektedir.

21/A maddesi ile, Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin görevinden uzaklaştırılabilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

21/B maddesi ile, görevden uzaklaştırmanın işleyişi, hukuki ve mali sonuçları düzenlenmektedir.

Madde 28- Madde ile, 2692 sayılı Kanuna iki ek madde eklenmektedir.

Ek 1 inci madde ile, Sahil Güvenlik Komutanlığının askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemlerinin İçişleri Bakanlığı ile valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenmesi ve teftiş edilmesi öngörülmektedir.

Ek 2 nci madde ile, İçişleri Bakanının, 2692 sayılı Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Sahil Güvenlik Komutanına veya valilere devredebilmesi hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 29- Madde ile, valilere, general ve amiraller hariç olmak üzere, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askeri görevleri haricindeki diğer görevlerini ilgilendiren disiplin suçları ortaya çıktığında, 6413 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde uyarma, kınama, hizmete kısmi süreli devam ve aylıktan kesme cezalarını verebilmesi öngörülmektedir.

Madde 30- Madde ile, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kıyafetine ilişkin hususların, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 31- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun;

(1) 3 üncü maddesindeki tanımlar gözden geçirilerek ifadeler güncellenmekte, ihtiyaç duyulan tanımlar eklenmekte ve Kanunun tümünde terim birliği sağlanmaktadır.

(2) 5 inci maddesine eklenen fıkra ile İçişleri Bakanlığına; özel kütükleri kâğıt ve elektronik veya sadece elektronik ortamda tutmaya, kâğıt ortamında düzenlenen nüfus olaylarına ilişkin dayanak belgelerinin kurumlarında muhafaza edilmesine karar verme yetkisi verilmektedir.

(3) 7 nci maddesinde yapılan değişiklik ile aile kütüklerinde yer alacak bilgilere biyometrik veri ilave edilmekte, kişinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının, yerleşim yeri adresinin, fotoğrafının ve biyometrik verisi ile velayet ve vesayeti gerektiren hallere ilişkin kararların sadece elektronik ortamda tutulması öngörülmektedir.

(4) 8 inci maddesinde yapılan değişiklikle herhangi bir amaçla Türkiye’ye gelen ve ikamet izni alan yabancılara kimlik numarası verilerek kayıtlarının tutulması öngörülmekte, ayrıca ikamet izni şartı aranmaksızın yabancılara kimlik numarası verilmesine de imkân sağlanmakta ve yabancılardan nüfus olaylarını nüfus müdürlüklerine beyan etme yükümlülükleri kaldırılmaktadır.

(5) 11 inci ve 18 inci maddelerinde yer alan nüfus cüzdanı ibareleri kimlik kartı şeklinde değiştirilmektedir.

(6) 15 inci maddesinde yapılan değişiklikle doğum raporu ve doğum tutanağının düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenmesi ve çocuğa konulacak adın üç adı geçmemesi öngörülmektedir.

(7) 21 inci maddesinde yapılan değişiklik ile yabancılardan Türkiye’de meydana gelen nüfus olaylarına ilişkin olarak nüfus müdürlüklerine başvuruları halinde yapılacak işlemler açıklanmaktadır.

(8) 22 nci maddesinde yapılan düzenleme ile yerinde hizmet vermek amacıyla; 6360 sayılı Kanun ile köyken mahalleye dönüştürülen idari birimdeki vatandaşlarımızın, evlendirme hizmetlerinde uzaklık nedeniyle karşılaşacakları zorlukları önlemek amacıyla İçişleri Bakanlığınca söz konusu muhtarlıklara da evlendirme memurluğu yetkisi verilebilmesi öngörülmektedir.

(9) 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile düzenlenen “Aynı konuya ilişkin olarak nüfus kaydının düzeltilmesi davası ancak bir kere açılabilir.” hükmü Anayasa Mahkemesinin 30/3/2012 tarihli ve 2011/34 Esas sayılı Kararı ile Anayasaya aykırı görülerek iptal edilmiştir. Bu nedenle Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ilgili Karar doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır.

(10) Beşinci Kısım başlığı 41 inci maddede yapılan düzenlemeye paralel olarak Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart şeklinde değiştirilmektedir.

(11) 41 inci maddesi, 28/7/2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yüksek Planlama Kurulunun 11/7/2006 tarihli ve 2006/38 No’lu Kararı ile Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı 46 No’lu Eylem uyarınca Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartının, vatandaşa ait nüfus bilgilerinin, kartın üzerindeki yongaya güvenli bir şekilde kaydedilmesi ve bu işlemten sonra yetkisiz kimseler tarafından yeniden üretilmesini ya da bilgilerin değiştirilmesini olanaksız hale getirecek şekilde tasarlanması, temini, basımı, dağıtımı ve teslim yöntemi, üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemin belirlenmesini, muhasebe yetkilisince nüfus müdürlüklerinin ihtiyacı gözönünde tutularak uluslararası aile cüzdanının en fazla kaç adedinin bedelinin sonradan ödenmek üzere ve müteakiben ne kadarının peşin para karşılığında verileceği ve bedellerinin tahsilini de kapsayacak kimlik kartı ile ilgili işlemlere yönelik olarak yeniden düzenlenmektedir.

(12) 42 nci maddesinde Kanunda yapılan düzenlemelere paralel olarak cüzdan talep belgesi ibareleri talep belgesi şeklinde, nüfus cüzdanı ibareleri de kimlik kartı şeklinde değiştirilmektedir.

(13) 44 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile gerçek kişilerin Kanunda öngörülen usul ve esaslarda nüfus kayıt örneği ve yerleşim yeri belgesini elektronik ortamda Genel Müdürlük veya e-devlet kapısı üzerinden alabilmeleri amaçlanmaktadır.

(14) Yerleşim yeri ve diğer adres bilgileri halihazırda kamu kurumlarının yanı sıra bankalar ve sigorta şirketleriyle paylaşılmaktadır. Bu düzenleme ile mevcut düzenlemede yerleşim yeri bilgisi paylaşılanlar dışında, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde elektrik, doğalgaz şirketleri gibi altyapı kuruluşları, Kanunlar ile doğrudan adres tespiti ile yükümlü kılınmış finansal kuruluşlara, kamu hizmeti veren kurumlara da adres bilgilerinin paylaşılmasına imkân sağlanmaktadır. Ayrıca kurumlar ve tüzel kişilerin kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilmesi ve Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden nüfus kayıt örneği, yerleşim yeri belgesi ve kimlik kartı bilgilerine erişebilen kurumların ve tüzel kişilerin bu belgeleri ilgisinden veya nüfus müdürlüğünden talep etmeksizin Kimlik Paylaşımı Sisteminden temin edebilmeleri amaçlanmıştır.

(15) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası, Türkiye’de oturan yabancıların kayıtlarının tutulmasına ilişkin düzenleme 5490 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile yapıldığından, yürürlükten kaldırılmaktadır.

(16) 48 inci maddesinde yer alan il özel idaresi ve belediyelerin ayrı ayrı belirtilmesi yerine idarelerin yetkileri dikkate alınarak yetkili idare şeklinde genel bir ifade kullanılmaktadır. Ayrıca adrese dayalı olarak yürütülen iş ve işlemlerde yerleşim yeri adresi ile diğer adresin aynı hukuki değere sahip olduğu hüküm altına alınmaktadır.

(17) 49 uncu maddesinde yapılan değişiklikle yapı belgelerinin elektronik ortamda üretilmesine ilişkin usul ve esasların İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi, adres bileşenlerinde meydana gelen değişikliklerin yetkili idarece on işgünü içinde elektronik ortamda ulusal adres veri tabanına işlenmesi öngörülmektedir.

(18) 50 nci maddesinde yapılan değişiklikle adres bildirimlerinde bildirim yükümlülüğü ve süresine ilişkin esaslar yeniden düzenlenerek, bu konuda bürokrasinin en aza indirilmesi ve işlemlerin süratli bir şekilde yapılması amaçlanmaktadır.

(19) 51 inci maddesinde yapılan değişiklik ile işlemlerde sürat sağlamak için adres beyan formlarının elektronik ortamda on işgünü içinde Genel Müdürlüğe veya kuruluşun bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilmesi amaçlanmaktadır.

(20) 52 nci maddesinde yer alan terimler Kanunda yapılan düzenlemelere paralel olarak değiştirilmektedir.

(21) 55 inci maddesinde yer alan kesinleşme ibaresi, kesinleştirme işlemi şeklinde değiştirilmektedir.

(22) 56 ncı maddesi, sağlık kuruluşlarının doğum ve ölüm ile ilgili görevleri 5490 sayılı Kanunun 15 inci ve 31 inci maddelerinde ayrıntılı bir şekilde düzenlendiğinden yürürlükten kaldırılmaktadır.

(23) 57 nci maddesinde yer alan özel ibaresi her işlemde özel vekâletname aranacağı izlenimini doğurduğundan özel temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı vekillik belgesi ibaresi yürürlükten kaldırılmaktadır.

(24) Yapılan düzenleme ile; yersel yazımdan önce ölen kişiye ait resmî veya özel sağlık kurumları veya kamu kurum ve kuruluşlarının kayıtlarına dayanılarak düzenlenmiş ölüm tutanağı, gömme izin belgesi, Umumi Hıfzısıhha Kanununun 220 nci maddesi uyarınca tutulan ölümün kaydına ve zaptına mahsus defter kayıtları ve gaipliğe ilişkin mahkeme kararından biri ile birlikte nüfus kayıtları, nüfus cüzdanları, pasaport veya pasaport yerine geçen belgelerden herhangi birinin ibrazı halinde yersel yazımdan önce ölen kişinin anne, baba, eş ve çocuklarının kayıtlarına müracaat edilen nüfus müdürlüğünce gerekli açıklamanın yapılmasına imkân sağlanmaktadır.

(25) 59 uncu maddesinde yer alan vekillik belgesi ibaresi vekâletname şeklinde değiştirilmektedir.

(26) 60 ıncı maddesine eklenen “ve adres” ibaresi ile gerektiğinde beyan edilen bildirimden şüphe duyulması halinde nüfus olaylarında olduğu gibi adrese yönelik bildirimlerin de mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerince gerekli incelemenin yapılmasına imkân tanınmaktadır.

(27) 62 nci maddesinde yapılan değişiklikle atık veya eski aile kütükleri ile ilgili işlemlerde uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

(28) 63 üncü maddesinde yapılan değişiklikle aile kütüklerinde kayıtlı olanlardan askerlik çağına giren erkek nüfusun listesinin Millî Savunma Bakanlığınca Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden temin edilmesi amaçlanmaktadır.

(29) 65 inci maddesindeki değişiklikle Kimlik Paylaşımı Sisteminde yer alan bilgilerin genel yönetim kapsamı dışındaki idareler ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında katılma payı alınması, bu katılma payının Anayasanın temel esasları çerçevesinde Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmesi öngörülmekte, coğrafi koordinatlarla tanımlanmış adres verilerinin de ücretlendirilmesine imkân sağlanmaktadır.

(30) 67 nci maddesinde yapılan değişiklikle yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarları ile ibaresi uygulamada işlerliği kalmadığından yürürlükten kaldırılmaktadır.

(31) 68 inci maddesinde yapılan değişiklikle nüfus cüzdanlarını kaybedenler ve doğum olayını süresi içinde bildirmeyenlere uygulanan idari para cezasına son verilmektedir. Bu nedenle uygulama alanı kalmayan maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

İdari para cezaları 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 298 inci maddesi gereğince her takvim yılı başında Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır. Bu düzenleme ile 2014 yılı için adres bildirimlerini süresi içinde yerine getirmeyenlere uygulanan idari para cezası 436 Türk Lirasından 80 Türk Lirasına, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara uygulanan idari para cezası ise 875 Türk Lirasından 500 Türk Lirasına indirilmektedir.

Madde 32- 5490 sayılı Kanuna eklenen;

(1) Ek 1 inci madde ile diğer kanunlarda yer alan nüfus cüzdanı ve hüviyet cüzdanı gibi ibarelere yapılan atıfların tamamının Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartına yapılmış sayılması,

Ek 2 nci madde ile İçişleri Bakanlığına nüfus ve vatandaşlık hizmetlerine ilişkin dayanak belgesi düzenleyen kurumlar ile dış temsilciliklere bu belgeleri elektronik ortamda gönderme veya tescil yetkisi verilmesi ve nüfus olaylarına ait dayanak belgeleri ile adrese ilişkin bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesi veya tescili yetkisinin verilmesi, Dışişleri Bakanlığının talebi halinde büyükelçiliklerin konsolosluk şubeleri ile başkonsolosluklarda nüfus ve vatandaşlık işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla nüfus personeli görevlendirilmesi, söz konusu memurların yurt dışındaki görev ve sorumlulukları ile görev sürelerinin İçişleri Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi,

Ek 3 üncü madde ile, boşandığı eşinin soyadını kullanmaya izin alan kadının evlenmeden önceki soyadını, eşinin soyadı ile birlikte önceki soyadını taşıyan kadının sadece eşinin soyadını kullanmak için nüfus müdürlüğüne yazılı talepte bulunması halinde mahkeme kararına gerek olmadan nüfus müdürlüğünce gerekli işlemin yapılması,

Ek 4 üncü madde ile, kamu kurumları ve noterlerce ölüm olayının tespitinin 1/7/2015 tarihinden itibaren Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden yapılması, söz konusu tarihten önceki ölüm olaylarının ise nüfus müdürlüğünce ilgili kuramlara bildirilmesi,

Ek 5 inci madde ile, ilgililerin talebi halinde nüfus müdürlükleri tarafından mirasçılık belgesi verilebilmesi, ancak mirasçılık belgesi verilmesinin yargılamayı gerektirmesi, nüfus kayıtlarının mirasçılık belgesi verilmesi konusunda yeterli olmaması veya mirasçılık belgesinin yabancılar tarafından

talep edilmesi durumunda, mirasçılık belgesinin nüfus müdürlükleri tarafından verilemeyeceği, nüfus müdürlüklerince verilen mirasçılık belgesi hakkında, menfaati ihlal edilenlerin sulh hukuk mahkemesine itirazda bulunabilmeleri,

düzenlenmiştir.

(2) Geçici 6 ncı madde ile, kimlik kartı genel uygulaması başlayıncaya kadar 5490 sayılı Kanunun, Kanunla değiştirilmeden önceki 41 inci maddesi hükümlerinin uygulamasına devam edilmesi,

Geçici 7 nci madde ile, merkezî veri tabanında son otuz yılda işlem görmeyen ve halen ölümü sağ mı oldukları bilinmeyen yüzon yaşın üstündeki kişilerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ölü sayılarak nüfus kayıtlarının kapatılması,

Geçici 8 inci madde ile, 65 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca katılma payı Bakanlar Kurulunca belirleninceye kadar, 65 inci maddenin Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi,

Geçici 9 uncu madde ile, Genel Müdürlük adına tahsis edilmiş kadrolardan 1.000 adedine 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılması öngörülmektedir.

Geçici 10 uncu madde ile, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, yazılı olarak yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüklerine başvurmak kaydıyla, 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulu kararıyla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. Soyadı değiştirilen erkek ise kendisi ile birlikte varsa karısının ve müracaat tarihinde ergin olmayan çocuklarının da soyadları düzeltilir. Soyadı değiştirilen kadın ise kendisi ile birlikte ergin olmayan evlilik dışı çocukları varsa onların da soyadları düzeltilmesi,

Geçici 11 inci madde ile, göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınan kişilerin doğum tarihleri ve doğum yerlerinin düzeltilmesi,

hedeflenmektedir.

Madde 33- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun;

(1) 12 nci maddesine eklenen fıkra ile Türk vatandaşlığının kazanılmasında millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunan yabancıların taleplerinin İçişleri Bakanlığınca reddedilmesi durumunda açılan idarî davalarda idare aleyhine yaşanan hukukî sorunların giderilmesi amaçlanmaktadır.

(2) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan evlilik öncesi genel ahlaka aykırı faaliyetlerde bulunmuş olanların vatandaşlığımızı kazanmalarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

(3) 43 üncü maddesine eklenen fıkra ile Türk vatandaşlığının kazanılmasında millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunan yabancıların taleplerinin İçişleri Bakanlığınca reddedilmesi durumunda açılan idarî davalarda idare aleyhine yaşanan hukukî sorunların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 34- 5901 sayılı Kanuna eklenen ek madde ile onsekiz yaşını tamamladığı halde nüfus aile kütüklerine kayıt edilmemiş olan ve Türk vatandaşı olduğu iddiasında bulunan kişilerin tescil işlemlerinin süratli bir şekilde yapılması, bu suretle söz konusu işlemlerdeki bürokrasinin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 35- (1) 5682 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin birinci paragrafında umuma mahsus pasaport almak isteyenlerden istenecek belgeler sayma yoluyla belirlenmiştir. Gelişen ve değişen şartlar çerçevesinde başvuruda istenecek belgeleri belirleme yetkisi İçişleri Bakanlığına verilmiştir.

(2) Gemi adamı cüzdanı ve uçak mürettebatı belgesini düzenleme yetkisi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verildiğinden haklarında tahdit kararı bulunanlara bu belgelerin verilmesinin önlenmesi amacıyla ilgililerin tahdit kayıtlarının bulunup bulunmadığını teyit etmek zorunluluğu getirilmiştir.

(3) 5682 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde, hususi damgalı pasaportlar ve bunların kimlere verileceği ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup, bu maddeye göre Devlet memurlarından birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunanlara ve bunların emeklileri ile meslekten ayrılanlara hususi damgalı pasaport verilebilmektedir. Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde üçüncü dereceye yükselebilmek için lise veya dengi mesleki ve teknik okul mezunu olmak şartı yer almaktadır. 1988 yılında 5682 sayılı Kanuna eklenen ek 4 üncü madde ile emekli olan Devlet memurlarının intibakı ile ilgili düzenleme yapılmış ancak bu düzenlemede yükselinebilecek en son derece ve kademeler için Devlet Memurları Kanununda öngörülen eğitim şartı gözardı edilmiştir. Çalışanlarla emekliler arasında ayırım yapan bu düzenleme Anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bu itibarla, Devlet Memurları Kanununun eğitim durumlarına göre yaptığı tasnifin Pasaport Kanununda da dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle Pasaport Kanununun ek 4 üncü maddesi değiştirilerek emsal değerlendirmesinde Devlet memurları bakımından eğitim şartının da dikkate alınmasına yönelik düzenlemeye gidilmiştir.

Madde 36- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinde yapılan düzenleme ile elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı ile elektronik imza işlemlerinin yapılabilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.

Madde 37- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun;

(1) 2 nci maddesine eklenen bent ile pasaport hizmetlerini yürütmek görevi İçişleri Bakanlığının görevleri arasında sayılmaktadır.

(2) 8 inci maddesinde yer alan Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı kamu kaynaklarının daha etkili, verimli ve ekonomik kullanılması bakımından kapatılarak bu birimin görevleri İller İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmektedir.

(3) 9 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, İller İdaresi Genel Müdürlüğünün görevleri, 112 Acil Çağrı Merkezleri ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve takip etmek görevi ile kaldırılan Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığının görevlerini de kapsayacak şekilde düzenlenmektedir.

(4) 10 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, pasaport hizmetlerini yürütmek; pasaport ve sürücü belgelerinde yer alacak bilgiler ile biyometrik verinin türünü tespit etmek, bu belgelerin tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemek ve bu işlemleri yürütmek görevleri Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilmektedir.

(5) Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığının görevleri İller idaresi Genel Müdürlüğünce yürütüleceğinden 13 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

(6) 28/A maddesinde yapılan değişiklikle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

(7) Ek 4 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile, Kanuna ekli listede yer alan kadroların ihdas edilmesi öngörülmektedir.

(8) Geçici 10 uncu madde ile, Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin, maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilmesi öngörülmektedir. Devir işlemleri tamamlanıncaya

kadar, pasaport ve sürücü belgesi işlemlerine ilişkin görev ve hizmetler daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler veya personel tarafından yürütülmeye devam olunacaktır.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilen görevler hakkında diğer mevzuatta Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atflar Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne, mahalli emniyet makamlarına yapılmış olan atflar ise nüfus müdürlüklerine yapılmış sayılacaktır.

Geçici 11 inci madde ile; bütçe, taşınır, taşınmaz, hak ve yükümlülükler ile personel konularına ilişkin devir hükümleri düzenlenmektedir.

Madde 38- 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna;

(1) Eklenen ek 1 inci maddeyle;

“Anayasanın 129 uncu maddesinin beşinci fıkrasındaki “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.” hükmü doğrultusunda; ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenlerin bu görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemler, yürüttükleri faaliyetler, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı kendileri aleyhine değil, ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilmesi öngörülmektedir. Bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garaz ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, idarenin görevliye rücu hakkı saklı tutulmaktadır. Böylece, söz konusu görevlilerinin keyfi uygulamalarda bulunduklarının tespiti halinde, Devlet tarafından ödenmiş zararın kendilerinden tazmin edilebilmesi amaçlanmaktadır.

(2) Eklenen geçici 3 üncü maddeyle; ek 1 inci madde hükmünün, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görülmekte olan davalar, kesinleşmemiş hükümler, miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna gidilemediği için kesinleşen hükümler bakımından da uygulanması ve davaya idare aleyhine devam olunması öngörülmektedir.

Madde 39- 5490 sayılı Kanunda yapılan değişikliğe paralel olarak doğum, değiştirme ve kayıp hallerinde alınacak kimlik kartlarının bedelleri ayrı belirlenmiş olup, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli Değerli Kağıtlar Tablosunda gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 40- Madde ile, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idarelerin, elektrik ve doğalgaz alımı ile 5369 sayılı Kanuna göre sağlanan sabit ve ankesörlü telefon hizmetleri, acil yardım çağrıları hizmetleri, internet hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri ile 5809 sayılı Kanun kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri alımlarının üç yılı geçmemek üzere gelecek yıllara sari olacak şekilde yüklenilebilmesi imkânı getirilmektedir.

Madde 41- Madde ile, 6360 sayılı Kanunda yer alan gelirlerin İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılmasına ilişkin hüküm, Kanunda yapılan değişiklikler çerçevesinde gelirlerin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına aktarılmasını sağlayacak şekilde değiştirilmektedir.

Madde 42- Yürürlük maddesidir.

Madde 43- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nüfus Hizmetleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

07.03.2012

Mahmut Tanal

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/422)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Eşitlik kavramının evrensel olarak kabul edilmiş bir hali olmamasına karşın bu kavram ulusal ve uluslar arası belgelerde ve mevzuatlarda bahsedilmektedir. Eşitlik kavramına ünlü düşünürlerden de atıfta bulunanlar mevcuttur. Yunanlı filozof Aristo'nun orantılı eşitlik olarak adlandırdığı ve Plato'ya atıflarda bulunduğu eşitlik tanımı şu şekildedir. “Benzer olan şeylere benzer biçimde muamele edilmeli, farklı olan şeylere de farklılıklarıyla orantılı muamele edilmelidir.” Eşitlik ilkesi ulusal ve uluslar arası mevzuatlarda çokça yer almakta ve uluslar arası kuruluşlar kadın-erkek eşitliğini sağlama hususunda kapsamlı çalışmalar yapmaktadır.

Dünyada kadın-erkek eşitliği konusundaki düzenlemeler, uygulamalar ve politikaların yasal dayanakları, küresel düzeyde Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği çatıları altında yapılmaktadır. Birleşmiş Milletler, üye devletlerin katılımıyla, bağlayıcı uluslar arası antlaşmalar ve yol gösterici uygulama stratejileri oluşturarak kadın-erkek eşitliği politikalarının geliştirilmesinde önemli roller üstlenmektedir.

Aynı şekilde 16 Kasım 1988 tarihli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Deklarasyonu, cinsler arası eşitliği insan haklarının bir parçası cinsiyet ayrımcılığını temel hürriyetlerin önünde bir engel, cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasını sosyal adaletin zorunluluğu ve demokrasinin mutlak şartı olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte kadın-erkek eşitliği konusu ekonomik ve sosyal alan kapsamından insan haklarına kapsamına alınmıştır.

Kadın-erkek eşitliği konusunda uluslar arası mevzuatları sıralayacak olursak;

1- CEDAW

2- Parlamentolar Arası Birliğin Eylem Planı (1995)

3- Pekin Eylem Platformu ve Planı (1995)

4- BM Kadının Statüsü Komisyonu'nun Yönetim ve Karar Vermede Kadının Yerine İlişkin Benimsenen Sonuçlar (1999)

5- Avrupa Konseyi, Kadın-Erkek Eşitliği Deklarasyonu, İstanbul (1997)

6- AB ve Konsey Tavsiye Kararı: “Karar Verme Sürecinde Kadın ve Erkeğin Dengeli Katılımı

7- Avrupa Birliği Üye Devletlerin Konferansı, (1999)

Avrupa Birliği göz önüne alındığında kadın-erkek eşitliği konusu 1975’den bu yana “eşit işe eşit ücret” düzenlemeleriyle başlamış ve işe alınma, profesyonel eğitim ve terfi, çalışma şartları, sosyal güvenlik gibi çalışma hayatındaki eşitlik konularına yoğunlaşmış, 1984 yılında Kadın Hakları ve Fırsat Eşitliği Komitesi’nin kurulmasıyla da, Avrupa Birliği içerisinde cinsiyet eşitliği konuları daha ayrıntılı görülmüştür.

Türk mevzuatında da uluslar arası yasal dayanaklar göz önüne alınarak sosyal hayata yansıtacak somut değişiklikler yapılması gerekmektedir. Kadın-erkek eşitliğini belirtici her türlü siyasal ve sosyal değişiklikler topluma yansıtılmalıdır. Doğuştan devlet eliyle kadın ve erkeğe farklı uygulamalar yapılması eşitlik ilkelerinin ruhuna aykırıdır. Bu gerekçelerle 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 41’inci maddesinin 1’inci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere Bakanlık, nüfus cüzdanının kapsamını, şeklini ve ebadını belirlerken cinsiyet farkını gözetmeyecek düzenlemeler yapar cümlesi eklenerek nüfus cüzdanlarında uygulanan farklı renk uygulamasının kaldırılarak kadın-erkek eşitliği ilkeleri temelinde düzenlemeler yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN TEKLİFİ (2/422)

**NÜFUS HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİF**

MADDE 1- 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 41'nci maddesinin 1'inci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bakanlık, nüfus cüzdanının kapsamını, şeklini ve ebadını belirlerken cinsiyet farkını gözetmeyecek düzenlemeler yapar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Bülent Turan

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/514)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Nüfus Hizmetleri Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi; nüfus kaydı düzeltmelerinin mahkeme kararıyla ancak bir kere yapılabileceğini belirtmektedir.

Ancak; Ülkemizin genel aile yapısında neslin devamına önem verilmekte ve bunun soyadı ile ilintili olduğu bilinmektedir. Değişik nedenlerle mahkeme kararıyla ad veya soyadı değişikliği yapanlar, ailevi nedenlerden dolayı tekrar ilk ismine dönmek istediklerinde, mevcut kanuna göre bu haktan bir kez yararlandığı için, tekrar yararlanamamaktadır.

Bu nedenle, ilk durumuna dönmek isteyenlere tekrar düzeltme hakkı verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Nüfus Hizmetleri Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi; nüfus kaydı düzeltmelerinin mahkeme kararıyla ancak bir kere yapılabileceğini belirtmektedir. Değişiklik ile ilk durumuna dönmek isteyenlere tekrar düzeltme hakkı verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ BÜLENT TURAN’IN TEKLİFİ (2/514)

**NÜFUS HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) İlk ad veya soyadına dönme talebine ilişkin davalar hariç olmak üzere aynı konuya ilişkin olarak nüfus kaydının düzeltilmesi davası ancak beş yıl içinde açılabilir. Ad değişikliği halinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eş ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

İsmail Kaşdemir

Çanakkale

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/909)	
ESAS	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Son dönemlerde oto kiralama firmalarından kiralanan araçlarla çeşitli güvenlik zaafiyeti oluşturan terör eylemlerinde bulunulması ve çeşitli cinayet dolandırıcılık gibi adli vakaların oluşması sırasında kullanılan araçların oto kiralama firmaları tarafından kiraya verildiğinin gözlenmesi sebebiyle, oto kiralama firmalarından araç kiralayan kişilerin kimlik bilgilerinin eş zamanlı olarak güvenlik güçleriyle paylaşılmasının, bu ve ileride oluşabilecek benzer vakaları engelleyebileceği düşünülmektedir.

Otel ve benzeri konaklama yerlerinde kimlik bildirimiyle sağlanan, kaçak, aranan ve firari zanlıların tespiti gibi, benzer zanlıların oto kiralama yapmaları ve anında bulundukları yerin tespiti ve kullandıkları aracın plakasının tespitiyle yakalanma şansları yükselecektir. Ülkemizde oto kiralama işinin çok yoğunlaştığı fakat bir mevzuat alt yapısının olmadığı aşıkardır. Bu nedenlerle bu konuda bir yasal düzenlemenin yapılmasının ihtiyaca cevap vereceği ve oto kiralama yöntemiyle işlenecek olan suçların önleneyeceği düşünülmektedir.

Teklif yukarıda belirtilen gerekçelerle oto kiralama firmalarından oto kiralayan kişilerin kimlik bildiriminin eş zamanlı sağlanmasının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddede oto kiralama firmalarından her türlü aracın kirallanması sırasında kimlik bilgilerinin eş zamanlı olarak güvenlik güçlerine bildirilmesinin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Maddede oto kiralama işletmeleri adına ilgili işlemi yapmakla yükümlü olan kişilerle, bahse konu konuda kimlikleri bildirilecek kişilerin kapsamının düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ İSMAİL KAŞDEMİR’İN TEKLİFİ (2/909)

KİMLİK BİLDİRME KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunda sayılan, özel veya resmi, her türlü konaklama, dinlenme bakım ve tedavi tesisleri ve işyerleri ile konutlarda geçici veya sürekli olarak kalanlar, oturanlar, çalışanlar ve ayrılanlar ile **Oto kiralama işletmelerinden her türlü aracı kiralayanların** kimliklerinin tespiti ve bildirilmesi bu Kanunun hükümlerine göre yapılır”

MADDE 2- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Oto Kiralama işletmecilerinin sorumlu işletmeleri, işletmelerinden araç kiralayan yerli ve yabancı herkesin, kiralamayı yapan tüzel kişiliklerin şirket yetkilisinin kimlik kayıtları ile Otel motel, han, pansiyon, bekar odaları, kamp, kamping, tatil köyü ve benzeri her türlü, özel veya resmi konaklama yerleri ile özel sağlık müesseseleri, dinlenme ve huzur evleri, dini ve hayır kurumlarının sosyal tesislerinin sorumlu işletmeleri bu yerlerde ücretli veya ücretsiz, gündüz veya gece, yatacak yer gösterdikleri yerli veya yabancı herkesin kimlik ve geliş- ayrılış kayıtlarını, örneğine ve usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak, genel kolluk örgütlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak, Devlet İstatistik Enstitüsüne, talebi halinde vermek zorundadırlar.”

MADDE 3- Bu Kanun 1 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

M. Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1518)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İnsan hakları ihlallerindeki yükselişe paralel olarak hak arama bilincinin de önemli bir şekilde arttığı bir dönemde ne yazık ki kolluk kuvvetlerine de izafi ve neredeyse sınırsız zor kullanma yetkileri tanınmış olması insan hakları kapsamında kabul edilebilir olmaktan uzaktır. Daha açık bir ifadeyle, birçok bireysel veya toplumsal tepki, eylem gibi demokratik hakların kullanıldığı ortamlarla spor müsabakalarında dahi kolluk kuvvetlerine her tür müdahale imkanı yasa ile tanınmış, yasa ile tanınmamış olanlar ise uygulamada sürekli olarak artarak yoğunlaşmıştır.

Özellikle de “biber gazı” olarak adlandırılan kimyasal gazların kolluk kuvvetlerince her ortamda ve orantısız güç olarak kullanıldığı bir gerçektir. Türk Tabipler Birliği ve birçok bağımsız sivil toplum kuruluşunun da açıkça beyan ettiği üzere, insan sağlığına doğrudan zararlı olduğu sabit olan gazların kolluk kuvvetlerince açık veya kapalı alan gözetmeksizin, spor müsabakalarında kaçacak bir yeri olmayan seyircilerin veya en basit toplumsal gösteride dahi muhatabının sağlık durumu da dikkate alınmadan yoğun şekilde kullanıldığı gerçeği ise tüm şüphelerden uzaktır.

İnsan sağlığına açıkça zarar veren, kullanım şartları ve yetkileri herhangi bir sınıra tabi olmadan kullanılan ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından da Türkiye aleyhine verilen kararlar sonrasında anılan kimyasal gazların kullanımının yasaklanması artık zorunlu hale gelmiştir. Öyle ki, son birkaç yıl içerisinde “biber gazı” kullanımı nedeniyle yaşamını kaybeden, özellikle akciğerleri önemli şekilde zarar görerek sağlık sorunları yaşayan önemli sayıda yurttaşımız bulunmaktadır. Bütün bu acı gerçekler karşısında ise idare tarafından anılan yetkinin bir ölçüte bağlanması bir tarafa, yoğun şekilde anılan kimyasal gazların alımı ve depolanarak kullanıma teşvik etmesi ayrı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kolluk kuvvetlerine tanınan zor kullanma yetkisi kapsamında yer alan göz yaşartıcı gaz veya toz kullanımı konusunda herhangi bir somut ölçüt benimsenmemesinin veya bu amaçla belirlenecek somut ölçütün yine de insan sağlığını tehdit veya yaşam hakkını ihlal sonucunu doğuracağı gerçeği ile birlikte kolluk kuvvetlerinin kullanılabilir azami gaz miktarının da çok üstünde ve orantısız güç olarak kullandığı gazların kullanımının yasaklanması günümüz şartlarında zorunlu hale gelmiştir.

Bireysel olarak kendini koruma imkanı bulunmayan çocuk, yaşlı, engelli ve hastalar karşısında dahi gaz kullanmaktan imtina etmeyen kolluk kuvvetlerine, olayları önlemede başkaca yöntemlere başvurma imkanı varken insan sağlığı ve yaşamını doğrudan etkileyen bir müdahale yönteminin kullanımının takdirinin verilmesi insan hakları ve toplum vicdanı açısından kabul edilebilir sonuçlar yaratmamaktadır.

İşbu teklif ile birlikte, artık her ne gerekçe ile ve nerede olursa olsun kolluk kuvvetlerince hiçbir surette göz yaşartıcı gaz veya toz kullanılamayacak, Metin Lokumcu, Çayan Birben, Hüseyin Demir, İbrahim Sevindik, İshak Kalvo ve Hacı Zengin isimli yurttaşlarımız gibi başka yurttaşlarımızın yaşam hakkının kolluk kuvvetlerince gaz kullanımı nedeniyle ihlal edilmesinin önüne geçilecektir.

Madde 2- Bu madde ile insan sağlığına zararlı olan tüm gaz ve tozların (göz yaşartıcı gazlar dahil olmak üzere) ithalatı veya imalatı yasaklanmaktadır.

Madde 3- Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 4- Bu madde yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU VE KOCAELİ
MİLLETVEKİLİ MEHMET HİLAL KAPLAN’IN TEKLİFİ (2/1518)

**2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2559 sayılı Kanun’un 16 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının sonuna “Ne var ki, bu yetki kapsamında kimyasal veya başkaca bir gaz veya toz kullanılması yasaktır.” cümlesi eklenmiş ve 3 üncü fıkranın (b) bendinde yer alan “göz yaşartıcı gazlar veya tozlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 2559 sayılı Kanun’a aşağıdaki madde eklenmiştir:

“EK MADDE 10- İnsan sağlığına zararlı etkileri bulunan gaz ve tozların ithalatı ve imalatı yasaktır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“04.06.1937 tarih ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

O. Faruk Loğoğlu

Adana

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1579)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacının karşılanması ve polis memurlarına kariyer imkanı sağlanması için 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 16.06.2010 tarihinde 5997 sayılı kanun ile “Başpolis Memuru” ve “Kıdemli Başpolis Memuru” rütbeleri oluşturulmuştur. Başpolis Memuru rütbesi Emniyet Teşkilatı Kanunu 13. Maddesine göre 11. meslek derecesindedir ve Polis Memuru rütbesinin üstündedir. Başpolis ve Kıdemli Başpolis Memuru rütbesine terfi etmek isteyen Emniyet mensupları sınav dahil zorlu aşamalardan geçmektedirler.

Başpolis rütbesi için yapılan sınavda başarılı olanlar Yönetici Eğitimi’ni de tamamlayarak 14-22 Nisan 2011 tarihlerinde atanmışlardır. Emniyet Teşkilatı’nda halen 9200 Başpolis görev yapmaktadır.

Fakat, Başpolis rütbesi konusundaki uygulamalarda ‘Emniyet Teşkilatı’nın ilk kademe amir ihtiyacının karşılanması’ amacına uyulmamaktadır. Başpolis ve Kıdemli Başpolis Memurları sıklıkla amir olarak değil ekip ya da büro memuru olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle, Emniyet Teşkilatı içinde bir takım sıkıntılar baş göstermiştir. Başpolislerin atanma, görev tanımı ve hitap şekli konuları başta olmak üzere acil çözüm bekleyen sorunları vardır. Bu sorunlar çözülmediği takdirde, polislerimizin motivasyon ve aile yaşamları olduğu kadar Emniyet Teşkilatı’nın disiplin ve verimliliği de doğrudan ve olumsuz olarak etkilenecektir.

Bu noktadan hareketle kanun, Başpolis Memuru ve Kıdemli Başpolis Memuru rütbelerini taşıyan Emniyet Teşkilatı Personelimizin mağduriyetlerini gidermeyi hedef almaktadır. Buradaki amaç, söz konusu personelin çalışma koşullarını iyileştirecek düzenlemeleri yapmak olduğu kadar Emniyet Teşkilatı’nın daha sağlıklı çalışmasına da katkıda bulunmaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Halihazırda ‘Başpolis ve Kıdemli Başpolis Memuru’ unvanı taşıyan Emniyet Teşkilatı personelinin memur olarak kullanılmalarını önlemeye yönelik düzenlemeleri ifade etmiştir.

Madde 2- Başpolis ve Kıdemli Başpolislerin unvan ve atanma koşullarına ilişkin düzenlemeleri ifade etmiştir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

ADANA MİLLETVEKİLİ OSMAN FARUK LOĞOĞLU’NUN TEKLİFİ (2/1579)

EMNİYET TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan rütbe unvanlarından “Kıdemli Başpolis Memuru” unvanı “Kıdemli Başpolis” şeklinde, “Başpolis Memuru” unvanı “Başpolis” şeklinde değiştirilmiş, 10 ve 11 inci meslek derecelerinde yer alan “Büro Memuru, Ekip Memuru” görev unvanları madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 3201 sayılı Kanunun ek 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 28- Emniyet Genel Müdürlüğünce, ihtiyaç duyulması halinde aşağıda belirtilen kriterlere göre seçilecek en az beş yıl fiilen görev yapmış polis memurları arasından başpolis kadrolarına, başpolis olarak fiilen beş yıl görev yapmış olanlar arasından ise kıdemli başpolis kadrolarına atama yapılabilir. Başpolis ve kıdemli başpolis kadrolarına atanacakların birimlere ve branşlara göre sayısı Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.

Başpolis ve kıdemli başpolisliğe atanacakların seçiminde; meslek kıdemi, eğitim düzeyi, personelin yöneticilik özelliğine ilişkin amirlerinin değerlendirmesi, performans değerlendirme puanı adli ve idari cezalar ile yazılı sınav sonuçları esas alınır.

Emniyet Genel Müdürlüğünce, ayrıca her yıl ihtiyaç olarak tespit olunan başpolis sayısının % 20’sine kadarki 24 yıl ve üzeri fiili hizmet süresi bulunan polis memurları için ayrılır. Bu sayıya göre belirlenecek polis memurları, yönetmelikte belirlenen başvuru şartları, kendi aralarında düzenlenecek yazılı sınav ve diğer kriterler esas alınarak yapılacak sıralamaya göre başpolisliğe atanır.

Kıdemli başpolis, başpolis ve polis memurunun; başpolis ise polis memurunun hiyerarşik üstüdür.

Başpolis ve kıdemli başpolisler hakkında, bu Kanun ve diğer kanunlarda belirtilmeyen hususlarda polis memurları hakkındaki hükümler uygulanır.

Başpolis ve kıdemli başpolisliğe atanacakların seçiminde aranacak şartlar, başvuru ve değerlendirme, uygulanacak yazılı sınav, başarı sırasının tespiti, verilecek eğitimler, atanma ve bunlara ilişkin diğer esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'na Dair Kanun Değişiklik Teklifi gerekçesiyle birlikte ektedir.

Gereğini arz ederim.

Ertuğrul Kürkçü

Mersin

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1632)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

31 Mayıs tarihinde başlayan ve günümüze kadar devam eden “Gezi Parkı Protestoları” sırasında Türk Tabipler Birliği’nin 12 Haziran 2013 saat 18.00 itibarıyla açıkladığı rakamlara göre 13 ilde toplam yaralı sayısı 7478 olmuştur. Bunlar dışında sözkonusu olaylarda 4 kişi hayatını kaybetmiştir. Yukarıda ifade edilen yaralanmaların içeriğini biber gazına bağlı yüzeysel yangı ve solunum sıkıntıları, astım krizi, epilepsi atakları, yakından atılan biber gazı kapsülleri, plastik mermiler ve darpa bağlı kas-iskelet sistemi yaralanmaları (yumuşak doku zedelenmeleri, kesiler, yanıklar, basit kırıklardan sekel bırakacak ciddiyete sahip açık/kapalı kırıklar), kafa travmaları, plastik mermilerden kaynaklı görme kayıplarına varan göz problemleri ve karın içi organ yaralanmaları oluşturmaktadır.

Güvenlik kuvvetleri tarafından toplumsal olaylara müdahale amacıyla kullanılan gazlar olumsuz birçok sağlık etkisi bulunan kimyasal maddelerdir. Bu amaçla kullanılan maddeler çok çeşitlidir ancak üç ana grupta toplanmaktadır:

- * Göz yaşartıcılar
- * Aksırtıcı kimyasal gazlar
- * Kusturucular

Gaz bombası olarak adlandırılan bu kimyasal silahların içerisinde kullanılan kimyasal maddelerin on beş farklı türü vardır. Boğucu, Zehirleyici ve Benzer Gazların ve Biyolojik Araçların Savaşta Kullanımının Yasaklanmasına ilişkin 1925 Cenevre Protokolü ve Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretimnin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili 1993 Sözleşmesi uyarınca, toplumsal olaylarda, kitlenin kontrolü amacıyla kullanılan biber gazı dahil olmak üzere kimyasal silah kullanmak kesinlikle yasaktır.

Güvenlik kuvvetleri tarafından toplumsal olaylara müdahalelerde kullanılan göz yaşartıcı gazlar geniş bir kimyasal grubu oluşturmakta ve “kimyasal silah” olarak nitelendirilmektedir. 1969 yılında, seksen ülke Cenevre Protokolünde yasaklanan kimyasal silahlar arasında gaz bombalarının da olmasını istemiştir. Toksik potansiyelleri hakkında daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğunu bildirmiş ve hiçbir durumda kullanımına izin verilmemesini belirtmişlerdir. Erişkinlerde ölümcül etkilere de yol açabilmektedir ve genel olarak gazın etkileri günler sonra ortaya çıkmaktadır. Özellikle astım hastaları ya da geçirilmiş akciğer hastalığı olan yaşlı hastalarda gaza maruz kalım sonrası ölümler meydana gelebilmektedir ve ülkemizde de bu sebeple kayıt edilen ölümlü vakalar mevcuttur. Gazdan etkilenme düzeyi;

- a. Gazın aşırı miktarda kullanımı
- b. Kapalı bir ortamda gaza maruz kalma
- c. Dakikada solunan gaz partikül sayısının yüksekliği ki bu da aşırı miktar kullanımı ile bağlantılıdır

Gaz; deri, göz ve solunum yollarında ciddi düzeyde tahriş ve tahribat yaratır. Etkileri saniyeler içerisinde başlayarak bir saate kadar sürebilir. Deriden emilip sinir uçlarında biriktiğinden kişinin maddenin etkisinden kurtulması saatler alabilmektedir. Kullanılan maddeler Aşırı miktarda atıldıysa, kapalı ortamlarda kullanıldıysa ve kişiler gazla uzun süre temas etmek zorunda kalmışlarsa ve soluk alıp verme sayısı yüksek olan bireyler varsa sağlık etkilerinin daha yoğun olduğu belirtilmektedir. Kullanılan maddeler geç ortaya çıkan sağlık sorunlarına da yol açabilmektedirler. Yüksek miktarlarda ve uzamış temas nedeniyle sağlık riskleri çok ciddidir ve ölüme bile yol açabileceği saptanmıştır.

Yukarıda sayılan nedenlerin dışında sözkonusu gazlar Anayasamızın 5 ve 17. ve 56. maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. maddesi ile teminat altına alınmış maddi ve manevi varlığını geliştirme ve yaşama hakkını ihlal etmektedir. Ayrıca söz konusu kimyasal silahların kullanımı Anayasanın 34. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10 ve 11. maddeleri ile teminat altına alınmış yurttaşlarımızın toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemeye ilişkin demokratik haklarının kullanılmasını da engellemektedir.

Bu nedenlerle güvenlik güçlerinin kullandığı göz yaşartıcı gazlar veya tozların kimyasal silah sınıfında sayılarak yasaklanması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 16'ncı maddesinin (b) bendinde yer alan “göz yaşartıcı gazlar veya tozlar” ibaresi madde metninden çıkarılarak sözkonusu gaz ve tozların kullanılmaması amaçlanmıştır.

Madde 2- Boğucu, zehirleyici, göz yaşartıcı gazlar veya tozların kimyasal silah sınıfında olduğundan, kullanmasının tamamen yasaklanması amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ERTUĞRUL KÜRKÜ’NÜN TEKLİFİ (2/1632)

**POLİS VAZİFE VE SALAHİYET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 16 ncı maddesinin (b) bendinde yer alan “göz yaşartıcı gazlar veya tozlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 11- Bu Kanunun uygulanmasında polisin kişilere karşı, boğucu, zehirleyici, göz yaşartıcı gazlar veya tozları, kimyasal silah sınıfında olduğundan, kullanması yasaktır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve Gerekçesi
ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

M. Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

Gürsel Tekin
İstanbul

Veli Ağbaba
Malatya

Aykut Erdoğan
İstanbul

Özgür Özel
Manisa

Engin Altay
Sinop

Levent Gök
Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

CHP Grup Başkanlığının 03.11.2014 tarih ve 1584 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik
Yapılması Hakkında Kanun Teklifine katılmak istiyorum. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Umut Oran
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2443)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Nüfus cüzdanı, kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüklerine kayıtlı bulunduğunu kanıtlayan resmî belgedir. Nüfus Hizmetleri Kanununun 11. Maddesi ile her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına kendisini nüfus kütüklerine yazdırma ve nüfus cüzdanı alma mecburiyeti getirilmiştir. Bu mecburiyet kamu düzeni ve güvenliğinin bir gereğidir. Dolayısıyla nüfus kütüklerine kayıt ve nüfus cüzdanı almak öncelikle devletin temel işlevlerini sağlıklı bir şekilde yerine getirmesine hizmet etmektedir. Tabi ki vatandaşlık hakkının da doğal bir gereğidir.

2014 yılı sonunda nüfus cüzdanlarının yerini Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı almaya başlayacaktır. Bu kartlarda kişilerin parmak biyometri verisinin işlenmiş olduğu bir çip de bulunacaktır. Bu çipli nüfus cüzdanları için Hükümet her bir yurttaşımızdan 18 TL almayı planlamaktadır. Yurttaşların “çipli kimlik kartı istiyoruz” diye bir talebi olmadığı halde devlet, kendi işlevlerini daha kolay ve sağlıklı bir şekilde yerine getirmek için bir girişimde bulunmakta bunun maliyetini de yurttaşlarımızın sırtına yüklemektedir.

Türkiye nüfusunun %9,1'i açlık sınırının, %63,3'ü de açlık ve yoksulluk sınırının altında bir gelir elde ederken, yeni Cumhurbaşkanlığı binasına 1.1 katrilyon, yeni Cumhurbaşkanlığı uçağına 600 trilyon civarında para harcayan, kamuda araç ve bina kiralamaları için trilyonlarca lirayı havaya savuran Hükümetin yeni kimlikler için her bir yurttaşımızdan 18 TL talep etmesi hiçbir şekilde kabul edilemez.

Hükümet yeni kimlikler için yurttaşlardan 1 katrilyon 368 trilyon TL para toplamayı hedeflemektedir. “En az 3 çocuğı” olan bir ailenin cebinden 90 TL çıkacaktır. Oysa bu yeni kimlik kartlarının maliyetinin 5 TL’yi geçmediğı kamuoyunda dile getirilmektedir.

Vatandaş adeta yolunacak kaz olarak gören Hükümet, yüksek oranlı vergiler yetmezmiş gibi bir de bu tür fırsatları kazanca çevirmeye çalışmaktadır.

Anayasanın 73. Maddesinde kamu giderlerini karşılamak üzere herkesin mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlü olduğı; vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlölüklerin ancak kanunla konulabileceğı emredilmektedir.

Dolayısıyla özünde kamu düzeni ve güvenliğinin bir gereğı olan ve temin edilmesi de bir kamu hizmeti olarak devletin görevi olan yeni kimlik kartları için vatandaşın maliyetin çok üzerinde bir ücret talep edilmesi hukuka, adalete ve kamu hizmeti anlayışına uygun değildir.

Öte yandan yeni kimlik kartlarında kullanılacak teknolojinin kişisel hakların ihlaline ve kişilerin izlenmesine yol açabileceğıne ilişkin kaygılar da bulunmaktadır.

Anayasanın 20. Maddesinde kişisel bilgilerin gizliliğı güvence altına alınmış, herkese kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı tanınmıştır. Her ne kadar, Nüfus Hizmetleri Kanunun 41. Maddesinin 8. Fıkrasında bir takım güvenceler yer alsa da kişisel hakların daha açık ve etkin yasal düzenlemelerle korunması gerekmektedir. Bu bağlamda yeni çipli kimlik kartlarının da anayasada yer alan bu hakkı ihlal etmeyecek şekilde düzenlenmesi şarttır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 41 inci maddesinin 8 inci fıkrasına bir cümle eklenerek, yeni kimlik kartları vasıtasıyla kişilerin uzaktan izlenmesi ve kişisel bilgilerinin isteğı dışında uzaktan alınabilmesini engellemeye yönelik her türlü teknik ve idari tedbiri almak ilgili Bakanlığa bir görev olarak verilmektedir.

Madde 2- Madde ile Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 41 inci maddesinin sonuna bir fıkra eklenerek, devletin getirdiğı yeni kimlik kartı alma yükümlölüklerinde vatandaşlardan ancak maliyetin yarısının, her hâlükârda 7 TL’yi geçmeyecek bir bedelin talep edilmesi; vatandaşın yeni kimlik kartı istemesi durumlarında ise ancak kartın maliyeti kadar bir bedelin talep edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU VE CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLLERİ SİNOP MİLLETVEKİLİ ENGİN ALTAY, ANKARA MİLLETVEKİLİ
LEVENT GÖK İLE 4 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/2443)

**NÜFUS HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 41 inci maddesinin 8 inci fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle fıkraya eklenmiştir.

“Bu kart ve üzerindeki yonga vasıtasıyla kişilerin uzaktan izlenmesi ve kişisel verilerinin isteği dışında herhangi bir şekilde alınmasını engelleyecek her türlü teknik ve idari tedbir ilgili Bakanlık tarafından alınır.”

MADDE 2- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 41 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Vatandaşların isteği dışında getirilen yeni kimlik kartı alma yükümlülüklerinde kart bedeli olarak, maliyetinin yüzde 50’sinden ve her halükârda 7 TL’den fazla ücret talep edilemez. Diğer durumlarda vatandaş tarafından istenecek yeni kimlik kartları için ise kartın maliyetinin üzerinde bir bedel talep edilemez.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5490 Sayılı ve 25/4/2006 tarihli Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2469)	
ESAS	İçişleri Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

GEREKÇE

Anayasanın 10. maddesi ‘Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir’ ifadesi ile yurttaşların inanç hürriyetini teminat altına almaktadır. Aynı zamanda Anayasanın 24. maddesindeki ‘Herkes, vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. ‘ ve ‘ibadet, dinî âyin ve törenler serbesttir. ‘hükümü ile devletin tüm inançlara eşit mesafede durmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu hüküm farklı inanç gruplarının ibadet özgürlüğünü koruma altına almaktadır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 2. maddesi ‘Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetilmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Ayrıca, ister bağımsız olsun, ister vesayet altında veya özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke yurttaşı olsun, bir kimse hakkında, uyruğunda bulunduğu devlet veya ülkenin siyasal, hukuksal veya uluslararası statüsü bakımından hiçbir ayırım gözetilmeyecektir.’ Diyerek inanç özgürlüklerinin uygulanmasının evrensel olduğunu, ayırım gözetilmeksizin uluslararası alanda beyan etmiştir. Anayasanın 90. Maddesinin 5. Fıkrası gereğince kanun kudretinde olan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi inanç özgürlüğünün yasal dayanaklarından birini oluşturmaktadır. Özellikle laikliği Anayasa’ında 1937’den bu yana bulunduran ülkemizde, Devlet idaresinin tüm yurttaşlara eşit mesafede durması gerekmektedir. Türkiye’de yaşayan Alevi yurttaşların çoğu, İslam dışında bir dine mensup olan ve herhangi bir dine mensup olmayan bireyler nüfus cüzdanındaki din hanesinin kaldırılmasını talep etmektedir. Devlet bu talebi karşılamalıdır. Bu isteğe ifade özgürlüğü düşüncesiyle yaklaşılmalıdır. Nüfustaki din hanesinde yazan şeyle insanın dini belirlenmiş olmaz, Nüfus cüzdanlarında din ve mezhebin belirtilmesinin toplumdaki kutuplaştırmayı artıracak bir durumdur. Bu sebeplerden ötürü 5490 Sayılı ve 25/4/2006 tarihli Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 7. Maddesinin e bendi ve 35. Maddesinin 2. Fıkrası metinden çıkarılması için bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU’NUN TEKLİFİ (2/2469)

**5490 SAYILI VE 25/4/2006 TARİHLİ NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5490 Sayılı ve 25/4/2006 tarihli Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 7. Maddesinin e bendi ve 35. Maddesinin 2. Fıkrası metinden çıkarılmıştır.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini bakanlar kurulu yürütür.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

18.12.2014

Esas No: 1/995

Karar No: 35

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Başkanlığınıza sunulan 1/995 esas numaralı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, 24 Kasım 2014 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarı, Komisyon Başkanı Mehmet TEKEİÖĞLU başkanlığında toplanan Komisyonumuzun 18 Aralık 2014 tarihli 23’üncü Toplantısında; İçişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği (AB) Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı temsilcileri ile Tasarı’nın havale edildiği esas komisyon olan İçişleri Komisyonu üyesi İdris ŞAHİN’in katılımıyla görüşülmüştür.

Komisyon Başkanı, Toplantı’nın başında, Komisyonda görüşülecek her tasarı ve teklif için AB Bakanlığından yazılı görüş istendiğini ve bu görüşlerin Komisyon üyelerine dağıtıldığını belirtmiş; görüşülmekte olan Tasarı’ya ilişkin olarak AB Bakanlığından yazılı görüş gelmediğini Komisyon üyelerine ifade etmiştir.

Tasarı ile ilgili sunuş konuşması yapan İçişleri Bakanlığı temsilcisi, aşağıdaki bilgileri vermiştir:

- Tasarı, dört temel bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde polisin yetkileriyle ilgili düzenlemeler, ikinci bölümde emniyet teşkilatının yapısına ilişkin düzenlemeler, üçüncü bölümde nüfus hizmetleriyle ilgili çeşitli bürokratik işlemlerin azaltılmasına yönelik düzenlemeler ve son bölümde ise İçişleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’da bazı düzenlemeler öngörülmektedir.

- 2005 yılında yetkilerinin kısmen azaltılmış olması, polisin etkin çalışmasını sekteye uğrattığı için Tasarı ile polisin bazı yetkileri artırılmaktadır. Bu çerçevede, AB’ye üye birçok ülkede olduğu gibi, polise gözültüne alma yetkisi verilmekte ve yine söz konusu ülkelerdeki gözültü sürelerine benzer düzenlemeler öngörülmektedir.

- Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılanların güvenliğini ve kamu düzenini tehdit eden olayları önlemek için yeni düzenlemeler getirilmektedir.

- Toplumsal olaylarda kamu ve kişı mallarına verilen zararlar, Devlet tarafından karşılanmaktadır. Tasarı’yla, bu zararların sorumlulara rücu edilmesi hükmü getirilmekte ve rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılmaktadır.

- Son dönemlerde sıkça gündeme gelen ve kamuoyunda “bonzai” adı ile bilinen uyuşturucu maddenin kullanımı ve satışına ilişkin cezalar artırılmaktadır.

AB Bakanlığı temsilcisi ise Tasarı ile ilgili şu görüşleri ifade etmiştir:

- Tasarı’nın öngördüğu düzenlemelere ilişkin doğrudan bir AB normu bulunmadığından konu, AB’nin genel yaklaşımı ve üye ülke uygulamaları bağlamında incelenmiştir.

- Tasarı ile, iç güvenliğin sivil gözetimi konusunda İçişleri Bakanlığına, Jandarma personeline ilişkin sicil, atama, disiplin, denetim gibi yetkiler verilmektedir. 1998 yılından bu yana Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan ilerleme raporlarında birçok kez ifade edilen bu hususun Tasarı kapsamında değerlendirilmiş olması önemlidir.

- Tasarı'nın, nüfus hizmetlerinde kırtasiyeciliğin azaltılmasını öngören hükümleri, kamu yönetiminin etkililiği ve verimliliği çerçevesinde kayda değer başka bir husustur. Ayrıca, kimlik kartlarına biyometrik verilerin işlenmesi de, AB ile yürütülmekte olan vize muafiyeti görüşmelerinde öngörülen bir konu olduğundan son derece önemlidir.

- Molotof ve sapan konusu ile ilgili olarak AB'ye üye ülkelerdeki uygulamalara bakıldığında Alman Silahlar Kanunu'nda molotof ve sapanın yasaklanmış silahlar listesinde yer aldığı görülmektedir. Yine, İngiltere ve İrlanda'da patlayıcı madde bulunduranlar, kullananlar, kullanmaya teşebbüs edenler hapis cezasıyla cezalandırılmaktadır. Tasarı'da bu konuda öngörülen düzenleme, esasında toplantı ve gösteri yapma hak ve özgürlüğünü garanti alan ve kişilerin yaşam hakkını koruyan bir düzenleme olarak değerlendirilmektedir.

- Tasarı'da düzenlenen arama, Ceza Muhakemeleri Kanunu kapsamında düzenlenen adli arama değil, suçun önlenmesi amacıyla yapılan aramadır. Bununla, polisin suç işlenmesini önlemek amacıyla zaten mevcut olan yetkileri artırılmaktadır. Tasarı ile, önleyici arama yetkisi, mülki idare amirinin belirlediği kolluk amirlerine verilmek suretiyle sınırlandırılmış ve somut koşulların mevcudiyeti şartına bağlanmıştır. Ayrıca, arama kararının yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulması şartı getirilmiştir. Ancak, bu konularda ülkemizde uygulamadan kaynaklanan sıkıntılar yaşanabildiğinden, öngörülen bu tedbirlerin tehlikeyle orantılı olarak kullanılması yerinde olacaktır.

Bakanlık temsilcilerinin konuşmalarını müteakip Komisyon Başkanı Mehmet TEKELİOĞLU, Tasarı'nın havale edildiği esas komisyon olan İçişleri Komisyonunda Tasarı'yı görüşmek üzere bir alt komisyon kurulduğunu ifade etmiş ve alt komisyon görüşmelerinde Tasarı'da yapılan değişiklikleri sunması için Çankırı Milletvekili İdris ŞAHİN'e söz vermiştir.

Çankırı Milletvekili İdris ŞAHİN, alt komisyonda yapılan görüşme ve değişikliklere ilişkin olarak aşağıdaki hususlara temas etmiştir:

- Gerek İçişleri Komisyonunda gerekse alt komisyonda öncelikli olarak Tasarı'ya yönelik Anayasa'ya aykırılık iddiaları ele alınmıştır. Yapılan müzakereler neticesinde Tasarı'nın Anayasa'ya aykırı olmadığına karar verilmiştir.

- Tasarı'nın 1'inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen önleme arama yetkisine ilişkin önemli bir değişiklik yapılmıştır. Burada, polislerin görevlerini yaparken keyfî hareket etmelerini önlemek amacıyla, birinci fıkranın sonuna “Bu fıkra kapsamında yapılan araç aramalarına ilişkin olarak kişiye, arama gerekçesini de içeren bir belge verilir.” Cümlesi eklenmiştir. Bu değişiklikte ayrıca, polisin yanlış bir uygulaması söz konusu olduğunda, vatandaşa elindeki belgeyle bağımsız mahkemelerde hakkını arayabilme imkânı sağlanmıştır.

- Tasarı'nın 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, “Kendisinin veya başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri,” ifadesinde geçen “Kendisinin veya” ibaresi metinden çıkarılmıştır. Bu ibare bir bakıma özgürlüklerin daraltılması şeklinde değerlendirildiğinden iktidar ve muhalefet partilerinin ortak kararıyla söz konusu değişiklik yapılmıştır.

- Tasarı'nın 1'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan, “Polis; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilir.” cümlesine “talepleri hâlinde” ibaresi eklenerek söz konusu hüküm ihtiyari hâle getirilmiştir.

- Tasarı'nın 5'inci maddesinde, uyuşturucu madde alımı veya kullanımı suçunun belirli yerlerde işlenmesi hâlinde verilecek cezanın yarı oranında artırılması öngörülmektedir. Bu yerler arasına “kışla ve askerî tesisler” de eklenmiş; ayrıca söz konusu yerlere yakınlık mesafesinin tespitinin mülki idare amirlerine bırakılmasından vazgeçilerek “iki yüz metre” şeklinde açık bir düzenlemeye gidilmiştir. Cezai işlem öngörülecek bir düzenlemede idarenin farklı yerlerde farklı mesafeler belirleyebileceği öngörüsünden hareketle, karar verme yetkisini idareye bırakmadan kanun koyucunun bunu doğrudan belirlemesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

- Tasarı'nın 6'ncı maddesinde sayılan suçlara Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3'üncü maddesinde belirtilen suçlar da eklenmiştir.

- Tasarı'nın 7'nci maddesinde, vali ve kaymakamlara tanınan birtakım yetkilerin sadece vali tarafından kullanılabilmesine yönelik değişiklik yapılmıştır.

- Tasarı'nın 9'uncu maddesinde, araç kiralama şirketlerinin, araç bilgileri ile kiralayanların kimlik bilgileri kayıtlarını tutma ve kolluk kuvvetlerinin incelemelerine hazır bulundurma zorunluluğunu öngören düzenlemeye, kişisel verileri korumak maksadıyla “Sistemde yer alan kayıtları, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.” şeklinde bir hüküm ilave edilmiştir.

- Tasarı'nın öngördüğü düzenlemelerin AB üyesi ülkelerde olmadığı ve sadece Türkiye için geçerli bir kısım normlar oluşturulduğuna yönelik bir algı yaratılmaya çalışılmaktadır. Oysaki, bu düzenlemelerin benzerleri, AB ülkelerinin tamamında mevcuttur. Kaldı ki, burada yapılan düzenlemelerin özünü, kişilerin hak ve özgürlüklerini güvence altına almak için atılan adımlar oluşturmaktadır.

Komisyon üyesi milletvekilleri de Tasarı ile ilgili aşağıda yer verilen görüşleri ifade etmişlerdir:

- 50'yi aşkın vatandaşın can kaybıyla sonuçlanan 6-7 Ekim Olayları, bu tür olaylar başladıktan sonraki süreci kontrol etmenin zorluğunu açıkça göstermiştir. 6-7 Ekim'de yaşanan kitlesel şiddet olaylarında vatandaşlar, polislin olayları önleyebilme noktasındaki yetersizliğine tepki göstermiştir. Olayların yaşandığı yerlerdeki mülki idare amirleri ve kolluk amirleri, polislin olaylara müdahale yetkisinin sınırlı olduğunu ifade etmişlerdir. Polislerin olaylara müdahaledeki etkinliğinin artırılması ve olayların kontrolden çıkmasının önlenmesi son derece önemlidir. Tasarı, bu kritik ihtiyaçlara cevap verecek mahiyettedir.

- Tasarı'nın temel noktası, caydırıcılığı esas almasıdır ki, bu, genel olarak ceza hukukunun ve yaptırımların felsefesiyle uyumludur.

- 6-7 Ekim Olayları, bu Tasarı'nın hazırlanmasının tek gerekçesi değildir ama süreci tetiklemiş ve hızlandırmıştır. Onlarca iş makinesi, okul, sağlık ocağı vb. yakılmış olmasına rağmen ellerinde molotof olan yüzleri maskeli failler, teşhis edilemedikleri gerekçesiyle serbestçe dolaşmaktadırlar. Bu bakımdan, polislin olaylara zamanında ve etkin bir şekilde müdahale etmek bakımından kendisini salâhiyetli hissetmesini sağlayacak düzenlemeler, vandalizme fırsat vermemek adına elzemdir.

- Hukukta düalizm yani iki taraflı düşünme esastır. Bir mevzuatı değerlendirirken meseleye sadece sanık veya fail tarafından bakmak ve dolayısıyla mağduru göz ardı etmek doğru bir yaklaşım değildir.

- İnsanların kendilerini güvende hissetmeleri de özgürlükler kadar önemlidir. Tasarı'yla, özgürlüklerden taviz vermeden kamu düzenini tesis etmek hedeflenmektedir.

- Muhalefetin yakın zamana kadar polislin yetkilerinin kısıtlanmasının güvenlik- özgürlük dengesini güvenlik aleyhine bozduğuna yönelik eleştirileri de dikkate alınırsa öngörülen düzenlemelerin doğru ve hatta gecikmiş düzenlemeler olduğu görülecektir. Devlet, birinci vazifesi olan kamu düzenini sağlama noktasında kesin ve kararlı adımlar atmaya devam etmelidir.

- Bu Tasarı, devletin en önemli görevi olan, vatandaşının can ve mal güvenliğini korumaya matuf, önleyici ve caydırıcı düzenlemeler içermektedir ve ivedilikle yasalaştırılması gerekmektedir.

- Masum bir gösteri aleti olarak gösterilen molotofların kullanılması neticesinde Türkiye'nin çeşitli kentlerinde insanlar hayatlarını kaybetmişlerdir. Bu nedenle, Tasarı, insanların hak ve özgürlüklerini kısıtlamadan, gösteri yapanların dışında kalan çoğunluğun da yaşam hakkını, seyahat özgürlüğünü ve evlerinde güven içerisinde oturma haklarını korumaya dönüktür.

- Öngörülen düzenlemelerin, insanımızın mutlak faydasına olduğuna inandığımız Avrupa Birliği normlarından taviz olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

- Tasarı'nın öngördüğü düzenlemeler açısından dünya örnekleri çok objektif bir kriter sunmaktadır ve Tasarı, bu örneklerle uyum arz etmektedir.

- Avrupa'da gözaltı süreleri 76 saate kadar çıkarken Türkiye'de görece düşük olması hususu sorgulanmalıdır. AB'ye sadece özgürlükler bakımından değil sağduyulu vatandaşların haklarını korumak adına güvenlik önlemleri açısından da uyum sağlanmalıdır.

- Çok çatışmacı bir coğrafyada yaşayan Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı güvenlik riskleriyle İngiltere'nin, Almanya'nın veya Fransa'nın karşı karşıya kaldığı güvenlik riskleri bir değildir.

- Fransa, Almanya ve İngiltere gibi ülkelerde gözaltı süreleri Türkiye'dekinden daha uzundur. Keza bu ülkelerde, molotof kullananlara yönelik cezalar da yüksektir. Ülkemizdeki yakma olaylarının neredeyse tamamının molotof kullanılmak suretiyle gerçekleştirildiği göz önüne alınırsa yeni düzenlemenin haklılığı anlaşılacaktır.

- Şiddet içeren gösterilerde kimliklerini gizlemek için yüzlerini kapatanlara yönelik cezai müeyyidenin, madde metninin lafzı ve ruhu dikkate alındığında, dinî inançlarının gereği olarak yüzünü örtenler açısından bir sonuç doğurabileceğini iddia etmek anlamsızdır.

- Caydırıcılığın artırılması bakımından, kişilerin neden oldukları zararların kendilerine rücu edilmesi, doğru bir düzenlemedir.

- İktidar, çözüm sürecinin tamamen arkasındadır fakat süreci istismar edenlerin kamu düzenini yok etmesine seyirci kalınması mümkün değildir.

- Bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmasının sebebi, Hükümet'in, çözüm süreci öncesinde ve çözüm süreciyle birlikte bölgedeki mağduriyetleri gidermeye yönelik attığı adımları itibarsızlaştırmaya çalışan ve bu amaçla gerçekleştirdikleri yakıp yıkma olaylarıyla vatandaşların can ve mal güvenliğine kastedenleri caydırmaaktır.

- Kamu düzeninin sağlanması; Kürt, Türk, Alevi, Sünni tüm vatandaşların huzur içinde birlikte yaşamasının ve bölgeye yapılan yatırımların artmasının ön koşuludur.

- Tasarı'nın kanunlaşması, kendileri gibi düşünmeyen Kürtleri bölgeden göçe zorlamak, geride kalanları ise cahil bırakarak onların üzerinden daha kolay politika yapmak isteyenlere fırsat vermemek adına son derece önemlidir.

- Kamu güvenliği ile bireysel hak ve özgürlükler çatıştığında hak ve özgürlükler her zaman ön planda tutulmalı, bunlar gözetilerek kamu düzeni sağlanmalıdır.

- Toplanma, fikirlerini söyleme, barışçı yollarla kendilerini ifade etme insanların, saygı gösterilmesi lazım gelen en doğal haklarıdır. Şiddet kullanımı konusunda polisin çok temkinli olması ve yumuşatıcı bir anlayış sergilemesi gerekmektedir zira şiddet şiddeti doğurur.

- Barışçıl protestocularla şiddet eğilimli olanların ayrımı için önleyici istihbaratın önemi göz ardı edilmemelidir.

- Polisin, görevinin cezalandırmak değil yatırtmak olduğunu idrak etmesi için eğitime ve buna bağlı olarak bir mental değişikliğe ihtiyacı vardır.

- Nüfus Kanunu ve diğer mevzuattaki değişiklikler, çağın gereklerine uygundur ve bu bakımdan son derece olumludur.

- AB Bakanlığı temsilcisinin, Tasarı'nın AB müktesebatı açısından sorunlu bir yönü bulunmadığına ilişkin şifahi görüşleri üyelere yazılı olarak iletilmiş olsaydı tarihe not düşmek adına yararlı olurdu. Temsilcinin, örneğin, Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Kati Piri ve Human Rights Watch'un, Tasarı'ya yönelik eleştirileri hakkında da Komisyonu bilgilendirmesi beklenirdi.

- Bu Tasarı'nın, Türkiye'nin AB perspektifinin sorgulandığı bir ortamda tartışıldığı gözden uzak tutulmamalıdır.

- Tasarı, uygulamadan doğan ve ilerleme raporları ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının omurgasını oluşturan sıkıntılara yenilerini ekleyecek niteliktedir.

- AB'ye aday ve Kopenhag Kriterleri'ni kabul etmiş bir ülke olan Türkiye'de, Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun, polisin yetkilerinin genişletmesi değil daraltması yönünden tartışılması gerekmektedir. Nitekim, AİHM kararları doğrultusunda ödenen tazminatların önemli bir kısmı bu Kanun nedeniyle yaşanan hak ihlallerinin sonucudur. Dolayısıyla, AB Uyum Komisyonunun varlık nedeni müktesebat uyumunu temin etmekse buna uygun değerlendirmeler yapılması gerekmektedir.

- Başka ülkelerin polis devleti yönündeki eğilimleri ve başvurdukları birtakım önlemler, böyle bir yasa tasarısı hazırlamanın gerekçesi olmamalıdır.

- Gelişmiş ülkelerde, hukuk devletinin koruyuculuğu esastır ve demokrasi, Türkiye'dekinden farklı olarak, etkili bir kamuoyunun varlığı koşullarında işlemektedir. Türkiye'de polisin zaten çok geniş olan yetkilerinin bir kez daha artırılması, uygulamada çok büyük keyfiliklere yol açacaktır.

- Tasarı, Anayasa'da 2001 yılında yapılan özgürlükçü değişikliklerden geriye gidiş anlamına gelmektedir. Ayrıca, Anayasa'nın başlangıç hükümleri ile Cumhuriyet'in niteliklerinin sayıldığı 2'nci maddesindeki "insan haklarına saygılı" ibaresi bir arada değerlendirildiğinde Tasarı'nın Anayasa'ya aykırı olduğu görülmektedir.

- Tasarı'nın 6-7 Ekim protestolarına tepki olarak getirildiği aşikârdır. Reaksiyoner bir yaklaşımla kanun çıkartmak ve meşruiyeti burada aramak fayda sağlamayacaktır.

- Bu Tasarı'nın hazırlanmasının bahanesi olarak 6-7 Ekim Olayları gösterilmekteyse de asıl neden, Gezi Parkı Olayları'dır. Her iki olay da iktidarın otoriter eğilimlerini güçlendirmiştir.

- Tasarı, objektif kriterlere ve toplumun gerçek ihtiyaçlarına dayandırılmamış; muhalif olanları yakalamak ve toplumu kontrol altına almak üzere kurgulanmıştır.

- Bir süreç perspektifinden bakıldığında Tasarı'nın, ortaya çıkan bir tehdit unsuru üzerine alelacele hazırlanan bir paket olarak sunulduğu görülmekte; toplumsal bilinç oluşturmak yerine problemleri polisiye tedbirlerle çözmeye dönük olduğu anlaşılmaktadır.

- Tasarı, sadece palyatif çözümler öngördüğünden, uzun vadede problemlerin ortaya çıkmasını önleyebilecek nitelikte değildir.

- Kuralların sıklaştırılması ve polisin yetkilerinin her bakımdan artırılması, benzer olaylarda ölümlerle daha çok karşılaşılması sonucunu doğurabilecektir.

- Tasarı'nın 1'inci maddesiyle, adli arama önleme aramasına; 2'nci maddesiyle, adli yakalama önleme yakalamasına dönüştürülmektedir. "Tehlike yakalaması," "tehlike sezilmesi hâlinde" gibi ifadeler, sübjektif değerlendirmelere kapı aralayacak türdendir ve bunların hukukla, demokratik bir devlet yapısıyla telifi mümkün değildir. Yakalamaların savcı iznine bağlı olmaması, karakolda kaybolma vakalarının sayısının artacağı bir ortam vadetmektedir.

- Tasarı'nın 1'inci maddesinin ikinci fıkrasıyla polise verilen "uzaklaştırma ve koruma altına alma" görevlerinin kapsamının açık olmaması keyfiliklere kapı aralamaktadır. Yargı denetimi olmadan polise arama yetkisi veren bu hüküm, kişi haklarına da aykırı bir düzenlemedir.

- Tasarı'nın 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında, "uzaklaştırır," "koruma altına alır" gibi ifadelere yer verilmiş fakat bunların tanımı yapılmamıştır. Hukuki bir terim olan "muhafaza"yı kullanmak yerine neyi içerdiği bilinmeyen "koruma altına almak" gibi hukuk sistemi dışındaki bir kavramın tercih edilmesi, yasama tekniği açısından da sorunludur.

- Polise verilen durdurma yetkisi, Anayasa’da tanımlanmış olmayan bir hâldir. Burada, Anayasa’daki yakalama ve tutuklamanın ötesinde yeni bir durum tanımlamakta ve kişi özgürlüğünü sınırlama yetkisi idari birimlere verilmektedir.

- Tasarı’nın 3’üncü maddesinde yer alan, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen kapatanlara iki yıl altı aydan dört yıla kadar hapis cezası öngören hüküm, Türkiye’yi yeniden niyet okumaya götürecek bir hükümdür. Bu hüküm ile, inancı ya da kültürü gereği çarşaf, yemeni, poşu ya da kış giysileri giyen kişiler, niyet okuması yapılarak cezalandırılabilecektir. Bu, ağırlıklı olarak belirli kültür ve inanç kesimlerini hedefe alan, ayrımcı bir düzenlemedir.

- Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde yüzlerini kapatanlara iki yıl altı aydan dört yıla kadar ceza verilmesi, niyete ceza biçerek insanları suçlu ilan edecek bir yaklaşım olduğundan yanlıştır. Bu tartışmanın gerisinde esasen yurttaşların yüzünü örtmesi değil, polisin yurttaş üzerinde zorlayıcı, önleyici, onu demokratik hak ve özgürlüklerini kullanmaktan alıkoyucu bir bakış açısına sahip olması yatmaktadır.

- Herhangi bir gösteride polisin sıkıdığı gazdan zehirlenmemek maksadıyla yüzlerini örten göstericiler, tutuklanma riski ile karşı karşıya kalacaktır.

- Tasarı’nın 6’ncı maddesiyle, gözaltı süresinin 24 saatten 48 saate çıkarılması, adli bir yetki olan gözaltı uygulamasının idari alana taşınması demektir ki, Ceza Muhakemesi Kanunu’na aykırı bir adımdır.

- 7’nci maddeyle valilere verilen yetkiler, bir bakıma savcıyı valiyle ikame etme sürecine işaret etmektedir. Hükümet, 81 valiyle her şeyi yapabilir duruma gelmektedir ki, bu çok tehlikelidir.

- Tasarı’da, uyuşturucu maddelerin ibadethanelere yakın yerlerde kullanılması ve satılması durumunda cezaların ağırlaştırılması öngörülmektedir. Bu, Türk hukuk sistemindeki bir ayrımcılıktan dolayı yalnızca kilise, sinagog ve camiler açısından bir koruma sağlayacak, ibadethane olarak kabul edilmeyen cemevlerini, gayriihtiyari de olsa bir anlamda tercih edilir satış mekânları hâline getirecektir.

- Tasarı’nın, toplumsal gösterilerde boyalı su sıkılmasını öngören düzenlemesi insan haklarına aykırıdır. Bir toplu gösteride yer alırken üstü boyalı su ile işaretlenen bir kişinin evi arandığında boyalı bir giysi parçası ya da bir çanta bulunması durumunda tutuklanması söz konusu olabilecektir.

- Molotof kullananlara yönelik cezaların artırılması anlaşılabilirse de polise bunlara karşı silah kullanma yetkisinin verilmesi doğru değildir.

- Herhangi bir gösteri neticesinde ortaya çıkan zararların yurttaşlara ödetilmesine yönelik düzenleme, suç ve cezaların şahsiliği ilkesiyle çelişmekte; idarenin sorumluluktan kaçtığını göstermektedir.

- Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun şu ya da bu şekilde ihlalinin de katalog suçlar kapsamına alınması, bunların otomatik olarak tutuklanmayı gerektiren suçlara dönüştürülmesi anlamına gelmektedir. Bazı suçların ötekilerden daha korkunç olduğuna dair bir kataloglama yapmak ve bunları diğerlerinden ayırıp bir nevi “düşman ceza hukuku” kapsamında görmek doğru değildir.

- Bir yapıyla mücadele adı altında Polis Koleji ile Güvenlik Birimleri Fakültesinin kapatılması ve birinci sınıf emniyet amirlerinin kadrosuzluk nedeniyle emekliliğe sevk edilmesi, polislerin eğitim süreçlerini etkileyecek ciddi sıkıntılara gebe dir.

- Emniyete dışarıdan atama yapılabilmesinin yolunu açmak ve Jandarmayı İçişleri Bakanlığına bağlamak, kolluk güçlerinin altüst edilerek iktidarın tam güdümüne sokulması arayışının tezahürüdür.

- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına tüzel kişilik verilip bunların özel bütçeye sahip kılınması, büyükşehirlerde il özel idarelerinin âdeta valinin şahsında yeniden kurulması demektir. Bu tasarruf, büyükşehirler için yakın zamanda oluşturulan düzeneği bozacak ve ikili yapılara, ihtilaflı sonuçlara neden olacaktır.

- Tasarı'da cezalandırılması öngörülen fiillerin neredeyse tamamının Türk Ceza Kanunu'nda yaptırımları mevcuttur. Başa çıkılamayan büyük bir olaydan hemen sonra polisi yetkilendirmek, toplumun değil polisin önünü açmak özgürlükçü bir yaklaşım olarak değerlendirilemez. Bu nedenle, yurttaşların mağdur olmaması ve Türkiye'nin çatışmalı bir ortama sürüklenmemesi için Tasarı'dan vazgeçilmesi; özgürlüklerin önündeki bütün engellerin kaldırılması için çaba gösterilmesi doğru olacaktır.

- Bu Tasarı'ya itiraz edenlerin; malın, mülkün, canın zarara uğramasına hoş görüyle baktıkları gibi bir izlenim uyandırmak doğru değildir. Yakma-yıkma olayları, mala-cana verilen zararların savunulması söz konusu olamaz. Ancak, bunlarla başa çıkmanın yolu Tasarı'da öngörülen düzenlemeler değildir.

- Çözüm süreci kapsamında hak ve özgürlükler mevzuunda elle tutulur bir ilerleme sağlanmadığı sürece, insanların tatmin olması beklenmemelidir. Yapılması gereken ilk şey daha geniş bir konsensüs sağlamak; ikincisi ise, yurttaşların özgürlükleri yönünde adımlar atarak onların iradesinin ortaya çıkmasına imkân vermektir.

Tasarı'nın tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından görüşmenin, geneli üzerindeki müzakerelerle sınırlı tutularak maddelere geçilmemesi ve Komisyon üyelerinin ifade ettiği görüşlerin esas komisyona bildirilmesi Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, esas komisyon olan İçişleri Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Mehmet Tekelioğlu</i> İzmir	Başkanvekili <i>Yıldırım M. Ramazanoğlu</i> Kahramanmaraş	Başkanvekili <i>Oğuz Oyan</i> İzmir (Muhalefet şerhim var)
Sözcü <i>Ercan Candan</i> Zonguldak	Kâtip <i>Zühal Topcu</i> Ankara (Muhalefiz, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Aykan Erdemir</i> Bursa (Muhalefet şerhim vardır)
Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep	Üye <i>Ayşe Eser Danışoğlu</i> İstanbul (Muhalefizim, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Şafak Pavey</i> İstanbul (Muhalefet şerhim var)
Üye <i>Sevim Savaşer</i> İstanbul	Üye <i>Pelin Gündeş Bakır</i> Kayseri	Üye <i>Ertuğrul Kürkcü</i> Mersin (Şerhim vardır)
Üye <i>Faruk Işık</i> Muş	Üye <i>Ebubekir Gizligider</i> Nevşehir	Üye <i>Afif Demirkıran</i> Siirt

KARŞI OY YAZISI

AB Uyum Komisyonu’nda 18 Aralık 2014 tarihinde görüşülen 1/995 Esas Numaralı “Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” üzerinde CHP Grubunun değerlendirme, eleştiri ve muhalefet şerhleri aşağıda sunulmaktadır.

GENEL OLARAK

Türkiye’de hak ve özgürlüklerin kullanılması önünde yasal engeller yanında uygulamadan kaynaklanan çok sayıda olumsuzluk varken, bu hak ve özgürlükleri daha da kısıtlayacak ve kolluğun keyfi tutumuna dayanak oluşturacak yeni düzenlemelerin Meclis gündemine getirilmesini kaygı verici bir gelişme olarak değerlendirmekteyiz.

Tasarının genel gerekçesinin, “Son zamanlarda meydana gelen toplumsal olayların terör örgütlerinin propagandasına dönüşmesi, göstericilerin vatandaşlarımızın can güvenliklerini ve vücut bütünlüklerini tehdit etmesi, kamuya ve özel kişilere ait bina, araç ve mallara zarar vermesi, hatta yağma girişimlerinde bulunması özgürlük-güvenlik dengesini bozmadan yeni tedbirler alınmasını zorunlu kılmıştır” eksenine oturtulması, Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da yaşanan 7-8 Ekim Olaylarının bahane edildiğini göstermektedir. Her olaya göre yeni önlemler getirmenin ve bunun hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı yönde ilerlemesinin bir hukuk devleti açısından uygun olmayan yol ve yöntemlerden olduğu açıktır.

Getirilen kısıtlayıcı önlemlerin gelişmiş ülkelerdeki ve bu arada AB üyesi bazı ülkelerdeki kimi uygulamalardan farklı olmadığını, dolayısıyla AB mevzuatıyla uyumlu olduğunu ileri sürerek buradan ek bir dayanak sağlamak anlayışının da sorunlu olduğu ifade edilmelidir.

Türkiye’de mevzuat ile uygulama arasındaki AB ülkelerinde gözlemlenemeyen büyük açıklık bir yana, hukuk sistemi içindeki denge mekanizmalarının ve etkin, bilinçli ve yaygın bir kamuoyunun hükümetleri denetleme güçlerinin hesaba katılmaması halinde böyle bir karşılaştırmanın tamamen anlamsız olduğu görülecektir. Polisin keyfi davranışlarının sıklığı arasındaki farklar kadar, polisin orantısız güce ve ateşli silahlar kullanımına başvuru sıklığı bakımından da arada büyük farklılıklar söz konusudur. Nitekim Fransa’da son 30 yıldır ilk kez bir gencin polis kurşunuyla ölmesi üzerine yapılan gösteriler bile, Gezi olaylarından sonraki sadece 1,5 yıl içindeki polis şiddeti dikkate alınırsa, aradaki nicelik ve nitelik farkı bir kez daha gözler önüne serilmiş olacaktır.

“Terörle mücadele” başlığı altında dünyanın birçok ülkesinde, bu arada 11 Eylül 2001 terörist saldırısı sonrasında ABD’den başlamak üzere bazı gelişmiş ülkelerde güvenlikçi devletin pazularını şişirmesine yol açan gelişmeleri AKP Hükümetinin kendisine bir gerekçe olarak kullanması da son derece isabetsizdir. Güvenlik ile hak ve özgürlükleri terazinin iki ayrı kefesine koyarak tartmak yeterince sorunlu bir durumken, bunlardan birincisini daha öncelikli olarak kabul etmek daha da sorunludur.

Bu bakımdan çeşitli ülke mevzuatından güvenlikçi devlet düzenleme ve uygulamalarının gündemdeki “iç güvenlik tasarısına örnek olarak seçilmesi kabul edilebilir bir gerekçelendirme yöntemi olamaz. Kaldı ki, her bir gelişmiş hukuk devletinin kendi mevzuatında güvenlik-özgürlük dengesi bir biçimde kurulmuşken, çeşitli devletlerin sadece güvenlikçi düzenlemelerinden işinize en çok yarayanın cımbızla çekerek kendi mevzuatınıza monte etmek veya hak ve özgürlükleri kısıtlamaya gerekçe oluşturmak, kabul edilebilir bir yasama modeli olamaz.

Türkiye’de 1999 ve 2001 tarihlerinde AB uyum yasaları çerçevesinde Anayasada ve alt mevzuatta yapılan değişikliklerle özgürlükçü devlet yönünde atılan olumlu adımların, 2006’dan itibaren Terörle Mücadele Yasası ile polise geniş yetkiler tanınarak geriye döndürülmesi, güvenlikçi devlete dönüşün

de yeni bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Türkiye’de emniyet güçlerinin karakollarda ve emniyet müdürlüklerinde vatandaşa kötü muameleyi alışkanlık haline getirmesi zaten iyi bilinen bir ülke gerçeğiydi. Ancak 2007’den itibaren, özellikle de Cumhuriyet mitingleriyle halkın iktidara karşı kitlesel tepkilerinin yükselmesinden sonra, kolluk güçlerinin Ergenekon, Balyoz, Oda TV ve İzmir Büyükşehir Belediyesi iddianamelerinde olduğu gibi belge tahrifatı veya sahte kanıt üretme eylemlerine sistematik olarak girişmesi nedeniyle, konunun kişilerin hak ve özgürlüklerine, Türk Silahlı Kuvvetleri gibi güvenlik kurumlarına doğrudan bir saldırıya dönüşmesine tanık olundu. Aynı şekilde, uzun ve haksız tutukluluğa maruz kalanların ve hasta tutukluların adeta hüküm giymiş gibi mahkemeler ve cezaevleri yönetimince ayrıca cezalandırılmaları, bu dönemin sıradanlaşan baskı/yıldırma politikaları arasına girdi.

Nisan 2012’de TBMM’de AB Uyum, Adalet ve İçişleri Komisyonlarında görüşülen (AB Uyum Komisyonu CHP grubu olarak karşıoy yazımız Komisyon görüşüne eklenmişti), ancak bugüne kadar Genel Kurul’a indirilmeyen 280 Sıra Sayılı “Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile Birleşmiş Milletlerin 1979 tarihli “Kolluk Kuvvetleri Davranış Kuralları” (Code of Conduct for Law Enforcement Officials”) düzenlemesine uyum sağlanması ve böylelikle kolluk kuvvetlerinin uyması gereken temel demokratik hakların esaslarının belirlenmesi beklenirken, bu tasarıyla kurulan “Kolluk Gözetim Komisyonu” gözetim altına alınması gereken alanlarda hiçbir varlık gösteremeyecek biçimde oluşturulmuştu; ve böylece, Türkiye’nin asıl ihtiyaç duyduğu ilişkilerin gözetiminin hiçbir biçimde yapılamayacağı ortaya çıkmıştı. Bu nedenle Tasarı, AB normlarına uyuyor gözükmek adına yapılmış bir yasak savma girişiminden ibaret ve bu bakımdan da büyük bir hayal kırıklığı idi. Bunun da ötesinde, kolluk güçlerinin yasal olmayan keyfi davranışlarını örtbas ederek bir de Komisyon aracılığıyla meşrulaştırıcı bir işlev görmesi dahi mümkün duruma gelmişti.

TBMM’ye son yıllarda “yargıda reform paketi” olarak sunulan tasarı ve tekliflerin, iktidarın o andaki ihtiyaçlarına endeksli ve gerektiğinde eskiye dönüşleri/gelgitleri de kapsayan içerik ve biçimi yanında, esas olarak hukuk devleti ilkesini geriye götüren, yargı bağımsızlığı ve erkler ayrılığı ilkelerini aşındıran, sonuçta yargıya, yasamaya ve sistemin demokratik işleyişine olan güveni sarsan özellikler taşıdığı görülmektedir. Bunun en son örneği, henüz 2 Aralık 2014’te TBMM’den geçen “Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”dur. (6572 sayılı Kanun). Üstelik, dünya yasama pratiğine örnek olay olarak geçebilecek olan bu yasayla, henüz yedi ay önce çıkarılan yargı paketinin gerekçesiyle tamamen zıt bir gerekçeye dayanarak, hukukun üstünlüğü ilkesinden, hukukta esas olan istikrar, öngörülebilirlik ve güvenilirlik ilkelerinden geri adımlar atılmıştır.

Şimdiki “iç güvenlik paketi”de Anayasanın 19, 20, 21, 22 ve 34. maddelerinde sağlanan güvencelere aykırılık oluşturmakta ve Anayasa’nın değiştirilmesi dahi teklif edilemeyecek 2. maddesinde belirtilen “insan haklarına saygılı hukuk devleti” anlayışına aykırı düşmektedir. Son yıllarda “özgürlükleri genişletme” gerekçesiyle yapılan düzenlemelerin özgürlükleri daha da kısıtlayıcı özellikte olması gibi bu tasarı da hukuki olmaktan ziyade siyasi gerekçelere dayanarak hak ve özgürlükler alanında yeni bir geriye gidişi düzenlemektedir.

Ayrıca bu tasarı, Türkiye’nin imzalayıp onayladığı ve uygulamakla yükümlü olduğu Avrupa İnsan Hakları, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmeleri tarafından güvenceye alınmış ve bu sözleşmelerin maddelerini kapsayan Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi’nin 48. Maddesi’ni oluşturan “masumiyet karinesi” yani suçsuzluk ilkesine temelden aykırıdır.

YASA TASARISININ MADDELERİNİN İÇERİĞİ

Tasarı 21 kanunda değişiklik yapmaktadır. Ama bunlardan altısı öne çıkmaktadır: (1) Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu; (2) Emniyet Teşkilatı Kanunu; (3) Jandarma Teşkilatı, Görev ve Yetkileri Kanunu; (4) Nüfus Hizmetleri Kanunu; (5) İl İdaresi Kanunu; (6) İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun.

Tasarının ilk maddesi 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu’nda değişiklikler yapmakta ve en sorunlu düzenlemeler de burada yer almaktadır.

Tasarı’nın 1. maddesinin 1. fıkrasıyla 2559 sayılı Kanunun “durdurma ve kimlik sorma” başlıklı 4/A maddesinde yapılan düzenlemeyle adli aramaya ilişkin bir yetki, “mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emri”ne devredilmekte ve “Kolluk amirinin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur” denilmektedir. **Böylece adli arama, önleme aramasına dönüştürülmektedir.** Ama Anayasanın her iki arama türü için yetkili merciin yazılı emrini arayan 20. maddesi hükmü ihlal edilmektedir. Bu düzenleme, durdurma sırasında hiçbir somut şüphe ve tespite dayanmadan kolluğun keyfi bir biçimde arama yapabilmesine imkan sağlaması bakımından özgürlükleri kısıtlayıcı niteliktedir.

Tasarının madde gerekçesinde “yoklama” ve “sıvazlama” gibi, kanun metninde ise “el ile dıştan kontrol hariç” gibi hukuki anlamda tanımı ve çerçevesi belli olmayan kavramların kullanılması keyfiliklere kapı aralamaktadır. Keza, yetkili merciin yazılı emri olmadan yapılan aramalara karşı girilecek hak aramalarının hukuki sonuç doğurmaması gibi hukuksuzluklara da yol açılabilecektir. İçişleri Alt Komisyonu’nda muhalefetin bu konudaki haklı eleştirileri dikkate alınarak fıkranın sonuna “Bu fıkra kapsamında yapılan araç aramalarına ilişkin olarak kişiye, arama gerekçesini de içeren bir belge verilir” biçiminde bir değişiklik yapılmak istenmesi, kuşkusuz olumludur; ama nihai yasa metninde yer alıp almayacağı şimdiden belli olmayan bu eklemeye alt komisyonda ihtiyaç duyulması bile hak ve özgürlüklerinin ne denli tehdit altında olduğuna dolaylı olarak işaret etmektedir.

Tasarının 1. maddesinin 2. fıkrasıyla Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu’nun (PVSK) 13. maddesinde yapılan değişiklikle, önceki maddedeki değişiklikten daha tehlikeli olabilecek bir düzenleme yapılmak istenmektedir. PVSK 13. maddesinde “yakalar ve gerekli işlemleri yapar” ibaresi, “eylemin ve durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanunî işlemleri yapar” şeklinde değiştirilirken, bu fıkraya “Kendisinin ve başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri” bendi eklenmiştir.

Bu düzenlemeyle, ülkemizde çok sınırlı bir uygulama alanı olan **polisin “önleme yakalaması”, adeta “adli yakalama”nın yerini almaktadır.** Fakat adli yakalama ancak suçun işlendiği hallerde söz konusuysa, burada “can güvenliğini tehlikeye düşürdüğü” varsayılan kişilere dönük bir **“tehlike yakalaması”** söz konusudur. “Tehlike yakalaması”, hukukumuzda tanımlanmamış bir yakalama türüdür. Üstelik, “tehlike”nin tanımına dair ölçütler maddede yer almadığı gibi, kişilerin hangi davranışlarının tehlike yaratacağı ve yakalama/uzaklaştırma için gerekçe oluşturacağına dair herhangi bir düzenlemeye de yer verilmemiştir. (Bu uygulamaya yer veren gelişmiş ülke örneklerine bakıldığında, bunların çoğunda önleme yakalamasının yapılabilmesi için somut olguların ortaya çıkması koşulu arandığı görülmektedir).

“Koruma” gibi hukukumuzda karşılığı olmayan kavramların da eklenmesiyle, “tehlikeli olduğu için” veya “tehlikeden korumak için” veya “tehlikeli durumdan uzaklaştırmak için” koruma adı altında yakalama yetkileri de kolluğa verilmiş olmaktadır.

“Uzaklaştırma” önleminin muğlaklığı nedeniyle, bunun somut olay mekanıyla sınırlı olmayabileceği; bir bölgeye, bir ilçeye hatta bir ile girişi engellemeye veya sayılan alanların sınırları dışına çıkarmaya dönük bir yetki kullanımına dönüştürülebileceği görülmektedir. Böylece “seyahat özgürlüğü” gibi temel hak ve özgürlüklerden birinin doğrudan sınırlandırılmasına götürebilecek bir hak kısıtlaması, anayasayla çelişkili olarak, alt hukuka yerleştirilmek istenmektedir.

Eklenen bent de her türlü keyfiliğe açıktır. İçişleri Alt Komisyonu’nda muhalefetin eleştirileri dikkate alınarak bentte “Kendisinin” ibaresinin çıkarılması olumlu olmakla birlikte, bunun yeterli olabileceği kuşkuludur. Kaldı ki nihai yasa metninde korunup korunmayacağı belli değildir.

Özetle, “önleme yakalaması/tehlike yakalaması” eyleminin kolluk inisiyatifine bırakılması, Cumhuriyet savcısının haberi olmadan gerçekleşmesi nedeniyle, Türkiye gibi yargısız infazların sıkça görüldüğü bir ülkede, karakolda/emniyette kaybolan kişiler listesinin uzamasına yol açabilecek bir düzenlemedir.

Suçun ortaya çıkmadan önlenmesi ile kişi hak ve özgürlüklerinin sınırlanması arasındaki ince çizginin, Türkiye gibi insan haklarına saygıda alt sıralarda yer alan bir ülkede hak ve özgürlükler lehine korunması çok zor olacaktır. (Fütürist “Azınlık Raporu” bilimkurgu filminde, kimi medyumların raporlarına dayanarak suçun gerçekleşmesi öncesinde polisin yakalama/ öldürme haklarını içeren müdahalelerinin nasıl bir baskıcı rejim oluşturduğu iyi betimlenmekteydi).

Tasarının 1. maddesinin 3. fıkrasıyla PVSK 15. maddesine PVSK 15. maddesine eklenen fıkıyla “Polis; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilir” şeklinde yapılan düzenleme de kötüye kullanılmaya açıktır. İçişleri Alt Komisyonu’nda fıkıya “talepleri halinde” ibaresinin eklenmesi yerindedir.

Tasarının 1. maddesinin 4. fıkrasıyla PVSK 16. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine, “basınçlı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya boyalı su” ibaresinin eklenmesi, anayasal gösteri hakkını kullananların gösteri sonrasındaki günlerde de izlenebilmesi ve yakalanabilmesini sağlamaya yönelik bir polis devleti anlayışıdır.

Daha vahimi, bu maddenin yedinci fıkrasına eklenen bentle, elinde ateşli silah olmayan göstericilere, molotof, yanıcı, yakıcı, yaralayıcı madde bulundurduğu gerekçesiyle **kolluğa ateşli silah kullanma yetkisi** verilmesidir. Polisin orantısız güç ve yargısız infaz konusunda hayli sabıkalı olduğu, bu gibi suçlardan soruşturulan/yargılanan polislerin idari ve yargı sistemi tarafından korunup kullandığı bir yapıda, bu yeni yetkilerin tabloyu daha da karartacağı açıktır.

Tasarının 1. maddesinin 5. fıkrasıyla PVSK’da, 2. maddesiyle Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri kanununda ve 6. maddesiyle CMK 91. maddesinde değişiklik yapılırken, adli bir yetki olan gözaltı, idari alana taşınmakta; polis ve jandarmanın 24 saatlik gözaltı yetkisi 48 saate çıkarılmakta; önleme dinlemesinde hakim 24 saat yerine 48 saatte karar vermesi öngörülmekte; suça değil “suç işleme ihtimaline” bağlı olarak gözaltılar yapılmasına kapı açılmaktadır. Kötüye kullanıma açık olan bu yetkiler, suçlu ve masum ayırımı yapılmadan gözaltı uygulamalarına imkan sağlamaktadır. Mülki amirlerin adli süreçlere bu denli karıştığı bir ortamda, adil ve etkin soruşturma yürütmek mümkün olamayacağı gibi, gözaltı uygulamaları bakımından da kolluğun tarafsızlığından söz edilemeyecektir.

Bu düzenlemeyle, 2005 yılında CMK’da yapılan değişikliklerle elde edilen kazanımlardan geri adım atılmaktadır.

Tasarının 7. maddesiyle 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nda Valinin suçun önlenmesi ve kamu düzeninin sağlanması bakımından en üst yetkili merci olma niteliğine, 2005 yılındaki CMK değişikliğinin gerisine gidilerek yeniden Cumhuriyet savcısının **suç soruşturma yetkileri eklenmektedir.** Mülki amirlerin gözaltı ve soruşturma süreçlerine ilişkin yetkilerle donatılmaları, siyasi karar mercilerinin adli alana daha fazla müdahale etmesi anlamına gelmektedir.

Bu düzenlemeyle **kolluk, adli konularda çift başlı hale getirilmektedir.** Bunun, kamu düzeninin korunması adına olumsuz sonuçları olacaktır. Kolluğun sicil amirleri olan valilerin sözü daha fazla dinlenebileceği için, suç soruşturmalarında savcının devre dışı kalması anlamına da gelecektir.

Tasarının 3. maddesiyle, gösterilerde taş, sapan, demir bilye, molotof gibi maddeler kullananlar ile toplantı ve gösteri yürüyüşlerine “kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen bez vesair unsurlarla örterek katılanlara” verilen cezalar arttırılmaktadır. Yüzlerin örtülmesinin, olay sırasında kolluğun kullandığı gaz ve benzeri zararlı kimyasallardan korunmak amaçlı olması hususu hiç dikkate alınmadığı için, bu maddeyle kolluğa yeni keyfi yakalama alanları açılmaktadır. Bunun kötüye kullanılması olasılığı çok yüksektir.

Tasarının 10-14. maddelerinde, Emniyet Teşkilatı Kanunu ve Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile ilgili yapılan düzenlemelerde ise, rütbelerde zorunlu bekleme süreleri değiştirilmekte, her rütbede yer alacak amir sayısı/oranı değiştirilmekte, her rütbe terfiinde yazılı ve **sözlü** sınav şartı getirilmekte, beş yıl içinde üst rütbeye terfi ettirilmeyen emniyet amiri, 4, 3 ve 2. sınıf emniyet müdürlerine zorunlu emeklilik sistemi getirilmekte; 1. sınıf emniyet müdürlerine kadrosuzluk nedeniyle emeklilik sistemi öngörülmekte; devlet memurluğundan veya meslekten çıkarma suçunu işlediği sabit görülen ancak zaman aşımından yararlananların resen emekliye sevk edilmeleri öngörülmekte; 2. sınıf emniyet müdürlerinin büyük ilçelerde ilçe emniyet müdürü olarak görevlendirilmesi mümkün kılınmakta; emniyet hizmetleri sınıfına dışardan atama imkanı sağlanmaktadır.

Bu önlemler iktidarın kendi içinde sürdürdüğü büyük hesaplaşmayı çok yaygın bir biçimde emniyet teşkilatına taşıyacağını haber vermektedir. Bu sayılanlara, Polis Koleji ile Güvenlik Bilimleri Fakültesi'nin kapatılmasını, yönetici ve personelinin görevlerinin sona erdirilmesi ve yeniden atanmalarını öngören düzenlemeler eklendiğinde emniyet teşkilatındaki mücadelenin boyutları daha iyi anlaşılacaktır.

Tasarının 15-30. maddeleriyle, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, belediye sınırları içinde uygun görülen yerlerin jandarmanın görev alanı içine dahil edilmesi; Jandarma Teşkilatında, general/amiral rütbesindeki subay atamaları hariç, daire başkanları ve komutanların atama yetkilerinin İçişleri Bakanlığı'na devredilmesi ve valilere disiplin cezaları ile görevden uzaklaştırmalarda yetkiler verilmesi, Bakanlık ve valilere bu personel üzerinde denetleme, izin ve değerlendirme (sicil) yetkileri verilmesi veya genişletilmesi, yeni bir yapılanmaya işaret etmektedir.

Bu yeni yapılanmanın gelişmiş bir demokraside olmazsa olmazlar arasında sayılması mümkünken, Türkiye gibi yürütmenin ve emniyet güçlerinin aşırı güç kazandığı bir ülkede olumlu gözle görmek zorlaşmaktadır. İktidarın emrindeki kolluk gücünü bir anda ikiye katlayabilecek olan bu düzenlemenin, kötüye kullanımlara uygun bir zemin oluşturmamasından kaygı duyulmaktadır.

Tasarının 37. Maddesinin 6. fıkrasıyla İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 28/a maddesinde yapılan değişiklikle, Büyükşehir Belediye kanunu ile kurulmuş olan **Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının “kamu tüzel kişiliğine haiz ve özel bütçeli”** bir kurumsal yapıya dönüşümü ve gelirleri düzenlenmekte, böylece seçilmiş-atanmış dengesi üzerinden çalışan eski İl Özel İdareleri yapısından sadece Valinin emrinde çalışan atanmış bir özel idare yapısına geçiş yapılmaktadır. Bunun illerde seçilmiş Büyükşehir Belediye Başkanları ile yaratacağı yetki çatışması ve çift başlılık sorunları yanında merkezileşme doğrultusunda atılmış bir adım olduğu da tartışılmazdır. Bu düzenlemeyle, iktidarın yerleşme söyleminin samimi olmadığı bir kez daha anlaşılacaktır.

SONUÇ OLARAK

- Kolluğun güç, silah ve yetki (arama, gözaltı, dinleme) kullanımında kontrol dışına çıkabilecek aşırı bir serbestlik/keyfilik alanı oluşturan;

- Valiye savcı yetkileri vererek yürütmenin temsilcisini aşırı güçlendiren;

- Jandarmayı önemli ölçüde İçişleri Bakanı ve valilerin denetimine sokan;

- Emniyette yeni bir tasfiye başlatan;

- Büyükşehirlerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı’nı valinin denetiminde atama bir il özel idaresine dönüştüren;

- Özetle, merkeziyetçiliği güçlendirip erkler ayrılığını nominalleştiren;

- Demokratik halk tepkilerine karşı duyulan korku ve hoşnutsuzluğu bir polis devleti aracılığıyla korku toplumu oluşturmaya dönüştürmek isteyen bir tasarının,

demokrasi, özgürlükler ve insan hakları başlıklarının “kazanımlar” hanesine yazılma olanağı yoktur.

7-8 Ekim olaylarının bu tasarıya bahane yapıldığı görülmektedir. Ancak Gezi Direnişi benzeri halk tepkileri gibi, kitlesel ölümlü maden kazalarına, yolsuzluklara, özelleştirmelere ve doğa katliamlarına karşı ortaya çıkabilecek tüm kitlesel gösterilere karşı, arkasına hukuku da alarak daha şiddetli kolluk tepkilerinin verilebilmesinin koşulları adım adım oluşturulmaktadır. Bu düzenleme, adeta, koşar adım totalitarizm projesinin yeni bir parçasını oluşturmaktadır.

İktidarın, “bana bir savcı bulun” aşamasından, “bana 81 mutemet vali bulun” aşamasına talihsiz bir geçiş yapma hevesinde olduğu görülmektedir. Türkiye’de hukuk sisteminin artık adalet dağıtmak için değil, iktidarın düşman olarak gördüğü her muhalefeti cezalandırmak, siyasi olarak yandaş gördüğünü de ödüllendirmek için kullanıldığı bir dönemden geçilmektedir. Daha dün elinde iddia edildiği gibi ‘demir bile’ değil ekmek varken başından vurularak öldürülmüş 14 yaşındaki Berkin Elvan’ın davasında yaşanan insan hakları ve yargı ihlalleri, acılı annesinin meydanlarda mezhepsel düşmanlıkla kalabalıklara yuhlatılması ve “poşu davasında” üniversite öğrencisi Cihan Kırmızıgül’e yetersiz kanıtla rağmen verilen 11 yıl 3 ay hapis cezası, ‘hukuksuzluk’ tarihimize eklenen utanç örnekleri olarak karşımızda dururken, yürütmenin ve kolluğun gücünü arttıran böyle bir düzenlemeyi tasarlayanın bile nasıl bir rejimi tarif ettiği açıktır.

Hak ve özgürlükleri sadece kısıtlayıcı değil, ağır hak ihlallerine yol açıcı nitelikteki böyle bir Tasarı hakkında Avrupa Birliği Bakanlığı’nın Komisyonumuza sunulacak yazılı bir görüşünün dahi olmaması, Bakanlık temsilcisinin Komisyonumuzda ifade edilen sözlü görüşlerinin ise hiçbir kritik analiz ögesi içermemesi, AB Bakanlığının görevini gereğince yerine getirmediğinin bir göstergesi olarak kayda geçirilmelidir.

İnsan haklarını ve temel demokratik hak ve özgürlükleri ilgilendiren böylesine önemli bir düzenlemenin AB Uyum Komisyonu’nda yapılan görüşmelerine sivil toplum kuruluşlarının çağrılı olmaması da ayrı bir katılımcı demokrasi açığını oluşturmuştur.

Yukarıda sayılan gerekçelerle, AB Uyum Komisyonu’nun 18 Aralık 2014 tarihli toplantısına katılan Cumhuriyet Halk Partisi grubu üyeleri olarak aşağıda imzası bulunan bizler, 1/995 Esas Numaralı “Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın bütününe ve özellikle hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı maddelerine, AB uyumu bakımından yeterli ve gerekli koşulları taşımadığı için karşı olduğumuzu belirtiriz.

23.12.2014

Oğuz Oyan
İzmir

Şafak Pavey
İstanbul
Aykan Erdemir
Bursa

Ayşe Eser Danişoğlu
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Esas komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilmekle beraber tali komisyon olarak komisyonumuza havale edilen 1/995 sayılı “Polis Vazife ve Sahaliyet Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değışiklik yapılmasıyla ilgili değerdendirmelerim aşğıda sunulmuştur.

Tasarı 2559 sayılı Polis Vazife ve Sahaliyet Kanununda yaptığı değışiklikle Mülki İdare Amirinin görevlendirdiğı kolluğa durdurma ve arama konusunda muğlak ifadelerle daha geniş yetkiler vermektedir. Yine 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda yapılan değışiklikler ile hem yeni kavramlarla hem de getirdiğı ceza hükümleriyle barışçıl amaçlı olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yapılamaz hale getirmektedir.

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunda yapılmak istenen değışiklikle mülki idare amirinin 48 saate kadar varan gözaltı yetkisi ile donatılması ve gözaltı yetkisi içerisindeki suçların arasına 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri yürüyüşlerinin hükümlerinin de dâhil edilmesi söz konusudur. Yine tasarı ile 5442 İl İdaresi Kanununa vali ve kaymakamlar için olağanüstü hal ya da sıkıyönetim anlamına gelebilecek yetkiler eklenmektedir.

Yukarıda ana hatlarıyla bahsedilen değışiklik düzenlemeleri çağdaş normlara, evrensel hukuka, AB standartlarına ve Anayasamıza açıkça aykırıdır. Kolluğun yargısal bir süreç olmadan arama yapması mülki makamların 48 saate kadar gözaltı kararı vermesi, mülki makamların adli kolluğun amiri olması, toplantı ve gösteri yürüyüşlerine barışçıl amaçlarla teşebbüs edenlerin muğlak yasal ifadelerle bu teşebbüslerinin engellenecek olması yine Anayasanın 120. Maddesinde düzenlenen olağanüstü hal ilan etme yetkisinin bakanlar kurulu yerine İl Valisi ya da İçişleri Bakanına veriliyor olması;

- Cumhuriyetin nitelikleri başlıklı Anayasamızın 2. Maddesine,
 - Yargı yetkisi başlıklı Anayasamızın 9. Maddesine,
 - Kişi Hürriyeti ve Güvenliğı başlıklı 19. Maddesine,
 - Özel hayatın gizliliğı başlıklı 20. Maddesine,
 - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme başlıklı 34. Maddesine,
 - Olağanüstü hal ilanına ilişkin 120. maddesine
 - Mahkemelerin Bağımsızlığı başlıklı 138. Maddesine
- alenen aykırıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Cumhuriyetin temel niteliklerinden olan Hukuk Devleti ilkesine hâlel getirecek olan bu düzenleme 2001 yılında 21. Dönem parlamentosunun Anayasada yapmış olduğı değışikliklerle çelişmektedir. Milliyetçi Hareket Partisinin de katkıda bulunduğı 2001 yılı Anayasa Değışiklikleri Temel Hak ve Hürriyetlerin koruma altına alınması bakımından önemli bir aşamayı teşkil etmektedir. Savaş ve darbe dönemlerinde bile sınırlanamayan çekirdek haklara bu düzenleme ile özüne dokunuluyor olması Avrupa Birliğı uyum ve üyelik sürecinde devletimizi çok daha geriye götürecektir.

Diğer yandan tasarı ile polis kolej ve Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılması orada okuyan öğrencilerin bir nevi sokağa bırakılması kazanılmış haklara saygı ve hukuk devleti açısından tam bir faciadır.

Emniyet teşkilatında çalışan personelin terfi sisteminin ve emekliye sevk edilmesi hususunda Hukuk Devletiyle örtüştiğini söylemek mümkün değildir. Yeteri kadar siyasallaşmış olan polis teşkilatının daha fazla siyasallaşmasına sebep olacak bir düzenlemedir.

Jandarma teşkilatı ile ilgili düzenleme de aynı şekilde siyasi etkilere nispeten kapalı olan bu kurumun siyasallaşması anlamına gelmektedir.

Adli kolluğa vali ve kaymakamların da amirlik yapacak olması ortaya çıkacak çatışmaların şimdiden gözümüzün önüne sermektedir.

Bütün bu değerlendirmeler ışığında bu tasarının toplumun, huzuru, refahı ve güvenliğini hedeflemediği açıktır. Çağdaş normlara uyum Avrupa Birliği üyeliği sürecinde olumlu katkısı olmayacağı da ortadadır. Bu tasarının amacı PKK ile yapılan müzakerelere itiraz edenleri susturmak, yolsuzluk ve rüşvetle ilgili soruşturmaları kaynağında yok etmektir. Bu sebeplerle tasarıya muhalefet etmekteyim.

Zühal Topcu

Ankara

MUHALEFET ŞERHİ

Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev Ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’na dair **muhalefet şerhim** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım. 22.12.2014

AKP Hükümetinin hak ve özgürlükleri sınırlama ve ortadan kaldırma pratiğinde bir **“yasa yapma klasiği”** haline gelen **“torba yasa”** formundaki, iç güvenlik paketi olarak adlandırılan bu yasa, polisin yürürlükteki muğlak ve cezasızlığa kapı aralayan ve bu nedenle uluslararası ilgili kurumlarca ciddi biçimde eleştirilen yetkilerini daha da artırmakta, Valileri adli kolluk amiri haline getirerek mülki amirlerin savcı ve yargıç yetkilerini kullanmasını mümkün kılmakta, toplantı ve gösterilere yönelik hukuken temellendirilmesi mümkün olmayan ya da fazlasıyla ağır olan cezaları daha da ağırlaştırmaktadır.

PVSK niteliği itibariyle gündelik hayatta herhangi bir kişinin karşılaşılabileceği ve kişi özgürlüğü ve güvenliğine yönelik önlemler getirmektedir. Bu nitelikteki bir kanunun hazırlanmasında hangi kurumların ve örgütlerin görüşünün alındığı belli değildir. Örneğin herhangi bir baro ya da Barolar Birliğinin görüşüne başvurulmamıştır. Yasaya ilişkin çalışmaların daha önceden başlamasına karşın, herhangi bir danışma ve görüş oluşturma sürecine izin verilmemesi de demokratik süreçlerin ve mekanizmaların gerekleri açısından kaygı vericidir.¹

Günümüzde geçerli olan ve bu güvenlik paketine konu olaylar kuşkusuz bir birikimin sonucudur. AKP Hükümeti çeşitli yasal düzenlemeler ve kamusal alanda yarattığı uygulamalar ile demokrasinin temel kurallarını hiçe sayarak bireysel özgürlük alanlarını daraltıcı, müşterekler ve kamusal mekanlar ve olanaklar üzerindeki tahakkümü mutlaklaştırıcı politikaları dayatmayı ilke edinmiş ve karşısına Haziran 2013’te, Gezi ile başlayan toplumsal muhalefet gücü çıkmıştır. Toplumsal muhalefet Gezi’den sonra da gelişen olaylar karşısında sesini yükseltmiş ve hak ihlalleri veya toplumu yaralayan her olay sonrasında halk sokağa çıkma ihtiyacı duymuştur. Kobane’de yaşanan IŞİD saldırısına yönelik duyarlılık yaratma amacı ile 6-8 Ekim’de gerçekleştirilen protestolar da aynı niteliktedir. AKP iktidarı bu duyarlılık çağrısına yönelik ırkçı ve mezhepçi saldırılar dolayısıyla gerçekleşen mukateleler sırasında doğan can kayıplarını gerekçe göstererek ve tüm geçmiş birikimleri de vesile kılarak halihazırda TBMM İçişleri Komisyonunda görüşülmekte olan PVSK ile Bazı Kanun Ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nı ülke gündemine getirmiştir.

Bu noktada 17-25 Aralık Yolsuzluk ve Rüşvet Operasyonlarının Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ve AKP İktidarının içeride ve özellikle uluslar arası alanda itibarının zayıflamasını dikkate almak gerekir. Hükümetin, apaçık yolsuzluk manzaralarına gösterdiği tepki, demokrasinin geleceği bakımından yıkıcı sonuçlara neden olabilecek ihtimaller barındırmaktadır. Demokratik bir ülkede, iktidarın tarafı olduğu büyük rüşvet ve yolsuzluk olaylarının hükümetin istifasıyla sonuçlanması doğal bir sonuçtur. Bunun yerine, demokrasinin tüm temel kurum ve kurallarını; kuvvetler ayrılığı, yargı bağımsızlığı, adil yargılama, ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü özgürlüğü gibi evrensel ilke ve prensipleri hiçe sayan Hükümet, kendisini seçtiği bu demokrasi dışı güzergahta yürümeye mecbur ve mahkum görmektedir. Çünkü İktidar, ancak iktidarda olduğu sürece kendini güvencede hissetmektedir. İktidarı kaybettiğinde başına nelerin geleceğini düşünmek dahi istememektedir. Bu ise demokrasinin tüm kurallarının rafa kaldırılması anlamına gelmektedir.

¹ Helsinki Yurttaşlar Derneği, İnsan Hakları Derneği, MAZLUMDER, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi “Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Neden Kaldırılmalıdır?

İnsan haklarının korunmasına yönelik tüm uluslararası oluşumlar, kasti ve keyfi öldürmelere karşı kişinin yaşam hakkını korurken, aynı zamanda devlete yükümlülükler de getirmektedir. Bu yükümlülükler, negatif ve pozitif yükümlülüklerdir. Negatif yükümlülük, devletin haklara müdahaleden uzak durması, kaçınması ve böylelikle insan haklarına saygı duymasını gerektirir. Devletlere getirilen birinci yükümlülük bir kimsenin kasten öldürülmesinin yasaklanması veya engellenmesidir. Burada güdülen amaç, bireyin keyfi biçimde öldürülmesinin önlenmesidir. Bu yükümlülük yalnızca kasten öldürme durumunda değil aynı zamanda kusurlu şekilde adam öldürme eylemlerini de içermektedir. Negatif yükümlülük kimi zaman güvenlik güçlerinin operasyonlarının yaşama hakkını koruyacak şekilde titizlikle planlanıp uygulanmasını gerektirmektedir. Zira düzenin korunması için barışçıl önlemler almak durumunda bulunan devlet, bazen insanların hayatlarını korumak için güç veya silah kullanmak zorunda kalabilmektedir. Kimi zaman bu durumlar ölümlü sonuçlanabilmektedir. Kolluk, operasyonlarını her türlü ihtimali düşünerek kazara ölüm vuku bulmasını ve ateşli silah kullanılmasını en asgari seviyeye indirmek amacıyla operasyonları planlamak ve kontrol etmelidir.²

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, “Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır” şeklindeki 2. maddesinin 1. Paragrafının ilk cümlesinin, devlete sadece kasten ve hukuka aykırı olarak öldürmekten kaçınma değil, ayrıca kendi egemenlik alanında bulunan kişilerin yaşamını korumak için gerekli tedbirleri alma görevi de verdiği belirtilmiştir.³

Yaşam ile insan hayatı kastedilmektedir. Yaşam hakkı, en temel insan hakkı olarak sayılan en önemli haktır ve tüm hakların en temel olanıdır. Bir kimse yaşam hakkından keyfi olarak mahrum bırakılırsa diğer bütün haklar anlamsız olacaktır. Bu hakkın temel olma niteliği ayrıca hakkın “geri alınamaz” nitelikte olmasından kaynaklanmaktadır. Savaş zamanında ve ulusun varlığını tehdit eden diğer olağanüstü durumlarda bile bu hak esirgenemez.⁴

Yaşam hakkı sağlanmadan diğer hakların bir öneminin bulunduğunu iddia etme olanağı yoktur. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi’nin 3. maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 2. maddesinde güvence altına alınan bu hak, Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi’nin 2. maddesinde de “*Herkes, yaşama hakkına sahiptir. Hiç kimse, ölüm cezasına çarptırılmamalı veya idam edilmemelidir*” hükmü ile ifade olunmuştur (AB Temel Haklar Şartı). Bunun dışında, BM İnsan Hakları Beyannamesi (mad.3), Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi (mad.6), Çocuk Hakları Sözleşmesi (mad.37), Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi (mad.4) ve Afrika İnsan ve Halkların Hakları Şartı (mad.4) gibi birçok uluslararası sözleşmede de yaşam hakkı en temel hak olarak kabul edilmiştir. Yaşam hakkı, kamu makamlarının emri veya izni ile öldürülmeme, yaşama yönelik tehlike ve risklere karşı yine kamusal makamlar tarafından korunma hakkıdır. Her bireyin kanun tarafından korunduğu fikri, devlete sadece isteyerek ölüme neden olmaktan kaçınma yükümlülüğü değil, yaşamı korumak için gerekli önlemleri alma ödevini de yükler.⁵

² Gölcüklü ve Gözübüyük, 1994: 164

³ METİN, Yüksel, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin Yaşamın ve Sağlığın Korunması ile İlgili Olarak Taraf Devletlere Yüklediği Pozitif Yükümlülükler”, Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt 7, Sayı:27, Güz 2010, s. 111-132

⁴ KORFF, Douwe Yaşam Hakkı, Avrupa Konseyi İnsan Hakları El Kitapları:8, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 2. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz Kitap,

⁵ KABOĞLU, İbrahim Ö., Özgürlükler Hukuku, İstanbul, Afa Yayınevi, 1999

10 Aralık 1948 tarihinde BM Genel Kurulu’nda kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirisi’nin “yaşamak; özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır” şeklindeki 3. maddesi yaşam hakkıyla ilgilidir (İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, www.belgenet, 2012). Ayrıca, 1966 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi’nin 6. maddesi yaşam hakkını düzenler. “Her insan doğuştan yaşama hakkına sahiptir. Bu hak hukuk tarafından korunur. Hiç kimse yaşama hakkından keyfi olarak yoksun bırakılamaz. ” (Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi,tbmm.gov.tr, 2012) şeklindeki söz konusu maddede yaşam hakkının önemi vurgulanmaktadır.⁶

Avrupa Birliği uyum yasaları ile hem TC Anayasasının hem de diğer mevzuatın yaşam hakkına ilişkin hükümleri Avrupa standartlarına ulaştırılmıştır. 4771 sayılı üçüncü uyum yasası ile önce ölüm tehlikesinin savaş ve yakın savaş tehlikesi hariç kaldırıldığı kabul edilmiş ve anayasada ve mevzuatın diğer bölümlerinde gerekli değişiklikler yapılmıştır. Daha sonra ise, ölüm cezalarını her koşulda kaldıran Avrupa Konseyi’nin 13. Protokolüne paralel olarak, 5170 Sayılı sekizinci uyum yasası ile idam cezası her halde kaldırılmış ve anayasamızda buna ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Yine 5218 Sayılı dokuzuncu uyum yasası ile de anayasa dışındaki mevzuatta yer alan idam cezalarına ilişkin ibareler kaldırılarak mevzuat uyumu tamamlanmıştır.⁷

Dünyada belli hukuk standartları yerleşmiş; demokrasi ve birey özgürlükleri güçlü mekanizmalarla koruma altına alınmıştır. Yeni bir hukuk normu yapmak isteyen herhangi bir Devlet, bu standartlara uygun davranmak durumundadır. Yeni bir “Kolluk Kanunu” yapılırken de, bireylerin özgürlüklerini göz ardı eden, asgari demokrasi kurallarını dahi hiçe sayan bir yaklaşım yerine özgürlüklerin güvencesini sağlayan, toplum güvenliğini bu ölçülerini nazara alarak yapan bir yaklaşım içerisinde olunmalıdır.

11 Eylül saldırısının ardından Amerika başta olmak üzere dünya ülkelerinde güvenlikçi politikalar hakim olmaya başlamıştır. Yani kişi hak ve özgürlükleri giderek devletin güvenliği temelinde gelişen politikalar karşısında önceliğini yitirmeye başlamış, daha çok Türkiye gibi, güçlü bir demokrasi geleneği olmayan, otoriter ve antidemokratik damarın her daim hayatıyetini koruduğu ülkelerde bu politik bir öncelik haline gelmiştir. İktidar karşıtı toplumsal muhalefet dinamikleri devletin hak ve özgürlükler alanını daraltmasına bahane olarak gösterilmiştir. Örneğin, 2006 yılında TMK’ de hak ve özgürlükler aleyhine yapılan düzenlemeler ile PSVK’ de polislin yetkilerini genişleten ve artıran 2007 değişiklikler gibi.

Bu haliyle, İç Güvenlik paketi yasa tasarısı kişi hak ve özgürlüklerini tamamen rafa kaldırırken polislin yetkisini sınırsız bir biçimde artırmaktadır. Hükümet; polislin yetkilerini zaten sınırsız kılan bir düzenlemeyi 2007 yılında hayata geçirmiş ve o tarihte de siyasi partiler, hukukçular, sivil toplum örgütleri, hak örgütleri PVSK’da yapılan değişiklikleri eleştirmiş, bu değişikliklerin beraberinde yargısız infazları getireceğini yüksek sesle kamuoyuna ifade etmişti. Nitekim o dönem getirilen yasal düzenlemelere karşı olanlar maalesef haklı çıkmış, PVSK 16 ncı maddede yapılan değişiklikler sonucu 2007 yılından bugüne değin 179 sivil hayatını kaybetmiştir. (Polisin dur ihtarına uymayıp ateşli silah sonucu öldürülen kişilerden kamuoyunun hafızasında yer eden Baran Tursun, Soner Çankal, Çağdaş Gemlik gibi gençler bunlardan bazılarıdır.) Bu 179 kişinin ölümü neticesinde bu cinayetlerin sorumluları hiçbir ceza almamıştır. Sadece son dönem Ethem Sarısülük’ün katiline sembolik bir

⁶ EFE,HAN Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Cilt 4, Sayı 5, 2013

⁷ EFE,HAN Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Cilt 4, Sayı 5, 2013

ceza verilerek toplumsal muhalefet bir parça olsun susturulmaya çalışılmıştır. Ethem Sarısülük’ün yargılaması sırasında yaşanan hukuksuzlukları, Ethem’in katili yerine aileye ceza vermek niyetiyle hareket eden yargıyı tekrar hatırlamakta da fayda var. Tasarı, polisin attığı her kurşunu baştan itibaren cezasız bırakacak hükümler içermekte, siyasi iradenin de hem Ethem Sarısülük davasında hem de Berkin Elvan’ın öldürülmesi olayında olduğu gibi güvenlik güçlerinin yani yaşam hakkını ihlal eden devlet güçlerinin bizzat yanında, onları cesaretlendiren ve arka çıkan tavrıyla polis cinayetlerinin yasal hale getirmenin alt yapısını oluşturmaktadır.

Tasarının bu genel değerlendirme dışında tek tek maddeler bağlamında incelenerek hukuk devleti, insan hakları ve hak özgürlükler ile taban tabana zıt hükümlerinin altını çizmek gerekmektedir.

TASARININ 1. MADDESİ:

Bu maddede değiştirilmesi önerilen 4/A maddesi ile, polise kişilerin üstleri ve araçların aranmasında daha geniş bir yetki tanınmaktadır. Polis bundan böyle kaymakam/vali tarafından görevlendirilecek kolluk amirinin yazılı, acele hallerde ise sözlü emri ile kişinin el ile kontrol haricinde de üstünü ve aracını detaylı bir şekilde arayabilmektedir. Yani mevcut düzenlemelerde yer alan “*kişinin üzerindeki elbisenin çıkarılması veya aracın, dışarıdan bakıldığında içerişi görünmeyen bölümlerinin açılması istenemez*” ibaresi genişletilmekte ve polise bu konuda geniş yetki tanınmaktadır. Polisin arama yetkisini kullanırken var olan savcılık ve mahkeme izin şartı da kaldırılıp, sadece kolluk amirinin kararının 24 saat içinde hâkim önüne sunulması öngörülmektedir.

Söz konusu 4/A maddesi de 2007 yılında getirilen ve toplumsal muhalefete karşı çıkılan bir düzenleme olup bu hüküm mevcut haliyle dahi sakıncalı iken, polise tanınan daha geniş yetkilerle mevcut sorunlu hal kişi özgürlükleri aleyhine bir kademe daha artmıştır. Nitekim “durdurma”; yakalama ve tutuklama hallerinden farklı özelliklere sahiptir ve bu nedenle Anayasa’da düzenlenmesi gerekir. Zira tutuklama ancak kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli şüphe nedeni varsa hakim kararı ile mümkünken, yakalama ise suçüstü hali veya gecikmesinde sakınca olan hallerde mümkün olup durdurmaya ise suç şüphesi, suçüstü hali ya da gecikmesinde sakınca olan hal olmadan başvurmak olanaklı kılınmıştır. Ancak bu durumda suç şüphesinin varlığı veya suçüstü halindeki kişilerin özgürlüğü diğerlerine nazaran daha geniş kılınmıştır ki bu da hukuk çerçevesinde mantıklı değildir. Tutuklama ve yakalamada öngörülen yargıç güvencesi durdurmada yoktur. Durdurma halinde kolluğa araya hakim, savcı girmeksizin kişi özgürlüğünü sınırlama yetkisi verilmekle adli makamların denetiminde olmayan bir yakalama türü söz konusu olmaktadır. Bu durum da önleyici kolluk faaliyetinin niteliği ile bağdaşmamaktadır.

Yine PVSK 15 inci maddesine eklenen bir fıkra ile polise; savcının veya mahkemelerin yetkisini kullanacak şekilde müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini kişilerin ikamet ettiği yerde alma yetkisi verilmektedir. Kolluğun temel görevi sadece “tehlikeyi önlemektir”. Suç sonrası “adli görevler” ise, Ceza Muhakemesi Hukukunu ilgilendiren yetkililerdir. Bu düzenleme ile polise çok geniş bir yetki tanınarak savcılarının ve mahkemelerin yetkileri de gasp edilmektedir. Hukuk Devleti yerine Polis Devleti’ni oluşturan düzenlemelerden birisi de budur.

Başlangıçta da ifade ettiğimiz üzere mevcut haliyle dahi tehlikeli bir düzenleme olan PVSK 16’ncı maddede yapılan değişikliklerle polisin halihazırda yaptığı insanlık dışı uygulamalar yasal zemine taşınmaktadır. Mevcut düzenlemelerde polisin basınçlı su sıkabilmesi yasa ile korunurken boyalı su yasa ile korunmuyordu ancak polis boyalı, ilaçlı, içeriğinde insan hayatı için zararlı olabilecek

maddeler içeren suları insanlara acımasızca sıkıyordu. Şimdi bu düzenleme ile boyalı su yasal zemine kavuşturulmaktadır. Elbette bu düzenleme polisin bunca zaman boyalı su kullanmasının yasal olmadığını da itirafı niteliğindedir.

Yine bu hükmün 7. fıkrasına eklenen bend ile molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı vb. silahlarla açık veya kapalı alanlara yapılan saldırı veya saldırı teşebbüsünde bulunanlara karşı polisin saldırıyı etkisiz kılmak amacı ile ve etkisiz kılacak ölçüde silah kullanma yetkisi tanınmaktadır. Yukarıda belirttiğimiz üzere bu bend sayesinde insan öldürme hakkını kendinde gören polis 7 yılda 178 kişiyi katletmiştir. Bu madde ile bu yetkisi sınırsız bir biçimde artarken polis cinayetlerinin hiçbir cezaî müeyyide ile karşılaşmamasının garantisi verilmektedir.

PVSK Ek 7 nci maddeye eklenen hükümlerle 24 saat olan gözaltı süresi 48 saate çıkarılmakta, aynı düzenleme jandarma için de geçerli kılınmaktadır. Ayrıca polis ve jandarmanın istihbarat toplama yetkisi de artırılmaktadır. Polis ve jandarmanın yetkilerinin artırılması hükümetin propagandasının aksine topluma huzur ve güvenlik getirmeyecektir. Merkezine bireyi, birey hak ve özgürlüklerini oturtmayan bir devlet, hukuk devleti olmaktan çıkarak vatandaşı kendisine tehdit olarak gören ve asgari insan hakları standartlarından uzaklaşmış bir otoriter rejimin inşasına doğru yol almaktadır.

TASARININ 3. MADDESİ:

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda yapılan değişiklik ile “demir bilye ve sapan” da “ateşli silah” sayılmaktadır. Basit bir çocuk oyuncağının, ateşli silah kapsamında değerlendirilmesi sadece otoriter rejimlere özgü mekanizmalardır. Dönemin başbakanı R. Tayyip Erdoğan polisin hunharca vurduğu 15’inde can veren Berkin Elvan için sürekli “elinde sapan vardı” diyerek ölümü karşısında duyarsızlık sınırını da aşan konuşmalar yapmıştır. Bu bakış açısının yansıması olarak sapan, bilye silah sınıfına sokulmuştur. Yani “çocuk da olsanız kadın da olsanız gerekeni yapacağız” siyaseti hukuksal düzenlemeye girmiştir.

Yine bu madde ile yapılan bir başka değişiklik de 2911 sayılı yasanın 33 üncü maddesine eklenen ifadelerle ateşli silahlar ve molotof gibi patlayıcı maddelerin kullanılması ve gösteri ve yürüyüşlerde amblem, pankart, afiş vs kullanılması halinde verilecek cezaların artırılmasıdır. Yürürlükte olan TCK’da cezaî müeyyideye tabi tutulan molotof için mükerrer cezalandırma söz konusu olmaktadır. Yüzlerce insan, genç yaşlı şu an molotofa dair cezaî düzenlemeden ötürü cezaevindedir. Söz konusu düzenlemenin evrensel hukuk standartlarına ulaştırılması gerekirken başka bir yasa ile cezaların artırılması hukuk ilkelerine terstir.

Devletin rücu hakkına dair düzenleme ile ekonomik cezalandırma yöntemi benimsenmekte ifade özgürlüğünün öñü kapatılmaktadır. Devletin toplumsal olaylar esnasında uğradığı zararın tazmini vatandaşa yükleme yaklaşımı zaten ceza kanunun konusu olan bir düzenlemeye bir de ekonomik boyut katmaktadır.

TASARININ 4. MADDESİ:

TMK çoktandır kaldırılması gerekirken daha vahim bir biçimde yeniden gündeme gelmiştir. Toplantı ve gösterilerde yüzün tamamen ya da kısmen kapalı olması TMK’nın 7 nci maddesinde yer almakta ve “terör suçu” olarak nitelendirilmektedir. Üstelik bu madde 4. Yargı Paketi ile revize edilirken HDP’nin itiraz ve önerilerine rağmen korunmuştur. Gazdan etkilenen ve kendini puşu ile korumaya çalışan yüzlerce kişi sırf bu hüküm nedeniyle hapis cezaları almıştır. Bu tasarıda ise verilen cezalar artırılmakta, cezanın alt sınırı 1 yıldan 3 yıla çıkarılmaktadır.

TASARININ 6. MADDESİ:

Gözetimi düzenleyen 91 inci maddeye eklenen fıkralar ile mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirlerine, 24 saate kadar, toplumsal olaylarda ise 48 saate kadar gözetim yetkisi verilmektedir. Önleyici gözetim düzenlemesi vatandaşların bizzat idari bir birim olan kolluk tarafından suçlu kabul edilerek getirilmiş bir düzenlemedir. Bu durum hukuk devleti ilkesine, masumiyet karinesine açıkça aykırıdır.

Bir diğer düzenleme de gösteri ve propaganda eylemlerinin katalog suçlar kapsamına alınmasına dairdir. Bu tür düşüncüyü ifade eylemleri otomatik tutuklama nedeni haline gelmektedir. Katalog suçlara eklenen suçlarla her türlü düşüncüyü ifade yöntemi tutuklama nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Böylelikle, bir toplumsal gösteri yahut bir düşüncüyü dile getirme neticesinde kişi derhal tutuklanabilecektir. En asgari demokrasi kuralları ile bağdaşmayan bu hal neticesinde büyük hak ihlallerinin yaşanması kaçınılmaz olacaktır. 100. maddenin 3. fıkrası yani katalog suç uygulamasının kaldırılması gerekirken bu suçun kapsamının kişi hakları aleyhine genişletilmesi özgürlükleri kısıtlayıcı yeni bir hukuki durum yaratmaktadır.

TASARININ 7. MADDESİ:

İl İdaresi Kanunun 11 inci maddesine fıkra eklenmiş ve 66 ncı maddesinde yapılan değişiklikler ile vali/kaymakamların yetkileri artırılmıştır. Tasarıya göre “vali, lüzumu halinde kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebilir.” Yine tüm kolluk görevlileri de bu tür emirleri yerine getirmekle mükellef kılınmıştır.

Yapılan değişiklik ile bir hukuk devletinde savcılık makamına ait olması esas olan yetki valiyeye verilmektedir. Öncelikle vali, yargı makamı değildir bu tür kararları alma yetkisi hukuken yoktur. Yine vali yürütme erkinin bir parçasıdır, İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Yürütmenin yargıya ait konular ile ilgili iş ve işlem yapabilmesini olanaklı kılan bu düzenleme; suçların soruşturulup soruşturulmayacağına karar verme sorumluluğunu savcılık makamından alıp valiliğe vermekte ve bu itibarla da hukuk normunu ihlal etmektedir.

TASARININ 8. MADDESİ:

Yapılan değişiklik ile devlet kendi sorumluluklarından kurtularak meydana gelen zararların tazminini de vatandaşa yüklemektedir. Yapılan bu değişiklik işbu yasanın amacı ile de çelişmekte, vatandaş hem zarar görme hem zarar tazmini gibi risklerle bir başına bırakılmaktadır.

TASARININ 9. MADDESİ:

Yapılan değişiklik ile; “özel veya resmi, her türlü konaklama, dinlenme bakım ve tedavi tesisleri ve işyerleri ile konutlarda geçici veya sürekli olarak kalanlar, oturanlar, çalışanlar ve ayrılanların kimliklerinin tespiti ve bildirilmesi” zorunluluğuna “araç kiralayanlar” da eklenmiş olup araç kiralama halinde de kimlik bildirme zorunlu hale gelmiştir.

Böylelikle araç kiralama işlemleri ile ilgili emniyete kimlik bildirme zorunluluğu getirilerek özel hayatın gizliliği ilkesi tümüyle ihlal edilmektedir. Bu düzenlemenin yasalaşması halinde; tatil için gittiğiniz bir yerde araç kiralamanız halinde polis tarafından izlenmeniz kaçınılmaz olacaktır. Kanuna eklenen yeni maddelerle de araç kiralama şirketlerine öngörülen ayrıntılı prosedür ve yaptırımlarla araç kiralama şartları zorlaştırılmaktadır.

Ertuğrul Kürkcü

Mersin

Alt Komisyon Raporu

Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

Esas No: 1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579, 2/1632, 2/2443, 2/2469

05/01/2015

Bakanlar Kurulunca 24/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 1/995 esas numaralı “Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Başkanlıkça; aynı tarihte esas komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, tali olarak da Anayasa Komisyonu, Adalet Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Millî Savunma Komisyonu ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmiştir.

İçişleri Komisyonunun 03/12/2014 tarihli 27’nci toplantısında, İçtüzüğün 35’inci maddesi hükmü uyarınca birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın 2/422 esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, İstanbul Milletvekili Bülent Turan’ın 2/514 esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir’in 2/909 esas numaralı Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan’ın 2/1518 esas numaralı 2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu’nun 2/1579 esas numaralı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü’nün 2/1632 esas numaralı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay ve Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin 2/2443 esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun 2/2469 esas numaralı 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 1/995 esas numaralı Tasarıyla birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/995 esas numaralı Tasarının esas alınması kabul edilmiştir.

İçişleri Komisyonu, Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde bir alt komisyon kurulmasını, alt komisyonun Çanakkale Milletvekili Mehmet DANIŞ, Çankırı Milletvekili İdris ŞAHİN, Konya Milletvekili Mustafa AKIŞ, Uşak Milletvekili Mehmet ALTAY, Sivas Milletvekili Ali TURAN, İstanbul Milletvekili Celal DİNÇER, Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet TOPTAŞ, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU ile Diyarbakır Milletvekili Altan TAN’dan oluşmasını kararlaştırmıştır. Alt Komisyon üyeleri Çanakkale Milletvekili Mehmet DANIŞ’i başkanlığa seçerek çalışmalarına başlamıştır.

Alt Komisyon, 09/12/2014, 10/12/2014, 11/12/2014, 12/12/2014, 15/12/2014, 16/12/2014, 17/12/2014 ve 18/12/2014 tarihlerinde yaptığı toplantılarda İçişleri, Adalet, Millî Savunma, Maliye,

Sağlık ve Avrupa Birliği bakanlıkları ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile İnsan Hakları Derneği Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla Tasarıyı incelemiş ve karara bağlamıştır.

Alt Komisyon üyeleri tarafından Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Tasarı'nın aleyhinde olmak üzere,

➤ Tasarı'nın Anayasa'nın 2'nci, 5'inci, 10'uncu, 19'uncu, 20'nci, 138'inci ve 139'uncu maddelerine aykırı hükümler içerdiği,

➤ Güvenlik-özgürlük dengesinin korunmasının hukuk devleti anlayışının temel ilkelerinden birisi olduğu, güvenlik için özgürlükten özgürlük için de güvenlikten taviz verilmemesi gerektiği, Tasarı ile getirilen güvenlik paketinin bu dengeyi gözetmekten uzak olduğu, iç güvenlikten çok “iç düşmanlara karşı savaş” algısıyla hazırlandığı, Tasarı'nın yasalaşması durumunda muhalefetin, keyfi ateş, gözaltı, tutuklama ve ağır cezalara muhatap kalacağı,

➤ Tasarı'nın iktidar partisine yakın güvenlik güçlerinin gerçekleştireceği operasyonların tüm gereklerini karşılamaya yönelik olduğu; güvenlik güçlerine, iktidar karşıtı protesto gösterilerine katılan kişileri hâkim, savcı kararı olmadan aramaya, gözaltına almaya hatta bu kişilere karşı silah kullanmaya kadar varacak geniş yetkiler tanındığı; İçişleri Bakanlığının, valilerin ve kaymakamların yetkilerini artıran, onları hukukun da üstüne çıkarmayı amaçlayan Tasarı'nın, yeni suçlar öngörürken aynı zamanda iktidara yönelik eylemlere karşı verilecek cezaları da misliyle artırdığı,

➤ Hukuk devleti yerine polis devleti anlayışının geçirilmeye çalışıldığı, buna bağlı olarak iktidar partisine yakın bir polis teşkilatının kurulmasının amaçlandığını, bunun toplum güvenliğini tehdit eden bir boyut içerdiği,

➤ Tasarı'nın “devlet içindeki paralel yapı” olarak nitelenen güçlerin “darbe girişimlerine” karşı önlem olarak sunulmak istenmesine karşın, asıl amacın yolsuzlukların üstünün örtülmesi olduğu,

➤ Kolluk amirlerine, hâkim ve savcı kararı olmadan gözaltına alma yetkisi verilmek istendiği, Tasarı'nın yasalaşması durumunda, polisin, amirlerinin talimatıyla istediği şüpheliyi gözaltına alabileceği; gözaltı süresinin, bireysel suçlarda kırk sekiz, toplu suçlarda ise dört güne kadar uzatılabileceği, bunun yanı sıra, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda hükme bağlanan makul şüphe hâlinde, gözaltı işlemi yapılacak suçlar arasına toplumsal olaylar sırasında işlenen cebir ve şiddet içeren suçlar ile valiliklerin koyduğu sokağa çıkma yasağını ihlal suçlarının da eklenmekte olduğu, bu noktada yetki veren makamdaki mülki amirin denetiminin yetersiz kalacağı ve keyfiliğin egemen olacağı,

➤ Polisin adli görevi ile idari görevlerinin birbirine karıştırıldığı; bunun uygulamada sorunlara yol açacağı, mülki amirler ile kolluk güçleri arasında sıkıntılar yaşanacağı,

➤ Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklerin; gösteri, yürüyüş ve protesto etme haklarının kullanılmasını neredeyse olanaksız kılacağı,

➤ Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklerin, kişi hak ve özgürlüklerine yaklaşım ve idarenin yetkileri bağlamında sıkıyönetim dönemlerini çağrıştırdığı,

➤ Gösterilerde yüzün kısmen ya da tamamen kapatılması ve tek tip kıyafet giyilmesinin yeniden suç kapsamında değerlendirilmesinin, kötü amaçlı kişilerle masum yurttaşların karıştırılması ve suçsuz insanların cezalandırılması tehlikesini içerdiği,

➤ Polisin müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini bu kişilerin ikamet ettiği yerlerde veya

iş yerlerinde alabileceğine ilişkin düzenlemenin, kişilerin isteğinin esas alınacağı bir çerçeve içinde yeniden ele alınmasının uygun olacağı,

➤ Tasarı'nın, Türkiye'nin her yerinde emniyet güçlerinden veya jandarmadan gelecek dinleme taleplerinin Ankara Ağır Ceza Mahkemesinin tek bir üyesi tarafından karara bağlanmasını öngördüğü, bunun hâkimlere güvensizliğin bir yansıması olduğu,

➤ İl İdaresi Kanunu'nda yapılması öngörülen değişiklikler ile vali ve kaymakamlara çok geniş yetkiler verildiği, valilerin kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gerekli acil önlemlerin alınması hususunda kolluğa doğrudan emir verme yetkisinin tanındığı, bu anlamda adli ve idari süreçlerin birbirine karıştırıldığı; yine, valilerin toplumsal olaylara müdahalede -kamu kurum ve kuruluşlarının yanında- yerel yönetimlerin de araç ve gereçlerinin kullanılması emir ve talimatını verebilmelerinin öngörüldüğü, bu emir ve talimatlara uymayan belediye başkanlarının ve diğer yerel yöneticilerin hapis cezası ile karşı karşıya kalacağı, bu kapsamdaki zararların da ilgili belediyeye rücu edilebileceği,

➤ Öte yandan, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi biçimde bozulması durumunun tespiti yetkisinin valilere ve İçişleri Bakanlığına tanınmasının -Anayasa'nın 120'nci maddesi ile- Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna verilmiş olan olağanüstü hâl ilanı yetkisinin, fiilen valiler ve İçişleri Bakanlığına aktarılması anlamına geldiği, bunun Anayasa'nın söz konusu maddesine aykırılık oluşturduğu,

➤ Çözüm sürecinin yürütüldüğü bir dönemde, Jandarma Teşkilatının iç güvenlikle ilgili hizmetlerinin gözetim ve denetiminde bir yeniden yapılanmaya gitmenin, çatışma tehdidi olan bölgelerde güvenlik zafiyeti doğurabileceği,

➤ Polis Kolejinin ve Polis Akademisine bağlı Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılmasını, emniyetteki örgütlenme piramidinin bütünüyle değiştirilmesini amaçlayan Tasarı'nın, siyasal iktidarın tümüyle nüfuz edeceği yeni bir emniyet teşkilatının temellerinin atulmasını amaçladığı, bu kapsamda polis yetiştiren tüm kurumlardaki kadroların tasfiyesinin öngörüldüğü,

➤ Polis Kolejinin ve Polis Akademisine bağlı Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılmasına karşı yurt genelinde geniş bir tepkinin bulunduğu; Polis Koleji öğrencilerinin sınavlarda almış oldukları yüksek puanlarla birçok seçkin öğretim kurumuna girme hakları olmasına rağmen tercihlerini Polis Koleji yönünde kullandıkları, yıllarca gördükleri eğitimin heba edildiği, başka okullara nakledilseler dahi gerek uyum sorunu gerekse ideallerinden uzaklaştırılmalarıyla yaşadıkları ruhsal çöküntü nedeniyle başarılı olamayacakları,

➤ Emniyet teşkilatına nitelikli amir yetiştiren akademilerinin kapatılmamasının, zorunluluk varsa mevcut öğrencilerin mezun olmasını sağlayacak düzenlemenin yapılmasının uygun olacağı, öğrencilerin kazanılmış haklarının korunması gerektiği,

➤ Tasarı metninde belirlenen ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf emniyet müdürü rütbesindeki kişilerden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları taşıyanların, Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve İçişleri Bakanının onayıyla resen emekliye sevk edilebilmelerine yönelik düzenlemenin, sıkıyönetim dönemini aratmayacak bir uygulama olarak değerlendirildiği,

➤ Personele ilişkin hükümler bağlamında, Tasarı'nın yasalaşması durumunda, Polis Akademisi Başkanı'nın dört yıllık görev süresi sona ermeden de görevinden alınabileceği, polis meslek yüksekokullarının da İçişleri Bakanı'nın onayıyla polis meslek eğitim merkezlerine dönüştürülebileceği, buradaki personelin hiçbir işleme gerek kalmadan görev unvanlarına uygun kadrolara atanacağı, Polis Akademisi Başkanı'nın yanı sıra, dekan, enstitü müdürü ve enstitü sekreteri, polis meslek yüksekokulu

müdürü, polis meslek eğitim merkezi müdürü ve bunların yardımcıları ile her kadrodaki öğretim elemanlarının Polis Akademisi Başkanlığındaki görevlerinin sona ereceği, bu düzenlemelerin yasa ile yapılmasının görevleri sona eren kişilerin yargı organlarına başvurmalarını engellemek amacını güttüğü,

➤ Polis Akademisinde geçici görev yapanların görevlendirmelerinin de sona ereceği, burada görev yapan akademisyenlerin bir bölümünün de Polis Akademisinde yeniden görevlendirilmeyerek Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirileceği, bu yöndeki düzenlemelerin son süreçte Polis Akademisine birçok öğretim üyesinin alınması ile açıkça çelişki oluşturduğu; bu düzenlemelerle, Türkiye'nin birikmiş güvenlik hafızasının yok edildiği,

➤ Tasarı'nın öngördüğü düzenlemelerle emniyet örgütlenmesi içinde ast-üst ilişkisinin bozulduğu, meslekte geçirilen süre ile hiyerarşi arasındaki dengenin zedelendiği,

➤ Emniyet teşkilatı içerisinde terörle mücadele sırasında gazi olmuş, sonradan gazi kontenjanından tekrar göreve başlamış, hâlen birinci, ikinci ve üçüncü sınıf emniyet müdürü olan kişilerin emekliye sevklerine ilişkin herhangi bir özel hükmün Tasarı'da yer almadığı; bu kişilerin zaten malulen emekli oldukları hâlde emniyet teşkilatından ayrı kalmamak ve bir uğraş edinmek için tekrar göreve döndükleri, terörden zaten doğrudan zarar görmüş bu kişilerin de resen emekliye sevk edilmelerinin, çok olumsuz psikolojik etkiler doğurabileceği,

➤ Emniyet teşkilatı ile ilgili yapılması öngörülen düzenlemeler bir bütün olarak ele alındığında, bunların personelin kazanılmış haklarını hiçe sayan ve bu yönüyle hukuk devleti ilkesine aykırı bir içerik taşıdığı,

➤ Tasarı'nın mülki idare ile ilgili birçok hüküm içermesine karşın mülki idare amirlerinin ek gösterge ile ilgili taleplerinin, ayrıca jandarma, emniyet ve sahil güvenlik personelinin mali ve sosyal imkânlarının geliştirilmesi taleplerinin dikkate alınmadığı,

➤ Jandarma teşkilatına ilişkin yapılan düzenlemelerle, bu teşkilat içinde siyasal etkilerin artırıldığı, atamalarda siyasal kaygıların belirleyici olacağı bir düzen oluşturulduğu, bu teşkilat içindeki atama geleneklerine, askerî hiyerarşiye ve liyakat ilkesine zarar verildiği,

➤ Jandarmanın görev ve sorumluluk alanının yeniden düzenlenmesine yönelik hükümlerle, jandarmanın kentsel alanda da aktif olarak kullanılabilmesine dönük bir anlayışın hâkim kılınmaya çalışıldığı, böylece sıkıyönetim dönemlerini andırır şekilde kent merkezlerinde jandarma güçlerinin yaygınlaşacağı,

➤ Soyadı değiştirmeye yönelik kolaylaştırıcı hükmün, uygulamada özellikle suç ve suçluların takibinde bir sorun yaratıp yaratmayacağı hususunun değerlendirilmesinde yarar görüldüğü,

➤ Tasarı'nın öngördüğü, illerdeki Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli kurumlar olarak yeniden yapılandırılmasına ilişkin hükmün, il özel idarelerinin yerine valinin başkan olduğu tüzel kişilikli bir yapının oluşturulmasını amaçladığı, bunun 6360 sayılı Kanun ile büyükşehirlerde tüzel kişiliği olan il özel idarelerini kapatılması yönelimi ile açık bir çelişki oluşturduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarı'nın lehinde olmak üzere,

➤ “Bonzai” olarak adlandırılan sentetik kannabinoidlerin satışına yönelik ağır cezalar öngören hükmün, ayrıca uyuşturucu satın alma, kullanma ve bulundurmaya ilişkin suçların belli sosyal

alanların yakınlarında işlenmesi hâlinde cezaların ağırlaştırılmasına yönelik hükmün Tasarı'nın en olumlu düzenlemelerinden olduğu,

➤ Polislik mesleğine alımda yaş sınırının yirmi sekizden yirmi altıya düşürülmesinin, bu mesleğin devamlı aktif çalışmayı gerektirmesi gerçeği dikkate alındığında yerinde bir düzenleme olduğu,

➤ Tasarı'nın temel amaçlarının üç noktada özetlenebileceği, bunlardan birinin çözüm süreci bağlamında -bu sürecin ayrılmaz parçası olan- kamu düzeninin sağlanmasına dönük yasal altyapının kurulması olduğu; ikincisinin “paralel yapıyla” mücadele, üçüncü yönün de İçişleri Bakanlığının yönetsel ihtiyaçlarının karşılanması ve özellikle vatandaşların hayatını kolaylaştırıcı düzenlemelerin kabulü olduğu; kamu düzeninin tesisinin insan hak ve özgürlüklerinin teminat altına alınması noktasında temel bir gereklilik olduğu, bu noktada işlev gören kolluk gücünün görevin gerektirdiği hukuksal yetkilerle donatılmış olmasının büyük bir önem taşıdığı, bunun parlamentonun üzerine de bir sorumluluk yüklediği ve söz konusu Tasarı'nın bu bağlamda değerlendirilmesinin yerinde olacağı,

➤ Demokratik devletin, vatandaşların hak ve özgürlüklerinin devlet otoritesine karşı korunduğu kadar, oluşabilecek başka otoritelere ve şiddete karşı da korunduğu bir devlet düzeni olduğu, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile güvenlik alanına ilişkin diğer kanunlarda yapılan değişikliklerin bu kapsamda ele alınması gerektiği,

➤ Mevcut uygulamada, yargı kararının bulunduğu istisnai durumlar dışında, polisin şüphelendiği bir aracı durdurması hâlinde, aracın görünmeyen yerlerini, örneğin bagajını arama olanağının bulunmadığı, bunun yarattığı güvenlik sakıncalarının Tasarı'nın öngördüğü düzenlemeler ile giderileceği,

➤ Dinlemeyle ilgili eleştirilere ilişkin olarak Tasarı'da söz konusu olan dinlemenin “adli dinleme” değil “önleme dinlemesi” olduğu; mevcut durumda önleme dinlemesi yapıldığında, yirmi dört saat içerisinde hâkimin karar vermesi gerektiği, aksi takdirde bu sürenin sonunda dinlemenin kesildiği, bu durumun istihbarat çerçevesinde yarattığı sorunların giderilmesi için Tasarı'nın sözü edilen sürenin uzatılmasını öngördüğü, Tasarı'nın ayrıca geçmiş deneyimleri de dikkate alarak dinlemeler konusunda TBMM Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu ile Başbakanlık Teftiş Kurulunu kapsayan bir denetim mekanizması oluşturduğu,

➤ Kolluk güçlerine tanınan gözaltı yetkisi ile ilgili olarak, bu yetkinin gelişmiş Batı demokrasilerinde de görüldüğü; bu bağlamda İngiltere'de polisin gözaltı yetkisi süresinin otuz altı saat; Almanya'da polisin muhafaza amaçlı yirmi dört saat, adli amaçlı kırk sekiz saat; Fransa'da polisin yirmi dört saat; Avusturya'da polisin azami kırk sekiz saat, İtalya'da polisin yirmi dört saat, İspanya'da polisin üç gün; Belçika'da polisin kırk sekiz saat; Danimarka'da polisin yirmi dört saat; İrlanda'da polisin kırk sekiz saat gözaltı yetkisinin bulunduğu, diğer gelişmiş demokrasilerde de Tasarı'nın öngördüğüne benzer düzenlemelerin bulunduğu görüldüğü,

➤ 6-7 Ekim 2014 olaylarında yaşanan olumsuz deneyimin verdiği dersle, vali ve kaymakamlara, yaygın şiddet olaylarında vatandaşın can ve malına yönelik saldırıları önlemek ve asayişin sağlamak amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra yerel yönetimlerin de ambulans, itfaiye, çekici ve benzeri araç ve gereç ile personelinin yararlanma imkânı getirilmesinin, söz konusu amaçlar dikkate alındığında gerekli ve yerinde olduğu,

➤ Molotof'un suç unsuru hâline getirilmesinin gerekli ve zorunlu olduğu, bunun yargı organlarının kararlarına paralel ve bunları destekleyici nitelikte olduğu,

➤ Tasarı ile, araç kiralayanlar için, kimlik ve araç bilgilerini güvenlik amaçlı olarak bildirme zorunluluğu getirilmesinin, son süreçte kiralık araçlarla gerçekleştirilen bombalı saldırılar hatırlandığında önemli ve gerekli bir tedbir olarak görüldüğü,

➤ Tasarı'nın Jandarma Genel Komutanlığını Hükûmetin emrinde bir kurum hâline getirmesinin bir eleştiri unsuru olarak görülemeyeceği, demokratik ülkelerde olması gerekenin zaten bu olduğu, bu noktadaki eleştirilerin siyaset kurumuna zarar verici nitelikte olduğu,

➤ Polis Akademisi öğrencileri ile ilgili olarak herhangi bir mağduriyet yaşanmayacağı, kapatılan fakültede okuyan öğrencilerin uygun bulunan iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde öğrencilik yaşamlarına devam edebilecekleri,

➤ Polis kolejleri ile ilgili düzenlemenin yeni ve ani bir kararın ürünü olmayıp uzun vadeli bir perspektifin ürünü olduğu; burada temel amacın toplumsal anlamda daha sivil bir anlayışla polis ve polis amiri yetiştirmek olduğu

yönünde görüşler belirtilmiştir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının başlığı, kanun yapım tekniğine uygunluğu sağlamak amacıyla “POLİS VAZİFE VE SALÂHİYET KANUNU, JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU, NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI” olarak değiştirilmiştir.

► Tasarının 1’inci maddesinin;

- Birinci fıkrası, kolluk tarafından yapılacak aramalarda, verilen yetkilerin kötüye kullanılmasını önlemek ve kişileri hak arama hürriyetini kolaylaştırmak amacıyla, işlenecek hükme “*Bu fıkra kapsamında yapılan araç aramalarına ilişkin olarak kişiye, arama gerekçesini de içeren bir belge verilir*” ifadesinin eklenmesi suretiyle,

- İkinci fıkrası, kişinin kendi can güvenliğini tehlikeye düşürmesi durumunda bu eyleme karşı polis tarafından yapılacak koruma altına alma, yakalama ya da uzaklaştırma işlemlerinde suçsuz insanların yakalanarak tutulması tehlikesini içerdiği gerekçesiyle “*Kendisinin veya*” ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle,

- Üçüncü fıkrası, polis tarafından müşteki, mağdur veya tanık ifadelerinin, kişilerin ikamet ettikleri yerlerde talepleri hâlinde alınmasını teminen “*tanık ifadelerini,*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*talepleri hâlinde*” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- Dördüncü ve beşinci fıkraları aynen,
kabul edilmiştir.

► Tasarının 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü maddeleri, bu maddelerde yer alan fıkralarla birlikte aynen kabul edilmiştir.

► Tasarının 5’inci maddesinin;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası, bu fıkra da belirtilen yerler arasına toplu olarak bulunulan kışla ile askeri bina ve tesislerin de eklenmesi amacıyla ayrıca suç ve ceza hükümlerinin tatbikinde idari mercilere takdir alanı bırakılmasının Anayasanın 38’inci maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle değiştirilmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 6’ncı maddesinin;

- Birinci fıkrası, kaçakçılık suçlarının niteliği itibariyle kolluğa bu suçların faillerini gözetimine alma yetkisi verilmesini teminen işlenecek hükme (f) bendinin eklenmesi suretiyle,

- İkinci fıkrası aynen,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 7’nci maddesinin;

- Birinci fıkrası, bu fıkayla valiye verilecek yetkilerden kaymakamların sadece bu fıkranın (H) bendinde sayılanları kullanabilmesi amacıyla (I) bendinde geçen “(G) ve” ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle,

- İkinci fıkrası, fıkayla getirilen düzenlemeye açıklık sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 8’inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

► Tasarının 9’uncu maddesinin;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası, sistemde yer alan kayıtları bu fıkarda belirtilen amaçlar dışında kullanan kişilere adli merciler tarafından verilecek cezaya açıklık getirmek amacıyla işlenecek hükmün ikinci fıkrasının son cümlesinin, “*Sistemde yer alan kayıtları, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.*” şeklinde değiştirilmesi suretiyle, 1774 sayılı Kanuna göre verilecek idari para cezalarına ilişkin ödeme süresinin belirlenmesi amacıyla işlenecek hükmün üçüncü fıkrasının ilk cümlesinden sonra gelmek üzere “*Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 1 ay içerisinde ödenir.*” hükmünün eklenmesi suretiyle,

- Üçüncü fıkrası aynen

kabul edilmiştir.

► Tasarının 10’uncu maddesinin;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası, sadece polis memurlarına tanınan komiser yardımcılığı sınavına başvuru hakkının, halen bu rütbede bulunan başpolis memurları ile gelecek yıllarda kıdemli başpolis rütbesinde personel olması hâlinde bunlara da tanınmasını teminen, değiştirilmesi öngörülen 3201 sayılı Kanunun 55’inci maddesinin on üçüncü fıkrasında yer alan “*lisans mezunu polis memurları,*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*başpolis memurları ve kıdemli başpolis memurları*” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

Kadrosuzluk nedeniyle kendi isteği dışında emekli edilen personele ödenecek kadrosuzluk tazminatının üst sınırının aynı kadrodaki emsaline kadrosuna bağlı olarak ödenen mali haklar dikkate alınarak yapılması amacıyla, değiştirilmesi öngörülen 3201 sayılı Kanunun 55’inci maddesinin son fıkrasının son cümlesinin “*Verilecek emekli aylığı ve kadrosuzluk tazminatının toplamı, Genel Müdürlükte aynı kadrodaki emsaline kadrosuna bağlı olarak mali haklar kapsamında yapılan toplam ödemeyi geçemez.*” şeklinde değiştirilmesi ve aynı fıkranın sonuna, kadrosuzluk tazminatının Sosyal Güvenlik Kurumuna mali yük getirmemesi bakımından bu tazminatların Hazine tarafından karşılanmasının ve yaş haddinden önce ölenlerin varislerine intikal etmeyeceği hususunun açıkça

belirtilmesini teminen “*Bu tazminat, vergiye tabi değildir ve yaş haddinden önce ölenlerin varislerine intikal etmez. Kadrosuzluk tazminatı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca üçer aylık devreler halinde faturası karşılığında Hazineden tahsil edilir.*” hükmünün eklenmesi suretiyle,

- Üçüncü fıkrası aynen,

- Dördüncü fıkrası, geçiş hükümleri içermesi sebebiyle, Tasarının 11’inci maddesinde kanun yapım tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenmesi amacıyla metinden çıkarılması ve diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralar olarak aynen,

- Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi’nin, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülmesi öngörüldüğünden Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ile Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı kadrolarının ihdası amacıyla 3201 sayılı Kanuna ek 32’nci maddenin eklenmesini öngören yeni bir fıkranın yedinci fıkra olarak bu maddeye eklenmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 11’inci maddesine bağlı;

- Geçici 24’üncü, 25’inci 26’ncı ve 27’nci maddeler aynen,

- Geçici 28’inci madde, Tasarının 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişikliğe paralel olarak yeniden düzenlenmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 12’nci maddesinin;

- Birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aynen,

- Dördüncü fıkrası, -Anayasa Mahkemesinin 27/9/2012 tarihli ve E.2012/28, K.2012/134 sayılı Kararı ile, 4652 sayılı Kanunun 15’inci maddesinin on birinci fıkrasında yer alan “dört katını” ibaresi iptal edilmiş ve bu Kararın Resmi Gazetede yayımlandığı 1/1/2013 tarihinden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmış olduğundan, söz konusu iptal hükmünün sonucu ortaya çıkabilecek hukuki boşlukların giderilmesi amacıyla- bu fıkra da geçen “*ikinci ve onuncu fıkraları*” ibaresinin “*ikinci, onuncu ve on birinci fıkraları*” şeklinde değiştirilmesi, bu şekilde Tasarı metnine eklenen on birinci fıkra da geçen “*masraflarının tazminatı*” ibaresinin “*masraflarını yasal faiziyle birlikte tazminatı*” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Beşinci ve altıncı fıkraları aynen,

- Yedinci fıkrası, Akademi bünyesindeki döner sermaye işletmesine hizmet karşılığı gelir sağlayan öğretim elemanları haricindeki diğer personele de sağladıkları gelir karşılığı ödeme yapılmasını teminen bu fıkra ile 4652 sayılı Kanunun 29’uncu maddesine altıncı fıkra olarak eklenmesi öngörülen fıkranın birinci cümlesinde geçen “*hizmeti veren öğretim elemanlarına*” ibaresinin “*hizmeti verenlere*” şeklinde değiştirilmesi, fakat bu fıkra üzerinde tekrar-i müzakere açılması sonucu verilen önergenin kabulü ile hizmet karşılığı gelir sağlayan öğretim yardımcılarını ile emniyet hizmetleri sınıfında olup öğretim elemanlığı ve öğretim yardımcılığı yapanlara da sağladıkları gelir karşılığı ödeme yapılmasını teminen “*hizmeti verenlere*” ibaresinin “*hizmeti veren emniyet hizmetleri sınıfında olanlar dâhil öğretim elemanları ve öğretim yardımcılarını*” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 13’üncü maddesinin;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası ile 4652 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen; geçici 6’ncı, 7’nci ve 8’inci maddeleri aynen,

Geçici 9’uncu maddesi, Emniyet Teşkilatının ilk kademe ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere lisans mezunları arasından seçilecek kişilerin yapılacak sınavla alınmalarını teminen “*diğer şartları taşıyanlar*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*ve yapılacak sınavda başarılı olanlar*” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

Tasarının çerçeve 12’nci maddesiyle yapılması öngörülen düzenlemenin idare ve kişiler bakımından yeni hak doğurucu işlemlere sebebiyet vermesi açısından 4652 sayılı Kanunun 15’inci maddesinin on birinci fıkra hükmünün kimler hakkında uygulanacağını belirlenmesi amacıyla bu fıkraya yeni geçici 10’uncu maddenin eklenmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının, yürürlükten kaldırma hükümleri içeren çerçeve 14’üncü maddesinin birinci fıkrasının;

- (a) bendi, uygulama imkânı kalmayan 3201 sayılı Kanunun 78’inci ve 79’uncu maddelerinin de bu bende eklenmesi; Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü’nün dayanağını oluşturan 3201 sayılı Kanunun 83’üncü maddesinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin atfın sehven madde metnine eklendiği anlaşıldığından bu bentte geçen “*83 üncü*” ibaresinin metinden çıkarılması suretiyle,

- (b) bendi aynen,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 15’inci, 16’ncı, 17’nci, 18’inci, 19’uncu, 20’nci, 21’inci, 22’nci, 23’üncü, 24’üncü, 25’inci, 26’ncı, 27’nci ve 28’inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

► Tasarının 29’uncu maddesi, 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununa ek (1) sayılı Disiplin Amirlerinin Ceza Yetkilerini Gösteren Çizelge’deki disiplin rejimine uygunluğu sağlamak bakımından valinin de jandarma ve sahil güvenlik personeline verebileceği “*hizmete kısa süreli devam*” ve “*aylıktan kesme*” cezalarının süre veya oranlarını belirlemek amacıyla bu madde ile değiştirilen 5442 sayılı Kanunun 19’uncu maddesinde geçen “*kınama*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*8 güne kadar*” ibaresinin, “*devam ve*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*1/10’a kadar*” ibaresinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

► Tasarının 30’uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

► Tasarının 31’inci maddesinin;

- On altıncı fıkrası, değiştirilmesi öngörülen 5490 sayılı Kanunun 48’inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki düzenlemenin sadece faydalanılan kamu hizmetleriyle sınırlı olmasını teminen söz konusu fıkranın başına “*Faydalanılan kamu hizmetleriyle sınırlı olmak üzere*” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- Diğer fıkraları aynen,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 32’nci maddesinin;

- Birinci fıkrasına bağlı; ek 1’inci, 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü maddeler aynen,

Ek 5’inci madde, mirasçılık belgesine ilişkin olarak nüfus müdürlüklerinde bu talebi karşılayacak nitelikte personel bulunmadığı ve altyapı yetersizliği nedeniyle bu hizmetin hâlihazırda nüfus müdürlüklerince yürütülemeyeceği gerekçesiyle metinden çıkarılması suretiyle,

- İkinci fıkrasına bağlı; geçici 6’ncı, 7’nci, 8’inci ve 9’uncu maddeler aynen,

Geçici 10’uncu madde, kişilerin ad ve soyadı düzeltme talepleri hakkında il veya ilçe idare kurulunun yapacağı bir inceleme sonucunda karar vermesini teminen bu maddede geçen “*il veya ilçe idare kurulu kararıyla*” ibaresi “*il veya ilçe idare kurulunun incelemesi sonucu vereceği kararla*” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

Geçici 11’inci maddesi aynen,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 33’üncü maddesinin;

- Birinci ve ikinci fıkraları aynen,

-Üçüncü fıkrası, 1312 sayılı Kanuna göre Türk vatandaşlığından ıskat edilen kişilerin başvuruları halinde yeniden Türk vatandaşlığını kazanmalarının 5901 sayılı Kanunun 43’üncü maddesine göre sonuçlandırılmasını teminen çerçeve hüküm ile birlikte değiştirilmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 34’üncü, 35’inci ve 36’ncı maddeleri bu maddelerde yer alan fıkralarla birlikte aynen kabul edilmiştir.

► Tasarının 37’nci maddesinin;

-Sekizinci fıkrası, bu fıkraya bağlı Geçici 11’inci maddenin birinci fıkrasında geçen “2014” ibareleri, yılı bütçesinden ödenek aktarımını teminen “2015” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Diğer fıkraları aynen,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 38’inci maddesinin;

- Birinci fıkrası, teftiş ve denetim elemanlarının da ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilmeleri durumunda bu görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemler, yürüttükleri faaliyetler, düzenledikleri raporlar ile görüş ve yazılarında belirttikleri kanaatlerinden dolayı kendileri aleyhine değil ancak idare aleyhine tazminat davası açılmasını teminen işlenecek hükmün ilk cümlesinde yer alan “*görevlendirilenlerin*” ibaresi “*görevlendirilenler ile teftiş ya da denetim elemanlarının bu*” şeklinde değiştirilmesi, aynı şekilde bu düzenlemenin teftiş ya da denetim faaliyeti icra eden kamu görevlileri ile ön inceleme, disiplin soruşturması ve diğer idari soruşturmalarla teftiş ya da denetim sonucunda düzenlenen raporlara dayanarak karar verenler veya işlem tesis edenler ile bu kararları ya da işlemleri hazırlayan ve inha ya da teklif edenleri de kapsamını teminen işlenecek hükme yeni bir fıkranın eklenmesi suretiyle,

- İkinci fıkrası aynen,

kabul edilmiştir.

► Tasarının 39’uncu, 40’ıncı ve 41’inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

► Tasarının 42’nci maddesi, Tasarının 32’nci maddesinin birinci fıkrasına bağlı ek 5’inci maddenin metinden çıkarılmasına bağlı olarak “Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.” şeklinde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

► Tasarının 43'üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

► Tasarıya bağlı listeler ise aynen kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerinin görüşülmesinde her madde ve bu maddelerde yer alan ve kanun tekniği bakımından oylanması gereken fıkra, ek madde ve geçici maddeler ayrı ayrı oylanmıştır.

Tasarının tümü oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, İçişleri Komisyonuna arz olunur.

Başkan	Üye	Üye
<i>Mehmet Daniş</i>	<i>İdris Şahin</i>	<i>Mustafa Akış</i>
Çanakkale	Çankırı	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Turan</i>	<i>Mehmet Altay</i>	<i>Ahmet Toptaş</i>
Sivas	Uşak	Afyonkarahisar
		(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Celal Dinçer</i>	<i>Hasan Hüseyin Türkoğlu</i>	<i>Altan Tan</i>
İstanbul	Osmaniye	Diyarbakır
(Muhalefet şerhim vardır)	(Muhalefet şerhim vardır)	(Muhalefet şerhim vardır)

KARŞI OY YAZISI

TBMM Başkanlığı’nca İçişleri Komisyonu’na (1/995 esas numarası ile havale edilen Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev Ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Gerekçesi İçişleri Komisyonuna gönderilmiş, İçişleri Komisyonun da 03.12.2014 tarihinde tasarının görüşmelerine başlanılmıştır.

İçişleri Komisyonun 03.12.2014 tarihinde yapılan toplantısının sonunda,1/995 Esas Numaralı Tasarının Alt Komisyonunda görüşülmesi kararlaştırılmıştır. Tasarının alt komisyonunda görüşmelerine 09 Aralık 2014 tarihinde başlanmış ve 18 Aralık 2014 tarihinde tamamlanmıştır.

Alt Komisyon çalışmaları sırasında, CHP üyeleri olarak bizim bir çok eleştiri ve önerilerimiz kabul görmemiş ve tasarı bazı ufak değişiklikler yapılarak iktidar partisi milletvekillerce oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarı, Anayasaya ve hukukun temel ilkelerine aykırı hükümler içermektedir. Bu gerekçeyle, Anayasa Komisyonu’na gönderilmesi gerektiğine ilişkin önerimiz bütün uyarılarımıza rağmen kabul edilmemiştir. Yine tasarı gider arttırıcı mali hükümler içermektedir. Bu nedenle Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmesi talebimiz de kabul görmemiştir.

I-TASARININ GENEL NİTELİĞİ

İçişleri Bakanlığınca hazırlandığı anlaşılan tasarı, bu bakanlığın ve valilerin yetkilerini olağanüstü genişleten, onlara adli makamların görevlerini devreden, özgürlüklere darbe vuran bir tasarıdır. Tasarı ile getirilen bir çok düzenleme özgürlükleri ortadan kaldırmaktadır. Çünkü bu tasarı;

Anayasanın 2.maddesinde Cumhuriyetin niteliklerinde sayılan Hukuk Devleti ilkesine,

Anayasanın 6,7 ve 8. maddelerinde tanımlanan **kuvvetler ayrılığı** ilkesine, Anayasanın,

9.Maddesinde vücut bulan **yargı** yetkisine ve 17/3 maddesinde korunan “**yaşama hakkı**”na,

19.Maddesinde güvence altına alınan **kişi hürriyeti ve güvenliği** ilkesine,

20.Maddesinde yer alan **özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı** ilkesine,

34.Maddesinde düzenlenen **toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme** hakkına,

37.Maddesinde düzenlenen **kanuni hakim** güvencesi ilkesine,

49.Maddesinde güvence altına alınan **çalışma hakkı ve ödevi** ilkesine,
119,120 ve 121 Maddelerindeki **olağanüstü hal ilanı yetkisini düzenleyen** ilkelerine,
138.Maddesinde vücut bulan **mahkemelerin bağımsızlığı** ilkesine aykırı hükümler içermektedir.

II-MADDELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1-Tasarının 1. maddesinin birinci fıkrası ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun 4/A Maddesine eklenen bir fıkra ile, “kişinin üstü ve eşyası ile aracın dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dairesinde **Mülki Amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir.** Kolluk amirinin **kararı yirmi dört saat içinde görevli hakimın onayıyla sunulur.”** hükmü getirilmektedir.

Tasarının bu fıkrasıyla kolluğun arama ve gözaltına alma yetkisi genişletilmektedir. Bu yetki çerçevesinde kolluğa hakim kararı gerekmeksizin detaylı arama yapma ve 24 saate kadar gözaltına alma yetkisi tanınmaktadır. Bu uygulama ile Anayasa’nın eşitlik ilkesi, özel hayatın gizliliği, kişi dokunulmazlığı ve hâkim güvencesi ihlal edilmekte, aynı zamanda hakim kararı ile kolluk amiri arasında yetki karmaşası oluşturulmaktadır

Suç işledikten sonraki aşamada **faillerin yakalanması, üzerinde ve aracında arama yapılması adli bir işlemdir.** Adli süreç başladıktan sonra görevli kolluğun amiri Cumhuriyet Savcılığıdır. Burada arama kararını ve emrini verecek olan Cumhuriyet Savcısıdır. Tasarı ile getirilen düzenleme ile Adli bir süreçte Cumhuriyet Savcısının görevi Mülki Amire devredilmektedir ki; bu **adli sürece idarenin müdahalesini** beraberinde getirmektedir.

Tasarı ile getirilen düzenleme siyasi iktidarın emir, talimat ve yönlendirmesine müsait olan mülki idarenin, gerçekleştireceği keyfi uygulamalarla kişilerin itibarsızlaştırılmasının, onur kırıcı işlemlere muhatap olmasının önü açılmaktadır.

Aramaya muhatap olan kişinin neden arandığının, kendisine yazılı bir belge ile ve gerekçe gösterilerek önceden bildirilmesi halinde, hiç olmazsa bazı keyfi uygulamaların önüne geçilebileceği düşüncesiyle yaptığımız önerilerin dikkate alınmamış olması, yine arama emrinin Cumhuriyet Savcısının bilgi ve talimatı ile yapılması yönündeki önerimizin de reddedilmesi, düzenlemenin tam da belirttiğimiz gibi kolluk güçlerinin toplumu tüm fertleriyle, baskı altına almak, korkutmak, sindirmek gibi, örtülü amaçlar taşıdığı konusundaki kaygılarımızı pekiştirmektedir.

Bu maddenin sakıncaları;

(i) Bu hüküm Anayasa m. 20 de yer alan arama yoluyla özel hayata müdahale için her halükarda **"yazılı emir"** arayan düzenlemeye ve dolayısıyla Anayasaya aykırıdır.

(ii) Acele hallerde verilen sözlü emir üzerine yapılan arama sonrası, suç unsuruna rastlanamaması halinde aramanın haksızlığı ortaya çıktığı için kimse yazılı emir

vermeyecektir. Çünkü haksız bir arama sonrası verilen arama emri hukuka aykırı olacak hatta konusu suç teşkil edeceği için hiçbir amir bir arama kararına imza atmayacaktır. Bu da yazılı emir uygulamasının sonu anlamına gelecektir.

(iii) Önemli olan, arama işlemi öncesi yazılı emir verebilmek ve arama için gerekli olan makul sebepleri arama kararında açıklayabilmektir.

(iv) Yazılı emir şartı kalktığı için, kişiler ve araçlar yine sokakta, eskiden olduğu gibi, herhangi **bir polis memuru tarafından keyfi olarak durdurulup aranmaya devam** edecektir.

(v) PVSİ m.4/A da verilen **durdurma ve arama yetkisi adli bir yetkidir**. Dolayısıyla, yazılı emri verecek kolluk amirini, vali değil, cumhuriyet savcısının belirlemesi gerekir.

2-Tasarının 1. maddesinin ikinci fıkrası ile, getirilen başka bir düzenleme ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun “ suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan diğer hallerde....” Polise verilen görevlerin tayin ve tarif edildiği **13.maddesine eklenen H** fıkrası ile;

“**Kendisinin veya başkalarının** can güvenliğini tehlikeye düşürenleri, eylem veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.” hükmü getirilmiştir.

Komisyonunda yaptığımız itirazlarımız ve tartışmalarımız sonucu bu fıkra da yazılan “**kendisinin**” ibaresi metinden çıkartılmıştır.

Kişi hak ve özgürlükleri açısından belki de **tasarıdaki en tehlikeli düzenleme budur**. Bu düzenleme ile, kişiler, kendileri ve eylemleri tehlike, hatta tehlike tehlikesi oluşturuyor gerekçesi ile koruma ve yakalama yoluyla, özgürlük kısıtlaması işlemesine tabi olacaktır.

Ne “**koruma altına alma**” ne de “**tehlike yakalaması**” hukukumuzda karşılığı olan, tanımlanmış kavramlar değildir.

Bu maddenin sakıncaları:

Daha önce polis sadece, PVSİ’nun 13. Maddesinin C), D), F) ve G) bendinde sayılan kişileri muhafaza altına almak amacıyla, A), B), E) bendinde sayılanları ise adli amaçlı olarak yakalar, muhafaza altına almak amacıyla yakaladıklarını ilgili kuruma (mesela akıl hastasını akıl hastanesine) teslim eder, adli amaçlı yakalananları ise savcı emri ile gözaltına alırken, yeni düzenlemeyle; özellikle eklenen H bendindeki “ **başkasının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri**” ifadesiyle “**tehlike yakalaması**” adı altında yeni bir yakalama kategorisi oluşturmaktadır.

Bu şekilde, masum bir vatandaş, kendisi ve başkası için tehlike oluşturuyor bahanesiyle yakalanabilecektir.

Üstelik bu şekilde yakalanan “**tehlikeli kişi**”, eylemi suç oluşturmadığı için Cumhuriyet savcısına haber verilmeyecek, yeni düzenleme, muhafaza altına alma yerine “**koruma**” adı altında yeni bir müessese oluşturmaktadır. Bu durum yeni, **haksız gözaltı, karakolda kaybolmalara** davetiye çıkaracaktır.

Bu düzenleme Anayasa Madde 19'a aykırıdır. Kişi özgürlüğü ve güvenliğinin düzenlendiği **Anayasa madde 19'a göre bir kişi**; ya eylemi suç ya da kuvvetli suç şüphesi oluşturduğu için ya da akıl hastası, uyuşturucu müptelası ya da küçük olması gibi sebeplerle adli amaçlı yakalanabilir.

Tehlike oluşturan, yani henüz eylemi suç oluşturmamış kişi suç alanına girmediği için ne CMK'ya ne PVSK'ya ne de Anayasaya göre yakalanamaz.

Hükümet tasarısında yer alan ve alt komisyonda çıkarılan "**kendisi**" ibaresi **tuzaktır** ve bu kelimenin uygulama açısından bir anlamı yoktur.

Burada tasarımı hazırlayanların amacı, "başkasının can güvenliğini tehlikeye düşürüyor" bahanesiyle, kolluğa, özellikle toplumsal olaylarda masum vatandaşları da "tehlikeli" diyerek "koruma altına alma bahanesiyle" yakalama yetkisi vermektir.

Yukarıda da söz ettiğimiz gibi "**koruma**" hukukumuzda karşılığı olmayan bir kavram olduğu için bu korumanın ne kadar süreceği belirsizdir.

Ayrıca, bu madde, kolluğa, yine istediği kişiye "**tehlike oluşturun**" diye uzaklaştırma adı altında bir **il, ilçe ya da bölgeye** girmesini engelleme yetkisi vermektedir.

Bu madde ile kolluk, **bir milletvekilinin bir bölgeye girmesini, eylemi tehlike oluşturun bahanesiyle, engelleyebilecektir.**

Bu fıkranın düzenlemedeki şekliyle yasalaşması halinde, sokağa çıkan, demokratik haklarını kullanmak için evinden çıkan, Anayasal hakkı olan toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmak isteyen, yaşam alanlarına, yaşam biçimine müdahaleye karşı protestosunu yükselten, çevrenin, tarihi ve kültürel mekanların tahribine ve hatta arazilerine el konulup zeytin ağaçlarının kesilmesini engellemek isteyen her yurttaş, kolluk kuvvetleri tarafından kendisinin veya başkasının can güvenliğini tehlikeye düşüreceği bahanesiyle koruma altına alınıp, uzaklaştırılıp, enterne edilecek ve hiç kimse Anayasadan kaynaklanan hakkını kullanamayacak ve toplum siyasi iktidarın kolluğa vereceği emir ve talimatlarla zaptı rapt altına alınacaktır.

Ayrıca bu düzenleme ile mevzuatta tanımlanmamış, sebep ve sınırları tarif edilmemiş "**koruma altına alma**", "**uzaklaştırma**" yetkileriyle Türkiye tümüyle olağanüstü halin yürürlükte olduğu bir **toplama kampına** dönüştürülmek istenmektedir.

3-Tasarının 1.maddesinin üçüncü fıkrası ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun 15.Maddesine; "**Polis: müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini ikamet ettikleri yerlerde veya iş yerlerinde de alabilir....**" şeklinde bir fıkra eklenmiştir.

Bu düzenleme de kötüye kullanılmaya açık bir düzenlemedir. Bu hüküm ile kolluk, bilgi almak amacıyla kişilerin evlerine ve işyerlerine girme hakkı elde edecektir. Burada kullanılan "**ifade**" tanımı kastı aşan bir tanımdır.

Mağdur, müşteki ve tanık kolluğa "**ifade**" değil "**bilgi**" verir. İfadesi alınan kişi şüphelidir.

Kişi hak ve özgürlükleri açısından, kolluğa bilgi vermek isteyen mağdur ve tanıklara tercih hakkı tanınmalı, isterse, kolluğa ait bina ve yerleşkelerde, hatta, kafe, lokal gibi yerlerde bilgi

verme yolu açık tutulmalıdır. Her şeyden önce, her vatandaş, her zaman, kolluğun evine ve işyerine gelmesini istemeyebilir. Ayrıca, kolluğun bu hareketi komşular ve çevresi tarafından **"işbirlikçi"** gibi tanınmalara ve yanlış anlaşılmalara sebebiyet verebilir.

Alt Komisyon çalışmaları sırasında yaptığımız uyarılar ve uzun tartışmalardan sonra bu fıkra "Polis: kelimesinden sonra gelmek üzere **'talebi halinde'** cümlesi eklenerek küçük bir düzeltme yapılmıştır.

Bu düzeltmenin yapılmamış olması halinde kolluk; müşteki, mağdur veya tanık olarak **gösterilen kişinin iradesi dışında ve ancak suç şüphesi ile yapılan bir soruşturma ile ilgili olarak hakim kararıyla girebileceği bir konuta, ifade almak gibi her zaman suiistimal edilecek bir gerekçe ile girebilecekti.**

Bu halde kişinin **itibarsızlaştırılması, komşuları, iş ve meslek arkadaşları nezdinde şüphe çeken bir şahıs durumuna düşürülmesinin** yolu açılabilir.

4-Tasarının 1.maddesinin dördüncü fıkrası ile getirilen başka bir düzenleme ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda **polisin maddi güç kullanmasıyla ilgili 16.maddesinin 3.fıkrasının B bendinde**, maddi güç; polisin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde doğrudan doğruya kullandığı bedeni kuvvetin dışında kullandığı kelepçe, cop veya tozlar, fiziki engeller ,polis köpekleri ve atları ile... **"ve/veya boyalı su"** ilave edilmiştir.

Bu eklemeye; barışçıl gösterilere katılanlar, bu gösterilerde daha önce örneklerini gördüğümüz üzere radikal örgütler, belki istihbarat örgütleri ve kolluk güçleri tarafından provoke edilerek olayların çıkmasından sonra, barışçıl gösteriye katılan herkesin **boyalı su** sıkılarak işaretlenmesine fırsat verecektir.

Barışçıl gösteriye katılıp, şiddete bulaşmadığı halde polisin sıkığı boyalı su ile işaretlenen şahıslar gösteriden sonrada **şiddet yaratan kimseler** olarak yakalanacak ve ağır cezalara çarptırılmak iddiasıyla suçlanıp yargılanacaktır.

5-Tasarının 1 inci maddesi dördüncü fıkrası ile getirilen bir başka düzenleme ile, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun **16.maddesine (d) fıkrası** eklenmektedir.

Tasarı metnine göre;

"Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde, silah kullanmaya yetkilidir" şeklinde yeniden düzenlenmektedir.

Bu düzenleme ile Anayasanın 17/3 de korunan **"yaşama hakkının"** ihlali niteliğinde olarak kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığının korunmasının sınırları zorlanmaktadır.

Eklenen bu fıkra ile **polise orantısız güç kullanma yetkisi** verilmektedir.

Bu nedenle tasarıyla hukuk devleti anlayışı ile bağdaştırılamayacak şekilde; özellikle toplumsal olaylarda, molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs eden kişilere, “**kademelik**” ve “**ölçülülük**” ilkesi **gözetilmeden doğrudan kolluğa ateşli silah kullanma yetkisi verilmektedir.**

Bu düzenleme ile kolluk, elinde ateşli silah olmadığı halde, yanıcı, yakıcı, yaralayıcı madde bulundurduğu gerekçesiyle silahını kullanıp ateş edecek ve bu da “**yargısız infaz**” ve “**orantısız güç**” tartışmalarını daha da alevlendirecektir.

Her şeyden önce taş, sopa gibi maddeler yaralayıcı nitelikte olduğundan, taş atana kanunla silahla ateş etme yetkisi verilmesinin orantılı bir karşılık olduğunu kimse söyleyemeyecektir.

Bu düzenleme; insanların barışçıl gösterilere katılmasını önlemek, onları korkutarak iktidarın haksız, hukuksuz uygulamalarına karşı protesto ve gösteri haklarını kullanmasını engellemek ve ortalığı dikensiz gül bahçesine çevirmenin bir aracı olarak gündeme getirilmiştir.

Anayasaya aykırı bu düzenleme demokratik hukuk devletini değil, diktatörlüğün hüküm sürdüğü bir devlet anlayışını tarif etmektedir.

6-Tasarının 1.maddesinin beşinci fıkrası ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununa 5397/1 maddesiyle eklenen ek fıkra yeni bir cümle eklenerek “**hakim kararını en geç ‘kırk sekiz’ saat içinde verir**” ifadesiyle iletişimin tespiti, dinleme ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ile ilgili süre **24 saatten 72 saate kadar** çıkarılmaktadır. Yani hakim kararı olmadan bir kişinin iletişimi 72 saate kadar polis tarafından dinlenebilecek ve kayıt altına alınabilecektir.

Bu düzenleme Anayasanın **haberleşme hürriyeti** ile ilgili hükümlerini açıkça ihlal eden çok sakıncalı bir düzenlemedir.

7-Yine aynı fıkranın devamında iletişimin tespiti, dinleme ve sinyal bilgilerinin değerlendirmesi konusunda “yetki ve görevli hakim Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesidir.” şeklinde getirilen düzenleme, Anayasanın yargı yetkisini ve **kanuni hakim ilkesinin düzenleyen hükümlerine aykırıdır.**

Bu düzenleme yasallaştığında AKP iktidarının tespit, tarif ve tayin ettiği hakimler yetkili ve görevli kılınacak ve yurttaşların Anayasal güvence altındaki haberleşme hürriyeti zaafa uğratılacaktır.

8-Tasarının 2. maddesiyle, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda yapılan Anayasaya aykırı bu düzenlemeler, **10.03.1983 tarih ve 2803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda da aynı şekilde düzenlenerek iki kurum arasında paralellik sağlanmıştır.** Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Hakkındaki Kanunda yapılan düzenlemeler de yukarıda emniyet için saydığımız aynı sakıncaları taşımaktadır.

9-Tasarının 3. maddesiyle, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 23.Maddesine eklemeye yapılarak “**demir bilye ve sapan**” da suç aleti sayılmıştır.

Bu düzenleme ile; Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 23.Maddesinin maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “**Ateşli silahlar veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dahil”** ibaresi ve “**zincir”** ibaresinden sonra gelmek üzere “, **demir bilye ve sapan”** ibaresi eklenmektedir.

Yine bu madde ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33.Maddesine eklenen fıkra ile “**toplantı ve gösteri yürüyüşüne yüzlerini kısmen bez vesaire unsurlarla öreterek katılanlar” 2 yıl 6 aydan 4 yıla kadar** cezalandırılır hükmü getirilmiştir.

Bu düzenleme de barışçıl bir gösteriye katılıp hiçbir şiddet olayının olmadığı bir ortamda dahi Anayasal hakkını kullanan yurttaşları ceza tehdidi ile korkutarak bu hakkı kullanmasını engellemeyi amaçlamaktadır.

Üzerinde ateşli silahla (tabanca) yakalanan şahsa verilecek cezanın 12 ay olduğu, bu suçun paraya çevrilebildiği, ertelenebildiği ve hatta hükmün açıklanmasının geri bırakılabileceği de düşünülürse, **bir sapanla gösteriye katılmış, yüzünün yarısını kaşkol’uyla belki soğuktan korunma amacıyla kapatmış barışçıl göstericiye 2 yıldan fazla ceza verilerek nasıl tehdit altına alınmak istendiğini kabullenmek olanaksızdır.**

10-Tasarının 5. maddesiyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun; 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “**morfin”** ibaresinden sonra gelmek üzere **sentetik kannabinoid ve türevleri** ibaresi eklenmekte ve halk arasında **bonzai denilen sentetik uyuşturucuya** ağır cezalar getirilmektedir.

Tasarıdaki en olumlu düzenlemedir. Uyuşturucu kullanımının ilkökul seviyesine indiği günümüz Türkiye’sinde geç kalmış bir düzenlemedir.

11-Tasarının 6. maddesiyle, 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun 91.maddesine eklenen 4.fıkra ile toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılanlarda “**toplu olarak işlenen suçlar” kategorisine alınmakta** olduğu için, bu durumda Cumhuriyet Savcısı devre dışında bırakılarak barışçıl gösteriye katılanlar da kolluk amirinin talimatıyla **kırk sekiz saate kadar göz altına** alınabilecek, toplu işlenen suçlarda da **hakim karşısına çıkarılma süresi 4 güne kadar uzatılabilecektir.**

Bu düzenleme ile suçüstü hali, suç sonrası bir durum olan ve adli yetkilerin kullanılmasını gerektiren bir olay sonrası vatandaşlar, kolluk amirinin emriyle gözaltına alınabilecektir. Adli konularda emir verecek olan ve savcının emrinde çalışması gereken kolluk amirinin, **vali** tarafından yönlendirilmesi **yürütmenin yargıya müdahalesi** ve bu da “**kuvvetler ayrılığı”** ilkesinin ihlali anlamı taşıyacaktır (Anayasa 7, 8 ve 9 md.).

Bu düzenlemeyi bu haliyle “**idari gözaltı”** olarak adlandırmak gerekir.

Gerçekten, valinin belirlediği ve valie hesap verecek olan bir kolluk amirinin emriyle yapılan bir yakalama ve gözaltı sonrası yine **24 ve 48 saat sonunda** kolluk amirinin emriyle gerçekleşen bir serbest bırakma işlemi adli bir işlem olarak adlandıramaz.

Bu düzenlemeyle istenirse barışçıl bir gösteriye katılan kişi veya kişiler; kolluk kuvvetlerinin ya da başka karanlık güçlerin provokasyonu sonucu olaylar çıkartılarak tek tek veya topluca **dört güne kadar göz altında** tutulabileceklerdir.

Bu düzenlemeyle 2005 yılında çıkarılan CMK ile elde edilen kazanımlardan geri adım atılmaktadır.

Bu düzenleme de büyük sakıncalar içermektedir. Bu sakıncalar;

- i) Bu madde ile, kolluk istediği kişiyi, herhangi bir makama açıklama yapmak zorunda kalmadan, **suçüstü halinde 24 saate, toplumsal olaylarda ise 48 saate kadar gözaltına alma yetkisi elde etmektedir.** Halbuki, 2005 CMK’sı ile, savcı bilgisi ve onayı almadan, gözaltı yolu kapatılmıştı ve bu durum haksız gözaltılarını önemli ölçüde sona erdirmişti.
- ii) Yine bu madde ile, 24 ve 48 saatlik gözaltı üzerinde, **savcı denetimi** kaldırılmaktadır.
- iii) Hukuk açısından olması gereken, bu sürenin sonunda C. Savcısına bilgi vermek yeterli olmamalıdır. Cumhuriyet savcısına her gözaltı ile ilgili gerekçe, yakalama anında açıklanmalı, savcı, yakalamamanın haksız olduğu ve gözaltına gerek görmediği durumlarda, şüphelinin salıvermesini emredebilmelidir. Aksi takdirde, kolluk istediğini istediği zaman istediği kişiyi gözaltına alacak, savcıya sadece sonucu bildirerek, yine istediği kişiyi serbest bırakacaktır.
- iv) Yine, CMK m.91 de yer alan **gözaltı yetkisi apaçık adli bir yetki** olduğu için burada **yetkili kolluk amirinin mülki amirlerce belirlenmesi anayasaya aykırıdır.**

Düzenleme yasalaşırsa kişilerin, Anayasayla tanınmış temel hak ve hürriyetlerinden olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanması fiilen imkansız hale gelecektir.

12-Tasarının 7. maddesi ile, 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 11.Maddesine eklenen (g) fıkrasında;

“Vali; lüzumu halinde kolluk amir ve memurlarına gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emir verebilir...” şeklinde bir düzenleme getirilmektedir.

Bu fıkra ile, 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161.madesinde Cumhuriyet Savcısına verilen **“suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması”** nı da içeren yetki ve görevler, İllerde Vali, ilçelerde Kaymakamlara devredilmektedir.

Bu düzenleme ile kolluk, adli konularda **çift başlı hale getirilmek istenmektedir.**

Mevcut yapıda vali, kolluğa sadece idari konularda yani suçun önlenmesi, savcı ise adli konularda, yani suç sonrası emir verebilmektedir. Bu düzenleme ile vali, suç sonrasında da suçun aydınlatılmasına müdahale etmekte, suçun aydınlatılması noktasında olay yeri incelemesi, arama, el koyma, yakalama gibi tedbirlerden hangilerine başvurulabileceğine karar vermektedir.

Halbuki bu yetkiler, CMK’ya göre, savcıların yetkisinde olan hususlardır. **Valinin adli alana girmesi yürütmenin yargıya açık bir müdahalesidir.** Ayrıca, bu düzenleme Anayasanın başlangıç hükümlerinde ifade edilen ve Anayasanın 7, 8 ve 9 maddelerinde şekillenen **“kuvvetler ayrılığı”** ilkesine de aykırıdır.

Bu düzenleme yürürlüğe girerse, aynı konuda, savcı ve validen farklı emir alan kolluk amir ve memurları, hangi amirin emrini uygulayacağı konusunda kararsız kalacaklardır. Bu da kamu düzeninin korunması adına olumsuz sonuçlar doğuracaktır.

Kolluk amirleri tercih yapmak zorunda kaldıkları zaman, aynı zamanda sicil amirleri olan Valileri tercih edecek, bu da dolaylı yoldan, suç soruşturmasında savcının devre dışı kalması anlamı taşıyacaktır.

Bu durumda mülki idare ile adli makamlar arasında yetki ve görev karmaşası yaşanacaktır. Yine böyle bir ahvalde, esas görevi suçun soruşturulması olan Cumhuriyet Savcısının **görevinin engellenmesi**, suç kanıtlarının karartılması, soruşturmanın saptırılması gibi durumlarla karşılaşılması (geçmişte örnekleri olan) toplumun adalet ve hukuka güven duygularını ortadan kaldıracaktır.

Mülki amirler konumları gereği kendilerini siyasi iktidarın talimat ve taleplerine uygun davranma zorunda hissederler. Siyasi iktidarlar da zaman zaman hukuka değil kendi çıkarına uygun taleplerde bulunabilirler.

Nitekim, 17-25 Aralık 2013 Yolsuzluk soruşturmasında savcının arama ve yakalama taleplerinin bizzat Bakan tarafından verilen emirle yerine getirilmediği iddiaları inandırıcı şekilde yalanlanamamıştır. **Bu gibi durumlarda iktidar yandaşlarının işlediği suçların soruşturulması ve gerçeğin ortaya çıkarılması da mümkün olmayacaktır.**

Düzenleme ile Cumhuriyet Savcısının görevleri siyasi iktidarın emrinde olan Mülki Amire verilerek, yapılmış ya da yapılacak olan **soruşturmaların karartılması ve sonuçsuz bırakılmasının** amaçlandığı, kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkmaktadır.

13-Yine tasarının 7. maddesi ile başka bir düzenleme yapılarak, 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 11 Maddesine H fıkrası eklenmektedir. Eklenen bu fıkra;

“Vali kamu düzeni ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için.... Mahalli idareler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinelerinden, diğer araç ve gereçlerden yararlanabilir, personeline görev verebilir” şeklinde bir yeni düzenleme getirilmektedir.

Bu düzenlemeyle güdülen amaç açıktır. İktidar; seçimler yoluyla ele geçiremediği yerel yönetimleri, halkla karşı karşıya getirmek istemektedir. Yaşam alanlarına, parklarına, zeytin ağaçlarına, çevreye, doğaya, kültürel varlıklarına ve yaşam biçimlerine sahip çıkan ve buradaki haksız ve yolsuz uygulamalara karşı demokratik haklarını kullanan belde halkının üzerine, kendileriyle aynı duyarlılığı paylaşan yerel yönetimin araç gereçleri ve personelini sürerek, demokrasi güçlerini bir birine kırdırmak istemektedir.

Halkın üzerine saldırı emrini yerine getirmeyen yerel yöneticileri de ceza tehdidi altında bırakan böyle bir düzenleme, demokratik hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmaz.

14-Tasarının 7. maddesi ile 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 66.Maddesinin birinci fıkrasına yeni bir cümle eklenerek; “ ancak; şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylara yönelik olarak alınan ve usulüne göre tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzenini ciddi şekilde bozulması durumu ilde Vali, birden çok ili kapsıyorsa İçişleri Bakanı tarafından tespit edilir” şeklinde bir düzenleme getirilmektedir.

Bu düzenleme ile Vali ve İçişleri Bakanına olağanüstü hal ilan etme yetkisi verilmektedir. Olağanüstü hal ilan etme yetkisi çok önemli bir yetkidir. Anayasamız da olağanüstü haller 119,120 ve 121.maddelerinde ayrıntıyla düzenlemiştir.

Anayasamıza göre;” **Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun, Milli Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra süresi 6 ayı geçmeyecek şekilde olağanüstü hal ilan edebilir ve bu karar hemen Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur**” şeklinde hükümler mevcuttur.

Getirilen yeni düzenleme ile, bir ilde Valiye, birden çok ilde ise İçişleri Bakanına olağanüstü hal ilan yetkisi verilmekte ve Bakanlar Kurulunun yetkileri gasp edilmektedir. Meclis devre dışı bırakılmaktadır. Milli Güvenlik Kurulunun görüşü alınarak , Bakanlar Kurulunca ilan edilebilen olağanüstü hal kararı yetkisi, bu düzenleme kabul edilirse, tek bir kişi tarafından kullanılacaktır. Burada bir karar mekanizması yok. Vali tek başına karar alıp uygulamaya koyuyor. Mini bir olağanüstü hal yetkisi veriliyor.

Bu yöntemler olsa olsa diktatörlük rejimlerinde uygulanan yöntemler olabilir.

Düzenleme yasalarsa Anayasanın düzenlediği çok özel bir yetki, Anayasaya aykırı olarak Valiye ve İçişleri Bakanına verilecektir. Bu yetki gaspıdır ve açıkça Anayasaya aykırıdır.

15-Tasarının 8. maddesi ile,17.07.2004 tarih ve 5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansması Hakkında Kanunun 13.maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilerek “..devlet, ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır” şeklinde yeniden düzenlenmektedir. Bu düzenleme uygulamada **eşitlik ilkesini** zedeleyecektir.

16-Tasarının 9. maddesi ile, 26.06.1973 tarih ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun birinci maddesinin birinci fıkrasına “araç kiralayanların” ibaresi eklenerek , araç kiralayanların kimlik bildirilmesi zorunlu hale getirilmektedir. Bu maddeye aykırı hareket edenlere Mülki İdare Amirlerince ceza verilmesinin önü açılmaktadır.

Tasarı metninde kimlik bildirme kanununa göre yapılan kayıtların amacı dışında kullanılması halinde **bir yaptırım ön görülmemiştir.**

Alt komisyondaki görüşmeler sırasında yaptığımız teklif ve uyarılar dikkate alınarak, kimlik bilgilerinin amacı dışında kullanılması halinde, Ceza Kanununun ilgili hükümlerine atıf yapılarak, kötü niyetlilerin cezalandırılması sağlanmıştır.

17-Tasarının 10. maddesi ile 04.06.1937 tarih ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 13. maddesi değiştirilerek, emniyet hizmetleri sınıfı mensuplarının rütbeleri, meslek dereceleri ve görev unvanları yeniden düzenlenmekte ve Ar-Ge, nöbet görevi, depo görevi, müdüriyet emri ve bunun gibi hali hazırda tüm Türkiye çapında cezalandırmak maksadıyla uygulanan atıl görevlere yasal bir dayanak oluşturularak filli durum yasal statüye kavuşturulmaktadır. Böylece görev verilmek istenmeyen 2. Sınıf Emniyet Müdürü, 3. Sınıf Emniyet Müdürü, 4. Sınıf Emniyet Müdürlerine görev verilmeden birim amiri emrinde sadece araştırma inceleme yaptırılması gibi görevler verilmesi adı altında **personelin pasifize edilmesi ve amirine mutlak bağlı hale** getirilmesi düzenlenmektedir.

Emniyet Teşkilatı Kanunu’nun 13 üncü maddesinde rütbelere göre çalışılabilecek görev unvanları tek tek tespit edilmiştir.

Bu düzenleme yandaş olmayan polis yöneticilerinin istihdamında keyfiliği, hukuka uymada direnememeyi ve biat kültürünü doğuracaktır.

18-Tasarının 10 uncu ve 11 inci maddesiyle eklenen Geçici 26 ncı maddesi (Bu madde alt komisyonda geçici ek-4 le birleştirildi) ile getirilen başka düzenlemeler ile,

Emniyet Teşkilatı Kanunu 55 inci maddesi değiştirilerek bütün rütbelere terfilerde **mülakat ve yazılı sınav şartı** getirilmektedir. Ancak sınavlarda başarılı olmak yeterli olmamakta, **Rütbe Terfi Kurulunun** takdirine bırakılmaktadır. Halbuki mevcut uygulamada mülakatın objektif olamaması nedeni ile **sadece yazılı sınav esas** kabul edilmektedir.

Bu uygulama ile liyakat yönünden uygun ama bir çok uygulamalarda görüldüğü gibi **hükümete yakın olmayan kişilerin** terfi edememesine yol açılacaktır. Bu düzenleme ile ayrıca her rütbe terfilerinde yazılı sınav uygulaması hayata geçirilecektir. Birkaç yılda bir personelin aynı konu ve içerikten sürekli sınava tabi olması onların işi ve performanslarına yoğunlaşmak yerine kişisel gelecek kaygısı ile sürekli testlere hazırlık yapmalarını doğuracaktır. Bu ise yoğun çalışma gereği duyulan ve suçla mücadele edilen operasyonel polis birimlerinde personelin çalışmak istememesine yol açacaktır. Bu aynı zamanda devletin bütçesine önemli oranda ek yük getirecektir.

19-Tasarının 10 uncu maddesiyle değiştirilen Emniyet Teşkilatı Kanunu 55 inci maddesi ile; rütbe terfilerinde Polis Akademisi mezunları olan A grubu amirler ile polis memurluğundan B grubu amirliğe geçenler arasındaki fark sözde kaldırılmaktadır.

Tasarının 11 inci maddesiyle eklenen Geçici 26 ncı maddesi ile (**Bu madde alt komisyonda geçici ek-4’le birleştirildi**) halen **B grubu** olan komiser yardımcısı, komiser ve baş komiser olan personelin bu statüleri devam ettirilmektedir. Bu çelişkili durum ile mülakatla alınacak olan Komiser Yardımcılarının hızlı terfi etmeleri, ÖSYM’nin yaptığı objektif sınavla komiser yardımcılığını kazananların ise B grubu statüleri devam ettirilerek geç terfi etmeleri yüzünden

önleri tıkanmış olmaktadır. Bu durum Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırıdır ve hakkaniyete uygun bir düzenleme değildir.

20-Yine Tasarının 10 uncu maddesi ile Emniyet Teşkilatı Kanunu EK 5 inci maddesine eklenen fıkra ve geçici 28 inci maddesi ile de genel bir hukuk kuralı olan zamanaşımı müessesesi, bu tasarı ile sadece Emniyet Teşkilatı personeli açısından ortadan kaldırılmaktadır.

Hakkında meslekten ve devlet memurluğundan çıkarma cezası gerektiren iddialar bulunan personelin bir cezai müeyyide olarak zorunlu bir şekilde emekliye sevkı sağlanmaktadır. Emeklilik işlemleri adı altında başka memur ve kamu görevlilerine uygulanmayan ve zamanaşımı müessesini anlamsızlaştıran bu uygulama ile personelin meslekten ve devlet memurluğundan çıkarılmasının önü açılmaktadır.

Zamanaşımı müessesesi temelde, memurun baskı altında kalmadan hizmet verebilmesi amacıyla yürürlüğe konulmuş bir düzenlemedir. Burada kişiden çok kamu hizmeti korunmaktadır. Bu müessesenin özelliği gereği zamanaşımına uğramış konular işin esasına girilmeksizin yetkili disiplin amirleri veya disiplin kurullarınca doğrudan işleminden kaldırılmaktadır.

Bu yasa ile; zamanaşımı müessesesi korunmakla birlikte istikrar kazanmış Danıştay içtihatlarına da aykırı olarak memur ve kamu görevlilerinden sadece Emniyet Teşkilatı personeli için işlendiği iddia edilen disipline aykırı fiillerin zamanaşımına uğramasına rağmen, işin esasına girilerek ceza verilmesini ve bu cezaya göre soruşturma dosyası işleminden kaldırılmış olmasına rağmen, **zamanaşımı ile ilgili yasa hükmü Emniyet Teşkilatı personeli yönünden anlamsızlaştırılarak**, kurumdan ilişik kesilmesi sonucunu doğuran **zorunlu emeklilik** işlemine tabi tutmaktadır.

Bu nedenle bu düzenleme de Anayasamızın eşitlik ilkesine, Danıştay içtihatlarına ve hakkaniyete uygun bir düzenleme değildir

21-Tasarının 11. Maddesi ile geçici 27. Madde eklenerek halen görev yapmakta olan yetişmiş ve nitelikli ve parti polisi yaklaşımlarına biat etmeyeceği öngörülen yaklaşık olarak 3200 emniyet üst düzey görevlisinin 3 ay içinde zorunlu emekli edilmeleri öngörülmektedir.

Tasarı metni;

“Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde bulunanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü kadrolarında bulunanlar **dışında kalanlar ile** İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde bulunanlardan emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olanlar bu maddenin **yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Yüksek Değerlendirme**

Kurulunun teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile resen emekliye sevk edilebilir” şeklinde bir düzenlemeyi içermektedir.

Tasarının Geçici 27 nci maddesi ile halen müstakil birim amiri görevlerinde bulunan bütün 1. Sınıf Emniyet Müdürleri ile 2., 3. ve 4. Sınıf Emniyet Müdürlerinin **3 ay içerisinde zorunlu emekli** edilebilecekleri ve bu uygulama ile bütün polis başmüfettişlerinin, merkez emniyet müdürlerinin, özel güvenlik müfettişlerinin emekli edilebileceklerine ilişkin hükümler getirilmektedir.

Tasarı ile 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 55. Maddesi tamamen değiştirilecektir. Terfi edememe sonucu emekliye sevk etme ve kadrosuzluktan emekliye sevk edilen personelin emekli maaşları ve kadrosuzluk tazminat oranları ve miktarları yeniden düzenlenmektedir.

Sürekli uygulanacak bu 55 inci maddedeki değişiklik ile müstakil birim amiri görevleri haricinde görevlendirilen ve **6 yıl kıdeme haiz bütün 1. Sınıf Emniyet Müdürleri zorunlu emekliye sevk edilmektedir**, ancak idareye, ikişer yıllık dönemler halinde bu süreyi uzatma yetkisi getiriliyor.

Ayrıca emniyet amirleri ile 2, 3 ve 4. Sınıf Emniyet Müdürlerinden **beş yıl içinde** terfi edemeyenler **zorunlu emekli** edilecektir.

Bu düzenleme ile personelin 800-2000 TL arasında maddi kayıpları olacaktır. Anayasaya aykırılığı bir çok karar ile sabit olan bu durumun, AKP hükümetleri zamanında TRT, TBMM, Ziraat Bankası ve diğer bazı kurumlarda yapıldığı gibi, Emniyet Teşkilatından beklentileri kalmamış Emniyet Müdürlerinin emeklilik ikramiyeleri ve maaşlarının yaş haddine kadar cezbedici bir oranda artırılması ile **isteğe bağlı emekliliğin özendirilmesi suretiyle yapılmayıp herhangi bir kriter olmadan dilediği personele yapılması tasfiye olduğunu göstermektedir**

Öte yandan kolaylaştırılmış disiplin cezası (aylıktan kesme) ile terfi ettirilmeme ve kadrosuzluk gerekçesiyle tüm rütbelerdeki emniyet müdürlerine aşamalı olarak zorunlu ve istekleri dışında emekli edilmesi sağlanmış olacaktır.

Nitekim kapsamı aynı olan ve Emniyet Müdürlerinin zorunlu emekliliğine ilişkin düzenlemeyi içeren 4638 sayılı kanun hükmünde karamameyi Anayasa Mahkemesi 2003 yılında Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etmiştir.

Yine Anayasa Mahkemesi, 2003 yılında başka bir kararında, bazı üst düzey yöneticilerin zorunlu emeklilik yaşının 65’ten 61’e düşürülmesini düzenleyen 4919 sayılı kanun düzenlemesini de **tasfiye** olarak görmüş ve **Anayasa’ya aykırı bulmuştur**.

Bu kararlardan da görüleceği üzere, **“polis yöneticilerinin zorunlu emekliliğini düzenleyen bu hükümler”** hukukla bağdaşmamakta ve Anayasa’ya açıkça aykırı nitelik taşımaktadır.

Zorunlu emeklilikte rütbelere göre oran belirlenmesi, çok ciddi oranda mali hak kaybına neden olacaktır.

Kariyer ve niteliği en verimli şekilde kullanılacak olan Emniyet Amiri, 4. Sınıf, 3. Sınıf ve 2. Sınıf Emniyet Müdürleri, çok erken yaşta emekliye sevk edilecektir.

Zorunlu emekliye sevk etmede kriter ve göstergeler belirlenmemiştir.

Dünyada ve Türkiye’de **emeklilik yaşı oranları artırılmaktadır**. İnsanların yaşam süreleri artmakta ve ölüm yaşı oranı ise yükselmektedir. Bu nedenle erken yaşta zorla emekliye sevk etmek, akılcı bir kamu politikası ve yönetimi ile uyuşmamaktadır.

AKP’nin önceki hükümetlerinde sosyal güvenlik sisteminin 1 emekliyi 4 çalışanın finanse etmesi yönündeki aktüeryal denge kurma hedeflerine aykırı bir şekilde erken yaşta emekliye sevk etme düzenlemesi yapılmaktadır. Bu nedenle, iş gücü kaybı, prim kaybı ve çalışmadan ödenen fazla tazminat oranları, kamu zararı ve verimsizlik nedenidir.

Bu düzenleme ile zorunlu emeklilik adı altında devletin güvenlik hafızasının sıfırlanmaktadır.

Anayasanın birçok hükmüne aykırı olduğu gibi Anayasaya aykırı kanun çıkarılması konusunda da iktidarın ısrarı ortaya koymaktadır.

22-Tasarının 11. ve 14. maddeleri ile 3201 sayılı kanuna geçici 24.madde eklenerek ve bazı maddeler yürürlükte kaldırılarak, polis kolejlerinin kapatılması sağlanmakta ve polis kolejinde öğrenim gören öğrencilerin MEB tarafından çeşitli okullara verleştirilmesi düzenlemektedir.

Düzenleme ile polis kolejinde okuyan öğrencilerin kanunla kendilerine verilen kazanılmış hakları ellerinden alınmaktadır.

Daha önceki yıllarda Polis Akademisinde maaşlı olarak polis memuru statüsünde okuyan Polis Koleji mezunlarının, **1980’li yıllarda Polis Akademisindeki eğitimlerinin öğrenci statüsüne dönüştürülmesi uygulaması özlük haklarının kaybolmaması ve hukuktaki en temel ilkelerden biri olan kazanılmış hakların korunması** açısından darbe döneminde dahi Polis Koleji’nin hazırlık sınıfındaki öğrenciyi dahi kapsam dışı tutacak şekilde düzenlenmişti.

Ancak bu yasa tasarısında, **darbe dönemindeki kadar hukuka saygı gösterilmemekte** ve sınavlara girerek kazanan ve Polis Kolejinde **okuyan öğrenciler mağdur** edilmektedir.

Polis koleji öğrencilerinin sınavlarda almış oldukları yüksek puanlarla birçok seçkin öğretim kurumuna girme hakları olmalarına rağmen, tercihlerini polis koleji için kullanmışlardır. Öğrencilerin talepleri dikkate alınmadan, yıllarca gördükleri eğitim heba edilmek istenmektedir. Bu öğrenciler başka okullara nakledilseler dahi gerek uyum sorunu, gerekse ideallerinden uzaklaştırılmaları nedeniyle, yaşayacakları ruhsal çöküntü nedeniyle başarılı olamayacaklardır.

Bu nedenlerle, en azından mevcut öğrencilerin mezuniyetine kadar okullarının kapatılmaması insan haklarına ve hakkaniyete uygun olacaktır.

23-Tasarının 12 inci ve 13 üncü maddeleri ile Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi kapatılmaktadır.

Bu düzenlemeler ile ülkemizin tek Güvenlik Bilimleri Fakültesi kapatılarak **polis yöneticisi eğitimi lisans seviyesinden kurs seviyesine düşürülmekte**, aynı zamanda mülakatla belirlenen ve kısa süreli eğitimlerle polisliği bile tam öğrenememiş **polis amirlerinin yüksek sayılarda topluca alınmasının önü açılmaktadır**.

Düzenleme ile, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi kapatılarak , öğrencileri mezuniyetine sadece bir dönem kalmış olanlar dâhil, diğer üniversitelerin farklı bölümlerine gönderilmektedir. Buna karşılık, 2020 yılına kadar sivil üniversiteleri bitirmiş öğrencilerin bir yıl okutulmak suretiyle **Komiser Yardımcısı olması sağlanmaktadır.**

Emniyet teşkilatına nitelikli amir yetiştiren akademilerinin kapatılması büyük bir yanlışlıktır. Mezun olmalarına çok az bir zaman kalan öğrencilerin bu haklarının ellerinden alınması hukuka ve hakkaniyete uygun değildir.

24-Tasarının 13 üncü maddesi ile Polis Akademisi Başkanlığında görev yapan öğretim görevlileri ve idari personelin iki ay içerisinde başka illerdeki okullara atanması ön görülmektedir.

Yine tasarı ile Polis Akademisi öğretim görevlilerinin YÖK’e bağlı üniversitelere gönderilmesi de düzenlenmektedir.

Tasarı ile kapatılması ön görülen bir kuruma bir yandan da halen öğretim görevlilerinin alınmasına devam edildiği öğrenilmiştir.

Gerek 1984 yılında yürürlüğe giren 3087 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu’nda, gerekse 2001 yılında yürürlüğe konulan 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda, akademik kadrolu öğretim elemanlarının istekleri dışında Ankara’da bulunan Polis Akademisi dışına atanması veya görevlendirilmesi, özellikle eğitim kalitesinin dönemsel siyasi etkilerden korunması amacıyla yasa hükmüyle sağlanmıştır.

Bu nedenle yapılmak istenen düzenleme çok yanlıştır. Emniyet Teşkilatının güvenlik bilimleri alanındaki akademik müktesebatının sıfırlanması ve bunların yerine bu konularda hiç birikimi, deneyimi, tecrübesi ve akademik kariyeri bulunmayan yandaş kişilerin getirilmesi Türk milleti ve Emniyet Teşkilatı adına büyük bir kayıp olacaktır.

25-Tasarının 12. maddesi ile 25.04.2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun 6’ıncı maddesinin birinci fıkrasına yeni bir cümle eklenerek ” ancak, gerek görüldüğü takdirde, Başkan, dört yıllık süre sona ermeden önce de atanmasındaki usulle görevinden alınabilir” denmektedir.

Bu düzenleme, Polis Okullarının ve Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılmasından sonra etkisizleşecek olan Akademi Başkanını, hükümetin emrinde sıradan bir kamu görevlisine dönüştürecek bir düzenlemedir ve bilim adına kabul edilemeyecek bir husustur.

26-Tasarının 13 üncü maddesi ile 4652 sayılı Kanuna eklenen geçici 8 inci madde uvarınca; Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte eğitim gören; Emniyet Genel Müdürlüğü adına Fakülte ve Yüksekokullardan (FYO) mezun olanlar, Polis Meslek Yüksekokulu (PMYO) ve Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüğü (POMEM) mezunlarının sınava tabi tutulmak ve başarılı olmak koşuluyla Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına atanabilecekleri öngörülmektedir.

Bu yasayla, halen eğitime devam eden ve eski yasa hükümlerine göre bulundukları eğitim kurumlarından mezun olmaları halinde Emniyet Teşkilatı kadrolarında iş bulma garantileri yasayla teminat altında bulunan kişilerin bu hakları, isteklerine bakılmaksızın ellerinden alınmaktadır.

Maddesi ile getirilen düzenleme daha önce bu eğitim kurumlarından mezun olanlara uygulanmış bir kural değildir.

Geçici 8 inci madde kapsamında bulunan ve sadece halen eğitim görmekte olan öğrencileri kapsayan bu düzenleme, **sonraki dönemlerde aynı eğitim kurumlarına alınacak öğrencileri kapsamamaktadır.**

Dolayısı ile düzenleme sınav adı altında tasfiye amaçlıdır.

Polis Koleji ve Polis Akademisinin kapatılıp, öğrenci ve öğretim elemanlarının Emniyet Teşkilatından tasfiyesini öngören ve bu yasanın değişik maddelerinde yer alan düzenlemelerin bir değişik şeklinin bu fıkra ile **halen Fakülte Yüksek Okul, Polis Meslek Yüksek Okulu ve POMEM’lerde eğitim gören öğrencilere de uygulanacağı** anlaşılmaktadır ki bunun hukukla bağdaşır bir yanı yoktur.

27-Tasarının 13 ncü maddesiyle 4652 sayılı Kanuna eklenen Geçici 9 uncu madde ile 2020 yılına kadar hızlı kadrolaşma amaçlı özel sınıflar oluşturulmaktadır.

Geçici Madde 9 ile “1/1/2020 tarihine kadar Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere, lisans mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olan ve yönetmelikle belirlenecek diğer şartları taşıyanlar Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde bir eğitim-öğretim dönemi özel eğitime tabi tutulabilirler.

Bu öğrenciler Akademi bünyesinde ücretsiz iâşe edilir, yatırılır, sağlık giderleri ve yönetmelikle tespit edilecek ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır ve bunlara harp okullarında bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.”

Bu uygulama, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılması ya da memurlardan komiser yardımcısı yapılması uygulamalarıyla da çelişmektedir.

Eğer hükümet bu Tasarı ile memurlarından komiser yardımcısı yapmayı amaçlıyorsa; büyük çoğunluğu lisans mezunu 250 bin polis memuru arasından yeterince komiser yardımcısı bulamıyor mu da kısa süreli eğitimlerle çok sayıda **özel sınıf komiser** alacaktır.

Bu düzenleme ile ‘**parti polisi**’nin temellerinin atılmakta ve Teşkilattaki amir olma potansiyeli olan 250 bin polis memuruna güvenilmediği anlaşılmaktadır. Böylece yetişmiş ve tecrübeli binlerce kişinin yükselme umudu bitirilmektedir. İktidar bu düzenlemelerle özlem duyduğu parti polisine böylece kavuşacağını ve AK Polis teşkilatını kuracağını planlamaktadır. Bu hükümlerin hukuka ve hakkaniyete uygun bir tarafı yoktur.

28-Tasarının 16. maddesi ile, 10.03.1983 tarih ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 14. maddesi değiştirilerek teşkilattaki atamalar yeniden düzenlenmektedir.

Bu düzenlemeler de büyük sakıncaları içermektedir.

Tasarının bu maddesiyle, Jandarma Teşkilat Kanununda operasyonel düzenlemelere yer verilmektedir.

Jandarma teşkilatı büyük ölçüde iktidar kontrolüne alınmakta, Bakan ve Valilerin yetkileri arttırılmaktadır.

Bu düzenleme ile, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler; jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilecek, başka ifadeyle jandarma iktidar ihtiyaç duydukça sadece kırsal alanlarda değil, şehir merkezlerinde de aktif olarak kullanılabilecektir.

Düzenleme ile, General rütbesinde olmayan daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri ise İçişleri Bakanınca yapılacaktır.

Ayrıca, askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personeli İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilecektir.

Subaylar ile ihtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel nokta atamasına tabi tutulacaktır. İl ve İlçe jandarma komutanlarının sicil amirleri ise valiler olacaktır. İl jandarma komutanı hariç olmak üzere, il jandarma komutanlıklarında görevli personel de vali tarafından görevden uzaklaştırılabilecektir.

İl ve İlçelerde önemli güvenlik görevleri olan İl ve İlçe Jandarma komutanlarının atamalarında Jandarma Genel Komutanının hiçbir etkisi olmayacaktır.

Atamalarda Jandarma Genel Komutanının teklifinin olmasını Komisyonun CHP li üyeleri olarak talep etmemize rağmen, bu teklifimiz uygun görülmemiştir. Tasarı olduğu gibi kabul edilerek **"atamalarda gerek görürse Jandarma Genel Komutanı da teklif edebilir"** denilerek adeta Jandarma Genel Komutanıyla ve TSK'yla alay eden bir düzenleme yapılmıştır.

Bu tasarı ile, Generallerin de Bakan tarafından görevden uzaklaştırılması yolu açılmaktadır.

General atamaları konusunda Genelkurmayın teklifi, İçişleri Bakanlığı tarafından uygun görülmez ise, bu uyuşmazlığın **çözüm mercii olarak Başbakan belirlenmiş**, Başbakanın kararı yalnızca İçişleri Bakanlığına iletilmesi yeterli görülmüştür.

Böylece, Başbakanın vereceği karara Genelkurmayın itirazı ortadan kaldırılmış ve hükümetin general atamalarını eline alması sağlanarak, Genelkurmay devre dışı bırakılmıştır.

Sicil, görevden uzaklaştırma ve atama yetkisinin Bakana ve Valilere verilmesi durumunda tüm silahlı kuvvetlere sirayet edecek **bir siyasallaşma içine girileceği**, Jandarma ve TSK'daki siyasallaşmanın sonuçlarının ise kimsenin tahmin edemeyeceği şekilde ağır sonuçları olacağı açıktır.

Ortaya çıkacak sorunları söyle sıralamak mümkündür.

- Generaller ile onlara bağlı olan askeri personel arasındaki bağın zamanla zayıflayacağı,
- Personelin daha iyi yerlere atanmak için kaymakam, vali ve sivil şahıslarla kurduğu ilişkilerin, askeri hiyerarşi ve disiplinin önüne geçeceği,
- Jandarma teşkilatının kurumsal yapısının kısa vadede iktidarın emrine gireceği,
- Jandarma'da ast üst ilişkilerinin zarar göreceği ve disiplinin bozulacağı,

- Jandarma personelinin, kanunlar, nizamlar ve amirlerin emirlerinden çok siyasi makamların maksat ve niyetine uygun hareket etme eğilimine gireceği,
- Mesai içinde personelin siyasi düşüncesini aleni olarak açıklama yoluna gideceği,
- Özellikle Valiler tarafından yapılacak atama ve yer değiştirme faaliyetlerinde iktidar partilerinin İl teşkilatları nezdinde girişimlerde bulunularak Valilik makamını etkileme teşebbüsleri yaşanabileceği, bu kapsamda, imkânları kısıtlı olan dış karakollara gitmemek için siyasi çevrelerin devreye sokulmaya çalışılacağı,
- Atamalarda liyakatten ziyade siyasi yakınlıklar ve bağlantıların önem kazanacağı ve atamalarda adaletten uzaklaşılacağı, bunların sonucunda personelin ve ailesinin ciddi mağduriyetler yaşayacağı,
- Her yıl belli dönemlerde rutin bir şekilde yapılan atamalar yerine siyasi tasarruflarla sürpriz atamalarla karşı karşıya kalınabileceği,
- Maddenin bu hâli ile kabulü jandarma personelinin yasal bir dayanak olmadan bazı siyasi değerlendirmeler kapsamında görevden uzaklaştırılmasının mümkün olacağı,
- Vatandaşımızda mevcut olan "**Tarafsız Kolluk ve Devletin Jandarması**" düşüncesini olumsuz etkileneceği,
- Jandarmanın hiçbir baskı altında kalmadan yasal çerçevede kolluk etiğine uygun görev yapması konusunda sıkıntılar yaşanabileceği,
- Birliğin disiplini üzerinde olumsuz etki yaratacağı,
- Personelin amirlerine ve teşkilatına bağlılığı ile aidiyet duygusunun zayıflayacağı,
- İl Jandarma Komutanı ve Jandarma Genel Komutanlığının personel üzerindeki etkisi ve otoritesini zayıflatacağı,
- Personelin daha iyi sicil almak için kaymakam, vali ve sivil şahıslarla kurduğu ilişkiler, askeri hiyerarşi ve disiplinin önüne geçeceği,
- Jandarma personelinin siyasi makamların maksat ve niyetine uygun hareket etme eğilimine gireceği, düşünülmektedir.

Bu değişiklikle TSK ile ortak noktalardan biri daha ortadan kaldırılmaktadır. Böylece jandarmanın askeri statüsü; 211 Sayılı TSK iç hizmet kanununun 1 'inci maddesinin değişmesiyle şekil olarak da tamamen kaybolacaktır. Bu çalışmaların bugünün konusu olmayıp Türk silahlı kuvvetlerini hedefe alan ve bu doğrultuda yapılan çalışmaların bir parçası olduğu düşünülmektedir.

Bütün bu sakıncaları dikkate aldığımızda ve Jandarma ile ilgili düzenlemelere bu gözle bakıldığında iyi niyet aramak beyhude olacaktır. Bu gerekçelerle tasarının bu maddelerinin kabulü tarafımızdan uygun görülmemektedir.

29-Tasarının 24.maddesi de, 09.07.1982 tarih ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununda değişiklikler yapılmaktadır.

Bu madde ile, Jandarma Komutanlığında yapılmak istenen değişikliklerin aynısı Sahil Güvenlik Komutanlığı içinde yapılmaktadır.

Tasarıya göre; Sahil Güvenlik Komutanlığında Amiraller haricinde, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı, Sahil Güvenlik Komutanlığı karargahında **görevli başkanlar ve bölge komutanlarının** atanmaları **İçişleri Bakanınca** yapılacaktır. Gerekğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilecektir.

Atamaların Sahil Güvenlik Komutanından alınarak siyasi makama verilmesi, aynen Jandarma Komutanlığındaki sakıncaları taşımaktadır. Aynı gerekçelerle bu düzenlemelere katılmamız mümkün değildir.

30-Tasarının 31. maddesinin 4. fıkrası ile, Türkiye’de oturan yabancıların nüfus kayıtları ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Buna göre;” ikamet izni verilen yabancılar, Genel Müdürlükçe kimlik numarası verilerek yabancılar kütüğüne kaydedilir. **Türkiye’de bulunan yabancılarla ikamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası** vermeye Bakanlık yetkilidir”.

İkamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası vermeye Bakanlığın yetkili olması, bir çok 30göçmenlerin seçmen yapılacağı endişesinin bulunduğu bu ortamda böyle bir düzenleme izaha muhtaçtır. Bu düzenleme kamuoyu nezdinde kuşku ile karşılanmaktadır.

31-Tasarının 31. maddesinin 8.fıkrası ile 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile köy iken mahalleye dönüştürülen **mahalle muhtarlıklarına evlendirme memurluğu** yetki ve görevi verilmektedir.

6360 sayılı kanunun TBMM de görüşmeleri sırasında bütün uyarılarımıza rağmen bu köylerin tüzel kişiliği ortadan kaldırılmış ve köy halkı mağdur edilmişti. Şimdi mahalleye dönüştürülen köy muhtarlıklarına bu hakkın yeniden tanınması iktidarın yanlışını ve hukuksuzluğu ortaya koymaktadır. Hükümet geçte olsa yanlıştan dönmektedir.

32-Tasarının 31. maddesinin 14 fıkrası ile 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve “Kimlik Paylaşımı Sisteminin kullanılması” şeklinde, aynı maddeye yeni fıkralar eklenmiştir. Bu fıkralar;

(i) Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar

ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile **finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir.**

(ii) Kurumlar ve tüzel kişiler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilirler.”

Bu madde ile, Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile **finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir hükmü büyük sakıncalar içermektedir.**

Bu gün finans kuruluşları adı altında çok sayıda firma faaliyet göstermektedir. Bu firmaların denetimi ve kontrolü nasıl sağlanacaktır. Mevzuatta bu hususta bir düzenleme yoktur. Bu sakıncaları giderecek düzenlemelerin tasarı metnine eklenmesi ile ilgili talebimiz alt komisyonda kabul edilmemiştir.

33-Tasarının 31.maddesinin 16 fıkrası ile diğer adres tanımı yapıyor.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 48.maddesine yeni bir fıkra ihdas edilerek, **diğer adres**’inde yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahip olduğu hüküm altına alınmıştır. Tasarıda “adrese dayalı olarak yürütülen iş ve işlemlerde diğer adres, yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahiptir. Kurumlar yürütecekleri iş ve işlemlerde yerleşim yeri adresi gibi diğer adres bilgilerini de esas alır” denmektedir.

Bu düzenleme uygulamada hak kayıplarına yol açabilecektir. Kasıtlı davranıldığı zaman istenilmeyen sonuçlar doğurabilir. Kişinin belki de 6 ay hiç uğramadığı bir adrese yapılacak tebligattan o şahsın haberi olmayacak ve çok büyük mağduriyetler yaşayabilecektir. Bu düzenleme muğlak bir düzenlemedir.

34-Tasarının 32.maddesinin 5.fıkrası ile nüfus müdürlüklerince mirasçılık belgesinin verilmesi düzenlemektedir. Tasarı metnine göre ;

(i) İlgililerin talebi halinde nüfus müdürlükleri tarafından mirasçılık belgesi verilebilir. Mirasçılık belgesi verilmesinin yargılamayı gerektirmesi, nüfus kayıtlarının mirasçılık belgesi verilmesi konusunda yeterli olmaması veya mirasçılık belgesinin yabancılar tarafından talep edilmesi durumunda, mirasçılık belgesi nüfus müdürlükleri tarafından verilmez.

(ii) Nüfus müdürlüklerince verilen mirasçılık belgesi hakkında, menfaati ihlal edilenler tarafından sulh hukuk mahkemesine itirazda bulunulabilir. Sulh hukuk mahkemesi, itiraz üzerinde verdiği kararın bir örneğini ilgili nüfus müdürlüğüne gönderir şeklinde idi.

Alt komisyonda verdiğimiz önergeler kabul edilmiş ve nüfus müdürlüklerinin mirasçılık belgesi vermesi tasarısı metninden çıkartılarak, yaratacağı olumsuz sonuçlar ortadan kaldırılmıştır.

35-Tasarının 32. maddesi ile geçici 7. madde ihdas edilmektedir. Bu madde ile, “kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla merkezî veri tabanında yer alan **kayıtlara göre son otuz yılda işlem görmeyen, halen ölü mü sağ mı oldukları bilinmeyen ve yüz on yaşın üstündeki kişiler ölmüş sayılır.** Bunlardan sağ olduğu tespit edilenlerin kaydı idarece düzeltilir” şeklinde bir düzenleme getirilmektedir.

Bu düzenleme sıkıntılara yol açacaktır. Kaydı silinecek kişi belki 70 yaşında öldü. Ölümüne bağlı sonuçlarda mirasçılık hukuku açısından sıkıntı olabilecektir. Medeni hukukun ölümüne bağladığı sonuçlar bakımından telafisi güç durumlar meydana gelebilecektir.

Bu düzenlemenin metinden çıkarılmasını talep etmemize rağmen, iktidar mensubu milletvekilleriince önergemiz kabul edilmemiştir.

36-Tasarının 32 maddesinin 9.fıkrası ile geçici bir fıkra eklenerek, nüfus teşkilatına 1000 kişilik atama izni verilmektedir. Bu kanun tasarısı Nüfus Teşkilatına yeni bir çok görevler vermektedir. Bir yıl sonra pasaport hizmetleri de nüfus idaresince yürütülecektir. Sadece pasaport hizmetleri yaklaşık 3000 kişilik polis memurunca yürütülmektedir. Bu nedenle nüfus teşkilatına tahsis edilen 1000 kişilik kadro ve atama izni yeterli değildir. Daha fazla kadro tahsisi gereklidir.

37-Tasarının 32. maddesi ile geçici 10. madde ihdas edilmektedir.

Bu madde ile;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, yazılı olarak yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüklerine başvurmak kaydıyla, 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine **aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulu kararıyla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir.** Soyadı değiştirilen erkek ise kendisi ile birlikte varsa karısının ve müracaat tarihinde ergin olmayan çocuklarının da soyadları

düzeltilir. Soyadı değiştirilen kadın ise kendisi ile birlikte ergin olmayan evlilik dışı çocukları varsa onların da soyadları düzeltilir” denmektedir.

Buradaki **bir yıllık sürenin** hangi gerekçe ile konulduğu tereddütlere yol açmaktadır. Bu sürenin bir yıllık bir süreden daha kısa bir sürede yapılması suiistimalleri önleyecektir. Ayrıca; yasadışı yollara girmiş ve suç işlemiş insanların soyadlarını değiştirerek kanun takibinden kurtulmaları sağlanabilir endişesi vardır. Bu nedenle uygulamada sakıncalar yaratabilecek hususlarda yaptırım getirilmelidir.

38-Tasarının 35 maddesi ile Ek madde 4 ile 28/5/1988 tarih ve 3463 sayılı kanunda değişiklik yapılmaktadır. Düzenlemeye göre; “devlet memuru olarak 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadrolarda bulunup da Hususi Damgalı Pasaport almaya hakkı olan Devlet memurları ile subay ve astsubayların taşıdıkları unvan ve/veya rütbeleri taşımakla beraber 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadroları almadan emekli olan veya ayrılanlardan Devlet memuriyetindeki hizmet süreleri, taşıdığı unvan ve/veya rütbeleri itibariyle bugün Hususi Damgalı Pasaport almaya hak kazananlar emsal alınmak suretiyle bunlara da **Hususi Pasaport** verilmesi ve bu madde kapsamında hususi pasaport alacaklarda **en az lise veya dengi okul mezunu olma şartı** aranacağı hükme bağlanmaktadır”.

Alt komisyon çalışmaları sırasında meslekte belli **kıdemi olan noterlerin ve yargının çok önemli ayağı olan ve savunmanın temsilcileri avukatların da hususi pasaport** almaları için vermiş olduğumuz tekliflerin dikkate alınması önerilmiş, ancak; bu talebimiz kabul edilmemiştir.

39-Tasarının 37. maddesi ile 3152 sayılı kanunda değişiklik yapılarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına tüzel kişilik kazandırılmaktadır.

Bu düzenlemeye göre, “Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye bağlı **kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli** olarak **Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı** kurulmaktadır.

Başkanlık ilin ihtiyaçları çerçevesinde gerektiğinde her türlü yatırım ve hizmetleri yerine getirebilecek; bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, diğer tüzel kişilerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilecek ve ortak projeler yürütebilecektir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, afet yardım, acil çağrı, yatırım izleme, rehberlik ve denetim, strateji ve koordinasyon ile idari müdürlükler kurabilecektir. Gerektiğinde geçici birimler de kurulabilecektir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının sevk ve idaresi, Vali veya vali tarafından görevlendirilecek bir Vali Yardımcısı tarafından yerine getirilecektir.

Başkanlığın personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanacaktır. Gerektiğinde valilik, kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın ihtiyaç durumuna göre uzman, sözleşmeli personel ve memurları bu başkanlıklarda görevlendirmeye yetkili olacaktır.

Merkezi idare tarafından yapılan her türlü yardım ve desteğin koordinasyonu, denetimi ve izlenmesi ve acil durumlarda bizzat yerine getirilmesi yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından sağlanacaktır.

6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle Hazineye devredilen ancak halen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **en geç üç ay içinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilecektir.”**

Tasarıdaki bu düzenleme de diğer bir çok düzenleme gibi demokrasi ile bağdaşmayan hükümler içermektedir. Halk tarafından seçilen kişilerin yönetiminde olan İl Özel İdarelerini 6360 sayılı kanunla kapatıp, yerine merkezi hükümete bağlı tüzel kişiliği olan ucube bir kurum oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bunun yaratacağı sorunları teferruatlı olarak 6360 sayılı kanun görüşmeleri sırasında dile getirmiştik. Bu öneri ve uyarılarımız dikkate alınmamıştı. Bu kanunla özel idarelerin tüzel kişiliği kaldırılarak yerel yönetimlere büyük darbe vurulmuştu. Kapatılan özel idarelerinin personel ve borç yükü, özellikle muhalefet belediyelerine verilmiş, ancak; kıymetli arazi ve mülkleri ise devlet kuruluşlarına tahsis edilmiş, muhalefet belediyeleri zor durumda bırakılmıştır. Geldiğimiz noktada il özel idarelerinin eksikliği çok çabuk hissedilmiş ve şimdi bu anti demokratik düzenleme getirilerek, il özel idarelerinin yerine devlet kuruluşumu yoksa özel sektör kuruluşumu belli olmayan bir yapı ikame edilmeye çalışılmaktadır.

Bu düzenleme halk tarafından seçilmiş kişilerin yönetiminde olan ve halka en yakın yerel teşkilat olan il özel idarelerinin görevini hükümete bağlı memurlar eliyle yürütülmesini sağlayan hükümler getirmektedir.

Böylece iktidar, başta maden ruhsatları, yeraltı suları tahsisi, taşocağı ruhsatları, arazi tahsisleri, yerel kaynakların kullanımı ve diğer bir çok hizmetleri istediği gibi yönlendirebileceği valiler aracılığı ile yapabilmek için bu kurumu oluşturmak istemektedir. Kurumun bu şekilde oluşturulması önemli sakıncalarıda beraberinden getirmektedir. Bu başkanlık iktidarın arka bahçesi olacaktır.

Bu nedenlerle düzenlemenin kabul edilmesi mümkün değildir.

40-Tasarının 38 inci maddesi ile 4483 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna Ek Madde eklenerek “**hukuksuz soruşturmalara dokunulmazlık**” getirilmek istenmektedir. Tasarı metnine göre;

“Bu kanuna ya da başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenlerin görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilir. Kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa mezkûr görevliler aleyhine tazminat davası açılmaz.”

“Ancak bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garaz ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, idarenin görevliye rücu hakkı saklıdır.”

Bu düzenleme ile hükümetin görüşünde olmayan kamu görevlilerinin yargısız infazına zemin hazırlanmaktadır.

Bu madde şu anda hukuksuz bir şekilde müfettiş görevlendirip mevcut kanunlara göre suç işleyenlerin kendilerine **dokunulmazlık kalkanı getirme isteğidir**. Mevcut yöneticiler yapmış oldukları keyfi, hukuksuz işlemler nedeniyle ileride tazminatlara mahkûm olacaklarını bildiklerinden böyle bir güvence yoluna gitmek istemektedirler.

Zira daha önce dönemin Başbakanlık Müsteşarı ile İstanbul İl Emniyet Müdürü arasındaki geçen konuşmada “kır kapıyı, gir al, daha sonra yasaysa yasa...” şeklindeki konuşmalar, bu hususun hayata geçirilmeye çalışıldığını göstermektedir.

Geçtiğimiz yıl çıkarılan Torba Kanunda getirilen ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen **2 yıl mahkeme kararlarının uygulanmaması** nedeniyle yargılanamayacaklarına dair yapmış oldukları kendilerine güvence **getirme planının gizli bir şekilde geri getirilmesidir**.

Bu nedenlerden dolayı düzenleme hukuksuzdur ve kamu personelini iktidarın ve bir partinin emrine sokması için kullanılacak bir süreci başlatacaktır.

III-SONUÇ

CHP grubu olarak biz bu yasa teklifinde yukarıda sıraladığımız maddelerin demokrasilerde değil, polis devletlerinde olabileceğini söylüyoruz. İktidar, bu yasa teklifi ile polis devletini kurumsallaştıran adımlar atmak istemektedir. Böyle yasalar ancak totaliter ülkelerde, kendi iktidarlarını korumak ve kendilerine karşı oluşabilecek her türlü tehdit ve tehlikeyi bertaraf etmek için çıkarılabilecek keyfi düzenlemelerdir.

Amaç mutlak iktidardır ama denetlenmeyen, kontrol edilmeyen mutlak iktidar tehlikelidir. Dünya siyasi tarihî bunun örnekleri ile doludur.

Türkiye'nin tüm yurttaşlarının Anayasanın ve hukukun güvenli şemsiyesinde en adil şekilde yararlanabilmesi gerekmektedir. Çünkü hukuku ve demokrasi kültürünü içselleştirebilmek toplumsal barışçı iklimi çok daha kolay tesis edecektir. Yapılmak istenen düzenlemeler bu yönüyle toplumsal barışa da hizmet etmeyecektir.

Yukarıda açıkladığımız gerekçeler bu kanun teklifine karşıyız ve geri çekilmesini arz ve talep ediyoruz. **05.01.2014**

Ahmet Toptaş
Afyonkarahisar

Celal Dinçer
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

İçişleri Komisyonuna havale edilen 1/995 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasını öngören Tasarıyla ilgili değerlendirmelerim aşağıda sunulmuştur:

Tasarı ile dört ana hususta değişiklik öngörülmektedir. Birincisi **temel hak ve özgürlükler konusundaki özellikle vatandaşların örgütlenme hakları ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakları neredeyse kullanılamayacak hale getirilmektedir.**

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda öngörülen değişiklikle, **Mülki İdare Amirinin görevlendirdiği kolluğa durdurma ve arama konusunda muğlak ifadelerle daha geniş yetkiler verilmektedir.** Yine 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda yapılan değişiklikler ile hem yeni kavramlarla hem de getirdiği ceza hükümleriyle barışçıl amaçlı olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yapılamaz hale getirmektedir.

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunda yapılmak istenen değişiklikle, **mülki idare amirinin 48 saate kadar varan gözaltı yetkisi ile donatılması ve gözaltı yetkisi içerisindeki suçların arasına 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri yürüyüşlerinin hükümlerinin de dâhil edilmesi söz konusudur. Yine Tasarı ile 5442 İl İdaresi Kanununa vali ve kaymakamlar için olağanüstü hal ya da sıkıyönetim anlamına gelebilecek yetkiler eklenmektedir**

İkinci olarak Tasarı, Emniyet Teşkilatını iktidarın istediği gibi şekillendirme ve istemediği kamu görevlilerini memuriyetten uzaklaştırma ve hatta çıkarma yetkisini içinde barındırmaktadır. **Polis koleji kapatılmakta, Polis Akademisi (Güvenlik Bilimleri Fakültesi) ise kapatılıp yeniden açılmaktadır.** Güvenlik bilimleri konusunda tecrübeleri sabit olan bu kurumların kapatılması idare açısından hafıza kaybına sebebiyet verecek düzenlemelerdir. Burada amaçlanan iktidarın istediği yalnızca ona hizmet edecek bir kolluk kuvvetidir. **İktidar kendi kolluğunu yaratmaktadır.**

Üçüncü husus, özellikle terörle mücadelede en etkin kurum olan ve kırsal alanda kolluk faaliyeti yönüyle karşımıza çıkan Jandarma kurumu, siyasallaşma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. **İktidar Jandarma'yı da kendi kapıkulu askerine dönüştürmeyi amaçlamaktadır.**

Dördüncü olarak, nüfus hizmetlerinde yapılan değişiklikler ile nüfus müdürlüklerinin görevlerinin arttırılmasına karşın bu kurum çalışanlarının çalışma şartlarında herhangi bir iyileştirmeye gidilmemektedir.

Esasa ilişkin hususların yanı sıra Tasarıda; usul ve şekil bütünlüğü olmayan birçok düzenleme yapılmaktadır.

A - ŞEKİL AÇISINDAN

Tasarı mevzuat hazırlama kurallarına uygun hazırlanmamıştır. Anayasamıza göre hükümet tarafından sunulan kanun Tasarıları, kanun tekliflerinin aksine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini içeren bir niteliğe sahiptir. Bu bakımdan Tasarının gerekçesinde ve komisyonlarda sunumu esnasında hiçbir soruya mahal bırakmayacak açıklığa sahip olması gerekir.

Komisyon görüşmeleri esnasında hükümet temsilcilerinin dahi maddeler üzerinde fikirlerinin ve bilgilerinin olmadığı ve hatta başka kanunlardaki maddeleri ilga edecek hükümlerinin bile yanlış ve eksik yazıldığı görülmektedir. Dahası Tasarıyla kaldırılıp yeniden kurulan polis okullarına müdür kadrosu ihdas edilmesi bile unutulmuş, alt komisyon çalışmaları sırasında bir önerge ile durum düzeltilmiştir.

Tasarının her bir maddesi ile çok sayıda kanun ile kanun hükmünde kararnamede ve bunların maddelerinde değişiklik yapılması ile komisyonu işlevsiz hale getirilmektedir. Her ne kadar kanun Tasarıları, hükümetin politikalarını etkin ve verimli yürütebilmek maksadıyla, yasama organına başvurarak, milli iradedden alacağı yetkiyle yürütme vazifesi görmek olsa da; toplum hayatında önem taşıyan bu kadar çok yasal düzenlemenin oldubittiye getirilmesi anlamına da gelmektedir.

Kanun yapma teknikleriyle bağdaşmayan bu yöntem; **hükümetin istediği her değişikliği, asli yetkiye sahip olan TBMM’de yeterince görüşülmeden ve tartışmadan yürürlüğe koymak istemesinden ileri gelmektedir.** Oysaki Parlamentolar sadece oylama yapmak için değil, konuşmak ve tartışmak için vardır. Millet hayatında etki doğuracak kanunların komisyonlarda tartışılması ve herkes için anlam ifade edebilmesi kanunların özü ve felsefesidir.

B-USUL AÇISINDAN

Yukarıda ana hatlarıyla bahsedilen Tasarı ile getirilen değişiklikler; çağdaş normlara, evrensel hukuka, Avrupa Birliği standartlarına ve Anayasamıza açıkça aykırıdır. Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin idareye geniş yetkiler veren böyle bir Tasarının Anayasa Komisyonunda görüşülmeden Genel Kurula gönderilmesi hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Nitekim **Komisyonumuzun ilk toplantısında tarafımızca dile getirilen ve TBMM İçtüzüğü’nün 38. Maddesinde açıkça belirtilen “Anayasaya Aykırılık” iddiaları dikkate alınmamıştır. Görüşmeye geçilmeden önce Anayasaya aykırılık iddiasının öncelikle görüşülmesi TBMM İçtüzüğü’nün amir hükmüdür. Anayasaya aykırılık iddiasının görüşülmesi gereken yer ise Anayasa Komisyonudur.**

TBMM Başkanlığı'nın Genel Kurulda oylanacak olan bu torba Tasarısı eksikleri giderilsin diye çok sayıda komisyona havale etmesi doğru olsa da, Terörle Mücadele Kanunu başta olmak üzere kolluğa ilişkin çok sayıda kanunda değişiklik yapan bu Tasarısı Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna havale etmemiş olması doğru olmamıştır.

İçişleri Komisyonu 7 tali komisyonun raporlarını beklemeden yeniden görüşmelere başlayacaktır. Ve bu tali komisyonlardan en önemli ikisi olan Anayasa ve Adalet Komisyonu rapor göndermek bir kenara en başından görüşmeyeceğini bildirmiştir. **Anayasa ile güvence altına alınmış bir alan düzenlenirken Anayasa Komisyonu'nun bu konuyu görüşmekten kaçınması düşünülemez.**

Aynı şekilde kolluk faaliyetlerinde değişiklik öngören, kolluk faaliyetini hükümetin eleştiriden ve muhalefetten korunma aygıtına dönüştüren bu Tasarının Adalet Komisyonunda görüşülmesi yapılmadan burada yapılacak bir oylama belki yasal olacaktır ancak bir o kadar meşruiyetten uzak olacaktır.

C-ESAS AÇISINDAN

1) Tasarı bir bütün olarak ele alındığında 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2, 5, 9, 10, 19, 20, 34, 38, 120, 138.maddeleri ile Anayasanın özüne ve felsefesine aykırı olduğu açıktır.

Tasarı içerisinde tanzim edilen maddelerle 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmaktadır.

2) Tasarının 1. maddesiyle; özel hayatın gizliliği, haberleşme hürriyeti, seyahat hürriyeti ve toplantı ve gösteri yürüyüşü hakları bakımından kolluk görevlilerine geniş yetkiler vermektedir.

Birinci fıkrasıyla polise araç içinde ve kişinin üstünde arama yetkisi veren Tasarı, yargı organınca verilmesi gereken bir kararın kolluk tarafından verilebilmesi anlamı taşımaktadır. **Anayasamızın Başlangıç metninde, özünde ve felsefesinde yer alan “kuvvetler ayrılığı” ilkesiyle bağdaşmayan bu düzenleme yürütme organının (mülki amirin) emir ve talimatı altında görev yapan kolluk kuvvetlerine yargı organınca yapılması gereken işleri yapabilme yetkisi vermektedir.**

Tasarı gerekçesinde polisin arama kararı verebilmesi için makul bir sebebin varlığının yeterli görüldüğü anlaşılmaktadır. Makul kavramı kişiden kişiye değişen herkes için aynı olmayan bir kavramdır. Hukuk devleti ise devlet faaliyetlerinin belirli olduğu, her şeyden önce devletin kendi koyduğu kurallara uyan devleti ifade eder. Kişi hak ve hürriyetlerinde sınırlama anlamına gelecek düzenlemeler, idari eylem ve işlemlerin de belirli olması gerekir. Nitekim özgürlük ve güvenlik dengesinin sağlanması da ancak bu şekilde mümkündür.

Aynı madde ile polisin hakim/savcı kararına ihtiyaç duymaksızın doğrudan arama yetkisine sahip olması uygulamada denetlenemeyecek bir yetkidir. Alt komisyon çalışmaları

esnasında verilen bir önerge ile aranan kişilerin talepleri halinde kendilerine belge verilecek olması da bu durumu değiştirmeyecektir. **Bu şekilde 2001 yılında Milliyetçi Hareket Partisi’nin de ortağı olduğu 57. Cumhuriyet Hükümeti’nin çabalarıyla gerçekleştirilen anayasa değişikliklerinin çok gerisine gidilmektedir.**

2001 yılında Anayasamızın 40. maddesine eklenen *“Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.”* ibaresi temel hakların korunması bakımından Devlete de ödevler yüklemektedir. Oysa bu Tasarı maddesi ile polis, talep halinde belge düzenleyen, makul gördüğü her türlü aramayı yapabilen, madde gerekçesinden anlaşıldığı üzere kişinin üstünü çıkarmasını bile isteyebilen bir canavara (*Leviathan’a*) dönüşebilecektir.

Birinci madde ile toplumsal olaylarda boyalı su kullanımı ise madde gerekçesinden anlaşıldığı üzere Yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerden alınarak kolluk makamlarına verildiğini göstermektedir. Boyalı su kullanımına ilişkin gerekçe *“gerektiğinde boyalı su kullanmak suretiyle suçluların tespitine ve kalabalıklar dağıtıldıktan sonra yakalama işleminin yapılabilmesine yönelik bir düzenleme”* olduğu şeklindedir.

1982 Anayasası’nın “suç ve cezalara ilişkin esasları” düzenleyen 38. maddesinin dördüncü fıkrasında; *“Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.”* hükmü yer almaktadır. Her iki hukuksal düzenleme birlikte düşünüldüğünde toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılan kişiler en başından suçlu ilan edilmektedir. Tasarıya yön veren madde gerekçesinde savaş halinde bile sınırlandırılmayacak olan “masumiyet karinesi” açıkça göz ardı edilmektedir. Buradan Tasarının asıl niyetine ilişkin kodları kolaylıkla görmekteyiz.

Suçluların tespitine yönelik boyalı su kullanımı ise gösteri yürüyüşlerine katılan vatandaşların damgalanarak tespitine yöneliktir. Bu durum yalnızca toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlali anlamı gelmeyip aynı zamanda kişilerin şeref ve haysiyetlerini de derinden zedeleyecek bir nitelik taşımaktadır.

Örneğin bir kamu görevlisinin *“enflasyon oranının %10 olduğu bir ülkede memura %3 reva mı”* şeklinde bir dövizle eyleme katılması halinde boyalı su ile işyerine gittiğinde neyle karşılaşacağını söylemek neredeyse imkânsızdır. Boyalı su kullanımı kolluk faaliyetinin verimliliği için değil halkı muhalefet yapmaktan korkutmak için getirilmektedir.

3) Tasarının 2. maddesiyle; Jandarma teşkilatına istihbarat dinlemelerinde 24 saat olan dinleme süresi 48 saate çıkarılmakta ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesi yetkili hâkim kılınmaktadır. Öncelikle istihbarı dinlemeler konusu gereği gizli olan ve hukuken ispata yönelik olmayıp kolluğu suça ve suçluya götüren dinlemelerdir. Nitekim çoğu zaman da delil niteliği taşımamaktadırlar.

Dinlemelerin yasal zeminde anlam ifade edebilmesi ise hâkim kararına bağlıdır. Kolluğun suçu önleyebilmek için öncelikle dinlemeyi sağlam bir yasal zemine oturması

gerekir. Bu bakımdan Hukuk Devletinın 24 saatlik süreyi kısaltması gerekirken aksine bir düzenleme ile 48 saatlik bir süre öngörmesi kolluk faaliyetinin aşılması anlamına gelecektir.

Ayrıca gerekçeden anlaşıldığı üzere istihbarat faaliyetlerin gizliliğini amaçlayan Tasarı, tam anlamıyla çelişkili bir hükümle, dinleme faaliyetinde yetkili makamı kanunda açık adres vererek göstermektedir. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesinin Türkiye’deki bütün dinlemelerde yetkili kılınması muazzam bir iş yükünü beraberinde getirebileceği gibi aynı zaman ilgili hakim açısından tehdit risklerini de beraberinde getirecektir. Nitekim söz konusu hakim yabancı istihbarat birimlerinin hedefi haline gelebilecek bir iş yükü içine sokulmaktadır.

4) Tasarının 3. maddesiyle; toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kullanılan silahların tanımı genişletmektedir. Demir bilye ve sapan silah olarak tanımlanmaktadır. Çocuk oyuncacı olan sapanın silah olarak değerlendirilmesi ve yüzünü kısmen veya tamamen kapatanlara hapis cezası öngörülmesi uygulamada ciddi anlamda belirsizliklere yol açacaktır.

Ruhsatsız tabanca taşımının cezası 1 yıldan başlarken toplantı ve gösteri yürüyüşünde sapan bulundurmanın 2.5-4 yıl aralığında cezalandırılması çok orantısız bir ceza öngörüsüdür.

Ayrıca Tasarı ile gösteri yürüyüşünde yüzünü belki de biber gazının etkisini azaltmak için yüzünü gizleyene ceza alt sınırı 2 yıl 6 ay olmasına karşın yasadışı örgütlerin üniformalarını giyenlere verilecek ceza alt sınırının 6 ay olması çelişkinin ötesinde ironidir.

5) Tasarının 4. maddesiyle; terör örgütü propagandasına dönüştürülen gösterilerde yüzünü kısmen veya tamamen kapatanlarla ilgili cezai müeyyideler düzenlenmektedir.

Terör örgütleriyle mücadele etmek devletin bütünlüğü ve milletin huzuru için olmazsa olmaz bir devlet faaliyetidir. **Ancak terörle mücadele ettiğini söyleyen hükümetin, eli kanlı terör örgütüyle ilgili hiçbir duruş sergilemediği, müzakereler yapmak suretiyle terör örgütünü meşrulaştırdığı, herkesin katil olarak bildiği bir örgütü yücelttiği, tüm bunlara karşın hükümete muhalif olan herkesin darbeci,terörist ve hain ilan edildiği bir ortamda yapılan düzenlemenin bölücü terör örgütü yerine yalnızca yüzünü gizleyenlere yönelik olduğunu düşündürmektedir.** Kaldı ki; yüzünü kısmen veya tamamen örten, gizleyen tanımı yoruma açık olup başörtüsü ve peçe gibi kıyafet unsurları düşünüldüğünde başka dönemlerde başka şekilde yorumlanabilecektir.

6) Tasarının 5. maddesiyle; bonzai adı verilen kimyasal maddeyi uyuşturucu olarak tanımlamaktadır. Ancak günümüzde uyuşturucu madde yapımında küçük kimyasal bileşen değişiklikleriyle yeni uyuşturucu maddeler üretildiği ve üretilen her yeni kimyasalın daha zararlı olduğu hesaba katıldığında Tasarının uyuşturucuyla mücadelede daha kapsamlı ve teknik ifadeleri barındırması gereklidir. Aksi halde her yeni kimyasal madde için yeni bir yasa yapılması gerekecektir.

7) Tasarının 6. maddesiyle; mülki amirin tespit ettiği kolluk amirlerine gözaltına alma kararı yetkisi vermektedir. Mevcut yasal düzenlemede Cumhuriyet savcısına ait olan bu yetki madde gerekçesinde “ceza soruşturmalarında kolluk amirlerinin inisiyatif alamadıkları” için

verildiği yönündedir. Ceza muhakemesi hukukun en teknik alanlarından biri olmakla birlikte en önemli özelliği maddi gerçeği bulmak ve suç bastırmaktır.

Özgürlük ve güvenlik ikilisinin ayrımı olan ince çizginin ortaya çıktığı ceza muhakemesi alanında keyfiyetin varlığı kabul edilemez ve hatta düşünülemez. **Tasarı gerekçesinde kolluk amirlerinin inisiyatif alarak gözaltına alma kararı vermesi halinde yargısal nitelikli bir iş idarenin görevlisi olan kolluk tarafından yürütülecektir.**

5271 sayılı CMK’ nun 158. Maddesi gereğince suç işlenmesi söz konusu olduğunda artık Cumhuriyet savcısının başlayan görevinin mülki makamlarca paylaşılması Sadece Anayasaya aykırılık değil uygulamada kargaşa ve çatışmalara da sebep olacağı tartışmalıdır.

Temel hak ve hürriyetlerden olan “Kişi Hürriyeti ve Güvenliği” Anayasamızın 19. maddesinde düzenlenmiştir. Yakalamanın yargısal niteliğe sahip bir devlet faaliyeti olduğunun vurgulandığı madde metnine, vatandaşlar için güvencelerin getirilmesi ise 2001 yılında yapılan değişikliklerle olmuştur. Tasarıya ilişkin muhalefet şerhimizin birçok maddesinde olduğu bu maddede ülkemizin temel hak ve özgürlükler bakımından 2001 yılının gerisine götürüldüğünü ve kolluğun kamu düzenini sağlamaktan çok iktidarın otoritesini sağlamlaştıran bir yapıya getirildiğini söylemek mümkündür.

Yasama, yürütme ve yargının farklı erkler eliyle kullanılması ve bu erkler arasında denge-fren mekanizmaları oluşturularak devletin hiç kimse veya zümrenin diktatörlüğüne girmemesini amaçlayan kuvvetler ayrılığı ilkesine göre özellikle temel hak ve hürriyetler konusunda yapılacak sınırlamalarda yargının karar verici niteliği Tasarıda göz ardı edilmektedir.

Unutulmaması gereken bugün iktidarda olanların yarın muhalefete geldiklerinde ilk önce arayacakları haklar, kendi dönemlerinde ortadan kaldırdıkları haklar olacaktır. Bu bakımdan bu Tasarı; kolluk görevlilerine gözaltına alma kararı yetkisi verilmesi uygulamada kolluğun yargı alanında inisiyatif kullanmasına ve keyfiyete başvurmasına yol açacak bir düzenleme olma riskini taşımaktadır.

8) Tasarının 7. maddesiyle; İl İdaresi Kanunu’nda yer alan valinin yetkilerine yeni yetkiler eklemektedir. Ancak bu yetkiler idari fonksiyon ya da idari teşkilatla uzaktan yakından ilgili olmayıp doğrudan doğruya “süper vali” konumunda bir kamu görevlisi yaratmaktadır.

İlk fıkrası ile valiye, kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebilme yetkisi tanınarak adli kolluk makamı sıfatı verilmektedir.

Oysaki 14.07.2004 tarihli 5219 sayılı ve 23.01.2008 tarihli ve 5278 sayılı kanunlarla valinin adli teşkilat ve savcılarla ilişkisi ile adli kolluk içinde sayılabilecek vazifeleri ilga edilmişti. Aradan geçen bu kısa sürede valinin aynı iktidar tarafından adli kolluk yetkisiyle donatılmasının izahı mümkün değildir.

Aynı maddenin ikinci fıkrası ile 1982 askeri müdahalesine rahmet okutacak bir düzenleme yapılmaktadır. **5442 sayılı Kanunun yürürlükte bulunan 11/A maddesinde “kamu düzenini sağlamak” için yeteri kadar yetkisi olan valiye ve birden çok ili içine alan durumlarda İçişleri Bakanı’na olağanüstü hal tespiti ve ilanı yetkisi verilmektedir.**

1982 Anayasası’nın 120. maddesiyle Cumhurbaşkanını başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna verdiği olağanüstü hal ilanı yetkisi vali ve içişleri bakanına devredilerek despotik bir hegemonyanın hazırlıklarını çağrıştıran düzenlemeler hukuk düzenimize derç edilmektedir.

9) Tasarının 10. maddesiyle; Emniyet Teşkilatı Kanunu’nda yedi önemli değişiklik getirmektedir. Usule ilişkin itirazlarımızda da belirttiğimiz üzere Tasarının bir maddesi ile 3201 sayılı Kanunda 7 adet değişiklik yapılması kanun yapma teknikleriyle bağdaşmamaktadır.

Alt komisyon çalışmaları sırasında görülen başkaca önemli iki hata ise önerge yoluyla düzeltilmeye çalışılmıştır. Bu önemli hatalara baktığımızda Tasarının gayri ciddiliği açıkça görülmektedir. İlkın Tasarının 10. maddesinin ilk halindeki dördüncü fıkra, geçici madde olarak tanzim edilmesi gerekirken ek madde olarak tanzim edilmiştir. Bu bakımdan Tasarının hazırlık aşamasında arka planın yasa yapmak, ihtiyaçları gidermekten çok kelle avcılığına çıktıldığını söylemek mümkündür.

Söz konusu maddenin kapatıp yeniden açtığı polis okullarına müdür ve müdür yardımcısı ihdas etmeyi unutmuş olması durumun vahametini gözler önüne sermektedir. Tasarılar, hükümeti temsil eden ciddi metinlerdir. Komisyon üyeleri olan Türk Milletinin vekilleri bu ciddiyetle metne yaklaşır ve Tasarıyı ele alırlar. Ancak bu denli eksikliklerle dolu bir Tasarı metni komisyonda yapılacak düzeltmelerle değil ehil insanlar tarafından en başından Anayasaya uygun bir şekilde hazırlanarak ihya edilebilir.

Tasarı maddesinin fıkralarına bakıldığında emniyet teşkilatının yapısının tamamen siyasi iradenin tahakkümüne alındığı görülmektedir. Kolluk görevlilerinin hangi kıdem ve görevde olurlarsa olsunlar “*ihtiyaç halinde*” merkez emrine alınmaları Anayasamızda belirtilmiş olan memur güvencesi ile bağdaşmamaktadır.

“İdarenin her rütbe ve meslek derecesi karşısında gösterilen görev unvanlarının arasında personelin görev yerinin değiştirilmesi” her ne kadar idarenin örgütlenme yetkisi kapsamında yer alsada kanuni idare ilkesi gereğince bu kararların yasayla öngörülen bir zemine oturtulması zaruridir. İdarenin işlemleri önceden tanımlı ve öngörülebilir nitelik taşımadığı takdirde devlet idaresinde önlenemez bir keyfilik hüküm sürecektir.

Kamu hizmetlerinin yürütülmesinde, idarenin hizmeti yürüten personelinin belli kıdem ve görevlerde belli sürelerde beklemesi ve belli aşamalardan geçerek yükselmesi liyakat ilkesi çerçevesinde yürütüldüğü sürece doğru bir yönetsel anlayıştır. Ancak Tasarı ile getirilen hemen her kademe için sözlü sınav uygulamaları, liyakat ilkesinden uzaklaşıldığını göstermektedir.

Mevcut haliyle birinci sınıf emniyet müdürlüğüne yükselebilmek için gereken 24 yıllık sürenin Tasarı ile 19 yıla indirilmesi emniyet amirliğinde yükselmenin daha hızlı olacağı izlenimi veriyor gibi görünse de tam aksine idarenin kamuda hakim olan deyişlerden “*maaşa zam, işine son*” anlayışından ibarettir. Nitekim bekleme süreleri dolduktan sonra yükselemeyen kolluk amirlerinin resen emekliye sevkinin de düzenlendiği Tasarıyla, idarenin isteğine boyun eğmeyen kolluk amirlerinin emekliliği gündeme gelecektir.

Kolluk amirlerinin resen emeklilik koşullarının da düzenlendiği Tasarının göz ardı ettiği hususlardan biri ülkemizde uygulanan emeklilik sistemidir. Mülga 5434 sayılı Emekli Sandığı hükümleri göz önünde tutularak hazırlanan Tasarı hükümlerinin, 2006 yılında “*sosyal güvenlik reformu kisvesi*” altında sunulan ve mezarda emeklilik öngören 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunuyla uyumlu olmadığı düşünülmektedir.

Resen emekliliğe ilişkin hükümler konulurken etki analizi ve aktüeryal hesaplamaların yapılmamış ve Sosyal Güvenlik Kurumu’nun görüşü alınmamış olması teknik bir hatadır. Bu teknik hata ilerleyen yıllarda bu maddenin fiilen uygulanamaz olmasına da neden olacaktır.

Maddeyle emniyet teşkilatında tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren birimlere genel idari hizmetler sınıfına dahil olmak üzere atama yapılabileceği hükmü getirilmektedir. Ancak mevcut uygulamada, (komisyon görüşmeleri esnasında Polis Akademisi Başkanının da ifade ettiği üzere) Emniyet Teşkilatı üniversitelerde bu alanlarda öğrenim gören öğrencilerden FYO (Fakülte ve Yüksekokul Öğrencileri) adındaki eğitim birimine kayıtlar yapmaktadır. Dolayısıyla mevcut haliyle karşılanan bir ihtiyaç için yeni bir statü oluşturulması doğru bulunmamaktadır.

Aynı şekilde ülkemizde uygulanan kamu görevlilerine ilişkin personel rejimi bağlamında emniyet hizmetlerinde görev yapan personelin genel idari hizmetler sınıfına alınması da çalışma barışını bozabilecek tehlikeleri beraberinde getirecektir. Ülkemizde uygulanan kamu personel rejiminde mali ve özlük haklar kademe ve dereceden çok sınıflandırma yöntemi üzerinden değerlendirilmektedir.

Özetle Tasarının bu maddesi emniyet teşkilatının mevcut halini bozmakla kalmayıp ülkemizde kolluk hizmetinin geleceğini de ipotek altına almaktadır.

10) Tasarının 11. maddesiyle; Polis kolejini kapatarak burada okuyan öğrencileri Ortaöğretim Yerleştirme Puanları dikkate alınarak durumlarına uygun okullara nakletmektedir. Ülkemizde başka bir Polis Koleji olmadığı hesaba katıldığında bu öğrencilerin durumlarına uygun okulların tespitinin nasıl yapılacağı bilinmemektedir.

Belli bir mesleğe sahip olmak için girilen bir ortaöğretim kurumunun kapatılması sebebiyle daha önce tercih edebilecekken Devlet otoritesinin belirlediği koşulları taşıyıp buna göre tercih yapan yani Devlete güvenen öğrencilerin kazanılmış haklarının korunması gerekir. Devletin açtığı sınavda başarılı olup eğitime başlayan

ve bütün yaşam planını bu zeminde kurgulayan gençlere “okulunuzu kapattık, sizi de uygun yere göndereceğiz” demek ne hukukla ne de vicdanla açıklanabilir.

Şayet Polis kolejinde polislik mesleği veya memuriyetle bağdaşmayan bir eylemde bulunan öğrenciler veya öğretim elemanları varsa Türk hukukunda bu kişiler için disiplin mekanizmaları öngörülmüştür. Aynı zamanda konusu suç teşkil eden fiiller ve bunların failleri için yargısal müeyyideler bağımsız Türk Yargısı tarafından karara bağlanabilir. Ancak iktidarın kendisi için tehdit gördüğü her alanı yargısız infaz yoluyla kökünden kazıma yoluna gitmesi “kurunun yanında yaş da yansın” anlayışından farksızdır.

Devletin kurunun yanında yaş da yakma lüksü yoktur. Bireylerden üstün ve ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış Devlet otoritesinin ciddiyeti millete sunduğu adaletiyle ölçülür. Bu bakımdan mevcut iddiaların soruşturularak çözümlenmesi yerine iddiaya konu olan okulun kapatılması adalet ve hakkaniyetle bağdaşmamaktadır.

Aynı madde ile polis amirleri arasında A ve B gibi ayrımlar yapılması ve bu sınıflarda olanların farklı sürelerde yükselerek hiyerarşinin tersyüz edilmesi anlaşılabilir bir düzenleme değildir. İktidarın sırf kendisine yakın olanları daha ileri rütbelere yükseltmek için düzenlenen bu hüküm yapılacak sözlü sınavlarla iktidara yakın olanların terfiini kolaylaştırırken çalışma barışının ve hiyerarşi ilişkisini bozacaktır.

Disiplin cezası verilmesi gerekirken zamanaşımına uğramış olanların resen emekliye sevkinin düzenlenmesi hükmü yalnızca bu Tasarı kapsamında olanlar için değil tüm vatandaşlar için çok büyük tehlike taşımaktadır. Zira bu düzenlemenin ilerleyen dönemde öğretmenler, askerler veya daha başka kamu görevlileri için getirilmeyeceğinin garantisini hiç kimse veremez.

Disiplin cezaları dahil olmak üzere tüm suç ve cezaların kanunla konulduğunu ve suç ve cezaların geriye yürütülmesinin savaş halinde bile söz konusu olamayacağı evrensel hukukun tartışmasız bir ilkesidir. Anayasamızın 38. maddesinde de açıkça güvence altına alınan bu hükmün uygulanması yalnızca memuriyet rejiminde değil tüm hukuksal rejimde kapanmayacak yaralar açacaktır.

Disiplin cezaları belli statüde bulunan kişiler için yasakların ihlali veya ödevlerin ihmali halinde öngörülmüş kanuni yaptırımlardır. Fakat hukuk düzeni belirsiz ve düzensizliği istemediğinden zamanaşımı adında bir kavram türetilmiş ve disipline ilişkin yaptırımlarda belli süre öngörmüştür. Nitekim 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bu süreler açıkça belirtilmiştir.

Zamanaşımı kavramının varlık sebebi yalnızca kamu görevlisini korumak değil aynı zamanda idarenin belli bir işlemi belli bir süre içerisinde yapmasını sağlamaktır. Çünkü hukuka uygunluk karinesinden yararlanan idarenin işlemlerinin de sürekli bir iptal tehdidi altında kalmaması gerekir. Bu nedenle dava açma süreleri, zamanaşımı süreleri idare hukukunda mahkemelerce de resen dikkate alınan konulardır. Bu ilkelere bir defa dahi olsa vazgeçilmesi düşünülemez.

11) Tasarının 12. maddesiyle; Polis Akademisi Başkanının 4 yıllık görev süresi dolmadan görevden alınabileceğini düzenlemektedir. Öncelikle Polis Akademisi, idare içinde yer almakla birlikte yükseköğretim kurumu olma niteliği taşımaktadır. Bu bakımdan belli ölçüde özerklik sağlanması 1982 Anayasasının özü ve felsefesinin gereğidir. Nitekim ülkemizde bulunan rektörler ve dekanlar için bu süreler dolmadan görevden alma söz konusu değildir. Eğitim kurumunun en üst görevlisini sürekli görevden alma tehdidi altında bırakmak eğitim hizmetinin siyasallaşmasına yol açacağı gibi yöneticinin de çalışmalarını kısıtlayacaktır.

12) Tasarının 13. maddesiyle; Polis Akademisi bünyesindeki Güvenlik Bilimleri Fakültesini kapatmakta ve Akademide görevli personelin görevine son vermektedir. Kapatılan bu kurumların yeniden açılması ise Tasarının yasama organına idari bir görev yüklediği anlamını taşımaktadır.

İdarenin kanuniliği ilkesi gereğince kamu hizmeti yürütecek idari birimlerin yasal dayanağa ihtiyaç duyduğu kuşkusuzdur. Ancak kurulan idari birimlere atama yapmak veya görevden almak idari fonksiyona dahil işlemlerdir. Yürütme organının görevden alamadığı kişileri yasama organı aracılığıyla hülle yaparak görevden alması ve boşa çıkan kadrolara tekrar istediği gibi atama yapması devlet fonksiyonlarının birbirine girmesi anlamına gelmektedir.

İdare görevden almak istediği kişileri görevden almakta serbesttir. Ancak bu süreçte alınacak yargı kararlarına uyması gerektiği konusunda kuşku yoktur. Bu Tasarı maddesi ile yargı yolunun kapatılması ve bu sürece Yüce Meclis'in dahil edilmesi demokratik toplum düzeni ile bağdaşmamaktadır.

13) Tasarının 15. maddesiyle; Jandarma Teşkilatının görevleriyle ilgili düzenleme yapmaktadır. Askeri niteliği ve kolluk kuvveti özelliği bir arada bulunan jandarmanın uygun görülen yerler şeklindeki muğlak ifadelerle idari makamların inisiyatif ve keyfiyetin bırakılan görev yeri belirlenmesi bu teşkilatın siyasallaşmasına neden olacaktır.

14) Tasarının 16. maddesiyle; Jandarma Teşkilatındaki atama süreçlerini Genel Komutanlık bünyesinden çıkarıp İçişleri Bakanlığına vermektedir. İl ve ilçe Jandarma komutanlarının İçişleri Bakanınca yapılması ve yer değiştirmelerde valilerin de sürece dahil edilmesi jandarmanın siyasallaşmasına neden olacak bir uygulamadır. Askeri nitelikleri yönüyle siyasetten uzak kalması istenen jandarma teşkilatı bugüne kadar kendi iç disiplini içerisinde özellikle Güneydoğu'da önemli görevler üstlenmiştir. Bölücü terör örgütüyle mücadele sürecinde de önemli görevler üstlenen jandarma teşkilatının siyasallaşması hem askeri faaliyetlere hem de kolluk faaliyetine zarar verecektir.

Üstelik Jandarma generallerinin atamaları eski usulde devam ederken albay ve altı rütbelerdeki personelin atamasının Bakan tarafından yapılması generallerle diğer subaylar arsında hiyerarşik, disiplinel ve duygusal bir kopmaya sebep olacağı açıktır.

15) Tasarının 17. maddesiyle; Jandarma Teşkilatının görevlilerinin görevden uzaklaştırılmasında siyasi makamlara yetki verilmesinin düzenlendiği madde ile bir önceki

maddede olduğu gibi Jandarma Teşkilatı siyasallaştırılmaktadır. Kendi iç disiplin hükümleri ile günümüze dek bütünlüğünü korumuş bir teşkilatın belli bir süre için iktidara gelmiş siyasi iradelerin kararları ile düzenlenmesi bu hizmetin özellikleri ile bağdaşmamaktadır.

16) Tasarının 18 ila 23. maddeleriyle; Jandarma Teşkilatında görevden uzaklaştırmanın sonuçlarını düzenlemektedir. Tasarının üçüncü bölümünün tümünde görülen jandarmanın siyasallaşması bu maddede de açıkça görülmektedir.

Kolluk vazifesine de sahip olan jandarmanın bu faaliyeti yürütürken yapacağı her işlemde siyasi iradenin kendisiyle ilgili karar verme imkânını sağlayan bu düzenleme içerisinde gizli sürgün yetkisini de barındırmaktadır.

İzleyen maddelerde izin, terfi, ödüllendirme, denetim ve soruşturma gibi hususlarda mevcut bir iç disipline sahip jandarma teşkilatının yerine İçişleri Bakanı ve Valinin yetkili kılınması bu yapıyı tam anlamıyla siyasallaştırıp iktidar ordusu haline getirecektir.

17) Tasarının 24 ila 30. maddeleriyle; Jandarma Teşkilatıyla ilgili düzenlemelerin hemen hemen aynısını Sahil Güvenlik Komutanlığı için de getirmektedir. Sınır kaçakçılığının denetimi, yurt kaçak girişlerin önlenmesi gibi yurt savunmasına ilişkin önemli görevlere sahip bu yapının, siyasi iradenin tahakkümüne bırakılması bu hizmetin askeri niteliğinden çıkıp siyasi niteliğe bürünmesine neden olacaktır.

Gerek Jandarma Teşkilatı gerekse Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığı'nın ve hatta Bakanın bir alt birimi haline getirmesi büyük Türk Ordusunu yıpratılabilecektir.

18) Tasarının 31. maddesiyle; Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda çok sayıda değişiklik öngörülmektedir. Tasarının tümüne hakim olan bir madde ile çok sayıda madde değişikliği anlayışını burada da görmekteyiz.

Nüfus kütükleri bir devletin milletinin geçmişiyle ilgili ve ülkesine sahip olmasıyla ilgili belge niteliği taşıyan kayıtların tutulduğu yerlerdir. Bu bakımdan nüfus kayıtları devletin vatandaşlarına ilişkin belleğidir. Böyle önemli bir alan düzenlenirken çok fazla titiz davranmak gerekir. Ancak Tasarının bu bölümünde bu titizliğin gözetildiğini söylemek pek de mümkün değildir.

Öncelikle nüfus kayıtlarının bir bölümünün yalnızca elektronik ortam saklanması çok büyük bir risktir. Bu riski giderebilecek çok ciddi ve dayanıklı mekanizmalar kurulmadan bütün verilerin sanal ortama aktarılması Devletin elindeki belleğin risk altına girmesi anlamına gelecektir.

Siber saldırılar, günümüzde yaygın olarak görülen önemli tehditlerdir. Bununla birlikte yetersiz altyapı nedeniyle herhangi bir saldırıya maruz kalmaya dahi sistemin çökme ihtimali nedeniyle bütün kayıtların yalnızca elektronik ortamda tutulmasının doğru olmadığı düşüncesindeyiz.

Nüfusa ilişkin verilerin saklanması kadar kullanımı da önemlidir. Verilerin bir bölümünün kayıtlarının yalnızca elektronik ortamda tutulmasının getireceği risk kadar bu verilerin finansal hizmet veren kuruluşlarla paylaşılması da özel hayatın gizliliğini ihlal edecek bir uygulamadır.

Finansal hizmet veren kuruluşlarla ilgili hiçbir tanım yapmaksızın bu kadar geniş bir anlam içerecek şekilde Tasarı maddesini kanuna koymak kişisel verilerin korunması noktasında ciddi bir risk oluşturacaktır. Vatandaşlarımıza ait kimlik bilgilerinin, adres bilgilerinin ve hatta nüfus olayı bilgilerinin Devlet ve kamu tüzel kişileri dışındaki kişilere verilmesi Anayasaya alenen aykırıdır.

19) Tasarının 32. maddesiyle; nüfus hizmetleri alanında yapılan değişikliklerden biri de geçici madde ile il ve ilçe idare kurullarına ad ve soyadı düzeltilmesi yetkisi verilmesidir. Muhalefet şerhimizin başında beri vurguladığımız husus; kuvvetler ayrılığıdır, yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerce kullanılması gerektiğidir. Geçici bir maddeyle il ve ilçe idare kurullarına nüfus kayıtlarında değişiklik yapma yetkisi verilmektedir.

Yukarıda da ifade edildiği gibi nüfus kayıtları devletin belleğidir. Bu belleğin yanlış tutulmuş olması, eksik kayıt gibi tüm durumlar yargı organı tarafından düzeltilmektedir. Tasarı ile bu görevin geçici olarak verildiği idare kurulları idarenin parçası olup yargısal bir fonksiyona sahip değildir.

Mahkemelerin nüfusa ilişkin kayıtlarda değişiklik veya düzeltme yapması ilgililerin davalarına ilişkin tüm verilerin incelenerek yargısal bir karar neticesinde olmaktadır. Burada ilgililerin tüm nüfus kayıtları, finansal kayıtları ve her şeyden önemli adli sicil kayıtları incelenmektedir. İncelenen tüm kayıtların imkân vermesi halinde mahkemeler ilgili değişikliği yapmaktadır.

Yargısal nitelik taşıyan nüfus kayıtlarının düzeltilmesinin mahkemelerdeki gibi araştırma yapılmadan idare kurullarınca hüküm altına alınması bölücü terör örgütü başta olmak üzere çok sayıda yasadışı faaliyetlere bulaşmış kişinin bu imkândan yararlanabilmesini gündeme getirecektir. İsteyen vatandaşların mahkemeye başvurarak kayıtlarında herhangi bir sıkıntı olmaması durumunda yapabildikleri bir işlemin yargıdan alınıp idareye verilmesi doğru değildir.

20) Tasarının 37. maddesiyle; idare hukuku bilgilerimizi alt üst eden bir kavram ortaya çıkmaktadır. Valiye bağlı olan kamu tüzel kişiliğine haiz ve özel bütçeli bir kurumun idari teşkilat içerisindeki yerini tanımlamak mevcut idare hukuku kavramlarıyla açıklanamamaktadır.

Valiye bağlı bir idarenin hiyerarşi içerisinde tanımlaması halinde bu idarenin merkezi idare teşkilatı içerisinde yer alması gerekir. **Eğer bir idareye kamu tüzel kişiliği verilmişse böyle bir durumda bu idarenin karar alma mekanizmalarının oluşturulması gerekir.** Meclisi ve encümeni olmayan bir yapının hem tüzel kişiliği haiz hem de valinin emir ve talimatına bağlanması idare hukukunda olsa olsa UFO (tanımlanamayan uçan cisim) diye tanımlanabilir. Yüzyıllarca yıllık Türk idare geleneğinde hiyerarşi ve idari vesayet kavramları

açıkça tanımlanmışken bu düzenleme idarenin bütünlüğü bakımından da kavranabilir bir niteliğe sahip değildir.

Tasarının bu maddesi ile Hükümet, PKK' nın isteğiyle değiştirdiği büyükşehir düzenlemesinin ortaya çıkan aksaklıklarını gidermeyi amaçlamaktadır. Büyükşehir düzenlemesine yaptığımız itirazlara kulak tıkayan AKP hükümet bir kez daha yanlışın içinde boğulmaktadır. Bu kez de ucube bir yapı ortaya çıkarmaktadır.

21)Tasarı mevcut haliyle; Anayasamızın 2. maddesinde belirtilen Cumhuriyetin niteliklerinden “insan haklarına saygılı devlet”, “demokratik devlet” ve “hukuk devleti” ilkelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Aynı zamanda bu Tasarı temel hak ve özgürlükler açısından geri dönüşmesi ve telafisi imkânsız zararlara yol açacak bir nitelik taşımaktadır.

Anayasamızın 5. maddesinde düzenlenen “Devletin temel amaç ve görevleri” arasında sayılan kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini korumak ayrıca hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayan her türlü engeli kaldırmak devlete yüklenmiş ödevlerdendir.

Egemenliğin kayıtsız şartsız Millete ait olduğunu hüküm altına alan Anayasamıza göre; “hiç kimsenin veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanmayacağı” ve “yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılması” esastır. Tasarı bu haliyle “Millet Egemenliği” ve “yargı bağımsızlığına” aykırıdır.

Bu Tasarı ile Anayasanın 10. Maddesinde belirtilen “eşitlik ilkesi” ihlal edilmekte, “temel hak ve hürriyetler” ancak kanunla sınırlanabilecekken ve bu sınırlamalar anayasanın sözüne ve ruhuna aykırılık teşkil edemeyecekken bu ilkeler hiçe sayılmaktadır. İdari makamların anayasada belirtilen sınırlar aşarak yargı organlarıncı alınması gereken kararları alma ve bunları doğrudan uygulama yetkisine sahip olmaları Anayasanın 123. maddesinde belirtilen “idarenin kanuniliği” ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Anayasamızın 19. maddesinde belirtilen “kişi hürriyeti ve güvenliği” kapsamında hâkim kararı olmaksızın yapılamayacak iş ve işlemlerin idari makamlara verilmesi hukuk devleti açısından kabul edilemez. Yargılama öncesinde “özel hayatın gizliliği”, “konut dokunulmazlığı” ve “kişisel verilerin korunması” hükümlerinin ihlal edilmesi de anayasaya alenen aykırıdır.

Milliyetçi Hareket Partisinin ortağı olduğu 57. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin büyük uğraşları sonucu 21. Dönem TBMM'nin gerçekleştirdiği Anayasa değişikliklerinin en önemli özelliği temel hak ve özgürlüklere getirilen güvencelerdir. Bu değişikliklerle ülkemizde özgürlüklerin asıl, sınırlamaların istisna olacağı düzenlenmiştir.

2001 Anayasa değişiklikleriyle; temel hakların özüne dokunulamayacağı, sınırlamaların ancak kanunla yapılacağı ve hatta bugüne kadar hiçbir Anayasamızda yer almayan, sınırlamalarda ölçülülük ilkesi parlamento tarafından kabul edilmiştir.

Bugün temel hak ve özgürlüklere ilişkin geldiğimiz nokta ise 2001 yılında yapılan düzenlemeleri hiçe sayan, ülkemizin hak ve özgürlük standartlarını geriye götüren bir

durumdadır. **Öyle ki bu Tasarı özgürlüklerin yerine iktidarın bekası, eleştirinin yerine vatandaşın biatını esas almaktadır.**

Türk vatandaşlarının hükümeti eleştirme ve haklarını talep etmelerine yönelik gösterileri adeta olağanüstü hal sebebi sayılarak Bakanlar Kuruluna ait yetkilerin bile il valileri tarafından kullanılması ve milletin top yekûn susturulması amaçlanmaktadır.

Tasarının birinci bölümü temel hakları düzenlemek bir kenara bu hakların içlerini boşaltmak ve hükümetin sözde istikrarını güvence altına almayı hedeflemektedir.

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Dört önemli alanda düzenleme yapan Tasarının birinci bölümü temel haklar konusunda ülkemizi 2001 Anayasa değişikliklerinin gerisine götüren, iktidarı eleştirmenin adeta yasak hale geldiği bir anlayışa sahiptir.

Bu anlayış demokratik örgütlenme özgürlüğünü ortadan kaldırmaya varan hükümleriyle toplumsal hayatı yeniden dizayn etmeyi amaçlamaktadır. Toplumsal alanda biat kültürünü hâkim kılmayı amaçlayan bu Tasarı yasalassa bile meşru bir zemine oturmayacaktır.

Yasallık, ancak meşru zeminde var olduğu sürece millete hizmet edilebilir. Ve “Millete Hizmet Yolu” vergilerle finanse edilen Devlet Televizyonu’nda kimsenin dinlemediği programlar yapmak yerine tüm milleti kucaklayan açık, şeffaf ve meşru kanunlar yapmaktan geçer. Nitekim 2001 yılında tüm milleti kucaklayan, demokratik hak ve özgürlükleri güvence altına alan anayasa değişiklikleri bu Yüce Meclis çatısı altında Milliyetçi Hareket Partisi’nin ortağı olduğu 57. Hükümetin öncülüğünde gerçekleştirilmiştir.

2001 yılında yapılan Anayasa değişiklikleriyle temel hakların sınırlandırılmasında öze dokunma yasağı getirilmiştir. Ayrıca sınırlamaların ölçülü olması benimsenmiştir. Bugün gelinen noktada bu Tasarı ve benzer Tasarılar ülkemizi 2001 değişikliklerinin gerisine götürmektedir.

Temel hak ve özgürlükler konusunda ülkemizi ve milletimizi ne denli geriye götüreceğini tahmin edemeyeceğimiz bu Tasarı, hükümet emrinde bir kolluğun yalnızca hükümetin menfaatini gözetecek bir düzlemeye sahiptir. Barışçıl gösterilere tahammülsüzlüğü madde metinlerinden anlaşılan Tasarının iç güvenlik konusunda bölücü terör örgütüne yönelik önlemlere yer vermiyor olması ise başlı başına bir ironidir.

Kolluğun yargısal bir süreç olmadan arama yapması, mülki makamların 48 saate kadar gözaltı kararı vermesi, mülki makamların adli kolluğun amiri olması, toplantı ve gösteri yürüyüşlerine barışçıl amaçlarla teşebbüs edenlerin muğlak yasal ifadelerle bu teşebbüslerinin engellenecek olması temel haklara ilişkin sınırlamalardır. Aynı şekilde Anayasanın 120.

maddesinde düzenlenen olağanüstü hal ilan etme yetkisinin Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu yerine İl Valisi ya da İçişleri Bakanına veriliyor olması;

- Cumhuriyetin nitelikleri başlıklı Anayasamızın 2. Maddesine,
 - Yargı yetkisi başlıklı Anayasamızın 9. Maddesine,
 - Kişi Hürriyeti ve Güvenliği başlıklı 19. Maddesine,
 - Özel hayatın gizliliği başlıklı 20. Maddesine,
 - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme başlıklı 34. Maddesine,
 - Olağanüstü hal ilanına ilişkin 120. maddesine
 - Mahkemelerin Bağımsızlığı başlıklı 138. Maddesine
- alenen aykırıdır.

İkinci bölümünde Emniyet teşkilatına ilişkin düzenlemeler yapan Tasarının Emniyet amirlerinin terfi süreleri, yükselme esasları düzenlenirken kendi içinde tutarsızlığa düşüldüğü gözlerden kaçmamaktadır.

Tasarı gerekçesinde ve Hükümet temsilcilerinin sunumunda Emniyet teşkilatının tek sorunu kadrolarda biriken Emniyet amirleriymiş gibi gösterilse de bu düzenlemelerin asıl amacının İran Devrim Muhafızları benzeri bir “AKP REJİM POLİSİ” ya da kendi tabirleriyle “AKPOLİS” yaratmak istedikleri inkâr edilemez.

2007 yılı sonrası; dönemin darbe girişimi, bugünün kumpası olarak adlandırılan Ergenekon ve Balyoz gibi davalarla Türk Ordusu yıpratılmıştır. Bugün ise 17-25 Aralık yolsuzluğunun hesabını verememiş hükümet, Türk Polisi’ni Paralel diye nitelendirerek yıpratmaktadır. Bu yapılanlar AKP’nin Cumhuriyetin kurumlarıyla hesaplaşmasından başka bir şey değildir.

Ceza kanunlarında hükümeti yıkmaya ilişkin çok sayıda suç tanımlanmıştır. Bu suçları işleyenlere ne tür cezalar da verileceği açıktır. Kendisine yönelen her eleştiriye darbe girişimi, eleştireni ise terörist diye tanımlayan AKP yaptığı yasal düzenlemelerle PKK terörünü meşrulaştırmaya çalışmaktadır. İşin aslı ve esası budur.

Paralel yapının olup olmadığını tespit edip varsa cezalandırmak yargının işidir. Ancak bunun yerine kendisine zararlı gördüğü Cumhuriyet kurumlarını ortadan kaldırmak AKP’nin bulduğu en kolay çözümdür. İşte AKP’nin çözüm yöntemi okul kapatmak için kanun çıkarmaktır.

Genel müdürleri ve müsteşarları görevden alamadığı için sayısız kanun çıkaran AKP’nin Millet yararına çıkardığı kanunları mercikle aramamız gerekir. Ülkemizin en güzide liselerini kazanabilecek durumda iken hayalleri ve ülke gerçekleri doğrultusunda Polis Koleji’ni tercih eden gençlerimiz işte bu anlayışla okullarından atılmaktadır.

Güvenlik Bilimleri Fakültesinde 8 yıldır Emniyet teşkilatı için eğitim gören, uzmanlık alanı güvenlik bilimleri olan bir nesil mezun olmalarına dört- beş ay kala atama yerine atılma tehdidiyle karşı karşıyadır.

AKP döneminde zulümleri saymaya ne belleğimiz imkân tanır ne de sayfalar müsaade eder. Yurdun dört bir yanına hesapsız ve kitapsızca açtığı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinden mezun olan 400.000 işsize iş bulamayan hükümet, Akademi öğrencileri için de işsizliği ve sefaleti reva görmektedir.

Bu Fakültedeki akademisyen kadrolarının güvenlik alanındaki yıllar boyu biriktirdikleri tecrübe yok sayılarak bu alanda sözü bile olamayacak diğer üniversitelere dağıtılmaları akıl dışı bir uygulamadır. Bu olsa olsa kan davası gibi çağdışı bir yaklaşımdır.

Emniyet teşkilatına ilişkin düzenlemeler Türk Polisini daha çağdaş ve medeni bir seviyeye yükseltmek yerine Türk Polisini iktidarın yolsuzluklarını örtmek için iktidar bekçilerine dönüştürmeyi amaçlamaktadır.

Tasarının üçüncü bölümünün düzenlediği kurum Türk Ordusunun ayrılmaz bir parçası, kırsal alanda kolluk görevlisi, Ulu Önder Atatürk'ün deyimıyla “Bir Kanun Ordusu” olan Jandarma ve sınır güvenliğini sağlayan Sahil Güvenlik Komutanlığı’dır.

AKP’nin Jandarma Genel Komutanlığına ilişkin öngördüğü düzenlemeler devletin bekası olan Jandarmayı istediği gibi kontrol etmek ve kendi kır ordusunu oluşturmak içindir.

Jandarma teşkilatını siyasallaştıracak olan Tasarı, İl ve İlçe Jandarma Komutanlarının İçişleri Bakanı tarafından atanmasını düzenlemektedir. **Artık bu düzenlemeden sonra il ve ilçe jandarma komutanlarının sendikalaşarak JAN-BİR-SEN (!) üyesi olmadan atanamayacağı ve bu da yetmeyip kapı kapı AKP’li il başkanı ve ilçe başkanı kovalayacağı günler de yakındır.**

Jandarma, askeri niteliklere sahip köklü bir kurumdur. Öyle ki Doğu ve Güneydoğu’da eli kanlı terör örgütünün korkulu rüyası olan bu kurum, PKK’ nın talepleri doğrultusunda terörle mücadele etmeyecek bir hale getirilmek, iğdiş edilmek istenmektedir.

Tüm Cumhuriyet kurumlarını siyasallaştırarak AK Cumhuriyet ve hatta AK Devlet hedefleyen zihniyetin gerçek niyeti budur.

Dördüncü bölümde düzenlenen Nüfus Hizmetleri Kanunuyla kişisel bilgilerin mahremiyeti kurumların inisiyatifine bırakılmaktadır. Kişisel verilerin korunmasına dair henüz herhangi bir kanun çıkarılmamışken düzenlemeyle idare kişisel bilgileri, adres bilgilerini finansal hizmet veren kuruluşlara para karşılığında verecektir.

Bu Tasarı toplumun tamamını ilgilendiren bir alanı düzenlemektedir. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması söz

konusu olsa da Tasarı Anayasal düzen, hukuk sistemi, çoğulcu demokrasi, siyasal rejim ile temel hak ve hürriyetleri doğrudan ilgilendirmektedir.

Yapılan değerlendirmeler ışığında bu Tasarının toplumun huzuru, refahı ve güvenliğini hedeflemediği açıktır. Bu Tasarının amacı PKK ile yapılan müzakerelere itiraz edenleri susturmak, yolsuzluk ve rüşvetle ilgili soruşturmaları kaynağında yok etmektir. Bunu yapmak için de hükümet, doğrudan kendisine bağlı ve sözünden çıkmayacak bir polis ve jandarma teşkilatı kurmayı amaçlamaktadır.

Bu sebeplerle Tasarıya muhalefet etmekteyim.

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

MUHALEFET ŞERHİ

Görüşülmekte olan 1/995 E. Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, kamuoyunda bilinen adı ile “İç Güvenlik Yasası” olarak bilinen işbu yasa ile polisin yetkilerinin artırılması ile ters orantılı olarak vatandaşın düşünce ve düşünceyi ifade hürriyetini kullanma hakkının sınırlandırılması amaçlanmaktadır. Bunun yanı sıra birden fazla kanunda değişiklik içeren bu torba yasa, çok kapsamlı bir biçimde kişi hak ve özgürlüklerine, özel hayatın gizliliğine, hâkim ve savcılarının yetkilerine yönelik pek çok müdahale içermektedir.

Yasa Tasarısını genel hatlarıyla ifade edecek olursak en asgari demokrasi kurallarının dahi rafa kaldırıldığı, hukuk devleti ilkelerinin terkedilerek polis devleti yolunda ilerleme isteğinin açıkça ifade edildiğini söylemek yanlış olmaz.

Sözünü ettığımız hususlarla ilgili geçmişe dönüp bakacak olursak; 1999 tarihi itibarıyla Türkiye’nin Avrupa Birliği süreci ivme kazanmış ve ardından demokratikleşme adımları hızla gündeme gelmişti. Bu çerçevede hızla uyum yasaları çıkarılmış ve bu durum tüm toplumsal kesimlerce umutla izlenmişti. Ancak ne var ki PVKS’ deki olumlu değişiklikler başta olmak üzere demokratikleşme adımlarından hoşnut olmayan kesimler de vardı ve polis, kuşkusuz bunun başında geliyordu.

Ardından Amerika’da 11 Eylül saldırısının gerçekleşmesi ile Amerika başta olmak üzere dünya ülkelerinde de güvenlikçi politikalar hâkim olmaya başladı. Yani kişi hak ve özgürlükleri giderek devletin güvenliği temelinde gelişen politikalar karşısında önceliğini yitirmeye başladı. Güvenlik politikaları, gerçek tahribatı daha çok Türkiye gibi, güçlü bir demokrasi geleneği olmayan, otoriter ve antidemokratik damarın her daim hayatini koruduğu ülkelerde gösterdi. Gelişen bazı olaylar ya da hazırlanmış provokasyonlar, Türkiye’de, planlanan güvenlikçi politikaların yaşama geçirilmesinin bahanesi olarak kullanıldı. Örneğin, 2006 yılında TMK’ de hak ve özgürlükler aleyhine yapılan düzenlemeler ile PSVK’ de polisin yetkilerini genişleten ve artıran 2007 değişikliklerine sonradan Devletin düzenlediği açığa çıkan 2005 Mersin’deki Bayrak Provokasyonu gerekçe oluşturmuştu.

İktidar, bu kez yeni güvenlik paketine son yıllarda hızlı bir biçimde gelişen toplumsal muhalefeti gerekçe ederek bu yasa tasarısına meşruluk kazandırmaya ve toplumsal rıza devşirmeye gayret etmektedir. Oysa Gezi gibi Kobanê olayları gibi benzeri toplumsal

patlamalara, iktidarın otoriter yönetiminin baskı politikaları neden olmuştur. Nitekim Hükümet, çeşitli yasal düzenlemeler ve kamusal alanda yarattığı uygulamalar ile demokrasinin asgari kurallarını hiçe sayarak bireysel özgürlük alanlarını daraltıcı politikalarında dozajı giderek artırmış ve ortaya Gezi ile başlayan toplumsal muhalefet gücü çıkmıştır. Toplumsal muhalefet Gezi’den sonra da gelişen olaylar karşısında sesini yükseltmiş ve hak ihlalleri yahut toplumu yaralayan her olay sonrasında halk sokağa çıkma ihtiyacı duymuştur. Yine bu tür protesto eylemlerinden birisi de Kobanê’de yaşanan DAİŞ müdahalesine yönelik duyarlılık yaratma amacı ile Kobanê’ye destek ve DAİŞ’i protesto için yapılan eylemlerdir. Hükümet Kobanê’ye destek ve hükümetin politikalarını protesto gösterilerini fırsat bilerek çok kısa bir sürede, ellerinde mevcut olan ve tüm hazırlıkları önceden yapılan İç Güvenlik paketini gündeme getirmiştir.

Yukarıda genel hatları çizilen bağlamda yasalastırılmaya çalışılan ve artık AKP Hükümetinin hak ve özgürlükleri sınırlama ve ortadan kaldırma pratiğinde bir **“yasa yapma klasiği”**i haline gelen **“torba yasa”** formundaki iç güvenlik paketi olarak adlandırılan bu paket, bir yandan mevcut muğlak ve cezasızlığa kapı aralayan ve bu nedenle uluslararası ilgili kurumlarca ciddi biçimde eleştirilen polislerin yetkilerini daha da artırmakta, Vali ve kaymakamları adli kolluk amiri haline getirerek savcı ve yargıçların yetkilerini kullanmasını mümkün kılmakta, göstericiler için öngörülen hukuken temellendirilmesi mümkün olmayan ya da fazlasıyla ağır olan cezalar daha da ağırlaştırılmaktadır. Diğer yandan kuvvetler ayrılığı ilkesinin açık ihlali ile yargı paketleri ve idari tasarruflarla kendine bağlı yargı ve yüksek mahkeme sürecini büyük oranda tamamlayan iktidar, bugüne kadar Emniyet Teşkilatı yönetiminde gerçekleştirdiği ve yolsuzluk olaylarının soruşturulmasını fiili olarak engellemeyi başardığı değişiklikleri yeterli görmeyerek bu paketle yöneticisinden öğrencilere re’sen emeklilik, görevden alma, mevcut okulları kapatma ve yeni sözlü sınavlar koyma v.b. yollarla Emniyet Teşkilatında mevcut kadroların tasfiyesi ile kendisine bağlı bir kadrolaşmayı güvenceye almaktadır. Paket ayrıca, İktidarın özellikle mevcut kadroların tasfiyesi sürecinde görevlendireceği memurlara mağdurlara verecekleri zararlar nedeniyle dava açmayı engelleyen ve rücu etmeyi adeta imkânsızlaştıran, özel hayatın gizliliğine saygı ilkesini ihlal eden, Türk vatandaşlığına geçiş muğlak koşullara bağlayarak iktidarın keyfine terk eden ve Merkezin yerel yönetimler üzerindeki vesayetini güçlendiren hükümler barındırmaktadır.

Bu haliyle, İç Güvenlik paketi yasa tasarısı birçok hak ve özgürlük açısından büyük tehlike arz etmektedir. Kişi hak ve özgürlüklerini tamamen rafa kaldırırken polisin yetkisini sınırsız bir biçimde artırmaktadır. Kaldı ki hükümet; polisin yetkilerini zaten sınırsız kılan bir düzenlemeyi 2007 yılında hayata geçirmiş ve o tarihte de siyasi partiler, hukukçular, sivil toplum

örgütleri, hak örgütleri PVSK’da yapılan değişiklikleri eleştirmiş, bu değişikliklerin beraberinde yargısız infazları getireceğini yüksek sesle kamuoyuna ifade etmişti. Nitekim o dönem getirilen yasal düzenlemelere karşı olanlar maalesef haklı çıkmış, PVKS 16’ıncı maddede yapılan değişiklikler sonucu 2007 yılından bugüne değin 179 sivil hayatını kaybetmiştir. Üstelik bu 179 kişinin ölümü neticesinde bu cinayetlerin sorumluları hiçbir ceza almamıştır. Sadece son dönem Ethem Sarısülük’ün katiline sembolik bir ceza verilerek toplumsal muhalefet bir parça olsun susturulmaya çalışılmıştır. Kaldı ki Ethem Sarısülük’in yargılaması sırasında yaşanan hukuksuzlukları, Ethem’in katili yerine aileye ceza vermek niyetiyle hareket eden yargıyı tekrar hatırlamakta da fayda var. Tasarı, polisin attığı her kurşunu baştan itibaren cezasız bırakacak hükümler içermekte bu yönüyle de polis cinayetlerinin yasal hale getirmenin alt yapısını oluşturmaktadır.

Tasarının bu genel değerlendirme dışında tek tek maddeler bağlamında incelenerek hukuk devleti, insan hakları ve hak özgürlüklerle taban tabana zıt hükümlerine altını çizmek gerekmektedir.

Tasarı, polise kişilerin üstleri ve araçların aranmasında daha geniş yetkiler tanımaktadır. Polis bundan böyle kaymakam/vali tarafından görevlendirilecek kolluk amirinin yazılı, acele hallerde ise sözlü emri ile kişinin el ile kontrol haricinde de üstünü ve aracını detaylı bir şekilde arayabilecek. Yani mevcut düzenlemede yer alan **“kişinin üzerindeki elbisenin çıkarılması veya aracın, dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin açılması istenemez”** ibaresi genişletilmekte ve polise bu konuda geniş yetki tanınmaktadır. Polisin arama yetkisini kullanırken var olan savcılık ve mahkeme izin şartı da kaldırılarak yetkileri baypas ediliyor. Sadece kolluk amirinin kararının 24 saat içinde hâkim önüne sunulması öngörülüyor ki arama işleminden sonra gerçekleştirilecek bu işlemin kişi özgürlüğü ve güvenliği açısından hiçbir anlamı olmadığı açık.

Söz konusu 4/A maddesi de 2007 yılında getirilen ve toplumsal muhalefetçe karşı çıkılan bir düzenleme olup bu hüküm mevcut haliyle dahi sakıncalı iken, polise tanınan daha geniş yetkilerle mevcut sorunlu hal kişi özgürlükleri aleyhine daha da ağırlaştırılmıştır. Nitekim “durdurma”; yakalama ve tutuklama hallerinden farklı özelliklere sahiptir ve bu nedenle Anayasa’da düzenlenmesi gerekir. Zira tutuklama ancak kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli şüphe nedeni varsa hâkim kararı ile mümkündür. Yakalama ise suçüstü hali veya gecikmesinde sakınca olan hallerde yapılabilir. Tasarı ile polise; suç şüphesi, suçüstü hali ve gecikmesinde sakınca bulunan bir durum olmadan, kişileri durdurma yetkisi tanımıştır. Yani polis çarşıda, pazarda, sokakta vb. yerlerde istediği kişiyi durdurabilir ver özgürlüğünü kısıtlayabilir. Herhangi bir savcı talimatına veya hâkim kararına ihtiyacı yoktur.

Tasarı; polise savcının veya mahkemelerin yetkisini kullanacak şekilde müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini kişilerin ikamet ettiği yerde alma yetkisi vermektedir. Kolluk güçlerinin temel görevi, sadece tehlikeyi önlemektir. Suç işlendikten sonraki görevler adli niteliktedir ve ceza yargılaması alanına girer. Ancak tasarının yasalaşması halinde polis bir suç işlendikten sonra suçtan zarar görenleri, tanıkları veya mağdurları gidip işyerlerinde veya evlerinde dinleyebilecektir. Bu düzenleme ile açıkça savcı ve hâkimlerin yetkileri polise devredilmektedir. Bu hüküm, yaygın ve önemli eleştiri konularından biri olan polisin suç ve delil yaratma/uydurma yakınmalarını daha artıracak bir düzenlemedir. Hukuk Devleti yerine Polis Devleti'nin inşası niteliğindeki düzenlemelerden birisi de budur.

Tasarı; polisin kitlesel gösterilerde kullandığı kimyasal gaz ve boya kullanımını arttırmaktadır. Polisin hâlihazırda toplantı ve gösterilere yaptıkları müdahaleler yasal değildir. Mevcut düzenlemede polisin basınçlı su sıkabilmesi yasa ile korunmaktadır. Ancak boyalı su veya ilaçlı su polis tarafından her gün acımasızca kullanıldığı halde bu yasadışı idi. Tabi polisin toplantı ve gösterilere uyguladığı şiddete dair yapılan bütün şikâyetlerin sonuçsuz kaldığını da not etmek gerekir. Tasarıda yapılan öneriyle kitlesel gösterilerde polisin kullandığı kimyasal gaz ve boya kullanımı meşru kılınmaktadır. Elbette bu düzenleme polisin bunca zaman boyalı su kullanmasının yasal olmadığının da bir itirafı niteliğindedir.

Tasarı; polise öldürme yetkisini vermektedir. Polise; Molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı vb. silahlarla açık veya kapalı alanlara yapılan saldırı veya saldırı teşebbüsünde bulunanlara karşı polisin saldırıyı etkisiz kılmak amacı ile ve etkisiz kılacak ölçüde silah kullanma yetkisi tanınmaktadır. Giriş bölümünde de belirttiğimiz üzere bu bent sayesinde insan öldürme hakkını kendinde gören polis 7 yılda 179 kişiyi katletmiştir. Bu madde ile bu yetkisi sınırsız bir biçimde artarken polis cinayetlerinin hiçbir cezai müeyyide ile karşılaşmamasının da garantisi verilmektedir. Bu düzenleme esas itibarıyla polisin toplumsal gösterilerde işlediği cinayetlerin yasal hale getirilmesidir. Madde yazılış tarzı itibarıyla çok esnek olup, polis öldürdüğü kişilerin silah kullanmaya teşebbüs ettiğini ya da kaçmaya çalıştığını kendisi iddia edecek (polis arkadaşları bu yönde tutanaklar tutacak) ve kendisini o doğrultuda savunacaktır. Madde, AİHM içtihatları ve konu ile ilgili uluslararası belgelerde öngörülen “ölümcül gücün, ancak yaşamı korumak için son çare olarak kullanılabileceği” kriteri, uluslararası ilgili kurumların tüm uyarılarına rağmen, bu düzenlemede de görmezlikten gelinmiştir.

Uygulamada 10'larca sivilin, polisin açtığı ateş ile öldürüldüğü ve yine polisler tarafından kendilerini aklamaya dönük tutanakların tutulduğunu yakından biliyoruz. Son günlerde Yüksekova'da Rojhat Özdel, Diyarbakır'da 16 yaşındaki Kadir Çakmak, Lice'ye giderken tek kurşunla öldürülen Muzaffer Görür, Adana'da sokak ortasında vurulan 15 yaşındaki İbrahim

Aras bu cinayetlerden sadece birkaçıdır. Yine 21 Aralık günü, yani bu yasa Komisyonumuz gündeminde iken; Şırnak, İdil’de Yusuf İdem adlı 10 yaşındaki çocuk polisin atığı gaz kapsülü ile başından yaralanmış olup durumu kritiktir. Yani bu tasarı mevcut haliyle dahi insanların ölümüne neden olmaktadır.

Tasarı polise doğrudan gözaltına alma yetkisi vermektedir. Tasarıda; 24 saat olan gözaltı süresi 48 saate çıkarılmakta, aynı düzenleme jandarma için de geçerli kılınmaktadır. Ayrıca polis ve jandarmanın istihbarat toplama yetkisi de artırılmaktadır. Herkesin dinlendiği ve izlendiği bir ortamda istihbarat toplama yetkisinin artırılması da, uygulamaya yasal kılıf bulma çabasından başka hiçbir şey değildir. Polis ve jandarmanın yetkilerinin artırılması hükümetin dillendirdiğinin aksine topluma huzur ve güvenlik getirmeyecektir. Merkezine bireyi, birey hak ve özgürlüklerini oturtmayan bir devlet hukuk devleti olmaktan çıkar. Bu noktada vatandaş kendisine düşman ilan eden zihniyetten yola çıkılarak vatandaşın en asgari hakları ve demokrasinin rafa kaldırılması söz konusudur.

Tasarı çocuk oyuncaklarını da silah sınıfına koymaktadır. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda yapılan değişiklik ile “**demir bilye, sapan ve Molotof kokteyli vb.**” da “**ateşli silah**” sayılmaktadır. Basit bir çocuk oyuncakının, ateşli silah kapsamında değerlendirilmesi dikta rejimlerine özgü mekanizmalardır. Sapan ve bilyenin silah kapsamına alınması, elinde bilye ya da sapan olan bir çocuğun (kanundaki diğer düzenlemelerle birlikte değerlendirildiğinde) öldürülebilmesi anlamına gelmektedir. Bir yandan polise sınırsız yetkiler veren bu anlayış diğer yandan da çocuk oyuncaklarını silah kapsamına almaktadır.

Yine bu madde ile yapılan bir başka değişiklik de 2911 sayılı yasanın 33 üncü maddesine eklenen ifadelerle ateşli silahlar ve Molotof gibi patlayıcı maddelerin kullanılması ve gösteri ve yürüyüşlerde amblem, pankart, afiş vs. kullanılması halinde verilecek cezaların artırılması şeklindeki bir düzenlemedir.

Halen yürürlükte olan **TCK hükümlerine göre Molotof bulundurmak, TCK 174.maddesi kapsamında** patlayıcı madde olarak kabul edilmektedir. Molotof kokteyli biyolojik ve kimyasal silah ile aynı kapsamda kabul edilmekte ve yüksek cezalar verilmektedir. Birkaç Molotof birden yanında bulunduranlar örgüte silah sağlamaktan (TCK 315), bulunduranlar TCK 174’ten cezalandırılmaktadırlar. Bununla birlikte Molotof kokteylinin neticesinin insan hayatını tehlikeye atması durumunda müebbet cezası da verilebilmektedir. Yani hükümet, kamuoyunu yönlendirmek ve tasarının esas amacını dikkatlerden kaçırmak amacıyla ısrarla kimsenin Molotof kokteyli kullanamayacağını, yüzünü kapatamayacağını söyleyerek propaganda yapmaktadır. Güvenlik paketine karşı çıkınca da hemen Molotof kokteyli ya da yüz kapatmayı savunduğunuz iddia edilmektedir. Molotof bulundurulması, ya da yüzün kapalı olması, cana ve

mala zarar verilmesi mevzuata göre suçtur ve ciddi cezalar da verilmektedir. Bu öneri ile TCK’ da cezai müeyyideye tabi tutulan Molotof için mükerrer cezalandırma söz konusu olacaktır. Yüzlerce insan, genç yaşlı şu an Molotof ait cezai düzenlemeden ötürü cezaevindedir. Bu fıkranın konulmasının yegâne amacı kanundaki diğer önerileri dikkatlerden kaçırmaktır.

Aynı şekilde halen devam eden idari ve yargı pratiklerine göre toplumsal gösterilerde kullanılan bazı afiş, pankart vb. malzemelere el konulmakta ve yargılama konusu yapılmaktadır. Bu konuda da sadece cezalar arttırılmaktadır.

Tasarı ile toplumsal gösterilerde yaşanan zararlar vatandaşa yüklenmektedir. Rücu hakkına dair yapılan düzenleme ile **ekonomik cezalandırma** yöntemi benimsenmekte ifade özgürlüğü rafa kaldırılmaktadır. Devletin toplumsal olaylar esnasında uğradığı zararın tazmini vatandaşa yükleme yaklaşımı oldukça sakıncalıdır. Devlet kendi sorumluluklarından kurtularak meydana gelen zararların tazminini de vatandaşa yüklemektedir. Uygulamada zararın nasıl meydana geldiği ve kimlerin fail olduğu genellikle tespit edilemediğinden çok haksız sonuçlara sebebiyet verecek bir düzenleme olduğunu önemle belirtmek isteriz. Yapılan bu değişiklik işbu yasanın amacı ile de çelişmekte, vatandaşı hem zarar görme hem zarar tazmini gibi risklerle bir başına bırakmaktadır.

Yine burada ifade etmek gerekir ki, barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını güvenceye almayı hedeflemesi gereken 2911 sayılı Yasanın, konu ile ilgili akademisyen ve insan hakları savunucularının dikkat çektikleri gibi, gerçekte bu hak nasıl engellenir düşüncesiyle hazırlandığını hatırlamakta yarar var. Bu hakkı kullanmak isteyenlerin önüne engeller konurken, muğlak ve esnek düzenlemelerle idare, istemediği gösterileri engellemeyi mümkün kılan her tür yetki ile donatılmaktadır. İdarenin keyfi olarak bu hakkı engellemesinin önünde hiçbir güvence bulunmamaktadır. AİHM içtihatlarına göre, barışçıl gösterilere müdahale edilmemesi zorunlu iken, barışçıl gösteri olup olmadığına bakılmaksızın gösteriler mülki idare amirince engellenmektedir. “Barışçı gösteri” hakkı uygulamada “yasal gösteri” hakkı ile ikame edilmektedir. Yeni tasarı iktidarın istemediği Toplantı ve gösterilerin yapılmasını bütünüyle imkânsız kılacaktır.

Tasarının 4 üncü maddesinde, uzun yıllardır demokratik kamuoyunun kaldırılmasını talep ettiği Terörle Mücadele Kanunu adeta vatandaşa mücadele kanununa dönüştürülerek daha vahim bir biçimde yeniden gündeme getirilmiştir.

Tasarı toplumsal olaylarda yüz kapatılmasının cezasını ağırlaştırmaktadır. Toplantı ve gösterilerde yüzü tamamen ya da kısmen kapalı olması TMK’nın 7 inci maddesinde yer almakta ve “terör suçu” olarak nitelendirilmektedir. Üstelik bu madde 4 üncü Yargı Paketi ile revize edilirken bu düzenleme bizim itiraz ve önerilerimize rağmen korunmuştur. Polislerin

kendilerini en pahalı maskelerle korudukları gösterilerde, gazdan etkilenen ve kendini puşi veya maske ile korumaya çalışan yüzlerce kişi sırf bu hüküm nedeniyle hapis cezaları almıştır. “Yüzün kısmen kapalı olması” ibaresi hemen her göstericiyi bu maddenin potansiyel mağduru konumuna sokmakta, uygulamada yüzün tamamen veya kısmen kapalı olması, tek başına niyetten bağımsız olarak kişinin cezalandırılması için yeterli görülmektedir. Bu tasarıda ise verilen cezalar artırılmakta, cezanın alt sınırı 1 yıldan 3 yıla çıkarılmaktadır.

Tasarı Valiye yargının görevi olan gözaltına alma yetkisini vermektedir. TCK’nin “GÖZALTI”nı düzenleyen 91 inci maddesine eklenen fıkralar ve İl İdaresi Kanunu’nun 11 inci ve 66’ıncı maddesinde yapılan değişikliklerle; mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirlerine, 24 saate kadar, toplumsal olaylarda ise 48 saate kadar gözaltı yetkisi verilmektedir. Önleyici gözaltı düzenlemesi vatandaşların bizzat idari bir birim olan kolluk tarafından suçlu kabul edilerek getirilmiş bir düzenlemedir. Bu durum hukuk devleti ilkesine, masumiyet karinesine açıkça aykırıdır. Bu öneriyle Hükümet tarafından atanan Vali ve Kaymakamlara doğrudan yargı yetkisi verilmektedir. Tasarıya göre Vali; gerekli gördüğü hallerde kolluk amirine ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acil tedbirleri alınması için doğrudan emir verebilecek. Valilik kolluk amirine gözaltına alma yetkisi verecek, kolluk amiri de savcılığa veya hâkimliğe bildirmeden 48 saate kadar gözaltı işlemi yapabilecek. Doğrudan siyasi iktidara yargı yetkisi verilerek yargıya yapılan müdahalenin yasal zemini de oluşturulmaktadır.

Bir başka deyişle; yapılan değişiklik ile bir hukuk devletinde savcılık makamına ait olması esas olan yetki valiye verilmektedir. Öncelikle vali, yargı makamı değildir bu tür kararları alma yetkisi hukuken yoktur. Yine vali YÜRÜTME ERKİNİN bir parçasıdır, İçişleri Bakanına bağlıdır. Yürütmenin yargıya ait konular ile ilgili iş ve işlem yapabilmesini olanaklı kılan bu düzenleme; suçların soruşturulup soruşturulmayacağına karar verme sorumluluğunu savcılık makamından alıp valiliğe vermektedir. Bir yandan kuvvetler ayrılığı ilkesi ortadan kaldırılmakta diğer yandan da işkence ve kötü muamelenin yaygın ve sistematik hale gelmesinin önünü açmaktadır. Tasarının birçok maddesinde olduğu gibi bu önerinin de Anayasa’ya aykırı olduğunu belirtmek gerekir.

Tasarı düşünce ve ifade özgürlüğünü kullananların otomatik olarak tutuklanacağını düzenlemektedir. Tasarı ile toplantı ve gösteri hakkının kullanımı ve propaganda fiilleri otomatik tutuklama olarak bilinen katalog suç maddesine alınmaktadır. Düşünce ve ifade özgürlüğü tutuklama sebebi sayılmaktadır. Bu durumda herhangi bir konuşma yapan mitinge katılan ya da herhangi bir konuda düşüncelerini kaleme alanlar, hakkında açılan soruşturma neticesinde tutuklanabileceklerdir. En asgari demokrasi kuralları ile bağdaşmayan bu durum sonucu büyük hak ihlallerinin yaşanması kaçınılmaz olacaktır. Demokratik siyaset kanallarının

açılması, düşünce ve ifade özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması milyonlarca vatandaşın talebi iken, tam aksine, oldukça sınırlı olan hak ve özgürlükler de budanmaktadır.

Tasarı vatandaşın araç kiralaması halinde kimliğini bildirme zorunluluğu getirmektedir. “Özel veya resmi, her türlü konaklama, dinlenme bakım ve tedavi tesisleri ve işyerleri ile konutlarda geçici veya sürekli olarak kalanlar, oturanlar, çalışanlar ve ayrılanların kimliklerinin tespiti ve bildirilmesi” zorunluluğuna “ARAÇ KİRALAYANLAR” da eklenmiş olup araç kiralama halinde de kimlik bildirme zorunlu hale gelmiştir.

Daha önemlisi, kiralama şirketlerine, **“kiralananak tüm araçlarda, coğrafi yer tanımlamasını sağlayan sistem veya sistemler kurmak ve genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorunluluğu”** getirmektedir. Ayrıca söz konusu şirketler, **“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde araç kiralama şirketleri tüm kayıtlarını bilgisayarda tutmak ve bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin... bilgisayar terminallerine bağlamak”** zorunda kalacaklardır. Araç kiralayan herkesin kolluk güçlerinin sürekli gözetimi altında bulundurulmasına imkân veren bu düzenlemelerin özel hayatın gizliliği ilkesinin açık ihlali anlamına gelmektedir. Örneğin, Bu düzenlemenin yasalaşması halinde; tatil için gidilen yerde araç kiralayan herkesin polis tarafından polis tarafından izlenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Böylelikle araç kiralama işlemlerinde Emniyete kimlik bildirme zorunluluğu ile özel hayatın gizliliği ilkesi tümüyle ihlal edilmektedir.

Yine kanuna eklenen yeni maddelerle de araç kiralama şirketlerine öngörülen ayrıntılı prosedür ve yaptırımlarla araç kiralama şartları zorlaştırılmaktadır.

Tasarı Emniyet Birimlerinin yapısını kökten değiştirecek düzenlemeler getirmektedir. Emniyet birimlerinin yapısına dair yapılan önerilere gelince; söz konusu maddeler, bir yandan polis amirlerinin rütbe terfilerinde izlenecek kurallarda öngörülen değişiklikleri, diğer yandan polis memurları ve polis amirlerinin yetiştirildiği Emniyet Teşkilatına bağlı Eğitim Öğretim kurumlarında planlanan değişiklikleri içermektedir. Bu kapsamda Emniyet Teşkilatı ve eğitim kurumları dâhil bağlı kurumlardaki mevcut yöneticileri tümünün resen emeklilik, görevden alma, pasif başka görevlere kaydırma; kapatılacak Güvenlik Bilimleri Fakültesi ve polis kolejlerindeki öğretim üyesi, öğretmen ve öğrencilerin ise YÖK kanalıyla Yükseköğretim kurumlarına ve orta öğretim kurumlarına dağıtılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu değişikliklerle ilgili genel gerekçeye göre bu değişiklik ihtiyacının bir nedeni Emniyet Teşkilatında, çağdaş ülkelerin aksine, liyakat yerine terfilerde kıdeme bağlı bir sistemin benimsenmiş olmasıdır. Buna göre polis amirlerinin zorunlu en az bekleme sürelerini takiben

mesleki yeterliklerine bakılmaksızın otomatik olarak bir üst rütbeye terfi etmeleri ihtiyaç olan amir rütbelerinde azlığa, ihtiyaç duyulmayan rütbelerde ise aşırı yığılmalara neden olmaktadır.

Gerekçede ayrıca, bozulan personel piramidinin görev ve hizmet gereklerine uygun hale getirilebilmesi için her rütbede amir sayısının ve oranının belirlenerek rütbe terfiinde yazılı ve sözlü sınav koşulu getirilerek en kıdemli olanın değil en liyakatli olanın terfi etmesinin amaçlandığı vurgulanmaktadır. Bu kapsamda, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf Emniyet Müdürlerinin belli bir ödeme ile resen emekli edilmelerinin sağlanması, kuruluş amaç ve gereklerinin günümüz şartlarında ortadan kalktığı varsayımıyla lise düzeyinde eğitim veren Polis Koleji ile Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kaldırılması, maliyetin düşürülmesi ve çok başlılığın kaldırılması nedenine dayanılarak Emniyet Teşkilatında istihdam edilecek personel yetiştirecek tüm eğitim kurumlarının Polis Akademisine bağlanması vb. düzenlemeler, eski kadroların tasfiyesi ile İktidarın güvenlik bürokrasisinde acil kadrolaşma ihtiyacını karşılayan düzenlemelerdir.

Bundan sonra uyulacağı öne sürülen “liyakat” kriterinin, Hükümetin geçmiş pratiği göz önüne alındığında, sadece mevcut kadroları tasfiyenin bir bahanesi olarak metinde kendine yer bulduğu açıktır. Basit bir hatırlatma bu iddiayı çürütmeye yeterlidir: Nüfusun %20-25’ini oluşturduğu Alevi toplumuna mensup tek bir vali ya da Emniyet Müdürünün bulunmamasını hükümetin söz konusu kriterden ne anladığı konusunda bize yeterli veri sunmaktadır.

15 inci madde de yapılan düzenlemeler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Müşterek kararname ile atanan generaller hariç olmak üzere, daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atama yetkisi İçişleri Bakanına verilmektedir. Ayrıca Jandarma personelinin askeri nitelikte olmayan görevleri nedeniyle işledikleri iddia edilen suçlar nedeniyle İçişleri bakanlığı, il jandarma komutanlıklarında görevli personelin, il jandarma komutanı hariç, vali tarafından görevden uzaklaştırılabilmesi hüküm altına alınmaktadır. Yine personel hakkında, her yılsonunda, il valisince askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak, terfi ödüllendirme, atama ve yer değiştirmede dikkate alınacak değerlendirme raporu düzenleneceği öngörülmüştür.

Jandarma üzerinde sivil makamların denetimine imkân sağlayacak düzenlemelerin kendi başına olumlu adımlar olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Ancak Jandarma İçişleri Bakanına bağlı olacağından ve İçişleri Bakanlığı’nın geçmiş pratiklerinin demokrasi ile bağdaşmaması uygulamada önemli değişikliklerin söz konusu olmayacağını izah etmektedir. Zira bu, askeri ve otoriter zihniyet ürünü söz ve eylemlerin hüküm sürdüğü yönetimlerin ne kadar sivil olacağı tartışmalıdır.

Tasarı özel hayatın gizliliği ilkesini ortadan kaldırmaktadır. Biyometrik verinin “Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verilerdir.” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu düzenleme ile öngörülen özel hayata müdahale bağlamında mevcut durumu daha geriye götürecektir. Devletin “Bigbrother” karakteri daha da pekiştirilmiş olacaktır. Suçlu suçsuz kişilerin özel verilerin, biyometrik verisi dâhil aile kütüklerinde yer alacak verilere dâhil edilerek paylaşılması, insan haklarına, özel hayatın gizliliği ilkesine açık aykırılık teşkil edecektir.

Bu noktada benzer bir uygulama olan ve özel hastanelerde bir dönem tatbik edilen el ayası verisine dayalı kimlik tanımlaması ile ilgili olarak Danıştay 15. Dairesi, 11 Eylül 2014 tarihli yeni bir “**yürütmeyi durdurma**” kararı verdi. Danıştay bu kararında, AİHS’ in “**Özel ve aile hayatına saygı hakkı**” başlıklı 8. maddesi, Anayasanın “**Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması**” başlıklı 13. maddesi ve “**Özel hayatın gizliliği**” başlıklı 20. maddesindeki düzenlemelere göre; herkesin, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip olduğunu bir kere daha vurgulamıştır. Ayrıca Sağlık Bakanlığı Teşkilat Yasasının kişisel verilerin kullanılmasıyla ilgili hükmü iptal edilmiştir. Kişisel verilerin korunması ile ilgili Anayasa gereği olan yasanın çıkarılması zorunluluğunu bir yana bırakan iktidar, çeşitli vesileler yaratarak kişilerin, özel yaşamın gizliliğine saygıya ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin uluslararası normları çiğnemekte beis görmemektedir. Son derece sakıncalı olan bu düzenlemelerden vazgeçilmesi anayasal bir zorunluluk olduğu bilinmelidir.

Mevcut öneriyle hâlihazırda kamu kuruluşlarının yanı sıra bankalar ve sigorta şirketleriyle paylaşıldığı anlaşılan verilerin tümünün veya bir bölümünün bundan böyle başka kurum, tüzel kişi ve kamu hizmeti veren kuruluşlara da açılabilmesine imkân sağlanmaktadır. Her ne kadar ilgili kurum ve tüzel kişilerin “kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilecekleri” belirtilmekte ise de, düzenleme, fiili olarak kişisel verilerin tüm kurum ve tüzel kişilerin erişimine açık hale gelmesiyle sonuçlanacaktır. Bu durum, Devlet ve sözü edilen kurum ve kuruluşlar karşısında siyasi, ekonomik vb. bakımından asimetrik güç ilişkisi nedeniyle zayıf ve korunmasız durumda bulunan bireylerin özel yaşamına ve insan haklarına yeni ve ağır bir müdahale olacaktır.

Tasarı Türk vatandaşlığına geçişi zorlaştırmaktadır. Türk Vatandaşlığına geçme hususunda yeni engeller çıkarmaktadır. Örneğin Kanunun 12’nci maddesine eklenen (2) nolu fıkra ile “**Milli güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.**” hükmü getirilmektedir.

Yine Kanunun 16‘ncı maddesinde yapılan değişiklik ile “kamu düzeni” ibaresi, “**kamu düzeni ve genel ahlak**” şeklinde değiştirilmiştir. Gerekçede, bu düzenlemenin amacının Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan evlilik öncesi genel ahlaka aykırı faaliyetlerde bulunmuş olanları engellemeye dönük olduğu belirtilmektedir. Bu madde bağlamında yapılan diğer dikkate değer değişiklik 43. Maddeye eklenen “Milli güvenlik bakımından engel hali bulunanlar...” fıkrasıdır.

Görüldüğü gibi hayattaki somut karşılıklarının tespiti her durumda tartişmalı olan, “milli güvenlik”, “kamu düzeni ve genel güvenlik” ve “genel ahlak” gibi muğlak kavramlar, vatandaşlık ile ilgili maddenin lüzum görülen yerlerine serpiştirilerek bir yandan idarenin bu bağlamdaki eylem ve işlemlerinde tam bir keyfilikle davranmasına zemin oluşturulmakta, diğer yandan ise bu haksız ve yanlış uygulamalara karşı Yargı makamları önündeki muhtemel hak arayışlarının  n n n kesilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı Yerel yönetimler üzerindeki vesayeti güçlendirmekte ve merkezi yetkileri arttırmaktadır. İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda önemli değişiklikler getirilmektedir. Bu bağlamda öngörülen değişiklerden birisi, Kaçakçılık, İştihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesinin kaldırılarak bu birimin görevlerinin İller İdaresi Genel Müdürlüğü’ne devredilmesidir. Maddenin 6‘ncı fıkrasına göre, ilgili Yasanın 28/A maddesinde yapılacak değişiklikle, valiye bağlı Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel b   eli olarak yeniden yapılandırılacaktır. Ayrıca bundan böyle “Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, ilerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu bakanlık aracılığıyla” yapabileceklerdir.

Bu konu ile bağlantılı diğer önemli bir değişiklik, geçici 11. Maddede  ng r len düzenlemedir: “6360 sayılı kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle hazineye devredilen ancak halen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin y r rl ğ e girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilir.”

Tüm bu değişiklikler birlikte değerlendirildiğinde İller İdaresi Başkanlığı ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının daha yakın bir analiz ve değerlendirmeye tabi tutulması ihtiyaç ortaya çıkmaktadır. Yerinden Yönetime yönelik önemli bir adım olarak sunulan Büyükşehir Belediyeleriyle ilgili tartişmalar bağlamında, bu belediyeler üzerinde adeta bir vesayet makamı olarak gündeme gelen Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına bu torba yasa bağlamında yapılan özel vurgu ve biçilen merkezi konum dikkat çekicidir. Resmin bütünü,

yetkilerin yerele devri ya da yerelle paylaşılması bir yana, tam aksine, değişen isim ve kurumlarla merkezde ve tek elde toplama istek ve kararlılığına işaret etmektedir.

Son olarak Tasarının 38 inci maddesiyle; Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna yeni iki ek madde eklenmektedir. Eklenen hükümler uyarınca bu kanuna göre yahut başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenlerin görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilmesi mümkün kılınmaktadır. Yani kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa bu görevliler (ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenleri) aleyhine tazminat davası açılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Rücu hakkı sadece bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garez ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, söz konusu olabilecektir.

Bu düzenlemelerle memura rücu hakkı; bir yandan ilgili Anayasa maddesinde yer almayan birtakım sınırlayıcı, daraltıcı koşullara tabi tutulmakta, diğer yandan Anayasadaki “kendilerine rücu edilmek kaydıyla” ibaresi yerine “rücu hakkı saklıdır” denilerek “memura rücu zorunluluğu”, idarenin takdirine emanet edilmektedir. Tek başına bu madde kapsamında önerilen değişiklikler, iktidarın nasıl bir Türkiye tahayyülü içinde olduğunu hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak açıklıkta ortaya koymaktadır. Çünkü söz konusu durum Anayasa’nın 129 uncu maddesinde “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir” şeklinde yer almaktadır. Bu bağlamda; ek maddelerle öngörülen düzenlemeler, yukarıda alıntılanan Anayasa maddesinin lafzı ve ruhuna açıkça aykırıdır. Hükümet, ne pahasına olursa olsun iktidarını sürdürmek ve demokrasi dışı uygulamalarla halkı sindirmek, yolsuzluklarını açığa çıkaranlardan intikam almak için görevlendirerek taammüden suç işlettireceği devlet görevlilerine zırh arayışı peşine düşmüştür.

Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanun Ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın (İç Güvenlik Paketi) nerdeyse her bir maddesi ayrı bir sıkıntıya ayrı bir hak ve Anayasa ihlaline denk düşmektedir. Hâlihazırda TBMM İçişleri Alt komisyonunda tartışılan ve Üst Komisyona havale edilen bu tasarının derhal geri çekilmesi elzemdir. Dünyada belli hukuk standartları yerleşmiş; demokrasi ve birey özgürlükleri güçlü mekanizmalarla koruma

altına alınmıştır. Yeni bir hukuk normu yapmak isteyen herhangi bir Devlet, bu standartlara uygun davranmak durumundadır. Yeni bir “Kolluk Kanunu” yapılırken de, bireylerin özgürlüklerini göz ardı eden, asgari demokrasi kurallarını dahi hiçe sayan bir yaklaşım yerine özgürlüklerin güvencesini sağlayan, toplum güvenliğini bu ölçüleri nazara alarak yapan bir yaklaşım içerisinde olunmalıdır.

İç Güvenlik Paketi içerdiği birçok düzenleme ile başta Anayasa olmak üzere, Türkiye’nin taraf olduğu Uluslararası sözleşmeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkeme’nin kararlarına açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Bir önceki yargı paketinde yasalaşan makul şüphe ve adil yargılamaya ilişkin düzenlemeler ile birlikte değerlendirilmesi halinde hızla hukuk devletinden uzaklaşan bir yaklaşım iktidar tarafından ortaya konulmaktadır. İç güvenlik paketi sıkıyönetim ve darbe dönemlerini aşan neticeleri barındırmaktadır. Bu güne kadar ciddi mücadeleler neticesinde elde edilen kazanımlar hükümetin iktidarını koruma adına bertaraf edilmeye çalışılmaktadır.

Bu bahisle ve belirtmiş olduğum bu nedenlerle 1/995 E. Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’na karşı olduğumu bir kez daha ifade ediyorum. Saygı ile arz olunur.

Altan Tan
Diyarbakır

POLİS VAZİFE VE SALÂHİYET KANUNU, JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU, NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun;

(1) 4/A maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Ancak bu” ibaresi “Bu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, el ile dıştan kontrol hariç, kişinin üstü ve eşyası ile aracının dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dâhilinde mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir. Kolluk amirinin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Bu fıkra kapsamında yapılan araç aramalarına ilişkin olarak kişiye, arama gerekçesini de içeren bir belge verilir.”

(2) 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkroda yer alan “Yakalar ve gerekli kanunî işlemleri yapar.” ifadesi “eylemin veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanunî işlemleri yapar.” şeklinde değiştirilmiştir.

“H) Başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri,”

(3) 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Polis; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, talepleri hâlinde ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilir. Bu fıkranın kapsamı ile uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.”

(4) 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine “basınçlı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya boyalı” ibaresi ve aynı maddenin yedinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde,”

(5) Ek 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırk sekiz saat” şeklinde, üçüncü ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.”

“Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.”

MADDE 2- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırk sekiz saat” şeklinde, ikinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.”

“Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.”

MADDE 3- 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun;

(1) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “Ateşli silahlar veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dahil” ibaresi ve “zincir” ibaresinden sonra gelmek üzere “, demir bilye ve sapan” ibaresi eklenmiştir.

(2) 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine;

a) Ateşli silahlar veya havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dâhil patlayıcı maddeler veya her türlü kesici, delici aletler veya taş, sopa, demir ve lastik çubuklar, boğma teli veya zincir, demir bilye ve sapan gibi bereleyici ve boğucu araçlar veya yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar veya diğer her türlü zehirler veya her türlü sis, gaz ve benzeri maddeler taşıyarak veya kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen bez vesair unsurlarla örterek katılanlar iki yıl altı aydan dört yıla kadar,

b) Yasadışı örgüt ve topluluklara ait amblem ve işaret taşıyarak veya bu işaret ve amblemleri üzerinde bulunduran üniformayı andırır giysiler giyerek katılanlar ile kanunların suç saydığı nitelik taşıyan afiş, pankart, döviz, resim, levha, araç ve gereçler taşıyarak veya bu nitelikte sloganlar söyleyerek veya ses cihazları ile yayınlayarak katılanlar altı aydan üç yıla kadar,

hapis cezası ile cezalandırılırlar.”

(3) 2911 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Rücu

EK MADDE 1- Şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylarda kamu mallarına verilen zararlar ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması halinde, ilgili idare ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.”

MADDE 4- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Bu suçu işleyenlerin cebir ve şiddete başvurmaları ya da her türlü silah, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı maddeler bulundurmaları veya kullanmaları halinde verilecek cezanın alt sınırı dört yıldan az olamaz.”

MADDE 5- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun;

(1) 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “morfin” ibaresinden sonra gelmek üzere “, sentetik kannabinoid ve türevleri” ibaresi eklenmiştir.

(2) 191 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Birinci fıkradaki fiillerin; okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askeri ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 6- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

(1) 91 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Suçüstü halleriyle sınırlı olmak kaydıyla; kişi hakkında aşağıdaki bentlerde belirtilen suçlarda mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmidört saate kadar, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar sırasında ve toplu olarak işlenen suçlarda kırksekiz saate kadar gözetine alınma kararı verilebilir. Gözetine alma nedeninin ortadan kalkması halinde veya işlemlerin tamamlanması üzerine derhal ve her halde en geç yukarıda belirtilen sürelerin sonunda Cumhuriyet savcısına yapılan işlemler hakkında bilgi verilerek talimatı doğrultusunda hareket edilir. Kişi serbest bırakılmazsa yukarıdaki fıkralara göre işlem yapılır. Ancak kişi en geç kırksekiz saat, toplu olarak işlenen suçlarda dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Bu fıkra kapsamında kolluk tarafından gözetine alınan kişiler hakkında da gözetine ilişkin hükümler uygulanır.

a) Toplumsal olaylar sırasında işlenen cebir ve şiddet içeren suçlar.

b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1) Kasten öldürme (madde 81, 82), taksirle öldürme (madde 85).

2) Kasten yaralama (madde 86, 87).

3) Cinsel saldırı (madde 102).

4) Çocukların cinsel istismarı (madde 103).

5) Hırsızlık (madde 141, 142).

6) Yağma (madde 148, 149).

7) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188).

8) Bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma (madde 195).

9) Fuhuş (madde 227).

10) Kötü muamele (madde 232).

c) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlar.

d) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlar.

e) 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununa dayanılarak ilan edilen sokağa çıkma yasağını ihlal etme.

f) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen suçlar.”

(2) 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan suçlar.

h) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen suçlar.”

MADDE 7- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun;

(1) 11 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“G) Vali, lüzumu halinde, kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebilir. Kolluk bu emirleri mevzuatta belirlenen usule uygun olarak yerine getirir.

H) Vali, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için adli kuruluşlar ile (D) fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla askeri kuruluşlar dışında, mahalli idareler dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinesi ve tedbirlerin zorunlu kıldığı diğer araç ve gereçlerinden yararlanabilir, personeline görev verebilir. Kamu kurum ve kuruluşları, valinin bu konudaki emir ve talimatlarını yerine getirmek zorundadır. Aksi takdirde vali emir ve talimatlarını kolluk aracılığıyla uygular. Bu fıkradaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya geciktirilmesi sebebiyle oluşan kamu zararı ile gerçek ve tüzel kişilerin Devlet tarafından karşılanan zararları ilgili idarece genel hükümlere göre sorumlu kamu görevlilerinden tazmin edilir.

I) (H) fıkrası ile valiye verilmiş olan yetkiler, ilçede kaymakam tarafından da kullanılabilir.”

(2) 66 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylara yönelik olarak ilde vali, olayların birden çok ili kapsamı durumunda İçişleri Bakanı tarafından bu durumun tespiti üzerine alınan ve usulüne göre tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davrananlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

MADDE 8- 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet, ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.”

MADDE 9- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun;

(1) 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ayrılanların” ibaresi “ayrılanlar ile araç kiralayanların” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 1774 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak, kiralanacak tüm araçlarda coğrafi yer tanımlamasını sağlayan sistem veya sistemler kurmak ve genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorundadırlar.

Bu kayıtlar adli mercilerin talepleri saklı kalmak kaydıyla; suç işlenmesinin önlenmesi, kayıp ve aranan kişilerin bulunması amacıyla genel kolluk kuvvetleri tarafından alınabilir ve kullanılabilir. Sistemde yer alan kayıtları, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.

Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklere aykırı hareket edenlere ikibin Türk Lirası, gerçeğe aykırı kayıt tutan veya bilgi verenlere beşbin Türk Lirası idari para cezası mülki idare amirlerince verilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 1 ay içerisinde ödenir. İşlenen bir suçun gizlenmesi amacıyla bilgilerin yok edilmesi halinde işletme ruhsatı iptal edilir. Bu fıkraya göre idari yaptırımların uygulanması ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.

Bu maddenin uygulanması ile görevi gereği bu verileri kullanan kamu personelinin denetimine ilişkin esas ve usuller İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.”

(3) 1774 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde araç kiralama şirketleri tüm kayıtlarını bilgisayarda tutmak ve bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin ek 1 inci maddeye göre kurulan bilgisayar terminallerine bağlamak zorundadırlar. Bu şartı yerine getirmeyen işletmelere mülki idare amirlerince onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu fiilin tekrarı halinde işletme ruhsatları iptal edilir.”

MADDE 10- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun;

(1) 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Birinci Sınıf Emniyet Müdürü” rütbesi bölümünün 1 inci ve 2 nci meslek dereceleri kısımlarının karşısında yer alan görev unvanları ile “İkinci Sınıf Emniyet Müdürü” Rütbesi bölümünün 3 üncü meslek derecesi kısmının karşısında yer alan görev unvanları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Merkez Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri”

“Daire Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, İl Emniyet Müdürü, Polis Başmüfettişi, Öğretim Görevlisi, Merkez Emniyet Müdürü, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Akademisi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Emniyet Müşaviri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Eğitim Merkezi Müdürü, Uçuş Kıymetlendirme Kurulu Üyesi, Pilot”

“Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürü, Daire Başkan Yardımcısı, İl Emniyet Müdür Yardımcısı, Polis Müfettişi, Hukuk Müşaviri, İlçe Emniyet Müdürü, Polis Akademisi Bölüm Başkanı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı, Polis Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı, Enstitü Sekreteri, Öğretim Görevlisi, Uçuş Kıymetlendirme Kurulu Üyesi, Havacılık Müdürü, Pilot”

“İkinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde olan polis amirleri; emniyet ve asayiş durumu, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikler, nüfus büyüklüğü, şehirleşme düzeyi gibi kriterler dikkate alınarak belirlenecek ilçelere, ilçe emniyet müdürü olarak atanabilirler.

2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı meslek derecelerinde bulunan personel ihtiyaç halinde görev unvanlarına bakılmaksızın araştırma, inceleme ve denetleme gibi görevler verilmek üzere atandıkları birim amirinin emrine alınabilirler.

İdare, her rütbe ve meslek derecesi karşısında gösterilen görev unvanları arasında personelin görev yerini değiştirmeye yetkilidir.”

(2) 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 55- Polis amirleri, rütbe sırası ile Komiser Yardımcısı, Komiser, Başkomiser, Emniyet Amiri, Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü, Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü, İkinci Sınıf Emniyet Müdürü, Birinci Sınıf Emniyet Müdürü ve Sınıf Üstü Emniyet Müdürüdür.

Polis amirlerinin, rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri rütbe sırası ile aşağıda gösterilmiştir.

RÜTBELER	MESLEK DERECELERİ	EN AZ BEKLEME SÜRELERİ
Komiser Yardımcısı	9	4
Komiser	8	4
Başkomiser	7	3
Emniyet Amiri	6	3
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	5	2
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	4	2
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	3	1
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	2	2
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	1	Yaş Haddi
Sınıf Üstü Emniyet Müdürü	Derece üstü	Yaş Haddi

Her amir rütbesinde bulunması gereken toplam kadro sayısı, emniyet hizmetleri sınıfına ait toplam kadro sayısına göre, aşağıda hizalarında yer alan oranlara karşılık gelen sayıyı geçemez. Hesaplamalarda küsurat dikkate alınmaz.

RÜTBELER	ORANLAR (Onbinde)
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	25
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	34
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	78
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	88
Emniyet Amiri	93
Başkomiser	291
Komiser	388
Komiser Yardımcısı	484

Rütbelere terfi ettirilecek personelin kurullarda görüşülmesi kıdem sırasına göre, rütbelere terfiler ise bu maddede öngörülen sınav ve eğitim şartı saklı kalmak üzere liyakate göre yapılır.

Kıdem sırasının tespitinde, bulunulan rütbeye terfi tarihi esas alınır. Aynı tarihte terfi edenlerden performans değerlendirme puanı yüksek olanlar, performans değerlendirme puanlarının eşitliği halinde bulunduğu rütbede aldığı başarı ve üstün başarı belgesi fazla olanlar, başarı ve üstün başarı belgesinin sayıca eşitliği halinde ise sicil numarası daha küçük olanlar diğerlerine göre kıdemli sayılırlar.

Kıdem sırası, Emniyet Genel Müdürlüğünce her yıl Mart ayında Teşkilâta duyurulur.

Komiser Yardımcısı, Komiser ve Başkomiserlerin liyakat koşullarını belirlemek ve terfilerini önermek üzere Genel Müdürlük Merkez Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürlüğü personel işlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Personel Dairesi Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri ve Genel Müdürün uygun göreceği iki Daire Başkanı ile Teftiş Kurulu Başkan Yardımcılarının birinden teşekkül eder.

Emniyet Amirleri ile Dördüncü ve Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlerinin liyakat koşullarını belirlemek ve terfilerini önermek üzere Genel Müdürlük Yüksek Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürünün başkanlığında, Genel Müdür Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Personel Dairesi Başkanı ile Polis Başmüfettişleri arasında seçilecek bir Polis Başmüfettişi ve İl Emniyet Müdürleri arasından seçilecek iki İl Emniyet Müdüründen teşekkül eder. Bu Kurulda görev yapacak Polis Başmüfettişi ile İl Emniyet Müdürlerinin seçimine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kurullar her yıl Mayıs ayında toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Ancak Bakanın onayı ile kurullar, yıl içerisinde birden fazla toplanabilir ve terfi değerlendirmesine karar verebilirler.

Terfiler, her yıl Haziran ayında topluca yapılır. Ancak kurulların yıl içerisinde birden fazla toplanması halinde, terfiler toplantının yapıldığı ay sonunda yapılır.

Kurullarda personelin rütbe terfisinin görüşülebilmesi için;

- a) Bulunulan rütbelerdeki en az bekleme sürelerinin tamamlanması,
 - b) Bekleme süresi içindeki yıl sayısı kadar iyi veya çok iyi performans değerlendirme puanının alınması,
 - c) Yönetmeliğe uygun olarak yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olunması,
 - d) Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek yöneticilikle ilgili hizmet içi eğitimde başarılı olunması,
- şarttır.

İkinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde en az bekleme süresini tamamlayanlar, terfiyen Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde ikinci meslek derecesi karşılığı görev unvanlarına atanabilirler.

İhtiyaç halinde meslekte fiilen iki yılını dolduran ve kırkbeş yaşından gün almamış lisans mezunu polis memurları, başpolis memurları ve kıdemli başpolis memurları arasında yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olanlardan, Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek ilk derece amirlik eğitimini başarıyla bitirenler Komiser Yardımcılığı rütbesine atanır. Adaylarda aranacak diğer nitelikler, sınavlara ve ilk derece amirlik eğitimine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Polis amirlerinin bir üst rütbeye terfisinde, bu rütbedeki fiili çalışma süresi esas alınır.

Mevzuat hükümlerine göre kazanılmış hak ayılığında değerlendirilmesi yapılan her türlü uzmanlık, yüksek lisans, doktora ve avukatlık stajı rütbe kıdeminde değerlendirilmez. Ancak, bu Kanunun 13 üncü maddesinde sayılan rütbeler içerisinde yapılan yurt dışı misyon koruma, yurt dışı kurs ve diğer görevler sebebiyle geçirilen süreler ile tedavi ve istirahat süreleri, hangi rütbede ifa edilmiş veya geçirilmiş ise o rütbedeki fiili çalışma süresi içerisinde değerlendirilir. Ancak bu şekilde geçirilen sürelerin toplamda üç yılı aşan kısmı rütbe terfilerinde değerlendirilmez. Emniyet Teşkilatına girmeden önce yapılan askerlik hizmeti, atılan ilk rütbede ve adaylığın onanmasından sonra fiili çalışma süresinden sayılır.

Taksirli suçlar hariç, paraya çevrilse veya ertelense dahi alınan hapis cezaları, aylıksız izinde geçen süreler, uzun ve kısa süreli durdurma cezaları ile meslekten ve memuriyetten men cezaları, ceza süreleri kadar rütbe terfiini geri bıraktırır. Her yetersiz performans değerlendirme puanı rütbe terfiini bir yıl geciktirir.

Bir üst rütbeye terfi etmek için belirlenen diğer şartları taşımakla birlikte, belirlenen rütbedeki kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyen personele bir üst rütbeye terfi eden emsallerine ödenen ek gösterge, zam ve tazminatlar ödenir.

Rütbe terfileri ve sınavlar ile meslek içi yöneticilik eğitim kursları, eğitim tarih ve süreleri ile değerlendirme kurullarının çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Bulundukları rütbelere terfi ettikleri tarihten itibaren beş yıl içinde bir üst rütbeye terfi edemeyen emniyet amirleri ile Dördüncü, Üçüncü ve İkinci Sınıf Emniyet Müdürleri, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmak kaydıyla, Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilirler.

Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerinin bulundukları rütbedeki en fazla bekleme süresi altı yıldır. Bu süre sonunda bir üst rütbeye veya meslek derecesindeki göreve atanamayanlar, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmaları kaydıyla, kadrosuzluk nedeniyle Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilirler. Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Başmüfettişi, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü olarak fiilen görev yapanlardan, hizmet gerekleri nedeniyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilmesi uygun görülmeyenler hizmete devam ettirilirler. Bu şekilde göreve devamı uygun görülenlerin durumu, iki yılda bir Yüksek Değerlendirme Kurulu tarafından ayrıca karara bağlanır.

On dokuzuncu ve yirminci fıkra hükümlerine göre emekliliğe sevk edilenlere, emekliye sevk edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil); emniyet amirlerine %110'u, Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine %120'si, Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine %130'u, İkinci Sınıf Emniyet Müdürlerine %140'ı, Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerine %150'si oranında kadrosuzluk tazminatı, rütbelerinin ve makamının yaş haddinden az olmamak üzere altmış yaşına kadar olan sürede Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenir. Verilecek emekli aylığı ve kadrosuzluk tazminatı toplamı, Genel Müdürlükte aynı kadrodaki emsaline kadrosuna bağlı olarak mali haklar kapsamında yapılan toplam ödemeyi geçemez. Bu tazminat, vergiye tabi değildir ve yaş haddinden önce ölenlerin varislerine intikal etmez. Kadrosuzluk tazminatı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca üçer aylık devreler halinde faturası karşılığında Hazineden tahsil edilir.

(3) Ek 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatındaki tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren daire başkanlıkları ve şube müdürlüklerine ilişkin kadrolara, emniyet hizmetleri sınıfı dışından da atama yapılabilir. Bu şekilde atama yapılan kadroların hizmet sınıfı, atanmaların bu kadrolarda bulundukları süre boyunca genel idare hizmetleri sınıfı olarak kabul edilir.”

(4) Ek 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 9- Emniyet Teşkilatında bulunanlara doğrudan doğruya disiplin cezası vermeye yetkili olanlar aşağıda gösterilmiştir.

A) İçişleri Bakanı; merkez ve taşradaki her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası,

B) Emniyet Genel Müdürü ve valiler; Emniyet Genel Müdürü merkezdeki, valiler il ve bağlı ilçelerdeki her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 10 günlüğe kadar aylıktan kesme cezası,

C) Daire Başkanı, Eğitim ve Öğretim Kurumu Müdürleri, İl Emniyet Müdürleri ve kaymakamlar; emirleri altında bulunan her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 3 günlüğe kadar aylıktan kesme cezası,

D) Kriminal Laboratuvar Müdürü, Şube Müdürü, İlçe Emniyet Müdürü, İlçe Emniyet Amiri ve Polis Merkezi Amiri; emirleri altında bulunan her rütbe ve derecedeki Emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 1 günlük aylıktan kesme cezası,

vermeye yetkilidirler.

Disiplin amirleri, emniyet hizmetleri sınıfı dışındaki Devlet memurlarına da aynı disiplin cezalarını verebilirler.

Disiplin amirleri, disiplin amiri oldukları her rütbe ve derecedeki tüm personel hakkında disiplin soruşturması açabilirler.”

(5) Ek 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasına “öğretim masraflarını” ibaresinden sonra gelmek üzere “kanuni faizi ile birlikte, bu sürenin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı” ibaresi eklenmiştir.

“Lisans mezunlarından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olanlar arasından sınavın yapıldığı yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla yirmi altı yaşından gün almayan erkek ve kadın adaylar arasından yönetmelikle belirlenecek şartları taşıyanlar ve sınavda başarılı olanlar polis meslek eğitim merkezlerine alınırlar.”

(6) Geçici 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “değerlendirilmez” ibaresi “değerlendirilir” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) Ek 31 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 32- Bu Kanuna ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 11- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- Polis kolejinde öğrenime devam eden öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığınca polis koleji giriş sınavının yapıldığı tarihte aldıkları Ortaöğretim Yerleştirme Puanları dikkate alınarak durumlarına uygun okullara naklen kaydedilirler.

Genel Müdürlük tarafından polis kolejinde görev yapan eğitim öğretim hizmetleri sınıfında yer alan personel, kadro derecelerine uygun öğretmen unvanlı kadrolara atanmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Milli Eğitim Bakanlığına bildirilir. Bunların atamaları, bildirimi izleyen bir ay içinde yapılır ve atama işlemi yapılınca kadar mali ve sosyal hakları, anılan birim tarafından ödenmeye devam olunur.

Mevcut amir rütbeleri için ihdas edilmiş bulunan kadro sayılarının, 55 inci maddenin üçüncü fıkrasında her amir rütbesi için öngörülen azami kadro sayısından fazla olması halinde, bu fazlalık giderilinceye kadar, boşalan kadrolar herhangi bir işlem yapılmaksızın iptal edilmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 25- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ek 24 üncü madde gereğince tazminat yükümlülüğü doğanlar ve devam edenler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde memuriyetten ayrıldıkları birimlere müracaat etmeleri halinde ek 24 üncü maddenin beşinci fıkrası hükmünden yararlandırılırlar. Ödemesi devam edenlerden ek 24 üncü maddenin beşinci fıkrası çerçevesinde yapılacak hesaplama göre fazla ödeme yapmış olanlar ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödemesini tamamlamış olanlara geri ödeme yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 26- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce atanan polis amirlerinin rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri ile (B) grubundan (A) grubuna geçiş işlemleri aşağıdaki hükümler çerçevesinde yürütülür.

Polis amirlerinden Polis Akademisi mezunları, Polis Akademisi mezunu sayılanlar ile Emniyet Genel Müdürlüğüne eleman yetiştirmek üzere Polis Akademisi bünyesinde en az dört yıllık fakülte ve yüksekokullarından mezun olanlar (A), komiser yardımcılığı kursunu başarıyla bitirmiş olanlar (B) grubunu oluşturur.

Polis amirlerinin, rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri rütbe sırası ile aşağıda gösterilmiştir.

RÜTBELER	MESLEK DERECELERİ	EN AZ BEKLEME SÜRELERİ	
		(A)	(B)
Komiser Yardımcısı	9	4	6
Komiser	8	4	6
Başkomiser	7	3	Yaş Haddi
Emniyet Amiri	6	3	
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	5	2	
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	4	2	
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	3	1	
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	2	2	
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	1	Yaş Haddi	
Sınıf Üstü Emniyet Müdürü	Derece üstü	Yaş Haddi	

(B) grubu polis amirlerinden en az dört yıllık yükseköğretim kurumunu bitirenlerin (A) grubuna geçmeleri aşağıdaki şartlara bağlıdır:

a) Başkomiserlik rütbesinde (A) grubu polis amirleri için öngörülen en az bekleme süresi kadar çalışmış olmak.

b) Başkomiser rütbesinden Emniyet Amiri rütbesine terfide bu grup için ayrı yapılacak yazılı ve sözlü sınav ile meslek içi yöneticilik eğitiminde başarılı olmak.

c) Merkez Değerlendirme Kurulu kararıyla Emniyet Amiri rütbesine terfi etmiş olmak.

(B) grubundan (A) grubuna geçecek olan amirlerin sayısı, o yıl itibarıyla (A) grubundan Emniyet Amirliği rütbesine terfi edenlerin sayısının %10'unu geçemez.

GEÇİCİ MADDE 27- Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde bulunanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü kadrolarında bulunanlar dışında kalanlar ile İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde bulunanlardan emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile resen emekliye sevk edilebilir. Bu şekilde emekliye sevk edilenler hakkında da 55 inci maddenin yirmibirinci fıkrası hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 28- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki son beş yıl içinde yetkili disiplin kurullarınca meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasıyla tecziye edilmesi gerektiği halde 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamanaşımına uğradığı için cezalandırılmayan emniyet teşkilatı mensupları; Yüksek Değerlendirme Kurulunun kararı ve Bakanın onayıyla emekliye sevk edilirler. Bu suretle emekliye sevk edilenlerden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamamış olanlara, istekleri halinde, herhangi bir kayıt ve şarta bağlı olmaksızın ilgili mevzuat hükümleri gereğince yaşlılık toptan ödemesi yapılır.”

MADDE 12- 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun;

(1) 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Temel bilimler ve sosyal bilim alanlarından birinde lisans düzeyinde bilgi ve beceriye sahip, mezuniyetten” ibaresi “Mezuniyetten” şeklinde ve (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Ön lisans düzeyinde eğitim-öğretim yapan polis meslek yüksekokulları ile polis meslek eğitim merkezlerinde polis memuru yetiştirilmesini sağlamak,”

“d) Emniyet Teşkilatı personelinin ihtiyaçlarına uygun eğitim programları hazırlamak, koordine etmek ve eğitim ihtiyaçlarının en üst düzeyde karşılanmasını desteklemektir.”

(2) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, gerek görüldüğü takdirde, Başkan, dört yıllık süre sona ermeden önce de atanmasındaki usulle görevinden alınabilir.”

(3) 10 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkra hükümlerine göre kurulan polis meslek yüksekokulları Bakan onayı ile polis meslek eğitim merkezine dönüştürülebilir. Dönüştürülen polis meslek yüksekokullarında görev yapmakta olan personel, ayrıca bir işleme gerek olmaksızın polis meslek eğitim merkezi kadro ve görev unvanlarına uygun kadrolara atanmış sayılırlar. Polis meslek eğitim merkezleri Başkanlığa bağlı olarak faaliyetlerini yürütür.”

(4) 15 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “Fakülte ve polis” ibaresi “Polis” şeklinde, ikinci, onuncu ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci, beşinci, on ikinci ve on üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“İlgili devletlerle yapılacak ikili anlaşmalara bağlı olarak yabancı uyruklu öğrenci veya kursiyerler Bakan onayı ile ücretli yahut ücretsiz olarak Akademiye kabul edilebilirler. Bu suretle kabul edilenlerden ücreti mukabili eğitim veya kurs verileceklerle ilgili mali işler bu Kanunun 29 uncu maddesine göre kurulan döner sermaye işletmesi vasıtasıyla yürütülür.”

“Polis Amirleri Eğitimi Merkezi, enstitü ve polis meslek yüksekokullarında, ilk derece amirlik eğitimi alanlar ile lisansüstü veya ön lisans eğitimi yapanlar (yabancı uyruklular hariç) altı yıl süreyle mecburi hizmetle yükümlüdürler.”

“Bunlardan mezun olup olmadığına bakılmaksızın mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde, istifa edenler veya ilişkisinin kesilmesini gerektiren bir suç işleyenler ya da sağlık sebebi hariç, başka herhangi bir sebeple ayrılanlar, yükümlülük sürelerinin eksik kısmı ile orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını yasal faiziyle birlikte tazminat olarak ödemek zorundadırlar.

(5) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “diğer polis yüksek öğretim kurumlarında veya” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Gerekli görüldüğü hallerde, öğretim elemanları Başkanın teklifi, Genel Müdürün görüşü ve Bakanın onayıyla Akademiyi oluşturan kuruluş ve birimlerde,”

(6) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “polis meslek yüksek okulu müdürleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ve polis meslek eğitim merkezi müdürleri,” ibaresi eklenmiştir.

(7) 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın asgari %15’i, Polis Akademisi Başkanlığının ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar için kullanılır. Bu oranı %75’ine kadar artırmaya Akademi Yönetim Kurulu yetkilidir.”

“Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az %5’i, Akademi bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, Akademi Yönetim Kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, her bir proje için avans verilmek suretiyle de kullanılabilir. Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi ile ödeneklerin kullanılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalımsızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Döner sermaye işletmesi hesabına kamu kurum ve kuruluşları dışında yapılan iş veya hizmetler karşılığında tahsil edilen gelirlerden kanuni kesintiler ile varsa yapılan iş veya hizmetle bağlantılı giderler düşüldükten sonra geri kalan tutar, hizmet karşılığı olarak gelir tahsilatının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek hizmeti veren emniyet hizmetleri sınıfında olanlar dâhil öğretim elemanları ve öğretim yardımcılara ödenir. Buna ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 13- 4652 sayılı Kanuna;

(1) Aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanunda yer alan “Fakülte” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi”, “Dekan” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü”, “Dekanlık” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğü”, “lisans” ibarelerinden “ilk kademe amirlik eğitimi” anlaşılır.”

(2) Aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Polis Akademisi Başkanlığında Başkan, Dekan, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve bunların yardımcıları ile her kadrodaki öğretim elemanları ve idari personelin anılan Başkanlıktaki görevleri sona erer ve kadrolarıyla ilişkileri kesilir. Akademide geçici olarak görev yapanların da aynı tarihte görevlendirmeleri sona erer.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde Başkanın ataması yapılır. Başkanın ataması yapıldıktan sonraki yirmi gün içinde Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ve Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksekokulu Müdürü ve Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü kadro veya unvanlarına atama yapılır.

Polis Akademisi Başkanlığında görevi sona eren öğretim üyesi, öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman ve idari personelden Başkanın teklif ettiği ve Bakanın uygun gördüğü personel, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde Polis Akademisi Başkanlığında durumlarına uygun kadrolara atanırlar. İdari personelden Başkanlığa yeniden ataması yapılmayanlar,

Genel Müdürlüğün diğer birimlerinde durumlarına uygun kadrolara aynı süre içinde atanır. Ataması yapılmayan personelden akademik kadroda bulunanlar ise başka yükseköğretim kurumlarına atamaları yapılmak üzere aynı süre içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Bu şekilde bildirim yapılanlar için, durumlarına uygun akademik unvanlı kadrolara atanmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca tespit edilecek yükseköğretim kurumlarına bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde anılan Başkanlık tarafından atama teklifi yapılır ve bu teklifi izleyen bir ay içinde de atama işlemleri tamamlanır. Bu fıkra kapsamında yükseköğretim kurumlarına ataması yapılan akademik personelin kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu fıkra kapsamında bulunanların atama işlemleri tamamlanıncaya kadarki mali ve sosyal hakları, halen bu ödemelerin yapıldığı birimler tarafından ödenmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülür ve geçici 6 ncı madde hükümleri çerçevesinde yapılacak atamalarla kadroları tamamlanır.

Fakülte öğrencileri, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek üniversitelerin iktisadi ve idari bilimler fakültelerine tercihlerine göre yerleştirilirler. Yerleştirme yapılacak fakültelerin kontenjanları ile yerleştirmeye ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte polis meslek yüksek okullarında, polis meslek eğitim merkezlerinde ve Emniyet Genel Müdürlüğü adına yükseköğretim kurumlarında okutulan öğrencilerden eğitimini başarı ile bitiren ve Polis Akademisi Başkanlığı tarafından yapılacak sınavda başarılı olanlar Emniyet Teşkilatı kadrolarına atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen hizmetler Polis Akademisi Başkanlığına devredilir.

GEÇİCİ MADDE 9- 1/1/2020 tarihine kadar Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere, lisans mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olup yönetmelikle belirlenecek diğer şartları taşıyanlar ve yapılacak sınavda başarı olanlar, Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde bir eğitim-öğretim dönemi özel eğitime tabi tutulabilirler. Bu öğrenciler Akademi bünyesinde ücretsiz iâşe edilir, yatırılır, sağlık giderleri ve yönetmelikle tespit edilecek ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır ve bunlara harp okullarında bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.

GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Güvenlik Bilimleri ve Adli Bilimler Enstitüsü, Polis Meslek Yüksek Okulu ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerden; mezun olup olmadığına bakılmaksızın mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde istifa edenler veya işiğinin kesilmesini gerektiren bir suç işleyenler ya da sağlık sebebi hariç, başka herhangi bir sebeple ayrılanlardan, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarının tazmini amacıyla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte borç miktarı tahakkuk ettirilmemiş olanlar, borç miktarı tahakkuk ettirilip henüz ödemesine başlamamış olanlar, ödemeleri devam edenler, borçları taksitlendirilmiş olanlar ile bu konuda açılmış davaları sonuçlanmamış, davaları sonuçlanmış veya kesin hükme bağlanmış olanlar da bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde ayrıldıkları veya mezun oldukları eğitim kurumuna müracaat etmeleri halinde 15 inci maddenin onbirinci fıkrası hükmünden yararlandırılır. Ödemesi devam edenlerden, 15 inci maddenin onbirinci fıkrası çerçevesinde yapılacak hesaplama göre fazla ödeme yapmış olanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödemesini tamamlamış olanlara geri ödeme yapılmaz.”

MADDE 14- Bu Kanunun yayımı tarihinde;

a) 3201 sayılı Kanunun 19 uncu, 27 nci, 68 inci, 69 uncu, 70 inci, 71 inci, 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, 75 inci, 76 ncı, 77 nci, 78 inci, 79 uncu, 80 inci ve 84 üncü maddeleri,

b) 4652 sayılı Kanunun 19 uncu, 20 nci ve 21 inci maddeleri,
yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilir.”

MADDE 16- 2803 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- General, subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanmaları;

a) Jandarma Genel Komutanının atanması; Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

b) Generallerin atanmaları; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi, Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

c) General rütbesinde olmayan daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri İçişleri Bakanınca yapılır. Gerekğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Diğer subaylar ile astsubaylar ve uzman jandarmaların atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri Jandarma Genel Komutanınca,

yapılır.

Birinci fıkradaki (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı inha işlemini yapmadığı takdirde, Genelkurmay Başkanı talebini yazı ile Başbakana gönderir. Başbakan kararını yazı ile İçişleri Bakanına bildirir.

Subaylar ile ihtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel, nokta atamasına tabi tutulur. Ancak nokta ataması yapılmayıp il jandarma komutanlıkları emrine atanan astsubay ve uzman jandarmalardan emniyet ve asayiş görevi alacak olanların istihdam yerleri ve il içi yer değiştirmeleri, il jandarma komutanının teklifi üzerine valinin onayı ile belirlenir.”

MADDE 17- 2803 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görevden uzaklaştırma

MADDE 16- Askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. İl jandarma komutanı hariç olmak üzere il jandarma komutanlıklarında görevli personel, vali tarafından görevden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde il jandarma komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır.

25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunundaki geçici olarak işten el çekirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler ile Jandarma Genel Komutanının görevden uzaklaştırılmasına dair özel hükümler saklıdır.

Sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.”

MADDE 18- 2803 sayılı Kanunun 17 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görevden uzaklaştırmanın hukuki ve mali sonuçları

MADDE 17- Görevden uzaklaştırılanlar, yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar. Bu kişilerin görev yerleri değiştirilebilir veya başka görev verilmeyebilir.

Görevden uzaklaştırılanlara bu süre içinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu kişilerden haklarında soruşturma izni verilmemesine, soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına, beraatına, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtdışı kadrolarında görevliyen görevden uzaklaştırılanlara da yurtiçinde bir kadroya atanıncaya kadar bu fıkra uyarınca yurtdışı aylığı ödenir.

Ön inceleme veya soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devamı engel olmadığı anlaşılanların görevden uzaklaştırma tedbirleri, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir.

Bu Kanun kapsamındaki görevden uzaklaştırma tedbiri iki ayı geçemez. Bu süre zorunlu hallerde iki ayı geçmemek üzere bir defa uzatılabilir. Görevden ayrı kalınan bu süreler hizmetten sayılır.

MADDE 19- 2803 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin (b) fıkrasının (4) numaralı bendine “5442 sayılı İl İdaresi Kanununun” ibaresinden önce gelmek üzere “Disiplin hükümleri saklı kalmak kaydıyla” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 2803 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Jandarmanın askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı, valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.”

MADDE 21- 2803 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- İl jandarma komutanı ile merkez ilçe jandarma komutanı hakkında il valisince, ilçe jandarma komutanı hakkında kaymakamın değerlendirmesi alınarak il valisi tarafından her yılsonunda söz konusu kişilerin askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir.

Değerlendirme raporları; personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır.

Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenleme esasları, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 22- 2803 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 3- İl ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izinleri, ilgili komutanlıkların planlaması da dikkate alınarak mahalli mülki idare amirlerinin onayı ile verilir.”

MADDE 23- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Jandarma Genel Komutanına veya valilere devredebilir.”

MADDE 24- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amiraller haricinde, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı karargahında görevli başkanlar ile bölge komutanlarının atanmaları İçişleri Bakanınca yapılır. Gerektiğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Diğer subayların ve astsubayların, Devlet memurlarının, uzman erbaşların ve sözleşmeli erbaş ve erlerin atanmaları ile erbaş ve erlerin dağıtımları, Sahil Güvenlik Komutanınca yapılır. Geçici 6 ncı madde hükümleri saklıdır.”

MADDE 25- 2692 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sahil güvenlik mensubu subay, astsubay, sivil personel, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerin hizmet gerekleri veya sağlık yahut diğer nedenlerle görev ve hizmet yerlerinin değiştirilmesi ile geçici görevlendirmeleri 8 inci maddedeki usul ve esaslara göre yapılır.”

MADDE 26- 2692 sayılı Kanunun 18 inci maddesine aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“Sahil güvenlik bölge komutanları hakkında mülki görevleri açısından konuşlu bulundukları yerin valisi tarafından her yılsonunda, askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir. Değerlendirme raporları personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır. Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenleme esasları, Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 27- 2692 sayılı Kanuna 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 21/A ve 21/B maddeleri eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma

MADDE 21/A- Askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerektiğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır. 353 sayılı Kanun, 926 sayılı Kanun ve 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununda yer alan geçici olarak işten el çekirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler saklıdır.

Sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları 657 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.

Görevden uzaklaştırmının hukuki ve mali sonuçları

MADDE 21/B- Görevden uzaklaştırılanlar yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar. Bu kişilerin görev yerleri değiştirilebilir veya başka görev verilmeyebilir.

Görevden uzaklaştırılanlara bu süre içinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu gibilerden haklarında soruşturma izni verilmemesine, soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına, beraatına, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtdışı kadrolarında görevliyken görevden uzaklaştırılanlara da yurtiçinde bir kadroya atanıncaya kadar, bu fıkra uyarınca yurtdışı aylığı ödenir.

Ön inceleme veya soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devamı engel olmadığı anlaşılanların görevden uzaklaştırma tedbirleri, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir.

Bu Kanun kapsamındaki görevden uzaklaştırma tedbiri iki ayı geçemez. Bu süre zorunlu hallerde iki ayı geçmemek üzere bir defa uzatılabilir. Görevden ayrı kalınan süre hizmetten sayılır.”

MADDE 28- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Sahil Güvenlik Komutanlığının askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı ile valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.

EK MADDE 2- İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Sahil Güvenlik Komutanına veya valilere devredebilir.”

MADDE 29- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19- Vali, general ve amiraller hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askeri görevleri haricindeki diğer görevlerini ilgilendiren disiplin suçları ortaya çıktığında, 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümleri çerçevesinde uyarma, kınama, 8 güne kadar hizmete kısmi süreli devam ve 1/10’a kadar aylıktan kesme cezalarını verebilir.”

MADDE 30- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 üncü maddesinin (d) fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kıyafetine ilişkin hususlar, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 31- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun;

(1) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c), (h), (ı), (k), (o), (ö), (r), (u), (aa), (cc), (çç) ve (dd) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“c) Adres bileşenleri: Yurt içinde il, ilçe, köy ve köy bağlıları, mahalle, bulvar, cadde, sokak, bina, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu gibi adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan verileri; yurt dışında ise ülke adı ile o ülkede kullanılan adres verilerini,”

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

ı) Diğer adres: Yerleşim yeri adresi dışında kalan adresleri,”

“k) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan kayıtların kurumlar ve tüzel kişilerle paylaşıldığı sistemi,”

“o) Merkezî veri tabanı: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan kayıtları,

ö) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“u) Nüfus kütüğü: Aile kütüğü ve özel kütüklerden oluşan kayıtları,”

“aa) Ulusal adres veri tabanı: Adres bileşenlerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,”

“cc) Vekâletname: Temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi,

çç) Yabancılar kütüğü: Kimlik numarası verilen yabancıların kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

dd) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu ve Binalar Cetvelini,”

“ff) Yetkili idare: Adres numaralama veya yapı belgeleri düzenleme yetki ve sorumluluğu verilen idareleri,

gg) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verileri.”

(2) 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bakanlık, özel kütükleri kâğıt ve elektronik veya sadece elektronik ortamda tutmaya ve ilgili kurumların uygun görüşünü almak kaydıyla kâğıt ortamında düzenlenen nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgelerin bu kurumlarca muhafaza edilmesine yetkilidir.”

(3) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar ile velayet ve vesayeti gerektiren hallere ilişkin kararlar sadece elektronik ortamda tutulur.”

(4) 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İkamet izni verilen yabancılar, Genel Müdürlükçe kimlik numarası verilerek yabancılar kütüğüne kaydedilir. Türkiye’de bulunan yabancılara ikamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası vermeye Bakanlık yetkilidir. Diplomatik misyon mensupları bu hükmün dışındadır.”

(5) 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” ve “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını”; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Doğum bildirimi doğumun gerçekleştiği sağlık kuruluşuna da yapılabilir. Çocuğa konulan ad, üç adı geçmemek üzere ve kısaltma yapılmadan yazılır. Doğum raporu ve doğum tutanağının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

(7) 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- (1) Yabancıların Türkiye’de meydana gelen nüfus olaylarına ilişkin olarak nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde, ilgili olay formu düzenlenir. Formun bir örneği kendilerine verilir, bir örneği de özel dosyasında saklanır.”

(8) 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bakanlık, 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile köyken mahalleye dönüştürülen mahalle muhtarlıklarına evlendirme memurluğu yetki ve görevi verebilir.”

(9) 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Haklı sebeplerin bulunması halinde aynı konuya ilişkin düzeltme yapılması hâkimden istenebilir. Ad değişikliği halinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eş ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.”

(10) Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmiştir.

(11) 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

(3) Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

(4) Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

(5) Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakatı ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

(6) Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

(7) Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda, yenisi verilmeye kadar geçerli olacak, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

(10) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

(11) Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanunî süresi içinde yapılması halinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

(12) Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

(13) Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(14) Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

(12) 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanarak kimlik kartı düzenlemesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya kaldırmaya ve saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

(13) 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “vekillik belgesini” ibaresi “vekâletnameyi” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Gerçek kişiler; kendileri ve alt ve üst soyları ile ilgili nüfus kayıt örneğini, kendileri ve ergin olmayan çocuklarının ise yerleşim yeri belgelerini, Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler.”

(14) 45 inci maddesinin başlığı “Kimlik Paylaşımı Sisteminin kullanılması” şeklinde, birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir.

(2) Kurumlar ve tüzel kişiler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilirler.”

“(6) Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden nüfus kayıt örneği, yerleşim yeri belgesi ve kimlik kartı örneğine erişebilen kurum ve tüzel kişiler bu belgeleri ilgisinden ve nüfus müdürlüğünden talep etmesizin Kimlik Paylaşımı Sisteminden temin ederler.”

(15) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(16) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “il özel idaresi ve belediyelere” ibaresi “yetkili idareye” şeklinde ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Faydalanılan kamu hizmetleriyle sınırlı olmak üzere adrese dayalı olarak yürütülen iş ve işlemlerde diğer adres, yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahiptir. Kurumlar yürütecekleri iş ve işlemlerde yerleşim yeri adresi gibi diğer adres bilgilerini de esas alır.”

(17) 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 49- (1) Yetkili idareler, sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini standarda uygun olarak tanımlayıp, bunlara değiştirilemeyecek sabit tanımlı numarası vererek adres bilgilerini oluşturmak ve meydana gelecek değişiklikleri on işgünü içinde ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdürler. Adres bileşenlerinin yer aldığı standartlara uygun levhalar adrese ulaşmaya imkân sağlayan yerlere asılır.

(2) Yapı belgeleri yetkili idareler tarafından elektronik ortamda üretilir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenir.

(3) Ulusal adres veri tabanındaki adres bilgileri, nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirilerek Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulur.”

(18) 50 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bildirim yükümlülüğü ve süresi

MADDE 50- (1) Adres bildiriminde kişilerin yazılı beyanı esas alınır. Bildirim şahsen veya elektronik imza ile yapılır.

(2) Adres bildirimi, nüfus müdürlüklerine veya dış temsilciliklere yapılır. Hizmet alımı ile ilgili başvuru sırasında Bakanlıkça belirlenen adrese dayalı hizmet veren kuruluşlara da adres değişikliğine ilişkin beyanda bulunulabilir.

(3) Adres bildiriminin, yirmi işgünü içinde yapılması zorunludur.

(4) Yerleşim yeri ve diğer adresi aynı olan ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler. Vekâletname ibraz edenler de kişilerin adresleri ile ilgili bildirimde bulunabilirler.

(5) Çocukların ve kısıtlıların adresleri veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba, ergin olan kardeşleri veya çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

(6) Huzurevi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adres bildirimleri ilgili kurum yetkililerince, bildirim yapamayacak durumda olan kimsesizlerin ise muhtarlar tarafından yapılır.

(7) Beyanda şüphe duyulması halinde kişinin beyanını teyit eden bilgi ve belgeler istenebilir.”

(19) 51 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Adrese dayalı hizmet veren kuruluşların yükümlülüğü

MADDE 51- (1) Kuruluşlarca, adres değişikliği beyan formları elektronik ortamda Genel Müdürlüğe veya kâğıt ortamında en geç on işgünü içinde kuruluşun bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.”

(20) 52 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adres Paylaşımı Sistemi ve Kimlik Paylaşımı Sistemi” ibaresi “Kimlik Paylaşımı Sistemi”, dördüncü fıkrasında yer alan “Adres Paylaşımı Sisteminden veya Kimlik Paylaşımı Sistemine” ibaresi “Kimlik Paylaşımı Sistemine” şeklinde değiştirilmiştir.

(21) 55 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kesinleşme” ibaresi “kesinleştirme işlemi” şeklinde değiştirilmiştir.

(22) 56 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştı.

(23) 57 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 57- (1) Bir işleme esas olmak üzere üçüncü kişilerin beyanda bulunabilmeleri ancak vekâletnamenin ibrazı ile mümkündür.”

(24) 58 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Nüfus yazımlarından önce ölenler aile kütüklerine tescil edilmez. Ancak; yersel yazımdan önce ölen kişiye ait kimlik ile ölüme ilişkin belge ibrazı halinde kişinin kanunî mirasçılarının kaydına açıklama yapılır.”

(25) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vekillik belgesi” ibaresi “vekâletname” şeklinde değiştirilmiştir.

(26) 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasına “Nüfus olayları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve adres” ibaresi eklenmiştir.

(27) 62 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Atık defter kayıtlarına dayanılarak idarece düzeltme yapılamaz. Bu defterlerden çıkartılan kayıtlara “Kişinin kimliği ve aile bağlarının mahkemelerce tespit edilmesi amacı dışında herhangi bir hukukî işleme esas alınamaz.” açıklaması yapılır.

(3) Nüfus olaylarına ait dayanak belgelerinin bulunamaması halinde kişinin adı, soyadı, baba adı, ana adı, doğum tarihi veya doğum yerine ilişkin yanlışlıkların düzeltilmesi ya da eksikliklerin tamamlanması, işlemten kaldırılmış eski aile kütüklerine istinaden yapılır. Bu defterlerden çıkartılan kayıtlara ise “İşbu kayıtlar güncel kayıtların yerine esas alınamaz.” açıklaması yapılır.

(4) Nüfus müdürlüklerinde bulunan arşivlik malzemeler, Genel Müdürlük arşivine alım işlemlerinde; il, ilçe, köy veya mahalle adı ve türü dışında herhangi bir tasnife tabi tutulmaz.”

(28) 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63- (1) Aile kütüklerinde kayıtlı olanlardan askerlik çağına giren erkek nüfusun listesi Milli Savunma Bakanlığınca Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden alınır.”

(29) 65 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kimlik Paylaşımı Sisteminde yer alan bilgilerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına katılma payı alınır. Katılma payının miktarı, Kimlik Paylaşımı Sisteminden sunulan servisin niteliği dikkate alınarak 2 kuruştan az 100 kuruştan fazla olmamak üzere Bakanlar Kurulunca mekânsal ve metinsel veriler için ayrı ayrı belirlenir. Sorgu ve dönen kayıt sayısının belirlenmesinde Bakanlık kayıtları esas alınır.”

(30) 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarları ile herhangi” ibaresi “Herhangi” şeklinde değiştirilmiştir.

(31) 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk Lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk Lirası idarî para cezası, yurt içinde mülkî idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir.”

MADDE 32- 5490 sayılı Kanuna;

(1) Aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Atıflar

EK MADDE 1- (1) Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası”, “nüfus kâğıdı” ibarelerine yapılan atıflar “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı”na yapılmış sayılır.

Tescil yetkisi ve görevlendirme

EK MADDE 2- (1) Bakanlık, nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgesi düzenleyen kurumlara ve dış temsilciliklere bu belgeleri elektronik ortamda gönderme veya tescil yetkisi verebilir.

(2) Dışişleri Bakanlığının talebi halinde, büyükelçiliklerin konsolosluk şubeleri ile başkonsolosluklarda nüfus ve vatandaşlık işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla nüfus personeli görevlendirilebilir. Söz konusu memurların yurt dışındaki görev ve sorumlulukları ile görev süreleri Bakanlık ve Dışişleri Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Soyadı değişikliği

EK MADDE 3- (1) Yazılı talepte bulunmak kaydıyla;

a) Boşandığı eşinin soyadını kullanmasına izin verilen kadının evlenmeden önceki soyadını,

b) Eşinin soyadı ile birlikte önceki soyadını taşıyan kadının sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi halinde, nüfus müdürlüğünce gerekli işlem yapılır.

Ölüm olayının tespiti

EK MADDE 4- (1) 1/7/2015 tarihinden itibaren vuku bulan ölüm olayları nüfus müdürlüğünce kurum ve noterlere bildirilmez. Bu tarihten itibaren kurum ve noterler tarafından ölüm olaylarının tespiti Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden yapılır. Söz konusu tarihten önceki ölüm olayları nüfus müdürlüğünce ilgili kurumlara gönderilmeye devam edilir. Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Nüfus cüzdanı uygulaması

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ölmüş sayılma

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla merkezî veri tabanında yer alan kayıtlara göre son otuz yılda işlem görmeyen, halen ölü mü sağ mı oldukları bilinmeyen ve yüz on yaşın üstündeki kişiler ölmüş sayılır. Bunlardan sağ olduğu tespit edilenlerin kaydı idarece düzeltilir.

Katılma payı

GEÇİCİ MADDE 8- (1) 65 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca katılma payı Bakanlar Kurulunca belirleninceye kadar, 65 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Atama izni

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bakanlık adına ihdas edilmiş olup Genel Müdürlük adına tahsis edilmiş kadrolardan 1.000 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.

Ad ve soyadı düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, yazılı olarak yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüklerine başvurmak kaydıyla, 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulunun incelemesi sonucu vereceği kararla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. Soyadı değiştirilen erkek ise kendisi ile birlikte varsa karısının ve müracaat tarihinde ergin olmayan çocuklarının da soyadları düzeltilir. Soyadı değiştirilen kadın ise kendisi ile birlikte ergin olmayan evlilik dışı çocukları varsa onların da soyadları düzeltilir.

Göçmenlerin doğum yeri ve tarihinin düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 11- (1) Göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınanlardan doğum yeri ve tarihi hatalı olan kişilerin kayıtları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde usulüne göre onaylanmış doğum belgeleri ile müracaatları halinde, nüfus müdürlüğünce düzeltilir.”

MADDE 33- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun;

(1) 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”

(2) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “ve kamu düzeni” ibaresi “, kamu düzeni ve genel ahlak” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 43 üncü maddesinin başlığı “1312 sayılı Kanuna göre ıskat edilenler ve 403 sayılı Kanuna göre Türk vatandaşlığını kaybedenler” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Mülga 1312 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre vatandaşlıktan ıskat edilmiş kişiler, başvurmaları hâlinde, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hâli bulunmamak kaydıyla, Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın Bakanlar Kurulu kararı ile yeniden Türk vatandaşlığına alınabilirler.

(3) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”

MADDE 34- 5901 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Saklı nüfus tescili

EK MADDE 1- (1) Onsekiz yaşını tamamladığı halde aile kütüklerine kaydedilmemiş olan kişilerin, anne veya baba, bunların ölmüş olması halinde varsa kardeşleri ile soybağını gösterir tıbbî rapor ibraz etmeleri halinde başka bir belge istenmeden tescil işlemi yapılır.”

MADDE 35- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun;

(1) 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Umuma mahsus pasaport almak isteyenlerin başvuru yerleri ve istenecek belgeler İçişleri Bakanlığınca tespit edilir.”

(2) 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Demiryolu personeli kimlik belgeleri anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca tasdik edilmedikçe pasaport yerine kullanılamaz. Gemi adamı cüzdanı ve uçak mürettebatı belgesini düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlar, ilgililerin bu Kanunun 22 nci maddesi kapsamındaki durumlarını yetkili merciden teyit etmek zorundadır.”

(3) Ek 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında hususi pasaport alacaklarda en az lise veya dengi okul mezunu olma şartı aranır.”

MADDE 36- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

MADDE 37- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun;

(1) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (j) bendi (k) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“j) Pasaport hizmetlerini yürütmek,”

(2) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 9 uncu maddesine birinci fıkrasının (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve mevcut (e) bendi (ı) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“e) Kaçakçılık faaliyetleriyle ilgili olarak görevli kuruluşlar arasında koordinasyon ve işbirliği yapılması için gerekli tedbirleri almak,

f) Suç işleyip ele geçmeyen kişilerin, çalınan veya kaybedilen motorlu taşıtların, ateşli silahların, kimliği ispata yarayan her türlü belgelerin kayıtlarını tutarak güvenlik kuvvetlerinin kullanımına sunmak,

g) 112 acil çağrı merkezleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

h) Sınır yönetimine ilişkin politika ve stratejileri belirlemek ve uygulanmasını takip etmek, ilgili kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,”

(4) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Pasaport, pasaport yerine geçen belgeler ve sürücü belgelerinde yer alacak bilgiler ile biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşını tespit etmek, bu belgelerin tasarımı, temini, basımı, dağıtımı, teslimi ile üretim ve kişiselleştirilmesine ilişkin işlemleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek.”

(5) 13 üncü maddesi ve eki (1) sayılı Cetvelin Ana Hizmet Birimleri bölümünün 5 inci sırası yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) 28/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “valiye bağlı olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, anılan fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş; mevcut dördüncü fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış; mevcut beşinci fıkranın başına aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkranın üçüncü, dördüncü ve beşinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu Başkanlık aracılığıyla yapabilirler. Bu işler karşılığı yapılacak kaynak transferlerinin hangi aşamada ne surette avans veya tahakkuk suretiyle yapılacağı, ihaleye çıkılmasında kaynağın sağlanması yöntemi, avans karşılığı ödeneğin saklı tutulması, ödenek devri, aranacak belgeler ile bu kapsamdaki diğer esas ve usuller İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir. Bu madde kapsamında Başkanlık aracılığıyla yapılacak işlere ilişkin ödenekler, kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinde ayrı tertiplerde izlenir, bu ödeneklerden diğer tertiplere aktarma yapılamaz ve başka amaçlarla kullanılamaz. Söz konusu tertiplerde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımlar ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydedilir.

Başkanlığın gelirleri şunlardır:

- a) İçişleri Bakanlığı bütçesinden yapılacak Hazine yardımları.
- b) Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetleri için aktardıkları tutarlar.
- c) Bağış ve yardımlar.
- d) Diğer gelirler.

Bu Kanun ve diğer mevzuatla Başkanlığa verilen görevlerin gerektirdiği her türlü giderler Başkanlık bütçesinden karşılanır.

Başkanlığın bütçesinin hazırlanması ve uygulanması ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Başkanlık ilin ihtiyaçları çerçevesinde gerektiğinde her türlü yatırım ve hizmetleri yerine getirebilir; bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, diğer tüzel kişilerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir ve ortak projeler yürütebilir.”

“Başkanlığın personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanır.”

“Yapılan veya yapılacak harcamalar karşılığı tutarlar ilgili kurumun pay ve ödeneklerinden tahsis yapan kurum tarafından kesilerek ilgili Başkanlığa veya hizmeti yerine getiren diğer kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir. Bu fıkra kapsamında ilgili genel bütçeli idarelere aktarılan tutarları, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve yıl içerisinde harcanmayan kısımlarını ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye ilgili kurum yetkilidir. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılan tutarların bütçeleriyle ilişkilendirilmesi bu kurumların tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.”

(7) Ek 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmış, ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.

(8) Geçici 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerine ilişkin iş ve işlemler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilir.

Bu Kanunda belirlenen esaslara göre devir işlemleri tamamlanıncaya kadar, pasaport ve sürücü belgesi işlemlerine ilişkin görev ve hizmetler daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler veya personel tarafından yürütülmeye devam olunur.

Bu Kanun kapsamında pasaport ve sürücü belgelerine ilişkin olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilen görevler hakkında diğer mevzuatta Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atıflar Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne, mahalli emniyet makamlarına yapılmış olan atıflar ise nüfus müdürlüklerine yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 11- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının 2015 mali yılı harcamaları, Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılmıncaya kadar İçişleri Bakanlığının 2015 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.

Başkanlıkların kullanımında bulunan her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme ile borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanların devir işlemleri İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre yürütülür. 6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle Hazineye devredilen ancak halen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, Başkanlıklarca sözleşmeye bağlanmış olan işler mevcut sözleşme hükümlerine göre yürütülmeye devam olunur. Başkanlıklara devredilen sözleşmelerden dolayı taraf olunan davalar ile başlatılmış olan takiplerde Başkanlıklar kendiliğinden taraf sıfatını kazanır. Ancak valinin uygun görmesi halinde söz konusu davalar ile başlatılmış takipler valiliklerce sonuçlandırılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin yirmibeşinci fıkrası ile bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki 28/A maddesine göre; İçişleri Bakanlığı bütçesine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin işleri ile ilgili olarak aktarılan veya kaydedilen ödeneklerden harcanmayan kısımlar, iş veya projenin ilgili olduğu idare bütçesine İçişleri Bakanlığınca aktarılır. Genel bütçe kapsamında yer almayan diğer kurum ve kuruluşlarının işlerine ilişkin İçişleri Bakanlığı bütçesine kaydedilen ödeneklerden harcanmayan kısımlar karşılığı tutarlar ise İçişleri Bakanlığı bütçesine gider kaydedilerek ilgili kurum veya kuruluşun muhasebe birimi hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar ilgili kurum veya kuruluş tarafından bütçesine gelir ve ödenek kaydedilir. Bu fıkra kapsamda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine kaydedilen veya aktarılan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye ilgili kamu idaresi yetkilidir.

Bu Kanunun 28/A maddesi kapsamında öngörülen hizmetlerde kullanılmak üzere, İşleri Bakanlığının taşra teşkilatı kadrolarından 500 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.”

MADDE 38- 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna;

(1) Aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanuna ya da başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenler ile teftiş ya da denetim elemanlarının bu görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilir. Kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa mezkûr görevliler aleyhine tazminat davası açılmaz. Ancak bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garez ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, idarenin görevliye rücu hakkı saklıdır.

Ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmalar ile teftiş ya da denetim sonucunda düzenlenen raporlara dayanarak karar verenler veya işlem tesis edenlerle, bu kararları ya da işlemleri hazırlayan ve inha ya da teklif edenler hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.”

(2) Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Ek 1 inci madde hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görülmekte olan davalar,

b) Kesinleşmemiş hükümler,

c) Miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna gidilemediği için kesinleşen hükümler,

bakımından da uygulanır ve davaya idare aleyhine devam olunur.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulamayan hükümler için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki hafta içinde temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulabilir. Bu fıkra uyarınca yapılan kanun yolu başvuruları üzerine verilen kararlar, tahsil edilmiş tazminat bedelinin geri istenmesi hakkını doğurmaz.

Görevli mahkemede idare aleyhine devam olunacak davada, temyiz ve karar düzeltme incelemesinde ilk olarak ek 1 inci maddede öngörülen dava şartlarının mevcut olup olmadığına bakılır.”

MADDE 39- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. a) Nüfus cüzdanları	6,75
b) Kanunî bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
c) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
d) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	50”

MADDE 40- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ve okullara sağlanan internet erişim hizmetleri” ibaresi “internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanun kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri; elektrik ve doğalgaz alımları,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 41- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılır.” ibaresi “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına aktarılır.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 42- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 43- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLAT: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
MİAH	Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanı	1	1	1
TOPLAM			1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLAT: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
MİAH	Daire Başkanı	1	2	2
MİAH	Şube Müdürü	1	2	2
GİH	Şube Müdürü	1	4	4
TH	Teknisyen	10	35	35
TOPLAM			43	43

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLAT: TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
EMH	Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü	1	1	1
EMH	Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı	1	3	3
TOPLAM			4	4

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

27/1/2015

Esas No: 1/995, 2/422, 2/514, 2/909, 2/1518, 2/1579,

2/1632, 2/2443, 2/2469

Karar No: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 1/995 esas numaralı “Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Başkanlıkça; aynı tarihte esas komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, tali olarak da Anayasa Komisyonu, Adalet Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Millî Savunma Komisyonu ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuz, 3/12/2014 tarihli 27’nci toplantısında İçişleri, Adalet, Maliye, Millî Savunma, Sağlık, Millî Eğitim ve Avrupa Birliği bakanlıkları ile Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Türkiye Noterler Birliği, İnsan Hakları Derneği Başkanlığı, Polis Koleji Mezunları Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla Tasarının görüşmelerine başlamıştır.

Komisyonumuzda, İçtüzüğün 35’inci maddesi hükmü uyarınca birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın 2/422 esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, İstanbul Milletvekili Bülent Turan’ın 2/514 esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, Çanakkale Milletvekili İsmail Kaşdemir’in 2/909 esas numaralı Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanırkulu ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan’ın 2/1518 esas numaralı 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin, Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu’nun 2/1579 esas numaralı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü’nün 2/1632 esas numaralı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanırkulu ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Sinop Milletvekili Engin Altay ve Ankara Milletvekili Levent Gök ile 4 Milletvekilinin 2/2443 esas numaralı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanırkulu’nun 2/2469 esas numaralı 5490 Sayılı ve 25/4/2006 Tarihli Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 1/995 esas numaralı Tasarıyla birleştirilmesi ve görüşmelerde 1/995 esas numaralı Tasarının esas alınması kabul edilmiştir.

Tasarı ile;

- Suç işlenmesinin önlenmesi, kişilerin kendilerini güvende hissetmelerinin sağlanması, can ve mal emniyetinin temin edilmesi, suçun aydınlatılması ve suçluların yakalanması gibi aslı görevleri olan kolluk kuvvetlerinin durdurma, arama ve gözaltına alma, gerektiğinde silah kullanma gibi yetkilerinin yeniden düzenlenmesi,

- İl İdaresi Kanunu gereğince il ve ilçe sınırları içinde kamu düzenini korumak için gereken tedbirleri almakla yükümlü olan mülki idare amirlerinin yetki ve sorumluluklarının daha belirgin hale getirilmesi yönünde düzenlemeler yapılması,

- Toplumsal olaylarda cebir ve şiddet kullananlara uygulanan bazı cezaların caydırıcı hale getirilmesi,

• Kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar ile terör olaylarında, kişilerin vücut bütünlüğüne ve kamu malları ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması halinde, genel hükümlere göre sorumlulara zorunlu olarak rücu edilmesine ilişkin zamanasımı sürelerinin bir kat artırılarak uygulanması yönünde düzenleme yapılması,

• Fiziksel engel ve benzeri sağlık sorunları ile İçişleri Bakanlığınca belirlenecek diğer sebeplerle müşteki, mağdur ve tanık ifadelerinin kolluk tarafından konutlarında veya işyerlerinde alınması,

• Son iki yıldır özellikle eğitim kurumlarında ve çevrelerinde kullanımında ve ticaretinde önemli bir artış gerçekleşen sentetik uyuşturucu maddelerine (Bonzai) yönelik cezai yaptırımların daha caydırıcı hale getirilmesi,

• Son yıllarda kamu güvenliği ve düzenini tehlikeye düşüren terör, asayiş ve uyuşturucu suçlarının kiralanan araçlarla işlendiğinden hareketle; önleyici kolluk hizmetleri kapsamında suçların önlenilmesi, suç işlenmesi durumunda ise fail veya faillerin en kısa sürede tespit edilebilmesi ve yakalanabilmesi için araç kiralama işlemlerinin kayıt altına alınması,

• Polis amirlerinin rütbe terfilerinde, çağdaş ülkelerdeki aksine kıdeme dayalı bir sistem benimsenmiş olduğu, bu sistemin, ihtiyaç duyulan amir rütbelerinde sayısal azlığa ve ihtiyaç duyulmayan rütbelerde ise aşırı yığılmalara neden olduğundan hareketle;

- Bozulan personel piramidinin görev ve hizmet gereklerine uygun hale getirilmesi amacıyla; her rütbede yer alacak amir sayısı/oranı belirlenmesi, her rütbe terfiinde yazılı ve sözlü sınav şartının getirilmesi ve terfi için öngörülen asgari şartlara sahip personel arasından en kıdemli olanın değil en liyakatli olanın terfi etmesi,

- İhtiyaçtan fazla sayıdaki Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine, belli bir miktar ek ödeme yapılmak suretiyle resen emeklilik sistemi getirilmesi,

• Lise düzeyinde olan Polis Koleji ile 4 yıllık eğitim veren Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinin, kuruluş amaç ve gereklerinin günümüz şartlarında ortadan kalktığı, bu amaçla Emniyet Teşkilatında istihdam edilecek personel için harcanan eğitim maliyetinin düşürülmesi, çağdaş ülkelerde olduğu gibi bir eğitim sistemi oluşturulması ve Emniyet Teşkilatında çok başlıklı yaratan tüm eğitim kurumlarının Polis Akademisine bağlanması,

• Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı üzerinde demokratik rejimin gereği olarak, sivil otoritenin ve denetimin güçlendirilmesi,

• Büyükşehir belediyesi kurulan illerde jandarmanın yasal yetkisi hususundaki tereddütlerin giderilmesi amacıyla jandarma teşkilatının bu illerde de görev yapması hususunun açıklığa kavuşturulması,

• Jandarma teşkilatında, müşterek kararnameyle atanan generaller hariç olmak üzere, daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarını atama yetkisinin İçişleri Bakanına verilmesi,

• Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Komutanlık karargâhında çalışan diğer başkanlar ile bölge komutanlarının atanmalarında İçişleri Bakanının yetkili kılınması,

• İçişleri Bakanına bütün jandarma teşkilatı personelinin, askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri suçlarından dolayı görevden uzaklaştırma yetkisi verilmesi,

• Valilerin sahip oldukları görevden uzaklaştırma yetkisini, il jandarma komutanı haricinde doğrudan kullanmalarına imkân verilmesi, aynı şekilde Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin de askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı görevden uzaklaştırılmasında İçişleri Bakanının yetkili kılınması, bu bağlamda görevden uzaklaştırılan personelin mali ve sosyal haklarının da düzenlenmesi,

- İçişleri Bakanlığının ve valilerin jandarma ve sahil güvenlik teşkilatları üzerinde sahip oldukları denetleme yetkilerinin, askeri görevler dışındaki bütün görevleri kapsayacak şekilde genişletilmesi,
- Valilere jandarma ve sahil güvenlik teşkilatı personelini değerlendirme yetkisi verilmesi,
- İl ve ilçe jandarma komutanlarının izne ayrılma işlemlerinin mülki amirin onayına bağlanması,
- Valinin jandarma ve sahil güvenlik personeli üzerinde disiplin amiri olması,
- Jandarma teşkilatı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin kıyafetinin, Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi,
- Nüfus hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin daha sağlıklı yürütülmesi, hizmet sunumunda hız ve kalitenin artırılması, vatandaş memnuniyetinin sağlanması ve bürokratik süreçlerin kısaltılmasına yönelik çalışmalar kapsamında 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda yeni düzenlemeler yapılması,
- Biyometrik unsurlar da içeren elektronik vatandaşlık kartının kimlik doğrulama için kullanımının sağlanması ve tüm kimlik doğrulama fonksiyonlarının tek bir elektronik kartta toplanması,
- Adrese ilişkin işlemlerde uygulamada ortaya çıkan sorunları aşmak amacıyla Kanunun Adres Kayıt Sistemine ilişkin hükümlerinde bazı değişiklikler yapılması,
- 6360 sayılı Kanun ile köyken mahalleye dönüştürülen idari birimdeki vatandaşlarımızın, evlendirme hizmetlerinde uzaklık nedeniyle karşılaşılabilecek zorlukları önlemek amacıyla söz konusu muhtarlıklara da evlendirme memurluğu yetkisi verilmesi,
- E-Vatandaşlık Hizmetleri Projesinin 2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planında Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü bileşeni altındaki 52 numaralı eyleminin hayata geçirilmesi amacıyla; yurt içinde nüfus ve vatandaşlık hizmetlerine yönelik olay formu düzenleyen kurumlara, yurt dışında ise dış temsilciliklere olay formlarını elektronik imza kullanarak gönderme veya tescil etme yetkisi verilmesi,
- Yapılan diğer bir düzenleme ile güvenli kimlik doğrulama araçları kullanılarak nüfus kayıt örneği ve yerleşim yeri belgesinin vatandaşlar tarafından e-devlet üzerinden en kolay ve süratli bir şekilde temini,
- 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3'üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulu kararıyla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilmesi,
- 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu uyarınca yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıardan durumu uygun görülmeyenlerin talepleri Bakanlıkça reddedilmekte ancak, kişilerin idari yargıya başvurmaları sonucunda yetki unsuru yönüyle hukuka uyarlık bulunmaması nedeni ile mahkemelerce dava konusu olan işlem iptal edilmektedir. 5901 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile durumu uygun görülmeyenlerin taleplerinin Bakanlıkça reddedilmesi hüküm altına alınarak yetki unsuru yönüyle uygun hale getirilmesi,
- Kişilerin Emniyet Genel Müdürlüğünce verilen pasaport ve pasaport yerine geçen belgeler ile sürücü belgelerini de kimlik kartı gibi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden alabilmesi,
- Kamu kaynaklarının daha etkili, verimli ve ekonomik kullanılması bakımından; Kaçakçılık İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığının kaldırılarak bu birimin görevlerinin İller İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmesi,
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının görevlerini etkili bir şekilde yerine getirebilmeleri amacıyla Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak yeniden yapılandırılması,
- İçişleri Bakanlığına görev olarak verilmiş olan 112 Acil Çağrı Merkezleri ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve takip etmek görevinin İller İdaresi Genel Müdürlüğüne tevdi edilmesi, amaçlanmaktadır.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelere geçilirken verilen Anayasa'ya aykırılık önergesi işleme alınmış, ancak Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde yapılan oylamada oyçokluğu ile kabul edilmemiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcisi tarafından;

► Suçun önlenmesine yönelik olarak arama yetkisine ilişkin düzenlemeler yapıldığı,

► Suçun işlenmesinin önlenmesi, kaçan faillerin yakalanması; kişilerin hayatına, mal varlığına veya topluma yönelik tehlikenin önlenmesi amacıyla durdurulan kişinin üstünün, eşyasının ve aracının aranmasının mülki amirlerin belirlediği kolluk amirinin yazılı emriyle yapılabileceği, başka ülkelerde de bunun örneklerinin olduğu, bu düzenlemenin belli suçlarda ve bu suçların suçüstü hâllerıyla sınırlı bir yetki olduğu,

► Kolluğa verilecek olan bu yetkilerin kullanılmasının adli ve idari mercilerin denetimine tabi olacağı,

► Evde ve iş yerinde ifade alma imkânının getirildiği,

► Tasarıda Molotof'un silah olarak tanımlandığı, hâlihazırda Yargıtay içtihatlarında Molotof'un suç işlenmesi durumunda suçun sonuçlarına bağlı olarak silah sayıldığı, suç işlenmeden önce alınacak tedbirler ve etkisizleştirme konusunda silah sayılmadığı bu bakımdan söz konusu düzenlemenin gerekli olduğu,

► Toplumsal olaylarda kişilerin hayatını tehlikeye düşüren ve bazen silahtan daha ağır etkileri olan yöntemlere karşı kolluk güçlerinin gerekli ve ölçülü tedbirleri alabilmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı,

► Hâlihazırda yirmi dört saate kadar istihbarat dinlemesi yetkisinin var olduğu, bu süre içerisinde hâkim kararına başvurulduğu, hâkimin de kararını yirmi dört saat içerisinde verdiği, karar verinceye kadar yirmi dört saatlik sürenin dolması durumunda dinlemenin kesildiği, bunun da telafisi güç sonuçlar doğurduğu, bu sebeple kolluğa verilen dinleme yetkisinin kırk sekiz saate çıkarılmasına ilişkin düzenleme yapıldığı,

► Kiralanan araçlarla ilgili olarak, kiralayanın kimliğiyle araç bilgilerinin kolluğa bildirilmesi ve aracın bulunduğu coğrafyayı tespit cihazının takılması zorunluluğunun getirildiği,

► Emniyet teşkilatına ilişkin düzenlemelerde, personel piramidinin düzeltilmesinin sağlandığı, hâlihazırda emniyet teşkilatı kadrolarında 1055 başkomiser, 2174 komiser, 6679 komiser yardımcısının olduğu, 7516 başkomisere, 10000 komisere ve 12500 komiser yardımcısına ihtiyaç duyulduğu,

► Birinci sınıf emniyet müdürlerinden 81 il emniyet müdürünün illerde istihdam edildiği, diğerlerinin daire başkanlıkları, bazı okul müdürlükleri ve müfettişliklerde istihdam edildiği, bunların hâlihazırda sayısının 1754 olduğu, toplamda 650 civarında birinci sınıf emniyet müdürüne ihtiyaç duyulduğu, bu yığılmanın sebebinin süresi gelen emniyet müdürlerinin terfi ettirilmesinden kaynaklandığı, yapılan düzenleme ile ihtiyaç kadar emniyet müdürünün terfi ettirileceği,

► Emniyet Genel Müdürlüğünde tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren daire başkanlıkları ile şube müdürlüklerine emniyet hizmetleri sınıfı dışından da personel atanmasına ilişkin düzenlemeler yapıldığı,

► Polis kolejine iki yıldır öğrenci alınmadığı, 1988'de Afyon Polis Kolejinin, 1992'de Adana, İzmir ve Kayseri Polis kolejlerinin, 1994'te İstanbul Polis Kolejinin, 2013'te Bursa Polis Koleji'nin kapatıldığı, yapılan düzenleme ile de hâlihazırdaki tek polis kolejinin kapatıldığı,

► Jandarma teşkilatında daire başkanı, il ve ilçe jandarma komutanları ile Sahil Güvenlik Komutanlığında generaller haricindeki rütbelileri atama yetkisinin İçişleri Bakanlığına verildiği,

► İçişleri Bakanına jandarma teşkilatı personelini askerî nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı görevden uzaklaştırma yetkisi verildiği,

► Valilerin, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatı üzerinde denetleme yetkilerinin, askerî görevler dışındaki bütün görevleri kapsayacak şekilde genişletildiği,

► Mülki idare amirlerine, jandarma ve sahil güvenlik teşkilatı personeline, Genelkurmay Başkanının görüşü alınarak çıkarılacak bir yönetmelikle sicil verme yetkisinin verildiği,

► İl ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izin işlemlerinin mülki amirin onayına bağlandığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının beraber çıkaracağı ortak yönetmelikle Jandarmaya özgü bir kıyafetin belirleneceği,

► Nüfus hizmetlerine ilişkin teknik düzenlemeler yapıldığı, elektronik ortamda tescili; hastanelere, mahkemelere, dış temsilcilikler ve evlendirme memurluklarına, nüfus olaylarını nüfus müdürlüklerine gitmeden elektronik ortamda bildirme ve tescil yetkisinin verildiği,

► Yazım ve imla hataları olan ad ve soyadların, mahkeme kararı olmadan değiştirilmesine ilişkin düzenleme yapıldığı,

► Boşanmasına rağmen mahkeme kararıyla eşinin soyadını kullanma izni alan kadının istemesi hâlinde nüfus müdürlüğüne vereceği bir dilekçeyle mahkeme kararına gerek olmadan evlenmeden önceki soyadını yeniden kullanabilmesi imkânının sağlanacağı,

► Eşinin soyadıyla birlikte önceki soyadını kullanan kadının, sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi hâlinde mahkeme kararına gerek kalmadan, bir dilekçeyle nüfus müdürlüğüne gerekli düzeltmenin yapılmasının mümkün olacağı,

► Kişinin yazılı muvafakatinin alınması şartıyla kimlik kartını kişi adına eşi ve çocuklarının alabileceği, nüfus cüzdanı değiştirme işlemlerinde muhtarlıklardan alınan nüfus cüzdanı talep belgesinin kaldırıldığı,

► Veraset belgesinin nüfus müdürlüklerinden de ücret ödmeden alınabileceği,

► Gerçeğe aykırı adres değişikliği bildirimlerinde ve adres değişikliğini süresi içinde bildirilmeyenlere karşı uygulanacak para cezalarında indirim yapıldığı,

► Dış temsilciliklerde yapılan nüfus işlemlerinin elektronik ortamda yapılabileceği,

► Tasarı ile birlikte pasaport ve sürücü belgesi işlemlerinin nüfus müdürlükleri tarafından yapılacağı,

► 18 yaşını tamamladığı hâlde nüfus aile kütüklerine kayıt edilmemiş olan kişilerin anne veya baba, bunların ölmüş olması hâlinde var ise kardeşlerinden biri tarafından tıbbi rapor ibraz edilmesi hâlinde başka bir belge istenmeden nüfusa tescil işleminin gerçekleştirileceği,

► Nüfus kayıtlarının değiştirilmesinde yine kolaylık getirildiği, göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınan veya doğum yeri ile doğum tarihi hatalı olan kişilerin bu kanunun yürürlüğü girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde usulüne göre onaylanmış doğum belgeleriyle nüfus müdürlüğüne müracaatları hâlinde mahkeme kararı aranmaksızın doğum yeri ve doğum tarihleri düzeltilebileceği, aynı konuya ilişkin nüfus kaydının düzeltilmesi durumlarında da dava açma sınırının kaldırıldığı,

► 6360 sayılı Kanunla köyken mahalleye dönüşmüş olan mahalle muhtarlıklarına evlendirme yetkisinin verildiği,

► Yatırım izleme koordinasyon başkanlıklarına tüzel kişilik verildiği, ancak bunların herhangi bir maktu gelirinin olmayacağı, bağış kabul edebileceği ve kendilerine ait bütçelerinin olacağı,

► Kaçakçılık, İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Başkanlığının kaldırdığı bu Başkanlığın görevlerinin Iller İdaresi Genel Müdürlüğünde bir daire başkanlığına verildiği, ifade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde üyeler tarafından;

► Tasarı ile kazanılmış hakların ortadan kaldırıldığı,

► Tasarının Anayasa'nın 5'inci maddesine, 9'uncu maddesine, 10'uncu maddesine, 14'üncü maddesine, 19'uncu maddesine ve 20'nci maddesine aykırılık teşkil ettiği,

► Anayasa'nın “herkes önceden izin almaksızın toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir.” hükmü karşısında yapılan düzenlemenin bu hakkın kullanılmasını hemen hemen imkânsız hâle getirdiği,

► Tasarı metninde yargı bağımsızlığını zedeleyen hükümlerin yer aldığı, bazı birimlerde bazı personelin tasfiyesinin öngörüldüğü,

► Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili yeterli alt yapı oluşturulmadan nüfus hizmetleri alanında düzenlemeler yapıldığı, illerde valilere savcılara ait olan bazı yetkilerin verilmesiyle ilgili düzenlemeler yapıldığı,

► Silah kullanma yetkisinin genişletildiği ve kolaylaştırıldığı, bunun da toplumda sosyal huzurun bozulmasına neden olduğu,

► Devletin görevinin, toplumun huzurunu, toplumun güvenliğini, kamu düzenini sağlamak olduğu ancak yapılan bu düzenlemenin kamu düzenini sağlamak yerine kamu düzeninin bozulmasına yol açacağı,

► Anayasa'nın herkesin uymak zorunda olduğu temel hukuk metinleri olduğu, yasaların da Anayasa'ya uygun olarak düzenlenmesi gerektiği ve usulüne uygun olarak değiştirilmesi gerektiği,

► Tasarıyla Gülen Cemaati mensuplarının Devlet kurumlarından tasfiyesinin amaçlandığı,

► Emniyet Genel Müdürlüğündeki personel piramidinin düzeltilmesinde sadece liyakatin esas alınmasının önemli ancak sorunlu bir durum olduğu, liyakatin ancak kıdemle beraber düşünüldüğünde olumlu bir netice verebileceği,

► Tasarı ile birinci sınıf emniyet müdürlerinin emekliye sevk edildiği, ikinci sınıf emniyet müdürlüğünden birinci sınıf emniyet müdürlüğüne geçişin bir yıla indirildiği,

► Polis Koleji ve Polis Akademisinin tasfiye edilerek kazanılmış hakların ihlal edildiği,

► Tasarının teferruatlı bir şekilde incelenmesi ve olgunlaşması için de bir alt komisyonun kurulması gerektiği,

► Tasarının ruhunun özgürlükçü bir ruhu yansıtmadığı, özgürlüklerin birey ve toplum lehine genişletilmediği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuz, Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde bir alt komisyon kurulmasını ve üyelerinin; Çanakkale Milletvekili Mehmet DANIŞ, Çankırı Milletvekili İdris ŞAHİN, Konya Milletvekili Mustafa AKIŞ, Uşak Milletvekili Mehmet ALTAY, Sivas Milletvekili Ali TURAN, İstanbul Milletvekili Celal DİNÇER, Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet TOPTAŞ, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU ile Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'dan oluşmasını kararlaştırmıştır.

Çanakkale Milletvekili Mehmet DANIŞ'i başkanlığa seçerek çalışmalarına başlayan Alt Komisyon, raporunu 5/1/2015 tarihinde Komisyonumuza sunmuştur.

Bu defa Komisyonumuz, 8/1/2015, 13/1/2015, 14/1/2015, 15/1/2015, 20/1/2015, 21/01/2015 ve 22/01/2015 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda, Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapor ve metin üzerinden görüşmelere devam etmiştir. İçişleri Komisyonu Başkanı Sinop Milletvekili Mehmet ERSOY başkanlığında gerçekleştirilen görüşmelere; İçişleri, Adalet, Avrupa Birliği, Maliye, Millî Savunma ve Millî Eğitim bakanlıkları ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı,

Sahil Güvenlik Komutanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Noterler Birliği, Tüm Oto Kiralama Kuruluşları Derneği Başkanlığı temsilcileri katılmıştır.

Alt Komisyon metninin geneli üzerindeki görüşmelerde verilen Anayasa’ya aykırılık önergesi üyelerin oy çokluğu ile kabul edilmemiştir.

Alt Komisyon Raporunun geneli üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde Alt Komisyon Metninin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca;

► Alt Komisyon metninin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6’ncı maddeleri aynen kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 7’nci maddesi;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrasında düzenlenen “ilde vali, birden çok ili kapsamı durumunda içişleri Bakanı tarafından şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzenini ciddi şekilde bozması halini tespit etme” yetkisinin, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak ya da toplumsal olayları önlemek amacıyla vali tarafından, birden çok ili kapsamı durumunda da İçişleri Bakanı tarafından kararlar alınabileceğinden hareketle fıkranın değiştirilmesi suretiyle, kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 8’inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 9’uncu maddesinin birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası, araç kiralayanın kamu kurum veya kuruluşu olması hâlinde, sürücülerin firmalarca takip edilmesinin mümkün olamayacağından hareketle sadece kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan sözleşme ile araç bilgilerinin sisteme kaydedilmesinin temini ve firmalara getireceği mali yük dikkate alınarak coğrafi yer tanımlaması sağlayan sistemlerin kurulmasının zorunluluğuna ilişkin hükmün metinden çıkarılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Üçüncü fıkrası aynen,

kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 10’uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aynen,

- Üçüncü fıkrası, polis eğitim kurumlarında okuyan öğrencilerin temel eğitimden sonra, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarında göreve başlama yeterliliklerinin tespiti için sınav şartının getirilmesi yönünde değişiklik yapılması suretiyle,

- Dördüncü fıkrası aynen,

- Beşinci fıkrası, Emniyet teşkilatına polis memuru yetiştirmek amacıyla kurulan polis meslek eğitim merkezlerine daha fazla adayın başvuru yapmasının ve daha nitelikli öğrenci alımının sağlanması amacıyla fıkra da geçen “yirmi altı” ibaresinin “yirmi sekiz” şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Altıncı fıkrası aynen,

- Yedinci fıkrası, Emniyet Teşkilatı’nın bütün görevlilerinin, bağlı oldukları idari makamlar ile mesleki amirleri tarafından denetlenebilmesi ve teftiş edilebilmesini sağlamak amacıyla, 3201 sayılı Kanuna Ek 33’üncü madde olarak eklenmesini içeren hükmün Tasarının 10’uncu maddesinin yedinci fıkrasına eklenmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 11’inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen;

- Geçici 24’üncü, 25’inci ve 26’ncı maddeler aynen,

- Geçici 27’nci maddesi, resen emeklilik işlemlerinin tamamlanması için idareye yeterli süre tanınabilmesi bakımından uygulama süresinin üç aydan altı aya çıkarılmasını ve madde kapsamına giren personelin tespitinde 1/1/2015 tarihinin esas alınması suretiyle uygulamaya açıklık getirilmesi yönünde değiştirilmesi suretiyle,

- Geçici 28’inci maddesi, işledikleri filler nedeniyle emniyet hizmetlerinde çalışmaya devam ettirilmeleri kamu güvenliği bakımından sakıncalı olan ve bu madde kapsamında re’sen emekli edilmeleri öngörülen personelden, özellikle emeklilik ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayanların mağdur edilmemeleri bakımından, bunların durumlarına uygun başka kurumlarda istihdam edilmeleri

yönünde değişiklik yapılması suretiyle,
kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 12’nci maddesi;

Tasarı ile polis meslek eğitim merkezi müdürlüklerinin Polis Akademisi Başkanlığına bağlanacak olması nedeniyle polis meslek eğitim merkezlerine atanacak öğretim görevlilerinin öğretim elemanı olarak nitelendirilmesinde yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla yeni bir fıkranın maddeye eklenmesi suretiyle,

- Birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları aynen,
kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 13’üncü maddesinin;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası ile 4652 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen; Geçici 6 ve 7’nci maddeler aynen,

Geçici 8’inci madde, aynı konunun tekrar düzenlenmesinin önüne geçilmesi amacıyla birinci fıkrasının metinden çıkarılması suretiyle,

Geçici 9 ve 10’uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30’uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 31’inci maddesinin;

-Sekizinci fıkrası, 6360 sayılı Kanunla beldeyken mahalleye dönüşen mahalle muhtarlıklarına da evlendirme memurluğu yetkisinin verilmesi amacıyla fıkra da geçen “Kanun ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “belde ve” ibaresinin eklenmesi suretiyle,

- Nüfus hizmetlerinin yürütülmesinde ve nüfus kayıtlarının tutulmasında görülebilecek eksiklik, aksaklık ve yanlışlıkların kamu hizmetlerini olumsuz yönde etkilediğinden hareketle nüfus kayıtlarının eksiksiz ve yanlışsız bir şekilde tutulmasını temin amacıyla 5490 sayılı Kanunun 33’üncü maddesine yeni fıkra eklenmesini içeren hükmün Tasarının 31’inci maddesine dokuzuncu fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- Diğer fıkraları aynen,
kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 32’nci maddesinin;

- Birinci fıkrası aynen,

- İkinci fıkrası ile 5490 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici 6’ncı madde aynen,

Geçici 7’nci maddenin, yüz on yaşını doldurmuş olup da Türkiye’de yaşayan ve herhangi bir nedenle nüfus müdürlüğünde işlem yapmamış kişilerin olabileceği gibi yabancı bir ülkeye göç ederek orada yaşayan kişilerin sağ olma ihtimallerinin de olabileceği, bunun miras hukuku bakımından birçok soruna neden olabileceği, kanuni mirasçılığın ölüm tarihine göre belirleneceğinden hareketle ölüm tarihinin kayıtlara yanlış olarak işlenmesi hâlinde kanuni mirasçılar ve miras paylarında değişiklikler olması ve bu kişiler adına mirasçılık belgesi çıkartılarak terekeye dâhil tüm malvarlığının devredilmesi hâlinde telifisi imkânsız zararların oluşmasına neden olacağından hareketle, metinden çıkarılması suretiyle,

Geçici 8, 9, 10 ve 11’inci maddeler aynen,

Bu Tasarının kanunlaşmasından bir yıl sonra pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerinin de nüfus müdürlükleri tarafından yürütüleceği, hâlihazırda nüfus müdürlüklerinin iş yoğunluğu ve personel sayısının azlığı dikkate alınarak hizmetin etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla, nüfus müdürlüklerinde görevli personele Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde beş yıl süreyle fazla çalışma ücretinin ödenmesi hususunda Bakanlar Kurulu’nun yetkili kılınmasını temin amacıyla 5490 sayılı Kanuna geçici maddenin eklenmesini öngören hükmün Tasarının çerçeve 32’nci maddesinin ikinci fıkrasına eklenmesi suretiyle,

kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 33, 34, 35, 36 ve 37’nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 38’inci maddesinin;

- Birinci fıkrası kanun yapım tekniğine uygun hâle getirilmesi amacıyla değiştirilmesi suretiyle,
 - İkinci fıkrası aynen,
- kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 39’uncu maddesi ile “6,75” olarak belirlenen nüfus cüzdanı bedeli, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 40 sıra nolu genel tebliğinde “7,50” olarak belirlenerek uygulamaya konulduğundan uygulamada çıkacak sorunların önüne geçilmesi amacıyla “7,50” olarak yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

► Alt Komisyon metninin 40, 41, 42 ve 43’üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerinin görüşülmesinde her madde ve bu maddelerde yer alan ve kanun tekniği bakımından oylanması gereken fıkra, ek madde ve geçici maddeler ayrı ayrı oylanmıştır.

Tasarının maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından Tasarının çerçeve maddelerinde yer alan fıkraların, ek maddelerin ve geçici maddelerin kanun yapım tekniğine uygun olarak ayrı birer çerçeve madde altında olmak üzere ve Komisyon görüşmeleri sonucunda metne eklenen ve metinden çıkarılan hükümlerin kanun sistematığına uygun olarak teselsül ettirilmesi yönünde verilen önerenin kabulü ile Tasarının;

- Çerçeve 1’inci maddesinin birinci fıkrasının Madde 1, ikinci fıkrasının Madde 2, üçüncü fıkrasının Madde 3, dördüncü fıkrasının Madde 4, beşinci fıkrasının Madde 5,
- Çerçeve 2’nci maddesinin Madde 6,
- Çerçeve 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının Madde 7, ikinci fıkrasının Madde 8, üçüncü fıkrasının Madde 9,
- Çerçeve 4’üncü maddesinin Madde 10,
- Çerçeve 5’inci maddesinin birinci fıkrasının Madde 11, ikinci fıkrasının Madde 12,
- Çerçeve 6’ncı maddesinin birinci fıkrasının Madde 13, ikinci fıkrası Madde 14,
- Çerçeve 7’nci maddesinin birinci fıkrasının Madde 15, ikinci fıkrasının Madde 16,
- Çerçeve 8’inci maddesinin Madde 17,
- Çerçeve 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının Madde 18, ikinci fıkrasının Madde 19, üçüncü fıkrasının Madde 20,
- Çerçeve 10’uncu maddesinin birinci fıkrasının Madde 21, ikinci fıkrasının Madde 22, 3’üncü fıkrasının madde 23, dördüncü fıkrasının Madde 24, beşinci fıkrasının Madde 25, altıncı fıkrasının Madde 26, yedinci fıkrasında yer alan Ek Madde 32’nin Madde 27, yedinci fıkra önergeyle eklenen Ek Madde 33’ün Madde 28,
- Çerçeve 11’inci maddesinde yer alan Geçici Madde 24’ün Madde 29, Geçici Madde 25’in Madde 30, Geçici Madde 26’nın Madde 31, Geçici Madde 27’nin Madde 32, Geçici Madde 28’in Madde 33,
- Çerçeve 12’nci maddesinin; önergeyle eklenen yeni fıkrasının Madde 34, birinci fıkrasının Madde 35, ikinci fıkrasının Madde 36, üçüncü fıkrasının Madde 37, dördüncü fıkrasının Madde 38, beşinci fıkrasının Madde 39, altıncı fıkrasının Madde 40, yedinci fıkrasının Madde 41,
- Çerçeve 13’üncü maddesinin birinci fıkrasının Madde 42, ikinci fıkrasında yer alan Geçici Madde 6’nın 43, Geçici Madde 7’nin Madde 44, Geçici Madde 8’in Madde 45, Geçici Madde 9’un Madde 46, Geçici Madde 10’un Madde 47,
- Çerçeve 14’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan (a) bendinin Madde 48, (b) bendinin Madde 49,
- Çerçeve 15’inci maddesinin Madde 50,
- Çerçeve 16’ncı maddesinin Madde 51,
- Çerçeve 17’nci maddesinin Madde 52,
- Çerçeve 18’inci maddesinin Madde 53,
- Çerçeve 19’uncu maddesinin Madde 54,
- Çerçeve 20’nci maddesinin Madde 55,
- Çerçeve 21’inci maddesinin Madde 56,

- Çerçeve 22'nci maddesinin Madde 57,
- Çerçeve 23'üncü maddesinin Madde 58,
- Çerçeve 24'üncü maddesinin Madde 59,
- Çerçeve 25'inci maddesinin Madde 60,
- Çerçeve 26'ncı maddesinin Madde 61,
- Çerçeve 27'nci maddesinde yer alan Madde 21/A'nın Madde 62, Madde 21/B'nin Madde 63,
- Çerçeve 28'inci maddesinde yer alan Ek Madde 1'in Madde 64, Ek Madde 2'nin Madde 65,
- Çerçeve 29'uncu maddesinin Madde 66,
- Çerçeve 30'uncu maddesinin Madde 67,
- Çerçeve 31'inci maddesinin birinci fıkrasının Madde 68, ikinci fıkrasının Madde 69, üçüncü fıkrasının Madde 70, dördüncü fıkrasının Madde 71, beşinci fıkrasının Madde 72, altıncı fıkrasının Madde 73, yedinci fıkrasının Madde 74, sekizinci fıkrasının Madde 75, önergeyle metne eklenen yeni fıkranın Madde 76, dokuzuncu fıkrasının Madde 77, onuncu fıkrasının Madde 78, 11'inci fıkrasının Madde 79, on ikinci fıkrasının Madde 80, on üçüncü fıkrasının Madde 81, on dördüncü fıkrasının Madde 82, on beşinci ve yirmi ikinci fıkralarının, kanun sistematığıne uygun olarak birleştirilerek Madde 108, on altıncı fıkrasının Madde 83, on yedinci fıkrasının Madde 84, on sekizinci fıkrasının Madde 85, on dokuzuncu fıkrasının Madde 86, yirminci fıkrasının Madde 87, yirmi birinci fıkrasının Madde 88, yirmi üçüncü fıkrasının Madde 89, yirmi dördüncü fıkrasının Madde 90, yirmi beşinci fıkrasının Madde 91, yirmi altıncı fıkrasının Madde 92, yirmi yedinci fıkrasının Madde 93, yirmi sekizinci fıkrasının Madde 94, yirmi dokuzuncu fıkrasının Madde 95, otuzuncu fıkrasının Madde 96, otuz birinci fıkrasının Madde 97,

- Çerçeve 32'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan Ek Madde 1'in Madde 98, Ek Madde 2'nin Madde 99, Ek Madde 3'ün Madde 100, Ek Madde 4'ün Madde 101, ikinci fıkrasında yer alan Geçici Madde 6'nın Madde 102, mevcut Geçici Madde 7'nin önergeyle metinden çıkarılmasına bağlı olarak diğer geçici maddelerin teselsülü sonucu Geçici Madde 7'nin Madde 103, Geçici Madde 8'in Madde 104, Geçici Madde 9'un Madde 105, Geçici Madde 10'un Madde 106, Geçici Madde 11'in Madde 107,

- Çerçeve 33'üncü maddesinin birinci fıkrasının Madde 109, ikinci fıkrasının Madde 110, üçüncü fıkrasının Madde 111,

- Çerçeve 34'üncü maddesinin Madde 112,

- Çerçeve 35'inci maddesinin birinci fıkrasının Madde 113, ikinci fıkrasının Madde 114, üçüncü fıkrasının Madde 115,

- Çerçeve 36'ncı maddesinin Madde 116,

- Çerçeve 37'nci maddenin birinci fıkrasının Madde 117, ikinci fıkrasının kanun sistematığıne uygun olarak Madde 125, üçüncü fıkrasının Madde 118, dördüncü fıkrasının Madde 119, beşinci fıkrasının Madde 120, altıncı fıkrasının Madde 121, yedinci fıkrasının Madde 122, sekizinci fıkrasında yer alan Geçici Madde 10'un Madde 123, Geçici Madde 11'in Madde 124,

- Çerçeve 38'inci maddesinin birinci fıkrasının Madde 126, ikinci fıkrasının Madde 127,

- Çerçeve 39'uncu maddesinin Madde 128,

- Çerçeve 40'inci maddesinin Madde 129,

- Çerçeve 41'inci maddesinin Madde 130,

- Çerçeve 42'nci maddesinin Madde 131,

- Çerçeve 43'üncü maddesinin Madde 132,

olarak kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin tümü, toplantıya katılan Komisyon üyelerimizin oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyonumuzdaki görüşmeler sırasında tam tutanak tutulmuştur.

Alt Komisyon metni, kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda, kanun yapım tekniğine uygunluğun, kavram ve dil birliğinin sağlanmasını teminen, Komisyon Başkanlığımıza verilen yetki kapsamında redaksiyona tabi tutulmuştur.

Komisyon üyelerimizden Çankırı Milletvekili İdris ŞAHİN, Uşak Milletvekili Mehmet ALTAY, Konya Milletvekili Mustafa AKIŞ ve Elazığ Milletvekili Sermin BALIK, İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca Genel Kurulda İçişleri Komisyonunu temsil etmek üzere bu konuda özel sözcü olarak seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Ersoy</i>	<i>Hüseyin Bürge</i>	<i>İlyas Şeker</i>
Sinop	İstanbul	Kocaeli
Katip	Üye	Üye
<i>Gülray Samancı</i>	<i>Ahmet Toptaş</i>	<i>Fatma Salman</i>
Konya	Afyonkarahisar	Ağrı
	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Tanju Özcan</i>	<i>Altan Tan</i>	<i>Cuma İçten</i>
Bolu	Diyarbakır	Diyarbakır
(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Sermin Balık</i>	<i>Ali Serindağ</i>	<i>Celal Dinçer</i>
Elazığ	Gaziantep	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>İdris Şahin</i>	<i>Muzaffer Aslan</i>	<i>Adem Yeşildal</i>
Çankırı	Kırşehir	Hatay
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Akış</i>	<i>Ahmet Tevfik Uzun</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
Konya	Mersin	Muğla
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Hüseyin Türkoğlu</i>	<i>Ali Turan</i>	<i>Mehmet Altay</i>
Osmaniye	Sivas	Uşak
(Muhalefet şerhim vardır)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>Mehmet Daniş</i>	<i>Ali Sarıbaş</i>	
Çanakkale	Çanakkale	
	(İmza bulunamadı, muhalfelet şerhi ektedir)	

KARŞI OY YAZISI

I-TASARININ GENEL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

TBMM Başkanlığı'na İçişleri Komisyonu'na (1/995 esas numarası ile havale edilen Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev Ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Gerekçesi İçişleri Komisyonuna gönderilmiş, İçişleri Komisyonun da 03.12.2014 tarihinde tasarının görüşmelerine başlanılmıştır.

İçişleri Komisyonun 03.12.2014 tarihinde yapılan toplantısının sonunda, 1/995 Esas Numaralı Tasarının Alt Komisyonunda görüşülmesi kararlaştırılmıştır. Tasarının alt komisyonunda görüşmelerine 09 Aralık 2014 tarihinde başlanmış ve 18 Aralık 2014 tarihinde tamamlanmıştır.

Alt Komisyonunda kabul edilen şekliyle tasarı, TBMM İçişleri Komisyonunda tekrar görüşülmeye 08 Ocak 2015 tarihinde başlanılmış ve 22 Ocak 2015 tarihinde görüşmeler tamamlanmıştır. Gerek Alt Komisyon çalışmaları sırasında, gerekse Üst Komisyon çalışmaları sırasında CHP üyeleri olarak bizim bir çok eleştiri ve önerilerimiz kabul görmemiş ve tasarı bazı ufak değişiklikler yapılarak iktidar partisi milletvekillerince oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarı, Anayasaya ve hukukun temel ilkelerine aykırı hükümler içermektedir. Bu gerekçeyle, Anayasa Komisyonu'na gönderilmesi gerektiğine ilişkin önerimiz bütün uyarılarımıza rağmen kabul edilmemiştir.

Yine tasarı gider arttırıcı mali hükümler içermektedir. Bu nedenle Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmesi talebimiz de kabul görmemiştir.

II – TASARININ ŞEKİL AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tasarı mevzuat hazırlama kurallarına uygun hazırlanmamıştır. Anayasamıza göre hükümet tarafından sunulan kanun Tasarıları, kanun tekliflerinin aksine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini içeren bir niteliğe sahiptir.

Komisyon görüşmeleri esnasında, hükümet temsilcilerimin dahi maddeler üzerinde fikirlerinin olmadığı ve hatta başka kanunlardaki maddeleri ilga edecek hükümlerimin bile yanlış ve eksik yazıldığı görülmektedir.

Tasarının her bir maddesi ile çok sayıda kanun ile kanun hükmünde kararnamede ve değişiklikler yapılmaktadır. Toplum hayatında önem taşıyan bu kadar çok yasal düzenlemenin aceleyle getirilmesi hukuk tekniği açısından doğru değildir.

III-TASARININ USÛL AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yukarıda ana hatlarıyla bahsedilen Tasarı ile getirilen değişiklikler; evrensel hukuk kurallarına, Anayasamıza ve Avrupa Birliği standartlarına açıkça aykırıdır. İnsan hak

özgürlüklerini sınırlandıran böyle bir Tasarının bütün ısrarlarımıza rağmen, Anayasa Komisyonunda görüşülmeden Genel Kurula gönderilmesi hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

İçişleri Komisyonu tali komisyonların raporlarını beklemeden görüşmelere başlamıştır. Ve bu tali komisyonlardan en önemli ikisi olan Anayasa ve Adalet Komisyonu bu tasarımı işlerinin yoğunluğu gerekçe gösterilerek görüşmeyeceğini bildirmiştir. Temel hak ve özgürlükleri yakından ilgilendiren bir alan düzenlenirken Anayasa Komisyonunun bu konuyu görüşmekten kaçınması kabul edilemez.

IV-TASARININ ESAS AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

İçişleri Bakanlığınca hazırlandığı anlaşılan tasarı, bu bakanlığın ve valilerin yetkilerini olağanüstü genişleten, onlara adli makamların görevlerini devreden, özgürlüklere darbe vuran bir tasarıdır. Tasarı ile getirilen birçok düzenleme, özgürlükleri ortadan kaldırmaktadır. Çünkü bu tasarı;

Anayasanın 2.maddesinde Cumhuriyetin niteliklerinde sayılan **hukuk devleti** ilkesine,

Anayasanın 6,7 ve 8. maddelerinde tanımlanan **kuvvetler ayrılığı** ilkesine,

Anayasanın 9.maddesinde vücut bulan **yargı** yetkisine,

Anayasanın 17/3 maddesinde korunan “**yaşama hakkı**”na,

Anayasanın 19.maddesinde güvence altına alınan **kişi hürriyeti ve güvenliği** ilkesine,

Anayasanın 20.maddesinde yer alan **özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı** ilkesine,

Anayasanın 34.maddesinde düzenlenen **toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme** hakkına,

Anayasanın 37.maddesinde düzenlenen **kanuni hakim** güvencesi ilkesine,

Anayasanın 49.maddesinde güvence altına alınan **çalışma hakkı ve ödevi** ilkesine,

Anayasanın 119,120 ve 121 maddelerindeki **olağanüstü hal ilanı yetkisini düzenleyen** ilkelerine,

Anayasanın 138.maddesinde vücut bulan **mahkemelerin bağımsızlığı** ilkesine,

Aykırı hükümler içermektedir.

V-TASARININ MADDELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1-TASARININ 1. MADDESİ İLE 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun 4/A maddesine eklenen bir fıkra ile, “kişinin üstü ve eşyası ile aracın dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar

dairesinde **Mülki Amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir.** Kolluk amirinin **kararı yirmi dört saat içinde görevli hakimın onayıyla sunulur.**” hükmü getirilmektedir.

Tasarının bu fıkrasıyla kolluğun arama ve gözaltına alma yetkisi genişletilmektedir. Bu yetki çerçevesinde kolluğa hakim kararı gerekmeksizin detaylı arama yapma ve 24 saate kadar gözaltına alma yetkisi tanınmaktadır. Bu uygulama ile Anayasa’nın eşitlik ilkesi, özel hayatın gizliliği, kişi dokunulmazlığı ve hâkim güvencesi ihlal edilmekte, aynı zamanda hakim kararı ile kolluk amiri arasında yetki karmaşası oluşmaktadır

Suç işledikten sonraki aşamada **faillerin yakalanması, üzerinde ve aracında arama yapılması adli bir işlemdir.** Adli süreç başladıktan sonra görevli kolluğun amiri Cumhuriyet Savcılığıdır. Burada arama kararını ve emrini verecek olan Cumhuriyet Savcısıdır. Tasarı ile getirilen düzenleme ile Adli bir süreçte Cumhuriyet Savcısının görevi Mülki Amire devredilmektedir ki; bu **adli sürece idarenin müdahalesini** beraberinde getirmektedir.

Tasarı ile getirilen düzenleme siyasi iktidarın emir, talimat ve yönlendirmesine müsait olan mülki idarenin, gerçekleştireceği keyfi uygulamalarla kişilerin itibarsızlaştırılmasının, onur kırıcı işlemlere muhatap olmasının önü açılmaktadır.

Aramaya muhatap olan kişinin neden arandığının, kendisine yazılı bir belge ile ve gerekçe gösterilerek önceden bildirilmesi halinde, hiç olmazsa bazı keyfi uygulamaların önüne geçilebileceği düşüncesiyle yaptığımız önerilerin dikkate alınmamış olması, yine arama emrinin Cumhuriyet Savcısının bilgi ve talimatı ile yapılması yönündeki önerimizin de reddedilmesi, düzenlemenin tam da belirttiğimiz gibi kolluk güçlerinin toplumu tüm fertleriyle, baskı altına almak, korkutmak, sindirmek gibi, örtülü amaçlar taşıdığı konusundaki kaygılarımızı pekiştirmektedir.

Bu maddenin sakıncaları;

- (i) Bu hüküm Anayasa m. 20 de yer alan arama yoluyla özel hayata müdahale için her halükarda **"yazılı emir"** arayan düzenlemeye ve dolayısıyla Anayasaya aykırıdır.
- (ii) Acele hallerde verilen sözlü emir üzerine yapılan arama sonrası, suç unsuruna rastlanamaması halinde aramanın haksızlığı ortaya çıktığı için kimse yazılı emir vermeyecektir. Çünkü haksız bir arama sonrası verilen arama emri hukuka aykırı olacak hatta konusu suç teşkil edeceği için hiçbir amir bir arama kararına imza atmayacaktır. Bu da yazılı emir uygulamasının sonu anlamına gelecektir.
- (iii) Önemli olan, arama işlemi öncesi yazılı emir verebilmek ve arama için gerekli olan makul sebepleri arama kararında açıklayabilmektir.
- (iv) Yazılı emir şartı kalktığı için, kişiler ve araçlar yine sokakta, eskiden olduğu gibi, herhangi **bir polis memuru tarafından keyfi olarak durdurulup aranmaya devam** edecektir.

(v) PYSK m.4/A da verilen **durdurma ve arama yetkisi adli bir yetkidir**. Dolayısıyla, yazılı emri verecek kolluk amirini, vali değil, cumhuriyet savcısının belirlemesi gerekir.

2-TASARININ 2. MADDESİ İLE getirilen başka bir düzenleme ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun “ suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan diğer hallerde...” Polise verilen görevlerin tayin ve tarif edildiği **13.maddesine eklenen H** fıkrası ile;

“**Kendisinin veya başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri**, eylemin veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.” hükmü getirilmişti.

Alt Komisyonunda yaptığımız itirazlarımız ve tartışmalarımız sonucu bu fıkroda yazılan “**kendisinin**” ibaresi metinden çıkartılmıştır.

Kişi hak ve özgürlükleri açısından belki de **tasarıdaki en tehlikeli düzenlemelerden biri budur**. Bu düzenleme ile, kişiler, kendileri ve eylemleri tehlike, hatta tehlike tehlikesi oluşturuyor gerekçesi ile koruma ve yakalama yoluyla, özgürlük kısıtlaması işlemesine tabi olacaktır.

Ne “**koruma altına alma**” ne de “**tehlike yakalaması**“ hukukumuzda karşılığı olan, tanımlanmış kavramlar değillerdir.

Bu nedenle maddenin sakıncaları:

Daha önce polis sadece, PYSK’nun 13. maddesinin C), D), F) ve G) bendinde sayılan kişileri **muhafaza altına almak** amacıyla, A), B), E) bendinde sayılanları ise **adli amaçlı olarak** yakalar, muhafaza altına almak amacıyla yakaladıklarını ilgili kuruma (mesela akıl hastasını akıl hastanesine) teslim eder, adli amaçlı yakalananları ise savcı emri ile gözaltına alır, şeklinde olan madde , yeni düzenlemeyle; özellikle eklenen H bendindeki “ **başkasının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri**” ifadesiyle “**tehlike yakalaması**” adı altında yeni bir yakalama kategorisi oluşturmaktadır.

Bu şekilde, masum bir vatandaş, kendisi ve başkası için tehlike oluşturuyor bahanesiyle yakalanabilecektir.

Üstelik bu şekilde yakalanan “**tehlikeli kişi**”, eylemi suç oluşturmadığı için Cumhuriyet savcısına haber verilmeyecek, yeni düzenleme, muhafaza altına alma yerine “**koruma**” adı altında yeni bir müessese oluşturmaktadır. Bu durum yeni, **haksız gözaltı, karakolda kaybolmalara** davetiye çıkaracaktır.

Bu düzenleme Anayasanın 19.maddesine aykırıdır. Kişi özgürlüğü ve güvenliğinin düzenlendiği **Anayasa madde 19’a göre bir kişi**; ya eylemi suç ya da **kuvvetli suç** şüphesi oluşturduğu için ya da **akıl hastası, uyuşturucu müptelası** ya da küçük olması gibi sebeplerle adli amaçlı yakalanabilir.

Tehlike oluşturan, yani henüz eylemi suç oluşturmayan kişi suç alanına girmediği için ne CMK’ya ne PYSK’ya ne de Anayasaya göre yakalanamaz.

Hükümet tasarısında yer alan ve alt komisyonda çıkarılan "**kendisi**" ibaresi **tuzaktır** ve bu kelimenin uygulama açısından bir anlamı yoktur.

Burada tasarımı hazırlayanların amacı, "başkasının can güvenliğini tehlikeye düşürüyor" bahanesiyle, kolluğa, özellikle toplumsal olaylarda masum vatandaşları da "tehlikeli" diyerek "koruma altına alma bahanesiyle" yakalama yetkisi vermektir.

Yukarıda da söz ettiğimiz gibi "**koruma**" hukukumuzda karşılığı olmayan bir kavram olduğu için bu korumanın ne kadar süreceği belirsizdir.

Ayrıca, bu madde, kolluğa, yine istediği kişiye "**tehlike oluşturuyorsun**" diye uzaklaştırma adı altında bir **il, ilçe ya da bölgeye** girmesini engelleme yetkisi vermektedir.

Bu madde ile kolluk, **bir milletvekilinin bir bölgeye girmesini, eylemi tehlike oluşturuyor bahanesiyle engelleyebilecektir.**

Bu fıkranın düzenlemedeki şekliyle yasalaşması halinde, sokağa çıkan, demokratik haklarını kullanmak için evinden çıkan, Anayasal hakkı olan toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmak isteyen, yaşam alanlarına, yaşam biçimine müdahaleye karşı protestosunu yükselten, çevrenin, tarihi ve kültürel mekanların tahribine ve hatta arazilerine el konulup zeytin ağaçlarının kesilmesini engellemek isteyen her yurttaş, kolluk kuvvetleri tarafından kendisinin veya başkasının can güvenliğini tehlikeye düşüreceği bahanesiyle koruma altına alınıp, uzaklaştırılıp, enterne edilecek ve hiç kimse Anayasadan kaynaklanan hakkını kullanamayacak ve toplum siyasi iktidarın kolluğa vereceği emir ve talimatlarla zapturapt altına alınacaktır.

Ayrıca bu düzenleme ile mevzuatta tanımlanmamış, sebep ve sınırları tarif edilmemiş "**koruma altına alma**" ve "**uzaklaştırma**" yetkileriyle Türkiye tümüyle olağanüstü halin yürürlükte olduğu bir **toplama kampına** dönüştürülmek istenmektedir.

3-TASARININ 3.MADDESİ İLE 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun 15.maddesine; "**Polis: müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini ikamet ettikleri yerlerde veya iş yerlerinde de alabilir...**" şeklinde bir fıkra eklenmiştir.

Bu düzenleme de kötüye kullanılmaya açık bir düzenlemedir. Bu hüküm ile kolluk, bilgi almak amacıyla kişilerin evlerine ve işyerlerine girme hakkı elde edecektir.

Burada kullanılan "**ifade**" tanımı kastı aşan bir tanımdır.

Mağdur, müşteki ve tanık kolluğa "**ifade**" değil "**bilgi**" verir. İfadesi alınan kişi şüphelidir.

Kişi hak ve özgürlükleri açısından, kolluğa bilgi vermek isteyen mağdur ve tanıklara tercih hakkı tanınmalı, isterse, kolluğa ait bina ve yerleşkelerde, hatta, kafe, lokal gibi yerlerde bilgi verme yolu açık tutulmalıdır. Her şeyden önce, her vatandaş, her zaman, kolluğun evine ve işyerine gelmesini istemeyebilir. Ayrıca, kolluğun bu hareketi komşular ve çevresi tarafından "**işbirlikçi**" gibi tanınmalara ve yanlış anlaşılmalara sebebiyet verebilir.

Alt Komisyon çalışmaları sırasında yaptığımız uyarılar ve uzun tartışmalardan sonra bu fıkraya "Polis: kelimesinden sonra gelmek üzere '**talebi halinde**'" cümlesi eklenerek küçük bir düzeltme yapılmıştır.

Bu düzeltmenin yapılmamış olması halinde kolluk; müşteki, mağdur veya tanık olarak **gösterilen kişinin iradesi dışında ve ancak suç şüphesi ile yapılan bir soruşturma ile ilgili olarak hakim kararıyla girebileceği bir konuta, ifade almak gibi her zaman suiistimal edilecek bir gerekçe ile girebilecekti.**

Bu halde kişinin itibarsızlaştırılması, komşuları, iş ve meslek arkadaşları nezdinde şüphe çeken bir şahıs durumuna düşürülmesinin yolu açılabilirdi.

4-TASARININ 4. MADDESİ İLE getirilen başka bir düzenleme ile 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda **polisin maddi güç kullanmasıyla ilgili 16.maddesinin 3.fıkrasının (b) bendinde,** maddi güç; polislin direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde doğrudan doğruya kullandığı bedeni kuvvetin dışında kullandığı kelepçe, cop veya tozlar, fiziki engeller, polis köpekleri ve atları ile basınçlı... **“ve/veya boyalı su”** ilave edilmiştir.

Bu eklemeyle; barışçıl gösterilere katılanlar, bu gösterilerde daha önce örneklerini gördüğümüz üzere radikal örgütler, belki istihbarat örgütleri ve kolluk güçleri tarafından provoke edilerek olayların çıkmasından sonra, barışçıl gösteriye katılan herkesin **boyalı su** sıkılarak işaretlenmesine fırsat verecektir.

Barışçıl gösteriye katılıp, şiddete bulaşmadığı halde polislin sıkıldığı boyalı su ile işaretlenen şahıslar gösteriden sonrada **şiddet yaratan kimseler** olarak yakalanacak, suçlanıp yargılanacaktır ve ağır cezalara çarptırılacaktır.

Yine bu tasarının 4.maddesi ile getirilen başka bir düzenleme ile, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun **16.maddesine (d) fıkrası** eklenmektedir.

Tasarı metnine göre;

Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde, ” **silah kullanmaya yetkilidir**” şeklinde yeniden düzenlenmektedir.

Bu düzenleme ile Anayasanın 17/3 de korunan **“yaşama hakkının”** ihlali niteliğinde olarak kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığının korunmasının sınırları zorlanmaktadır. Eklenen bu fıkra ile **polise orantısız güç kullanma** yetkisi verilmektedir.

Bu nedenle tasarıyla hukuk devleti anlayışı ile bağdaştırılamayacak şekilde; özellikle toplumsal olaylarda, molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs eden kişilere, **“kademlilik” ve “ölçülülük” ilkesi** gözetilmeden **doğrudan kolluğa ateşli silah kullanma** yetkisi verilmektedir.

Bu düzenleme ile kolluk, elinde ateşli silah olmadığı halde, yanıcı, yakıcı, yaralayıcı madde bulundurduğu gerekçesiyle silahını kullanıp ateş edecek ve bu da **“yargısız infaz” ve “orantısız güç”** tartışmalarını daha da alevlendirecektir.

Her şeyden önce taş, sopa gibi maddeler yaralayıcı nitelikte olduğundan, taş atana kanunla silahla ateş etme yetkisi verilmesinin orantılı bir karşılık olduğunu kimse söyleyemeyecektir.

Bu düzenleme; insanların barışçıl gösterilere katılmasını önlemek, onları korkutarak iktidarın haksız, hukuksuz uygulamalarına karşı protesto ve gösteri haklarını kullanmasını engellemek ve ortalığı dikensiz gül bahçesine çevirmenin bir aracı olarak gündeme getirilmiştir.

Anayasaya aykırı bu düzenleme demokratik hukuk devletini değil, **diktatörlüğün hüküm sürdüğü bir devlet** anlayışını tarif etmektedir.

TASARININ 5.MADDESİ İLE 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununa 5397/1 maddesiyle eklenen ek fıkraya yeni bir cümle eklenerek **“hakim kararını en geç ‘kırk sekiz’ saat içinde verir”** ifadesiyle iletişimin tespiti, dinleme ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ile ilgili süre **24 saatten kırk sekiz saate, toplu suçlarda 72 saate kadar** çıkarılmaktadır. Yani hakim kararı olmadan bir kişinin iletişimi 72 saate kadar polis tarafından dinlenebilecek ve kayıt altına alınabilecektir.

Bu düzenleme Anayasanın **haberleşme hürriyeti** ile ilgili hükümlerini açıkça ihlal eden çok sakıncalı bir düzenlemedir.

Yine aynı fıkranın devamında **iletişimin tespiti, dinleme ve sinyal bilgilerinin değerlendirmesi** konusunda **“yetki ve görevli hakim Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesidir.”** şeklinde bir düzenleme getirilerek bütün yurt düzeyindeki dinlemelere iktidarın tayin ve tespit ettiği tek bir hakimin izin vermesi sağlanmaktadır.

Bu düzenleme, Anayasanın yargı yetkisini ve **kanuni hakim ilkesinin düzenleyen hükümlerine aykırıdır.**

Bu düzenleme yasallaştığında AKP iktidarının tespit, tarif ve tayin ettiği hakimler yetkili ve görevli kılınacak ve yurttaşların Anayasal güvence altındaki haberleşme hürriyeti zaafa uğratılacak veya ortadan kaldırılacaktır.

Bu maddenin devamında getirilen başka bir fıkra ile, maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılacağı ve bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçlarının bir rapor halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulacağı belirtilmiş olsa da, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunun işlevsiz yapısı ile bu denetimleri yapması imkansızdır. Vatandaşlar açısından hiç bir güvence getirmeyecektir.

9.TASARININ 6.MADDESİ İLE, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda yapılan Anayasaya aykırı bu düzenlemeler, **10.03.1983 tarih ve 2803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununda da aynı şekilde düzenlenerek, iki kurum arasında paralellik sağlanmıştır.**

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Hakkındaki Kanunda yapılan düzenlemeler de yukarıda emniyet için saydığımız aynı sakıncaları taşımaktadır.

10-TASARININ 7. MADDESİYLE, 6/10/1983 tarihli ve 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 23.Maddesine eklemeye yapılarak **havai fişek, molotof, demir bilye ve sapan**” da suç aleti sayılmıştır.

Bu düzenleme ile; Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 23.Maddesinin maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “**Ateşli silahlar veya**” **ibaresinden sonra gelmek üzere “havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dahil**” ibaresi ve “**zincir**” ibaresinden sonra gelmek üzere”, **demir bilye ve sapan**” ibaresi eklenmektedir.

Bu düzenleme de barışçıl bir gösteriye katılıp hiçbir şiddet olayının olmadığı bir ortamda dahi Anayasal hakkını kullanan yurttaşları ceza tehdidi ile korkutarak bu hakkı kullanmasını engellemeyi amaçlamaktadır.

Üzerinde ateşli silahla (tabanca) yakalanan şahsa verilecek cezanın 12 ay olduğu, bu suçun paraya çevrilebildiği, ertelenebildiği ve hatta hükmün açıklanmasının geri bırakılabileceği de düşünülürse, **bir sapanla gösteriye katılmış barışçıl göstericiye, 2 yıldan fazla ceza verilerek nasıl tehdit altına alınmak istendiğini kabullenmek olanaksızdır.**

11-TASARININ 8. MADDESİ İLE 2911 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilmektedir.

Bu madde ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33.Maddesine eklenen fıkra ile “**toplantı ve gösteri yürüyüşüne yüzlerini kısmen bez vesaire unsurlarla öreterek katılanlar**” **2 yıl 6 aydan 4 yıla kadar** cezalandırılır hükmü getirilmiştir.

Bu düzenleme ile de barışçıl bir gösteriye katılıp hiçbir şiddet olayının olmadığı bir ortamda dahi Anayasal hakkını kullanan yurttaşları ceza tehdidi ile korkutarak bu hakkı kullanmasını engellemeyi amaçlamaktadır. Hatta barışçıl gösterilerde sık sık yaşanan orantısız bir şekilde biber gazı ile müdahale esnasında nefes almayı kolaylaştırıcı kağıt mendil, atkı vb. materyallerle yüzünü kapatan vatandaş da bu durumda aynı cezaya çarptırılabilir.

Yukarıdaki maddede belirttiğimiz gibi, üzerinde ateşli silahla (tabanca) yakalanan şahsa verilecek cezanın 12 ay olduğu, bu suçun paraya çevrilebildiği, ertelenebildiği ve hatta hükmün açıklanmasının geri bırakılabileceği de düşünülürse, **yüzünün yarısını kaşkoluyla belki soğuktan korunma amacıyla kapatmış barışçıl göstericiye 2 yıl 6 aydan, 4 yıla kadar ceza verilmesini anlamak mümkün değildir.**

Maddenin b fıkrasında yapılan bir düzenleme ile, yasadışı örgüt ve topluluklara ait amblem ve işaret taşıyarak veya **bu işaret ve amblemleri üzerinde bulunduran üniformayı andırır giysiler giyerek katılanlar** ile kanunların suç saydığı nitelik taşıyan afiş, pankart, döviz, resim, levha, araç ve gereçler taşıyarak veya bu nitelikte sloganlar söyleyerek veya ses cihazları ile yayınlayarak katılanlar altı aydan üç yıla kadar, hapis cezası ile cezalandırılacağı hükmü getirilmektedir.

Bu düzenleme de sübjektif kriterler taşımaktadır. Neyin yasak üniforma veya pankart veya afiş olacağı nasıl belirlenecektir.

12.TASARININ 9 .MADDESİ İLE 2911 sayılı Kanuna ek-1 madde getirilmekte ve toplumsal olaylarda kamu mallarına verilen zararlar ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların, Devlet tarafından karşılanması halinde, ilgili idarenin ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu etmesi yeniden düzenlenmekte ve bu kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı sürelerinin bir kat artırılması sağlanmaktadır. Eşitlik ve adalet ilkeleri ışığında bu madde tartışılabilir. Niçin genel hükümler uygulanmamaktadır.

13.TASARININ 10.MADDESİ İLE 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmakta ve aynı maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenmektedir. Buna göre; Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatanlara **üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası getirilmektedir.** Bu suçu işleyenlerin cebir ve şiddete başvurmaları ya da her türlü silah, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı maddeler bulundurmaları veya kullanmaları halinde verilecek cezanın alt sınırının dört yıldan az olamayacağı hükme bağlanmaktadır. Bu düzenleme ile yasal toplantının terör örgütü propagandasına dönüşmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

14-TASARININ 11. MADDESİYLE 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun; 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasına **“morfin”** ibaresinden sonra gelmek üzere **sentetik kannabinoid ve türevleri** ibaresi eklenmekte ve halk arasında **bonzai** denilen **sentetik uyuşturucuya** ağır cezalar getirilmektedir.

Tasarıdaki en olumlu düzenlemedir. Uyuşturucu kullanımının ilkökul seviyesine indiği günümüz Türkiye’inde geç kalmış bir düzenlemedir. Bu düzenlemeyi olumlu bulmaktayız.

15-TASARININ 12. MADDESİYLE 5237 sayılı Kanunun 191 inci maddesine yeni bir fıkra eklenmektedir. Buna göre; 5237 sayılı kanunun birinci fıkradaki fiillerin; okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askeri ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına **iki yüz metreden yakın mesafe** içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi halinde verilecek **ceza yarı oranında** artırılabacaktır.

Hükümet tasarısında, bu mesafelerin o yerin mülki amirince belirlenmesi hükmü getirilmişti. Bu durumun, ülke çapında farklı ceza uygulamasına yol açacağı şeklindeki itirazımız üzerine alt komisyonunda ikiyüz metre olarak belirlenmiştir ve ülke çapında yeknesaklık sağlanmıştır.

16-TASARININ 13. MADDESİYLE 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun

91.maddesine 4.fıkra eklenmekte ve suçüstü halleriyle sınırlı olmak kaydıyla; kişi hakkında belirli suçlarda, mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmi dört saate kadar, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar sırasında ve toplu olarak işlenen suçlarda kırk sekiz saate kadar gözaltına alınma kararı verilebilir hükmü getirilmektedir.

Bu düzenleme de tasarındaki en hukuksuz ve anayasaya aykırı düzenlemelerden biridir. Bu madde ile toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılanlarda **“toplularak işlenen suçlar” kategorisine alınmaktadır.** Ayrıca; Cumhuriyet Savcısı devre dışında bırakılarak barışçıl gösteriye katılanlar da kolluk amirinin talimatıyla **kırk sekiz saate kadar göz altına** alınabilecek, toplu işlenen suçlarda da **hakim karşısına çıkarılma süresi 4 güne kadar uzatılabilecektir.**

Bu düzenleme ile suçüstü hali, suç sonrası bir durum olan ve adli yetkilerin kullanılmasını gerektiren bir olay sonrası vatandaşlar, kolluk amirinin emriyle gözaltına alınabilecektir. Adli konularda emir verecek olan ve savcının emrinde çalışması gereken kolluk amirinin, **Vali** tarafından yönlendirilmesi **yürütmenin yargıya müdahalesi** ve bu da **“kuvvetler ayrılığı”** ilkesinin ihlali anlamı taşıyacaktır (Anayasa 7, 8 ve 9 md.).

Düzenlemeyi bu haliyle **“idari gözaltı”** olarak adlandırmak gerekir.

Gerçekten, Valinin belirlediği ve Valiye hesap verecek olan bir kolluk amirinin emriyle yapılan bir yakalama ve gözaltı sonrası yine **24 ve 48 saat sonunda** kolluk amirinin emriyle gerçekleşen bir serbest bırakma işlemi adli bir işlem olarak adlandırılmaz. Adli yetkinin gaspı olur.

Bu düzenlemeyle istenirse barışçıl bir gösteriye katılan kişi veya kişiler; kolluk kuvvetlerinin ya da başka karanlık güçlerin provokasyonu sonucu olaylar çıkartılarak tek tek veya topluca **dört güne kadar göz altında** tutulabileceklerdir.

Bu düzenlemeyle 2005 yılında çıkarılan CMK ile elde edilen kazanımlardan geri adım atılmaktadır.

Bu düzenleme aşağıdaki sakıncaları içermektedir.

i) Bu madde ile, kolluk istediği kişiyi, herhangi bir makama açıklama yapmak zorunda kalmadan, **suçüstü halinde 24 saate, toplumsal olaylarda ise 48 saate kadar gözaltına alma yetkisi elde etmektedir.** Halbuki, 2005 CMK’sı ile, savcı bilgisi ve onayı almadan, gözaltı yolu kapatılmıştı ve bu durum haksız gözaltılarını önemli ölçüde sona erdirmişti.

ii) Yine bu madde ile, 24 ve 48 saatlik gözaltı üzerinde, **savcı denetimi** kaldırılmaktadır.

iii) Hukuk açısından olması gereken, bu sürenin sonunda C. Savcısına bilgi vermek yeterli olmamalıdır. Cumhuriyet savcısına her gözaltı ile ilgili gerekçe, yakalama anında açıklanmalı, savcı, yakalamanın haksız olduğu ve gözaltına gerek görmediği durumlarda, şüphelinin salıvermesini emredebilmelidir. Aksi takdirde, kolluk istediğini istediği zaman istediği kişiyi gözaltına alacak, savcıya sadece sonucu bildirerek, yine istediği kişiyi serbest bırakacaktır.

iv) Yine, CMK m.91 de yer alan **gözcü yetkisi apaçık adli bir yetki** olduğu için burada **yetkili kolluk amirinin mülki amirlerce belirlenmesi anayasaya aykırıdır**.

Düzenleme yasalaşırsa kişilerin, Anayasayla tanınmış temel hak ve hürriyetlerinden olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanması fiilen imkansız hale gelecektir.

17-TASARININ 15. MADDESİYLE 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesine G,H ve I fıkraları eklenmiştir.

5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 11.Maddesine eklenen (g) fıkrasıyla;

“Vali; lüzumu halinde kolluk amir ve memurlarına gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emir verebilir....” şeklinde bir düzenleme getirilmektedir.

Bu fıkra ile, 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161.madesinde Cumhuriyet Savcısına verilen **“suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması”** nı da içeren yetki ve görevler, İllerde Vali, ilçelerde Kaymakamlara devredilmektedir.

Bu düzenleme ile kolluk, adli konularda **çift başlı hale getirilmek istenmektedir**.

Mevcut yapıda vali, kolluğa sadece idari konularda yani suçun önlenmesi, savcı ise adli konularda, yani suç sonrası emir verebilmektedir. Bu düzenleme ile vali, suç sonrasında da suçun aydınlatılmasına müdahale etmekte, suçun aydınlatılması noktasında olay yeri incelemesi, arama, el koyma, yakalama gibi tedbirlerden hangilerine başvurulabileceğine karar vermektedir.

Halbuki bu yetkiler, CMK’ya göre, savcıların yetkisinde olan hususlardır. **Valinin adli alana girmesi yürütmenin yargıya açık bir müdahalesidir**.

Ayrıca, bu düzenleme Anayasanın başlangıç hükümlerinde ifade edilen ve Anayasanın 7, 8 ve 9 maddelerinde şekillenen **“kuvvetler ayrılığı”** ilkesine de aykırıdır.

Bu düzenleme yürürlüğe girerse, aynı konuda, **savcı ve validen farklı emir alan kolluk amir ve memurları**, hangi amirin emrini uygulayacağı konusunda kararsız kalacaklardır. Bu da kamu düzeninin korunması adına olumsuz sonuçlar doğuracaktır.

Kolluk amirleri tercih yapmak zorunda kaldıkları zaman, aynı zamanda sicil amirleri olan Valileri tercih edecek, bu da dolaylı yoldan, suç soruşturmasında savcının devre dışı kalması anlamı taşıyacaktır.

Bu durumda mülki idare ile adli makamlar arasında yetki ve görev karmaşası yaşanacaktır. Yine böyle bir ahvalde, esas görevi suçun soruşturulması olan Cumhuriyet Savcısının **görevinin engellenmesi**, suç kanıtlarının karartılması, soruşturmanın saptırılması gibi durumlarla karşılaşılması (geçmişte örnekleri olan) toplumun adalet ve hukuka güven duygularını ortadan kaldıracaktır.

Mülki amirler konumları gereği kendilerini siyasi iktidarın talimat ve taleplerine uygun davranma zorunda hissederler. Siyasi iktidarlar da zaman zaman hukuka değil kendi çıkarına uygun taleplerde bulunabilirler.

Nitekim, 17-25 Aralık 2013 Yolsuzluk soruşturmasında savcının arama ve yakalama taleplerinin bizzat Bakan tarafından verilen emirle yerine getirilmediği iddiaları inandırıcı şekilde yalanlanamamıştır. **Bu gibi durumlarda iktidar yandaşlarının işlediği suçların soruşturulması ve gerçeğin ortaya çıkarılması da mümkün olmayacaktır.**

Düzenleme ile Cumhuriyet Savcısının görevleri siyasi iktidarın emrinde olan Mülki Amire verilerek, yapılmış ya da yapılacak olan **soruşturmaların karartılması ve sonuçsuz bırakılmasının** amaçlandığı, kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkmaktadır.

Yine tasarının 15. maddesi ile getirilen diğer bir düzenleme ile, 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 11 Maddesine H fıkrası eklenmektedir.

Eklenen bu fıkra;

“Vali kamu düzeni ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için... Mahalli idareler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinelerinden, diğer araç ve gereçlerden yararlanabilir, personeline görev verebilir” şeklinde bir yeni düzenleme getirilmektedir.

Bu düzenlemeyle güdülen amaç açıktır. İktidar; seçimler yoluyla ele geçiremediği yerel yönetimleri, halkla karşı karşıya getirmek istemektedir. Yaşam alanlarına, parklarına, zeytin ağaçlarına, çevreye, doğaya, kültürel varlıklarına ve yaşam biçimlerine sahip çıkan ve buradaki haksız ve yolsuz uygulamalara karşı demokratik haklarını kullanan belde halkının üzerine, kendileriyle aynı duyarlılığı paylaşan yerel yönetimin araç gereçleri ve personelini sürerek, demokrasi güçlerini bir birine kırdırmak istemektedir.

Halkın üzerine saldırı emrini yerine getirmeyen yerel yöneticileri de ceza tehdidi altında bırakan böyle bir düzenleme, demokratik hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmaz.

Yine tasarının 15. maddesi ile getirilen diğer bir düzenleme ile, 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 11 Maddesine I fıkrası eklenmektedir. Bu fıkra ile valiye verilmiş olan yetkilerin, ilçede kaymakam tarafından da kullanılabileceği hükme bağlanmaktadır. Bu düzenleme de aynı sakıncaları taşımaktadır.

18-TASARININ 16. MADDESİ İLE 5442 Sayılı İller İdaresi Kanunun 66. Maddesinin birinci fıkrasına yeni bir cümle eklenmektedir. Bu cümle “Ancak; şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylara yönelik olarak alınan ve usulüne göre tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır” şeklindedir.

Tasarının ilk hali “şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzenini ciddi şekilde bozulması durumu ilde Vali, birden çok ili kapsıyorsa İçişleri Bakanı tarafından tespit edilir” **hükmünü içeriyordu.** Bu düzenleme ile Vali ve İçişleri Bakanına olağanüstü hal ilan etme yetkisi verilmekteydi. Olağanüstü hal ilan etme yetkisi çok önemli bir yetkidir. Anayasamız da olağanüstü haller 119,120 ve 121.maddelerinde ayrıntıyla düzenlemiştir.

Anayasamıza göre; “**Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun, Milli Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra süresi 6 ayı geçmeyecek şekilde**

olağanüstü hal ilan edebilir ve bu karar hemen Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur” şeklinde hükümler mevcuttur.

Getirilmek istenen düzenleme ile, bir ilde Valiye, birden çok ilde ise İçişleri Bakanına olağanüstü hal ilan yetkisi verilmekte ve Bakanlar Kurulunun yetkileri gasp edilmekteydi. Meclis devre dışı bırakılmaktaydı. Milli Güvenlik Kurulunun görüşü alınarak, Bakanlar Kurulunca ilan edilebilen olağanüstü hal kararı yetkisi, bu düzenleme kabul edilseydi, tek bir kişi tarafından kullanılacaktı.

Düzenleme ilk haliyle kabul edilseydi Anayasanın düzenlediği çok özel bir yetki, Anayasaya aykırı olarak Valiye ve İçişleri Bakanına verilecekti. Bu yetki gaspı olacaktı ve açıkça Anayasaya aykırı bir düzenleme olacaktı.

Gerek alt komisyon çalışmaları sırasında, gerekse esas komisyon çalışmaları sırasında yaptığımız uyarılar ve sakıncalar dikkate alınarak madde değiştirilerek il idaresi kanununda Valiye verilen yetkiler korundu ve İçişleri Bakanına verilmek istenen yetki çıkarıldı.

Bu düzenleme gene de sakıncalar içermektedir. Çünkü Vali tek başına karar alıp uygulamaya koyacaktır. Mini bir olağanüstü hal yetkisi kullanacaktır. Valinin emir ve talimatlarına uymayanlara hapis cezası getirilmektedir.

Bu yöntemler olsa olsa diktatörlük rejimlerinde uygulanan yöntemler olabilir.

19-TASARININ 17. MADDESİ İLE, 17.07.2004 tarih ve 5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansması Hakkında Kanunun 13.maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilerek “...devlet, ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat arttırılarak uygulanır” şeklinde yeniden düzenlenmektedir.

Bu düzenleme uygulamada **eşitlik ilkesini** zedeleyecektir.

20-TASARININ 18. ve 19. MADDELERİ İLE, 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ayrılanların” ibaresi “ayrılanlar ile araç kiralayanların” şeklinde değiştirilmiş ve Ek-3 madde eklenmiştir.

Bu maddeler ile, araç kiralayanların kimlik bildirilmesi zorunlu hale getirilmektedir. Ayrıca, 1774 sayılı Kanuna EK-3 madde ile 1774 sayılı kanuna aykırı hareket edenlere Mülki İdare Amirlerince ceza verilmesinin önü açılmaktadır.

Tasarının ilk metninde kimlik bildirme kanununa göre yapılan kayıtların amacı dışında kullanılması halinde **bir yaptırım ön görülmemiştir.**

Alt komisyondaki görüşmeler sırasında yaptığımız teklif ve uyarılar dikkate alınarak, kimlik bilgilerinin amacı dışında kullanılması halinde, Ceza Kanununun ilgili hükümlerine atfı yapılarak, kötü niyetlilerin cezalandırılması hükme bağlanmıştır.

21-TASARININ 21. MADDESİ İLE 04.06.1937 tarih ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 13. maddesi değiştirilerek, maddenin birinci fıkrasında yer alan “Birinci Sınıf Emniyet Müdürü” rütbesi bölümünün 1 inci ve 2 nci meslek dereceleri kısımlarının karşısında yer alan görev unvanları ile “İkinci Sınıf Emniyet Müdürü” Rütbesi bölümünün 3 üncü meslek derecesi kısmının karşısında yer alan görev unvanları değiştirilmiş ve aynı maddeye yeni fıkralar eklenmiştir.

Bu madde ile emniyet hizmetleri sınıfı mensuplarının rütbeleri, meslek dereceleri ve görev unvanları yeniden düzenlenmektedir. Ar-Ge, nöbet görevi, depo görevi, müdüriyet emri ve bunun gibi hali hazırda tüm Türkiye çapında cezalandırmak maksadıyla uygulanan atıl görevlere yasal bir dayanak oluşturularak filli durum yasal statüye kavuşturulmaktadır. Böylece görev verilmek istenmeyen 2. Sınıf Emniyet Müdürü, 3. Sınıf Emniyet Müdürü, 4. Sınıf Emniyet Müdürlerine görev verilmeden birim amiri emrinde sadece araştırma inceleme yaptırılması gibi görevler verilmesi adı altında **personelin pasifize edilmesi ve amirine mutlak bağlı hale** getirilmesi sağlanmak istenmektedir.

Emniyet Teşkilatı Kanunu’nun 13 üncü maddesinde rütbelere göre çalışılabilecek görev unvanları tek tek tespit edilmiştir.

Bu düzenleme yandaş olmayan polis yöneticilerinin istihdamında keyfiliği, hukuka uymada direnememeyi ve biat kültürünü doğuracaktır. Biat etmeyen personelin yeri hiçbir gerekçe gösterilmeden değiştirilebilecektir. Bu hususlar da hukuka aykırıdır.

22-TASARININ 22. MADDESİ İLE 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu 55 inci maddesi değiştirilerek, rütbe ve terfilerde bekleme süresi yeniden belirlenmekte ve bütün rütbelere terfilerde **mülakat ve yazılı sınav şartı** getirilmektedir.

Ancak sınavlarda başarılı olmak yeterli olmamakta, **Rütbe Terfi Kurulunun** takdirine bırakılmaktadır. Halbuki mevcut uygulamada mülakatın objektif olamaması nedeni ile **sadece yazılı sınav esas** kabul edilmekteydi.

Bulundukları rütbelere terfi ettikleri tarihten itibaren beş yıl içinde bir üst rütbeye terfi edemeyen emniyet amirleri ile Dördüncü, Üçüncü ve İkinci Sınıf Emniyet Müdürleri, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmak kaydıyla, Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilebilecektir.

Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerinin bulundukları rütbedeki en fazla bekleme süresi altı yıl olarak belirlenmektedir. Bu süre sonunda bir üst rütbeye veya meslek derecesindeki göreve atanamayanlar, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmaları kaydıyla, kadrosuzluk nedeniyle Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilecektir.

Bu uygulama ile liyakat yönünden uygun ama bir çok uygulamalarda görüldüğü gibi **hükümete yakın olmayan kişilerin** terfi edememesine yol açılacaktır. Bu düzenleme ile ayrıca her rütbe terfilerinde yazılı sınav uygulaması hayata geçirilecektir. Birkaç yılda bir personelin aynı konu ve içerikten sürekli sınava tabi olması onların işi ve performanslarına yoğunlaşmak yerine kişisel gelecek kaygısı ile sürekli testlere hazırlık yapmalarını

doğuracaktır. Bu ise yoğun çalışma gereği duyulan ve suçla mücadele edilen operasyonel polis birimlerinde personelin çalışmak istememesine yol açacaktır. Bu aynı zamanda devletin bütçesine önemli oranda ek yük getirecektir.

Tasarı ile bir üst rütbeye terfilerde bekleme süresi birinci sınıf emniyet müdürlerinde çok kısa tutulmaktadır. Oysa düzenlemenin gerekçesinde birinci sınıf emniyet müdürü fazla olduğu için emekli edilmesi planlandığı belirtilmişti. Burada amaç iktidarın görüşünde olmayan müdürlerin tasfiyesidir.

23-TASARININ 23. MADDESİ İLE 3201 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesine yeni fıkralar eklenmiştir. Buna göre “Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatındaki tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren daire başkanlıkları ve şube müdürlüklerine ilişkin kadrolara, emniyet hizmetleri sınıfı dışından da atama yapılabilir. Bu şekilde atama yapılan kadroların hizmet sınıfı, atanmaların bu kadrolarda bulundukları süre boyunca genel idare hizmetleri sınıfı olarak kabul edilir” düzenlemesi yapılmaktadır.

Bu başkanlık ve şube müdürlüklerin alt personelinin atanmasının ÖSYM tarafından yapılacak sınavlarla alınması teklifimiz kabul edilmemiştir.

24-TASARININ 25. MADDESİ İLE 3201 sayılı Kanunun Ek 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmekte ve “Lisans mezunlarından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olanlar arasından sınavın yapıldığı yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla **yirmi altı yaşından** gün almayan erkek ve kadın adaylar arasından yönetmelikle belirlenecek şartları taşıyanlar ve sınavda başarılı olanlar polis meslek eğitim merkezlerine alınırlar.” hükmü getirilmekteydi.

Komisyon çalışmaları sırasında eleştirilerimiz dikkate alınarak yapılacak polislik mesleğine alım sınavlarına giriş yaşı yeniden 28 olarak kabul edilmiştir.

25-TASARININ 29 MADDESİ İLE 3201 sayılı Kanuna geçici 24. madde eklenmiştir. Bu maddeye göre kapatılan Polis kolejinde öğrenime devam eden öğrenciler, Millî Eğitim Bakanlığınca polis koleji giriş sınavının yapıldığı tarihte aldıkları Ortaöğretim Yerleştirme Puanları dikkate alınarak durumlarına uygun okullara naklen kaydedilmeleri hükme bağlanmaktadır.

Düzenleme ile polis kolejinde okuyan öğrencilerin kanunla kendilerine verilen kazanılmış hakları ellerinden alınmaktadır.

Daha önceki yıllarda Polis Akademisinde maaşlı olarak polis memuru statüsünde okuyan Polis Koleji mezunlarının, **1980’li yıllarda Polis Akademisindeki eğitimlerinin öğrenci statüsüne dönüştürülmesi uygulaması özlük haklarının kaybolmaması ve hukuktaki en temel ilkelerden biri olan kazanılmış hakların korunması** açısından darbe döneminde dahi Polis Koleji’nin hazırlık sınıfındaki öğrenciyi dahi kapsam dışı tutacak şekilde düzenlenmişti.

Ancak bu yasa tasarısında, **darbe dönemindeki kadar hukuka saygı gösterilmemekte** ve sınavlara girerek kazanan ve Polis Kolejinde **okuyan öğrenciler mağdur** edilmektedir.

Polis koleji öğrencilerinin sınavlarda almış oldukları yüksek puanlarla birçok seçkin öğretim kurumuna girme hakları olmalarına rağmen, tercihlerini polis koleji için kullanmışlardır.

Öğrencilerin talepleri dikkate alınmadan, yıllarca gördükleri eğitim heba edilmek istenmektedir. Bu öğrenciler başka okullara nakledilseler dahi gerek uyum sorunu, gerekse ideallerinden uzaklaştırılmaları nedeniyle, yaşayacakları ruhsal çöküntü nedeniyle başarılı olamayacaklardır.

Bu nedenlerle, en azından mevcut öğrencilerin mezuniyetine kadar okullarının kapatılmaması insan haklarına ve hakkaniyete uygun olacaktır.

26-TASARININ 31. MADDESİ İLE 3201 sayılı Kanuna geçici 26.madde eklenmektedir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce atanan polis amirlerinin rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri ile (B) grubundan (A) grubuna geçiş işlemleri yeniden belirlenmektedir.

Tasarının 31. maddesiyle rütbe terfilerinde Polis Akademisi mezunları olan A grubu amirler ile polis memurluğundan B grubu amirliğe geçenler arasındaki fark sözde kaldırılmaktadır.

Eklenen bu madde ile halen **B grubu** olan komiser yardımcısı, komiser ve baş komiser olan personelin bu statüleri devam ettirilmektedir. Bu çelişkili durum ile mülakatla alınacak olan Komiser Yardımcılarının hızlı terfi etmeleri, ÖSYM'nin yaptığı objektif sınavla komiser yardımcılığını kazananların ise B grubu statüleri devam ettirilerek geç terfi etmeleri yüzünden önleri tıkanmış olmaktadır. Bu durum Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırıdır ve hakkaniyete uygun bir düzenleme değildir.

27.TASARININ 32. MADDESİ İLE 3201 sayılı Kanuna geçici 27. madde eklenmiştir.

Buna göre; 01/01/2015 tarihi itibarıyla, Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesini ihraz edenlerden Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü **kadrolarında bulunanlar dışında kalanlar** ile 01/01/2015 tarihi itibarıyla İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesini ihraz edenlerden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olanlar; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **altı ay içerisinde** Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile resen emekliye sevk edilebilirler.

Bu madde ile 3201 sayılı kanuna 27. Madde eklenerek, halen görev yapmakta olan yetişmiş ve nitelikli ve parti polisi yaklaşımlarına biat etmeyeceği öngörülen yaklaşık olarak 3200 emniyet üst düzey görevlisinin 6 ay içinde zorunlu emekli edilmeleri öngörülmektedir.

(Bu süre hükümet teklifinde 3 ay olarak belirlenmişti. Komisyonunda 6 ay'a çıkarıldı.)

Bu düzenleme ile halen müstakil birim amiri görevlerinde bulunan bütün 1. Sınıf Emniyet Müdürleri ile 2., 3. ve 4. Sınıf Emniyet Müdürlerinin **6 ay içerisinde zorunlu emekli** edilebilecekleri ve bu uygulama ile bütün polis başmüfettişlerinin, merkez emniyet

müdürlerinin, özel güvenlik müfettişlerinin emekli edilebileceklerine ilişkin hükümler getirilmektedir.

Tasarı ile 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 55. Maddesi tamamen değiştirilecektir. Terfi edememe sonucu emekliye sevk etme ve kadrosuzluktan emekliye sevk edilen personelin emekli maaşları ve kadrosuzluk tazminat oranları ve miktarları yeniden düzenlenmektedir.

Sürekli uygulanacak bu 55 inci maddedeki değişiklik ile müstakil birim amiri görevleri haricinde görevlendirilen ve **6 yıl kıdeme haiz bütün 1. Sınıf Emniyet Müdürleri zorunlu emekliye sevk edilmektedir**, ancak idareye, ikişer yıllık dönemler halinde bu süreyi uzatma yetkisi getiriliyor.

Ayrıca emniyet amirleri ile 2, 3 ve 4. Sınıf Emniyet Müdürlerinden **beş yıl içinde** terfi edemeyenler **zorunlu emekli** edilecektir.

Bu düzenleme ile personelin 800-2000 TL arasında maddi kayıpları olacaktır. Anayasaya aykırılığı bir çok karar ile sabit olan bu durumun, AKP hükümetleri zamanında TRT, TBMM, Ziraat Bankası ve diğer bazı kurumlarda yapıldığı gibi, Emniyet Teşkilatından beklentileri kalmamış Emniyet Müdürlerinin emeklilik ikramiyeleri ve maaşlarının yaş haddine kadar cezbedici bir oranda artırılması ile **isteğe bağlı emekliliğin özendirilmesi suretiyle yapılmayıp herhangi bir kriter olmadan dilediği personele yapılması tasfiye olduğunu göstermektedir**

Öte yandan kolaylaştırılmış disiplin cezası (aylıktan kesme) ile terfi ettirilmeme ve kadrosuzluk gerekçesiyle tüm rütbelerdeki emniyet müdürlerine aşamalı olarak zorunlu ve istekleri dışında emekli edilmesi sağlanmış olacaktır.

Nitekim kapsamı aynı olan ve Emniyet Müdürlerinin zorunlu emekliliğine ilişkin düzenlemeyi içeren 4638 sayılı kanun hükmünde kararnamayı Anayasa Mahkemesi 2003 yılında Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etmiştir.

Yine Anayasa Mahkemesi, 2003 yılında başka bir kararında, bazı üst düzey yöneticilerin zorunlu emeklilik yaşının 65'ten 61'e düşürülmesini düzenleyen 4919 sayılı kanun düzenlemesini de **tasfiye** olarak görmüş ve **Anayasa'ya aykırı bulmuştur**.

Bu kararlardan da görüleceği üzere, **“polis yöneticilerinin zorunlu emekliliğini düzenleyen bu hükümler”** hukukla bağdaşmamakta ve Anayasa'ya açıkça aykırı nitelik taşımaktadır.

Zorunlu emeklilikte rütbelere göre oran belirlenmesi, çok ciddi oranda mali hak kaybına neden olacaktır.

Kariyer ve niteliği en verimli şekilde kullanılacak olan Emniyet Amiri, 4. Sınıf, 3. Sınıf ve 2. Sınıf Emniyet Müdürleri, çok erken yaşta emekliye sevk edilecektir.

Zorunlu emekliye sevk etmede kriter ve göstergeler belirlenmemiştir.

Dünyada ve Türkiye’de **emeklilik yaşı oranları artırılmaktadır**. İnsanların yaşam süreleri artmakta ve ölüm yaşı oranı ise yükselmektedir. Bu nedenle erken yaşta zorla emekliye sevk etmek, akılcı bir kamu politikası ve yönetimi ile uyuşmamaktadır.

AKP'nin önceki hükümetlerinde sosyal güvenlik sisteminin 1 emekliyi 4 çalışanın finanse etmesi yönündeki aktüeryal denge kurma hedeflerine aykırı bir şekilde erken yaşta emekliye sevk etme düzenlemesi yapılmaktadır. Bu nedenle, iş gücü kaybı, prim kaybı ve çalışmadan ödenen fazla tazminat oranları, kamu zararı ve verimsizlik nedenidir.

Bu düzenleme ile zorunlu emeklilik adı altında devletin güvenlik hafızasının sıfırlanmaktadır.

Anayasanın birçok hükmüne aykırı olduğu gibi Anayasaya aykırı kanun çıkarılması konusunda da iktidarın ısrarı ortaya koymaktadır.

28.TASARININ 33. MADDESİ İLE 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 28.madde eklenmektedir. Buna göre; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki **son beş yıl içinde** disiplin kurullarınca meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasıyla tecziye edilmesi gerektiği halde 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamanaşımına uğradığı için cezalandırılmayan emniyet teşkilatı mensupları, **bir ay içinde kamu kurum ve kuruluşlarına** nakledilmek üzere İçişleri Bakanlığı tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Bu personelin, Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun değişik 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, Devlet Personel Başkanlığına bildirim tarihinden itibaren **kırk beş gün içinde** atama teklifleri yapılır. Bunlardan müdür ve üstü kadrolarda olanlar **araştırmacı unvanlı kadrolara**, diğerleri ise Devlet Personel Başkanlığınca **tespit edilen kadrolara** atanırlar.

Emniyet Teşkilatı Kanununa eklenen geçici 28 inci madde ile, genel bir hukuk kuralı olan zamanaşımı müessesesi, bu tasarı ile sadece Emniyet Teşkilatı personeli açısından ortadan kaldırılmaktadır.

Hakkında meslekten ve devlet memurluğundan çıkarma cezası gerektiren iddialar bulunan personelin bir cezai müeyyide olarak zorunlu bir şekilde emekliye sevkı sağlanmaktadır. Emeklilik işlemleri adı altında başka memur ve kamu görevlilerine uygulanmayan ve zamanaşımı müessesini anlamsızlaştıran bu uygulama ile personelin meslekten ve devlet memurluğundan çıkarılmasının önü açılmaktadır.

Zamanaşımı müessesesi temelde, memurun baskı altında kalmadan hizmet verebilmesi amacıyla yürürlüğe konulmuş bir düzenlemedir. Burada kişiden çok kamu hizmeti korunmaktadır. Bu müessesenin özelliği gereği zamanaşımına uğramış konular işin esasına girilmeksizin yetkili disiplin amirleri veya disiplin kurullarınca doğrudan işleminden kaldırılmaktadır.

Bu yasa ile; zamanaşımı müessesesi korunmakla birlikte istikrar kazanmış Danıştay içtihatlarına da aykırı olarak memur ve kamu görevlilerinden sadece Emniyet Teşkilatı personeli için işlendiği iddia edilen disipline aykırı fiillerin zamanaşımına uğramasına rağmen, işin esasına girilerek ceza verilmesini ve bu cezaya göre soruşturma dosyası işleminden kaldırılmış olmasına rağmen, **zamanaşımı ile ilgili yasa hükmü Emniyet Teşkilatı personeli yönünden anlamsızlaştırılarak**, kurumdan ilişik kesilmesi sonucunu doğuran **zorunlu tayin veya emeklilik** işlemine tabi tutmaktadır.

Bu nedenle bu düzenleme de Anayasamızın eşitlik ilkesine, Danıştay içtihatlarına ve hakkaniyete uygun bir düzenleme değildir

29-TASARININ 36. MADDESİ İLE 25.04.2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasına yeni bir cümle eklenerek " ancak, gerek görüldüğü takdirde, Başkan, dört yıllık süre sona ermeden önce de atanmasındaki usulle **görevinden alınabilir"** denmektedir.

Bu düzenleme, Polis Okullarının ve Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılmasından sonra etkisizleşecek olan Akademi Başkanını, hükümetin emrinde sıradan bir kamu görevlisine dönüştürecek bir düzenlemedir ve bilim adına kabul edilemeyecek bir husustur.

30.TASARININ 43.MADDESİ İLE 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 6.madde eklenmekte ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Polis Akademisi Başkanlığında Başkan, Dekan, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve bunların yardımcıları ile her kadrodaki öğretim elemanları ve idari personelin anılan Başkanlıktaki görevleri sona ermekte ve kadrolarıyla ilişkileri kesilmektedir. Akademide geçici olarak görev yapanların da aynı tarihte görevlendirmeleri sona ermektedir.

Tasarının bu maddesi ile Polis Akademisi Başkanlığında görev yapan öğretim görevlileri ve idari personelin iki ay içerisinde başka illerdeki okullara atanması ön görülmektedir.

Yine tasarı ile Polis Akademisi öğretim görevlilerinin YÖK'e bağlı üniversitelere gönderilmesi de düzenlenmektedir.

Tasarı ile kapatılması ön görülen bir kuruma bir yandan da halen öğretim görevlilerinin alınmasına devam edildiği öğrenilmiştir.

Gerek 1984 yılında yürürlüğe giren 3087 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu'nda, gerekse 2001 yılında yürürlüğe konulan 4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda, akademik kadrolu öğretim elemanlarının istekleri dışında Ankara'da bulunan Polis Akademisi dışına atanması veya görevlendirilmesi, özellikle eğitim kalitesinin dönemsel siyasi etkilerden korunması amacıyla yasa hükmüyle sağlanmıştır.

Bu nedenle yapılmak istenen düzenleme çok yanlıştır. Emniyet Teşkilatının güvenlik bilimleri alanındaki akademik müktesebatının sıfırlanması ve bunların yerine bu konularda hiç birikimi, deneyimi, tecrübesi ve akademik kariyeri bulunmayan yandaş kişilerin getirilmesi Türk milleti ve Emniyet Teşkilatı adına büyük bir kayıp olacaktır.

31.TASARININ 44.MADESİ İLE, 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 7.madde eklenerek, Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülmektedir.

Bu düzenlemeler ile ülkemizin tek Güvenlik Bilimleri Fakültesi kapatılarak **polis yöneticisi eğitimi lisans seviyesinden kurs seviyesine düşürülmekte**, aynı zamanda mülakatla belirlenen ve kısa süreli eğitimlerle polisliği bile tam öğrenememiş **polis amirlerinin yüksek sayılarda topluca alınmasının önu açılmaktadır.**

Düzenleme ile, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi kapatılarak, öğrencileri mezuniyetine sadece bir dönem kalmış olanlar dâhil, diğer üniversitelerin farklı bölümlerine gönderilmektedir. Buna karşılık, 2020 yılına kadar sivil üniversiteleri bitirmiş öğrencilerin bir yıl okutulmak suretiyle **Komiser Yardımcısı olması sağlanmaktadır.**

Emniyet teşkilatına nitelikli amir yetiştiren akademilerinin kapatılması büyük bir yanlışlıktır. Mezun olmalarına çok az bir zaman kalan öğrencilerin bu haklarının ellerinden alınması hukuka ve hakkaniyete uygun değildir.

32.TASARININ 46. MADDESİ İLE 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 8.madde eklenmiştir.

Bu madde ile 1/1/2020 tarihine kadar Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere, lisans mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olup yönetmelikle belirlenecek diğer şartları taşıyanlar ve yapılacak sınavda başarı olanlar, **Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde bir eğitim-öğretim dönemi özel eğitime tabi tutulabilirler.**

Bu düzenleme ile iktidar kendisine biat edecek emniyetin alt derece amir ihtiyacını karşılamak istemekte ve kendisine bağlı bir polis teşkilatı oluşturmak istemektedir.

İktidar, 2020 yılına kadar hızlı kadrolaşma amaçlı özel sınıflar oluşturulmaktadır.

Bu uygulama, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kapatılması ya da memurlardan komiser yardımcısı yapılması uygulamalarıyla da çelişmektedir.

Eğer hükümet bu Tasarı ile memurlarından komiser yardımcısı yapmayı amaçlıyorsa; büyük çoğunluğu lisans mezunu 250 bin polis memuru arasından yeterince komiser yardımcısı bulamıyor mu da kısa süreli eğitimlerle çok sayıda **özel sınıf komiser** alacaktır.

Bu düzenleme ile ‘**parti polisi**’ nin temellerinin atılmakta ve Teşkilattaki amir olma potansiyeli olan 250 bin polis memuruna güvenilmediği anlaşılmaktadır. Böylece yetişmiş ve tecrübeli binlerce kişinin yükselme umudu bitirilmektedir. İktidar bu düzenlemelerle özlem duyduğu parti polisine böylece kavuşacağını ve AK Polis teşkilatını kuracağını planlamaktadır. Bu hükümlerin hukuka ve hakkaniyete uygun bir tarafı yoktur.

33.TASARININ 50.MADDESİ İLE, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına bir cümle eklenmektedir. Buna göre, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilecektir.

Bu düzenleme ile tıpkı sıkıyönetim dönemlerinde olduğu gibi şehir merkezlerinde daha çok jandarma görebileceğiz.

34.TASARININ 51.MADDESİ İLE, 10.03.1983 tarih ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 14. maddesi değiştirilerek teşkilattaki atamalar yeniden düzenlenmektedir.

Bu düzenlemeler de büyük sakıncaları içermektedir.

Tasarının bu maddesiyle, Jandarma Teşkilat Kanununda operasyonel düzenlemelere yer verilmektedir.

Jandarma teşkilatı büyük ölçüde iktidar kontrolüne alınmakta, Bakan ve Valilerin yetkileri arttırılmaktadır.

Bu düzenleme ile, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler; jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilecek, başka ifadeyle jandarma iktidar ihtiyaç duydukça sadece kırsal alanlarda değil, şehir merkezlerinde de aktif olarak kullanılabilir.

Düzenleme ile, General rütbesinde olmayan daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri ise İçişleri Bakanınca yapılacaktır.

Ayrıca, askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personeli İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir.

Subaylar ile ihtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel nokta atamasına tabi tutulacaktır. İl ve İlçe jandarma komutanlarının sicil amirleri ise valiler olacaktır. İl jandarma komutanı hariç olmak üzere, il jandarma komutanlıklarında görevli personel de vali tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

İl ve İlçelerde önemli güvenlik görevleri olan İl ve İlçe Jandarma komutanlarının atamalarında Jandarma Genel Komutanının hiçbir etkisi olmayacaktır.

Atamalarda Jandarma Genel Komutanının teklifinin olmasını Komisyonun CHP li üyeleri olarak talep etmemize rağmen, bu teklifimiz uygun görülmemiştir. Tasarı olduğu gibi kabul edilerek **“atamalarda gerek görürse Jandarma Genel Komutanı da teklif edebilir”** denilerek adeta Jandarma Genel Komutanıyla ve TSK'yla alay eden bir düzenleme yapılmıştır.

Bu tasarı ile, Generallerin de Bakan tarafından görevden uzaklaştırılması yolu açılmaktadır.

General atamaları konusunda Genelkurmayın teklifi, İçişleri Bakanlığı tarafından uygun görülmez ise, bu uyuşmazlığın **çözüm mercii olarak Başbakan belirlenmiş**, Başbakanın kararı yalnızca İçişleri Bakanlığına iletilmesi yeterli görülmüştür.

Böylece, Başbakanın vereceği karara Genelkurmayın itirazı ortadan kaldırılmış ve hükümetin general atamalarını eline alması sağlanarak, Genelkurmay devre dışı bırakılmıştır.

Sicil, görevden uzaklaştırma ve atama yetkisinin Bakana ve Valilere verilmesi durumunda tüm silahlı kuvvetlere sirayet edecek **bir siyasallaşma içine girileceği**, Jandarma ve TSK'daki siyasallaşmanın sonuçlarının ise kimsenin tahmin edemeyeceği şekilde ağır sonuçları olacağı açıktır.

Jandarma Birlikleri her ne kadar kolluk kuvveti olsa da Barışta terörle mücadele görevi ile görevlendirilmekte, Seferde ise Kara Kuvvetlerinin harekât kontrolüne girmektedir.

Seferdeki hareket planları değiştirilmeden, bu değişikliklerin sonucu oluşabilecek muhtemel zafiyetler tespit edilip bunu gidermeye yönelik tedbirler gösterilmeden, bununla ilgili bir takım uygulamalar örneğin, Plan Seminerleri, Harp oyunları ve Tatbikatlarla denenmeden bu değişikliğin yapılması büyük sorunlar doğurabilir ve bu sorunları gidermek her zaman mümkün olmayabilir.

Simetrik tehditten Asimetrik tehdiide geçilen bir dönemdeyiz. Bu dönemde Savaş dışı hareketin ve bunun içinde de Barışı koruma ve destekleme görevinin önemi artmıştır. Bu görevler için doğası gereği hem askeri yeteneklerin, hem de kolluk gücünün dengeli kullanılmasını gerekmektedir. Sadece askeri gücün kullanılması aşırı güç kullanımına, sadece kolluğun kullanılması ise zafiyetin oluşmasına neden olacaktır. Dolayısıyla, dengeli bir güç kullanımı için Askeri statülü kolluk bu görevler için gereklidir. Bu nedenle Jandarmanın Askeri Statülü bir güvenlik gücü olarak muhafazası önem arz etmektedir.

Güvenlik güçlerinin sivil otoritenin denetim ve kontrolünde olması elbette gereklidir. Ancak bu kontrol ve denetim hiçbir zaman güvenlik güçlerinin Siyasallaşmasına yol açacak nitelikte olmamalıdır.

Bu tasarı ile tüm güvenlik güçlerinin (Emniyet, Jandarma, Sahil güvenlik) siyasallaşmasına yol açacak düzenlemeler getirilmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ayrılmaz birer parçaları olması nedeni ile Jandarma ve Sahil güvenlik teşkilatlarının siyasallaşması, giderek TSK'nın siyasallaşmasının yolunu açacaktır. Bu ise Ülke için felaket demektir.

Ordunun siyasallaşmasının Balkan harbini kaybetmemize neden olduğu unutulmamalıdır.

Ortaya çıkacak sorunları söyle sıralamak mümkündür.

- Generaller ile onlara bağlı olan askeri personel arasındaki bağın zamanla zayıflayacağı,
- Personelin daha iyi yerlere atanmak için kaymakam, vali ve sivil şahıslarla kurduğu ilişkilerin, askeri hiyerarşi ve disiplinin önüne geçeceği,
- Jandarma teşkilatının kurumsal yapısının kısa vadede iktidarın emrine gireceği,
- Jandarma'da ast üst ilişkilerinin zarar göreceği ve disiplinin bozulacağı,
- Jandarma personelinin, kanunlar, nizamlar ve amirlerin emirlerinden çok siyasi makamların maksat ve niyetine uygun hareket etme eğilimine gireceği,
- Mesai içinde personelin siyasi düşüncesini aleni olarak açıklama yoluna gideceği,
- Özellikle Valiler tarafından yapılacak atama ve yer değiştirme faaliyetlerinde iktidar partilerinin İl teşkilatları nezdinde girişimlerde bulunularak Valilik makamını etkileme teşebbüsleri yaşanabileceği, bu kapsamda, imkânları kısıtlı olan dış karakollara gitmemek için siyasi çevrelerin devreye sokulmaya çalışılacağı,
- Atamalarda liyakatten ziyade siyasi yakınlıklar ve bağlantıların önem kazanacağı ve atamalarda adaletten uzaklaşılacağı, bunların sonucunda personelin ve ailesinin ciddi mağduriyetler yaşayacağı,
- Her yıl belli dönemlerde rutin bir şekilde yapılan atamalar yerine siyasi tasarruflarla sürpriz atamalarla karşı karşıya kalılabileceği,

- Maddenin bu hâli ile kabulü jandarma personelinin yasal bir dayanak olmadan bazı siyasi değerlendirmeler kapsamında görevden uzaklaştırılmasının mümkün olacağı,
- Vatandaşımızda mevcut olan "**Tarafsız Kolluk ve Devletin Jandarması**" düşüncesini olumsuz etkileneceği,
- Jandarmanın hiçbir baskı altında kalmadan yasal çerçevede kolluk etiğine uygun görev yapması konusunda sıkıntılar yaşanabileceği,
- Birliğin disiplini üzerinde olumsuz etki yaratacağı,
- Personelin amirlerine ve teşkilatına bağlılığı ile aidiyet duygusunun zayıflayacağı,
- İl Jandarma Komutanı ve Jandarma Genel Komutanlığının personel üzerindeki etkisi ve otoritesini zayıflatacağı,
- Personelin daha iyi sicil almak için kaymakam, vali ve sivil şahıslarla kurduğu ilişkiler, askeri hiyerarşi ve disiplinin önüne geçeceği,
- Jandarma personelinin siyasi makamların maksat ve niyetine uygun hareket etme eğilimine gireceği, düşünülmektedir.

Bu değişiklikle TSK ile ortak noktalardan biri daha ortadan kaldırılmaktadır. Böylece jandarmanın askeri statüsü; 211 Sayılı TSK iç hizmet kanununun 1 'inci maddesinin değişmesiyle şekil olarak da tamamen kaybolacaktır. Bu çalışmaların bugünün konusu olmayıp Türk silahlı kuvvetlerini hedefe alan ve bu doğrultuda yapılan çalışmaların bir parçası olduğu düşünülmektedir.

Bütün bu sakıncaları dikkate aldığımızda ve Jandarma ile ilgili düzenlemelere bu gözle bakıldığında iyi niyet aramak beyhude olacaktır. Bu gerekçelerle tasarının bu maddelerinin kabulü tarafımızdan uygun görülmemektedir.

35.TASARININ 52. MADDESİ İLE 2803 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmekte ve Jandarma personeli için Görevden uzaklaştırma işlemleri yeniden düzenlenmektedir. Buna göre;

Askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir.

İl jandarma komutanı hariç olmak üzere il jandarma komutanlıklarında görevli personel, vali tarafından görevden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde il jandarma komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır. Tasarının bu maddesi ile Jandarma Personelinin baskı altına alınıp, siyasi iktidarın emrine girmesi sağlanmış olacaktır.

36.TASARININ 55.MADDESİ İLE 2803 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi değiştirilmektedir. Buna göre;

“Jandarmanın askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı, valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.” denmektedir. Bu düzenleme uygun değildir. Jandarmanın askeri görevleri dışında ,adli görevleri de vardır. İdari amir olan Vali adli görevlerini de denetlemiş olacaktır.

37.TASARININ 59.MADDESİ İLE 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmektedir. Bu düzenlemeyle, amiraller haricinde, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı karargâhında görevli başkanlar ile bölge komutanlarının atanmaları İçişleri Bakanınca yapılacaktır. Gerekğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilecektir. Diğer subayların ve astsubayların, Devlet memurlarının, uzman erbaşların ve sözleşmeli erbaş ve erlerin atanmaları ile erbaş ve erlerin dağıtımları, Sahil Güvenlik Komutanınca yapılacaktır.

Bu madde ile, Jandarma Komutanlığında yapılmak istenen değişikliklerin aynısı Sahil Güvenlik Komutanlığı içinde yapılmaktadır.

Atamaların Sahil Güvenlik Komutanından alınarak siyasi makama verilmesi, aynen Jandarma Komutanlığındaki sakıncaları taşımaktadır. Aynı gerekçelerle bu düzenlemelere katılmamız mümkün değildir.

38.TASARININ 60. MADDESİ İLE 2692 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi değiştirilmektedir.

Buna göre Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sahil güvenlik mensubu subay, astsubay, sivil personel, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerin hizmet gerekleri veya sağlık yahut diğer nedenlerle görev ve hizmet yerlerinin değiştirilmesi ile geçici görevlendirmeleri de İçişleri Bakanı ve Valilerce yapılabilecektir.

Bu düzenleme de sahil güvenlik teşkilatını siyasetin etkisine sokacaktır.

39.TASARININ 62. MADDESİ İLE 2692 sayılı Kanuna 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere 21/A maddesi eklenmektedir. İçişleri Bakanı tüm Sahil Güvenlik Komutanlığı personelini Görevden uzaklaştırmaya yetkili olacaktır. Buna göre; Askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir.

Bu düzenleme ile Sahil Güvenlik personeli de tamamen siyasi iktidarın emir ve baskısı altına girecektir.

40.TASARININ 71. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmekte ve **Türkiye’de oturan yabancıların nüfus kayıtları ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.** Buna göre;” ikamet izni verilen yabancılar, Genel Müdürlükçe kimlik numarası verilerek yabancılar kütüğüne kaydedilir. **Türkiye’de bulunan yabancılara ikamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası** vermeye Bakanlık yetkilidir”. Denilmektedir.

İkamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası vermeye Bakanlığın yetkili olması, Suriyeli göçmenlerin seçmen yapılacağı endişesinin bulunduğu bu ortamda bu düzenleme izaha muhtaçtır. Bu düzenleme kamuoyu nezdinde kuşku ile karşılanmaktadır.

41.TASARININ 75. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanunun 22 nci maddesine 3. fıkra eklenmekte ve “Bakanlık, 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile belde ve köyken mahalleye dönüştürülen mahalle muhtarlıklarına evlendirme memurluğu yetki ve görevi verebilir.” denmektedir.

Bu düzenleme ile köy tüzel kişiliği mevcut iken mahalleye dönüştürülen, **mahalle muhtarlıklarına evlendirme memurluğu yetki ve görevi** verilmektedir.

6360 sayılı kanunun TBMM de görüşmeleri sırasında bütün uyarılarımıza rağmen bu köylerin tüzel kişiliği ortadan kaldırılmış ve köy halkı mağdur edilmişti.

Şimdi mahalleye dönüştürülen köy muhtarlıklarına bu hakkın yeniden tanınması iktidarın yanlışını ve hukuksuzluğu ortaya koymaktadır. Hükümet geçte olsa yanlıştan dönmektedir.

42.TASARININ 76. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine bir fıkra eklenmekte ve “Merkezî Veri Tabanında yer alan bilgilere göre **uzun süre işlem görmeyen ve yaşı itibarıyla ölü olması muhtemel kişilerin kayıtları Genel Müdürlükçe kapatılır.** Bu kayıtların araştırılması mülkî idare amirinin emriyle kolluk kuvvetlerine yaptırılır. Araştırma sonucu ölü oldukları tespit edilenlerin ölümleri tescil edilir. Sağ olduğu tespit edilenlerin kayıtları ise canlandırılır.” denmektedir.

Bu düzenleme, hükümet tasarısının 32. maddesinde “kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla merkezî veri tabanında yer alan **kayıtlara göre son otuz yılda işlem görmeyen, halen ölü mü sağ mı oldukları bilinmeyen ve yüz on yaşın üstündeki kişiler ölmüş sayılır.** Bunlardan sağ olduğu tespit edilenlerin kaydı idarece düzeltilir” şeklindeydi.

İçişleri komisyonunda bu düzenlemenin çok büyük sıkıntılara yol açacağını dile getirdik. Kaydı silinecek kişi belki 70 yaşında öldü. Ölüme bağlı sonuçlarda mirasçılık hukuku açısından sıkıntı olabilecekti. Medeni hukukun ölüme bağladığı sonuçlar bakımından telafisi güç durumlar meydana gelebilecekti.

Bu düzenlemenin metinden çıkarılmasını talep ettik. Ancak; iktidar mensubu milletvekillerince önergemiz kabul edilmedi ve yukarıda belirttiğimiz şekilde yeni bir düzenleme yapıldı.

43.TASARININ 82. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin başlığı “Kimlik Paylaşımı Sisteminin kullanılması” şeklinde, birinci ve ikinci fıkraları da değiştirilerek yeni bir fıkra daha eklenmektedir. Bu fıkralar,

“(1) Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir.

(2) Kurumlar ve tüzel kişiler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilirler.” şeklindedir.

Bu madde ile, Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile **finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir hükümü büyük sakıncalar içermektedir.**

Bu gün finans kuruluşları adı altında çok sayıda firma faaliyet göstermektedir. Bu firmaların denetimi ve kontrolü nasıl sağlanacaktır. Mevzuatta bu hususta bir düzenleme yoktur. Bu sakıncaları giderecek düzenlemelerin tasarı metnine eklenmesi ile ilgili talebimiz alt komisyonda kabul edilmemiştir.

44.TASARININ 83. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “il özel idaresi ve belediyelere” ibaresi “yetkili idareye” şeklinde ve dördüncü fıkrası da “Faydalanılan kamu hizmetleriyle sınırlı olmak üzere adrese dayalı olarak yürütülen iş ve işlemlerde diğer adres, yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahiptir. Kurumlar yürütecekleri iş ve işlemlerde yerleşim yeri adresi gibi diğer adres bilgilerini de esas alır”. şekilde değiştirilmiştir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 48.maddesinde yapılan bu değişiklik ile, **diğer adres**’inde yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahip olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme uygulamada hak kayıplarına yol açabilecektir. Kasıtlı davranıldığı zaman istenilmeyen sonuçlar doğurabilir. Kişinin belki de 6 ay hiç uğramadığı bir adrese yapılacak tebligattan o şahsın haberi olmayacak ve çok büyük mağduriyetler yaşayabilecektir. Bu düzenleme muğlak bir düzenlemedir...

45.TASARININ 104. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanuna geçici madde eklenmiştir.

Geçici madde 8’e göre Bakanlık adına ihdas edilmiş olup, Genel Müdürlük adına tahsis edilmiş kadrolardan 1.000 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.” denmektedir.

Bu madde ile nüfus teşkilatına 1000 kişilik atama izni verilmektedir. Bu kanun tasarısı Nüfus Teşkilatına yeni bir çok görevler vermektedir. Bir yıl sonra pasaport hizmetleri de nüfus idaresince yürütülecektir. Sadece pasaport hizmetleri yaklaşık 3000 kişilik polis memurunca yürütülmektedir. Bu nedenle nüfus teşkilatına tahsis edilen 1000 kişilik kadro ve atama izni yeterli değildir. Daha fazla kadro tahsisi gereklidir.

46.TASARININ 105. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 9. madde eklenmiştir.

Madde metnine göre; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, yazılı olarak yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüklerine başvurmak kaydıyla, 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulunun incelemesi sonucu vereceği kararlar bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir.

Denilmektedir. Soyadlarının kolayca değiştirilmesi bazı sakıncaları da beraberinde getirecektir. Ayrıca sürenin 1 yıl olarak belirlenmeside tartışılır bir husustur.

47.TASARININ 106. MADDESİ İLE 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 10. madde eklenmiştir.

“Göçmenlerin doğum yeri ve tarihinin düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınanlardan doğum yeri ve tarihi hatalı olan kişilerin kayıtları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde usulüne göre onaylanmış doğum belgeleri ile müracaatları halinde, nüfus müdürlüğünce düzeltilir.”

48.TASARININ 115. MADDESİ İLE 5682 sayılı Kanunun Ek 4 üncü maddesine bir fıkra eklenmekte ve **28/5/1988 tarih ve 3463 sayılı kanunda değişiklik yapılmaktadır.**

Düzenlemeye göre; “devlet memuru olarak 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadrolarda bulunup da Hususi Damgalı Pasaport almaya hakkı olan Devlet memurları ile subay ve astsubayların taşıdıkları unvan ve/veya rütbeleri taşımakla beraber 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadroları almadan emekli olan veya ayrılanlardan Devlet memuriyetindeki hizmet süreleri, taşıdığı unvan ve/veya rütbeleri itibariyle bugün Hususi Damgalı Pasaport almaya hak kazananlar emsal alınmak suretiyle bunlara da **Hususi Pasaport** verilmesi ve bu madde kapsamında hususi pasaport alacaklarda **en az lise veya dengi okul mezunu olma şartı** aranacağı hükme bağlanmaktadır”.

Alt komisyon çalışmaları sırasında meslekte belli **kıdemi olan noterlerin ve yargının çok önemli ayağı olan ve savunmanın temsilcileri avukatların da hususi pasaport** almaları için vermiş olduğumuz tekliflerin dikkate alınması önerilmiş, ancak; bu talebimiz kabul edilmemiştir.

49.TASARININ 121. MADDESİ İLE 3152 sayılı Kanunun 28/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “valiye bağlı olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, anılan fıkradan sonra gelmek üzere yeni fıkralar eklenmiş; mevcut dördüncü fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış; mevcut beşinci fıkranın başına yeni cümle eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkranın üçüncü, dördüncü ve beşinci cümleleri değiştirilmiştir.

Tasarının bu maddesi ile 3152 sayılı kanunda değişiklik yapılarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına tüzel kişilik kazandırılmaktadır.

Bu düzenlemeye göre, “Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye

bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmaktadır.

Başkanlık ilin ihtiyaçları çerçevesinde gerektiğinde her türlü yatırım ve hizmetleri yerine getirebilecek; bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, diğer tüzel kişilerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilecek ve ortak projeler yürütebilecektir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, afet yardım, acil çağrı, yatırım izleme, rehberlik ve denetim, strateji ve koordinasyon ile idari müdürlükler kurabilecektir. Gerektiğinde geçici birimler de kurulabilecektir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının sevk ve idaresi, Vali veya vali tarafından görevlendirilecek bir Vali Yardımcısı tarafından yerine getirilecektir.

Başkanlığın personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanacaktır. Gerektiğinde valilik, kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın ihtiyaç durumuna göre uzman, sözleşmeli personel ve memurları bu başkanlıklarda görevlendirmeye yetkili olacaktır.

Merkezi idare tarafından yapılan her türlü yardım ve desteğin koordinasyonu, denetimi ve izlenmesi ve acil durumlarda bizzat yerine getirilmesi yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından sağlanacaktır.

6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle Hazineye devredilen ancak halen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **en geç üç ay içinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilecektir.”**

Tasarıdaki bu düzenleme de diğer bir çok düzenleme gibi demokrasi ile bağdaşmayan hükümler içermektedir. Halk tarafından seçilen kişilerin yönetiminde olan İl Özel İdarelerini 6360 sayılı kanunla kapatıp, yerine merkezi hükümete bağlı tüzel kişiliği olan ucube bir kurum oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bunun yaratacağı sorunları teferruatlı olarak 6360 sayılı kanun görüşmeleri sırasında dile getirmiştik. Bu öneri ve uyarılarımız dikkate alınmamıştı. Bu kanunla özel idarelerin tüzel kişiliği kaldırılarak yerel yönetimlere büyük darbe vurulmuştu. Kapatılan özel idarelerinin personel ve borç yükü, özellikle muhalefet belediyelerine verilmiş, ancak; kıymetli arazi ve mülkleri ise devlet kuruluşlarına tahsis edilmiş, muhalefet belediyeleri zor durumda bırakılmıştır. Geldiğimiz noktada il özel idarelerinin eksikliği çok çabuk hissedilmiş ve şimdi bu anti demokratik düzenleme getirilerek, il özel idarelerinin yerine devlet kuruluşumu yoksa özel sektör kuruluşumu belli olmayan bir yapı ikame edilmeye çalışılmaktadır.

Bu düzenleme halk tarafından seçilmiş kişilerin yönetiminde olan ve halka en yakın yerel teşkilat olan il özel idarelerinin görevini hükümete bağlı memurlar eliyle yürütülmesini sağlayan hükümler getirmektedir.

Böylece iktidar, başta maden ruhsatları, yeraltı suları tahsisi, taşocağı ruhsatları, arazi tahsisleri, yerel kaynakların kullanımı ve diğer bir çok hizmetleri istediği gibi

yönlendirebileceği valiler aracılığı ile yapabilmek için bu kurumu oluşturmak istemektedir. Kurumun bu şekilde oluşturulması önemli sakıncaları da beraberinden getirmektedir. Bu Başkanlık iktidarın arka bahçesi olacaktır. Bu nedenlerle düzenlemenin kabul edilmesi mümkün değildir.

50.TASARININ 126. MADDESİ İLE 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna ek-1 madde eklenmiştir.

Buna göre; Bu Kanuna ya da başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenler ile teftiş ya da denetim elemanlarının bu görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı; kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilir. Ancak bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garez ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, idarenin görevliye rücu hakkı saklıdır.

Ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmalar ile teftiş ya da denetim sonucunda düzenlenen raporlara dayanarak karar verenler veya işlem tesis edenlerle, bu kararları ya da işlemleri hazırlayan ve inha ya da teklif edenler hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.”

Bu madde ile 4483 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna Ek-1 Madde eklenerek “**hukuksuz soruşturmalara dokunulmazlık**” getirilmek istenmektedir.

Bu düzenleme ile hükümetin görüşünde olmayan kamu görevlilerinin yargısız infazına zemin hazırlanmaktadır.

Bu madde şu anda hukuksuz bir şekilde müfettiş görevlendirip mevcut kanunlara göre suç işleyenlerin kendilerine **dokunulmazlık kalkanı getirme isteğidir**. Mevcut yöneticiler yapmış oldukları keyfi, hukuksuz işlemler nedeniyle ileride tazminatlara mahkûm olacaklarını bildiklerinden böyle bir güvence yoluna gitmek istemektedirler.

Zira daha önce dönemin Başbakanlık Müsteşarı ile İstanbul İl Emniyet Müdürü arasındaki geçen konuşmada “kır kapıyı, gir al, daha sonra yasaysa yasa...” şeklindeki konuşmalar, bu hususun hayata geçirilmeye çalışıldığını göstermektedir.

Geçtiğimiz yıl çıkarılan Torba Kanunda getirilen ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen **2 yıl mahkeme kararlarının uygulanmaması** nedeniyle yargılanamayacaklarına dair yapmış oldukları kendilerine güvence **getirme planının gizli bir şekilde geri** getirilmesidir.

Bu nedenlerden dolayı düzenleme hukuksuzdur ve kamu personelini iktidarın ve bir partinin emrine sokması için kullanılacak bir süreci başlatacaktır.

51.TASARININ 127. MADDESİ İLE 4483 sayılı Kanuna geçici madde eklenmiştir.

Buna göre; Ek 1 inci madde hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görülmekte olan davalar,

b) Kesinleşmemiş hükümler,

c) Miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna gidilemediği için kesinleşen hükümler bakımından da uygulanacak ve davaya idare aleyhine devam olunacaktır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulamayan hükümler için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki hafta içinde temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulabilecektir. Bu fıkra uyarınca yapılan kanun yolu başvuruları üzerine verilen kararlar, tahsil edilmiş tazminat bedelinin geri istenmesi hakkını doğurmaz.

Görevli mahkemede idare aleyhine devam olunacak davada, temyiz ve karar düzeltme incelemesinde ilk olarak ek 1 inci maddede öngörülen dava şartlarının mevcut olup olmadığına bakılır.”

VI-SONUÇ

CHP grubu olarak biz bu yasa teklifinde yukarıda sıraladığımız maddelerin demokrasilerde değil, polis devletlerinde olabileceğini söylüyoruz. İktidar, bu yasa teklifi ile polis devletini kurumsallaştıran adımlar atmak istemektedir. Böyle yasalar ancak totaliter ülkelerde, kendi iktidarlarını korumak ve kendilerine karşı oluşabilecek her türlü tehdit ve tehlikeyi bertaraf etmek için çıkarılabilecek keyfi düzenlemelerdir.

Amaç mutlak iktidardır ama denetlenmeyen, kontrol edilmeyen mutlak iktidar tehlikelidir. Dünya siyasi tarihî bunun örnekleri ile doludur.

Türkiye’nin tüm yurttaşlarının Anayasanın ve hukukun güvenli şemsiyesinde en adil şekilde yararlanabilmesi gerekmektedir. Çünkü hukuku ve demokrasi kültürünü içselleştirebilmek toplumsal barışçı iklimi çok daha kolay tesis edecektir. Yapılmak istenen düzenlemeler bu yönüyle toplumsal barışa da hizmet etmeyecektir.

Yukarıda açıkladığımız gerekçeler bu kanun teklifine karşıyız ve geri çekilmesini arz ve talep ediyoruz. **27.01.2014**

Ali Serindağ
Gaziantep

Ahmet Toptaş
Afyonkarahisar

Celal Dinçer
İstanbul

Tanju Özcan
Bolu

Ali Sarıbaş
Çanakkale

MUHALEFET ŞERHİ

İçişleri Komisyonuna havale edilen 1/995 sayılı Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev Ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapılmasını öngören Tasarıyla ilgili değerlendirmelerimiz aşağıda sunulmuştur:

Tasarının Anayasaya aykırılığı başta olmak üzere hatalı ve eksik olduğu değerlendirilen kısımlarına ilişkin önerilerimiz ne alt komisyonda ne de esas komisyonda dikkate alınmamıştır.

Tasarı ile dört ana hususta değişiklik öngörülmektedir. Birincisi **temel hak ve özgürlükler konusundaki özellikle vatandaşların örgütlenme hakları ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakları neredeyse kullanılamayacak hale getirilmektedir.**

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununda öngörülen değişiklikle, **Mülki İdare Amirinin görevlendirdiği kolluğa durdurma ve arama konusunda muğlak ifadelerle daha geniş yetkiler verilmektedir.** Yine 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda yapılan değişiklikler ile hem yeni kavramlarla hem de getirdiği ceza hükümleriyle barışçıl amaçlı olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yapılamaz hale getirmektedir.

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunda yapılmak istenen değişiklikle, **mülki idare amirinin 48 saate kadar varan gözaltı yetkisi ile donatılması ve gözaltı yetkisi içerisindeki suçların arasına 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri yürüyüşlerinin hükümlerinin de dâhil edilmesi söz konusudur.**

İkinci olarak Tasarı, Emniyet Teşkilatını iktidarın istediği gibi şekillendirmekte ve istemediği kamu görevlilerini memuriyetten uzaklaştırma ve hatta çıkarma yetkisini içinde barındırmaktadır. **Polis koleji kapatılmakta, Polis Akademisi (Güvenlik Bilimleri Fakültesi) ise kapatılıp yeniden açılmaktadır.** Güvenlik bilimleri konusunda tecrübeleri sabit olan bu kurumların kapatılması idare açısından hafıza kaybına sebebiyet verecek düzenlemelerdir. Burada amaçlanan iktidarın istediği yalnızca ona hizmet edecek bir kolluk kuvvetidir. **İktidar kendi kolluğunu yaratmaktadır.**

Üçüncü husus, özellikle terörle mücadelede en etkin kurum olan ve kırsal alanda kolluk faaliyeti yönüyle karışımıza çıkan Jandarma kurumu, siyasallaşma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. **İktidar Jandarma'yı da kendi kapıkulu askerine dönüştürmeyi amaçlamaktadır.**

Dördüncü olarak, nüfus hizmetlerinde yapılan değişiklikler ile nüfus müdürlüklerinin görevlerinin arttırılmasına karşın bu kurum çalışanlarının çalışma şartlarında herhangi bir iyileştirmeye gidilmemektedir. Fazla çalışma süreleri için mesai ödemesi yapılması burada görev yapanlar için bir lütuf değil yalnızca verecekleri hizmetin karşılığıdır. Çalışanların sorunlarının kökten çözümü noktasında hiçbir katkı sağlamamaktadır.

Esasa ilişkin hususların yanı sıra Tasarıda; usul ve şekil bütünlüğü olmayan birçok düzenleme yapılmaktadır.

A - ŞEKİL AÇISINDAN

Tasarı mevzuat hazırlama kurallarına uygun hazırlanmamıştır. Anayasamıza göre hükümet tarafından sunulan kanun tasarıları, kanun tekliflerinin aksine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini içeren bir niteliğe sahip olmalıdır. Bu bakımdan tasarı; gerekçesi ve komisyonlardaki sunumu açısından hiçbir soruya mahal bırakmayacak şekilde bir şeffaflığa sahip olmalıdır.

Komisyon görüşmeleri esnasında hükümet temsilcilerinin dahi maddeler üzerinde fikirlerinin ve bilgilerinin olmadığı ve hatta başka kanunlardaki maddeleri ilga edecek hükümlerinin bile yanlış ve eksik yazıldığı görülmüştür. Dahası tasarıyla kaldırılıp yeniden kurulan polis okullarına müdür kadrosu ihdas edilmesi bile unutulmuş, alt komisyon çalışmaları sırasında bir önerge ile durum düzeltilmiştir. Tasarının bu haliyle de ne denli özensiz bir şekilde hazırlandığı ortadadır.

Tasarının her bir maddesi ile çok sayıda kanun ile kanun hükmünde kararnamede ve bunların maddelerinde değişiklik yapılarak komisyon işlevsiz hale getirilmiştir. Her ne kadar kanun tasarıları, hükümetin politikalarını etkin ve verimli yürütebilmek maksadıyla, yasama organına başvurarak, milli iradedden alacağı yetkiyle yürütme vazifesi görmek olsa da; toplum hayatında önem taşıyan bu kadar çok yasal düzenlemenin iç içe girmiş bir şekilde görüşülmesi tasarının oldubittiye getirilmesi anlamına da gelmektedir. Komisyon başkanının redaksiyon yetkisi kullanmak suretiyle çok sayıda fıkradan oluşan maddeleri ayrıştırarak komisyon çalışması sonrasında yeni maddeler haline getirmesi sakat hazırlanmış bir tasarı metninin şeklen usule uydurulmaya çalışılmasından ibarettir. Ancak “usul esastan evladır” prensibinden de anlaşılabacağı üzere sakat bir usulle hazırlanmış tasarının daha sonra şeklen düzeltilmesi bir anlam ifade etmemektedir.

Kanun yapma teknikleriyle bağdaşmayan bu yöntem; **hükümetin istediği her değişikliği, asli yetkiye sahip olan TBMM’de yeterince görüşülmeden ve tartışmadan yürürlüğe koymak istemesinden ileri gelmektedir.** Oysaki Parlamentolar sadece oylama yapmak için değil, konuşmak ve tartışmak için vardır. Millet hayatında etki doğuracak kanunların komisyonlarda tartışılması ve herkes için anlam ifade edebilmesi kanunların özü ve felsefesidir.

B-USUL AÇISINDAN

Yukarıda ana hatlarıyla bahsedilen tasarı ile getirilen değişiklikler; çağdaş normlara, evrensel hukuka, Avrupa Birliği standartlarına ve Anayasamıza açıkça aykırıdır. Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin idareye geniş yetkiler veren böyle bir tasarının

Anayasa Komisyonu ve Adalet Komisyonlarında dahi görüşülmeden Genel Kurula gönderilmesi hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Nitekim Komisyonumuzun ilk toplantısında tarafımızca dile getirilen ve TBMM İçtüzüğü'nün 38. maddesinde açıkça belirtilen “Anayasaya Aykırılık” iddiaları dikkate alınmamıştır. Görüşmeye geçilmeden önce Anayasaya aykırılık iddiasının öncelikle görüşülmesi TBMM İçtüzüğü'nün amir hükmüdür. Anayasaya aykırılık iddiasının görüşülmesi gereken yer ise Anayasa Komisyonudur. Ancak Anayasa Komisyonunda tasarı metninin Anayasaya aykırılıklarıyla ilgili iddiaları aydınlatacak ve düzeltecek bir çalışma yapılmamasıyla söz konusu aykırılıklar mevcudiyetini korumuştur.

TBMM Başkanlığı'nın Genel Kurulda oylanacak olan bu torba tasarıyı eksikleri giderilsin diye çok sayıda komisyona havale etmesi doğru olsa da, Terörle Mücadele Kanunu başta olmak üzere kolluğa ilişkin çok sayıda kanunda değişiklik yapan bu Tasarıyı Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna havale etmemiş olması doğru olmamıştır.

İçişleri Komisyonu 7 tali komisyonun raporlarını beklemeden yeniden görüşmelere başlamıştır. Ve bu tali komisyonlardan en önemli ikisi olan Anayasa ve Adalet Komisyonu rapor göndermek bir kenara en başından görüşmeyeceğini bildirmiştir. **Anayasa ile güvence altına alınmış bir alan düzenlenirken Anayasa Komisyonu'nun bu konuyu görüşmekten kaçınması düşünülemez.**

Aynı şekilde kolluk faaliyetlerinde değişiklik öngören, kolluk faaliyetini hükümetin eleştiriden ve muhalefetten korunma aygıtına dönüştüren bu tasarının Adalet Komisyonunda görüşülmesi yapılmadan İçişleri Komisyonunda yapılan oylamalar şeklen yasaldir ancak bir o kadar meşruiyetten uzaktır.

C-ESAS AÇISINDAN

1) Tasarı bir bütün olarak ele alındığında 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2, 5, 9, 10, 19, 20, 34, 38, 120, 138.maddeleri ile Anayasanın özüne ve felsefesine aykırı olduğu açıktır.

Tasarı içerisinde tanzim edilen maddelerle 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmaktadır.

2) Tasarının 1. maddesinde yer alan kolluk yetkilerinin genişlemesi anlamına gelen yasa değişikliğiyle Anayasa'mızın 19'uncu maddesinde belirtilen kişi hürriyeti ve güvenliğinin ihlali anlamına gelebilecek ve özellikle keyfî uygulamalara yol açabilecek bir düzenleme yapılmaktadır. Bu haliyle madde özel hayatın gizliliği, haberleşme hürriyeti, seyahat hürriyeti ve toplantı ve gösteri yürüyüşü hakları bakımından kolluk görevlilerine geniş yetkiler vermektedir.

Madde metninden anlaşılacağı üzere, polise araç içinde ve kişinin üstünde arama yetkisi veren Tasarı, yargı organınca verilmesi gereken bir kararın kolluk tarafından

verilebilmesi anlamı taşımaktadır. **Anayasamızın Başlangıç metninde, özünde ve felsefesinde yer alan “kuvvetler ayrılığı” ilkesiyle bağdaşmayan bu düzenleme yürütme organının temsilcilerinin (mülki amirin) emir ve talimatı altında görev yapan kolluk kuvvetlerine yargı organınca yapılması gereken işleri yapabilme yetkisi vermektedir.**

Tasarı gerekçesinde polisin arama kararı verebilmesi için makul bir sebebin varlığının yeterli görüldüğü anlaşılmaktadır. Makul kavramı kişiden kişiye değişen herkes için aynı olmayan bir kavramdır. *Hukuk devleti* ise “devlet faaliyetlerinin belirli olduğu, her şeyden önce devletin kendi koyduğu kurallara uyan devleti” ifade eder. Kişi hak ve hürriyetlerinde sınırlama anlamına gelecek düzenlemeler, idari eylem ve işlemlerin de belirli olması gerekir. Nitekim özgürlük ve güvenlik dengesinin sağlanması da ancak bu şekilde mümkündür.

Aynı madde ile polisin hakim/savcı kararına ihtiyaç duymaksızın doğrudan arama yetkisine sahip olması uygulamada denetlenemeyecek bir yetkidir. Alt komisyon çalışmaları esnasında verilen bir önerge ile aranan kişilerin talepleri halinde kendilerine belge verilecek olması da bu durumu değiştirmeyecektir. **Bu şekilde 2001 yılında Milliyetçi Hareket Partisi’nin de ortağı olduğu 57. Cumhuriyet Hükümeti’nin çabalarıyla gerçekleştirilen anayasa değişikliklerinin çok gerisine gidilmektedir.**

Temel hak ve özgürlüklerle ilgili 1982 Anayasasında yapılan en kapsamlı düzenleme olan 2001 yılı değişikliklerinin şüphesiz en önemli kazanımlarından biri olan temel haklara getirilen güvencelerin madde metninde dikkate alınmadığı da göze çarpmaktadır. Oysa 2001 Anayasa değişikliğiyle Devletin vatandaşların temel haklarına ilişkin işlemlerinde “*yetkili mercinin 24 saat içinde hakim onayına sunması, hakim in ise 48 saat içinde karar vermesi*” ilkesi kişi hakları bloğuna getirilen güvencelerdir. Madde metninde ise hakim in kararına ilişkin süre belirtilmediğinden temel hakların korunmasında en önemli işleve sahip olan güvence mekanizması ihlal edilmiştir.

2001 yılında Anayasamızın 40. maddesine eklenen “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” ibaresi temel hakların korunması bakımından Devlete de ödevler yüklemektedir. Oysa bu Tasarı maddesi ile polis, talep halinde belge düzenleyen, makul gördüğü her türlü aramayı yapabilen, madde gerekçesinden anlaşıldığı üzere kişinin üstünü çıkarmasını bile isteyebilen bir canavara (Leviathan’a) dönüşebilecektir.

3)Tasarının 2. maddesiyle; kolluk görevlilerine hukuki bir tanıma sahip olmayan “*koruma altına alma*” yetkisi verilmektedir. Koruma altına alma kavramı yargısal bir nitelik taşımaktadır. Öyle ki çocuklar, yaşlılar ve engelliler gibi toplumun belli kesimleri için öngörülen bu tedbir doğrudan doğruya zararı engellemek için mahkeme kararına dayanılarak alınmaktadır. Aksi halde kolluk tarafından böyle bir muğlak yetkinin kullanılması yargı fonksiyonuna müdahale anlamı taşıyacaktır. Böyle bir durumda keyfiliğin önüne geçilmesi mümkün olmayacaktır.

4) Tasarının 3. maddesiyle; polisin ifade alma işlemini müşteki, mağdur veya tanıkların ev veya işyerlerinde yapabilmesi hüküm altına alınmaktadır. İfade almanın ev veya işyerlerinde yapılması “*itibarsızlaştırmaya*” yol açacak bir nitelik taşımaktadır. Nitekim

komisyon çalışmalarında öne sürdüğümüz görüşler sonrasında geri adım atılarak “talepleri halinde” ibaresi eklenmiş olsa da kolluk faaliyetinin mümkün olduğunca kişilik haklarının korunması doğrultusunda kullanılması gerekmektedir. Vatandaşların evlerine veya işyerlerine kolluk kuvvetlerinin talep olsa bile gelmesi kolluk faaliyetinin doğasıyla bağdaşmamaktadır. Çünkü kolluk vatandaşları toplum önünde küçük düşürmek için değil, genel olarak toplumun huzur ve refahını sağlamak için faaliyet göstermelidir.

5) Tasarının 4. maddesiyle; toplumsal olaylarda boyalı su kullanımı düzenlenmektedir. Madde gerekçesinden anlaşıldığı üzere Yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerden alınarak kolluk makamlarına verildiğini göstermektedir. Boyalı su kullanımına ilişkin gerekçe “*gerektiğinde boyalı su kullanmak suretiyle suçluların tespitine ve kalabalıklar dağıtıldıktan sonra yakalama işleminin yapılabilmesine yönelik bir düzenleme*” olduğu şeklindedir.

1982 Anayasası’nın “suç ve cezalara ilişkin esasları” düzenleyen 38. maddesinin dördüncü fıkrasında; “*Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.*” hükmü yer almaktadır. Her iki hukuksal düzenleme birlikte düşünüldüğünde toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılan kişiler en başından suçlu ilan edilmektedir. Tasarıya yön veren madde gerekçesinde savaş halinde bile sınırlandıramayacak olan “*masumiyet karanesi*” açıkça göz ardı edilmektedir. Buradan Tasarının asıl niyetine ilişkin kodları kolaylıkla görmekteyiz.

Suçluların tespitine yönelik boyalı su kullanımı ise gösteri yürüyüşlerine katılan vatandaşların damgalanarak tespitine yöneliktir. Bu durum yalnızca toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlali anlamı gelmeyip aynı zamanda kişilerin şeref ve haysiyetlerini de derinden zedeleyecek bir nitelik taşımaktadır.

Örneğin bir kamu görevlisinin “*enflasyon oranının %10 olduğu bir ülkede memura %3 reva mı*” şeklinde bir dövizle eyleme katılması halinde boyalı su ile işyerine gittiğinde neyle karşılaşacağını söylemek neredeyse imkânsızdır. Boyalı su kullanımı kolluk faaliyetinin verimliliği için değil halkı muhalefet yapmaktan korkutmak için getirilmektedir. Bu bakımdan toplumsal olaylarda boyalı su kullanımı, olaylara müdahale değil tam anlamıyla bir fişleme yöntemidir.

6) Tasarının 5. ve 6. maddeleriyle; Emniyet ve Jandarma teşkilatlarının istihbarat dinlemelerinde 24 saat olan dinleme süresi 48 saate çıkarılmakta ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesi yetkili hâkim kılınmaktadır. Öncelikle istihbari dinlemeler, konusu gereği gizli olan ve hukuken ispata yönelik olmayıp kolluğu suça ve suçluya götüren dinlemelerdir. Nitekim çoğu zaman da delil niteliği taşımamaktadırlar.

Dinlemelerin yasal zeminde anlam ifade edebilmesi ise hâkim kararına bağlıdır. Kolluğun suçu önleyebilmek için öncelikle dinlemeyi sağlam bir yasal zemine oturması gerekir. Bu bakımdan Hukuk Devletinin 24 saatlik süreyi kısaltması gerekirken aksine bir düzenleme ile 48 saatlik bir süre öngörmesi kolluk faaliyetinin aşılması anlamına gelecektir.

Ayrıca gerekçeden anlaşıldığı üzere istihbarat faaliyetlerin gizliliğini amaçlayan Tasarı, tam anlamıyla çelişkili bir hükümle, dinleme faaliyetinde yetkili makamı kanunda açık adres vererek göstermektedir. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi üyesinin Türkiye’deki bütün dinlemelerde yetkili kılınması muazzam bir iş yükünü beraberinde getirebileceği gibi aynı zaman ilgili hakim açısından tehdit risklerini de beraberinde getirecektir. Nitekim söz konusu hakim yabancı istihbarat birimlerinin hedefi haline gelebilecek bir iş yükü içine sokulmaktadır.

7) Tasarının 7. maddesiyle; toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde kullanılan silahların tanımı genişletilmektedir. Demir bilye ve sapan silah olarak tanımlanmaktadır. Çocuk oyuncakları olan sapanın silah olarak değerlendirilmesi ve yüzünü kısmen veya tamamen kapatanlara hapis cezası öngörülmesi uygulamada ciddi anlamda belirsizliklere yol açacaktır.

8) Tasarının 8. maddesiyle; toplantı ve gösteri yürüyüşlerine ilişkin cezai hükümler ihdas edilmektedir. Ceza kanunlarında **ruhsatsız tabanca taşımanın cezası 1 yıldan başlarken toplantı ve gösteri yürüyüşünde sapan bulundurmanın 2,5-4 yıl aralığında cezalandırılması çok orantısız bir ceza öngörüsüdür.**

Ayrıca Tasarı ile gösteri yürüyüşünde belki de biber gazının etkisini azaltmak için yüzünü gizleyene ceza alt sınırı 2 yıl 6 ay olmasına karşın yasadışı örgütlerin üniformalarını giyenlere verilecek ceza alt sınırının 6 ay olması çelişkinin ötesinde ironidir.

9) Tasarının 10. maddesiyle; terör örgütü propagandasına dönüştürülen gösterilerde yüzünü kısmen veya tamamen kapatanlarla ilgili cezai müeyyideler düzenlenmektedir.

Terör örgütleriyle mücadele etmek devletin bütünlüğü ve milletin huzuru için olmazsa olmaz bir devlet faaliyetidir. **Ancak terörle mücadele ettiğini söyleyen hükümetin, eli kanlı terör örgütüyle ilgili hiçbir duruş sergilemediği, müzakereler yapmak suretiyle terör örgütünü meşrulaştırdığı, herkesin katil olarak bildiği bir örgütü yücelttiği, tüm bunlara karşın hükümete muhalif olan herkesin darbeci,terörist ve hain ilan edildiği bir ortamda yapılan düzenlemenin bölücü terör örgütü yerine yalnızca yüzünü gizleyenlere yönelik olduğunu düşündürmektedir.** Kaldı ki; yüzünü kısmen veya tamamen örten, gizleyen tanımı yoruma açık olup başörtüsü ve peçe gibi kıyafet unsurları düşünüldüğünde başka dönemlerde başka şekilde yorumlanabilecektir.

10) Tasarının 11. maddesiyle; bonzai adı verilen kimyasal maddeyi uyuşturucu olarak tanımlanmaktadır. Ancak günümüzde uyuşturucu madde yapımında küçük kimyasal bileşen değişiklikleriyle yeni uyuşturucu maddeler üretildiği ve üretilen her yeni kimyasalın daha zararlı olduğu hesaba katıldığında Tasarının uyuşturucuyla mücadelede daha kapsamlı ve teknik ifadeleri barındırması gereklidir. Aksi halde her yeni kimyasal madde için yeni bir yasa yapılması gerekecektir.

11) Tasarının 13. maddesiyle; mülki amirin tespit ettiği kolluk amirlerine gözaltına alma kararı yetkisi vermektedir. Mevcut yasal düzenlemede Cumhuriyet savcısına ait olan bu yetki madde gerekçesinde “ceza soruşturmalarında kolluk amirlerinin inisiyatif alamadıkları”

için verildiği yönündedir. Ceza muhakemesi hukukun en teknik alanlarından biri olmakla birlikte en önemli özelliği maddi gerçeği bulmak ve suçu bastırmaktır.

Özgürlük ve güvenlik ikilisinin ayrımı olan ince çizginin ortaya çıktığı ceza muhakemesi alanında keyfiyetin varlığı kabul edilemez ve hatta düşünülemez. **Tasarı gerekçesinde kolluk amirlerinin inisiyatif olarak gözaltına alma kararı vermesi halinde yargısal nitelikli bir iş idarenin görevlisi olan kolluk amirleri tarafından yürütülecektir.**

5271 sayılı CMK’ nun 158. Maddesi gereğince suç işlenmesi söz konusu olduğunda artık Cumhuriyet savcısının başlayan görevinin mülki makamlarca paylaşılmasının sadece Anayasaya aykırılık oluşturması değil uygulamada kargaşa ve çatışmalara da sebep olacağı tartışmalıdır.

Temel hak ve hürriyetlerden olan “Kişi Hürriyeti ve Güvenliği” Anayasamızın 19. maddesinde düzenlenmiştir. Yakalamanın yargısal niteliğe sahip bir devlet faaliyeti olduğunun vurgulandığı madde metnine, vatandaşlar için güvencelerin getirilmesi ise 2001 yılında yapılan değişikliklerle olmuştur. Tasarıya ilişkin muhalefet şerhimizin birçok maddesinde olduğu bu maddeyle de ülkemizin temel hak ve özgürlükler bakımından 2001 yılının gerisine götürüldüğünü ve kolluğun kamu düzenini sağlamaktan çok iktidarın otoritesini sağlamlaştıran bir yapıya getirildiğini söylemek mümkündür.

Yasama, yürütme ve yargının farklı erkler eliyle kullanılması ve bu erkler arasında denge-fren mekanizmaları oluşturularak devletin hiç kimse veya zümrenin diktatörlüğüne girmemesini amaçlayan kuvvetler ayrılığı ilkesine göre özellikle temel hak ve hürriyetler konusunda yapılacak sınırlamalarda yargının karar verici niteliği Tasarıda göz ardı edilmektedir.

Unutulmaması gereken bugün iktidarda olanların yarın muhalefete geldiklerinde ilk önce arayacakları haklar, kendi dönemlerinde ortadan kaldırdıkları haklar olacaktır. Bu bakımdan bu Tasarıyla; kolluk görevlilerine gözaltına alma kararı yetkisi verilmesi uygulamada kolluğun yargı alanında inisiyatif kullanmasına ve keyfiyete başvurmasına yol açacak bir düzenleme olma riskini taşımaktadır.

12) Tasarının 14. maddesiyle; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda yer alan tutuklama nedenleri genişletilmektedir. Tutuklama nedenleri arasına bu tasarının 8. maddesiyle getirilen yüzlerini kapatarak toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılma ve 9. maddesiyle getirilen yasadışı örgütlerin üniformalarını andıran giysiler giyerek toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılma eklenmektedir.

Tutuklama kararı hakim tarafından verilen, suç ve suçlunun tespiti ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için uygulanan bir güvenlik tedbidir. Bu bakımdan tutuklama kararı hakimın takdirindedir. Ancak bu madde bir önceki madde olan 13. madde ile birlikte düşünüldüğünde iki büyük bir çelişki ortaya çıkmaktadır.

13. madde ile gözaltı sebepleri genişletilmekte yüzünü gizleyenler için kolluk amiri tarafından gözaltı kararı verilebilmektedir. Ancak kolluk amirine yasadışı örgütlerin

üniformasını giyenler için gözaltı yetkisi tanınmamaktadır. 14 madde ise gözaltı sebepleri arasında saymadığı bir suç tipini (yasadışı örgüt üniformasına benzer giysi giymek) tutuklama nedeni olarak saymaktadır.

Birinci çelişki gözaltı sebebi olarak sayılmayan bir suç tipi tutuklama nedenleri arasında sayılmaktadır.

İkinci çelişki ise barışçıl gösterilerde bile gözaltı yetkisini kullanabilecek olan kolluk amirinin yasadışı örgütlerin giysilerini giyenler için bu yetkisini kullanamayacak olmasıdır.

Bu iki çelişkinin ortaya koyduğu sonuç ise gayet açıktır. Adına çözüm süreci denen çözülme sürecinde kolluk amirleri yasadışı örgüt mensuplarına dokunmayacak bunun yerine barışçıl gösterilerde yüzünü istemeyerek de olsa gizleyenleri 4 güne kadar gözaltına alacaktır.

13) Tasarının 15. maddesiyle; İl İdaresi Kanunu'nda yer alan valinin yetkilerine yeni yetkiler eklemektedir. Ancak bu yetkiler idari fonksiyon ya da idari teşkilatla uzaktan yakından ilgili olmayıp doğrudan doğruya “süper vali” konumunda bir kamu görevlisi yaratmaktadır.

İlk fıkrası ile valiye, kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebilme yetkisi tanınarak adli kolluk makamı sıfatı verilmektedir.

Oysaki 14.07.2004 tarihli 5219 sayılı ve 23.01.2008 tarihli ve 5278 sayılı kanunlarla valinin adli teşkilat ve savcılarla ilişkisi ile adli kolluk içinde sayılabilecek vazifeleri ilga edilmiştir. Aradan geçen bu kısa sürede valinin aynı iktidar tarafından adli kolluk yetkisiyle donatılmasının izahı mümkün değildir.

Valiye adli kolluk amiri sıfatı yükleyen bu düzenleme aynı zamanda uygulamada ciddi karmaşa ve kargaşalara neden olacak bir niteliğe sahiptir. Nitekim 5271 sayılı Kanun ile özel hüküm olarak savcıya verilen adli kolluk yetkisi, genel bir kanun olan 5442 sayılı Kanunla valiye verilmektedir. Özel kanun ile genel kanunun çatışması halinde o konuyu ve o durumu düzenleyen özel hükümlerin uygulanacağı ortada iken söz konusu tasarı maddesi ile devletin yürütme ve yargı erklerine aynı yetkiler verilmektedir. Bu yetkilerin çakışması uygulamada bu yetkileri kullananların çatışmasına dönüşecektir.

Tüm bunların yanı sıra bağımsız yargıya ait olan bir yetkinin mülki idare amirince kullanılması yasalara olan güveni zedeleyecek ve toplumun adalet anlayışını ortadan kaldıracaktır.

14) Tasarının 16. maddesiyle; kamu düzeninin sağlanması ve toplumsal olayların önlenmesi amacıyla vali tarafından alınacak tedbirlere uymayanlara cezai yaptırım öngörülmektedir. Ancak bu madde bir önceki madde ile birlikte düşünüldüğünde vali yürüttüğü alanın savcısı olabilecek bir konuma getirilmektedir. Öyle ki tedbirleri ilan ve tebliğ eden vali, bunlara uymayanların soruşturulmasında da aktif rol üstlenmektedir.

Siyasi iktidarın istediği gibi uygulama imkanına sahip olacağı bu iki düzenleme, kamu düzeninin sağlanması ve toplumsal olayların bastırılması söylemiyle valinin adli kolluk amiri olan savcüyı devre dışı bırakacağı ve yargı fonksiyonu gasp edeceği çok ciddi riskleri içerisinde barındırmaktadır.

15) Tasarının 21. maddesiyle; emniyet teşkilatının yapısının tamamen siyasi iradenin tahakkümüne alındığı görülmektedir. Kolluk görevlilerinin hangi kıdem ve görevde olurlarsa olsunlar *“ihtiyaç halinde”* merkez emrine alınmaları Anayasamızda belirtilmiş olan memur güvencesi ile bağdaşmamaktadır.

“İdarenin her rütbe ve meslek derecesi karşısında gösterilen görev unvanlarının arasında personelin görev yerinin değiştirilmesi” her ne kadar idarenin örgütlenme yetkisi kapsamında yer alsın da kanuni idare ilkesi gereğince bu kararların yasayla öngörülen bir zemine oturtulması zaruridir. İdarenin işlemleri önceden tanımlı ve öngörülebilir nitelik taşımadığı takdirde devlet idaresinde önlenemez bir keyfilik hüküm sürecektir.

16) Tasarının 22. maddesiyle; Kamu hizmetlerinin yürütülmesinde, idarenin hizmeti yürüten personelinin belli kıdem ve görevlerde belli sürelerde beklemesi ve belli aşamalardan geçerek yükselmesi liyakat ilkesi çerçevesinde yürütüldüğü sürece doğru bir yönetsel anlayıştır. Ancak Tasarı ile getirilen hemen her kademe için sözlü sınav uygulamaları, liyakat ilkesinden uzaklaştırıldığını göstermektedir.

Mevcut haliyle birinci sınıf emniyet müdürlüğüne yükselebilmek için gereken 24 yıllık sürenin Tasarı ile 19 yıla indirilmesi emniyet amirliğinde yükselmenin daha hızlı olacağı izlenimi veriyor gibi görünse de tam aksine idarenin kamuda hakim olan deyişlerden *“maaşa zam, işine son”* anlayışından ibarettir. Nitekim bekleme süreleri dolduktan sonra yükselemeyen kolluk amirlerinin resen emekliye sevkinin de düzenlendiği Tasarıyla, idarenin isteğine boyun eğmeyen kolluk amirlerinin emekliliği gündeme gelecektir.

Kolluk amirlerinin resen emeklilik koşullarının da düzenlendiği Tasarının göz ardı ettiği hususlardan biri ülkemizde uygulanan emeklilik sistemidir. Mülga 5434 sayılı Emekli Sandığı hükümleri göz önünde tutularak hazırlanan Tasarı hükümlerinin, 2006 yılında *“sosyal güvenlik reformu kisvesi”* altında sunulan ve mezarda emeklilik öngören 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunuyla uyumlu olmadığı düşünülmektedir.

Resen emekliliğe ilişkin hükümler konulurken etki analizi ve aktüeryal hesaplamaların yapılmamış ve Sosyal Güvenlik Kurumu’nun görüşü alınmamış olması teknik bir hatadır. Bu teknik hata ilerleyen yıllarda bu maddenin fiilen uygulanamaz olmasına da neden olacaktır.

17) Tasarının 23. maddesiyle; *emniyet teşkilatında tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren birimlere genel idari hizmetler sınıfına dahil olmak üzere atama yapılabileceği hükmü getirilmektedir. Ancak mevcut uygulamada, (komisyon görüşmeleri esnasında Polis*

Akademisi Başkanının da ifade ettiği üzere) Emniyet Teşkilatı üniversitelerde bu alanlarda öğrenim gören öğrencilerden FYO (Fakülte ve Yüksekokul Öğrencileri) adındaki eğitim birimine kayıtlar yapmaktadır. Dolayısıyla mevcut haliyle karşılanan bir ihtiyaç için yeni bir statü oluşturulması doğru bulunmamaktadır.

Aynı şekilde ülkemizde uygulanan kamu görevlilerine ilişkin personel rejimi bağlamında emniyet hizmetlerinde görev yapan personelin genel idari hizmetler sınıfına alınması da çalışma barışını bozabilecek tehlikeleri beraberinde getirecektir. Ülkemizde uygulanan kamu personel rejiminde mali ve özlük haklar kademe ve dereceden çok sınıflandırma yöntemi üzerinden değerlendirilmektedir.

Özetle Tasarının bu maddesi emniyet teşkilatının mevcut halini bozmakla kalmayıp ülkemizde kolluk hizmetinin geleceğini de ipotek altına almaktadır.

18) Tasarının 29. maddesiyle; Polis kolejini kapatarak burada okuyan öğrencileri Ortaöğretim Yerleştirme Puanları dikkate alınarak durumlarına uygun okullara nakletmektedir. Ülkemizde başka bir Polis Koleji olmadığı hesaba katıldığında bu öğrencilerin durumlarına uygun okulların tespitinin nasıl yapılacağı bilinmemektedir.

Belli bir mesleğe sahip olmak için girilen bir ortaöğretim kurumunun kapatılması sebebiyle daha önce tercih edebilecekken Devlet otoritesinin belirlediği koşulları taşıyıp buna göre tercih yapan yani Devlete güvenen öğrencilerin kazanılmış haklarının korunması gerekir. Devletin açtığı sınavda başarılı olup eğitime başlayan ve bütün yaşam planını bu zeminde kurgulayan gençlere “okulunuzu kapattık, sizi de uygun yere göndereceğiz” demek ne hukukla ne de vicdanla açıklanabilir.

Şayet Polis kolejinde polislik mesleği veya memuriyetle bağdaşmayan bir eylemde bulunan öğrenciler veya öğretim elemanları varsa Türk hukukunda bu kişiler için disiplin mekanizmaları öngörülmüştür. Aynı zamanda konusu suç teşkil eden fiiller ve bunların failleri için yargısal müeyyideler bağımsız Türk Yargısı tarafından karara bağlanabilir. Ancak iktidarın kendisi için tehdit gördüğü her alanı yargısız infaz yoluyla kökünden kazıma yoluna gitmesi “kurunun yanında yaş da yansın” anlayışından farksızdır.

Devletin kurunun yanında yaşı da yakma lüksü yoktur. Bireylerden üstün ve ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış Devlet otoritesinin ciddiyeti millete sunduğu adaletiyle ölçülür. Bu bakımdan mevcut iddiaların soruşturularak çözülmesi yerine iddiaya konu olan okulun kapatılması adalet ve hakkaniyetle bağdaşmamaktadır.

Söz konusu maddenin kapatıp yeniden açtığı polis okullarına müdür ve müdür yardımcısı ihdas etmeyi unutmış olması ve bunun alt komisyonda akla gelmesi durumun vahametini gözler önüne sermektedir. Tasarılar, hükümeti temsil eden ciddi metinlerdir. Komisyon üyeleri olan Türk Milletinin vekilleri bu ciddiyetle metne yaklaşıp ve Tasarıyı ele alırlar. Ancak bu denli eksikliklerle dolu bir Tasarı metni komisyonda yapılacak düzeltmelerle değil ehil insanlar tarafından en başından Anayasaya uygun bir şekilde hazırlanarak ihya edilebilir.

19) Tasarının 31. maddesiyle; polis amirleri arasında A ve B gibi ayrımlar yapılması ve bu sınıflarda olanların farklı sürelerde yükselerek hiyerarşinin tersyüz edilmesi anlaşılabilir bir düzenleme değildir. İktidarın sırf kendisine yakın olanları daha ileri rütbelere yükseltmek için düzenlenen bu hüküm yapılacak sözlü sınavlarla iktidara yakın olanların terfiini kolaylaştırırken çalışma barışının ve hiyerarşi ilişkisini bozacaktır.

20) Tasarının 32. maddesiyle; 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa geçici madde eklenerek birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf emniyet müdürlerinden belli görevlerde bulunmayanların Bakan onayıyla resen emekliye sevkî düzenlenmektedir.

Düzenlemenin hukuka aykırılığı en başında yükümlendirici nitelikte olan bir hükmün geçmişe yürütülecek şekilde ihdas edilmesidir. Nitekim hüküm ile 01.01.2015 tarihi itibarıyla belli kadroların dışında kalanların resen emekliliğe sevkî düzenlenmektedir. Her ne kadar işlemin yapılacağı tarih kanunun yürürlüğe gireceği tarihten itibaren 6 aylık bir süreyi kapsıyor olsa da, işlemin konusu kanunun yürürlüğünden önceki bir tarihe tekabül etmektedir. Oysa yükümlendirici nitelikteki düzenlemelerin makale şamil olmaması hukukun evrensel ilkeleri arasındadır.

21) Tasarının 33. maddesiyle; **Disiplin cezası verilmesi gerekirken zamanaşımına uğramış olanların başka kurumlara naklinin düzenlenmesi hükmü yalnızca bu Tasarı kapsamında olanlar için değil tüm vatandaşlar için çok büyük tehlike taşımaktadır. Zira bu düzenlemenin ilerleyen dönemde öğretmenler, askerler veya daha başka kamu görevlileri için getirilmeyeceğinin garantisini hiç kimse veremez.**

Disiplin cezaları dahil olmak üzere tüm suç ve cezaların kanunla konulduğunu ve suç ve cezaların geriye yürütülmesinin savaş halinde bile söz konusu olamayacağı evrensel hukukun tartışmasız bir ilkesidir. Anayasamızın 38. maddesinde de açıkça güvence altına alınan bu hükmün uygulanması yalnızca memuriyet rejiminde değil tüm hukuksal rejimde kapanmayacak yaralar açacaktır.

Disiplin cezaları belli statüde bulunan kişiler için yasakların ihlali veya ödevlerin ihmali halinde öngörülmüş kanuni yaptırımlardır. Fakat hukuk düzeni belirsiz ve düzensizliği istemediğinden zamanaşımı adında bir kavram türetilmiş ve disipline ilişkin yaptırımlarda belli süre öngörmüştür. Nitekim 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bu süreler açıkça belirtilmiştir.

Zamanaşımı kavramının varlık sebebi yalnızca kamu görevlisini korumak değil aynı zamanda idarenin belli bir işlemi belli bir süre içerisinde yapmasını sağlamaktır. Çünkü hukuka uygunluk karinesinden yararlanan idarenin işlemlerinin de sürekli bir iptal tehdidi altında kalmaması gerekir. Bu nedenle dava açma süreleri, zamanaşımı süreleri idare hukukunda mahkemelerce de resen dikkate alınan konulardır. Bu ilkelerden bir defa dahi olsa vazgeçilmesi düşünülemez.

Geçici madde ile idarenin kendi kusuru nedeniyle sonuçlandırmadığı bir disiplin işlemini geriye dönük olarak zamanaşımına uğramış disiplin suçlarına uygulaması ve bu kişileri başka kurumlara nakletmesinin hukukla açıklanacak bir yönü bulunmamaktadır.

22) Tasarının 36. maddesiyle; Polis Akademisi Başkanının 4 yıllık görev süresi dolmadan görevden alınabileceğini düzenlemektedir. Öncelikle Polis Akademisi, idare içinde yer almakla birlikte yükseköğretim kurumu olma niteliği taşımaktadır. Bu bakımdan belli ölçüde özerklik sağlanması 1982 Anayasasının özü ve felsefesinin gereğidir. Nitekim ülkemizde bulunan rektörler ve dekanlar için bu süreler dolmadan görevden alma söz konusu değildir. Eğitim kurumunun en üst görevlisini sürekli görevden alma tehdidi altında bırakmak eğitim hizmetinin siyasallaşmasına yol açacağı gibi yöneticinin de çalışmalarını kısıtlayacaktır.

23) Tasarının 37. ve 38. maddeleriyle; Polis Akademisi bünyesindeki Güvenlik Bilimleri Fakültesini kapatmakta ve Akademide görevli personelin görevine son vermektedir. Kapatılan bu kurumların yeniden açılması ise Tasarının yasama organına idari bir görev yüklediği anlamını taşımaktadır.

İdarenin kanuniliği ilkesi gereğince kamu hizmeti yürütecek idari birimlerin yasal dayanağa ihtiyaç duyduğu kuşkusuzdur. Ancak kurulan idari birimlere atama yapmak veya görevden almak idari fonksiyona dahil işlemlerdir. Yürütme organının görevden alamadığı kişileri yasama organı aracılığıyla hülle yaparak görevden alması ve boşa çıkan kadrolara tekrar istediği gibi atama yapması devlet fonksiyonlarının birbirine girmesi anlamına gelmektedir.

24) Tasarının 43. maddesiyle; geçici bir madde ihdas edilerek Polis Akademisinde görev yapan tüm personelin görevine son verilmekte ve Akademi tekrar açılarak 20 gün içerisinde yeniden kadrolara atama yapılması öngörülmektedir.

İdare görevden almak istediği kişileri görevden almakta serbesttir. Ancak bu süreçte alınacak yargı kararlarına uyması gerektiği konusunda kuşku yoktur. Bu Tasarı maddesi ile yargı yolunun kapatılması ve bu sürece Yüce Meclis'in dahil edilmesi demokratik toplum düzeni ile bağdaşmamaktadır.

İdarenin eylem ve işlemlerini ve hatta kamu düzenine yönelik her türlü saldırıyı hukuk zemininde yürütmesi gerekmektedir. Hukuk zemininden anlaşılmaması gereken ise idarenin işlemlerini yasaların öngördüğü şekilde yapmasıdır. Bunun anlamı yasalarla idareye verilmiş yetkinin kullanılmasıdır. Oysa bu hüküm ile idare yasaların kendisine verdiği yetkiyi kullanmak yerine yapacağı işlemleri yargı denetiminden çıkarmak için yasa yapmaktadır.

25) Tasarının 44. maddesiyle; Güvenlik Bilimleri Fakültesinde okuyan öğrencilerin iktisadi ve idari bilimler fakültelerine nakli öngörülmektedir. Madde ile fakülte öğrencilerinin kazanılmış hakları ortadan kaldırılmakla kalmayıp aynı zamanda bu öğrenciler yüz binlerce mezun vermiş ve işsizlikle boğuşan bir statüye sokulmaktadır.

Mevcut hukuk düzeni içerisinde emniyet amiri olmak için tercihini Polis Akademisinden yana kullanmış öğrencilere hiçbir tercih hakkı tanınmaksızın, yıllarca eğitim aldıkları güvenlik alanındaki bilgi ve tecrübeleri hiçe sayılarak kanunla bir iktisadi ve idari bilimler fakültelerine yerleştirilmeleri adaletle bağdaşmamaktadır.

Yasaların kazanılmış haklara saygı ve hukuk güvenliğinin korunması ilkelerinden uzaklaşması, parlamentonun saygınlığını zedeleyeceği gibi kuralların meşruluğunu da tartışmaya açacaktır. Bu bakımdan eğitim hakkının yanı sıra gelecek hakkının da ihlali olan bu düzenlemenin kabul edilebilir yönü bulunmamaktadır.

26) Tasarının 46. maddesiyle; geçici bir madde ihdas edilerek emniyet hizmetlerinde ilk kademe ihtiyacını karşılamak 2020 yılına kadar uygulanacak yöntemler belirlenmektedir. Ancak emniyet hizmetlerinin 2020 yılından sonra ilk kademe amir ihtiyacının nasıl karşılanacağına dair hüküm bulunmamaktadır. Bu bakımdan kanunların temel prensibi olan genel, soyut, sürekli ve kişilik dışı olma özellikleri burada yine ihlal edilmektedir.

27) Tasarının 50. maddesiyle; Jandarma Teşkilatının görevleriyle ilgili düzenleme yapmaktadır. Askeri niteliği ve kolluk kuvveti özelliği bir arada bulunan jandarmanın uygun görülen yerler şeklindeki muğlak ifadelerle idari makamların inisiyatif ve keyfiyetin bırakılan görev yeri belirlenmesi bu teşkilatın siyasallaşmasına neden olacaktır.

28) Tasarının 51. maddesiyle; Jandarma Teşkilatındaki atama süreçlerini Genel Komutanlık bünyesinden çıkarıp İçişleri Bakanlığına vermektedir. İl ve ilçe Jandarma komutanlarının İçişleri Bakanınca yapılması ve yer değiştirmelerde valilerin de sürece dahil edilmesi jandarmanın siyasallaşmasına neden olacak bir uygulamadır. Askeri nitelikleri yönüyle siyasetten uzak kalması istenen jandarma teşkilatı bugüne kadar kendi iç disiplini içerisinde özellikle Güneydoğu’da önemli görevler üstlenmiştir. Bölücü terör örgütüyle mücadele sürecinde de önemli görevler üstlenen jandarma teşkilatının siyasallaşması hem askeri faaliyetlere hem de kolluk faaliyetine zarar verecektir.

Üstelik Jandarma generallerinin atamaları eski usulde devam ederken albay ve altı rütbelerdeki personelin atamasının Bakan tarafından yapılması generallerle diğer subaylar arasında hiyerarşik, disiplinli ve duygusal bir kopmaya sebep olacağı açıktır.

29) Tasarının 52. maddesiyle; Jandarma Teşkilatının görevlilerinin görevden uzaklaştırılmasında siyasi makamlara yetki verilmesinin düzenlendiği madde ile bir önceki maddede olduğu gibi Jandarma Teşkilatı siyasallaştırılmaktadır. Kendi iç disiplin hükümleri ile günümüze dek bütünlüğünü korumuş bir teşkilatın belli bir süre için iktidara gelmiş siyasi iradelerin kararları ile düzenlenmesi bu hizmetin özellikleri ile bağdaşmamaktadır.

30) Tasarının 53. maddesiyle; Jandarma Teşkilatında görevden uzaklaştırmanın sonuçlarını düzenlemektedir. Tasarının üçüncü bölümünün tümünde görülen jandarmanın siyasallaşması bu maddede de açıkça görülmektedir.

Kolluk vazifesine de sahip olan jandarmanın bu faaliyeti yürütürken yapacağı her işlemde siyasi iradenin kendisiyle ilgili karar verme imkânını sağlayan bu düzenleme içerisinde gizli sürgün yetkisini de barındırmaktadır.

31) Tasarının 54. ve 55. maddeleriyle; izin, terfi, ödüllendirme, denetim ve soruşturma gibi hususlarda mevcut bir iç disipline sahip jandarma teşkilatının yerine İçişleri Bakanı ve Valinin yetkili kılınması bu yapıyı tam anlamıyla siyasallaştırıp iktidar ordusu haline getirilecektir.

32) Tasarının 56. maddesiyle; İl ve İlçe Jandarma Komutanlarının atama ve yer değişikliklerine de esas tutulacak raporların vali ve kaymakamlar tarafından düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme Jandarma teşkilatını siyasallaştıracaktır. Değerlendirme raporlarının hizmetin gerekleri doğrultusunda hazırlanması yerine mülki amire verilecek siyasi emir ve talimatlar ekseninde düzenlemesi riski ortaya çıkacaktır.

33) Tasarının 57. maddesiyle; il ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izinleri mülki idare amirlerine verilmektedir. Jandarmanın kendi iç disiplini içinde yürütülen izin işlemlerinin mülki idare amirlerine verilmesi personel hukuku açısından uygulanabilir nitelikten uzaktır.

34) Tasarının 58. maddesiyle; İçişleri Bakanı'nın Jandarma Genel Komutanına ve Valilere yetki devri düzenlenmektedir. Ancak yetki yasal sınırları içerisinde kapsamı ve türü belli yetkilerin devri anlamına gelmektedir. Bu bakımdan üst makamların astlarına devredebileceği yetkilerde takdir yetkisi sınırlı olup hangi yetkilerin devredeceğinin yasayla sınırları çizilmesi gerekliliği Anayasa Mahkemesi kararlarına da hakim olan bir husustur.

Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında olduğu gibi E.2012/27 ve K.2012/173 sayılı ve 8.11.20112 tarihli oybirliğiyle iptal kararında da yetki devrinin sınırları çizilmiştir. Bu karara göre; **“Yürütme organına düzenleme yetkisi veren bir kanun kuralının Anayasa'nın 7. maddesine uygun olabilmesi için temel ilkeleri koyması, çerçeveyi çizmesi, sınırsız, belirsiz, geniş bir alanı yürütmenin düzenlemesine bırakmaması gerekir.”**

35) Tasarının 59 ila 67. maddeleriyle; Jandarma Genel Komutanlığı'na ilişkin düzenlemelerin aynısı Sahil Güvenlik Komutanlığı için de yapılmaktadır. Sınır kaçakçılığı ve yurt savunması görevlerini üstlenen askeri nitelikli görevlerinin yanı sıra kolluğa ilişkin vazifelerini de vatan hizmetini yapan gönüllü ordu aracılığıyla yürüten Sahil Güvenlik Komutanlığına ilişkin yürütme organına bu denli geniş yetkiler verilmesi tıpkı Jandarma'da olduğu gibi, Sahil Güvenlik Komutanlığı'nı da siyasallaştıracaktır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı'ndaki atamaların, geçici görevlendirmelerin, değerlendirme raporlarının ve görevden uzaklaştırmaların İçişleri Bakanı ve Valilere verilmesi siyasi nitelikli bu makamların askeri makamlar üzerinde etki doğuracak ve bu kurumu yıpratacak nitelikte olduğu açıktır.

Sınır kaçakçılığının denetimi, yurda kaçak girişlerin önlenmesi gibi yurt savunmasına ilişkin önemli görevlere sahip bu yapının, siyasi iradenin tahakkümüne bırakılması bu hizmetin askeri niteliğinden çıkıp siyasi niteliğe bürünmesine neden olacaktır.

Gerek Jandarma Teşkilatı gerekse Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığı'nın ve hatta Bakanın bir alt birimi haline getirmesi büyük Türk Ordusunu yıpratabilecektir.

67. maddeyle Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kıyafetine ilişkin mevcut uygulamaya ilişkin herhangi bir sorun veya aksaklık gerekçede veya komisyon çalışmalarında gündeme getirilmemişken böyle bir düzenleme yapılması ya fuzulidir ya da murat edilen gizlenmektedir.

Gerek Jandarma teşkilatının gerekse Sahil Güvenlik Komutanlığının mensuplarına hiçbir hak vermeksizin yalnızca siyasi otoriteye bağlı bir askeri birlik yaratma amacı içeren düzenlemelerde bu kurumlara herhangi bir yetki verildiği veya görev alanındaki aksaklıklara ilişkin çözüm getirildiği bir düzenleme bulunmamaktadır. Madde metninde belirtilen Genelkurmay Başkanlığından alınacak görüşe atfedilen değerin izafi olduğu ortadadır. Bu bakımdan bu maddenin, son dönemde özellikle bazı askeri birlik ve kıtalarda herhangi bir tarihi dayanağı olmaksızın kullanılan kıyafetlerin Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için de yolunun açılmasına sebep olacağını düşünmekteyiz.

36) Tasarının 68. maddesiyle; Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda yer alan çok sayıda tanımda değişiklik öngörülmektedir.

Nüfus kütükleri bir devletin milletinin geçmişiyle ilgili ve ülkesine sahip olmasıyla ilgili belge niteliği taşıyan kayıtların tutulduğu yerlerdir. Bu bakımdan nüfus kayıtları devletin vatandaşlarına ilişkin belleğidir. Böyle önemli bir alan düzenlenirken çok fazla titiz davranmak gerekir. Ancak Tasarının bu bölümünde bu titizliğin gözetildiğini söylemek pek de mümkün değildir.

Tasarının 69. maddesiyle kayıtların tutulmasında yalnızca elektronik ortamın tercih edilmesi büyük bir riski içerisinde barındırmaktadır.

Öncelikle nüfus kayıtlarının bir bölümünün yalnızca elektronik ortam saklanması çok büyük bir risktir. Bu riski giderebilecek çok ciddi ve dayanıklı mekanizmalar kurulmadan bütün verilerin sanal ortama aktarılması Devletin elindeki belleğin risk altına girmesi anlamına gelecektir.

Siber saldırılar, günümüzde yaygın olarak görülen önemli tehditlerdir. Bununla birlikte yetersiz altyapı nedeniyle herhangi bir saldırıya maruz kalmaya dahi sistemin çökme ihtimali nedeniyle bütün kayıtların yalnızca elektronik ortamda tutulmasının doğru olmadığı düşüncesindedir.

Nüfusa ilişkin verilerin saklanması kadar kullanımı da önemlidir. Verilerin bir bölümünün kayıtlarının yalnızca elektronik ortamda tutulmasının getireceği risk kadar bu verilerin finansal hizmet veren kuruluşlarla paylaşılması da özel hayatın gizliliğini ihlal edecek bir uygulamadır.

37) Tasarının 74. maddesiyle; yabancıların nüfus olaylarının başvurmaları halinde kayıt altına alınacağı düzenlenmektedir. Ülkesi sınırları içerisinde egemenlik yetkilerini kullanan devletin, yabancılara ilişkin nüfus olaylarını irade serbestisine bırakması düşünülemez. Gerek kendi vatandaşlarının gerekse ülkesinde bulunan yabancıların nüfus olaylarının kayıt altına alınması Devletin en temel vazifelerindendir.

38) Tasarının 75. maddesiyle; Büyükşehir Belediyesine dönüştürülen İl Belediyelerindeki 6360 sayılı yasa öncesi köy tüzel kişiliğine sahip olan mahalle muhtarlarına evlendirme yetkisinin verilmesi öngörülmektedir. 6360 sayılı Kanunun komisyon görüşmelerinde önemle belirttiğimiz ancak dikkate alınmayan bu aksaklıkların ilerleyen dönemlerde yine bu komisyonun gündemini meşgul edeceği ortadadır. Yasa yapma

süreçlerini aceleye getirirken gerek ülkemizin toplumsal yapısı gerekse coğrafi ve mülki idare yapısı dikkate alınmaksızın yapılan yanlış ve eksik düzenlemelerin yol açacağı sorunlar torba tasarılar içerisine derç edilip çözülemeyecek kadar fazladır. Bu bakımdan 6360 sayılı Kanun öncesinde il sınırı büyükşehir belediyesi sınırına dönüştürülen illere kapsamayan bu düzenleme yasal olmaktan çok gündelik sorunlara yönelik palyatif bir nitelik taşımaktadır.

39) Tasarının 80. maddesiyle; düzenlenen talep belgesinin birinci fıkra ile kullanılması hüküm altına alınırken ikinci fıkrasıyla kullanıp kullanılmamasının idarenin takdirine bırakılması hukuken yazım hatasını aşan bir niteliğe sahiptir.

Tasarının genel hatlarıyla idari makamları kanunla verilen görevleri yapan birimler olmaktan ziyade takdir ettiği alanlarda takdir ettiği şekilde davranan yüksek otoriteler haline getirmeyi amaçladığı dikkate alındığında bu maddeyle idareye yüklenen görevin yine idarenin takdirine bırakılması kendi içerisinde tutarlı olmakla birlikte hukukla kavranamayacak derecede sakat bir hüküm içermektedir.

40) Tasarının 82. maddesiyle; kimlik paylaşım sisteminin özel ve tüzel diğer kişilere açılması düzenlenmektedir. Ancak düzenleme ile net bir tanım yapılmaksızın finansal hizmet veren kuruluşların tamamı bu bilgilere ulaşabilecektir.

Finansal hizmet veren kuruluşlarla ilgili hiçbir tanım yapılmaksızın bu kadar geniş bir anlam içerecek şekilde Tasarı maddesini kanuna koymak kişisel verilerin korunması noktasında ciddi bir risk oluşturacaktır. Vatandaşlarımıza ait kimlik bilgilerinin, adres bilgilerinin ve hatta nüfus olayı bilgilerinin Devlet ve kamu tüzel kişileri dışındaki kişilere verilmesi Anayasaya alenen aykırıdır.

41) Tasarının 105. maddesiyle; geçici madde ile il ve ilçe idare kurullarına ad ve soyadı düzeltilmesi yetkisi verilmektedir. Muhalefet şerhimizin başından beri vurguladığımız husus; kuvvetler ayrılığıdır, yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerce kullanılması gerektiğidir. Geçici bir maddeyle il ve ilçe idare kurullarına nüfus kayıtlarında değişiklik yapma yetkisi verilmektedir.

Yukarıda da ifade edildiği gibi nüfus kayıtları devletin belleğidir. Bu belleğin yanlış tutulmuş olması, eksik kayıt gibi tüm durumlar yargı organı tarafından düzeltilmektedir. Tasarı ile bu görevin geçici olarak verildiği idare kurulları idarenin parçası olup yargısal bir fonksiyona sahip değildir.

Mahkemelerin nüfusa ilişkin kayıtlarda değişiklik veya düzeltme yapması ilgilerin davalarına ilişkin tüm verilerin incelenerek yargısal bir karar neticesinde olmaktadır. Burada ilgililerin tüm nüfus kayıtları, finansal kayıtları ve her şeyden önemli adli sicil kayıtları incelenmektedir. İncelenen tüm kayıtların imkân vermesi halinde mahkemeler ilgili değişikliği yapmaktadır.

Yargısal nitelik taşıyan nüfus kayıtlarının düzeltilmesinin mahkemelerdeki gibi araştırma yapılmadan idare kurullarınca hüküm altına alınması bölücü terör örgütü başta olmak üzere çok sayıda yasadışı faaliyetlere bulaşmış kişinin bu imkândan yararlanabilmesini gündeme getirecektir. İsteyen vatandaşların mahkemeye başvurarak kayıtlarında herhangi bir sıkıntı olmaması durumunda yapabildikleri bir işlemin yargıdan alınıp idareye verilmesi doğru değildir.

42) Tasarının 121. maddesiyle; idare hukuku bilgilerimizi alt üst eden bir kavram ortaya çıkmaktadır. Valiye bağlı olan kamu tüzel kişiliğine haiz ve özel bütçeli bir kurumun idari teşkilat içerisindeki yerini tanımlamak mevcut idare hukuku kavramlarıyla açıklanamamaktadır.

Valiye bağlı bir idarenin hiyerarşi içerisinde tanımlaması halinde bu idarenin merkezi idare teşkilatı içerisinde yer alması gerekir. **Eğer bir idareye kamu tüzel kişiliği verilmişse böyle bir durumda bu idarenin karar alma mekanizmalarının oluşturulması gerekir.** Meclisi ve encümeni olmayan bir yapının hem tüzel kişiliği haiz hem de valinin emir ve talimatına bağlanması idare hukukunda olsa olsa UFO (tanımlanamayan uçan cisim) diye tanımlanabilir. Yüzyıllarca yıllık Türk idare geleneğinde hiyerarşi ve idari vesayet kavramları açıkça tanımlanmışken bu düzenleme idarenin bütünlüğü bakımından da kavranabilir bir niteliğe sahip değildir.

Tasarının bu maddesi ile Hükümet, PKK’nın isteğiyle değiştirdiği büyükşehir düzenlemesinin ortaya çıkan aksaklıklarını gidermeyi amaçlamaktadır. Büyükşehir düzenlemesine yaptığımız itirazlara kulak tıkayan AKP hükümet bir kez daha yanlışın içinde boğulmaktadır. Bu kez de ucube bir yapı ortaya çıkarmaktadır.

43) Tasarının 126. maddesiyle; disiplin soruşturması yürüten görevlilere hukuk devletinde hiç kimseye tanınmayan bir zırh imkanı sağlanmaktadır. Denetim elemanlarının kişisel kusur, haksız fiil ve diğer sorumluluk halleri de dahil olmak üzere yaptıkları işlemlerden dolayı sorumsuz olması bu denetim elemanlarını iktidarın sopasına dönüştürecektir. Dahası bu görevlilerin kişisel hırs, kin ve garezle yaptığı işlemlerde bile idare aleyhine dava açılması hazine kasasındaki paraların iktidarın sopası için harcanması anlamına gelecektir.

Aynı maddede belirtilen rücu kavramının ise idarenin takdirine bırakılması hukuksuz uygulamaların ölçsüz biçimde hazine bütçesinden karşılanması anlamına gelmektedir. Burada idare dilerse kusurlu davranan memurlara rücu edecek dilerse etmeyecektir. Hukuk devletinde hukuksuzlukların bu şekilde yasal teminat altına alınması kabul edilemez.

44) Tasarının 127. maddesiyle; bir önceki maddede sayılan hukuksuzları geçmişte yapmış olan kamu görevlilerine de zımnî bir af getirilmektedir. Bu madde ile görülmekte olan davalarda davalı konumdaki kamu görevlisi bu konumdan çıkarılmakta ve hazine davalı hale getirilmektedir. Bu hüküm ile idarenin sopası vazifesi görmüş olan denetim elemanlarının yaptığı hukuksuzluklar milletin vergileriyle oluşan hazine kasasından ödenecektir.

45)Tasarı mevcut haliyle; Anayasamızın 2. maddesinde belirtilen Cumhuriyetin niteliklerinden “insan haklarına saygılı devlet”, “demokratik devlet” ve “hukuk devleti” ilkelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Aynı zamanda bu Tasarı temel hak ve özgürlükler açısından geri dönülmesi ve telafisi imkânsız zararlara yol açacak bir nitelik taşımaktadır.

Anayasamızın 5. maddesinde düzenlenen “Devletin temel amaç ve görevleri” arasında sayılan kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini korumak ayrıca hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayan her türlü engeli kaldırmak devlete yüklenmiş ödevlerdendir.

Egemenliğin kayıtsız şartsız Millete ait olduğunu hüküm altına alan Anayasamıza göre; “hiç kimsenin veya organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanmayacağı” ve “yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılması” esastır. Tasarı bu haliyle “Millet Egemenliği” ve “yargı bağımsızlığına” aykırıdır.

Bu Tasarı ile Anayasanın 10. Maddesinde belirtilen “eşitlik ilkesi” ihlal edilmekte, “temel hak ve hürriyetler” ancak kanunla sınırlanabilecekken ve bu sınırlamalar anayasanın sözüne ve ruhuna aykırılık teşkil edemeyecekken bu ilkeler hiçe sayılmaktadır. İdari makamların anayasada belirtilen sınırlar aşarak yargı organlarının alınması gereken kararları alma ve bunları doğrudan uygulama yetkisine sahip olmaları Anayasanın 123. maddesinde belirtilen “idarenin kanuniliği” ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Anayasamızın 19. maddesinde belirtilen “kişi hürriyeti ve güvenliği” kapsamında hâkim kararı olmaksızın yapılamayacak iş ve işlemlerin idari makamlara verilmesi hukuk devleti açısından kabul edilemez. Yargılama öncesinde “özel hayatın gizliliği”, “konut dokunulmazlığı” ve “kişisel verilerin korunması” hükümlerinin ihlal edilmesi de anayasaya alenen aykırıdır.

Milliyetçi Hareket Partisinin ortağı olduğu 57. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin büyük uğraşları sonucu 21. Dönem TBMM’nin gerçekleştirdiği Anayasa değişikliklerinin en önemli özelliği temel hak ve özgürlüklere getirilen güvencelerdir. Bu değişikliklerle ülkemizde özgürlüklerin asıl, sınırlamaların istisna olacağı düzenlenmiştir.

2001 Anayasa değişiklikleriyle; temel hakların özüne dokunulamayacağı, sınırlamaların ancak kanunla yapılacağı ve hatta bugüne kadar hiçbir Anayasamızda yer almayan, sınırlamalarda ölçülülük ilkesi parlamento tarafından kabul edilmiştir.

Bugün temel hak ve özgürlüklere ilişkin geldiğimiz nokta ise 2001 yılında yapılan düzenlemeleri hiçe sayan, ülkemizin hak ve özgürlük standartlarını geriye götüren bir durumdadır. **Öyle ki bu Tasarı özgürlüklerin yerine iktidarın bekası, eleştirinin yerine vatandaşın biatını esas almaktadır.**

Türk vatandaşlarının hükümeti eleştirme ve haklarını talep etmelerine yönelik gösterileri adeta olağanüstü hal sebebi sayılarak Bakanlar Kuruluna ait yetkilerin bile il valileri tarafından kullanılması ve milletin top yekûn susturulması amaçlanmaktadır.

Tasarının birinci bölümü temel hakları düzenlemek bir kenara bu hakların içlerini boşaltmak ve hükümetin sözde istikrarını güvence altına almayı hedeflemektedir.

SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Dört önemli alanda düzenleme yapan Tasarının birinci bölümü temel haklar konusunda ülkemizi 2001 Anayasa değişikliklerinin gerisine götüren, iktidarı eleştirmenin adeta yasak hale geldiği bir anlayışa sahiptir.

Bu anlayış demokratik örgütlenme özgürlüğünü ortadan kaldırmaya varan hükümleriyle toplumsal hayatı yeniden dizayn etmeyi amaçlamaktadır. Toplumsal alanda biat kültürünü hâkim kılmayı amaçlayan bu Tasarı yasalassa bile meşru bir zemine oturmayacaktır.

Yasallık, ancak meşru zeminde var olduğu sürece millete hizmet edilebilir. Ve “Millete Hizmet Yolu” vergilerle finanse edilen Devlet Televizyonu’nda kimsenin dinlemediği programlar yapmak yerine tüm milletini kucaklayan açık, şeffaf ve meşru kanunlar yapmaktan geçer. Nitekim 2001 yılında tüm milleti kucaklayan, demokratik hak ve özgürlükleri güvence altına alan anayasa değişiklikleri bu Yüce Meclis çatısı altında Milliyetçi Hareket Partisi’nin ortağı olduğu 57. Hükümetin öncülüğünde gerçekleştirilmiştir.

2001 yılında yapılan Anayasa değişiklikleriyle temel hakların sınırlandırılmasında öze dokunma yasağı getirilmiştir. Ayrıca sınırlamaların ölçülü olması benimsenmiştir. Bugün gelinen noktada bu Tasarı ve benzer Tasarılar ülkemizi 2001 değişikliklerinin gerisine götürmektedir.

Temel hak ve özgürlükler konusunda ülkemizi ve milletimizi ne denli geriye götüreceğini tahmin edemeyeceğimiz bu Tasarı, hükümet emrinde bir kolluğun yalnızca hükümetin menfaatini gözetecek bir düzlemeye sahiptir. Barışçıl gösterilere tahammülsüzlüğü madde metinlerinden anlaşılan Tasarının iç güvenlik konusunda bölücü terör örgütüne yönelik önlemlere yer vermiyor olması ise başlı başına bir ironidir.

Kolluğun yargısal bir süreç olmadan arama yapması, mülki makamların 48 saate kadar gözaltı kararı vermesi, mülki makamların adli kolluğun amiri olması, toplantı ve gösteri yürüyüşlerine barışçıl amaçlarla teşebbüs edenlerin muğlak yasal ifadelerle bu teşebbüslerinin engellenecek olması temel haklara ilişkin sınırlamalardır. Aynı şekilde Anayasanın 120. maddesinde düzenlenen olağanüstü hal ilan etme yetkisinin Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu yerine İl Valisi ya da İçişleri Bakanına veriliyor olması;

- Cumhuriyetin nitelikleri başlıklı Anayasamızın 2. Maddesine,
 - Yargı yetkisi başlıklı Anayasamızın 9. Maddesine,
 - Kişi Hürriyeti ve Güvenliği başlıklı 19. Maddesine,
 - Özel hayatın gizliliği başlıklı 20. Maddesine,
 - Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme başlıklı 34. Maddesine,
 - Olağanüstü hal ilanına ilişkin 120. maddesine
 - Mahkemelerin Bağımsızlığı başlıklı 138. Maddesine
- alenen aykırıdır.

İkinci bölümünde Emniyet teşkilatına ilişkin düzenlemeler yapan Tasarının Emniyet amirlerinin terfi süreleri, yükselme esasları düzenlenirken kendi içinde tutarsızlığa düştüğü gözlerden kaçmamaktadır.

Tasarı gerekçesinde ve Hükümet temsilcilerinin sunumunda Emniyet teşkilatının tek sorunu kadrolarda biriken Emniyet amirleriymiş gibi gösterilse de bu düzenlemelerin asıl amacının İran Devrim Muhafızları benzeri bir “AKP REJİM POLİSİ” ya da kendi tabirleriyle “AKPOLİS” yaratmak istedikleri inkâr edilemez.

2007 yılı sonrası; dönemin darbe girişimi, bugünün kumpası olarak adlandırılan Ergenekon ve Balyoz gibi davalarla Türk Ordusu yıpratılmıştır. Bugün ise 17-25 Aralık yolsuzluğunun hesabını verememiş hükümet, Türk Polisi'ni Paralel diye nitelendirerek yıpratmaktadır. Bu yapılanlar AKP'nin Cumhuriyetin kurumlarıyla hesaplaşmasından başka bir şey değildir.

Ceza kanunlarında hükümeti yıkmaya ilişkin çok sayıda suç tanımlanmıştır. Bu suçları işleyenlere ne tür cezalar da verileceği açıktır. Kendisine yönelen her eleştiriye darbe girişimi, eleştireni ise terörist diye tanımlayan AKP yaptığı yasal düzenlemelerle PKK terörünü meşrulaştırmaya çalışmaktadır. İşin aslı ve esası budur.

Paralel yapının olup olmadığını tespit edip varsa cezalandırmak yargının işidir. Ancak bunun yerine kendisine zararlı gördüğü Cumhuriyet kurumlarını ortadan kaldırmak AKP'nin bulduğu en kolay çözümdür. İşte AKP'nin çözüm yöntemi okul kapatmak için kanun çıkarmaktır.

Genel müdürleri ve müsteşarları görevden alamadığı için sayısız kanun çıkaran AKP'nin Millet yararına çıkardığı kanunları merceklerle aramamız gerekir. Ülkemizin en güzide liselerini kazanabilecek durumda iken hayalleri ve ülke gerçekleri doğrultusunda Polis Koleji'ni tercih eden gençlerimiz işte bu anlayışla okullarından atılmaktadır.

Güvenlik Bilimleri Fakültesinde 8 yıldır Emniyet teşkilatı için eğitim gören, uzmanlık alanı güvenlik bilimleri olan bir nesil mezun olmalarına dört- beş ay kala atama yerine atılma tehdidiyle karşı karşıyadır.

AKP döneminde zulümleri saymaya ne belleğimiz imkân tanır ne de sayfalar müsaade eder. Yurdun dört bir yanına hesapsız ve kitapsızca açtığı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinden mezun olan 400.000 işsize iş bulamayan hükümet, Akademi öğrencileri için de işsizliği ve sefaleti reva görmektedir.

Bu Fakülte'deki akademisyen kadrolarının güvenlik alanındaki yıllar boyu biriktirdikleri tecrübe yok sayılarak bu alanda sözü bile olamayacak diğer üniversitelere dağıtılmaları akıl dışı bir uygulamadır. Bu olsa olsa kan davası gibi çağdışı bir yaklaşımdır.

Emniyet teşkilatına ilişkin düzenlemeler Türk Polisini daha çağdaş ve medeni bir seviyeye yükseltmek yerine Türk Polisini iktidarın yolsuzluklarını örtmek için iktidar bekçilerine dönüştürmeyi amaçlamaktadır.

Tasarının üçüncü bölümünün düzenlediği kurum Türk Ordusunun ayrılmaz bir parçası, kırsal alanda kolluk görevlisi, Ulu Önder Atatürk'ün deyimiyle “Bir Kanun Ordusu” olan Jandarma ve sınır güvenliğini sağlayan Sahil Güvenlik Komutanlığı'dır.

AKP'nin Jandarma Genel Komutanlığına ilişkin öngördüğü düzenlemeler devletin bekası olan Jandarmayı istediği gibi kontrol etmek ve kendi kır ordusunu oluşturmak içindir.

Jandarma teşkilatını siyasallaştıracak olan Tasarı, İl ve İlçe Jandarma Komutanlarının İçişleri Bakanı tarafından atanmasını düzenlemektedir. **Artık bu düzenlemeden sonra il ve ilçe jandarma komutanlarının sendikalaşarak JAN-BİR-SEN (!) üyesi olmadan atanamayacağı ve bu da yetmeyip kapı kapı AKP’li il başkanı ve ilçe başkanı kovalayacağı günler de yakındır.**

Jandarma, askeri niteliklere sahip köklü bir kurumdur. Öyle ki Doğu ve Güneydoğu’da eli kanlı terör örgütünün korkulu rüyası olan bu kurum, PKK’ nın talepleri doğrultusunda terörle mücadele etmeyecek bir hale getirilmek, iğdiş edilmek istenmektedir. Tüm Cumhuriyet kurumlarını siyasallaştırarak AK Cumhuriyet ve hatta AK Devlet hedefleyen zihniyetin gerçek niyeti budur.

Dördüncü bölümde düzenlenen Nüfus Hizmetleri Kanunuyla kişisel bilgilerin mahremiyeti kurumların inisiyatifine bırakılmaktadır. Kişisel verilerin korunmasına dair henüz herhangi bir kanun çıkarılmamışken düzenlemeyle idare kişisel bilgileri, adres bilgilerini finansal hizmet veren kuruluşlara para karşılığında verecektir.

Bu Tasarı toplumun tamamını ilgilendiren bir alanı düzenlemektedir. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması söz konusu olsa da Tasarı Anayasal düzen, hukuk sistemi, çoğulcu demokrasi, siyasal rejim ile temel hak ve hürriyetleri doğrudan ilgilendirmektedir.

Yapılan değerlendirmeler ışığında bu Tasarının toplumun huzuru, refahı ve güvenliğini hedeflemediği açıktır. Bu Tasarının amacı PKK ile yapılan müzakerelere itiraz edenleri susturmak, yolsuzluk ve rüşvetle ilgili soruşturmaları kaynağında yok etmektir. Bunu yapmak için de hükümet, doğrudan kendisine bağlı ve sözünden çıkmayacak bir polis ve jandarma teşkilatı kurmayı amaçlamaktadır.

Bu sebeplerle Tasarıya muhalefet etmekteyiz.

Mehmet Erdoğan
Muğla

Hasan Hüseyin Türkoğlu
Osmaniye

MUHALEFET ŞERHİ

Görüşülmekte olan 1/995E. Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, kamuoyunda bilinen adı ile “İç Güvenlik Yasası” olarak bilinen işbu yasa ile polisin yetkilerinin artırılması ile ters orantılı olarak vatandaşın düşünce ve düşünceyi ifade hürriyetini kullanma hakkının sınırlandırılması amaçlanmaktadır. Bunun yanı sıra birden fazla kanunda değişiklik içeren bu torba yasa; çok kapsamlı bir biçimde kişi hak ve özgürlüklerine, özel hayatın gizliliğine, hakim ve savcılarının yetkilerine yönelik pek çok müdahale içermektedir.

Yasa Tasarısını genel hatlarıyla ifade edecek olursak en asgari demokrasi kurallarının dahi rafa kaldırıldığı, hukuk devleti ilkelerinin terkedilerek polis devleti yolunda ilerleme isteğinin açıkça ifade edildiğini söylemek yanlış olmaz.

Sözünü ettiğimiz hususlarla ilgili geçmişe dönüp bakacak olursak; 1999 tarihi itibariyle Türkiye’nin Avrupa Birliği süreci ivme kazanmış ve ardından demokratikleşme adımları hızla gündeme gelmişti. Bu çerçevede hızla uyum yasaları çıkarılmış ve bu durum tüm toplumsal kesimlerce umutla izlenmişti. Ancak ne var ki PVKS’ deki olumlu değişiklikler başta olmak üzere demokratikleşme adımlarından hoşnut olmayan kesimler de vardı ve polis, kuşkusuz bunun başında geliyordu.

Ardından Amerika’da 11 Eylül saldırısının gerçekleşmesi ile Amerika başta olmak üzere dünya ülkelerinde de güvenlikçi politikalar hakim olmaya başladı. Yani kişi hak ve özgürlükleri giderek devletin güvenliği temelinde gelişen politikalar karşısında önceliğini yitirmeye başladı. Güvenlik politikaları, gerçek tahrifatı daha çok Türkiye gibi, güçlü bir demokrasi geleneği olmayan, otoriter ve antidemokratik damarın her daim hayatıyetini koruduğu ülkelerde gösterdi. Gelişen bazı olaylar ya da hazırlanmış provokasyonlar, Türkiye’de, planlanan güvenlikçi politikaların yaşama geçirilmesinin bahanesi olarak kullanıldı. Örneğin, 2006 yılında TMK’ de hak ve özgürlükler aleyhine yapılan düzenlemeler ile PSVK’ de polisin yetkilerini genişleten

ve artıran 2007 değişikliklerine sonradan Devletin düzenlediği açığa çıkan 2005 Mersin'deki Bayrak Provakasyonu gerekçe oluşturmuştu.

İktidar, bu kez yeni güvenlik paketine son yıllarda hızlı bir biçimde gelişen toplumsal muhalefeti gerekçe ederek bu yasa tasarısına meşruluk kazandırmaya ve toplumsal rıza devşirmeye gayret etmektedir. Oysa Gezi gibi Kobane olayları gibi benzeri toplumsal patlamalara, iktidarın otoriter yönetiminin baskı politikaları neden olmuştur. Nitekim Hükümet, çeşitli yasal düzenlemeler ve kamusal alanda yarattığı uygulamalar ile demokrasinin asgari kurallarını hiçe sayarak bireysel özgürlük alanlarını daraltıcı politikalarında dozajı giderek artırmış ve ortaya Gezi ile başlayan toplumsal muhalefet gücü çıkmıştır. Toplumsal muhalefet Gezi'den sonra da gelişen olaylar karşısında sesini yükseltmiş ve hak ihlalleri yahut toplumu yaralayan her olay sonrasında halk sokağa çıkma ihtiyacı duymuştur. Yine bu tür protesto eylemlerinden birisi de Kobane'de yaşanan IŞİD müdahalesine yönelik duyarlılık yaratma amacı ile Kobane'ye destek ve IŞİD'i protesto için yapılan eylemlerdir. Hükümet Kobane'ye destek ve hükümetin politikalarını protesto gösterilerini fırsat bilerek çok kısa bir sürede, ellerinde mevcut olan ve tüm hazırlıkları önceden yapılan İç Güvenlik paketini gündeme getirmiştir.

Yukarıda genel hatları çizilen bağlamda yasalaştırılmaya çalışılan ve artık AKP Hükümetinin hak ve özgürlükleri sınırlama ve ortadan kaldırma pratiğinde bir **“yasa yapma klasiki”**i haline gelen **“torba yasa”** formundaki iç güvenlik paketi olarak adlandırılan bu paket, bir yandan mevcut muğlak ve cezasızlığa kapı aralayan ve bu nedenle uluslararası ilgili kurumlarca ciddi biçimde eleştirilen polislerin yetkilerini daha da artırmakta, Vali ve kaymakamları adli kolluk amiri haline getirerek savcı ve yargıçların yetkilerini kullanmasını mümkün kılmakta, göstericiler için öngörülen hukuken temellendirilmesi mümkün olmayan ya da fazlasıyla ağır olan cezalar daha da ağırlaştırılmaktadır. Diğer yandan kuvvetler ayrılığı ilkesinin açık ihlali ile yargı paketleri ve idari tasarruflarla kendine bağlı yargı ve yüksek mahkeme sürecini büyük oranda tamamlayan iktidar, bugüne kadar Emniyet Teşkilatı yönetiminde gerçekleştirdiği ve yolsuzluk olaylarının soruşturulmasını fiili olarak engellemeyi başardığı değişiklikleri yeterli görmeyerek bu paketle yöneticisinden öğrencilere re'sen emeklilik, görevden alma, mevcut okulları kapatma ve yeni sözlü sınavlar koyma v.b. yollarla Emniyet Teşkilatında mevcut kadroların tasfiyesi ile kendisine bağlı bir kadrolaşmayı güvenceye almaktadır. Paket ayrıca, İktidarın özellikle mevcut

kadroların tasfiyesi sürecinde görevlendireceği memurlara mağdurlara verecekleri zararlar nedeniyle dava açmayı engelleyen ve rücu etmeyi adeta imkânsızlaştıran, özel hayatın gizliliğine saygı ilkesini ihlal eden, Türk vatandaşlığına geçişi muğlak koşullara bağlayarak iktidarın keyfine terk eden ve Merkezin yerel yönetimler üzerindeki vesayetini güçlendiren hükümler barındırmaktadır.

Bu haliyle, İç Güvenlik paketi yasa tasarısı birçok hak ve özgürlük açısından büyük tehlike arz etmektedir. Kişi hak ve özgürlüklerini tamamen rafa kaldırırken polisin yetkisini sınırsız bir biçimde artırmaktadır. Kaldı ki hükümet; polisin yetkilerini zaten sınırsız kılan bir düzenlemeyi 2007 yılında hayata geçirmiş ve o tarihte de siyasi partiler, hukukçular, sivil toplum örgütleri, hak örgütleri PVSK’da yapılan değişiklikleri eleştirmiş, bu değişikliklerin beraberinde yargısız infazları getireceğini yüksek sesle kamuoyuna ifade etmişti. Nitekim o dönem getirilen yasal düzenlemelere karşı olanlar maalesef haklı çıkmış, PVKS 16 ncı maddede yapılan değişiklikler sonucu 2007 yılından bugüne değin 185 sivil hayatını kaybetmiştir. Üstelik bu 185 kişinin ölümü neticesinde bu cinayetlerin sorumluları hiçbir ceza almamıştır. Sadece son dönem Ali İsmail Korkmaz ile Ethem Sarısülük’ün katillerine sembolik cezalar verilerek toplumsal muhalefet bir parça olsun susturulmaya çalışılmıştır. Kaldı ki Ethem Sarısülük’in yargılaması sırasında yaşanan hukuksuzlukları, Ethem’in katili yerine aileye ceza vermek niyetiyle hareket eden yargıyı tekrar hatırlamakta da fayda var. Tasarı, polisin attığı her kurşunu baştan itibaren cezasız bırakacak hükümler içermekte bu yönüyle de polis cinayetlerinin yasal hale getirmenin alt yapısını oluşturmaktadır.

Tasarının bu genel değerlendirme dışında tek tek maddeler bağlamında incelenerek hukuk devleti, insan hakları ve hak özgürlüklerle taban tabana zıt hükümlerine altını çizmek gerekmektedir.

Tasarının 1 inci maddesi ile polise kişilerin üstleri ve araçların aranmasında daha geniş yetkiler tanınmaktadır. Polis bundan böyle kaymakam/vali tarafından görevlendirilecek kolluk amirinin yazılı, acele hallerde ise sözlü emri ile kişinin el ile kontrol haricinde de üstünü ve aracını detaylı bir şekilde arayabilecek. Yani mevcut düzenlemede yer alan *“kişinin üzerindeki elbisenin çıkarılması veya aracın, dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin açılması istenemez”* ibaresi genişletilmekte ve polise bu konuda geniş yetki

tanınmaktadır. Polisin arama yetkisini kullanırken var olan savcılık ve mahkeme izin şartı da kaldırılarak yetkileri baypas ediliyor. Sadece kolluk amirinin kararının 24 saat içinde hâkim önüne sunulması öngörülüyor ki arama işleminden sonra gerçekleştirilecek bu işlemin kişi özgürlüğü ve güvenliği açısından hiçbir anlamı olmadığı açık.

Söz konusu 4/A maddesi de 2007 yılında getirilen ve toplumsal muhalefetçe karşı çıkılan bir düzenleme olup bu hüküm mevcut haliyle dahi sakıncalı iken, polise tanınan daha geniş yetkilerle mevcut sorunlu hal kişi özgürlükleri aleyhine daha da ağırlaştırılmıştır. Nitekim “durdurma”; yakalama ve tutuklama hallerinden farklı özelliklere sahiptir ve bu nedenle Anayasa’da düzenlenmesi gerekir. Zira tutuklama ancak kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli şüphe nedeni varsa hakim kararı ile mümkündür. Yakalama ise suçüstü hali veya gecikmesinde sakınca olan hallerde yapılabilir. Tasarı ile polise; suç şüphesi, suçüstü hali ve gecikmesinde sakınca bulunan bir durum olmadan, kişileri durdurma yetkisi tanımıştır. Yani polis çarşıda, pazarda, sokakta vb yerlerde istediği kişiyi durdurabilir ver özgürlüğünü kısıtlayabilir. Herhangi bir savcı talimatına veya hakim kararına ihtiyacı yoktur.

Tasarının 3 üncü maddesinde yer alan düzenleme uyarınca; polise savcının veya mahkemelerin yetkisini kullanacak şekilde müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini kişilerin ikamet ettiği yerde alma yetkisi verilmektedir. Kolluk güçlerinin temel görevi, sadece tehlikeyi önlemektir. Suç işlendikten sonraki görevler adli niteliktedir ve ceza yargılaması alanına girer. Ancak tasarının yasalaşması halinde polis bir suç işlendikten sonra suçtan zarar görenleri, tanıkları veya mağdurları gidip işyerlerinde veya evlerinde dinleyebilecektir. Bu düzenleme ile açıkça savcı ve hakimlerin yetkileri polise devredilmektedir. Bu hüküm, yaygın ve önemli eleştiri konularından biri olan polisin suç ve delil yaratma/uydurma yakınmalarını daha artıracak bir düzenlemedir. Hukuk Devleti yerine Polis Devleti’nin inşası niteliğindeki düzenlemelerden birisi de budur.

Tasarının 4 üncü maddesinde yapılan değişiklikler, polise açıkça öldürme yetkisini vermektedir. Nitekim maddeye dair önerilen düzenlemelerde polisin kitlesel gösterilerde kullandığı kimyasal gaz ve boya kullanımı arttırılmaktadır. Polisin hâlihazırda toplantı ve gösterilere yaptıkları müdahaleler yasal değildir. Mevcut düzenlemede polisin basınçlı su sıkabilmesi yasa ile korunmaktadır. Ancak

boyalı su veya ilaçlı su polis tarafından her gün acımasızca kullanıldığı halde bu yasadışı idi. Tabi polisin toplantı ve gösterilere uyguladığı şiddete dair yapılan bütün şikâyetlerin sonuçsuz kaldığını da not etmek gerekir. Tasarıda yapılan öneriyle kitlesel gösterilerde polisin kullandığı kimyasal gaz ve boya kullanımı meşru kılınmaktadır. Elbette bu düzenleme polisin bunca zaman boyalı su kullanmasının yasal olmadığının da bir itirafı niteliğindedir.

Söz konusu düzenleme polise; molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı vb. silahlarla açık veya kapalı alanlara yapılan saldırı veya saldırı teşebbüsünde bulunanlara karşı polisin saldırıyı etkisiz kılmak amacı ile ve etkisiz kılacak ölçüde silah kullanma yetkisi tanınmaktadır. Giriş bölümünde de belirttiğimiz üzere bu bend ile insan öldürme hakkını kendinde gören polis 7 yılda 185 kişiyi katletmiştir. Bu madde ile bu yetkisi sınırsız bir biçimde artarken polis cinayetlerinin hiçbir cezai müeyyide ile karşılaşmamasının da garantisi verilmektedir. Bu düzenleme esas itibariyle polisin toplumsal gösterilerde işlediği cinayetlerin yasal hale getirilmesidir. Madde yazılış tarzı itibariyle çok esnek olup, polis öldürdüğü kişilerin silah kullanmaya teşebbüs ettiğini ya da kaçmaya çalıştığını kendisi iddia edecek (polis arkadaşları bu yönde tutanaklar tutacak) ve kendisini o doğrultuda savunacaktır. Madde, AİHM içtihatları ve konu ile ilgili uluslararası belgelerde öngörülen “ölümcül gücün, ancak yaşamı korumak için son çare olarak kullanılabileceği” kriteri, uluslararası ilgili kurumların tüm uyarılarına rağmen, bu düzenlemede de görmezlikten gelinmiştir.

Uygulamada 10’larca sivilin, polisin açtığı ateş ile öldürüldüğü ve yine polisler tarafından kendilerini aklamaya dönük tutanakların tutulduğunu yakından biliyoruz. **Son günlerde Yüksekova’da Rojhat Özdel, Diyarbakır’da 16 yaşındaki Kadir Çakmak, Lice’ye giderken tek kurşunla öldürülen Muzaffer Görür, Adana’da sokak ortasında vurulan 15 yaşındaki İbrahim Aras ve Cizre’de yaşamını yitiren henüz 12 yaşındaki Nihat Kazanhan bu cinayetlerden sadece birkaçıdır.** Yani bu tasarı mevcut haliyle dahi insanların ölümüne neden olmaktadır.

Tasarının 5 inci maddesinde yer alan düzenleme ile polise doğrudan gözaltına alma yetkisi verilmektedir. Tasarıda; 24 saat olan gözaltı süresi 48 saate çıkarılmakta, aynı düzenleme jandarma için de geçerli kılınmaktadır. Ayrıca polis ve jandarmanın istihbarat toplama yetkisi de artırılmaktadır. Herkesin dinlendiği ve

izlendiği bir ortamda istihbarat toplama yetkisinin arttırılması da, uygulamaya yasal kılıf bulma çabasından başka hiçbir şey değildir. Polis ve jandarmanın yetkilerinin artırılması hükümetin dillendirdiğinin aksine topluma huzur ve güvenlik getirmeyecektir. Merkezine bireyi, birey hak ve özgürlüklerini oturtmayan bir devlet hukuk devleti olmaktan çıkar. Bu noktada vatandaşı kendisine düşman ilan eden zihniyetten yola çıkılarak vatandaşın en asgari hakları ve demokrasinin rafa kaldırılması söz konusudur.

Tasarı çocuk oyuncaklarını da silah sınıfına koymaktadır. Tasarının 7 inci maddesinde Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda yapılan değişiklik ile **“demir bilye, sapan ve Molotof kokteyli vb”** da **“ateşli silah”** sayılmaktadır. Basit bir çocuk oyuncağının, ateşli silah kapsamında değerlendirilmesi dikta rejimlerine özgü mekanizmalardır. Sapan ve bilyenin silah kapsamına alınması, elinde bilye ya da sapan olan bir çocuğun (kanundaki diğer düzenlemelerle birlikte değerlendirildiğinde) öldürülebilmesi anlamına gelmektedir. Bir yandan polise sınırsız yetkiler veren bu anlayış diğer yandan da çocuk oyuncaklarını silah kapsamına almaktadır.

Yine tasarının 8 inci maddesi ile yapılan bir başka değişiklik de 2911 sayılı yasanın 33 üncü maddesine eklenen ifadelerle ateşli silahlar ve Molotof gibi patlayıcı maddelerin kullanılması ve gösteri ve yürüyüşlerde amblem, pankart, afiş vs kullanılması halinde verilecek cezaların artırılması şeklindedir.

Halen yürürlükte olan **TCK hükümlerine göre Molotof bulundurmak, TCK 174 üncü maddesi kapsamında** patlayıcı madde olarak kabul edilmektedir. Molotof kokteyli biyolojik ve kimyasal silah ile aynı kapsamda kabul edilmekte ve yüksek cezalar verilmektedir. **Birkaç Molotof birden yanında bulunduranlar örgüte silah sağlamaktan (TCK 315), bulunduranlar TCK 174’ten cezalandırılmaktadırlar.** Bununla birlikte Molotof kokteylinin neticesinin insan hayatını tehlikeye atması durumunda müebbet cezası da verilebilmektedir. Yani hükümet, kamuoyunu yönlendirmek ve tasarının esas amacını dikkatlerden kaçırmak amacıyla ısrarla kimsenin Molotof kokteyli kullanamayacağını, yüzünü kapatamayacağını söyleyerek propaganda yapmaktadır. **Molotof bulundurulması, ya da yüzün kapalı olması, cana ve mala zarar verilmesi mevzuata göre suçtur ve ciddi cezalar da verilmektedir. Bu öneri ile TCK’ da cezai müeyyideye tabi tutulan Molotof için mükerrer cezalandırma söz konusu olacaktır.** Yüzlerce insan, genç yaşlı şu an Molotof ait

cezai düzenlemeden ötürü cezaevindedir. Bu fıkranın konulmasının yegâne amacı kanundaki diğer önerileri dikkatlerden kaçırmaktır.

Aynı şekilde halen devam eden idari ve yargı pratiklerine göre toplumsal gösterilerde kullanılan bazı afiş, pankart vb malzemelere el konulmakta ve yargılama konusu yapılmaktadır. Bu konuda da sadece cezalar arttırılmaktadır.

Tasarının 9 uncu maddesinde yer alan düzenleme ile toplumsal gösterilerde yaşanan zararlar vatandaşa yüklenmektedir. Yine benzer bir düzenleme 17 inci madde de söz konusu olmuştur. Devletin rücu hakkına dair yapılan düzenlemeler ile **ekonomik cezalandırma** yöntemi benimsenmekte ifade özgürlüğü rafa kaldırılmaktadır. Devletin toplumsal olaylar esnasında uğradığı zararın tazmini vatandaşa yükleme yaklaşımı oldukça sakıncalıdır. Devlet kendi sorumluluklarından kurtularak meydana gelen zararların tazminini de vatandaşa yüklemektedir. Uygulamada zararın nasıl meydana geldiği ve kimlerin fail olduğu genellikle tespit edilemediğinden çok haksız sonuçlara sebebiyet verecek bir düzenleme olduğunu önemle belirtmek isteriz. Yapılan bu değişiklik işbu yasanın amacı ile de çelişmekte, vatandaşı hem zarar görme hem zarar tazmini gibi risklerle bir başına bırakmaktadır.

Burada tekrar ifade etmek gerekir ki, barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını güvenceye almayı hedeflemesi gereken 2911 sayılı Yasanın, konu ile ilgili akademisyen ve insan hakları savunucularının dikkat çektikleri gibi, gerçekte bu hak nasıl engellenir düşüncesiyle hazırlandığını hatırlamakta yarar var. Bu hakkı kullanmak isteyenlerin önüne engeller konurken, muğlak ve esnek düzenlemelerle idare, istemediği gösterileri engellemeyi mümkün kılan her tür yetki ile donatılmaktadır. İdarenin keyfi olarak bu hakkı engellemesinin önünde hiçbir güvence bulunmamaktadır. AİHM içtihatlarına göre, barışçıl gösterilere müdahale edilmemesi zorunlu iken, barışçıl gösteri olup olmadığına bakılmaksızın gösteriler mülki idare amirince engellenmektedir. **“Barışçı gösteri”** hakkı uygulamada **“yasal gösteri”** hakkı ile ikame edilmektedir. **Yeni tasarı iktidarın istemediği Toplantı ve gösterilerin yapılmasını bütünüyle imkânsız kılacaktır.**

Tasarının 10 uncu maddesinde, uzun yıllardır demokratik kamuoyunun kaldırılmasını talep ettiği “Terörle Mücadele Kanunu” adeta “vatandaşla

mücadele kanununa” dönüştürülerek daha vahim bir biçimde yeniden gündeme getirilmiştir.

Tasarı toplumsal olaylarda yüz kapatılmasının cezasını ağırlaştırmaktadır. Toplantı ve gösterilerde yüzü tamamen ya da kısmen kapalı olması TMK’nın 7 inci maddesinde yer almakta ve **“terör suçu”** olarak nitelendirilmektedir. Üstelik bu madde 4 üncü Yargı Paketi ile revize edilirken bu düzenleme bizim itiraz ve önerilerimize rağmen korunmuştur. Polislerin kendilerini en pahalı maskelerle korudukları gösterilerde, gazdan etkilenen ve kendini puşi veya maske ile korumaya çalışan yüzlerce kişi sırf bu hüküm nedeniyle hapis cezaları almıştır. **“Yüzün kısmen kapalı olması”** ibaresi hemen her göstericiyi bu maddenin potansiyel mağduru konumuna sokmakta, uygulamada yüzün tamamen veya kısmen kapalı olması, tek başına niyetten bağımsız olarak kişinin cezalandırılması için yeterli görülmektedir. Bu tasarıda ise verilen cezalar artırılmakta, cezanın alt sınırı 1 yıldan 3 yıla çıkarılmaktadır.

Tasarının 13, 15 ve 16 ncı maddeleri ile Valiye yargı’nın görevi olan gözaltına alma yetkisini verilmektedir. TCK’nin **“GÖZALTI”** nı düzenleyen 91 inci maddesine eklenen fıkralar ve İl İdaresi Kanunu’nun 11 inci ve 66 ncı maddesinde yapılan değişikliklerle; **mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirlerine, 24 saate kadar, toplumsal olaylarda ise 48 saate kadar gözaltı yetkisi verilmektedir.** Önleyici gözaltı düzenlemesi vatandaşların bizzat idari bir birim olan kolluk tarafından suçlu kabul edilerek getirilmiş bir düzenlemedir. Bu durum hukuk devleti ilkesine, masumiyet karinesine açıkça aykırıdır. **Bu öneriyle Hükümet tarafından atanan Vali ve Kaymakamlara doğrudan yargı yetkisi verilmektedir.** Tasarıya göre Vali; gerekli gördüğü hallerde kolluk amirine ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acil tedbirleri alınması için doğrudan emir verebilecek. Valilik kolluk amirine gözaltına alma yetkisi verecek, kolluk amiri de savcılığa veya hakimliğe bildirmeden 48 saate kadar gözaltı işlemi yapabilecek. Doğrudan siyasi iktidara yargı yetkisi verilerek yargıya yapılan müdahalenin yasal zemini de oluşturulmaktadır.

Bir başka deyişle; yapılan değişiklik ile bir hukuk devletinde savcılık makamına ait olması esas olan yetki valiye verilmektedir. Öncelikle vali, yargı makamı değildir bu tür kararları alma yetkisi hukuken yoktur. Yine vali

YÜRÜTME ERKİNİN bir parçasıdır, İçişleri Bakanına bağlıdır. Yürütmenin yargıya ait konular ile ilgili iş ve işlem yapabilmesini olanaklı kılan bu düzenleme; suçların soruşturulup soruşturulmayacağına karar verme sorumluluğunu savcılık makamından alıp valiliğe vermektedir. Biryandan kuvvetler ayrılığı ilkesi ortadan kaldırılmakta diğer yandan da işkence ve kötü muamelenin yaygın ve sistematik hale gelmesinin önünü açmaktadır. Tasarının birçok maddesinde olduğu gibi bu önerinin de Anayasa'ya aykırı olduğunu belirtmek gerekir.

Tasarının 14 üncü maddesi; düşünce ve ifade özgürlüğünü kullananların otomatik olarak tutuklanacağını düzenlemektedir. Tasarı ile toplantı ve gösteri hakkının kullanımı ve propaganda fiilleri otomatik tutuklama olarak bilinen katalog suç maddesine alınmaktadır. Düşünce ve ifade özgürlüğü tutuklama sebebi sayılmaktadır. Bu durumda herhangi bir konuşma yapan mitinge katılan ya da herhangi bir konuda düşüncelerini kaleme alanlar, hakkında açılan soruşturma neticesinde tutuklanabileceklerdir. En asgari demokrasi kuralları ile bağdaşmayan bu durum sonucu büyük hak ihlallerinin yaşanması kaçınılmaz olacaktır. Demokratik siyaset kanallarının açılması, düşünce ve ifade özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması milyonlarca vatandaşın talebi iken, tam aksine, oldukça sınırlı olan hak ve özgürlükler de budanmaktadır.

Tasarının 18, 19 ve 20 inci maddelerde yer alan hükümler ile vatandaşın araç kiralaması halinde kimliğini bildirme zorunluluğu getirilmektedir. *“Özel veya resmi, her türlü konaklama, dinlenme bakım ve tedavi tesisleri ve işyerleri ile konutlarda geçici veya sürekli olarak kalanlar, oturanlar, çalışanlar ve ayrılanların kimliklerinin tespiti ve bildirilmesi”* zorunluluğuna *“ARAÇ KİRALAYANLAR”* da eklenmiş olup araç kiralama halinde de kimlik bildirme zorunlu hale gelmiştir.

Daha önemlisi, kiralama şirketlerine, **“kiralananak tüm araçlarda, coğrafi yer tanımlamasını sağlayan sistem veya sistemler kurmak ve genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorunluluğu”** getirmektedir. Ayrıca söz konusu şirketler, **“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde araç kiralama şirketleri tüm kayıtlarını bilgisayarda tutmak ve bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlamak”** zorunda kalacaklardır. Araç kiralayan herkesin kolluk

güçlerinin sürekli gözetimi altında bulundurulmasına imkân veren bu düzenlemelerin özel hayatın gizliliği ilkesinin açık ihlali anlamına gelmektedir. Örneğin, Bu düzenlemenin yasalaşması halinde; tatil için gidilen yerde araç kiralayan herkesin polis tarafından polis tarafından izlenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Böylelikle araç kiralama işlemlerinde Emniyete kimlik bildirme zorunluluğu ile özel hayatın gizliliği ilkesi tümüyle ihlal edilmektedir.

Yine kanuna eklenen yeni maddelerle de araç kiralama şirketlerine öngörülen ayrıntılı prosedür ve yaptırımlarla araç kiralama şartları zorlaştırılmaktadır.

Tasarının 20 inci madde ve devamındaki düzenlemeler, Emniyet Birimlerinin yapısını kökten değiştirecek hükümler içermektedir. Emniyet birimlerinin yapısına dair yapılan önerilere gelince; söz konusu maddeler, bir yandan polis amirlerinin rütbe terfilerinde izlenecek kurallarda öngörülen değişiklikleri, diğer yandan polis memurları ve polis amirlerinin yetiştirildiği Emniyet Teşkilatına bağlı Eğitim Öğretim kurumlarında planlanan değişiklikleri içermektedir. Bu kapsamda Emniyet Teşkilatı ve eğitim kurumları dâhil bağlı kurumlardaki mevcut yöneticileri tümünün resen emeklilik, görevden alma, pasif başka görevlere kaydırma; kapatılacak Güvenlik Bilimleri Fakültesi ve polis kolejlerindeki öğretim üyesi, öğretmen ve öğrencilerin ise YÖK kanalıyla Yüksek öğretim kurumlarına ve orta öğretim kurumlarına dağıtılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu değişikliklerle ilgili genel gerekçeye göre bu değişiklik ihtiyacının bir nedeni Emniyet Teşkilatında, çağdaş ülkelerin aksine, liyakat yerine terfilerde kıdeme bağlı bir sistemin benimsenmiş olmasıdır. Buna göre polis amirlerinin zorunlu en az bekleme sürelerini takiben mesleki yeterliklerine bakılmaksızın otomatik olarak bir üst rütbeye terfi etmeleri ihtiyaç olan amir rütbelerinde azlığa, ihtiyaç duyulmayan rütbelerde ise aşırı yığılmalara neden olmaktadır.

Gerekçede ayrıca, bozulan personel piramidinin görev ve hizmet gereklerine uygun hale getirilebilmesi için her rütbede amir sayısının ve oranının belirlenerek rütbe terfiinde yazılı ve sözlü sınav koşulu getirilerek en kıdemli olanın değil en liyakatli olanın terfi etmesinin amaçlandığı vurgulanmaktadır. Bu kapsamda, birinci,

ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf Emniyet Müdürlerinin belli bir ödeme ile resen emekli edilmelerinin sağlanması, kuruluş amaç ve gereklerinin günümüz şartlarında ortadan kalktığı varsayımıyla lise düzeyinde eğitim veren Polis Koleji ile Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesinin kaldırılması, maliyetin düşürülmesi ve çok başlılığın kaldırılması nedenine dayanılarak Emniyet Teşkilatında istihdam edilecek personel yetiştirecek tüm eğitim kurumlarının Polis Akademisine bağlanması vb. düzenlemeler, eski kadroların tasfiyesi ile İktidarın güvenlik bürokrasisinde acil kadrolaşma ihtiyacını karşılayan düzenlemelerdir.

Bundan sonra uyulacağı öne sürülen “liyakat” kriterinin, Hükümetin geçmiş pratiği göz önüne alındığında, sadece mevcut kadroları tasfiyenin bir bahanesi olarak metinde kendine yer bulduğu açıktır. Basit bir hatırlatma bu iddiayı çürütmeye yeterlidir: Nüfusun %20-25’ini oluşturduğu Alevi toplumuna mensup tek bir vali ya da Emniyet Müdürünün bulunmamasını hükümetin söz konusu kriterden ne anladığı konusunda bize yeterli veri sunmaktadır.

50 inci madde ve devamında öngörülen değişiklikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Müsterek kararname ile atanan generaller hariç olmak üzere, daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atama yetkisi İçişleri Bakanına verilmektedir. Ayrıca Jandarma personelinin askeri nitelikte olmayan görevleri nedeniyle işledikleri iddia edilen suçlar nedeniyle İçişleri bakanlığı, il jandarma komutanlıklarında görevli personelin, il jandarma komutanı hariç, vali tarafından görevden uzaklaştırılabilmesi hüküm altına alınmaktadır. Yine personel hakkında, her yılsonunda, il valisince askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak, terfi ödüllendirme, atama ve yer değiştirmede dikkate alınacak değerlendirme raporu düzenleneceği öngörülmüştür.

Jandarma üzerinde sivil makamların denetimine imkân sağlayacak düzenlemelerin kendi başına olumlu adımlar olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Ancak Jandarma İçişleri Bakanına bağlı olacağından ve İçişleri Bakanlığı’nın geçmiş pratiklerinin demokrasi ile bağdaşmaması uygulamada önemli değişikliklerin söz konusu olmayacağını izah etmektedir. Zira bu, askeri ve otoriter zihniyet ürünü söz ve eylemlerin hüküm sürdüğü yönetimlerin ne kadar sivil olacağı tartışmalıdır.

Tasarıda Nüfus Kanunu’nda yapılan değişiklikler ile özel hayatın gizliliği ilkesini ortadan kaldırılmaktadır. Biyometrik verinin “Elektronik sistemler aracılığı

ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verilerdir.” şeklinde tanımlı yapılmaktadır. Bu düzenleme ile öngörülen özel hayata müdahale bağlamında mevcut durumu daha geriye götürecektir. Devletin “Bigbrother” karakteri daha da pekiştirilmiş olacaktır. Suçlu suçsuz kişilerin özel verilerin, biyometrik verisi dahil aile kütüklerinde yer alacak verilere dahil edilerek paylaşılması, insan haklarına, özel hayatın gizliliği ilkesine açık aykırılık teşkil edecektir.

Bu noktada benzer bir uygulama olan ve özel hastanelerde bir dönem tatbik edilen el ayası verisine dayalı kimlik tanımlaması ile ilgili olarak Danıştay 15. Dairesi, 11 Eylül 2014 tarihli yeni bir “**yürütmeyi durdurma**” kararı verdi. Danıştay bu kararında, AİHS’ in “**Özel ve aile hayatına saygı hakkı**” başlıklı 8. maddesi, Anayasanın “**Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması**” başlıklı 13. maddesi ve “**Özel hayatın gizliliği**” başlıklı 20. maddesindeki düzenlemelere göre; herkesin, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip olduğunu bir kere daha vurgulamıştır. Ayrıca Sağlık Bakanlığı Teşkilat Yasasının kişisel verilerin kullanılmasıyla ilgili hükmü iptal edilmiştir. Kişisel verilerin korunması ile ilgili Anayasa gereği olan yasanın çıkarılması zorunluluğunu bir yana bırakan iktidar, çeşitli vesileler yaratarak kişilerin, özel yaşamın gizliliğine saygıya ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin uluslararası normları çiğnemekte beis görmemektedir. Son derece sakıncalı olan bu düzenlemelerden vazgeçilmesi anayasal bir zorunluluk olduğu bilinmelidir.

Mevcut öneriyle hâlihazırda kamu kuruluşlarının yanı sıra bankalar ve sigorta şirketleriyle paylaşıldığı anlaşılan verilerin tümünün veya bir bölümünün bundan böyle başka kurum, tüzel kişi ve kamu hizmeti veren kuruluşlara da açılabilmesine imkân sağlanmaktadır. Her ne kadar ilgili kurum ve tüzel kişilerin “kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilecekleri” belirtilmekte ise de, düzenleme, fiili olarak kişisel verilerin tüm kurum ve tüzel kişilerin erişimine açık hale gelmesiyle sonuçlanacaktır. Bu durum, Devlet ve sözü edilen kurum ve kuruluşlar karşısında siyasi, ekonomik vb. bakımından asimetrik güç ilişkisi nedeniyle zayıf ve korunmasız durumda bulunan bireylerin özel yaşamına ve insan haklarına yeni ve ağır bir müdahale olacaktır.

Nüfus Kanununda yapılan bir diğer değişiklik de “Soyadı Değişikliği” başlığı ile ilgili düzenlemedir. Ek bir madde ihdası ile yapılan değişiklikte **“Eşinin soyadı ile birlikte önceki soyadını taşıyan kadının sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi halinde, nüfus müdürlüğünce gerekli işlemlerin yapılacağı”** ifade edilmektedir. Yani kadının evlenip de hem kendi soyadı hem de eşinin soyadını kullandığı durumlar için **“sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi”** haline bir kolaylık getirilmekte ancak, evli kadının **“sadece kendi soyadını kullanmak istemesi hali”** es geçilmektedir. AİHM kararları ve Türkiye mahkemelerinin de bu yönlü kararları ile evli kadın **“sadece kendi soyadını”** kullanma hakkına sahip kılınmışken, bu hak görmezden gelinerek kadının **“sadece eşinin soyadını”** kullanmasına teşvik içeren bu düzenleme de bu haliyle kabul edilemez niteliktedir. Kaldı ki belirttiğim üzere bu düzenlemede kadının sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi hali ile ilgili getirilen kolaylık, **“sadece eşinin soyadını kullanmakta olan ancak kendi soyadını da birlikte kullanmak isteyen”** kadına getirilmemiştir. Madde metni bu hali ile hukukun genel ilkelerine ve Anayasa’ya da aykırılık içermektedir.

Tasarı 109 uncu madde ve devamındaki düzenlemeler ile Türk vatandaşlığına geçişi zorlaştırmaktadır. Türk Vatandaşlığına geçme hususunda yeni engeller çıkarmaktadır. Örneğin Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 12 nci maddesine eklenen (2) nolu fıkra ile, **“Milli güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”** hükmü getirilmektedir.

Yine Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 16 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile “kamu düzeni” ibaresi, “kamu düzeni ve genel ahlak” şeklinde değiştirilmiştir. Gerekçede, bu düzenlemenin amacının Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan evlilik öncesi genel ahlaka aykırı faaliyetlerde bulunmuş olanları engellemeye dönük olduğu belirtilmektedir. Bu madde bağlamında yapılan diğer dikkate değer değişiklik 43. Maddeye eklenen **“Milli güvenlik bakımından engel hali bulunanlar...”** fıkrasıdır.

Görüldüğü gibi hayattaki somut karşılıklarının tespiti her durumda tartışmalı olan, **“milli güvenlik”, “kamu düzeni ve genel güvenlik”** ve **“genel ahlak”** gibi muğlak kavramlar, vatandaşlık ile ilgili maddenin lüzum görülen yerlerine serpiştirilerek bir yandan idarenin bu bağlamdaki eylem ve işlemlerinde tam bir keyfilikle davranmasına zemin oluşturulmakta, diğer yandan ise bu haksız ve yanlış

uygulamalara karşı Yargı makamları önündeki muhtemel hak arayışlarının önünün kesilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı Yerel yönetimler üzerindeki vesayeti güçlendirmekte ve merkezi yetkileri arttırmaktadır. Tasarının 117 inci ve devamı maddeleri ile İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda önemli değişiklikler söz konusudur. Bu bağlamda öngörülen değişikliklerden birisi, Kaçakçılık, İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesinin kaldırılarak bu birimin görevlerinin İller İdaresi Genel Müdürlüğü'ne devredilmesidir. Maddenin 6 ncı fıkrasına göre, ilgili Yasanın 28/A maddesinde yapılacak değişiklikle, valiye bağlı Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli olarak yeniden yapılandırılacaktır. Ayrıca bundan böyle “Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, ilerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu bakanlık aracılığıyla” yapabileceklerdir.

Bu konu ile bağlantılı diğer önemli bir değişiklik, geçici 11. Maddede öngörülen düzenlemedir: “6360 sayılı kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle hazineye devredilen ancak halen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilir.”

Tüm bu değişiklikler birlikte değerlendirildiğinde İller İdaresi Başkanlığı ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının daha yakın bir analiz ve değerlendirmeye tabi tutulması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Yerinden Yönetime yönelik önemli bir adım olarak sunulan Büyükşehir Belediyeleriyle ilgili tartışmalar bağlamında, bu belediyeler üzerinde adeta bir vesayet makamı olarak gündeme gelen Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına bu torba yasa bağlamında yapılan özel vurgu ve biçilen merkezi konum dikkat çekicidir. Resmin bütünü, yetkilerin yerele devri ya da yerelle paylaşılması bir yana, tam aksine, değişen isim ve kurumlarla merkezde ve tek elde toplama istek ve kararlılığına işaret etmektedir.

Son olarak Tasarının 126 ncı maddesiyle; Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna yeni bir ek madde ile geçici madde eklenmektedir. Eklenen hükümler uyarınca bu kanuna göre yahut başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla

görevlendirilenlerin görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilmesi mümkün kılınmaktadır. Yani kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa bu görevliler (ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenleri) aleyhine tazminat davası açılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Rücu hakkı sadece bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garez ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, söz konusu olabilecektir.

Bu düzenlemelerle memura rücu hakkı; bir yandan ilgili Anayasa maddesinde yer almayan birtakım sınırlayıcı, daraltıcı koşullara tabi tutulmakta, diğer yandan Anayasadaki “kendilerine rücu edilmek kaydıyla” ibaresi yerine “rücu hakkı saklıdır” denilerek “memura rücu zorunluluğu”, idarenin takdirine emanet edilmektedir. Tek başına bu madde kapsamında önerilen değişiklikler, iktidarın nasıl bir Türkiye tahayyülü içinde olduğunu hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak açıklıkta ortaya koymaktadır. Çünkü söz konusu durum Anayasa’nın 129 uncu maddesinde “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir” şeklinde yer almaktadır. Bu bağlamda; ek maddelerle öngörülen düzenlemeler, yukarıda alıntılanan Anayasa maddesinin lafzı ve ruhuna açıkça aykırıdır. Hükümet, ne pahasına olursa olsun iktidarını sürdürmek ve demokrasi dışı uygulamalarla halkı sindirmek, yolsuzluklarını açığa çıkaranlardan intikam almak için görevlendirerek taammüden suç işlettireceği devlet görevlilerine zırh arayışı peşine düşmüştür.

Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanun Ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın (İç Güvenlik Paketi) nerdeyse her bir maddesi ayrı bir sıkıntıya ayrı bir hak ve Anayasa ihlaline denk düşmektedir. Hâlihazırda TBMM İçişleri Komisyonu’nda görüşülmüş olan bu tasarı derhal geri çekilmelidir. Dünyada belli hukuk standartları yerleşmiş; demokrasi ve birey

özgürlükleri güçlü mekanizmalarla koruma altına alınmıştır. Yeni bir hukuk normu yapmak isteyen herhangi bir Devlet, bu standartlara uygun davranmak durumundadır. Yeni bir “Kolluk Kanunu” yapılırken de, bireylerin özgürlüklerini göz ardı eden, asgari demokrasi kurallarını dahi hiçe sayan bir yaklaşım yerine özgürlüklerin güvencesini sağlayan, toplum güvenliğini bu ölçüleri nazara alarak yapan bir yaklaşım içerisinde olunmalıdır.

İç Güvenlik Paketi içerdiği birçok düzenleme ile başta Anayasa olmak üzere, Türkiye’nin taraf olduğu Uluslararası sözleşmeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkeme’nin kararlarına açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Bir önceki yargı paketinde yasalaşan makul şüphe ve adil yargılamaya ilişkin düzenlemeler ile birlikte değerlendirilmesi halinde hızla hukuk devletinden uzaklaşan bir yaklaşım iktidar tarafından ortaya konulmaktadır. İç güvenlik paketi sıkıyönetim ve darbe dönemlerini aşan neticeleri barındırmaktadır. Bu güne kadar ciddi mücadeleler neticesinde elde edilen kazanımlar hükümetin iktidarını koruma adına bertaraf edilmeye çalışılmaktadır.

Bu bahisle ve belirtmiş olduğum bu nedenlerle 1/995 E. Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’na karşı olduğumu bir kez daha ifade ediyorum. Saygı ile arz olunur.

Altan Tan
Diyarbakır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**POLİS VAZİFE VE SALAHİYET KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

MADDE 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun;

(1) 4/A maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Ancak bu” ibaresi “Bu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, el ile dıştan kontrol hariç kişinin üstü ve eşyası ile aracının dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dahilinde mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir. Kolluk amirinin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur.”

(2) 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “Yakalar ve gerekli kanunî işlemleri yapar” ibaresi “eylemin veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanunî işlemleri yapar” şeklinde değiştirilmiştir.

“H) Kendisinin veya başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri,”

(3) 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Polis; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilir. Bu fıkranın kapsamı ile uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.”

(4) 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine “basınçlı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya boyalı” ibaresi ve aynı maddenin yedinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde,”

(5) Ek 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırksekiz saat” şeklinde, üçüncü ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.”

“Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.”

MADDE 2- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırksekiz saat” şeklinde, ikinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.”

“Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.”

MADDE 3- 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun;

(1) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “Ateşli silahlar veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dahil” ibaresi ve “zincir” ibaresinden sonra gelmek üzere “, demir bilye ve sapan” ibaresi eklenmiştir.

(2) 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine;

a) Ateşli silahlar veya havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dahil patlayıcı maddeler veya her türlü kesici, delici aletler veya taş, sopa, demir ve lastik çubuklar, boğma teli veya zincir, demir bilye ve sapan gibi bereleyici ve boğucu araçlar veya yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar veya diğer her türlü zehirler veya her türlü sis, gaz ve benzeri maddeler taşıyarak veya kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen bez vesair unsurlarla örterek katılanlar iki yıl altı aydan dört yıla kadar,

b) Yasadışı örgüt ve topluluklara ait amblem ve işaret taşıyarak veya bu işaret ve amblemleri üzerinde bulunduran üniformayı andırır giysiler giyerek katılanlar ile kanunların suç saydığı nitelik taşıyan afiş, pankart, döviz, resim, levha, araç ve gereçler taşıyarak veya bu nitelikte sloganlar söyleyerek veya ses cihazları ile yayınlayarak katılanlar altı aydan üç yıla kadar,

hapis cezası ile cezalandırılırlar.”

(3) 39 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Rücu

EK MADDE 1- Şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylarda kamu mallarına verilen zararlar ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması halinde, ilgili idare ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.”

MADDE 4- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Bu suçu işleyenlerin cebir ve şiddete başvurmaları ya da her türlü silah, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı maddeler bulundurmaları veya kullanmaları halinde verilecek cezanın alt sınırı dört yıldan az olamaz.”

MADDE 5- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun;

(1) 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “morfin” ibaresinden sonra gelmek üzere “, sentetik kannabinoid ve türevleri” ibaresi eklenmiştir.

(2) 191 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Birinci fıkradaki fiillerin; okul, yurt, hastane veya ibadethane gibi tedavi, eğitim ve sosyal amaçla toplu bulunulan yerlerde veya bu yerlere mülki amir tarafından belirlenecek mesafe içerisinde kalan alanlarda işlenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 6- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

(1) 91 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Suçüstü halleriyle sınırlı olmak kaydıyla; kişi hakkında aşağıdaki bentlerde belirtilen suçlarda mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmidört saate kadar, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar sırasında ve toplu olarak işlenen suçlarda kırksekiz saate kadar gözaltına alınma kararı verilebilir. Gözaltına alma nedeninin ortadan kalkması halinde veya işlemlerin tamamlanması üzerine derhal ve her halde en geç yukarıda belirtilen sürelerin sonunda Cumhuriyet savcısına yapılan işlemler hakkında bilgi verilerek

talimatı doğrultusunda hareket edilir. Kişi serbest bırakılmazsa yukarıdaki fıkralara göre işlem yapılır. Ancak kişi en geç kırksekiz saat, toplu olarak işlenen suçlarda dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Bu fıkra kapsamında kolluk tarafından gözaltına alınan kişiler hakkında da gözaltına ilişkin hükümler uygulanır.

- a) Toplumsal olaylar sırasında işlenen cebir ve şiddet içeren suçlar.
- b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;
 - 1) Kasten öldürme (madde 81, 82), taksirle öldürme (madde 85).
 - 2) Kasten yaralama (madde 86, 87).
 - 3) Cinsel saldırı (madde 102).
 - 4) Çocukların cinsel istismarı (madde 103).
 - 5) Hırsızlık (madde 141, 142).
 - 6) Yağma (madde 148, 149).
 - 7) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188).
 - 8) Bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma (madde 195).
 - 9) Fuhuş (madde 227).
 - 10) Kötü muamele (madde 232).

c) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlar.

d) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlar.

e) 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununa dayanılarak ilan edilen sokağa çıkma yasağını ihlal etme.”

(2) 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan suçlar.

h) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen suçlar.”

MADDE 7- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun;

(1) 11 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“G) Vali, lüzumu halinde, kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebilir. Kolluk bu emirleri mevzuatta belirlenen usule uygun olarak yerine getirir.

H) Vali, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için adli kuruluşlar ile (D) fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla askeri kuruluşlar dışında, mahalli idareler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinesi ve tedbirlerin zorunlu kıldığı diğer araç ve gereçlerinden yararlanabilir, personeline görev verebilir. Kamu kurum ve kuruluşları, valinin bu konudaki emir ve talimatlarını yerine getirmek zorundadır. Aksi takdirde vali emir ve talimatlarını kolluk aracılığıyla uygular. Bu fıkradaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya geciktirilmesi sebebiyle oluşan kamu zararı ile gerçek ve tüzel kişilerin Devlet tarafından karşılanan zararları ilgili idarece genel hükümlere göre sorumlu kamu görevlilerinden tazmin edilir.

I) (G) ve (H) fıkraları ile valiye verilmiş olan yetkiler, ilçede kaymakam tarafından da kullanılabilir.”

(2) 66 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylara yönelik olarak alınan ve usulüne göre tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması durumu ilde vali, birden çok ili kapsıyorsa İçişleri Bakanı tarafından tespit edilir.”

MADDE 8- 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılama Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet, ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zaman aşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.”

MADDE 9- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun;

(1) 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ayrılanların” ibaresi “ayrılanlar ile araç kiralayanların” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Ek 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak, kiralananak tüm araçlarda coğrafi yer tanımlamasını sağlayan sistem veya sistemler kurmak ve genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorundadırlar.

Bu kayıtlar adli mercilerin talepleri saklı kalmak kaydıyla; suç işlenmesinin önlenmesi, kayıp ve aranan kişilerin bulunması amacıyla genel kolluk kuvvetleri tarafından alınabilir ve kullanılabilir. Sistemde yer alan kayıtlar özel hayatın gizliliği ilkesi çerçevesinde bu amaçlar dışında kullanılamaz.

Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere ikibin Türk Lirası, gerçeğe aykırı kayıt tutan veya bilgi verenlere beşbin Türk Lirası idari para cezası mülki idare amirlerince verilir. İşlenen bir suçun gizlenmesi amacıyla bilgilerin yok edilmesi halinde işletme ruhsatı iptal edilir. Bu fıkra göre idari yaptırımların uygulanması ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.

Bu maddenin uygulanması ile görevi gereği bu verileri kullanan kamu personelinin denetimine ilişkin esas ve usuller İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.”

(3) Geçici 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde araç kiralama şirketleri tüm kayıtlarını bilgisayarda tutmak ve bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin ek 1 inci maddeye göre kurulan bilgisayar terminallerine bağlamak zorundadırlar. Bu şartı yerine getirmeyen işletmelere mülki idare amirlerince onbin Türk Lirası İdari para cezası verilir. Bu fiilin tekrarı halinde işletme ruhsatları iptal edilir.”

İKİNCİ BÖLÜM

MADDE 10- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun;

(1) 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Birinci Sınıf Emniyet Müdürü” Rütbesi bölümünün 1 inci ve 2 nci meslek derecesi kısımlarının karşısında yer alan görev unvanları ile “İkinci Sınıf Emniyet Müdürü” Rütbesi bölümünün 3 üncü meslek derecesi kısmının karşısında yer alan görev unvanları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Merkez Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri”

“Daire Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, İl Emniyet Müdürü, Polis Başmüfettişi, Öğretim Görevlisi, Merkez Emniyet Müdürü, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Akademisi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Emniyet Müşaviri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Eğitim Merkezi Müdürü, Uçuş Kıymetlendirme Kurulu Üyesi, Pilot”

“Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürü, Daire Başkan Yardımcısı, İl Emniyet Müdür Yardımcısı, Polis Müfettişi, Hukuk Müşaviri, İlçe Emniyet Müdürü, Polis Akademisi Bölüm Başkanı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı, Polis Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı, Enstitü Sekreteri, Öğretim Görevlisi, Uçuş Kıymetlendirme Kurulu Üyesi, Havacılık Müdürü, Pilot”

“İkinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde olan polis amirleri; emniyet ve asayiş durumu, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikler, nüfus büyüklüğü, şehirleşme düzeyi gibi kriterler dikkate alınarak belirlenecek ilçelere, ilçe emniyet müdürü olarak atanabilirler.

2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı meslek derecelerinde bulunan personel ihtiyaç halinde görev unvanlarına bakılmaksızın araştırma, inceleme ve denetleme gibi görevler verilmek üzere atandıkları birim amirinin emrine alınabilirler.

İdare, her rütbe ve meslek derecesi karşısında gösterilen görev unvanları arasında personelin görev yerini değiştirmeye yetkilidir.”

(2) 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 55- Polis amirleri, rütbe sırası ile Komiser Yardımcısı, Komiser, Başkomiser, Emniyet Amiri, Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü, Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü, İkinci Sınıf Emniyet Müdürü, Birinci Sınıf Emniyet Müdürü ve Sınıf Üstü Emniyet Müdürüdür.

Polis amirlerinin, rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri rütbe sırası ile aşağıda gösterilmiştir.

RÜTBELER	MESLEK DERECELERİ	EN AZ BEKLEME SÜRELERİ
Komiser Yardımcısı	9	4
Komiser	8	4
Başkomiser	7	3
Emniyet Amiri	6	3
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	5	2
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	4	2
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	3	1
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	2	2
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	1	Yaş Haddi
Sınıf Üstü Emniyet Müdürü	Derece üstü	Yaş Haddi

Her amir rütbesinde bulunması gereken toplam kadro sayısı, emniyet hizmetleri sınıfına ait toplam kadro sayısına göre, aşağıda hizalarında yer alan oranlara karşılık gelen sayıyı geçemez. Hesaplamalarda küsurat dikkate alınmaz.

RÜTBELER	ORANLAR (On binde)
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	25
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	34
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	78
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	88
Emniyet Amiri	93
Başkomiser	291
Komiser	388
Komiser Yardımcısı	484

Rütbelere terfi ettirilecek personelin kurullarda görüşülmesi kıdem sırasına göre, rütbelere terfiler ise bu maddede öngörülen sınav ve eğitim şartı saklı kalmak üzere liyakate göre yapılır.

Kıdem sırasının tespitinde, bulunulan rütbeye terfi tarihi esas alınır. Aynı tarihte terfi edenlerden performans değerlendirme puanı yüksek olanlar, performans değerlendirme puanlarının eşitliği halinde bulunduğu rütbede aldığı başarı ve üstün başarı belgesi fazla olanlar, başarı ve üstün başarı belgesinin sayıca eşitliği halinde ise sicil numarası daha küçük olanlar diğerlerine göre kıdemli sayılırlar.

Kıdem sırası, Emniyet Genel Müdürlüğünce her yıl Mart ayında Teşkilâta duyurulur.

Komiser Yardımcısı, Komiser ve Başkomiserlerin liyakat koşullarını belirlemek ve terfilerini önermek üzere Genel Müdürlük Merkez Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürlüğü personel işlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında. Personel Dairesi Başkanı, 1 inci Hukuk Müşaviri ve Genel Müdürün uygun göreceği iki Daire Başkanı ile Teftiş Kurulu Başkan Yardımcılarının birinden teşekkül eder.

Emniyet Amirleri ile Dördüncü ve Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlerinin liyakat koşullarını belirlemek ve terfilerini önermek üzere Genel Müdürlük Yüksek Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürünün başkanlığında. Genel Müdür Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, 1 inci Hukuk Müşaviri, Personel Dairesi Başkanı ile Polis Başmüfettişleri arasından seçilecek bir Polis Başmüfettişi ve İl Emniyet Müdürleri arasından seçilecek iki İl Emniyet Müdüründen teşekkül eder. Bu Kurulda görev yapacak Polis Başmüfettişi ile İl Emniyet Müdürlerinin seçimine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kurullar her yıl Mayıs ayında toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Ancak Bakanın onayı ile kurullar, yıl içerisinde birden fazla toplanabilir ve terfi değerlendirmesine karar verebilirler.

Terfiler, her yıl Haziran ayında topluca yapılır. Ancak kurulların yıl içerisinde birden fazla toplanması halinde, terfiler toplantının yapıldığı ay sonunda yapılır.

Personelin kurullarda rütbe terfisinin görüşülebilmesi için;

- a) Bulunulan rütbelerdeki en az bekleme sürelerinin tamamlanması,
 - b) Bekleme süresi içindeki yıl sayısı kadar iyi veya çok iyi performans değerlendirme puanının alınması,
 - c) Yönetmeliğe uygun olarak yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olunması,
 - d) Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek yöneticilikle ilgili hizmet içi eğitimde başarılı olunması,
- şarttır.

İkinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde en az bekleme süresini tamamlayanlar, terfien Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde ikinci meslek derecesi karşılığı görev unvanlarına atanabilirler.

İhtiyaç halinde meslekte fiilen iki yılını dolduran ve kırkbeş yaşından gün almamış lisans mezunu polis memurları arasında yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olanlardan. Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek ilk derece amirlik eğitimini başarıyla bitirenler Komiser Yardımcılığı rütbesine atanır. Adaylarda aranacak diğer nitelikler, sınavlara ve ilk derece amirlik eğitimine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Polis amirlerinin bir üst rütbeye terfisinde, bu rütbedeki fiili çalışma süresi esas alınır.

Mevzuat hükümlerine göre kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi yapılan her türlü uzmanlık, yüksek lisans, doktora ve avukatlık stajı rütbe kıdeminde değerlendirilmez. Ancak, bu Kanunun 13 üncü maddesinde sayılan rütbeler içerisinde yapılan yurt dışı misyon koruma, yurt dışı kurs ve diğer görevler sebebiyle geçirilen süreler ile tedavi ve istirahat süreleri, hangi rütbede ifa edilmiş veya geçirilmiş ise o rütbedeki fiili çalışma süresi içerisinde değerlendirilir. Ancak bu şekilde geçirilen sürelerin toplamda üç yılı aşan kısmı rütbe terfilerinde değerlendirilmez. Emniyet Teşkilatına girmeden önce yapılan askerlik hizmeti, atılan ilk rütbede ve adaylığın onanmasından sonra fiili çalışma süresinden sayılır.

Taksirli suçlar hariç, paraya çevrilse veya ertelense dahi alınan hapis cezaları, aylıksız izinde geçen süreler, uzun ve kısa süreli durdurma cezaları ile meslekten ve memuriyetten men cezaları, ceza süreleri kadar rütbe terfiini geri bırakır. Her yetersiz performans değerlendirme puanı rütbe terfiini bir yıl geciktirir.

Bir üst rütbeye terfi etmek için belirlenen diğer şartları taşımakla birlikte, belirlenen rütbedeki kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyen personele bir üst rütbeye terfi eden emsallerine ödenen ek gösterge, zam ve tazminatlar ödenir.

Rütbe terfileri ve sınavlar ile meslek içi yöneticilik eğitim kursları, eğitim tarih ve süreleri ile değerlendirme kurullarının çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Bulundukları rütbelere terfi ettikleri tarihten itibaren beş yıl içinde bir üst rütbeye terfi edemeyen emniyet amirleri ile Dördüncü, Üçüncü ve İkinci Sınıf Emniyet Müdürleri, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmak kaydıyla, Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilirler.

Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerinin bulundukları rütbedeki en fazla bekleme süresi altı yıldır. Bu süre sonunda bir üst rütbeye veya meslek derecesindeki göreve atanamayanlar, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmaları kaydıyla, kadrosuzluk nedeniyle Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilirler. Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, 1 inci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Başmüfettişi, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü olarak filen görev yapanlardan, hizmet gerekleri nedeniyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilmesi uygun görülmeyenler hizmete devam ettirilirler. Bu şekilde göreve devamı uygun görülenlerin durumu, iki yılda bir Yüksek Değerlendirme Kurulu tarafından ayrıca karara bağlanır.

Ondokuzuncu ve yirminci fıkra hükümlerine göre emekliliğe sevk edilenlere, emekliye sevk edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil); emniyet amirlerine %110'u, Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine %120'si, Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine %130'u, İkinci Sınıf Emniyet Müdürlerine %140'ı, Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerine %150'si oranında kadrosuzluk tazminatı rütbelerinin ve makamının yaş haddinden az olmamak üzere altmış yaşına kadar olan sürede Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenir. Ancak bu suretle verilecek emekli aylığı ve kadrosuzluk tazminatının toplamı, Emniyet Teşkilatında görevli aynı rütbedeki bütün emsalinden en az zam, tazminat ve aylık alanın eline geçenden fazla olamaz.”

(3) Ek 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatındaki tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren daire başkanlıkları ve şube müdürlüklerine ilişkin kadrolara, emniyet hizmetleri sınıfı dışından da atama yapılabilir. Bu şekilde atama yapılan kadroların hizmet sınıfı, atanaların bu kadrolarda bulundukları süre boyunca genel idare hizmetleri sınıfı olarak kabul edilir.”

(4) Ek 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yetkili disiplin kurulu tarafından meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasıyla tecziye edilmesi gerektiği halde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamaşımına uğradığı için bu cezalarla tecziye edilmeleri mümkün olmayan Emniyet Teşkilatı mensupları; Yüksek Değerlendirme Kurulunun kararı ve Bakanın onayıyla emekliye sevk edilirler. Bu suretle emekliye sevk edilenlerden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamamış olanlara, istekleri halinde, herhangi bir kayıt ve şarta bağlı olmaksızın 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 31 inci madde hükmü uyarınca yaşlılık toptan ödemesi yapılır.”

(5) Ek 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 9- Emniyet Teşkilatında bulunanlara doğrudan doğruya disiplin cezası vermeye yetkili olanlar aşağıda gösterilmiştir.

A) İçişleri Bakanı; merkez ve taşrada her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası,

B) Emniyet Genel Müdürü ve valiler; Emniyet Genel Müdürü merkezdeki, valiler il ve bağlı ilçelerdeki her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 10 günlüğe kadar aylıktan kesme cezası,

C) Daire Başkanı, Eğitim ve Öğretim Kurumu Müdürleri, İl Emniyet Müdürleri ve kaymakamlar; emirleri altında bulunan her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 3 günlüğe kadar aylıktan kesme cezası,

D) Kriminal Laboratuvar Müdürü, Şube Müdürü, İlçe Emniyet Müdürü, İlçe Emniyet Amiri ve Polis Merkezi Amiri; emirleri altında bulunan her rütbe ve derecedeki Emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 1 günlük aylıktan kesme cezası,

vermeye yetkilidirler.

Disiplin amirleri, emniyet hizmetleri sınıfı dışındaki Devlet memurlarına da aynı disiplin cezalarını verebilirler.

Disiplin amirleri, disiplin amiri oldukları her rütbe ve derecedeki tüm personel hakkında disiplin soruşturması açabilirler.”

(6) Ek 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasına “öğretim masraflarını” ibaresinden sonra gelmek üzere “kanuni faizi ile birlikte, bu sürenin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı” ibaresi eklenmiştir.

“Lisans mezunlarından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olanlar arasından sınavın yapıldığı yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla yirmialtı yaşından gün almayan erkek ve kadın adaylar arasından yönetmelikle belirlenecek şartları taşıyanlar ve sınavda başarılı olanlar polis meslek eğitim merkezlerine alınırlar.”

(7) Geçici 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “değerlendirilmez” ibaresi “değerlendirilir” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- Polis kolejinde öğrenime devam eden öğrenciler. Millî Eğitim Bakanlığınca polis koleji giriş sınavının yapıldığı tarihte aldıkları Ortaöğretim Yerleştirme Puanları dikkate alınarak durumlarına uygun okullara naklen kaydedilirler.

Genel Müdürlük tarafından polis kolejinde görev yapan eğitim öğretim hizmetleri sınıfında yer alan personel, kadro derecelerine uygun öğretmen unvanlı kadrolara atanmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Millî Eğitim Bakanlığınca bildirilir. Bunların atamaları, bildirimi izleyen bir ay içinde yapılır ve atama işlemi yapılınca kadar mali ve sosyal hakları, anılan birim tarafından ödenmeye devam olunur.

Mevcut amir rütbeleri için ihdas edilmiş bulunan kadro sayılarının, 55 inci maddenin üçüncü fıkrasında her amir rütbesi için öngörülen azami kadro sayısından fazla olması halinde, bu fazlalık giderilinceye kadar, boşalan kadrolar herhangi bir işlem yapılmaksızın iptal edilmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 25- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ek 24 üncü madde gereğince tazminat yükümlülüğü doğanlar ve devam edenler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde memuriyetten ayrıldıkları birimlere müracaat etmeleri halinde ek 24 üncü maddenin beşinci fıkrası hükmünden yararlandırılırlar. Ödemesi devam edenlerden ek 24 üncü maddenin beşinci fıkrası çerçevesinde yapılacak hesaplamaya göre fazla ödeme yapmış olanlar ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödemesini tamamlamış olanlara geri ödeme yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 26- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce atanan polis amirlerinin rütbelerinde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri ile (B) grubundan (A) grubuna geçiş işlemleri aşağıdaki hükümler çerçevesinde yürütülür.

Polis amirlerinden Polis Akademisi mezunları, Polis Akademisi mezunu sayılanlar ile Emniyet Genel Müdürlüğüne eleman yetiştirmek üzere Polis Akademisi bünyesinde en az dört yıllık fakülte ve yüksek okullarından mezun olanlar (A), komiser yardımcılığı kursunu başarıyla bitirmiş olanlar (B) grubunu oluşturur.

Polis amirlerinin, rütbelerinde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri rütbe sırası ile aşağıda gösterilmiştir.

RÜTBELER	MESLEK DERECELERİ	EN AZ BEKLEME SÜRELERİ	
		(A)	(B)
Komiser Yardımcısı	9	4	6
Komiser	8	4	6
Başkomiser	7	3	Yaş Haddi
Emniyet Amiri	6	3	
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	5	2	
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	4	2	
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	3	1	
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	2	2	
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	1	Yaş Haddi	
Sınıf Üstü Emniyet Müdürü	Derece üstü	Yaş Haddi	

(B) grubu polis amirlerinden en az dört yıllık yükseköğretim kurumunu bitirenlerin (A) grubuna geçmeleri aşağıdaki şartlara bağlıdır:

a) Başkomiserlik rütbesinde (A) grubu polis amirleri için öngörülen en az bekleme süresi kadar çalışmış olmak.

b) Başkomiser rütbesinden Emniyet Amiri rütbesine terfide bu grup için ayrı yapılacak yazılı ve sözlü sınav ile meslek içi yöneticilik eğitiminde başarılı olmak.

c) Merkez Değerlendirme Kurulu kararıyla Emniyet Amiri rütbesine terfi etmiş olmak.

(B) grubundan (A) grubuna geçecek olan amirlerin sayısı, o yıl itibarıyla (A) grubundan Emniyet Amirliği rütbesine terfi edenlerin sayısının %10'unu geçemez.

GEÇİCİ MADDE 27- Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde bulunanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan

Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü kadrolarında bulunanlar dışında kalanlar ile İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde bulunanlardan emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile resen emekliye sevk edilebilir. Bu şekilde emekliye sevk edilenler hakkında da 55 inci maddenin yirmibirinci fıkrası hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 28- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki son beş yıl içinde yetkili disiplin kurullarınca meslektan veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasıyla tecziye edilmesi gerektiği halde 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamanasımına uğradığı için cezalandırılmayan emniyet teşkilatı personeli hakkında da ek 5 inci maddenin beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

MADDE 12- 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun;

(1) 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Temel bilimler ve sosyal bilim alanlarından birinde lisans düzeyinde bilgi ve beceriye sahip, mezuniyetten” ibaresi “Mezuniyetten” şeklinde ve (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Ön lisans düzeyinde eğitim-öğretim yapan polis meslek yüksekokulları ile polis meslek eğitim merkezlerinde polis memuru yetiştirilmesini sağlamak,

d) Emniyet Teşkilatı personelinin ihtiyaçlarına uygun eğitim programları hazırlamak, koordine etmek ve eğitim ihtiyaçlarının en üst düzeyde karşılanmasını desteklemektir.”

(2) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, gerek görüldüğü takdirde, Başkan, dört yıllık süre sona ermeden önce de atanmasındaki usulle görevinden alınabilir.”

(3) 10 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkra hükümlerine göre kurulan polis meslek yüksekokulları Bakan onayı ile polis meslek eğitim merkezine dönüştürülebilir. Dönüştürülen polis meslek yüksekokullarında görev yapmakta olan personel, ayrıca bir işleme gerek olmaksızın polis meslek eğitim merkezi kadro ve görev unvanlarına uygun kadrolara atanmış sayılırlar. Polis meslek eğitim merkezleri Başkanlığa bağlı olarak faaliyetlerini yürütür.”

(4) 15 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “Fakülte ve polis” ibaresi “Polis” şeklinde, ikinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci, beşinci, onikinci ve onüçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“İlgili devletlerle yapılacak ikili anlaşmalara bağlı olarak yabancı uyruklu öğrenci veya kursiyerler Bakan onayı ile ücretli yahut ücretsiz olarak Akademiye kabul edilebilirler. Bu suretle kabul edilenlerden ücreti mukabili eğitim veya kurs verileceklerle ilgili mali işler bu Kanunun 29 uncu maddesine göre kurulan döner sermaye işletmesi vasıtasıyla yürütülür.”

“Polis Amirleri Eğitimi Merkezi, enstitü ve polis meslek yüksekokullarında, ilk derece amirlik eğitimi alanlar ile lisansüstü veya ön lisans eğitimi yapanlar (yabancı uyruklular hariç) altı yıl süreyle mecburi hizmetle yükümlüdürler.”

(5) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “diğer polis yüksek öğretim kurumlarında veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Gerekli görüldüğü hallerde, öğretim elemanları Başkanın teklifi, Genel Müdürün görüşü ve Bakanın onayıyla Akademiye oluşturan kuruluş ve birimlerde,”

(6) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “polis meslek yüksek okulu müdürleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ve polis meslek eğitim merkezi müdürleri,” ibaresi eklenmiştir.

(7) 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, asgari %15’i Polis Akademisi Başkanlığının ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar için kullanılır. Bu oranı %75’ine kadar artırmaya Akademi Yönetim Kurulu yetkilidir.”

“Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az %5’i, Akademi bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler. Akademi Yönetim Kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, her bir proje için avans verilmek suretiyle de kullanılabilir. Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi ile ödeneklerin kullanılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalımsızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Döner sermaye işletmesi hesabına kamu kurum ve kuruluşları dışında yapılan iş veya hizmetler karşılığında tahsil edilen gelirlerden kanuni kesintiler ile varsa yapılan iş veya hizmetle bağlantılı giderler düşüldükten sonra geri kalan tutar, hizmet karşılığı olarak gelir tahsilatının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek hizmeti veren öğretim elemanlarına ödenir. Buna ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 13- 4652 sayılı Kanuna;

(1) Aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1 - Bu Kanunda yer alan “Fakülte” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi”, “Dekan” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü”, “Dekanlık” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğü”, “İlisans” ibarelerinden “İlk kademe amirlik eğitimi” anlaşılr.”

(2) Aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Polis Akademisi Başkanlığında Başkan, Dekan, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve bunların yardımcıları ile her kadrodaki öğretim elemanları ve idari personelin anılan Başkanlıktaki görevleri sona erer ve kadrolarıyla ilişkileri kesilir. Akademide geçici olarak görev yapanların da aynı tarihte görevlendirmeleri sona erer.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde Başkanın ataması yapılır. Başkanın ataması yapıldıktan sonraki yirmi gün içinde Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ve Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksekokulu Müdürü ve Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü kadro veya unvanlarına atama yapılır.

Polis Akademisi Başkanlığında görevi sona eren öğretim üyesi, öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman ve idari personelden Başkanın teklif ettiği ve Bakanın uygun gördüğü personel, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içerisinde Polis Akademisi Başkanlığında durumlarına uygun kadrolara atanırlar. İdari personelden Başkanlığa yeniden ataması yapılmayanlar. Genel Müdürlüğün diğer birimlerinde durumlarına uygun kadrolara aynı süre içinde atanır. Ataması yapılmayan personelden akademik kadroda bulunanlar ise başka yükseköğretim kurumlarına atamaları yapılmak üzere aynı süre içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Bu şekilde bildirim yapılanlar için, durumlarına uygun akademik unvanlı kadrolara atanmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca tespit edilecek yükseköğretim kurumlarına bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde anılan Başkanlık tarafından atama teklifi yapılır ve bu teklifi izleyen bir ay içinde

de atama işlemleri tamamlanır. Bu fıkra kapsamında yükseköğretim kurumlarına ataması yapılan akademik personelin kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu fıkra kapsamında bulunanların atama işlemleri tamamlanincaya kadarki mali ve sosyal hakları, halen bu ödemelerin yapıldığı birimler tarafından ödenmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülür ve geçici 6 ncı madde hükümleri çerçevesinde yapılacak atamalarla kadroları tamamlanır.

Fakülte öğrencileri, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek üniversitelerin iktisadi ve idari bilimler fakültelerine tercihlerine göre yerleştirilirler. Yerleştirme yapılacak fakültelerin kontenjanları ile yerleştirmeye ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte polis meslek yüksek okullarında, polis meslek eğitim merkezlerinde ve Emniyet Genel Müdürlüğü adına yükseköğretim kurumlarında okutulan öğrencilerden eğitimini başarı ile bitiren ve Polis Akademisi Başkanlığı tarafından yapılacak sınavda başarılı olanlar Emniyet Teşkilatı kadrolarına atanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen hizmetler Polis Akademisi Başkanlığına devredilir.

GEÇİCİ MADDE 9- 1/1/2020 tarihine kadar Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere, lisans mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olan ve yönetmelikle belirlenecek diğer şartları taşıyanlar Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde bir eğitim-öğretim dönemi özel eğitime tabi tutulabilirler. Bu öğrenciler Akademi bünyesinde ücretsiz iâşe edilir, yatırılır, sağlık giderleri ve yönetmelikle tespit edilecek ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır ve bunlara harp okullarında bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.”

MADDE 14- Bu Kanunun yayımı tarihinde;

- a) 3201 sayılı Kanunun 19 uncu, 27 nci, 68 inci, 69 uncu, 70 inci, 71 inci, 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, 75 inci, 76 ncı, 77 nci, 80 inci, 83 üncü ve 84 üncü maddeleri,
 - b) 4652 sayılı Kanunun 19 uncu, 20 nci ve 21 inci maddeleri,
- yürürlükten kaldırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MADDE 15- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilir.”

MADDE 16- 2803 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- General, subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanmaları;

a) Jandarma Genel Komutanının atanması Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

b) Generallerin atanmaları; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi, Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

c) General rütbesinde olmayan daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri İçişleri Bakanınca yapılır. Gerekğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Diğer subaylar ile astsubaylar ve uzman jandarmaların atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri Jandarma Genel Komutanınca, yapılır.

Birinci fıkradaki (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine, İçişleri Bakanı inha işlemini yapmadığı takdirde, Genelkurmay Başkanı talebini yazı ile Başbakana gönderir. Başbakan kararını yazı ile İçişleri Bakanına bildirir.

Subaylar ile ihtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel nokta atamasına tabi tutulur. Ancak nokta ataması yapılmayıp, il jandarma komutanlıkları emrine atanan astsubay ve uzman jandarmalardan emniyet ve asayiş görevi alacak olanların istihdam yerleri ve il içi yer değiştirmeleri il jandarma komutanının teklifi üzerine valinin onayı ile belirlenir.”

MADDE 17- 2803 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görevden uzaklaştırma:

MADDE 16- Askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personeli İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. İl jandarma komutanı hariç olmak üzere, il jandarma komutanlıklarında görevli personel, vali tarafından görevden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde il jandarma komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır.

25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve 6413 sayılı Kanundaki geçici olarak işten el çekirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler ile Jandarma Genel Komutanının görevden uzaklaştırılmasına dair özel hükümler saklıdır.

Sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.”

MADDE 18- 2803 sayılı Kanunun 17 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görevden uzaklaştırmanın hukuki ve mali sonuçları:

MADDE 17- Görevden uzaklaştırılanlar yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar. Bu kişilerin görev yerleri değiştirilebilir veya başka görev verilmeyebilir.

Görevden uzaklaştırılanlara bu süre içinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu gibilerden haklarında soruşturma izni verilmemesine, soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına, beraatına, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtdışı kadrolarında görevliyken görevden uzaklaştırılanlara da yurtdışında bir kadroya atanıncaya kadar, bu fıkra uyarınca yurtdışı aylığı ödenir.

Ön inceleme veya soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devam engel olmadığı anlaşılanların görevden uzaklaştırma tedbirleri, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir.

Bu Kanun kapsamındaki görevden uzaklaştırma tedbiri iki ayı geçemez. Bu süre zorunlu hallerde iki ayı geçmemek üzere bir defa uzatılabilir. Görevden ayrı kalınan bu süreler hizmetten sayılır.”

MADDE 19- 2803 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin (b) fıkrasının (4) numaralı bendine “5442 sayılı İl İdaresi Kanunun” ibaresinden önce gelmek üzere “Disiplin hükümleri saklı kalmak kaydıyla” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 2803 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Jandarmanın askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı, valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.”

MADDE 21- 2803 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- İl jandarma komutanı ile merkez ilçe jandarma komutanı hakkında il valisince, ilçe jandarma komutanı hakkında kaymakamın değerlendirmesi alınarak il valisi tarafından her yılsonunda askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir.

Değerlendirme raporları personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır.

Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenleme esasları Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 22- 2803 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 3- İl ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izinleri, ilgili komutanlıkların planlaması da dikkate alınarak mahalli mülki idare amirlerinin onayı ile verilir.”

MADDE 23- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Jandarma Genel Komutanına veya valilere devredebilir.”

MADDE 24- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amiraller haricinde, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı, Sahil Güvenlik Komutanlığı karargahında görevli başkanlar ve bölge komutanlarının atanmaları İçişleri Bakanınca yapılır. Gerekğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Diğer subayların ve astsubayların, Devlet memurlarının, uzman erbaşların ve sözleşmeli erbaş ve erlerin atanmaları ile erbaş ve erlerin dağıtımları Sahil Güvenlik Komutanınca yapılır. Geçici 6 ncı madde hükümleri saklıdır.”

MADDE 25- 2692 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sahil güvenlik mensubu subay, astsubay, sivil personel, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerin hizmet gerekleri veya sağlık yahut diğer nedenlerle görev ve hizmet yerlerinin değiştirilmesi ile geçici görevlendirmeleri 8 inci maddedeki usul ve esaslara göre yapılır.”

MADDE 26- 2692 sayılı Kanunun 18 inci maddesine aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“Sahil güvenlik bölge komutanları hakkında mülki görevleri açısından konuşlu bulundukları yerin valisi tarafından her yılsonunda, askeri görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir. Değerlendirme raporları personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır. Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenleme esasları, Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 27- 2692 sayılı Kanuna 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 21/A ve 21/B maddeleri eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma

MADDE 21/A- Askeri nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerekğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır. 353 sayılı Kanun, 926 sayılı Kanun ve 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununda yer alan geçici olarak işten el çekirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler saklıdır.

Sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları 657 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.

Görevden uzaklaştırmanın hukuki ve mali sonuçları

MADDE 21/B- Görevden uzaklaştırılanlar yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar. Bu kişilerin görev yerleri değiştirilebilir veya başka görev verilmeyebilir.

Görevden uzaklaştırılanlara bu süre içinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu gibilerden haklarında soruşturma izni verilmemesine, soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına, beraatına, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtdışı kadrolarında görevliyen görevden uzaklaştırılanlara da yurtiçinde bir kadroya atanıncaya kadar, bu fıkra uyarınca yurtdışı aylığı ödenir.

Ön inceleme veya soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devam engel olmadığı anlaşılanların görevden uzaklaştırma tedbirleri, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir.

Bu Kanun kapsamındaki görevden uzaklaştırma tedbiri iki ayı geçemez. Bu süre zorunlu hallerde iki ayı geçmemek üzere bir defa uzatılabilir. Görevden ayrı kalınan süre hizmetten sayılır.”

MADDE 28- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Sahil Güvenlik Komutanlığının askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı ile valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.

EK MADDE 2- İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Sahil Güvenlik Komutanına veya valilere devredebilir.”

MADDE 29- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19- Vali, general ve amiraller hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askeri görevleri haricindeki diğer görevlerini ilgilendiren disiplin suçları ortaya çıktığında, 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümleri çerçevesinde uyarma, kınama, hizmete kısmi süreli devam ve aylıktan kesme cezalarını verebilir.”

MADDE 30- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 üncü maddesinin (d) fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kıyafetine ilişkin hususlar, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MADDE 31- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun;

(1) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c), (h), (ı), (k), (o), (ö), (r), (u), (aa), (cc), (çç) ve (dd) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“c) Adres bileşenleri: Yurt içinde il, ilçe, köy ve köy bağluları, mahalle, bulvar, cadde, sokak, bina, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu gibi adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan verileri; yurt dışında ise ülke adı ile o ülkede kullanılan adres verilerini,”

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

ı) Diğer adres: Yerleşim yeri adresi dışında kalan adresleri,”

“k) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan kayıtların kurumlar ve tüzel kişilerle paylaşıldığı sistemi,”

“o) Merkezî veri tabanı: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan kayıtları,

ö) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“u) Nüfus kütüğü: Aile kütüğü ve özel kütüklerden oluşan kayıtları,”

“aa) Ulusal adres veri tabanı: Adres bileşenlerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,”

“cc) Vekâletname: Temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi,

çç) Yabancılar kütüğü: Kimlik numarası verilen yabancıların kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

dd) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu ve Binalar Cetvelini,”

“ff) Yetkili idare: Adres numaralama veya yapı belgeleri düzenleme yetki ve sorumluluğu verilen idareleri,

gg) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verileri.”

(2) 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bakanlık, özel kütükleri kâğıt ve elektronik veya sadece elektronik ortamda tutmaya ve ilgili kurumların uygun görüşünü almak kaydıyla kâğıt ortamında düzenlenen nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgelerin bu kurumlarca muhafaza edilmesine yetkilidir.”

(3) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Biyometrik verisi.

(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar ile velayet ve vesayeti gerektiren hallere ilişkin kararlar sadece elektronik ortamda tutulur.”

(4) 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İkamet izni verilen yabancılar, Genel Müdürlükçe kimlik numarası verilerek yabancılar kütüğüne kaydedilir. Türkiye’de bulunan yabancılarla ikamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası vermeye Bakanlık yetkilidir. Diplomatik misyon mensupları bu hükmün dışındadır.”

(5) 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” ve “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını”; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Doğum bildirimi doğumun gerçekleştiği sağlık kuruluşuna da yapılabilir. Çocuğa konulan ad, üç adı geçmemek üzere ve kısaltma yapılmadan yazılır. Doğum raporu ve doğum tutanağının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

(7) 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- (1) Yabancıların Türkiye’de meydana gelen nüfus olaylarına ilişkin olarak nüfus müdürlüklerine başvurmaları halinde, ilgili olay formu düzenlenir. Formun bir örneği kendilerine verilir, bir örneği de özel dosyasında saklanır.”

(8) 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bakanlık, 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile köyken mahalleye dönüştürülen mahalle muhtarlıklarına evlendirme memurluğu yetki ve görevi verebilir.”

(9) 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Haklı sebeplerin bulunması halinde aynı konuya ilişkin düzeltme yapılması hâkimden istenebilir. Ad değişikliği halinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eş ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.”

(10) Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmiştir.

(11) 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

(3) Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

(4) Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

(5) Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakati ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

(6) Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesi halinde mülkî idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

(7) Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda, yenisi verilinceye kadar geçerli olacak, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

(10) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üçbin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üçbin adetlik partiler halinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

(11) Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanunî süresi içinde yapılması halinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

(12) Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi halinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

(13) Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(14) Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

(12) 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak kimlik kartı düzenlenmesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya kaldırmaya ve saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

(13) 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “vekillik belgesini” ibaresi “vekâletnameyi” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Gerçek kişiler; kendileri ve alt ve üst soyları ile ilgili nüfus kayıt örneğini, kendileri ve ergin olmayan çocuklarının ise yerleşim yeri belgelerini, Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler.”

(14) 45 inci maddesinin başlığı “Kimlik Paylaşımı Sisteminin kullanılması” şeklinde, birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir.

(2) Kurumlar ve tüzel kişiler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilirler.”

“(6) Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden nüfus kayıt örneği, yerleşim yeri belgesi ve kimlik kartı örneğine erişebilen kurum ve tüzel kişiler bu belgeleri ilgisinden ve nüfus müdürlüğünden talep etmeksizin Kimlik Paylaşımı Sisteminden temin ederler.”

(15) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(16) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “il özel idaresi ve belediyelere” ibaresi “yetkili idareye” şeklinde ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Adrese dayalı olarak yürütülen iş ve işlemlerde diğer adres, yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahiptir. Kurumlar yürütecekleri iş ve işlemlerde yerleşim yeri adresi gibi diğer adres bilgilerini de esas alır.”

(17) 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 49- (1) Yetkili idareler, sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini standarda uygun olarak tanımlayıp, bunlara değiştirilemeyecek sabit tanıtim numarası vererek adres bilgilerini oluşturmak ve meydana gelecek değişiklikleri on işgünü içinde ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdürler. Adres bileşenlerinin yer aldığı standartlara uygun levhalar adrese ulaşmaya imkân sağlayan yerlere asılır.

(2) Yapı belgeleri yetkili idareler tarafından elektronik ortamda üretilir. Buna ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenir.

(3) Ulusal adres veri tabanındaki adres bilgileri, nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirilerek Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulur.”

(18) 50 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bildirim yükümlülüğü ve süresi

MADDE 50- (1) Adres bildiriminde kişilerin yazılı beyanı esas alınır. Bildirim şahsen veya elektronik imza ile yapılır.

(2) Adres bildirimi, nüfus müdürlüklerine veya dış temsilciliklere yapılır. Hizmet alımı ile ilgili başvuru sırasında Bakanlıkça belirlenen adrese dayalı hizmet veren kuruluşlara da adres değişikliğine ilişkin beyanda bulunulabilir.

(3) Adres bildiriminin, yirmi işgünü içinde yapılması zorunludur.

(4) Yerleşim yeri ve diğer adresi aynı olan ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler. Vekâletname ibraz edenler de kişilerin adresleri ile ilgili bildirimde bulunabilirler.

(5) Çocukların ve kısıtlıların adresleri veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba, ergin olan kardeşleri veya çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

(6) Huzurevi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adres bildirimleri ilgili kurum yetkililerince, bildirim yapamayacak durumda olan kimsesizlerin ise muhtarlar tarafından yapılır.

(7) Beyanda şüphe duyulması halinde kişinin beyanını teyit eden bilgi ve belgeler istenebilir.”

(19) 51 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Adrese dayalı hizmet veren kuruluşların yükümlülüğü

MADDE 51- (1) Kuruluşlarca, adres değişikliği beyan formları elektronik ortamda Genel Müdürlüğe veya kâğıt ortamında en geç on işgünü içinde kuruluşun bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.”

(20) 52 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adres Paylaşımı Sistemi ve Kimlik Paylaşımı Sistemi” ibaresi “Kimlik Paylaşımı Sistemi”, dördüncü fıkrasında yer alan “Adres Paylaşımı Sisteminden veya Kimlik Paylaşımı Sistemine” ibaresi “Kimlik Paylaşımı Sistemine” şeklinde değiştirilmiştir.

(21) 55 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kesinleşme” ibaresi “kesinleştirme işlemi” şeklinde değiştirilmiştir.

(22) 56 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(23) 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 57- (1) Bir işleme esas olmak üzere üçüncü kişilerin beyanda bulunabilmeleri ancak vekâletnamenin ibrazı ile mümkündür.”

(24) 58 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Nüfus yazımlarından önce ölenler aile kütüklerine tescil edilmez. Ancak; yersel yazımdan önce ölen kişiye ait kimlik ile ölüme ilişkin belge ibrazı halinde kişinin kanunî mirasçılarının kaydına açıklama yapılır.”

(25) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vekillik belgesi” ibaresi “vekâletname” şeklinde değiştirilmiştir.

(26) 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasına “Nüfus olayları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve adres” ibaresi eklenmiştir.

(27) 62 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Atık defter kayıtlarına dayanılarak idarece düzeltme yapılamaz. Bu defterlerden çıkartılan kayıtlara “Kişinin kimliği ve aile bağlarının mahkemelerce tespit edilmesi amacı dışında herhangi bir hukukî işleme esas alınamaz.” açıklaması yapılır.

(3) Nüfus olaylarına ait dayanak belgelerinin bulunamaması halinde kişinin adı, soyadı, baba adı, ana adı, doğum tarihi veya doğum yerine ilişkin yanlışlıkların düzeltilmesi ya da eksikliklerin tamamlanması, işleminden kaldırılmış eski aile kütüklerine istinaden yapılır. Bu defterlerden çıkartılan kayıtlara ise “İşbu kayıtlar güncel kayıtların yerine esas alınamaz.” açıklaması yapılır.

(4) Nüfus müdürlüklerinde bulunan arşivlik malzemeler, Genel Müdürlük arşivine alım işlemlerinde; il, ilçe, köy veya mahalle adı ve türü dışında herhangi bir tasnife tabi tutulmaz.”

(28) 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63- (1) Aile kütüklerinde kayıtlı olanlardan askerlik çağa giren erkek nüfusun listesi Millî Savunma Bakanlığınca Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden alınır.”

(29) 65 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kimlik Paylaşımı Sisteminde yer alan bilgilerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına katılma payı alınır. Katılma payının miktarı, Kimlik Paylaşımı Sisteminden sunulan servisin niteliği dikkate alınarak 2 kuruştan az 100 kuruştan fazla olmamak üzere Bakanlar Kurulunca mekânsal ve metinsel veriler için ayrı ayrı belirlenir. Sorgu ve dönen kayıt sayısının belirlenmesinde Bakanlık kayıtları esas alınır.”

(30) 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarları ile herhangi” ibaresi “Herhangi” şeklinde değiştirilmiştir.

(31) 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk Lirası İdarî para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk Lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk Lirası İdarî para cezası, yurt içinde mülkî idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir.”

MADDE 32- 5490 sayılı Kanuna;

(1) Aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Atıflar

EK MADDE 1- (1) Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası”, “nüfus kâğıdı” ibarelerine yapılan atıflar “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı”na yapılmış sayılır.

Tescil yetkisi ve görevlendirme

EK MADDE 2- (1) Bakanlık, nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgesi düzenleyen kurumlara ve dış temsilciliklere bu belgeleri elektronik ortamda gönderme veya tescil yetkisi verebilir.

(2) Dışişleri Bakanlığının talebi halinde, büyükelçiliklerin konsolosluk şubeleri ile başkonsolosluklarda nüfus ve vatandaşlık işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla nüfus personeli görevlendirilebilir. Söz konusu memurların yurt dışındaki görev ve sorumlulukları ile görev süreleri Bakanlık ve Dışişleri Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Soyadı değişikliği

EK MADDE 3- (1) Yazılı talepte bulunmak kaydıyla;

a) Boşandığı eşinin soyadını kullanmasına izin verilen kadının evlenmeden önceki soyadını,

b) Eşinin soyadı ile birlikte önceki soyadını taşıyan kadının sadece eşinin soyadını, kullanmak istemesi halinde, nüfus müdürlüğünce gerekli işlem yapılır.

Ölüm olayının tespiti

EK MADDE 4- (1) 1/7/2015 tarihinden itibaren vuku bulan ölüm olayları nüfus müdürlüğünce kurum ve noterlere bildirilmez. Bu tarihten itibaren kurum ve noterler tarafından ölüm olaylarının tespiti Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden yapılır. Söz konusu tarihten önceki ölüm olayları nüfus müdürlüğünce ilgili kurumlara gönderilmeye devam edilir. Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Mirasçılık belgesi

EK MADDE 5- (1) İlgililerin talebi halinde nüfus müdürlükleri tarafından mirasçılık belgesi verilebilir. Mirasçılık belgesi verilmesinin yargılamayı gerektirmesi, nüfus kayıtlarının mirasçılık belgesi verilmesi konusunda yeterli olmaması veya mirasçılık belgesinin yabancılar tarafından talep edilmesi durumunda, mirasçılık belgesi nüfus müdürlükleri tarafından verilmez.

(2) Nüfus müdürlüklerince verilen mirasçılık belgesi hakkında, menfaati ihlal edilenler tarafından sulh hukuk mahkemesine itirazda bulunulabilir. Sulh hukuk mahkemesi, itiraz üzerinde verdiği kararın bir örneğini ilgili nüfus müdürlüğüne gönderir.”

(2) Aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Nüfus cüzdanı uygulaması

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ölmüş sayılma

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla merkezî veri tabanında yer alan kayıtlara göre son otuz yılda işlem görmeyen, halen ölü mü sağ mı oldukları bilinmeyen ve yüzon yaşı üstündeki kişiler ölmüş sayılır. Bunlardan sağ olduğu tespit edilenlerin kaydı idarece düzeltilir.

Katılma payı

GEÇİCİ MADDE 8- (1) 65 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca katılma payı Bakanlar Kurulunca belirleninceye kadar, 65 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Atama izni

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bakanlık adına ihdas edilmiş olup Genel Müdürlük adına tahsis edilmiş kadrolardan 1.000 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.

Ad ve soyadı düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, yazılı olarak yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüklerine başvurmak kaydıyla, 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulu kararıyla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. Soyadı değiştirilen erkek ise kendisi ile birlikte varsa karısının ve müracaat tarihinde ergin olmayan çocuklarının da soyadları düzeltilir. Soyadı değiştirilen kadın ise kendisi ile birlikte ergin olmayan evlilik dışı çocukları varsa onların da soyadları düzeltilir.

Göçmenlerin doğum yeri ve tarihinin düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 11- (1) Göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınanlardan doğum yeri ve tarihi hatalı olan kişilerin kayıtları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde usulüne göre onaylanmış doğum belgeleri ile müracaatları halinde, nüfus müdürlüğünce düzeltilir.”

MADDE 33- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun;

(1) 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”

(2) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “ve kamu düzeni” ibaresi “, kamu düzeni ve genel ahlak” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 43 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”

MADDE 34- 5901 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Saklı nüfus tescili

EK MADDE 1- (1) Onsekiz yaşını tamamladığı halde aile kütüklerine kaydedilmemiş olan kişilerin, anne veya baba, bunların ölmüş olması halinde varsa kardeşleri ile soybağını gösterir tıbbî rapor ibraz etmeleri halinde başka bir belge istenmeden tescil işlemi yapılır.”

MADDE 35- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun;

(1) 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Umuma mahsus pasaport almak isteyenlerin başvuru yerleri ve istenecek belgeler İçişleri Bakanlığınca tespit edilir.”

(2) 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Demiryolu personeli kimlik belgeleri anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca tasdik edilmedikçe pasaport yerine kullanılamaz. Gemi adamı cüzdanı ve uçak mürettebatı belgesini düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlar, ilgililerin bu Kanunun 22 nci maddesi kapsamındaki durumlarını yetkili merciden teyit etmek zorundadır.”

(3) Ek 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında hususi pasaport alacaklarda en az lise veya dengi okul mezunu olma şartı aranır.”

MADDE 36- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

MADDE 37- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun;

(1) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (j) bendi (k) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“j) Pasaport hizmetlerini yürütmek,”

(2) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 9 uncu maddesine birinci fıkrasının (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve mevcut (e) bendi (i) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“e) Kaçakçılık faaliyetleriyle ilgili olarak görevli kuruluşlar arasında koordinasyon ve işbirliği yapılması için gerekli tedbirleri almak,

f) Suç işleyip ele geçmeyen kişilerin, çalınan veya kaybedilen motorlu taşıtların, ateşli silahların, kimliği ispata yarayan her türlü belgelerin kayıtlarını tutarak güvenlik kuvvetlerinin kullanımına sunmak,

g) 112 acil çağrı merkezleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

h) Sınır yönetimine ilişkin politika ve stratejileri belirlemek ve uygulanmasını takip etmek, ilgili kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,”

(4) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Pasaport, pasaport yerine geçen belgeler ve sürücü belgelerinde yer alacak bilgiler ile biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşını tespit etmek, bu belgelerin tasarımı, temini, basımı, dağıtımı, teslimi ile üretim ve kişiselleştirilmesine ilişkin işlemleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek.”

(5) 13 üncü maddesi ve eki (1) sayılı Cetvelin Ana Hizmet Birimleri bölümünün 5 inci sırası yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) 28/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “valiye bağlı olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, anılan fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş; mevcut dördüncü fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış; mevcut beşinci fıkranın başına aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkranın üçüncü, dördüncü ve beşinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu Başkanlık aracılığıyla yapabilirler. Bu işler karşılığı yapılacak kaynak transferlerinin hangi aşamada ne surette avans veya tahakkuk suretiyle yapılacağı, ihaleye çıkılmasında kaynağın sağlanması yöntemi, avans karşılığı ödeneğin saklı tutulması, ödenek devri, aranacak belgeler ile bu kapsamdaki diğer esas ve usuller İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir. Bu madde kapsamında Başkanlık aracılığıyla yapılacak işlere ilişkin ödenekler, kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinde ayrı tertiplerde izlenir, bu ödeneklerden diğer tertiplere aktarma yapılamaz ve başka amaçlarla kullanılamaz. Söz konusu tertiplerde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımlar ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydedilir.

Başkanlığın gelirleri şunlardır:

- a) İçişleri Bakanlığı bütçesinden yapılacak Hazine yardımları.
- b) Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetleri için aktardıkları tutarlar.
- c) Bağış ve yardımlar.
- d) Diğer gelirler.

Bu Kanun ve diğer mevzuatla Başkanlığa verilen görevlerin gerektirdiği her türlü giderler Başkanlık bütçesinden karşılanır.

Başkanlığın bütçesinin hazırlanması ve uygulanması ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Başkanlık ilin ihtiyaçları çerçevesinde gerektiğinde her türlü yatırım ve hizmetleri yerine getirebilir; bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, diğer tüzel kişilerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir ve ortak projeler yürütebilir.”

“Başkanlığın personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanır.”

“Yapılan veya yapılacak harcamalar karşılığı tutarlar ilgili kurumun pay ve ödeneklerinden tahsis yapan kurum tarafından kesilerek ilgili Başkanlığa veya hizmeti yerine getiren diğer kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir. Bu fıkra kapsamında ilgili genel bütçeli idarelere aktarılan tutarları, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve yıl içerisinde harcanmayan kısımlarını ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye ilgili kurum yetkilidir. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılan tutarların bütçeleriyle ilişkilendirilmesi bu kurumların tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.”

(7) Ek 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmış, ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.

(8) Geçici 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerine ilişkin iş ve işlemler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilir.

Bu Kanunda belirlenen esaslara göre devir işlemleri tamamlanıncaya kadar, pasaport ve sürücü belgesi işlemlerine ilişkin görev ve hizmetler daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler veya personel tarafından yürütülmeye devam olunur.

Bu Kanun kapsamında pasaport ve sürücü belgelerine ilişkin olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilen görevler hakkında diğer mevzuatta Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atıflar Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne, mahalli emniyet makamlarına yapılmış olan atıflar ise nüfus müdürlüklerine yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 11- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının 2014 mali yılı harcamaları, Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılmıncaya kadar İçişleri Bakanlığının 2014 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.

Başkanlıkların kullanımında bulunan her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme ile borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanların devir işlemleri İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre yürütülür. 6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle Hâzineye devredilen ancak halen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, Başkanlıklarca sözleşmeye bağlanmış olan işler mevcut sözleşme hükümlerine göre yürütülmeye devam olunur. Başkanlıklara devredilen sözleşmelerden dolayı taraf olunan davalar ile başlatılmış olan takiplerde Başkanlıklar kendiliğinden taraf sıfatını kazanır. Ancak valinin uygun görmesi halinde söz konusu davalar ile başlatılmış takipler valiliklerce sonuçlandırılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin yirmibeşinci fıkrası ile bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki 28/A maddesine göre; İçişleri Bakanlığı bütçesine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin işleri ile ilgili olarak aktarılan veya kaydedilen ödeneklerden harcanmayan kısımlar, iş veya projenin ilgili olduğu idare bütçesine İçişleri Bakanlığınca aktarılır. Genel bütçe kapsamında yer almayan diğer kurum ve kuruluşlarının işlerine ilişkin İçişleri Bakanlığı bütçesine kaydedilen ödeneklerden harcanmayan kısımlar karşılığı tutarlar ise İçişleri Bakanlığı bütçesine gider kaydedilerek ilgili kurum veya kuruluşun muhasebe birimi hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar ilgili kurum veya kuruluş tarafından bütçesine gelir ve ödenek kaydedilir. Bu fıkra kapsamda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine kaydedilen veya aktarılan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye ilgili kamu idaresi yetkilidir.

Bu Kanunun 28/A maddesi kapsamında öngörülen hizmetlerde kullanılmak üzere, İçişleri Bakanlığının taşra teşkilatı kadrolarından 500 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.”

MADDE 38- 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna;

(1) Aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanuna ya da başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenlerin görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilir. Kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa mezkûr görevliler aleyhine tazminat davası açılmaz. Ancak bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garez ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, idarenin görevliye rücu hakkı saklıdır.”

(2) Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Ek 1 inci madde hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görülmekte olan davalar,

b) Kesinleşmemiş hükümler,

c) Miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna gidilemediği için kesinleşen hükümler,

bakımından uygulanır ve davaya idare aleyhine devam olunur.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulamayan hükümler için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki hafta içinde temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulabilir. Bu fıkra uyarınca yapılan kanun yolu başvuruları üzerine verilen kararlar, tahsil edilmiş tazminat bedelinin geri istenmesi hakkını doğurmaz.

Görevli mahkemede idare aleyhine devam olunacak davada, temyiz ve karar düzeltme incelemesinde ilk olarak ek 1 inci maddede öngörülen dava şartlarının mevcut olup olmadığına bakılır.”

MADDE 39- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. a) Nüfus cüzdanları	6,75
b) Kanunî bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
c) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	15
d) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	50”

MADDE 40- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ve okullara sağlanan internet erişim hizmetleri” ibaresi “internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanun kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri; elektrik ve doğalgaz alımları,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 41- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılır.” ibaresi “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına aktarılır.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 42- Bu Kanunun 32 nci maddesi ile 5490 sayılı Kanuna eklenen ek 5 inci maddesi yayımı tarihinden altı ay sonra, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 43- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

POLİS VAZİFE VE SALÂHİYET KANUNU, JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU, NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 4/A maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Ancak bu” ibaresi “Bu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, el ile dıştan kontrol hariç, kişinin üstü ve eşyası ile aracının dışarıdan bakıldığında içerişi görünmeyen bölümlerinin aranması; İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslar dâhilinde mülki amirin görevlendireceği kolluk amirinin yazılı, acele hallerde sonradan yazıyla teyit edilmek üzere sözlü emriyle yapılabilir. Kolluk amirinin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Bu fıkra kapsamında yapılan araç aramalarına ilişkin olarak kişiye, arama gerekçesini de içeren bir belge verilir.”

MADDE 2- 2559 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “Yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.” ifadesi “eylemin veya durumun niteliğine göre; koruma altına alır, uzaklaştırır ya da yakalar ve gerekli kanuni işlemleri yapar.” şeklinde değiştirilmiştir.

“H) Başkalarının can güvenliğini tehlikeye düşürenleri,”

MADDE 3- 2559 sayılı Kanunun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Polis; müşteki, mağdur veya tanık ifadelerini, talepleri hâlinde ikamet ettikleri yerlerde veya işyerlerinde de alabilir. Bu fıkranın kapsamı ile uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 4- 2559 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine “basınçlı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya boyalı” ibaresi ve aynı maddenin yedinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde,”

MADDE 5- 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırk sekiz saat” şeklinde, üçüncü ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.”

“Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.”

MADDE 6- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırk sekiz saat” şeklinde, ikinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.”

“Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.”

MADDE 7- 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “Ateşli silahlar veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dâhil” ibaresi ve “zincir” ibaresinden sonra gelmek üzere “, demir bilye ve sapan” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 2911 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine;

a) Ateşli silahlar veya havai fişek, molotof ve benzeri el yapımı olanlar dâhil patlayıcı maddeler veya her türlü kesici, delici aletler veya taş, sopa, demir ve lastik çubuklar, boğma teli veya zincir, demir bilye ve sapan gibi bereleyici ve boğucu araçlar veya yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar veya diğer her türlü zehirler veya her türlü sis, gaz ve benzeri maddeler taşıyarak veya kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini tamamen veya kısmen bez vesair unsurlarla örterek katılanlar iki yıl altı aydan dört yıla kadar,

b) Yasadışı örgüt ve topluluklara ait amblem ve işaret taşıyarak veya bu işaret ve amblemleri üzerinde bulunduran üniformayı andırır giysiler giyerek katılanlar ile kanunların suç saydığı nitelik taşıyan afiş, pankart, döviz, resim, levha, araç ve gereçler taşıyarak veya bu nitelikte sloganlar söyleyerek veya ses cihazları ile yayınlayarak katılanlar altı aydan üç yıla kadar,

hapis cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 9- 2911 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Rücu

EK MADDE 1- Şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylarda kamu mallarına verilen zararlar ile gerçek ve tüzel kişilerin mallarına verilen zararların Devlet tarafından karşılanması hâlinde, ilgili idare ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.”

MADDE 10- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Terör örgütünün propagandasına dönüştürülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde, kimliklerini gizlemek amacıyla yüzünü tamamen veya kısmen kapatanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Bu suçu işleyenlerin cebir ve şiddete başvurmaları ya da her türlü silah, molotof ve benzeri patlayıcı, yakıcı ya da yaralayıcı maddeler bulundurmaları veya kullanmaları hâlinde verilecek cezanın alt sınırı dört yıldan az olamaz.”

MADDE 11- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “morfin” ibaresinden sonra gelmek üzere “, sentetik kannabinoid ve türevleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 5237 sayılı Kanunun 191 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Birinci fıkradaki fiillerin; okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askeri ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 13- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 91 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(4) Suçüstü hâllerleriyle sınırlı olmak kaydıyla; kişi hakkında aşağıdaki bentlerde belirtilen suçlarda mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmi dört saate kadar, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar sırasında ve toplu olarak işlenen suçlarda kırk sekiz saate kadar gözaltına alınma kararı verilebilir. Gözaltına alma nedeninin ortadan kalkması hâlinde veya işlemlerin tamamlanması üzerine derhâl ve her hâlde en geç yukarıda belirtilen sürelerin sonunda Cumhuriyet savcısına yapılan işlemler hakkında bilgi verilerek talimatı doğrultusunda hareket edilir. Kişi serbest bırakılmazsa yukarıdaki fıkralara göre işlem yapılır. Ancak kişi en geç kırk sekiz saat, toplu olarak işlenen suçlarda dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Bu fıkra kapsamında kolluk tarafından gözaltına alınan kişiler hakkında da gözaltına ilişkin hükümler uygulanır.

a) Toplumsal olaylar sırasında işlenen cebir ve şiddet içeren suçlar.

b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82), taksirle öldürme (madde 85),

2. Kasten yaralama (madde 86, 87),

3. Cinsel saldırı (madde 102),

4. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

5. Hırsızlık (madde 141, 142),

6. Yağma (madde 148, 149),

7. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

8. Bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma (madde 195),

9. Fuhuş (madde 227),

10. Kötü muamele (madde 232),

c) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlar.

d) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlar.

e) 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununa dayanılarak ilan edilen sokağa çıkma yasağını ihlal etme.

f) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen suçlar.”

MADDE 14- 5271 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan suçlar.

h) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen suçlar.”

MADDE 15- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“G) Vali, lüzumu hâlinde, kolluk amir ve memurlarına suçun aydınlatılması ve suç faillerinin bulunması için gereken acele tedbirlerin alınması hususunda doğrudan emirler verebilir. Kolluk bu emirleri mevzuatta belirlenen usule uygun olarak yerine getirir.

H) Vali, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak amacıyla aldığı tedbir ve kararların uygulanması için adli kuruluşlar ile (D) fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla askerî kuruluşlar dışında, mahalli idareler dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının itfaiye, ambulans, çekici, iş makinesi ve tedbirlerin zorunlu kıldığı diğer araç ve gereçlerinden yararlanabilir, personeline görev verebilir. Kamu kurum ve kuruluşları, valinin bu konudaki emir ve talimatlarını yerine

getirmek zorundadır. Aksi takdirde vali emir ve talimatlarını kolluk aracılığıyla uygular. Bu fıkradaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya geciktirilmesi sebebiyle oluşan kamu zararı ile gerçek ve tüzel kişilerin Devlet tarafından karşılanan zararları ilgili idarece genel hükümlere göre sorumlu kamu görevlilerinden tazmin edilir.

I) (H) fıkrası ile valiye verilmiş olan yetkiler, ilçede kaymakam tarafından da kullanılabilir.”

MADDE 16- 5442 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini sağlamak ya da toplumsal olayları önlemek amacıyla vali tarafından alınan ve usulüne göre tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davrananlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

MADDE 17- 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansması Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet, ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.”

MADDE 18- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ayrılanların” ibaresi “ayrılanlar ile araç kiralayanların” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 1774 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak ve bu kapsamda mevcut bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmamak zorundadırlar. Ancak araç kiralayanın kamu kurum veya kuruluşu olması hâlinde sadece kamu kurum veya kuruluşuyla yapılan sözleşme ile araç bilgileri sisteme kaydedilir.

Araç kiralama esnasında gerçeğe aykırı kimlik kullananlar ile birinci fıkra kapsamında elde edilen bilgi ve kayıtları, hukuka aykırı olarak kullanan, bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.

Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere iki bin Türk lirası, gerçeğe aykırı kayıt tutan veya bilgi verenlere beş bin Türk lirası idari para cezası, mülki idare amirlerince verilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 1 ay içinde ödenir. İşlenen bir suçun gizlenmesi amacıyla bilgilerin yok edilmesi hâlinde işletme ruhsatı iptal edilir. Bu fıkra göre idari yaptırımların uygulanması ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.

Bu maddenin uygulanması ile görevi gereği bu verileri kullanan kamu personelinin denetimine ilişkin esas ve usuller İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 20- 1774 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde araç kiralama şirketleri tüm kayıtlarını bilgisayarda tutmak ve bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin ek 1 inci maddeye göre kurulan bilgisayar terminallerine bağlamak zorundadırlar. Bu şartı yerine getirmeyen işletmelere mülki idare amirlerince on bin Türk lirası idari para cezası verilir. Bu fiilin tekrarı hâlinde işletme ruhsatları iptal edilir.”

MADDE 21- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Birinci Sınıf Emniyet Müdürü” rütbesi bölümünün 1 inci ve 2 nci meslek dereceleri kısımlarının karşısında yer alan görev unvanları ile “İkinci Sınıf Emniyet Müdürü” rütbesi bölümünün 3 üncü meslek derecesi kısmının karşısında yer alan görev unvanları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Merkez Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri”

“Daire Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, İl Emniyet Müdürü, Polis Başmüfettişi, Öğretim Görevlisi, Merkez Emniyet Müdürü, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Akademisi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Emniyet Müşaviri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü, Polis Eğitim Merkezi Müdürü, Uçuş Kıymetlendirme Kurulu Üyesi, Pilot”

“Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürü, Daire Başkan Yardımcısı, İl Emniyet Müdür Yardımcısı, Polis Müfettişi, Hukuk Müşaviri, İlçe Emniyet Müdürü, Polis Akademisi Bölüm Başkanı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı, Polis Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı, Enstitü Sekreteri, Öğretim Görevlisi, Uçuş Kıymetlendirme Kurulu Üyesi, Havacılık Müdürü, Pilot”

“İkinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde olan polis amirleri; emniyet ve asayiş durumu, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikler, nüfus büyüklüğü, şehirleşme düzeyi gibi kriterler dikkate alınarak belirlenecek ilçelere, ilçe emniyet müdürü olarak atanabilirler.

2 nci, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı meslek derecelerinde bulunan personel ihtiyaç hâlinde görev unvanlarına bakılmaksızın araştırma, inceleme ve denetleme gibi görevler verilmek üzere atandıkları birim amirinin emrine alınabilirler.

İdare, her rütbe ve meslek derecesi karşısında gösterilen görev unvanları arasında personelin görev yerini değiştirmeye yetkilidir.”

MADDE 22- 3201 sayılı Kanunun 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 55- Polis amirleri, rütbe sırası ile Komiser Yardımcısı, Komiser, Başkomiser, Emniyet Amiri, Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü, Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü, İkinci Sınıf Emniyet Müdürü, Birinci Sınıf Emniyet Müdürü ve Sınıf Üstü Emniyet Müdüdür.

Polis amirlerinin, rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri rütbe sırası ile aşağıda gösterilmiştir.

RÜTBELER	MESLEK DERECELERİ	EN AZ BEKLEME SÜRELERİ
Komiser Yardımcısı	9	4
Komiser	8	4
Başkomiser	7	3
Emniyet Amiri	6	3
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	5	2
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	4	2
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	3	1
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	2	2
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	1	Yaş Haddi
Sınıf Üstü Emniyet Müdürü	Derece üstü	Yaş Haddi

Her amir rütbesinde bulunması gereken toplam kadro sayısı, emniyet hizmetleri sınıfına ait toplam kadro sayısına göre, aşağıda hizalarında yer alan oranlara karşılık gelen sayıyı geçemez. Hesaplamalarda küsurat dikkate alınmaz.

RÜTBELER	ORANLAR (On binde)
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	25
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	34
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	78
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	88
Emniyet Amiri	93
Başkomiser	291
Komiser	388
Komiser Yardımcısı	484

Rütbelere terfi ettirilecek personelin kurullarda görüşülmesi kıdem sırasına göre, rütbelere terfiler ise bu maddede öngörülen sınav ve eğitim şartı saklı kalmak üzere liyakate göre yapılır.

Kıdem sırasının tespitinde, bulunulan rütbeye terfi tarihi esas alınır. Aynı tarihte terfi edenlerden performans değerlendirme puanı yüksek olanlar, performans değerlendirme puanlarının eşitliği hâlinde bulunduğu rütbede aldığı başarı ve üstün başarı belgesi fazla olanlar, başarı ve üstün başarı belgesinin sayıca eşitliği hâlinde ise sicil numarası daha küçük olanlar diğerlerine göre kıdemli sayılırlar.

Kıdem sırası, Emniyet Genel Müdürlüğünce her yıl mart ayında Teşkilata duyurulur.

Komiser Yardımcısı, Komiser ve Başkomiserlerin liyakat koşullarını belirlemek ve terfilerini önermek üzere Genel Müdürlük Merkez Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürlüğü personel işlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Personel Dairesi Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri ve Genel Müdürün uygun göreceği iki Daire Başkanı ile Teftiş Kurulu Başkan Yardımcılarının birinden teşekkül eder.

Emniyet Amirleri ile Dördüncü ve Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlerinin liyakat koşullarını belirlemek ve terfilerini önermek üzere Genel Müdürlük Yüksek Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Bu Kurul, Emniyet Genel Müdürünün başkanlığında, Genel Müdür Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Personel Dairesi Başkanı ile Polis Başmüfettişleri arasından seçilecek bir Polis Başmüfettişi ve İl Emniyet Müdürleri arasından seçilecek iki İl Emniyet Müdüründen teşekkül eder. Bu Kurulda görev yapacak Polis Başmüfettişi ile İl Emniyet Müdürlerinin seçimine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kurullar her yıl mayıs ayında toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Ancak Bakanın onayı ile kurullar, yıl içinde birden fazla toplanabilir ve terfi değerlendirmesine karar verebilirler.

Terfiler, her yıl haziran ayında topluca yapılır. Ancak kurulların yıl içinde birden fazla toplanması hâlinde, terfiler toplantının yapıldığı ay sonunda yapılır.

Kurullarda personelin rütbe terfiinin görüşülebilmesi için;

a) Bulunulan rütbelerdeki en az bekleme sürelerinin tamamlanması,

b) Bekleme süresi içindeki yıl sayısı kadar iyi veya çok iyi performans değerlendirme puanının alınması,

c) Yönetmeliğe uygun olarak yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olunması,

d) Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek yöneticilikle ilgili hizmet içi eğitimde başarılı olunması,
şarttır.

İkinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde en az bekleme süresini tamamlayanlar, terfien Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesinde ikinci meslek derecesi karşılığı görev unvanlarına atanabilirler.

İhtiyaç hâlinde meslekte fiilen iki yılını dolduran ve kırk beş yaşından gün almamış lisans mezunu polis memurları, başpolis memurları ve kıdemli başpolis memurları arasında yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olanlardan, Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek ilk derece amirlik eğitimini başarıyla bitirenler Komiser Yardımcılığı rütbesine atanır. Adaylarda aranacak diğer nitelikler, sınavlara ve ilk derece amirlik eğitimine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Polis amirlerinin bir üst rütbeye terfiinde, bu rütbedeki fiili çalışma süresi esas alınır.

Mevzuat hükümlerine göre kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi yapılan her türlü uzmanlık, yüksek lisans, doktora ve avukatlık stajı rütbe kıdeminde değerlendirilmez. Ancak, bu Kanunun 13 üncü maddesinde sayılan rütbeler içerisinde yapılan yurt dışı misyon koruma, yurt dışı kurs ve diğer görevler sebebiyle geçirilen süreler ile tedavi ve istirahat süreleri, hangi rütbede ifa edilmiş veya geçirilmiş ise o rütbedeki fiili çalışma süresi içerisinde değerlendirilir. Ancak bu şekilde geçirilen sürelerin toplamda üç yılı aşan kısmı rütbe terfilerinde değerlendirilmez. Emniyet Teşkilatına girmeden önce yapılan askerlik hizmeti, atanılan ilk rütbede ve adaylığın onanmasından sonra fiili çalışma süresinden sayılır.

Taksirli suçlar hariç, paraya çevrilse veya ertelense dahi alınan hapis cezaları, aylıksız izinde geçen süreler, uzun ve kısa süreli durdurma cezaları ile meslekten ve memuriyetten men cezaları, ceza süreleri kadar rütbe terfiini geri bırakır. Her yetersiz performans değerlendirme puanı rütbe terfiini bir yıl geciktirir.

Bir üst rütbeye terfi etmek için belirlenen diğer şartları taşımakla birlikte, belirlenen rütbedeki kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyen personele bir üst rütbeye terfi eden emsallerine ödenen ek gösterge, zam ve tazminatlar ödenir.

Rütbe terfileri ve sınavlar ile meslek içi yöneticilik eğitim kursları, eğitim tarih ve süreleri ile değerlendirme kurullarının çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Bulundukları rütbelere terfi ettikleri tarihten itibaren beş yıl içinde bir üst rütbeye terfi edemeyen emniyet amirleri ile Dördüncü, Üçüncü ve İkinci Sınıf Emniyet Müdürleri, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmaları kaydıyla, Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilirler.

Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerinin bulundukları rütbedeki en fazla bekleme süresi altı yıldır. Bu süre sonunda bir üst rütbeye veya meslek derecesindeki göreve atanamayanlar, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olmaları kaydıyla, kadrosuzluk nedeniyle Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve Bakan onayı ile emekliye sevk edilirler. Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Başmüfettişi, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü olarak fiilen görev yapanlardan, hizmet gerekleri nedeniyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilmesi uygun görülmeyenler hizmete devam ettirilirlir. Bu şekilde göreve devamı uygun görülenlerin durumu, iki yılda bir Yüksek Değerlendirme Kurulu tarafından ayrıca karara bağlanır.

On dokuzuncu ve yirminci fıkra hükümlerine göre emekliliğe sevk edilenlere, emekliye sevk edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil); emniyet amirlerine %110'u, Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine %120'si, Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlerine %130'u, İkinci Sınıf Emniyet Müdürlerine %140'ı, Birinci Sınıf Emniyet Müdürlerine %150'si oranında kadrosuzluk tazminatı, rütbelerinin ve makamının yaş haddinden az olmamak üzere altmış yaşına kadar olan sürede Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenir. Verilecek emekli aylığı ve kadrosuzluk tazminatı toplamı, Genel Müdürlükte aynı kadrodaki emsaline kadrosuna bağlı olarak mali haklar kapsamında yapılan toplam ödemeyi geçemez. Bu tazminat, vergiye tabi değildir ve yaş haddinden önce ölenlerin varislerine intikal etmez. Kadrosuzluk tazminatı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca üçer aylık devreler hâlinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil edilir.

MADDE 23- 3201 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatındaki tıbbi, teknik ve mali hizmetler veren daire başkanlıkları ve şube müdürlüklerine ilişkin kadrolara, emniyet hizmetleri sınıfı dışından da atama yapılabilir. Bu şekilde atama yapılan kadroların hizmet sınıfı, atanmaların bu kadrolarda bulundukları süre boyunca genel idare hizmetleri sınıfı olarak kabul edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte öğrenime devam edenler dâhil, bu Kanun ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu gereğince, polis eğitim kurumlarında ya da Emniyet Genel Müdürlüğü adına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına Polis Memuru ve Komiser Yardımcısı rütbelerine aday memur olarak atanmaları için öğrenim süresini başarıyla tamamlamaları ve eğitim sonunda Polis Akademisi Başkanlığınca yapılacak sınavda başarılı olmaları şarttır.”

MADDE 24- 3201 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 9- Emniyet Teşkilatında bulunanlara doğrudan doğruya disiplin cezası vermeye yetkili olanlar aşağıda gösterilmiştir.

A) İçişleri Bakanı; merkez ve taşradaki her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası,

B) Emniyet Genel Müdürü ve valiler; Emniyet Genel Müdürü merkezdeki, valiler il ve bağlı ilçelerdeki her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 10 günlüğe kadar aylıktan kesme cezası,

C) Daire Başkanı, Eğitim ve Öğretim Kurumu Müdürleri, İl Emniyet Müdürleri ve kaymakamlar; emirleri altında bulunan her rütbe ve derecedeki emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 3 günlüğe kadar aylıktan kesme cezası,

D) Kriminal Laboratuvar Müdürü, Şube Müdürü, İlçe Emniyet Müdürü, İlçe Emniyet Amiri ve Polis Merkezi Amiri; emirleri altında bulunan her rütbe ve derecedeki Emniyet teşkilatı personeline uyarma, kınama ve 1 günlük aylıktan kesme cezası,

vermeye yetkilidirler.

Disiplin amirleri, emniyet hizmetleri sınıfı dışındaki Devlet memurlarına da aynı disiplin cezalarını verebilirler.

Disiplin amirleri, disiplin amiri oldukları her rütbe ve derecedeki tüm personel hakkında disiplin soruşturması açabilirler.”

MADDE 25- 3201 sayılı Kanunun ek 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasına “öğretim masraflarını” ibaresinden sonra gelmek üzere “kanuni faizi ile birlikte, bu sürenin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı” ibaresi eklenmiştir.

“Lisans mezunlarından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olanlar arasından sınavın yapıldığı yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla yirmi sekiz yaşından gün almayan erkek ve kadın adaylar arasından yönetmelikle belirlenecek şartları taşıyanlar ve sınavda başarılı olanlar polis meslek eğitim merkezlerine alınır.”

MADDE 26- 3201 sayılı Kanunun geçici 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “değerlendirilmez” ibaresi “değerlendirilir” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 32- Bu maddeyi ihdas eden Kanuna ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 28- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 33- Emniyet teşkilatının her türlü göreviyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı, mülki idare amirleri ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.”

MADDE 29- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- Polis kolejinde öğrenime devam eden öğrenciler, Millî Eğitim Bakanlığınca polis koleji giriş sınavının yapıldığı tarihte aldıkları Ortaöğretim Yerleştirme Puanları dikkate alınarak durumlarına uygun okullara naklen kaydedilirler.

Polis kolejinde görev yapan eğitim öğretim hizmetleri sınıfında yer alan personel, kadro derecelerine uygun öğretmen unvanlı kadrolara atanmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Genel Müdürlük tarafından Millî Eğitim Bakanlığına bildirilir. Bunların atamaları, bildirimi izleyen bir ay içinde yapılır ve atama işlemi yapılmıyca kadar mali ve sosyal hakları, anılan birim tarafından ödenmeye devam olunur.

Mevcut amir rütbeleri için ihdas edilmiş bulunan kadro sayılarının, 55 inci maddenin üçüncü fıkrasında her amir rütbesi için öngörülen azami kadro sayısından fazla olması hâlinde, bu fazlalık giderilinceye kadar, boşalan kadrolar herhangi bir işlem yapılmaksızın iptal edilmiş sayılır.”

MADDE 30- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ek 24 üncü madde gereğince tazminat yükümlülüğü doğanlar ve devam edenler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde memuriyetten ayrıldıkları birimlere müracaat etmeleri hâlinde ek 24 üncü maddenin beşinci fıkrası hükmünden yararlandırılırlar. Ödemesi devam edenlerden ek 24 üncü maddenin beşinci fıkrası çerçevesinde yapılacak hesaplama göre fazla ödeme yapmış olanlar ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödemesini tamamlamış olanlara geri ödeme yapılmaz.”

MADDE 31- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 26- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce atanan polis amirlerinin rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri ile (B) grubundan (A) grubuna geçiş işlemleri aşağıdaki hükümler çerçevesinde yürütülür.

Polis amirlerinden Polis Akademisi mezunları, Polis Akademisi mezunu sayılanlar ile Emniyet Genel Müdürlüğüne eleman yetiştirmek üzere Polis Akademisi bünyesinde en az dört yıllık fakülte ve yüksekokullarından mezun olanlar (A), komiser yardımcılığı kursunu başarıyla bitirmiş olanlar (B) grubunu oluşturur.

Polis amirlerinin, rütbelerde ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme süreleri rütbe sırası ile aşağıda gösterilmiştir.

RÜTBELER	MESLEK DERECELERİ	EN AZ BEKLEME SÜRELERİ	
		(A)	(B)
Komiser Yardımcısı	9	4	6
Komiser	8	4	6
Başkomiser	7	3	Yaş Haddi
Emniyet Amiri	6	3	
Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü	5	2	
Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürü	4	2	
İkinci Sınıf Emniyet Müdürü	3	1	
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	2	2	
Birinci Sınıf Emniyet Müdürü	1	Yaş Haddi	
Sınıf Üstü Emniyet Müdürü	Derece üstü	Yaş Haddi	

(B) grubu polis amirlerinden en az dört yıllık yükseköğretim kurumunu bitirenlerin (A) grubuna geçmeleri aşağıdaki şartlara bağlıdır:

a) Başkomiserlik rütbesinde (A) grubu polis amirleri için öngörülen en az bekleme süresi kadar çalışmış olmak.

b) Başkomiser rütbesinden Emniyet Amiri rütbesine terfide bu grup için ayrı yapılacak yazılı ve sözlü sınav ile meslek içi yöneticilik eğitiminde başarılı olmak.

c) Merkez Değerlendirme Kurulu kararıyla Emniyet Amiri rütbesine terfi etmiş olmak.

(B) grubundan (A) grubuna geçecek olan amirlerin sayısı, o yıl itibarıyla (A) grubundan Emniyet Amirliği rütbesine terfi edenlerin sayısının %10'unu geçemez.”

MADDE 32- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27- 01/01/2015 tarihi itibarıyla, Birinci Sınıf Emniyet Müdürü rütbesini ihraz edenlerden Emniyet Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Müşaviri, Polis Moral Eğitim Merkezi Müdürü, Akademi Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu Grup Amiri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve Polis Eğitim Merkezi Müdürü kadrolarında bulunanlar dışında kalanlar ile 01/01/2015 tarihi itibarıyla İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesini ihraz edenlerden emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için gerekli şartları haiz olanlar; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Yüksek Değerlendirme Kurulunun teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile resen emekliye sevk edilebilir. Bu şekilde emekliye sevk edilenler hakkında da 55 inci maddenin yirmi birinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

MADDE 33- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki son beş yıl içinde disiplin kurullarınca meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarma cezasıyla tecziye edilmesi gerektiği hâlde 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesine göre ceza verme yetkisi zamanaşımına uğradığı için cezalandıramayan emniyet teşkilatı mensupları, bir ay içinde kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmek üzere İçişleri Bakanlığı tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Bu personelin, Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, Devlet Personel Başkanlığına bildirim tarihinden itibaren kırk beş gün içinde atama teklifleri yapılır. Bunlardan müdür ve üstü kadrolarda olanlar araştırmacı unvanlı kadrolara, diğerleri ise Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadrolara atanırlar. Personel nakledildiği kurumda göreve başlayıncaya kadar eski kurumunda çalışmaya devam eder ve bu personelin her türlü mali ve sosyal hakları çalıştıkları kurum tarafından karşılanır.

Bu madde kapsamında yer alan personele ilişkin kadrolar; atama teklifi gerçekleştirilen kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan memur kadroları, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemeye ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Atama işlemi yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler, en geç on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.”

MADDE 34- 25/4/2001 tarihli ve 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“s) Öğretim Elemanları: Akademi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğü, enstitü, polis meslek eğitim merkezi müdürlükleri ve polis meslek yüksek okullarında görevli öğretim üye ve yardımcıları ile öğretim görevlileri ve okutmanları,”

MADDE 35- 4652 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Temel bilimler ve sosyal bilim alanlarından birinde lisans düzeyinde bilgi ve beceriye sahip, mezuniyetten” ibaresi “Mezuniyetten” şeklinde ve (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Ön lisans düzeyinde eğitim-öğretim yapan polis meslek yüksekokulları ile polis meslek eğitim merkezlerinde polis memuru yetiştirilmesini sağlamak,”

“d) Emniyet Teşkilatı personelinin ihtiyaçlarına uygun eğitim programları hazırlamak, koordine etmek ve eğitim ihtiyaçlarının en üst düzeyde karşılanmasını desteklemektir.”

MADDE 36- 4652 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Ancak, gerek görüldüğü takdirde, Başkan, dört yıllık süre sona ermeden önce de atanmasındaki usulle görevinden alınabilir.”

MADDE 37- 4652 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkra hükümlerine göre kurulan polis meslek yüksekokulları Bakan onayı ile polis meslek eğitim merkezine dönüştürülebilir. Dönüştürülen polis meslek yüksekokullarında görev yapmakta olan personel, ayrıca bir işleme gerek olmaksızın polis meslek eğitim merkezi kadro ve görev unvanlarına uygun kadrolara atanmış sayılırlar. Polis meslek eğitim merkezleri Başkanlığa bağlı olarak faaliyetlerini yürütür.”

MADDE 38- 4652 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “Fakülte ve polis” ibaresi “Polis” şeklinde, ikinci, onuncu ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci, beşinci, on ikinci ve on üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“İlgili devletlerle yapılacak ikili anlaşmalara bağlı olarak yabancı uyruklu öğrenci veya kursiyerler Bakan onayı ile ücretli yahut ücretsiz olarak Akademiye kabul edilebilirler. Bu suretle kabul edilenlerden ücreti mukabili eğitim veya kurs verileceklerle ilgili mali işler bu Kanunun 29 uncu maddesine göre kurulan döner sermaye işletmesi vasıtasıyla yürütülür.”

“Polis Amirleri Eğitimi Merkezi, enstitü ve polis meslek yüksekokullarında, ilk derece amirlik eğitimi alanlar ile lisansüstü veya ön lisans eğitimi yapanlar (yabancı uyruklular hariç) altı yıl süreyle mecburi hizmetle yükümlüdürler.”

“Bunlardan mezun olup olmadığına bakılmaksızın mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde, istifa edenler veya ilişkinin kesilmesini gerektiren bir suç işleyenler ya da sağlık sebebi hariç, başka herhangi bir sebeple ayrılanlar, yükümlülük sürelerinin eksik kısmı ile orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını yasal faiziyle birlikte tazminat olarak ödemek zorundadırlar.”

MADDE 39- 4652 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “diğer polis yüksek öğretim kurumlarında veya” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Gerekli görüldüğü hâllerde, öğretim elemanları Başkanın teklifi, Genel Müdürün görüşü ve Bakanın onayıyla Akademiye oluşturan kuruluş ve birimlerde,”

MADDE 40- 4652 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “polis meslek yüksek okulu müdürleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ve polis meslek eğitim merkezi müdürleri,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 41- 4652 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın asgari %15’i, Polis Akademisi Başkanlığının ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar için kullanılır. Bu oranı %75’ine kadar artırmaya Akademi Yönetim Kurulu yetkilidir.”

“Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az %5’i, Akademi bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, Akademi Yönetim Kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, her bir proje için avans verilmek suretiyle de kullanılabilir. Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi ile ödeneklerin kullanılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Döner sermaye işletmesi hesabına kamu kurum ve kuruluşları dışında yapılan iş veya hizmetler karşılığında tahsil edilen gelirlerden kanuni kesintiler ile varsa yapılan iş veya hizmetle bağlantılı giderler düşüldükten sonra geri kalan tutar, hizmet karşılığı olarak gelir tahsilatının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi hâlinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek hizmeti veren emniyet hizmetleri sınıfında olanlar dâhil öğretim elemanları ve öğretim yardımcılara ödenir. Buna ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 42- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanunda yer alan “Fakülte” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi”, “Dekan” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü”, “Dekanlık” ibarelerinden “Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğü”, “lisans” ibarelerinden “ilk kademe amirlik eğitimi” anlaşılır.”

MADDE 43- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Polis Akademisi Başkanlığında Başkan, Dekan, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü ve bunların yardımcıları ile her kadrodaki öğretim elemanları ve idari personelin anılan Başkanlıktaki görevleri sona erer ve kadrolarıyla ilişkileri kesilir. Akademide geçici olarak görev yapanların da aynı tarihte görevlendirmeleri sona erer.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde Başkanın ataması yapılır. Başkanın ataması yapıldıktan sonraki yirmi gün içinde Başkan Yardımcısı, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü ve Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı, Enstitü Müdürü ve Enstitü Sekreteri, Polis Meslek Yüksekokulu Müdürü ve Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü kadro veya unvanlarına atama yapılır.

Polis Akademisi Başkanlığında görevi sona eren öğretim üyesi, öğretim görevlisi, okutman, araştırma görevlisi, uzman ve idari personelden Başkanın teklif ettiği ve Bakanın uygun gördüğü personel, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde Polis Akademisi Başkanlığında durumlarına uygun kadrolara atanır. İdari personelden Başkanlığa yeniden ataması yapılmayanlar, Genel Müdürlüğün diğer birimlerinde durumlarına uygun kadrolara aynı süre içinde atanır. Ataması yapılmayan personelden akademik kadroda bulunanlar ise başka yükseköğretim kurumlarına atamaları yapılmak üzere aynı süre içinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Bu şekilde bildirimi yapılanlar için, durumlarına uygun akademik unvanlı kadrolara atanmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca tespit edilecek yükseköğretim kurumlarına bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde anılan Başkanlık tarafından atama teklifi yapılır ve bu teklifi izleyen bir ay içinde de atama işlemleri tamamlanır. Bu fıkra kapsamında yükseköğretim kurumlarına ataması yapılan akademik personelin kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin tamamlandığı tarih itibarıyla ihdas edilerek 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu fıkra kapsamında bulunanların atama işlemleri tamamlanıncaya kadarki mali ve sosyal hakları, hâlen bu ödemelerin yapıldığı birimler tarafından ödenmeye devam olunur.”

MADDE 44- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürülür ve geçici 6 ncı madde hükümleri çerçevesinde yapılacak atamalarla kadroları tamamlanır.

Fakülte öğrencileri, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek üniversitelerin iktisadi ve idari bilimler fakültelerine tercihlerine göre yerleştirilirler. Yerleştirme yapılacak fakültelerin kontenjanları ile yerleştirmeye ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 45- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen hizmetler Polis Akademisi Başkanlığına devredilir.”

MADDE 46- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- 1/1/2020 tarihine kadar Emniyet Teşkilatının ilk kademe amir ihtiyacını karşılamak üzere, lisans mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavında Bakanlıkça belirlenecek taban puanı almış olup yönetmelikle belirlenecek diğer şartları taşıyanlar ve yapılacak sınavda başarı olanlar, Polis Amirleri Eğitimi Merkezinde bir eğitim-öğretim dönemi özel eğitime tabi tutulabilirler. Bu öğrenciler Akademi bünyesinde ücretsiz iâşe edilir, yatırılır, sağlık giderleri ve yönetmelikle tespit edilecek ihtiyaçları Devlet tarafından karşılanır ve bunlara harp okullarında bulunan askerî öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir.”

MADDE 47- 4652 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Güvenlik Bilimleri ve Adli Bilimler Enstitüsü, Polis Meslek Yüksek Okulu ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerden; mezun olup olmadığına bakılmaksızın mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde istifa edenler veya ilişkisinin kesilmesini gerektiren bir suç işleyenler ya da sağlık sebebi hariç, başka herhangi bir sebeple ayrılanlardan, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarının tazmini amacıyla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte borç miktarı tahakkuk ettirilmemiş olanlar, borç miktarı tahakkuk ettirilip henüz ödemesine başlamamış olanlar, ödemeleri devam edenler, borçları taksitlendirilmiş olanlar ile bu konuda açılmış davaları sonuçlanmamış, davaları sonuçlanmış veya kesin hükme bağlanmış olanlar da bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ayrıldıkları veya mezun oldukları eğitim kurumuna müracaat etmeleri hâlinde 15 inci maddenin on birinci fıkrası hükmünden yararlandırılır. Ödemesi devam edenlerden, 15 inci maddenin on birinci fıkrası çerçevesinde yapılacak hesaplama göre fazla ödeme yapmış olanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödemesini tamamlamış olanlara geri ödeme yapılmaz.”

MADDE 48- Bu Kanunun yayımı tarihinde; 3201 sayılı Kanunun 19 uncu, 27 nci, 68 inci, 69 uncu, 70 inci, 71 inci, 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, 75 inci, 76 nci, 77 nci, 78 inci, 79 uncu, 80 inci ve 84 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 49- Bu Kanunun yayımı tarihinde, 4652 sayılı Kanunun 19 uncu, 20 nci ve 21 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 50- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilir.”

MADDE 51- 2803 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14- General, subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanmaları;

a) Jandarma Genel Komutanının atanması; Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

b) Generallerin atanmaları; Jandarma Genel Komutanının lüzum göstermesi, Genelkurmay Başkanının teklifi, İçişleri Bakanının inhası, Başbakanın imzalayacağı ve Cumhurbaşkanının onaylayacağı müşterek kararname ile,

c) General rütbesinde olmayan daire başkanları ile il ve ilçe jandarma komutanlarının atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri İçişleri Bakanınca yapılır. Gerekliğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Diğer subaylar ile astsubaylar ve uzman jandarmaların atanmaları, yer değiştirmeleri ve geçici görevlendirmeleri Jandarma Genel Komutanınca, yapılır.

Birinci fıkradaki (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı inha işlemini yapmadığı takdirde, Genelkurmay Başkanı talebini yazı ile Başbakana gönderir. Başbakan kararını yazı ile İçişleri Bakanına bildirir.

Subaylar ile ihtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel, nokta atamasına tabi tutulur. Ancak nokta ataması yapılmayıp il jandarma komutanlıkları emrine atanan astsubay ve uzman jandarmalardan emniyet ve asayiş görevi alacak olanların istihdam yerleri ve il içi yer değiştirmeleri, il jandarma komutanının teklifi üzerine valinin onayı ile belirlenir.”

MADDE 52- 2803 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görevden uzaklaştırma

MADDE 16- Askerî nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen jandarma personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerektiğinde Jandarma Genel Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. İl jandarma komutanı hariç olmak üzere il jandarma komutanlıklarında görevli personel, vali tarafından görevden uzaklaştırılabilir. Gerektiğinde il jandarma komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır.

25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunundaki geçici olarak işten el çekirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler ile Jandarma Genel Komutanının görevden uzaklaştırılmasına dair özel hükümler saklıdır.

Sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.”

MADDE 53- 2803 sayılı Kanunun 17 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Görevden uzaklaştırmanın hukuki ve mali sonuçları

MADDE 17- Görevden uzaklaştırılanlar, yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar. Bu kişilerin görev yerleri değiştirilebilir veya bu kişilere başka görev verilmeyebilir.

Görevden uzaklaştırılanlara bu süre içinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu kişilerden haklarında soruşturma izni verilmemesine, soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına, beraatına, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışı kadrolarında görevliyken görevden uzaklaştırılanlara da yurt içinde bir kadroya atanıncaya kadar bu fıkra uyarınca yurtdışı aylığı ödenir.

Ön inceleme veya soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devamı engel olmadığı anlaşılanların görevden uzaklaştırma tedbirleri, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir.

Bu Kanun kapsamındaki görevden uzaklaştırma tedbiri iki ayı geçemez. Bu süre zorunlu hâllerde iki ayı geçmemek üzere bir defa uzatılabilir. Görevden ayrı kalınan bu süreler hizmetten sayılır.

MADDE 54- 2803 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin (b) fıkrasının (4) numaralı bendine “5442 sayılı İl İdaresi Kanununun” ibaresinden önce gelmek üzere “Disiplin hükümleri saklı kalmak kaydıyla” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 55- 2803 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Jandarmanın askerî görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı, valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.”

MADDE 56- 2803 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- İl jandarma komutanı ile merkez ilçe jandarma komutanı hakkında il valisince, ilçe jandarma komutanı hakkında kaymakamın değerlendirmesi alınarak il valisi tarafından her yıl sonunda söz konusu kişilerin askerî görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir.

Değerlendirme raporları; personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır.

Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenlenme esasları, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 57- 2803 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 3- İl ve ilçe jandarma komutanları ile karakol komutanlarının izinleri, ilgili komutanlıkların planlaması da dikkate alınarak mahalli mülki idare amirlerinin onayı ile verilir.”

MADDE 58- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Jandarma Genel Komutanına veya valilere devredebilir.”

MADDE 59- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amiraller haricinde, Sahil Güvenlik Komutanlığı Kurmay Başkanı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı karargâhında görevli başkanlar ile bölge komutanlarının atanmaları İçişleri Bakanınca yapılır. Gerektiğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Diğer subayların ve astsubayların, Devlet memurlarının, uzman erbaşların ve sözleşmeli erbaş ve erlerin atanmaları ile erbaş ve erlerin dağıtımları, Sahil Güvenlik Komutanınca yapılır. Geçici 6 ncı madde hükümleri saklıdır.”

MADDE 60- 2692 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli sahil güvenlik mensubu subay, astsubay, sivil personel, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerin hizmet gerekleri veya sağlık yahut diğer nedenlerle görev ve hizmet yerlerinin değiştirilmesi ile geçici görevlendirmeleri 8 inci maddedeki usul ve esaslara göre yapılır.”

MADDE 61- 2692 sayılı Kanunun 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sahil güvenlik bölge komutanları hakkında mülki görevleri açısından konuşlu bulundukları yerin valisi tarafından her yıl sonunda, askerî görevleri haricindeki diğer görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir. Değerlendirme raporları personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır. Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenlenme esasları, Millî Savunma Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 62- 2692 sayılı Kanuna 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma

MADDE 21/A- Askerî nitelikte olmayan görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen bir suçtan dolayı görevi başında kalmasında sakınca görülen Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli, İçişleri Bakanı tarafından görevinden uzaklaştırılabilir. Gerektiğinde Sahil Güvenlik Komutanı da bu konuda teklifte bulunabilir. Görevden uzaklaştırılan personel hakkında en geç on gün içinde ön inceleme veya soruşturmaya başlanır. 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununda yer alan geçici olarak işten el çekirme, açığa çıkarma, açığa alınma ve geçici süre ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümler saklıdır.

Sivil memurların görevden uzaklaştırılmaları 657 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.”

MADDE 63- 2692 sayılı Kanuna 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırmanın hukuki ve mali sonuçları

MADDE 21/B- Görevden uzaklaştırılanlar, yapmakta oldukları görevden alıkonulurlar. Bu kişilerin görev yerleri değiştirilebilir veya kendilerine başka görev verilmeyebilir.

Görevden uzaklaştırılanlara bu süre içinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu kişilerden haklarında soruşturma izni verilmemesine, soruşturmaya veya kovuşturmaya yer olmadığına, beraatına, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtdışı kadrolarında görevliyen görevden uzaklaştırılanlara da yurt içinde bir kadroya atanıncaya kadar bu fıkra uyarınca yurtdışı aylığı ödenir.

Ön inceleme veya soruşturmaya konu olan fiillerinin hizmetlerine devamı engel olmadığı anlaşılanların görevden uzaklaştırma tedbirleri, haklarında karar verilmesi beklenmeksizin kaldırılabilir.

Bu Kanun kapsamındaki görevden uzaklaştırma tedbiri iki ayı geçemez. Bu süre zorunlu hâllerde iki ayı geçmemek üzere bir defa uzatılabilir. Görevden ayrı kalınan süre hizmetten sayılır.”

MADDE 64- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Sahil Güvenlik Komutanlığının askerî görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili eylem ve işlemleri, İçişleri Bakanlığı ile valiler ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir.

MADDE 65- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Sahil Güvenlik Komutanına veya valilere devredebilir.”

MADDE 66- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19- Vali, general ve amiraller hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin askerî görevleri haricindeki diğer görevlerini ilgilendiren disiplin suçları ortaya çıktığında, 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümleri çerçevesinde uyarma, kınama, 8 güne kadar hizmete kısmi süreli devam ve 1/10’a kadar aylıktan kesme cezalarını verebilir.”

MADDE 67- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 üncü maddesinin (d) fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının kıyafetine ilişkin hususlar, Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 68- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c), (h), (i), (k), (o), (ö), (r), (u), (aa), (cc), (çç) ve (dd) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“c) Adres bileşenleri: Yurt içinde il, ilçe, köy ve köy bağılıları, mahalle, bulvar, cadde, sokak, bina, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu gibi adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan verileri; yurt dışında ise ülke adı ile o ülkede kullanılan adres verilerini,”

“h) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanını ve mavi kartı,”

i) Diğer adres: Yerleşim yeri adresi dışında kalan adresleri,”

“k) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan kayıtların kurumlar ve tüzel kişilerle paylaşıldığı sistemi,”

“o) Merkezî veri tabanı: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan kayıtları,

ö) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,”

“r) Kimlik kartı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüğüne kayıtlı bulunduğunu gösteren Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını,”

“u) Nüfus kütüğü: Aile kütüğü ve özel kütüklerden oluşan kayıtları,”

“aa) Ulusal adres veri tabanı: Adres bileşenlerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,”

“cc) Vekâletname: Temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi,

çç) Yabancılar kütüğü: Kimlik numarası verilen yabancıların kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,

dd) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu ve Binalar Cetvelini,”

“ff) Yetkili idare: Adres numaralama veya yapı belgeleri düzenleme yetki ve sorumluluğu verilen idareleri,

gg) Biyometrik veri: Elektronik sistemler aracılığı ile kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayası gibi karakteristiklerden elde edilen kişiye özgü verileri,”

MADDE 69- 5490 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bakanlık, özel kütükleri kâğıt ve elektronik veya sadece elektronik ortamda tutmaya ve ilgili kurumların uygun görüşünü almak kaydıyla kâğıt ortamında düzenlenen nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgelerin bu kurumlarca muhafaza edilmesine yetkilidir.”

MADDE 70- 5490 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“h) Biyometrik verisi.”

“(a), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen kayıtlar ile velayet ve vesayeti gerektiren hâllere ilişkin kararlar sadece elektronik ortamda tutulur.”

MADDE 71- 5490 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İkamet izni verilen yabancılar, Genel Müdürlükçe kimlik numarası verilerek yabancılar kütüğüne kaydedilir. Türkiye’de bulunan yabancılarla ikamet izni şartı aranmaksızın kimlik numarası vermeye Bakanlık yetkilidir. Diplomatik misyon mensupları bu hükmün dışındadır.”

MADDE 72- 5490 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” ve “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını”; 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanlarını” ibaresi “kimlik kartlarını” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nüfus cüzdanı” ibaresi “kimlik kartı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 73- 5490 sayılı Kanunun 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Doğum bildirimi doğumun gerçekleştiği sağlık kuruluşuna da yapılabilir. Çocuğa konulan ad, üç adı geçmemek üzere ve kısaltma yapılmadan yazılır. Doğum raporu ve doğum tutanağının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 74- 5490 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21- (1) Yabancıların Türkiye’de meydana gelen nüfus olaylarına ilişkin olarak nüfus müdürlüklerine başvurmaları hâlinde, ilgili olay formu düzenlenir. Formun bir örneği kendilerine verilir, bir örneği de özel dosyasında saklanır.”

MADDE 75- 5490 sayılı Kanunun 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bakanlık, 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile belde ve köyken mahalleye dönüştürülen mahalle muhtarlıklarına evlendirme memurluğu yetki ve görevi verebilir.”

MADDE 76- 5490 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Merkezî Veri Tabanında yer alan bilgilere göre uzun süre işlem görmeyen ve yaşı itibarıyla ölü olması muhtemel kişilerin kayıtları Genel Müdürlükçe kapatılır. Bu kayıtların araştırılması mülki idare amirinin emriyle kolluk kuvvetlerine yaptırılır. Araştırma sonucu ölü oldukları tespit edilenlerin ölümleri tescil edilir. Sağ olduğu tespit edilenlerin kayıtları ise canlandırılır.”

MADDE 77- 5490 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Haklı sebeplerin bulunması hâlinde aynı konuya ilişkin düzeltme yapılması hâkimden istenebilir. Ad değişikliği hâlinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eşin ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.”

MADDE 78- 5490 sayılı Kanunun Beşinci Kısım başlığı “Kimlik Kartı, Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 79- 5490 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- (1) Kimlik kartında yer alacak bilgiler ile kartın tasarımı, temini, basımı, dağıtım ve teslim yöntemi ile üretim ve kişiselleştirilmesinde kullanılacak sistemi belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Kimlik kartında yer alacak biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşı Bakanlıkça belirlenir.

(3) Biyometrik verisi alınacak kişilerin şahsen müracaatı esastır. Biyometrik verisi alınmayacak çocukların kimlik kartı müracaatı veli veya vasileri ile 15 inci ve 17 nci maddelerde yer alan bildirim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından yapılır.

(4) Merkezî veri tabanında tutulan biyometrik veriler kimlik doğrulama işlemleri dışında kullanılamaz.

(5) Kişi, müracaat sırasında yazılı muvafakati ile kimlik kartını teslim alacak kişiyi belirleyebilir.

(6) Kimlik kartı talebinde bulunan kişi ile nüfus kütüklerinde kayıtlı kişinin aynı kişi olup olmadığı hususunda tereddüte düşülmesi hâlinde mülki idare amirinin emri ile kolluk kuvvetlerine araştırma yaptırılır.

(7) Kimlik kartının kaybı veya değiştirilmesi nedeniyle yapılacak müracaatlarda, yenisi verilmeye kadar geçerli olacak, usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen geçici bir belge verilebilir.

(8) Kimlik kartına bu Kanunda öngörülenler dışında kayıt ve işaret konulamaz. Kimlik kartı hiçbir kişi veya kurum tarafından alıkonulamaz.

(9) Evlenme işlemi tamamlandıktan sonra, çiftlere uluslararası aile cüzdanı verilir.

(10) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart Bakanlıkça belirlenen tasarım ve sayıda Maliye Bakanlığınca bastırılır. Aile cüzdanları ve mavi kartlar Maliye Bakanlığınca yurt içinde nüfus müdürlüklerine ve evlendirme memurluklarına verilmek üzere maliye yetkililerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere verilmek üzere Dışişleri Bakanlığına gönderilir. Uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartların en fazla üç bin adedi, bedeli sonradan ödenmek üzere, müteakiben üç bin adetlik partiler hâlinde peşin para karşılığında nüfus müdürlüğüne verilir.

(11) Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli müracaat sırasında tahsil edilir. Doğum bildiriminin kanuni süresi içinde yapılması hâlinde ve 2828 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek kimlik kartlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz.

(12) Hatalı yazım nedeniyle iade edilen uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlar değerli kâğıt bedelinden düşülür. Hatalı üretim ya da yazım nedeniyle kimlik kartlarının değiştirilmesi hâlinde kimlik kartı bedeli alınmaz.

(13) Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri ile dış temsilcilikler, kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart bedeli açısından 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(14) Kimlik kartı bedellerinin Hazine veznelerine yatırılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 80- 5490 sayılı Kanunun 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Talep belgesi

MADDE 42- (1) Kimlik kartı ve uluslararası aile cüzdanlarının verilebilmesi için şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenen ve bastırılan talep belgeleri kullanılır. Doğum tutanaklarına dayanılarak kimlik kartı düzenlemesinde talep belgesi aranmaz.

(2) Talep belgelerini uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bunların saklama sürelerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 81- 5490 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “vekillik belgesini” ibaresi “vekâletnameyi” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Gerçek kişiler; kendileri ve alt ve üst soyları ile ilgili nüfus kayıt örneğini, kendileri ve ergin olmayan çocuklarının ise yerleşim yeri belgelerini, Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler.”

MADDE 82- 5490 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin başlığı “Kimlik Paylaşımı Sisteminin kullanılması” şeklinde, birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bakanlık, merkezî veri tabanında tutulan bilgileri bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kurumlar ile tüzel kişilerin; yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini ise kurumlar ve adrese dayalı kamu hizmeti veren kuruluşlar ile finansal hizmet veren kuruluşların paylaşımına açabilir.

(2) Kurumlar ve tüzel kişiler kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere sadece ilgili kişilerin bilgilerini alabilirler.”

“(6) Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden nüfus kayıt örneği, yerleşim yeri belgesi ve kimlik kartı örneğine erişebilen kurum ve tüzel kişiler bu belgeleri ilgisinden ve nüfus müdürlüğünden talep etmeksizin Kimlik Paylaşımı Sisteminden temin ederler.”

MADDE 83- 5490 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “il özel idaresi ve belediyelere” ibaresi “yetkili idareye” şeklinde ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Faydalanılan kamu hizmetleriyle sınırlı olmak üzere adrese dayalı olarak yürütülen iş ve işlemlerde diğer adres, yerleşim yeri adresi gibi aynı hukuki değere sahiptir. Kurumlar yürütecekleri iş ve işlemlerde yerleşim yeri adresi gibi diğer adres bilgilerini de esas alır.”

MADDE 84- 5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 49- (1) Yetkili idareler, sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini standarda uygun olarak tanımlayıp, bunlara değiştirilemeyecek sabit tanıttım numarası vererek adres bilgilerini oluşturmak ve meydana gelecek değişiklikleri on iş günü içinde ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdürler. Adres bileşenlerinin yer aldığı standartlara uygun levhalar adrese ulaşmaya imkân sağlayan yerlere asılır.

(2) Yapı belgeleri yetkili idareler tarafından elektronik ortamda üretilir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenir.

(3) Ulusal adres veri tabanındaki adres bilgileri, nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirilerek Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulur.”

MADDE 85- 5490 sayılı Kanunun 50 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bildirim yükümlülüğü ve süresi

MADDE 50- (1) Adres bildiriminde kişilerin yazılı beyanı esas alınır. Bildirim şahsen veya elektronik imza ile yapılır.

(2) Adres bildirimi, nüfus müdürlüklerine veya dış temsilciliklere yapılır. Hizmet alımı ile ilgili başvuru sırasında Bakanlıkça belirlenen adrese dayalı hizmet veren kuruluşlara da adres değişikliğine ilişkin beyanda bulunulabilir.

(3) Adres bildiriminin, yirmi iş günü içinde yapılması zorunludur.

(4) Yerleşim yeri ve diğer adresi aynı olan ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler. Vekâletname ibraz edenler de kişilerin adresleri ile ilgili bildirimde bulunabilirler.

(5) Çocukların ve kısıtlıların adresleri velî, vasi, kayyım, bunların bulunmaması hâlinde, çocuğun büyük ana, büyük baba, ergin olan kardeşleri veya çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

(6) Huzurevi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adres bildirimleri ilgili kurum yetkililerince, bildirim yapamayacak durumda olan kimsesizlerin ise muhtarlar tarafından yapılır.

(7) Beyanda şüphe duyulması hâlinde kişinin beyanını teyit eden bilgi ve belgeler istenebilir.”

MADDE 86- 5490 sayılı Kanunun 51 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Adrese dayalı hizmet veren kuruluşların yükümlülüğü

MADDE 51- (1) Kuruluşlarca, adres değişikliği beyan formları elektronik ortamda Genel Müdürlüğe veya kâğıt ortamında en geç on iş günü içinde kuruluşun bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.”

MADDE 87- 5490 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Adres Paylaşımı Sistemi ve Kimlik Paylaşımı Sistemi” ibaresi “Kimlik Paylaşımı Sistemi”, dördüncü fıkrasında yer alan “Adres Paylaşımı Sisteminden veya Kimlik Paylaşımı Sistemine” ibaresi “Kimlik Paylaşımı Sistemine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 88- 5490 sayılı Kanunun 55 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kesinleşme” ibaresi “kesinleştirme işlemi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 89- 5490 sayılı Kanunun 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 57-** (1) Bir işleme esas olmak üzere üçüncü kişilerin beyanda bulunabilmeleri ancak vekâletnamenin ibrazı ile mümkündür.”

MADDE 90- 5490 sayılı Kanunun 58 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Nüfus yazımlarından önce ölenler aile kütüklerine tescil edilmez. Ancak; yersel yazımdan önce ölen kişiye ait kimlik ile ölüme ilişkin belge ibrazı hâlinde kişinin kanuni mirasçılarının kaydına açıklama yapılır.”

MADDE 91- 5490 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “vekillik belgesi” ibaresi “vekâletname” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 92- 5490 sayılı Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrasına “Nüfus olayları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve adres” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 93- 5490 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Atık defter kayıtlarına dayanılarak idarece düzeltme yapılamaz. Bu defterlerden çıkartılan kayıtlara “Kişinin kimliği ve aile bağlarının mahkemelerce tespit edilmesi amacı dışında herhangi bir hukuki işleme esas alınamaz.” açıklaması yapılır.

(3) Nüfus olaylarına ait dayanak belgelerinin bulunamaması hâlinde kişinin adı, soyadı, baba adı, ana adı, doğum tarihi veya doğum yerine ilişkin yanlışlıkların düzeltilmesi ya da eksikliklerin tamamlanması, işlemden kaldırılmış eski aile kütüklerine istinaden yapılır. Bu defterlerden çıkartılan kayıtlara ise “İşbu kayıtlar güncel kayıtların yerine esas alınamaz.” açıklaması yapılır.”

“(4) Nüfus müdürlüklerinde bulunan arşivlik malzemeler, Genel Müdürlük arşivine alım işlemlerinde; il, ilçe, köy veya mahalle adı ve türü dışında herhangi bir tasnife tabi tutulmaz.”

MADDE 94- 5490 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63- (1) Aile kütüklerinde kayıtlı olanlardan askerlik çağına giren erkek nüfusun listesi Millî Savunma Bakanlığınca Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden alınır.”

MADDE 95- 5490 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kimlik Paylaşımı Sisteminde yer alan bilgilerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına katılma payı alınır. Katılma payının miktarı, Kimlik Paylaşımı Sisteminde sunulan servisin niteliği dikkate alınarak 2 kuruştan az 100 kuruştan fazla olmamak üzere Bakanlar Kurulunca mekânsal ve metinsel veriler için ayrı ayrı belirlenir. Sorgu ve dönen kayıt sayısının belirlenmesinde Bakanlık kayıtları esas alınır.”

MADDE 96- 5490 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy ve mahalle muhtarları ile herhangi” ibaresi “Herhangi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 97- 5490 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Evlenme olayını bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere yurt içinde nüfus müdürlüklerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce 80 Türk lirası idari para cezası verilir.

c) Adres değişikliğini bildirme yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyenlere 80 Türk lirası, gerçeğe aykırı beyanda bulunanlara 500 Türk lirası idari para cezası, yurt içinde mülki idare amirlerince, yurt dışında ise dış temsilciliklerce verilir.”

MADDE 98- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Atıflar

EK MADDE 1- (1) Diğer mevzuatta “nüfus cüzdanı”, “hüviyet cüzdanı”, “nüfus hüviyet cüzdanı”, “hüviyet varakası”, “nüfus kâğıdı” ibarelerine yapılan atıflar “Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı”na yapılmış sayılır.”

MADDE 99- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Tescil yetkisi ve görevlendirme

EK MADDE 2- (1) Bakanlık, nüfus olayları ve adrese ilişkin dayanak belgesi düzenleyen kurumlara ve dış temsilciliklere bu belgeleri elektronik ortamda gönderme veya tescil yetkisi verebilir.

(2) Dışişleri Bakanlığının talebi hâlinde, büyükelçiliklerin konsolosluk şubeleri ile başkonsolosluklarda nüfus ve vatandaşlık işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla nüfus personeli görevlendirilebilir. Söz konusu memurların yurt dışındaki görev ve sorumlulukları ile görev süreleri Bakanlık ve Dışişleri Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 100- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Soyadı değişikliği

EK MADDE 3- (1) Yazılı talepte bulunmak kaydıyla;

a) Boşandığı eşinin soyadını kullanmasına izin verilen kadının evlenmeden önceki soyadını,

b) Eşinin soyadı ile birlikte önceki soyadını taşıyan kadının sadece eşinin soyadını kullanmak istemesi hâlinde, nüfus müdürlüğünce gerekli işlem yapılır.”

MADDE 101- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ölüm olayının tespiti

EK MADDE 4- (1) 1/7/2015 tarihinden itibaren vuku bulan ölüm olayları nüfus müdürlüğünce kurum ve noterlere bildirilmez. Bu tarihten itibaren kurum ve noterler tarafından ölüm olaylarının

tespiti Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden yapılır. Söz konusu tarihten önceki ölüm olayları nüfus müdürlüğünce ilgili kurumlara gönderilmeye devam edilir. Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 102- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Nüfus cüzdanı uygulaması

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Kimlik kartı genel uygulaması tamamlanıncaya kadar nüfus cüzdanlarının düzenlenmesi ve dağıtılması hususunda 41 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 103- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Katılma payı

GEÇİCİ MADDE 7- (1) 65 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca katılma payı Bakanlar Kurulunca belirleninceye kadar, 65 inci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 104- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Atama izni

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bakanlık adına ihdas edilmiş olup Genel Müdürlük adına tahsis edilmiş kadrolardan 1.000 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.”

MADDE 105- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Ad ve soyadı düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, yazılı olarak yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüklerine başvurmak kaydıyla, 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulunun incelemesi sonucu vereceği kararla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. Soyadı değiştirilen erkek ise kendisi ile birlikte varsa karısının ve müracaat tarihinde ergin olmayan çocuklarının da soyadları düzeltilir. Soyadı değiştirilen kadının ise kendisi ile birlikte ergin olmayan evlilik dışı çocukları varsa onların da soyadları düzeltilir.”

MADDE 106- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Göçmenlerin doğum yeri ve tarihinin düzeltilmesi

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Göçmen olarak Türk vatandaşlığına alınanlardan doğum yeri ve tarihi hatalı olan kişilerin kayıtları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde usulüne göre onaylanmış doğum belgeleri ile müracaatları hâlinde, nüfus müdürlüğünce düzeltilir.”

MADDE 107- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Fazla çalışma ücreti

GEÇİCİ MADDE 11- (1) MERNİS, kimlik kartı, pasaport ve sürücü belgesi çalışmalarında Genel Müdürlük merkez ve taşra teşkilatındaki personele, yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenmiş olan fazla çalışma ücretinin beş katını ve ayda elli saati geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde beş yıl süreyle fazla çalışma ücreti ödenmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 108- 5490 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 56 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 109- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hâli bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”

MADDE 110- 5901 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “ve kamu düzeni” ibaresi “, kamu düzeni ve genel ahlak” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 111- 5901 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin başlığı “1312 sayılı Kanuna göre iskat edilenler ve 403 sayılı Kanuna göre Türk vatandaşlığını kaybedenler” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Mülga 1312 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre vatandaşlıktan iskat edilmiş kişiler, başvurmaları hâlinde, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hâli bulunmamak kaydıyla, Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın Bakanlar Kurulu kararı ile yeniden Türk vatandaşlığına alınabilirler.

(3) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hâli bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.”

MADDE 112- 5901 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Saklı nüfus tescili

EK MADDE 1- (1) On sekiz yaşını tamamladığı hâlde aile kütüklerine kaydedilmemiş olan kişilerin, anne veya baba, bunların ölmüş olması hâlinde varsa kardeşleri ile soybağını gösterir tıbbi rapor ibraz etmeleri hâlinde başka bir belge istenmeden tescil işlemi yapılır.”

MADDE 113- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Umuma mahsus pasaport almak isteyenlerin başvuru yerleri ve istenecek belgeler İçişleri Bakanlığınca tespit edilir.”

MADDE 114- 5682 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Demiryolu personeli kimlik belgeleri anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca tasdik edilmedikçe pasaport yerine kullanılamaz. Gemi adamı cüzdanı ve uçak mürettebatı belgesini düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlar, ilgililerin bu Kanunun 22 nci maddesi kapsamındaki durumlarını yetkili merciden teyit etmek zorundadır.”

MADDE 115- 5682 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında hususi pasaport alacaklarda en az lise veya dengi okul mezunu olma şartı aranır.”

MADDE 116- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı vasıtasıyla karta erişim parolası ya da şifresi ile biyometrik doğrulama yönteminin birlikte kullanılması suretiyle güvenilir bir biçimde tespit etmekle,”

“e) Kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere sertifikanın kullanımına ilişkin özellikler, uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartlar ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırması konusunda, sertifika sahibini bilgilendirmekle,”

MADDE 117- 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (j) bendi (k) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“j) Pasaport hizmetlerini yürütmek,”

MADDE 118- 3152 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine birinci fıkrasının (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve mevcut (e) bendi (ı) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“e) Kaçakçılık faaliyetleriyle ilgili olarak görevli kuruluşlar arasında koordinasyon ve işbirliği yapılması için gerekli tedbirleri almak,

f) Suç işleyip ele geçmeyen kişilerin, çalınan veya kaybedilen motorlu taşıtların, ateşli silahların, kimliği ispata yarayan her türlü belgelerin kayıtlarını tutarak güvenlik kuvvetlerinin kullanımına sunmak,

g) 112 acil çağrı merkezleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

h) Sınır yönetimine ilişkin politika ve stratejileri belirlemek ve uygulanmasını takip etmek, ilgili kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,”

MADDE 119- 3152 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Pasaport, pasaport yerine geçen belgeler ve sürücü belgelerinde yer alacak bilgiler ile biyometrik verinin türü, niteliği ve alınma yaşını tespit etmek, bu belgelerin tasarımı, temini, basımı, dağıtımı, teslimi ile üretim ve kişiselleştirilmesine ilişkin işlemleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek,”

MADDE 120- 3152 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi ve eki (1) sayılı cetvelin Ana Hizmet Birimleri bölümünün 5 inci sırası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 121- 3152 sayılı Kanunun 28/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “valiye bağlı olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli” ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş; mevcut dördüncü fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış; mevcut beşinci fıkranın başına aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkranın üçüncü, dördüncü ve beşinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu Başkanlık aracılığıyla yapabilirler. Bu işler karşılığı yapılacak kaynak transferlerinin hangi aşamada ne surette avans veya tahakkuk suretiyle yapılacağı, ihaleye çıkılmasında kaynağın sağlanması yöntemi, avans karşılığı ödeneğin saklı tutulması, ödenek devri, aranacak belgeler ile bu kapsamdaki diğer esas ve usuller İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir. Bu madde kapsamında Başkanlık aracılığıyla yapılacak işlere ilişkin ödenekler, kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinde ayrı tertiplerde izlenir, bu ödeneklerden diğer tertiplere aktarma yapılamaz ve bu ödenekler başka amaçlarla kullanılamaz. Söz konusu tertiplerde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımlar ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydedilir.

Başkanlığın gelirleri şunlardır:

- a) İçişleri Bakanlığı bütçesinden yapılacak Hazine yardımları.
- b) Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetleri için aktardıkları tutarlar.
- c) Bağış ve yardımlar.
- d) Diğer gelirler.

Bu Kanun ve diğer mevzuatla Başkanlığa verilen görevlerin gerektirdiği her türlü giderler Başkanlık bütçesinden karşılanır.

Başkanlığın bütçesinin hazırlanması ve uygulanması ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Başkanlık ilin ihtiyaçları çerçevesinde gerektiğinde her türlü yatırım ve hizmetleri yerine getirebilir; bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, diğer tüzel kişilerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir ve ortak projeler yürütebilir.”

“Başkanlığın personel ihtiyacı İçişleri Bakanlığı kadrolarında görev yapan personelden karşılanır.”

“Yapılan veya yapılacak harcamalar karşılığı tutarlar ilgili kurumun pay ve ödeneklerinden tahsis yapan kurum tarafından kesilerek ilgili Başkanlığa veya hizmeti yerine getiren diğer kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir. Bu fıkra kapsamında ilgili genel bütçeli idarelere aktarılan tutarları, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve yıl içerisinde harcanmayan kısımlarını ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye ilgili kurum yetkilidir. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılan tutarların bütçeleriyle ilişkilendirilmesi bu kurumların tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.”

MADDE 122- 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümünden çıkarılmış, ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 123- 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen pasaport ve sürücü belgesi hizmetlerine ilişkin iş ve işlemler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilir.

Bu Kanunda belirlenen esaslara göre devir işlemleri tamamlanıncaya kadar, pasaport ve sürücü belgesi işlemlerine ilişkin görev ve hizmetler daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler veya personel tarafından yürütülmeye devam olunur.

Bu Kanun kapsamında pasaport ve sürücü belgelerine ilişkin olarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne devredilen görevler hakkında diğer mevzuatta Emniyet Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atıflar Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne, mahallî emniyet makamlarına yapılmış olan atıflar ise nüfus müdürlüklerine yapılmış sayılır.”

MADDE 124- 3152 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının 2015 mali yılı harcamaları, Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar İçişleri Bakanlığının 2015 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.

Başkanlıkların kullanımında bulunan her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme ile borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanların devir işlemleri İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre yürütülür. 6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine ait taşınmazlardan ilgisi nedeniyle Hazineye devredilen ancak hâlen Başkanlığın kullanımında olan taşınmazlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde ilgili Başkanlığın talebi ve defterdarlık tarafından tapu müdürlüğüne başvurulması üzerine tapuda bu Başkanlık adına devir ve tescil edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, Başkanlıklarca sözleşmeye bağlanmış olan işler mevcut sözleşme hükümlerine göre yürütülmeye devam olunur. Başkanlıklara devredilen sözleşmelerden dolayı taraf olunan davalar ile başlatılmış olan takiplerde Başkanlıklar kendiliğinden taraf sıfatını kazanır. Ancak, valinin uygun görmesi hâlinde söz konusu davalar ile başlatılmış takipler valiliklerce sonuçlandırılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin yirmibeşinci fıkrası ile bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki 28/A maddesine göre; İçişleri Bakanlığı bütçesine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin işleri ile ilgili olarak aktarılan veya kaydedilen ödeneklerden harcanmayan kısımlar, iş veya projenin ilgili olduğu idare bütçesine İçişleri Bakanlığınca aktarılır. Genel bütçe kapsamında yer almayan diğer kurum ve kuruluşların işlerine ilişkin İçişleri Bakanlığı bütçesine kaydedilen ödeneklerden harcanmayan kısımlar karşılığı tutarlar ise İçişleri Bakanlığı bütçesine gider kaydedilerek ilgili kurum veya kuruluşun muhasebe birimi hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar ilgili kurum veya kuruluş tarafından bütçesine gelir ve ödenek kaydedilir. Bu fıkra kapsamında merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine kaydedilen veya aktarılan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye ilgili kamu idaresi yetkilidir.

Bu Kanunun 28/A maddesi kapsamında öngörülen hizmetlerde kullanılmak üzere, İçişleri Bakanlığının taşra teşkilatı kadrolarından 500 adedine Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu kapsamındaki sınırlamalara tabi olmaksızın 2015 yılı içinde atama yapılabilir.”

MADDE 125- 3152 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 126- 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanuna ya da başka kanunlara göre ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmaları yapmakla görevlendirilenler ile teftiş ya da denetim elemanlarının bu görevleriyle ilgili olarak yaptıkları işlemlerden, yürüttükleri faaliyetlerden, düzenledikleri raporlar ile görüş yazılarında belirttikleri kanaatlerinden veya kanunla verilen yetkilere dayanarak aldıkları tedbirlerden dolayı; kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere ancak idare aleyhine tazminat davası açılabilir. Ancak bu görevlilerin suç sayılan eylemleri ile kin, garaz ve hatıra dayalı olarak veya baskı veya telkinle kanaat oluşturduğu ya da değiştirdiği kesinleşmiş yargı ya da disiplin kurulu kararıyla tespit edilirse, idarenin görevliye rücu hakkı saklıdır.

Ön inceleme, disiplin soruşturması veya diğer idari soruşturmalar ile teftiş ya da denetim sonucunda düzenlenen raporlara dayanarak karar verenler veya işlem tesis edenlerle, bu kararları ya da işlemleri hazırlayan ve inha ya da teklif edenler hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 127- 4483 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Ek 1 inci madde hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görülmekte olan davalar,

b) Kesinleşmemiş hükümler,

c) Miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna gidilemediği için kesinleşen hükümler,

bakımından da uygulanır ve davaya idare aleyhine devam olunur.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulamayan hükümler için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki hafta içinde temyiz veya karar düzeltme yoluna başvurulabilir. Bu fıkra uyarınca yapılan kanun yolu başvuruları üzerine verilen kararlar, tahsil edilmiş tazminat bedelinin geri istenmesi hakkını doğurmaz.

Görevli mahkemede idare aleyhine devam olunacak davada, temyiz ve karar düzeltme incelemesinde ilk olarak ek 1 inci maddede öngörülen dava şartlarının mevcut olup olmadığına bakılır.”

MADDE 128- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (6) numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. a) Nüfus cüzdanları 7,50

b) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 15

c) Değiştirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 15

d) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı 50”

MADDE 129- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ve okullara sağlanan internet erişim hizmetleri” ibaresi “internet erişim hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri; elektrik ve doğalgaz alımları,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 130- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılır.” ibaresi “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına aktarılır.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 131- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 132- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TASARI METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
MİAH	Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanı	1	1	1
TOPLAM			1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
MİAH	Daire Başkanı	1	2	2
MİAH	Şube Müdürü	1	2	2
GİH	Şube Müdürü	1	4	4
TH	Teknisyen	10	35	35
TOPLAM			43	43

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplamı
MİAH	Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanı	1	1	1
TOPLAM			1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplamı
MİAH	Daire Başkanı	1	2	2
MİAH	Şube Müdürü	1	2	2
GİH	Şube Müdürü	1	4	4
TH	Teknisyen	10	35	35
TOPLAM			43	43

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplamı
EMH	Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürü	1	1	1
EMH	Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı	1	3	3
TOPLAM			4	4

